Aleksander Jelski.
Dominium Zamość.
Gubernia M...ska
poczta i telegraf Uzlany.

6670
II

B. Jag. Qu 31.

Ze zbiorów familijnych w Zamościu [illegible] 1.

Dyaryusz Historyczny [illegible] Zapisowany

[illegible] Kasztelana Łęczyckiego

z roku 1768

Ciekawe [illegible] materyały dla [illegible] dziejów Narodowych [illegible] opisane [illegible] kajetu i [illegible] końca

[illegible]

[illegible]

ALEKSANDER JELSKI
ZAMOŚĆ

Manuskrypt ten ofiaruję Bibliotece [illegible]

1/14 Wrześn. 1909 r.

Aleksander Jelski

dowac. Helmanow zwładzy, Xcia Radziwiłła Wwdy Wileńskiego

Mezo i Imienia i własnych zastug tey to Rzptey znakomitego, z urzędu i godności Senatorskiey i Fortun znacznych i Honorow wyzuć, i na wygnanie niewinnego destinowac, Woyskiem Cudzoziemskiem i Nadworną Milicią z własney Oyczyzny wygnać osmielił się: aczaz głębiey i gwałtowniey postępuiąc, na zgubę i odmianie Rzptey; całą zamysłow swoiech Strukturę załozył: Ktorą wyszukanemi sposobami pod pozorem deklaracyi Dworow Cudzoziemskiech i Konfederacyi poniewolnie w wielu woiewodz: mocą i siłą Woysk Rossyiskiech czynionych i wymuszonych chąc utwierdzić, narod cały wzruszył i zamięszał. Skuteczność dzieł i zamysłow swoiech: tegoz Woyska Ross; i Xcia Repnina Posła: ukrzywdzeniem i niesławą Rzptey: władzy i Rządom podał. Poczuł to i poznał cały narod iak iest uwiedziony i oszukany, podał całemu światu do poznania i wiadomości Manifestem solennym in publicum wydanym, postępki i gwałty w tym Krolestwie nie praktikowane, Contra jura gentium et jura Regni Woyskiem Ross: w stanowieniu Seymikow po woiewodz: a w zgatceniu Seymu w Warszawie, popełnione. Podał rzeczony Manifest do wiadomości godnych i zacnych Obywatelow, iako to JP. Czackiego Podczaszego Koron. takze JP. Koźuchowskiego Cześnika Kaliskiego, i innych Obywatelow. Posłow, i Konsiliarzow Arestowanie, i pod Wartą Moskiewskiego i Kozackiego żołnierza trzymanie, podczas rady Seymowey warzawy Miasta Stołecznego woyskiem Ross: obtoczenie i obleżenie, a w tym obleżeniu zgromadzonych na radę Seymową Senatorow i Posłow iak w niewoli trzymanie i pozaczętey zas radzie sposobem gwałtownym i nie przyiacielskiem: Xcia Sołtyka Krakowskiego, Załuskiego Kijowskiego Biskupow,

Biskupow, Rzewuskiego Wdz Krakow. Hetmana Polnego
Koronn z Synem iego Starostą Dolinskim a Postem Podo:
skiem z Pałacow i Rezydencyi, powagą Seymową i bespiecz:
stwem publicznym zaszczyconych, opół nocy wzięcie i z Warsza:
wy pod Arestem i Konwoiem Woyska Moskiewskiego wypro:
wadzenie, do tąt onych ze iako Kryminalistow i niewolnikow
trzymanie i nie przyzwoite traktowanie: po ktorych wzięciu zra:
dy Seymowey. i tegoz Seymu zniszczeniu i zerwaniu przez Zaszte
Kontradykcie i opozycie apneto iuz Sine activitate będącego pneciez zna:
znaczeniem favere Dissidentow nierzwyczayney Kommissyi onegoz zalimi:
towanie. Nie będących w Warszawie nie ktorych osob na tę nową for:
mę rady wyznaczenie i pod Konwojem Moskiewskiego żołnierza ad Pla:
dem Patrie sprowadzenie, i do podpisu Traktatow naygorszych i nay
szkodliwszych f. z Dyssydentami na Obelgę i poniżenie Wiary S. Rzym:
skiey Katolickiey. Zniesienie Praw Starodawnych Jagellonskich, Statu:
tow Koronnych i Litewskich, Konstitucyi takze Ziemstwa Mazowiec:
Kiego i innych Prowincyi; Przysięgami Krolow, Traktatami i Paktami
ztwierdzonych) przenuszenie. Całego Kraju i Dobr Biskupstwa Krakow:
skiego i innych roznych Obywatelow przez Woysko Rossyiskie niszczenie,
i obmiernte spustoszenie, Rabunkow Oppressyi bicia incarceracyi i zabojow
Szlachty i rozney kondycyi Osob popełnienie; Zwrazow gwałtownych
wyciskanie, i w odległe mieysca bez potrzeby Sprowadzanie; Miast Sto:
łecznych Kpptey Lwowa i Zamoscia takze i Innych przez to Woysko
Rossyiskie oblezenie, Summ pieniężnych wymaganie, Słowem: wszy:
stkie ucisski i nie przeliczone gwałtowności Contra iura Divina et hu:
mana, contra iura Gentium, zuchwale i Złosliwie popełnione, i coraz
bardziey z ostatnią zgubą i ruiną Kraju Szczęsnie upadkiem Wiary
i wolnosci grożące, Zwruszaią cały narod i nas wszystkich do Obrony
i tey rezolucyi Ktorey sławni i mężni Przodkowie nasi, w podobnych
razach i zamieszaniach zazywac zwykli byli. Pobudzaią i przypomina:
ią nam, tak liczne i Szczęsliwe Zwycięstwa, osobliwie po Konfederacyi
Tyszowieckiey nastąpione wiekopomnie pamiętne, Płacząca i upada:
iąca Oyczyzna, naszym się Synowskiem poleca affektom, dopraszaiąc
w tey ostatniey toni winney miłości, Modlitię zanas Kosciol, iczeka,
od nas skutkow uroczyscie na Chrzcie Swiętym Oswiadczonych. Ocze:
kuie

kuie Swiat caly, co o nas powiedzic czylismy godne Przodkow plemie? czyli Synowie wolnosci? Potomnosc iak naydalsza troskliwa o nas, czyli Jmiona nasze z godną chwałą, czyli z hanbą i plamą następuiącym ma podac wiekom. Pobudzaią nas i zachęcaią chwalebne i Sławne męstwa, odwagi, i walecznosci onych czych Polakow, Mężow wielkiech orężem i Szablą Polską nieprzyiacioł gromiących. Tych więc przykładami przez tak wielkie i okazałe pobudki, prawem natury każdemu Narodowi pozwolonych idąc: Zabieramy się do obrony wiary i wolnosci. a na wzor dawnieyszych Konfederacyi. Przy Wierze S. Katolickiey Rzymskiey, przy Prawach Starodawnych przyswobodach narodowych, Circa immunitatem Swiątnic Panskiech, na podzwignienie oraz i uwolnienie z pod ciężkich Nieprzyiacielskiech aresztow wspoł Braci naszych także na zniesienie uciążliwey i nie przystoyney Straży Xciu Radziwiłłowi Marszałkowi Konfederacyi, i innym osobom konfederackim z Woyska Rossyiskiego przydaney, Konfederuiemy się. konfederacye dawniey zaszłe ad tenorem Konfederacyi Podlaskidy, co do Punktow utrzymania Wiary. wolnosci. i Praw narodowych podnosiemy i reassumuiemy. Na mieysce zas Xcia Radziwiłła Woiewody wilenskiego sub Custodia Woyska Rossyiskiego w Warszawie zatrzymanego, invitamus, Substituimus, i zgodnie obieramy JP. Korwina na Krasnym Krasinskiego Podkomorzego Rozanskiego Marszałka ziemi Ciechanowskiey. Wzywamy wszystkich Obywatelow, i jako iedneyże Oyczyzny Synow, do wspolnego Jey ratunku, rowną Cnotą i miłoscią obowiązanych, cujuscunq sint Status praeminentia et dignitatis, Duchownych i Swieckich, azeby się znami łączyli, czyli osobiscie, czyli accessione osob swych in Scripto, czyli przez deputowanych do tego związku umowionych. Także wszystkich Obywatelow funkciami Poselskiemi, Marszałkowskiemi, i konsiliarskiemi pod ten czas zaszczyconych, i do Aktow konfederacyi i Seymu zniewolonych, a teraz pod zbroyną mocą zostaiących, zadney wolnosci i bespieczenstwa niemaiących, et sine ulla activa et libera potestate zostaiących odwołzonych na nich poniewolnie obowiązkow uwalniamy, i nataz mieysce lub gdzie się Konfederacia nasza znaydować będzie, dla ratunku Oyczyzny, dla obrony Wiary i wolnosci, invitujemy i zapraszamy Wszystkie in genere et in Specie Actus

poniewolnie

poniewolnie pod pozorem i pretextem Konfederacyi Seymu, sub quo:
cong titulo nomine et colore Ktore juz nastąpiły, Ktoreby czynic lista:
nowic odważano się, contra mentem Rpptey, i przeciwko juz zaszłym
Kontradikciom, takze prawom i wolnosciom Narodowym, jako szkodli:
we, bezprawne i gwałtowne, i poniewolne uczynione, Znosiemy, Kassu:
iemy i Annichilujemy, reklamujemy i invalidujemy. Jako zas res:
tabiliowanie wszystkich Praw narodowych na Ktorych Wiara, Wol:
nosc urzędy i Szarze Ciwilne i Woyskowe, osobliwie władza Hetmańska
wspiraią się, W naypierwszy iest uwadze takze wszystkie Prawa, Przy:
wileje, i wyroki, oraz Dekreta i ustawy Rpptey do pierwszego wigoru i Wa:
zności przywracamy. Jchmsciow Panow Hetmanow przy prawach i władzy
Secundum leges et usum antiquum Zostawujemy, oraz azeby wraz zna:
mi jungant Consilia et arma wzywamy i zapraszamy. Woysko całe
utriusq Authoramenti Polskiego i Cudzoziemskiego Zaciągu non obstanti:
bus quibusvis praejudiciosis Commissionibus et dispositionibus, zadnych Cho:
rągwi nie excipuiąc ad Corpus Confederatae Rpplcae, wzywamy i przyłą:
czamy. Przyłączamy oraz do tegoz woyska Milicie ordynackie Ostrogska
Zamoyska i Myszkowska, iakotez według dawnego zwyczaiu i komputu,
procz płacy na takową Milicią z Sołtysow, azeby się zbronią i Moderun:
kiem należytym, za naypierwszym od Konfederacyi wydaniem uniwer:
sałow stawili, sub poenis rigorosissimis naznaczamy. Jch Mściow Sta:
rostow azeby tego Strzegli obligujemy. a gdzie lub ciz Starostowie lub
Gromady Łany trzymaią, obligowarbiteda z Kazdego Łanu robocego jednego
Stawić żołnirza pieszego, lub ze trzech Łanow konnego zbronią i wszel:
kiemi potrzebami, i lenunglem dobrze opatrzonego ato lub z rigoribg exemplari:
bg et executione militari, Ktorzykolwiek zas obywatele Duchowni i Swieccy
maią i Konserwuią Milicią nadworną, obliguiemy ich Amore Oyczyzny
et Virtute praesentis Confoederationis aby Ludzi przy boku swojem i w Do:
brach pro praesidio znayduiących się ad Corpus woyska przy Konfederacyi bę:
dącego na wspolną całey Oyczyzny obronę, unitis armis oddawali, Jezeliby:
zas wbraniali się tego uczynic, tedy nie tylko in Judiciis jako Hostes et
proditores Patriae sądzic i Karac ale tez ich Armorum Zabierac deklarujemy.
Niim zas przydzie do pospolitego ruszenia, Ktore w teraznieyszey potrzebie według
praw dawnych ostrzegamy, wszystkiech wzywamy zdatnych i zdolnych do Woyny,

azeby

azeby do Obrony Wiary i wolnosci z wyprawami porządnemi iako nayprędzey być może stawili się za naypierwszym przez uniwersały Obwieszczeniem. Teraz wyprawy takowym wyznaczamy Sposobem z Dobr Ziemskich, dziesięc rolnych poddanych, jednego pieszego, z Dobr Ziemskich przez Szlachtę osiadłych propria Culturâ gdzie chłopow niemasz, ad proportionem Domow dziesiątka, jednego konnego z moderunkiem i bronią przyzwoitą dawać będą. od Summ na Prowizyach i Wyderkaffach będących ad proporcionem prowizyi jednego Żołnierza, z Dobr Krolewskich i Duchownych, ponieważ wszyscy Szlachta in personis w czasie gwałtowney potrzeby pospolitego ruszenia stawić się będą powinni,) ad proporcionem liczby poddanych pieszych lub Konnego jednego dobrze uzbroionego stawić będą powinni. z Intrat wszystkich Krolewskich i Duchownych, Korony i Litt. iako i Pruskich, ku tey wspolney obronie na Artyllerią broń Ammunicyie i inne potrzeby woienne. Kontribucia naznacza się i ostrzęga, od Starozakonnych Żydow Mariasztow i Ciganow, według proporcyi na potrzeby wojenne za Uniwersałami i rozrządzeniem rady Konfederackiey, Summy pieniężne maią bydź płatne. A jako szczerey Przyiazni z Nayjaśnieyszemi Potencyami z Nami sprzymierzonemi, i Traktatow Oliwskiego Karłowieckiego Warszawskiego, i innych chcemy mieć nienaruszone zachowanie tak do tych, Ktorzy nam pewną pomoc przeciw Przestępcom Traktatow i gwałcicielom Praw naszych i kraiu Jnwazorom dać deklarują, poselstwa potrzebne być uznajemy. Podobnie Poselstwo do Dworu Saskiego także do Nayiaśnieyszego Krolewicza JMci Karola Xcia Kurlandzkiego, Ktoremu ten Tytuł i Prawo za Pośrednictwem Dworu Rossyiskiego, Godney pamięci Nayjaśnieyszey Imperatorowy Jey Mci Elzbiety od Rptey dane i pozwolone, słusznie należy, a oraz wzywamy Go do Obrony i ~~utrzezenia~~ ustalenia Praw i swobod Polskich, także Xięstwa Kurlandzkiego, według obowiązkow i przysięgi przy Investiturze na to Xięstwo uroczyscie uczynioney. Skarb publiczny, kwarty i Pogłowne Żydowskie na potrzeby Woyska i Konfederacyi dispensamus, za radą i dispozycią JmP. Marszałka z przytomną radą Ichmść Panow Konsiliarzow; i aby ad locum securum Summy prowentow publicznych komportowane i składane były, deklaruiemy. Sądy Konfederackie i na nich cursum sprawiedliwości juxta usum et formam antiquam ostrzegamy a wszelkie inne majoris et minoris lubseli Sądy, także Trybunały i Kommissie, secundum praxim Antiquam et naturam Konfederacyi wstrzymujemy i zastanawiamy ~~jus~~ +

+ Obranie Sędziow po Wodztwach, dla administrowania sprawiedliwości juxta Antiquam

ta antiquam praxim za universałami od JMP. Marszałka wydanemi wewszystkich Prowinciach, Ziemiach, i Powiatach, Salva Appellatione do Sądu Generalnego Konfederackiego Ostrzegamy. Summy Prowentow Publicznych, jak zażywane i expensowane i ieżeli nie ad privatos usus obracane były, investigacią i rozeznanie, Criminum Status, tak że omnium Vulnerum Rptey et Exorbitantiarum na przysztym Ziezdzie i zgromadzeniu naszym Cognitionem et Medelam zachowujemy sobie. Zabiegaiąc przytym tak wielkiey Szkodzie i krzywdzie Publiczney a całego Krolestwa Zniszczeniu i zubożeniu przez bicie i wprowadzenie miedziancy i inney nowy monety, i redukcie wielorakie z poniżeniem dawnych Złotey i Srebrny monety, prawem niewątpliwym ustanowioney, omnes ab usus redukcyi i menniczego bicia Zastanowione i zniesione miec chcemy, i teyże stary monety na prawie fundującey się cursum et valorem do dalszey cały Rptey dispozycyi Zachowujemy, a in cursu et valore jeżeli do bicia nowey monety przyidzie z Sąsiedzkiemi Dworami i Potenciami, wedlug zawartych oto Traktatow, obieciuiemy znosic się. A kiedy Zachodzące okolicznosci i Potrzeby wyciągać będą, dla wspolnego naradzenia się ziazdu i zgromadzenia universalnego, w każdym czasie i Mieyscu pro exigentia et oportunitate, Ostrzegamy sobie za Uniwersałami JMP. Marszałka stawic się. Dla Kommunikowania zas i naradzenia się wspolnego in Causa Communi Salvandæ Patriæ, dla uwiadomienia wszystkiech Prowincyi i Woiewodztw, Zlecamy JMP. Marszałkowi uniwersałem swoiem publiczne i nieodwłoczne obwieszczenie O teraznieyszym Związku y Konfederacyi. Podatki nowe uciążaiące Kray i Obywatelow, znosząc cursum czopowego i Szeleżnego zastanawiamy, et non attentis quibus vis sanctis et dispositionibus, Stanowi Szlacheckiemu Juribus et Privilegijs Ejus, præjudiciosis ad antiquum usum przywracamy. Soli Suchodniowey za ustanowioną i praktykowaną dawniey do Skarbu płacą, podwyższoną noviter contra leges antiquas in præjudicium Stanu Szlacheckiego znosząc, solanią nazawsze ubespieczamy. Forteca Częstochowska, Mieysce Cudami wsławione, Stawie i Honorowi Nayswiętszey Krolowy Polskiey poswięcone, ażeby antiquo usu et Privilegijs gaudere mogło, i pod Kommendą Zakonney osoby, wiarą, cnotą, pobożnoscią i experientią wojenną wyprobowaney

i do swiadeczo

i doswiadczoney było, non obstatibus quibusvis in contrarium emanatis dispositionibus. Całość i bespieczeństwo Skarbców i skarbów w złocie, srebrach i rożnego gatunku i waloru kleynotach, temu S. mieyscu odpobożnych Monarchów, Królów, Xiążąt i wielu godnych i zacnych Osob nadanych, iako miłą i szacowną ofiarę i Depozyt Boskiey Matki Nayswiętszey chwale i Honorowi Jey poswięcony zarawsze warujemy, A dla rewizyi i zregestrowania Onych ze, Kommissarzow ex utroq ordine Spirituali et Seculari, cum facultate inquirendi et examinandi, (: ieżeli iaki w tey S. ofiarze nie nastąpił uszczerbek:) naznaczyć deklarujemy. Jnne Materie et Criminum Status rozeznanie, także prześwietnych Prowincyi Wwdztw, Ziem, Powiatów, i Miast wszystkich desideria do przyszłego ziazdu i zgromadzenia naszego odkładamy. Dan w Barze dnia 29° Februaryi 1768 Ao.

Michał H. Krasinski Podkomorzy Rożański,
Marszałek Konfederacyi Rppłtey.
Jozef Pułaski, Pisarz Nadworny Koronny
Stan. Warecki Konsiliarz Konfederacyi Koronny
Wawrzeniec Potocki Cześnik Czerwonogrodzki
Antoni Strzemeski Konsiliarz Konfed. Koron.
Antoni Dębowski Cześnik Podolski.

List od Konfederacyi Teyże do Królewiczów Jchmciów Polskich pisany widzieć się daie w te słowa.

Nayiasnieyszy Mosci Elektorze Saski.
Nayiasnieyszy Mosci Xiążę Kurlandski i Semigalski.
Nayiasnieysi Mosciwi Królewicowie Polscy.

Skutek universalny i fatalna okropność po nie odżałowaney nigdy śmierci naylepszych i nayłaskawszych królów naszych Augusta II. Pradziada. i Augusta III. Dziada Waszey Elektorskiey Mości, a Oyca Waszych Królewicowskich i Xiążęcey Mości, trwa dotąd nieukoienie w Obywatelach Królestwa Polskiego. Dobrzy i przychylni Nayiasnieyszey Familij Królewskiey Wolny Oyczyzny Synowie, szukaią ulgi w żalu prawdziwym po Stracie Walecznych Monarchów i żądaią folgi, w teraznieyszey Stanow Rppłtey Konfederacyi

wraz

wraz z Woyskiem złączonym. i sądzic się będą natenczas uszczęśliwionemi
gdy Wiara S. chytrym wynalaskiem Dyssidentow ukrzywdzona i nadwą:
tlona, pod Namiestniczą zawsze Stolicy Apostolskiey władzą kwitnąca i Panu:
iąca, gdy wolność Krwią przodkow naszych nabyta i zapracowana, do za
starzałych i od wiekow niezatrzymanych wroci się Karbow. Tresc iest i Zysk
naypewnieyszy naszego Pospolitego Dobra, ufac i nie przełamanie polegac
w rozrodzone Nayiasnieyszey Familij Krolewskiey i nay potężnieysze Domy, dla Kto:
rych od narodu Polskiego. / lubo Uchylonych całe iednak ulubionych:)
pierwsze osoby i zaszczyty naywyższe, szczerze i jedno myslnie przyznawa:
my, to z przyczyny bliskiego z powinnowacenia z krwią Jagiellonską, to dla
Obywatelstwa krajowego, to dla dostoieństwa Nayiasnieyszych Krolewicow
Polskich, to dla Titułu Xiązęcego Kurlandyi i Semigalij Nayiasniey:
szego Krolewicza Karola, i Prawa do teyże Xięstwa Sprawiedliwie Onemuz
Służącego a przez z konfederowaną teraz i z Woyskiem z przymnienioną
Rzpltą względem przywrocenia i restituowania Assekurowanego.
(i wszyscy /: Ktorzy zbawiennym myslom i Uradzeniu Narodowemu zaz
droszczą nierozmyslnie a na przeciwnych Wierze i Wolności zasadzaiący się
Sentimentach, jawnie i nieczyjwisie wykraczaią; przeciw Nayiasniey:
szey Familij Krolewskiey, a mianowicie Xieciu JMci Kurlandskiemu. Grze:
szą przeciwko własney Oyczyźnie, bo na Wiarę i wolność kardynal:
ne Rzpltey Zaszczyty, podnoszą bunty. i obłudne składaią rady. na pra:
wa Korony i W. X. Litt. następuią gwałtownie.) od nas zachowuiących i bro:
niących Starozytności Swobod, nie przyiaciełami Oyczyzny są ogłoszeni,
gwałcicielami Traktatow z Potencjami Sąsiedzkiemi uroczyscie zawar:
tych, i przestępcami Praw Krolestwa Narodowych. Dla objawienia i
uwiadomienia w jakich Sentimentach i przychylnosciach dla Nayia:
snieyszey Familij Krolewskiey iest Cały narod Polski, pojechał dawniey
do Saxonij J. MX: Krasinski Biskup Kamieniecki. Teraz w Cha:
rakterze Posła Extraordynaryinego iedzie JWP. Potocki Starosta Ka:
niowski Konsiliarz konfederacyi naszey, maiący oraz zlecenie do
podobnego rozmowienia się .. z Dworem Wiedenskim. Dana mu jest
moc donieść i upewnić Nayjasnieyszą Familią Krolewską Waszey Ele:
ktorskiey Waszey Xiązęcey, i Waszych Krolewicowskich Mości, o wier:
nem całego narodu Polskiego do Nich przywiązaniu, Żądamy wszyscy
przeto w przeciwnościach przykrych i niemiłych Bogu, Wierze i wol:
ności

nosci, przybycia nayprędszego Krolewica JMci Xiążęcia Karola, abyś się łączył z nami oczekiwamy. Juzesmy rezolwowani wszystkie czynic Starania z Hazardem Fortun, Krwi i zycia naszego, upewnia o tym szczerze i niewątpliwie Cała Konfederacya na Obronę wiary i wolnosci, na wyswobodzenie Xięstwa Kurlandskiego, i na wydzwignienie Praw i swobod Staro Polskich chytremi wynalaskami Zaczernionych, z Woyskiem zprzysmierzona, a zatym Zywiey szczegulniey i skuteczniey, z potrzebami i nayprędszemi posiłkami Oczekuiemy rezolucyi, iako z niepostakowaną wiernoscią i uszanowaniem.

Nayiasnieyszych Waszey Elektorskiey Mosci

Waszey Xiązęcey Mosci

Waszych Krolewicowskich Mosci

Przywiązani i nayniżsi Słudzy

Michał Krasinski Podkomorzy Rożanski

Mar. Konfederacyi

Josef Putawski Syn Nadw. Koron.

[illegible]

Z przyczyny więc tych rozruchow Barskich Xzę JMść Repnin Poseł Rossyiski, wysyłaiąc nieustannie kurierow do Monarchini swojey, Codziennie od niey oczekiye rezolucyi Rozpisał oraz listi do wszystkich Posłow, i ministrow Dworu swego, u postronnych Dworow będących, uwiadomiaiąc onychże o tym. Dwor także tuteyszy expediował kuriera do Peterburga, i sztaffetę do Baru dla powzięcia dowodney o wszystkim wiadomosci, In quem finem oraz J. K. Mść złozył Radę Senatu na dzien dzisieyszy, iakotęz i w innych okolicznosciach podaiąc ad deliberandum Sequentia.

Propozycie na Radę Senatu pro die 24 Martij 1768 złozona, z woli J.K. Mci Proff.o mit Radzie Senatu ad deliberandum podane.

1.o Gdy Rapporti do Kommissyi Woyskowey od W. Czesnika Koron. Regimentarza Partyi Podolskiey od W. Kommendanta Kamienieckiego, i od W.o Maiora Jaszewskiego, iako ter od Jnnych do rożnych Osob z tamtych Stron pisane listy donoszą, o iakimsis do Baru Kupieniu się

Ludzi pod Imieniem nadwornych do boju zgodnych, przyktorych maią się znaydować obywatele Rzptey Spisek formuiący, więc JK. Mći żąda Senatu Rady, jakimby sposobem w początkach swich odwrocić, Zamach na zamieszanie wewnętrzney spokoynosci Zmierzaiący

2° Z przyczyny tego pozoru do zamieszania kraju zmierzaiącego, Kommendant Fortecy Kamieniec Podolskiego, przetożył Kommissyi Woyskowey, potrzebę przysposobienia na jaki czas do garnizonu Zilunosci, Ktore przetożenie Kommissya Woyskowa Nietilko za Sprawiedliwe uznie, ale i zswoiey Strony przekłada, że niemaiąc w Kassie Woyskowey na Expensa, Ktore w tym czasie nieodbicie podjęte bydź powinny, na Kurierow Sztaffety, i inne do bacznosci Woyskowey należące Zabiegi Należałoby ze Skarbu Rzptey, na to Quantum jakie disponować, salvo de Perceptis et expensis w czasie swoym calculo; Zaczym przytomna rada da zdanie swoie, iaką Kwotę wyznaczyć by potrzeba, tak dla przysposobienia potrzebnych Wiktuałow w pomienioney Fortecy, w przypadku Zamknięcia się przed jakowemi Gwałtownosciami, ia kotyż na zachodzące jako wyżey expensa

3° Poniewaz Resolutum senatus consylij de Aᵒ 1766ᵒ die 10 Martij sub Nᵒ 17 ad propositionem 2dą przepisało Sędziom Pogranicznym, Akta każdey Kadencyi oblatować w Grodzie poblizszych dla bezpieczenstwa tychże Aktow, i wygodi Stron potrzebuiących Extraktow; Sędziowie zas pograniczni Bracławscy zanoszą swoie przełożenie, że ich Jurisdikcie et judicata są porownane ze wszystkiemi innemi Jurisdykciami, zabespieczenstwo dla Aktow swoich maią w Berdyczowskim Klasztorze, za nikt się nieskarzył i Skarzyć nie będzie oniewygodne w Otrzymywaniu Extraktow z tych że aktow, że podaiąc do Grodu rzeczone akta, Kancellaria od przyięcia ich domagałaby się zapłaty iako też i od Extraktow, na co nieznayduie się fundusz. A w Sądach Pogranicznych ten zwyczay iest zachowany że Polacy Sędziom Rossyiskim niepłacą za Extrakty, i wzaiemnie Ludzie Rossyicy ex Actis Sędziom tamteyszych gratis one odbieraią. Więc ciż Sędziowie Bracławscy żądaią zprzy

czyn

czyn wyżey wyrażonych aby byli zostawieni przydawnym zwyczaiu

4° Lubo jest myśl J.K.Mści i Rpptey, żeby u dworow Cudzoziemskich trzymać narodowych Ministrow, przecież że Fundusz na nich do przysztych dopiero dochodow regulatus, więc i tey myśli zadosyć uczynienie po przysztym Seymie nastąpic może, Tymczasem że iest potrzebna zawsze, a dopiero z okazyi ustaw Seymu Ostatniego, traktatowanie w Wielu Interessach z Dworem Rzymskim zachodzących, aby tam mieć nie bawnie swoiego Posta. Tego wysłanie niemogło by bydź tylko z znacznym Kosztem, Skutek iednak przez takowąż osobę niewiedzącą sposobow wyrobienia Interessow był by mniey pewny, Więc gdy tam w Rzymie zostaie wielebny Antoni Tytuł Charge d'affaires od J.K.Mści i Rpptey maiący, zlecone Interessa Skutecznie sprawuiący, ateraz świeżo Indygenatem zaszczycony, Czy nie przyswoicie byłoby i dla Krajowych Interessow pożyteczniey, temuż W. Antici dać wyższą Rangę dla Intereyssey sposobniejszego wypełnienia Zleconych Interessow, mnieyszą expensą, niżeliby inszy z pośrodka Narodow potrzebował wysłany w Czym Zdania Wierney rady J.K.Mści Zasięga.

5to Gdy u Rpptey Genueńskiey wszystkie prawie Dwory Europeyskie trzymaią swoiech ministrow, znaiąc że wiele na tym należy szczęśliwości Krajowey, żeby w Miastach Portowych mieć swoiech podufałych ludzi dla wiadomości o handlach, ku pomnożeniu Ich w Państwach swoich, i przez Kommunikacyą z drugiemi Ministrami wiedzie Konnexie Interessow między Dworami tych zachodzących więc na ten Koniec J.K.Mść na Radzie Senatu dnia No 7 d. 22. Januarij Ao 1766 ad propositionem Zdan wydac zlecił Kancellaryi Koronney Instrument z Titułem: Charge d'affaires Wo Bollo u Rpptey Genueńskiey tu teraz przytomnego. Ktory gdy w tym czasie otrzymał od stanow Rpptey Indigenat i wcale zatym się pokazuie do przykładania się do pożytkow Krajowych, częścią przez sprowadzenie w Państwa Rpptey roznich Rzemieśnikow, częścią przez przychęcenia do

Kraju

Kraju tuteyszego Kapitalistow Genuenskich, iako juz Ludzi tamteyszych Ma-
ietnych wprowadził w Kontraktowanie z Kommissią Skarbową o Łoteria
Czyliby się przystało dla Honoru Narodu aby hic et nunc, bez pensyi temuz U. Bollo, iuz Szlachcicowi Polskiemu, była dana wyzsza ranga Ministra u Rzptey Genuenskiey, i że ze inne Dwory Cudzoziemskie w Wyzszym Charakterze niżeli Charge d'affaires, maią swoich tam Ministrow
6. Poniewaz w Mieyscie Anseatickim Hamburgu znayduią się wiele Dworow Europeyskich Ministrowie Mieszkaiący, Czyliby z tegoż samego powodu co do Genui, i tam ktorego z zaszczyconich Indigenatem Polskim Cudzoziemca hic et nunc także bez Pensyi za Rezidenta deklarowac, nie była nicz potrzebna
7° U Psarski in Ministerio u Dworu Peterburgskiego zostaiący, dla znaczney drogozci w tamteyszym Kraju, tisiącem dwoch Czerw: Złot: sobie naznaczonich wistarczyc niemoze a ustawicznie o poprawienie Pensyi doprasza się. Czy nienalezałoby One Jemu powiększyc iako wcale zdatnemu i powinnosci swoiey zadosyc czyniącemu na tamtim mieyscu
Z Warszawy d. 31° Marty
Rada Senatu semotis arbitrijs d. 24 habentis od prawie. przez cztery Godziny trwała w Izbie Senatorskiey, a na Propozicie od Tronu Podane Zaszłe miała decyzia. ad 1ma aby do Konfederacyi Barskiey delegowac ex Ordine Eqvestri cum adjunctis ad Hortatorijs Literis Krola Jmci, aby się raczyli wzruszac spokoynosci publiczney. Oraz dowiedziec się na iaki koniec uczyniona, czego chcą, i iakie maią wsparcie. ad 2dam aby Kommissia Skarbowa na Uprowidowanie Kamięnica Podolskiego, i inne potrzeby, Kommissyi woyskowey wiliczyła Złot. 50.an ad 3tiam Sędziow Pogranicznich Zostawiono przy Jch dawnym zwyczaiu ad 4tam Wm Antici Titul Ministra u Dworu Rzimskiego dany z dawnieyszą Pensią ₤. 600 ad 5am Uo Bollo tenze Titul Ministra, lecz bez pensii ad 6am Rezidenta bez Pensyi wyznaczenie do Hamburga, wybraniu J.K. Mci Zostawiono ad Ultimam Uo Psarskiemu nie powiękrzono Pensyi, ale naznaczono Gratifikacyi w tim Roku ₤ 600.
Wiedziec się tez tu dacie Rotha Przysięgi Konfederatow Barskich w te słowa
Jam.

Ja N.N. Przysięgam P[a]nu Bogu w Troycy Przenaywiętszey Jedynemu, Nayświętszey Pannie Maryi zawsze niepokalanie poczętey i wszystkim Swiętym osobliwie Patronom Korony Polskiey oraz tobie głowo Kościoła Chrystusowego Oycze S. Papieżu Rzymski, na to jako tego świętego zprzymierzenia się na Obronę Wiary S. Katolicki Rzymski Uczynionego Osob, Mieysca ziazdu i wszelkich Jednomyślności porozumienia nikomu bądź nayprzyiaźnieyszey Osobie tak Płci Męskiey iako i Białogłowskiey niewydam i niewyiawię, Wiary S. Katolickiey Rzym:skiey nieodstąpię, ale aż do Utraty Ostatniey życia mego, Jey bronić Ser:cem i orężem będę, aż do zupełnego Oyczyzny w moim Kraiu uca:lenia i wyratowania, I tak się obowiązuie tą przysięgą że mnie żaden Spowiednik odniey złomania uwolnić niemoże, Jeżelibym zas co przeciwko temu Zprzysiężeniu i niżey wyrażonym punktom złośliwie wykroczył Niech mię ten Bog w Troycy Jedyny (s)pote(r)ci Ktoremu przysięgam, i Jego męka na Ktorą przysięgam i S. Ewangelia.

Obowiązki Konfederatow

1° Wiary S. Katolicki Rzymskiey własnym życiem obligowany Każdy bronić

2do Żadnich gwałtow i rabonkow, między Katolikami i żydami ani przez (sie) Ordinowane osoby nie czynić

3° Komendi słuchać Każdy powinien wiernie rozkazy pełniąc choc by też zazardem życia były oraz Karze za wystepek podlegać, Kom:menda zas ma surowo zakazać ażeby w Obozie żadney Kobiety nie: było.

4° Chorągiew Katolickiego zprzymierzenia. Jedna naypryncypalnieysza będzie Pan Jezus Ukrzyżowany na Łamie Złotey lub Srebrney. Druga Chorągiew Matki Nayświętszey Łaskawey na takimże Dnie. Jnne zas pod Znakami Samemi Krzyża S. być maią, Ktorych to Chorągwi osobliwie dwoch naypryncypalnieyszych, trup na trupie padaiąc, zpodpisem: wydrzeć sobie nieprzyiaciołom Wiary S. niedamy

5° Hasło generalne Jezus i Maria.

6° Żadney Korespondencyi ani porozumienia czynić nie będą z nieprzy:iaciołami Wiary S. tudzież z Katolikami nie przymierzonemi

7. Każdy zprzysiężony Rycerz nie powinien mieć więcy z Sobą tylko parę Koni, Pistoleti, Pałaz dobry, Proporczik, i Pocztowego z całem mo:derunkiem Kogo naniego Stać będzie oraz znak Krzyża Swiętego. na Boku

na Boku lewym i czapkę podług dawnego modelusZu z wierzchem Ponsowym. nie pierwey go zas ma Każdy przypiąć aż na Generalnym ziezdzie, też gotowy z Sobą mieć powinien Mundur Zielony cały lub iaki ustanowiony będzie, żadnego więcy Ekwipażu, ani wozow Koni, oprocz u Komendantow samych.

8. Chorągiew Każda Sto Konna bydz ma złozona z Samych Rycerow zprzymierzonich oprocz Szeregowych, u Ktorich Officerow tilko Czterech bydz powinno, to iest Rothmistrz Porucznik Chorąży i Strażnik, przytim Trębacz i Dobosz gdy bydz może. Chorogwie zas dwie naypryncypalnieysze Połtorasta Rycerzow mieć powinny oprocz Szeregowych.

9° Płaca nasza Christus i Opatrznośc Jego nayswiętsza, Ktory zas będzie w tey Situacyi do wsparcia i dopomożenia drugiemu obligowany dopomodz Onemu

10° Furaż nie większy i Prowiant ma bydz wybierany tilko gdzie Generalna kommenda brać i wiele każe

11° Kommendant Generalny Szczegulnie Sercami i Affektami ma bydz obierany, a zas inni officerowie przez Losy ze wszystkich Ktorzyby Chorągwie własne pod ten znak Chrystusa i Hasło prowadzili z Ktorich Kommendantow powinien każdy poprzysiądz na wierność i posłuszeństwo Kommendantowi Generalnemu iako tez każdy z officerow dla swoiey zwierzchnosci

12 Żadnego Lutra kalwina Schizmatika, Wychrzty, do Zprzysiężenia tego przez wszystek czas przypuszczać nie będą. Tudzież tego Sekretu obiawiać, Żadney zgoła osobie, bądź Matce, Zonie, Siostrze tim bardzi żadney Kobiecie, i nikomu nie Zprzymierzonemu

13° Każdy zprzymierzony do tego zprzymierzenia zachęcać i pobudzać iest obligowany, Starać się Przyiacioł, dobrich katolikow i Szczerich.

14° Każdy zprzymierzony w Czystości Sumnienia Zyć iako nayusilniey Starać się ma, Błagaiąc Maiestat Boski za wszelkie kiedy kolwiek popełnione zbrodnie, chroniąc się wszelkich okazyi do Upadku nakłaniaiących, pobudzaiących Boga do zemsty gniew i nie Błogosławienstwo całemu Rycerstwu Chrzesciańskiemu

przynoszące

przynoszące. Owszem wszelkie dzieła nasze w każdim razie, od Boga i S. Sakramentow Zaczynać i Kończyć mamy

15° Kto by zaś z Zprzysiężonych przeciwko tim Artikułom złosliwie wykroczył a nay bardziey zdradę uczynił Smiercią nie odwłocznie Karany bydz ma.

16° Pieczęć zprzymienionich używana będzie ta na Piersiach Orła Pan JEZUS Ukrzyżowany a w obydwuch Szponach pałasze z Napisem: aut vincere aut Mori pro Christo, albo Zwyciężyć albo Umrzeć dla Christusa

Z Warszawy d 7ᵃ Aprilis

Daie się tu widzieć universał od Konfederacyi wydany.

Michał Hrabia na Krasnym Gutowie Tuchowiczu Korwin Krasiński Podkomorzy Xięstwa Mazowieckiego, ziemi Rożanskiey Opinogorskiey Starosta Rothmistrz Pancerny Woysk Koronn. Konfederacyi Marszałek wraz z przytomną Radą Jchmść Panami Konsiliarzami.

Wszem wobec i każdemu z osobna komu o tim wiedzieć należy a wszczegulności JJOO. JJWW. WW. Jch MMciom Panom Senatorom Dignitarzom i Urzędnikom Ziemskim i Grodzkim i wszelkiemu Ricerstwu Wdztw Ziem i Powiatow Koronnich i W. X. Litt. MWMciom Panom i Braci, Takze Tribunałom i wszelkim jurisdikciom, przy ofiarowaniu usług moich, i winnim uszanowaniu wszystkich, do wiadomości podaie

Przitak okropnim i zamięszanym Rzeptey Stanie, Smutna i załosna całego Krolestwa Postać poznać daie, Jż ucisk i zniewaga Praw narodowych i pierwsze Jch przestępstwa Odmianą formy rządow, poniżeniem wolności Krwią Przodkow naszych nabytey, ostatnią zgubą i ruiną Oyczyźnie naszey, grożące, przyprowadziły Cały narod do przyięcia Sposobow ratowania Oyczyzny w podobnich okolicznościach praktikowanich przez sciśły i przyięty związek Konfederacyi. Cnotliwość obywatelow i w naycięższych razach rostropna Cierpliwość i moderacia utrzymywała się chwalebna i pobożna z Konfederowania się rezolucia. Lecz gdy i deklaracie nie ktorich Potencyi Sąsiedzkich in publicum wydane i namowy osob z Dissidentami iedno rozumieiących do Skutkowania tich zamysłow i Praktik Stosowane pod

roznemi

roznemi protextami wypersuadowali i przyprowadzili część naymnieyszą niektorich Obywatelow do przyięcia utrzymanich i proiektowanich [Sekretow,] sub Specioso Nomine obrony Wiary i wolności [utajone maiące restabiliowanie uzurpowanich Praw i prerogatyw Dyssidentskich] pociągneli i na ten koniec od wchodzący wte kraty Potencyi Rossyiskiey dany Proiekt ieden eodem Sensu et tenore napisany z Warszawy przysłany, a do wystawienia i wykonania tego dzita dzien ieden ne cognoscat ars et dolus wszystku wyznaczony. Cnota Oczy tak obłudna pod Słepnosc, i wyszukanemi Sposobami niewinnich zwodziła Obywatelow, niech się teras wstydzi niech widzi iak się na swoim omyliła i zawiodła mniemaniu, a ktorich zwiesc i zgubic usiłowała od tich zawstidzona i przekonana zostac musi. W początkowey bowiem zaraz robocie, przezorni niektorzy Obywatele, tak ze Woiewodztwa i Ziemie, Proiektu przysłanego na Seymiki a w nim Punktu szkodliwego, Sławe, honor, i bespieczenstwo Narodowe podłego i inwolwuiącego, a Dissidentom fawo-ryzuiącego, nie przyięty i owsze excludowały, Sławę, honor, zacnosc i Titul Nayiasnieyszey a wolney Rzpltey, obrażaiąca Gwarancia niezadana, za niepotrzebna owszem uznały i eliminowały. Assistowało Woysko Rossyiskie ledwie nie po wszystkich Woiewodztwach i Ziemiach tim Konfederaciom, gdy przyszło w czasie umowionym ziechac się do Radomia nad Spodziewanie zgromadzone i dwoma obozami w Radomiu postanowione Woysko Rossyiskie sposobami do tego zazytemi, moc i siłę swoię rozciągac i pokazywac poczęło. Projekt Generalny Konfederacyi z Warszawy przysłany a żeby był bez odmiany i poprawy przyięty usiłowało, i do przyięcia multis obstantibus et contradicentibus, przymusiło, Ze lubo ie-dnak et impavidi Cives, przy podpisach swoich salvy i protestacye Vim libertatis et Jurium maiące, a żądania Dyssydentskie reklamuiące poczynieli, i iako circa tuitionem tych nayszacownieyszych zaszczytow swoich Wiary i wolnosci są skonfederowani, Manifestem to publicznym in Acta Confoederationis inferowanym ostrzegli i objasnili. Niektorzy zas przerażeni zaczynaiącą się w Radomiu Jmpozycią i gwałtownością o całosc praw narodowych troskliwi, a Punkt Dyssidentom favoryzuiący w Projekt Konfe-deracyi

 9.

deracyi inferowany reprobuiąc, cum reclamatione totius actus z Radomia odiechali, tego Aktu nie przyięli i nie podpisali. A gdy nad wolą i żądanie większey części Marszałkow i Konsiliarzow Konfederackich, Tar Rada i Władza Posła Ross: przezestała, i mocą tegoż Woyska też Seymiki Sprawowała a w wielu Mieyscach i Województwach Szlachtę Seymikową, przy Armatach i broni w obleżeniu trzymała, i w Ziemi Chełmskiey Posła Łacnego iuż obranego i przysięgłego Sposobem nie praktikowanym Scandalosissime innego przez Szlachtę nie obranego utrzymuiąc, oddaliła i Instrukcią odmienić przymuciła; Listow Publicznych Biskupiech i Senatorskich na Seymiki w Materiach Status pisanych przez subordynowane osoby i Officerow woyska Ross: czytać nie dopuszczała. Gdy poodprawionych takowym sposobem Seymikach, ta Woysko Rossyiskie pod Warszawę Miasto Stołeczne na Seym następuiący Poseł Rossyiski i Kommendant zprowadził, i w koło Warszawę obległ, a w obleżeniu trzymaiąc tak Seym iako i Konfederacią, do przyięcia Szkodliwszych Proiektow przymuszał, opponuiącym się odgrażał. JMć Korzuchowskiego Cześnika i Posła Województwa Kaliskiego, gorliwie obstaiącego przy honorze Wdztw i Konfederacyi, szkodliwego Oyczyznie nie dozwalaiącego Proiektu, z Sessyi Konfederackiey iadącego z karety wywlec, do Namiotow Woyska Rossyiskiego pod Pałacem swoim rozbitych przyprowadzić w Areszcie nie dyskretnym trzymać, i tegoż nocy z Zawiązanemi Oczoma za Warszawę wywieść kazał; Po zaczętym zaś Seymie na Większą i okrutnieyszą rezolucyi gwałtownie od Rąd Seymowych dwoch Biskupow Krakowskiego i Kijowskiego, iednego drugiego Krakowskiego Hetmana Polnego Koronę, i iednego Posła Podolskiego a Syna tegoż Hetmana, że się szkodliwym żądaniom i Proiektom Dyssidentskim opponowali Moc i Ważność Traktatu Oliwskiego Powagą Nayiaśnieyszego Krola JMci Francuskiego i Innych tego Traktatu Gwarantow umocnionego, zachowanie promowowali, a Gwarancyi przez Posła Rossyiskiego pretendowaney iako Szkodliwey pomienionemu Traktatowi, także Nayiaśnieyszym Sąsiadom.

[Margin note, partly cut off:] ...e prowa: ...iwszy do Warszawy ...aty liczbie ...nfederacią ...ystkę Ich władzę i Po... ...e zniosła i ...warzyta. Gdy ...eymiki p... ...mowe, Woy... Rossyis.ki... ...stała:

dom Krolestwa naszemu przychylnym przeciwney opponuiących się, z Pałacow Rezydencionalnych o połnocy zbroyną ręką Woy:ska Rossyiskiego, gwałtownie wziąść z Warszawy, pod Konwojem Moskiewskiego i kozackiego Zołnierza wywieść i w ciężkim areszcie z hanbą i krzywdą całego Narodu, trzymać odważył się! a przeto Jus Gentium et Jura Regni zgwałcił. A co nayszkodliwsza i nayokrutnieysza, Seym przez zabranych od Rady Seymowey i z Warszawy wywiezionych Senatorow oraz Posła, zniszczony i zerwany, według Praw Narodowych activé odprawiać się niemogący limitować; a z mocy tey Limity na poniżenie Wiary Wolności i Praw Starodawnych dotąd Świątobliwie trzymanych, przysięgami i Traktatami Stwierdzonych, Projekta Szkodliwe formować, ustawy czynić, i onez podpisować wymagał i groźno przymuszał, Tenże Seym zerwany z Limity pod Bronią Moskiewską, teraz reassumować i kończyć, Konfederacie Koronną i Litewską, do roznych deliberacyi, Skryptow, Listow, Projektow przynaglać. Woysko Rossyiskie invita Republica w kray wprowadziwszy na zimowe kwatery po całym kraju rozłożyć, i tym że Woyskiem rozne ucisku, szkody i rabunki wyrządzać, Furażie wyciskać, zniewagi, Zaboie, Kaptiwacie, i inkarceracie Szlachty, oraz inne obmierzłe wystepki popełniać, Poselstwa od Rzpltey do Nayiaśnieyszych Potencyi Sąsiedzkich niedopuszczać a pod pozorem i Tytułem Przyiacielstwa i zastoną niby obrony Konfederacyi i iey ubespieczenia coraz cięższe niewinney Rzpltey zadawać rany praesumpsit, Tak zaś czyniłć, iest to aggredi Rempublicam et libertatem ejus tollere et invitam occupare. Te więc i inne urazy oraz gwałtowności, a przytym oyczyzny miłość, szacunek Wiary i wolności, zachowanie Traktatow z nayiaśnieyszemi Potenciami z nami sprzymierzonemi, przychylność, i pomoc Swoią nam ofiaruiącemi, przyprowadziły całą Rzplta i wszystkie Stany do podniesienia i odnowienia Konfederacyi, a woysko Koronne Mężow Rycerskich i gorliwych do Generalnego przywiezie i wolności związku. Zaczym wiedeń węzeł nierozerwany ligi i przymierzenia, [illegible] Krwie, Zycia, i fortun własnych.

snych na Obrone Wiary i wolnosci nieprzedaiąc: Zwiazalismy się, i czyniemy otym publiczne obwieszczenie. Wzywamy i zapraszamy wszystkich Krolestwa Polskiego Obywatelow, azeby znami pod ten zbawienny Związek i Konfederacią łączyli się i iednoczyli. a nim przyidzie do pospolitego ruszenia ci ktore tym uniwersałem ostrzegą się przybywali do nas cum subsidio Militari tam i gdzie z Woyskiem Koronnym znaydowac się bedziemy. JJ. OO. JJ. WW. zaś obywatele Dobr Dziedzice i Posesorowie. ktorzy nadworne trzymalia Milicie, także Jchmść PP. Ordynaci Zamoyski Myszkowski i Ostrogski, tudziez Jchmść PP. Starostowie Pograniczni, azeby Arma znami łączyli, i ludzi zbroynych do Obozu przysyłali. Sołtysi wszyscy azeby iuxta antiquum usum sami in personis dobrze uzbroieni stawali, lub Pachołkow zgodnych do Służby Woyskowey. Cum omni apparatu Militari stawili, JMP. Generał Wielkopolski Starosta Biało Cerkiewski i inni według prawa Milicią swoią maiący. Także Przeswietne Wdztwa Ziemie Powiaty ze wszystkich in Genere Dobr. wyprawy porządne i wczesne gotowali i za poprzedzaiącym zdaniem Konfederackiey uniwersałem niezawodnie stawali, i stawili ex nexu Prawa i Konfederacyi Sądu Obligant. Zagrzewaią nas i animuią słowa Pisma S. Ktoremi się niegdyś prawowierni Republicanie nieszczesliwych Oyczyzny swoiey Czasow utwierdzali: = Niech nam Bog będzie miłosierny. niepozytecznoby było by to nam odstąpić Interessu Boskiego. Teraz więc obstawayice przy prawie i daycie Dusze za Testament Oycow waszych, ktorzy się ustawiali upokoleniach swych a na będziecie chwały wielkiey i Jmienia Wiecznego. Niech unas nieupada nadzieja i nieprzemaga osłabie hardość i Duma nieprzyiaciół, mamy moc i siłę wręku, oprzeć się i obronić mozemy kazdemu nieprzyiacielowi Oyczyzny naszey. Woysko kwarciane lubo teraz wkorpusie mało ma mężow cnotą i męznością zaszczyconych może bydz uprzędce pomnozone. Milicia przed tym liczyła się do tego nad to wyprawami porządnemi z dobr ogulnie wszystkiech S. i zachowaiąc wszy Pospolite ruszenie do gwałtowney potrzeby bronita się Oyczyzna

Tezuy prawy my S Konfederowani Naznaczamy i miec chcemy teraz. Aby z 16 rolnych Poddanych ieden pieszy zdolny do Woyny, a z dobr propriæ Culturæ Szlacheckich z 10 Lanow ieden Konny Zbroyny zatmiesz, od Summ takze na prowizyach będących według prowenienciy i proporcyi prowizyi, zbroyni Ludzie Piesi lub Konni (iako będzie przez radę Konfederacką i woyskową vymiarkowano i wyznaczono:) Stawieni i przystawieni byli A iako ex natura Konfederacyi et usu antiquo wszystkie Jurisdikcie, Sądy Tribunaty i Kommissie ustawac powinny tak mocą i władzą z Konfederowany Rptey. One zastanawiamy a dla administrowania Swiętey Sprawiedliwosci, sąd Generalny Konfederacki Ustanawiamy, JchMsciow Panow Konsiliarzow z Prowincyi kazdey ad gremium Confederatæ Applicuję aby przybywali obliguiemy Stan Duchowny do pobożnych czynnosci i przyzwoitey pomocy nam hazardem Krwie Zycia i fortun naszych odwaznie czyniącym i ofiaruiącym się na obronę wiary, i wolnosci zachęcamy i ofiarę dobrowolną na Woysko Subsidium upraszamy. Ktory to uniwersał aby tem prędzey do wiadomosci wszystkich przyszedł publikowac go po grodach parafiach, i mieyscach zwyczaynych Zlecam Działo się w Barze d. 29 Miesiąca Lutego 1768 Roku

(L.S.)

Michał Hrabia Krasinski Podkomorzy Rozanski. Marszałek Konfederacyi

Jacek Antoni Rocha Kocharski Konfederacyi Koronney Konsiliarz i Sekretarz.

Niektore wiesci partikularne głoszą ze pod Winnicą nie daleko Baru na Podolu znayduiące się Woysko Rossyiskie miało Attakowac Konfederatow Barskich lecz też od pomocny miało odebrac, i do reyterowania się było przymuszone. postradawszy blisko dwuch set ludzi ocżym z tamtąd pewnieysze oczekuią wiadomosci

JMP

JMP. Dziedoszycki Czesnik Korony podac miał do Baru myśli swoie służące Konfederacyi niniejszey, była chwalebna czynność na Obronę Wiary i Wolności Niebruiąc żadnego zatim nieszukano Zysku, i prywaty lub Ambicyi Korzyści. Szczegulnie aby starano się o obopolne ziednoczenie się z Sobą ku obronie obuygga wyżey wyrażonych, daiąc przyczynę. Że rozróżnienie Umysłow Obywatelskich, byłoby okazią domowych niechęci i zamieszania. Miał oświadczyc i to żeby rozrządzenie Kurlandyi w teraźnieyszych czynnosci postać niewchodziło, tilko iedynie na obronę Wiary i wolności, dto przydostoieństwie JK Mści P. N. Mciu, spisanie się Sprzysiężenie zostawało. bo inaczey byłaby indiferencia iakowas ici którzy Naiiaśnieyszemu P. przychylni gdy obaczą przeciwne skutki, pewnie się Uczyc nie zechcą, ale bardziey każdy o własnym dla siebie pomyśli bespieczeństwie. Względem pozitkow od tych Sąsiadow jezeli by iakowe w tey robocie nastąpic miały wnosi iż takowych należałoby tilko zażyc na dywersią nie do Oyczyzny wprowadzac i naród Uciemiężac. W tim czasie przybył tu Posłaniec od Hana Tatarskiego twierdząc wielu iakoby z tim żądaniem, aby Woysko Rossi w Polsce znayduiące się z końcem tego Miesiąca wszytko z Polski ustąpiło. Widzic się tudaie Manifest od Konfederacyi zoświatczeniem ku Stanom i Obywatelom Rossi: przyiazni życzliwości wte Słowa.

Michał Hrabia na Krasnym etc. Korwin Krasinski Podkomorzy Rozanski Marszałek Konfederacyi wraz z przytomną Radą Jchmciow Panow Konsiliarzow

Wszem wobec i każdemu zosobna komu o tim wiedzic należy, osobliwie JJ. OO. JJ. WW. Jch Mciom PP. Feldmarszałkom, Generałom, Kommendantom, Połkownikom, i wszystkim wyższey i niższey Rangi officerom, tudzież unter officerom i Gemeynom, także Stanom i wszystkim Obywatelom Rossyiskim, przy świadczeniu Sąsiedzkiey Przyiazni, dla objaśnienia niewinności, i dla poznania tak wielkiego ukrzywdzenia Narodow i Krajow naszych, z uprzeymą powolnością i przychylnością.

powolnością i przychylnością do Wiadomości podaiemy. Dochodziemy
teraz iż na tę Wiarę i Wolność naszą burza, Traktatow i Sąsiedz:
kiey przyazni zniewaga, Prawa Narodow przestępstwo, Praw na:
szych narodowych Polskich zgwałcenie, i wywrocenie przez Xiążęcia
Repnina Pełno mocnego Posła Rossyi, Fakciom Dyssydentskim
przychylnego, iest zrodłem zamieszania naszego, i przyczyną podziwie
nia całey Europie, a okazią nie potrzebną straty Ludzi, i azardu Woy:
ska Ross:. uważamy iż ta Impreza Dyssydentow i fakcia przeciwko
nam zażyta. Jest przeciwko Interessowi własnemu całego Narodu
Rossyiskiego z nami sprzymierzonego, i przeciwko Starodawney
Wierze Greckiey i naszey Rzymskiey Katolickiey. Ta zaś violentia
ktora się stała, i dzieje naszemu od Woyska Ross: Krolew:
stwu, nierozumiemy aby była z rady Czych i uczciwych narodu Rossyi:
skiego Obywatelom, ale raczey trzymamy że jest w samey Moskwie
reprobowana, jako ta, ktora samemu narodowi Ross: bez wątpie:
nia wkrotce smutną przynieść może konsequencią, a Stanow Du:
chownych i Świeckich, i samey Wiary Nacyonalney Starodawney
Greckiey odmianę i wzgardę. Oświadczamy się więc Woyskom Rossyi:
skim i Stanom Państw Moskiewskich, Inflantskich, Kozackich
Kałmuckich, iż iako nas dawna społeczność Narodu naszego ze
Słowinskim sprzymierzona łączy, iako w zaszłey dyssydentskiey
fakcyi przewrotna usilność i rada, Sławę Narodu naszego poniża
i wiarę osłabia, a obcemu narodowi Prawa przepisywać i dawać pra:
gnie, tak dla odwrocenia tey fakcyi, naszą Wiarę Rzymską Katolicką
i Ich Grecką narodową przewrocić i odmienić usiłuiący, i dla zniesie:
nia całego ucisku i jarzma Dyssydentskiego, ofiaruiemy się z niemi
iako przyiaciołami i Kollegami naszemi na Obronę Wiary Staroda:
wney narodowey znosić się a wspolnie sobie dopomagać chcemy, oraz
życia i fortuny nasze dla utrzymania teyże Wiary łożyć deklaruiemy,
na uznanie zaś wzaiemney i niewątpliwey Ich dla nas przyjazni
sąsiedzkiey i przyiacielskiey przychylności wedlug Sąsiedztwa i Traktatow,
dobrowolnego z Kraiow naszych ustąpienia dopraszamy się, oczym
rzetelnie Przyiacielskie czyniąc upewnienie, jesteśmy niewątpliwey
nadziei, że ta Powolność i Przychylność nasza ku narodom z nami sprzy:
mierzonym, będzie powodem dla nas do wzaiemney Ich przyjazni i życzliwości.

Co żeby

Co żeby do Wiadomości wszystkich przyszło in Publicum teraźniey-sze Pismo wydać roskazujemy. Dań w Barze d. 7o Marty 1768.
Michał Krasiński Podkomorzy Różanski
Marszałek Konfede.
Jozef Puławski Pisarz nadworny Korone. Mar: załek Związkowy Woyska Korone
Jacek Kochański Konfederacyi Koroney Konsiliarz i Sekretarz
(L.S.)

Podarunki kosztowne przeszło 20m Czerwonych Złotych szacowane nadeszły tu od Dworu Saskiego, i przez J.P. de Essen Rezydenta tegoż Dworu tu mieszkaiącego, Xciu Posłowi Rossyiskiemu oddane, a procz tych wszystkich Poselstwa Jego i Kancellaryi Officialistom Presenta, a na Liberia nawet poselska Kilkaset Czerwonych Złotych są Rozdane zaktore nietilko że Listownie tsze Poseł nieodwłocznie podzię Kowat, ale też pod protextem do Wod, ma Osobiście wkrotce wdrezdnie podzię: Kowac.

Trybunał Lwowski poważaiąc roskazy Konfederatow, sądzić niema bo JP. Lipski Podstoli Buski Marszałek Trybunału za prosbą Kollegow do Sądzenia, ci nietilko przybywać na Ratusz nie chcą ale owszem ze Lwowa rozieżdzać się dezklaruią

JP. Podczaszy Litewski, teraźnieyszy Kaniowski, i Smotrycki, Staro-stowie, mieli także z Przyiaciołami swemi w Trębowli uczynic Konfederacią in Ordine łączyć się z Barską.

Xżę Poniatowski Podkomorzy Koronny, Dnia wczorayszego niebespie-cznie szwankował z Konia, a le otrzezwiony zaraz, i Krwi puszcza-niem nieodwłocznym ratowany, na dniu dzisieyszym zasiadał zdrowy na Kommissyi Woyskowey

Xięstwo Czartoryscy Wdstwo. Ruscy, do Wilanowa, Kanclerstwo Litt: do Wołczyna, a Generalstwo Podolscy do Wod Francuskich, wkrot-ce po S. Imienin Krolewskich oddalić się z tąd maią

Z Warszawy d 14a Aprilis.

Widzić się tu daie Copia uniwersału od Konfederacyi o Kwarcie i pogłowne Żydowskie
Michał Hrabia na Krasnym, Gutowie, i Tuchowie Korwin Kra: sinski

Podkomorzy Xięstwa Mazowieckiego, ziemi Rożanskiey, opinogorski Starosta Rotmistrz Pancerny Woyska Koronn: Konfederacyi Marszałek wraz z przytomną radą WWu PP: Konsiliarzow Wszem wobec i każdemu z osobna komu o tim wiedzić należy, mianowicie JJ: OO: JJ: WW: WW Jeh: Mciom PP: Starostom Dziedzicom Dzierżawcom, tudzież wszelkim w Dobrach Ziemskich, Starostwach Krolewczyznach i innych Posiesorom, Komissarzom i Disspozytorom przy oświatczeniu uprzeymych chęci Moich do wiadomości podaie. Jż poniewaz w tak okropnym Oyczyzny i Krai naszego Stanie, utratą S: Religii Katolickiey i wolnosci, krwią Przodkow naszych nabytey grożącey, Rzplta nasza skonfederowała się, i zwszystkiem Koronnem sprzyięzonym na Obronę tich Polskich zaszczytow sprzysiężona i zjednoczona zostawszy, wzięta przed się zbawienna rezolucia, starac się i wszelkiemi Sposobami usiłowac o Ucałenie Wiary Prawowierney Rzymskiey, Greckiey zjednoczoney wtim Krolestwie zadziedziczałych, tudzież praw Staropolskich, rownosc wolnosc a na wolnosc ... głosuiących; więc na poparcie tak chwalebnego dzieła aby Marcowa Czwierc terazniejsza Kwarta pogłowne Zydowskie i inne dochody, Oprocz Płacy Woyskowey! Ktora do rąk Jch P: Deputatom punktualnie oddana bydz powinna; nie gdzie indziey tilko do Baru gdzie się ta Kontinuie Konfederacia Pod tak woli Jey i rospowadzenia odwożone i oddane były mocno obliguie Datt: w Barze dnia 14 Marca, 1768:

Michał Krasinski Podkomorzy Rożanski Marszałek Konfederac

(L.S.)

Jacek Kochanski. Konfederacyi Konsylian Sekretarz

z Latyczewa.

Z Latyczewa donoszą dnia 30 Martij że przed tygodniem wy-
szedł Podjazd Woyskowy Konfederacki z Baru ku Grudkowi y
Husiatynowi, do złączenia się z Chorągwiami, w kommendzie JP. Dzie-
doszyckiego Czesnika Koron: zostaiącemi, według Umowy i Przysięgi
tegoż JPana Czesnika w Dunajowcach Super unionem et Fideli-
tatem teraźnieyszey Konfederacyi uczynioney. Temu Podjazdowi
praeerat sam personaliter JP. Pułaski Marszałek związkowy
i JP. Potocki Regimentarz. Stanowszy w Husiatynie, a dowiedzia-
wszy się że JP. Czesnik przyciągnął z Kamieńca do Zbarażni mil połtory
od Husiatyna, posłał do niego JP. Marszałek Posłow JchMciow PP.
Naryńskiego Czesnika Dobrzyńskiego, Pasowskiego Komornika San-
domirskiego, i Ochockiego Towarzysza znaku Pancernego Hetmańskiego,
z Propozycią łączenia się, i wysłania Podjazdu na Eliberacyą JP. Czackie-
go Podczaszego Koron: oraz naradzenia się względem okoliczności i obro-
tow Woysk zagranicznych, i Ubespieczenia Kraju od dalszych ucisków
i aggrawacyi. JP. Czesnik zapomniawszy swego przyrzeczenia i przy-
sięgi uroczyście uczynioney, oraz reguł i zwyczajów w Poselstwach
praktikowanych, Posłow zatrzymał przez cały dzień i Noc, a dwoch
w areszt wziowszy, trzeciego Posła JP. Pasowskiego dopiero nazajutrz
przysłał bez przyzwoitey rezolucyi i odpowiedzi, deklaruiąc że sam z
Woyskiem i Chorągwiami rusza i ciągnie. Nim ta wiadomość przyszła
JP. Marszałek niemogąc się doczekać Posłow, wysłał JP. Potockiego
Regimentarza z Podjazdem dla obserwowania ludzi w obrotach
podeyrzanych i Konfederacyi szkodzić usiłuiących, a sam z Infante-
rią i częścią Woyska Komputowego, został w Husiatynie, gdzie wiele
bardzo Szlachty i Żołnierzy przybywało dla zprzymierzenia się za Obronę Wia-
ry i Wolności, i dla wykonania Przysięgi. Przybył także JP. Wiiakowski
Połkownik Artyllery, Item dwoch Kompaniy z 30. żołnierzami Partyi
JP. Dziedoszyckiego, także dwoch Unter Officerow z kilko Gimeynami
od Regimentu konnego JP. Mniszka Podkomorzyca Litew: ci wszyscy
przysięgę przed JP. Marszałkiem Związkowym wykonali. JP. Potocki Re-
gimentarz z podjazdem swoim, potkał Partią JP. Dziedoszyckiego nasze-
ruszącą ku Husiatynowi, kilka razy do siebie wystrzelili, i po kilku ludzi
z Obustron straciwszy, od boju obywatelskiego dalszego wstrzymali się,
i JP. Potocki do Husiatyna, a Partia JP. Dziedoszyckiego pod kommen-
dą JP. Majora Jaszewskiego ku Kamieńcowi odwrociły się. Tegoż
dnia to iest d 23. Marc: JP. Marszałek związkowy ruszył się z Husiatyna
z Infanteryą a JP. Regimentarz został się na Noc w Husiatynie. Tamże
była propozycia z strony JP. Czesnika widzenia się i rozmowienia z JP. Mar-
szałkiem, ale do tego nieprzyszło, dla przyprowadzenia pod ten czas Towarzysza
znaku lekkiego, wysłanego z Kamieńca za P. Witten z Expedycią i Listem
JP. Czesnika, a ten list odkrył zdradę i niedotrzymanie Przysięgi Konfe-
deracyi uczynioney ktory będzie wczasie publico Kommunikowany. d 24.
JPan Marszałek związkowy stanął w Jarmolińcach z swoią Diwizią a Partia

JMPana

JMP.ᵃ Rothmistrza poszła Traktem prostym do Baru. d. 25. Po Nabożenstwie
odprawionym JP. Marszałek tamże ciągnął, a w ciągnieniu odebrał wiado=
mość i przestrogę, że Moskwa od Żołkwi Masżeruie ku Winnicy, aby tam
złączywszy się z będącym swym woyskiem, takoż prześladować mogła Konfe:
deratów, i odiąć im Kommunikacią z Wołyniem i innemi Woiewodztwami
Po ktorym uwiadomieniu, z Rady Woyskowey wysłany ieden Podjazd
ku Miedzyborzu i Latyczewu a JP. Rothmistrz Potocki ku Szczerwie i Konstan=
tynowi Nowemu, ktory w Bochniach Mil 2. od Konstantynowa Stanoł.
Tu złapany Szpieg Żyd i Chłop ktory go przywiozł, wyznał Żyd że jest od Moskwy
naięty i wysłany Powiedział: (ale fałszywie) iż w Konstantynowie Dońcy Stoią
w liczbie 80. a było przeszło 200. Więc die 26 Marty JP. Rothmistrz wysłał
JP. Podbilskiego Towarzysza i Namiestnika Znaku X[ię]cia Starosty
Kowelskiego z kilku dziesiąt ludźmi aby tamże dotarł, z Kommen=
dantem się widział i umowił z iaką Impreza ku Winnicy i Barowi
zmierzaią, i żeby po drogach swawolni Dońcy ludzi nienapastowali, ra=
bunkow nieczynieli, ale po przyiacielsku się obchodzili. Kommendant
Podjazdowy przyciągnowszy pod Konstantinow, chciał traktować według
Ordynansu po przyiacielsku, lecz gdy Konfederaci weszli do Miasta,
zaraz Dońcy zasadzeni w Domach ze wszystkich Stron z okien razić
naszych poczęli, oraz widząc małą garstkę naszych, i Onych że Obtoczy=
wszy, do Krwawey przyszli bitwy. z ktorey nasi (: Widząc już się być przez
Żyda i Chłopa Szpiegow wyżey wyrażonych zdradzeni:) reyterowali się
zostawiwszy kilku naszych między ktoremi Kommendant sam JP. Podbilski=
i innych kilku godnych Kompanii liczy się:) Zabitich, i kilku pleyze=
rowanych, ktorych Dońcy chociaż o pardon prosili i poddawali się
tyrańsko pozabijawszy, a potym swych trupow za Miastem pogrzeb=
szy, i na trzydziestu Wozach swych postrzelonych i rannych Uwo=
żąc, z tamtąd uszli do Chmielnika. Przybiegł z Ochotnikiem JP. Mar=
szałek związkowy, a zatym z Woyskiem JP. Regimentarz, ale iuż
nieprzyiaciela nie zastali. Więc nazaiutrz d 27. Uczyniwszy Pogrzeb
Ciał tych chwalebnych za Wiarę Męczennikow, i tych w Kosciele
OO. Dominikanow zabawiwszy, do Zamku potym wiechał, i sa=
dy na pomienionych Szpiegow złożywszy, Żyda na Obwieszenie
a Chłopa na Plagi osądził, tandem i ten Smierci Dekret relaxował
ale tylko Więzieniem na kwartał, oraz plagami po dwa razy na
tydzien naznaczonemi Żyda ukarał, oraz [illegible] Żywny ne kościół za Dusze poległych,
i dom postanowił.
Z tamtąd d 27. Ruszyło się Woysko. Podjazdy ku Lityniu i Miedzy
borzu Wysłane. Po dwa razy Dońcy Masżeruiący z Batownia obłado=
wana zgromieili, Jeden Podjazd zabrał kilkadziesiąt Koni iucznych
rożnemi rzeczami, Drugi zaś Wozow 30 z postrzelonemi zabrał.
Die 29 et 30. Woysko blisko Latyczewa i Miedzyboża Spoczywało.

Podjazd do

Podjazd do Chmielnika wystany z Milicią tamteyszą ad Corpus Woy-
ska na odwrot Ciągnie, takze Chorągiew Huzarska Xcia Radziwiłła
WWdy Wilenskiego. Die 31° Przyprowadził Podjazd Duńca z Filipowcem,
listy przewożącego i Ordynanse w tych odkryta się nieprzyiacielska na
Konfederacią Barską i Woysko Oneyże Konspiracia, Więc Uczyniona
natych miast Rada Woyskowa z ktorey wyszły Ordynanse do rożnych
Milicyi tak pieszych jako i Konnych aby pod Bar i Brahilow sciągały.
Od Mochilowa przyszła wiadomość o Woysku Tatarskim zbliżonym
na Granicę, z ktorego kilka Tysięcy ma uniść pod kommendę JP. Spiko
wskiego, i Lipkow 2500.
Die 1ª Aprilis Ruszyło Woysko dwiema Partiami Jedna z JP. Mar-
szałkiem związkowym, druga z JP. Regimentarzem Potockim ku
Barowi, i Winnicy. JP. Marszałek Stanął na Noc w Latyczewie
na Naboženstwo Wielko Piątkowe, a nazajutrz ruszył z wszystkiem
wystawszy dwa Podjazdy, jeden ku Pikowie i Chmielnikowi drugi ku
Baraznie. Dnia tegoż przyszły listy i expedycie z Baru i Mochylowa
z doniesieniem iż przeswietna porta, i Han Tatarski Posłańcow naszych
przyjęli bardzo dobrze i łaskawie, i że wystanie Posła od nas a wzajem-
nie do nas iak nayprędzey ma nastąpić. Listy od Konfederatow Podjaz-
dowych donoszą że w Janowie Kirasierow Moskiewskich 300 i Duń-
cow 200 a w Winnicy Kirasierow 200 lokowało się. Oraz Kon-
federaci w tich Listach Upewniaią Że maiąc w swoich podjazdach
blisko 2000 ludzi, nie będą turbowali Woyska, Ale Im sami dodzą
rade i nie dopuszczą do Baru
Do JP. Bollo Ministra Rpptey Naszey do Rpptey Genueńskiey pi-
sał Synowiec Jego w Prawdzie uczały się iż Biskup ieden Tłusty
i piękny, w Towarzystwie trzech Duchownego iednego i dwoch Świec-
kich sam ze Poczta przybywszy, po wszytkich prawie Ulicach Miasta
przy nieustannem trąbieniu Postillonow przeiechawszy się wysiadł
do Forty Karmelitow, i tam naprzod Fortiana a potym przybytego na
Hałas Przeora Kijem zwalił przeto związany i pod Starasnie do
Ktorow jako szalony oddany, a piniądze iego znaczne i Wszystkie
sprzęty do depozytu wzięte. Item partikularne wieści donoszą
JJ. Cesarstwo Miernieccy z Całą Rodziną swoią w Wiedniu mieszkaią-
cy, mieli bydź w Wielki Czwartek kommunikantami przez trzech
złośliwych w noc Srodową przez okno do Kościoła Augustianow Spu-
szczonych, trucizną zaprawnemi, na mieysce wysypanych zdrowych i
od tych że zabranych, wsypanemi wytruci. Lecz przez Człowie-
ka w tym że Kościele nad wieczornym nabożenstwie Srodowym
będącego, a pijanstwem w Ławce uspionego, i przez nieostrożność
tam że zamkniionego, na hałas tych spuszczaiących się obudzonego

a przez bojazn

a przez boiaźń i ciekawość wteyże ławce ukrywaiącego się, i wszystko
widzącego, rzecz tim że Xięży doniesiona, a przez nich Cesarstwu,
sprawiła zaraz troskliwość szukania pominionych Złoczyńców, zwłaszcza
z przyczyny danego na probę zręczonych Kommunikantow jednego
Człowiekowi na Smierć osądzonemu, i zaraz Umarłemu, ja=
ko z tych ieden miał iuż bydź schwytany.
Xże Poniatowski Generał w Woysku Austriackim miał bydź arészto=
wanym w Wiedniu. Ktoremu miał kazać Cesarz dojechać do
Konfederatow teraźnieyszych Barskich, dla wyrozumienia Jch
mysli, i zmiarkowania Jch Mocy, z przyłączonym oraz zakazem
aby nikomu o tey wyprawie swoiey nie donosił, nawet i naybardziey
Krolowi Polskiemu, o wszem aby to i Sekretnie i Jncognito
wykonał. Lecz gdy przeciwnemu zakazowi, List pominionego
Xcia miał bydź do Krola naszego pisany a przeięty, przeto ściągnąć miał
na niego ten Areszt.

Z Warszawy d. 21. Aprilis

Nayiaśnieyszy Krol JMść P. N. Mtwy przy teraźnieyszych okolicznościach
często odbiera Sztaffety, tudzież rady przytomnych Ministrow
zażywa, do ktorey wokowany i Xże JMść Prymas codziennie bywa.
JP. de la Roche Rezydent Maltanski u Dworu tuteyszego odebrał w
przeszłym tygodniu Kuriera i Listy z Stambułu do Xcia Repnina, upo=
minaiące się dawnieyszego od Jmperatorowey Jeymci Upewnienia
Skutku, to iest Woyska Jey wyyścia nieodwłocznego z Polski, oraz żą=
daiące Jnformacyi: Z jakich przyczyn zatrzymuie się dotąd. Kiedy
wymaszeruie? i Senatorowie oraz Poseł zostaiący w Areszcie dla
czego nie są dotąd uwolnieni? Respons na to Xcia Posła Moskiew=
skiego niejest świadomy. Słychać i to iż Cesarz Turecki deklarowa=
ć się miał, że jest determinowany wypowiedzieć woynę Monarchini
Rossyiskiey, ieżeliby woyska Jey dłużey w Granicach Polskich zatrzy=
mały się. Ten punkt ostatni nie stałby do wierzenia aby dla ce=
czego to jest naszego Jnteressu Turczyn woynę wypowiedział
zwłaszcza że Cesarz Turecki teraźnieyszy kocha Pokoy. Opacznie
zaś nieustaiący iest odgłos że kilkanaście tysięcy Moskwy
idzie rożnemi traktami pod Bar, na zniesienie Konfederacyi
do ktorey, nie tilko że sama Konfederacia rekrutuie ludzi do
Boiu, ale że jest pod tytułem Wiary i wolności przeto tak Szlachta
Czynszowa jako i Possessionaci hurmem ściągaia się

Woysko Ross:

Woysko Ross: stoi w Proskurowie i Jarmolincach mocne od prawu:iąc Straz, podsłuchy i Pikiety, Konfederaci także zacząwszy od Konstantinowa aż do Sniatynia mają podsłuchy i Pikiety.
Xże Repnin Poseł Moskiew: odebrał przez Staffetę wiadomość iż Konfederacia Barska wysłała delegacią do Kommendanta w Proskurowie będącego z oswiatczeniem iż ieżeli Woys: Ross: od Baru stać będzie omil 3: za przyiacielskie uznane będzie, jeżeli zaś cokolwiek więcey zbliży się, po nieprzyiacielsku sobie znim postąpi. Żądał zatim od Xcia Ordynansu tecz niewiadomo iaką odebrał rezolucią. Słychać jednak że wtych Dniach między moskwą a Konfederatami miała bydz zwawa potyczka znaczną stratą Moskalów
Kommissia Woyskowa Koronę wydała Ordynans aby woysko Poll: było wgotowości du ruszenia
List Cyrculatrz J. K. Mci wydany do WWdów
Wielmożny Uprzeymie nam mily.
Gdy nas doszły wiadomości o wszczynaiących się rozruchach na Podolu nieublizaiąc Pieczołowitosci Krolewskiey O spokoynosć Krajową i Staranie, odzywamy się wczesnym przy zupełney i zupełney ufności ostrzezeniem, i mysli naszey otwarciem Uprzeymosci waszey, ktorego jako nam jest doswiadczona rostropnosć, wyniknoć mogące ~~ztakow~~ ztakowey okolicznosci konsequencie przenikaiąca, i jako znamy rownie prawdziwą miłość Oyczyzny, i zyczliwe dla nas Serce Jego w skutkach dowodney zawsze pokazane Wiernosci, Z tich więc powodow obligujemy Uprzeymosć waszą ieżeliby wzniecony nierozmyslnie Ogien szerzyć się miał i daley zapalać, a żebys Staraniem swoim, Kredytem i powagą dostoynosci Senatorskiey w Wdztwie WW. nie puszczał tego pozaru. Ktora Konfederacia nie będąc wsparta od żadney postronney potencyi skończy się na nieszczęsciu tich, ktorzy zapalaią ten ogien, i do niego przykładać się będą. Ale choćby na Ostatek (co nie iest) Porta Ottomańska wesprzeć tę robotę chiała, czy to zdobi Chrzesciian Bisurmańską Pomoc zaciągać, i czy można Obiecywać sobie innych Srodkow ztąd, jak tilko Spustoszenie Kraju, i Ostatnią zgubę Oyczyzny. Niewątpiemy że Uprzeymosć Wasza to wszystko doskonale uważywszy, przezorney pomyslnie zazyiesz Ostroznosci, ktorą nie odwłocznie potrzebną bydź sądząc i wniey zupełnie

Ufanie

Ufanie maiąc Boskiey opiece uprzeymość waszą polecamy Dan w Warsz d 23 Marty etc:

Z Warszawy d 28 Aprilis

Jchmść PP. Benoit Pruski, Essenius Saski, Ministrowie, Angielski i Szwedzki Rezydenci w przeszłą niedzielę, mieli prywatne u Króla Jegomści Audiencie, Ktoremu pierwszy oświadczył Monarchi swego podziwienie nad teraznieyszą Konfederacią Podolską, a drugi prezentował list oryginalny od Pana swego do niego Pisany Z upewnieniem, iż wspomnioney Konfederacyi nie tilko wsparcia żadnego nieda ale nawet do Audiencyi teych Ktory od niey w delegacyi przybyli iako Delegatow nie przypuści

Do wyiscia Woyska Rossyiskiego z Polski żadney niemaz pewności, lubo o to usilnie dopraszał się JP: de la Roche Gmiesiem Porty: owszem wspomnione Woysko w większey części na Podole udało się przeciw konfederatom, a inne Regimenta z Prus powracaią ce w okolicach tuteyszych okopywać się ma.

Xże Poseł Moskiewski odebrał przez Kuriera przed kilka dniami Wiadomość iż w okolicy Dubna miedzy woyskiem Monarchini Jego a Konfederatami żwawa zaszła potyczka w Ktorey Konfederatow z pobitemi, rannemi, i w niewolą wziętemi na 300, a Moskwy pobitey, ranney i w niewolą wziętey na 1000 rachuiąc oraz ci ostatni mieli Siedm Armat utracić i bagaże.

Xże Piotr Repnin (: Brat rodzony Xcia Posła :) Ktory po Ratiffikacią Traktatu Ostatniego był wysłany do Peterburga powróciwszy tu d 22. praesentis, przywiozł dla Xcia Posła Order Alexandra Newskiego, i Patent na Generalstwo Lieutenantstwo, oraz dalsze dyspozycie względem czynności Woyska Ross: z Konfederatami, Ktore nie są wiadome, a dla Xcia Prymasa Order S: Andrzeja.

Przez Sztaffete w tich dniach nadeszłą z Lublina donoszą że Wdztwo tamteysze Lubelskie z Konfederowawszy się. Obrało Marszałkiem JP. Rojewskiego.

Listy z Konstantinowa piszą że Wdztwo Kijowskie do tąd w spokoyności zostaie. JP: Woroniecz Regimentarz Partyi Ukrainskiey,

wraz

wraz z Woyskiem lokowat się w Białey Cerkwi chciał się lokować w zamku, lecz zamkowi żołnierze przyiąć go niechcieli, więc w Rezydencyi Gubernatorskiey ulokowat się, a Woysko w Miescie. Stwierdza i tem żeden list de 23 Currentis, że Podjazd Konfederacki z Duncami Moskiewskiemi znaczną miał potyczkę ze stratą obostronną ludzi, lecz za sukursem podjazdowi przybyłem, Duncy rozgromieni i rozproszeni zostali, utraciwszy broń i Bagaże, z Kamieńca zas uwiadomiaią iż Konfederacia Barska ma już Woyska w liczbie 12000 ktore się co raz więcey pomnaża.
Jest tu wiadomość że w Krystianpolu u JMP. Wwdy Kijowskiego dnia pewnego znayduiąc się na Obiedzie Generałowie Ross: Kreczetnikow, i Podgoryczani (ten drugi zdywizią i dać do Krzemieńca:) publicznie u stołu mowili że Interes Dyssydentow będzie w czasie niewinnego Krwi roźlania pobudką, i że Moskwa nic nie winna że jest zaproszona, i konkludowali niech ten cierpi kto nas sprowadził, i ten czyi był Duch w robocie, ale za coż przeciwko Woysku nayiasnieyszey JMŚci powstawać.
Die 2 Currentis Konfederacia Barska Garnizon w ~~Maym~~ Zasławiu Konstantinowie zabrała, i do Lubaru po Garnizon poszła, i co raz masię zbliżać ku Wołyniowi, gdyż i z Korca donoszą, że tam Surowy Ordynans od teyże Konfederacyi przyszedł, aby Garnizon Korecki nadworny Xcia Stolnika Litt: nieodwłocznie Maszerował do Konfederacyi Barskiey. Powtorna wiadomość z Lublina donosi że Konfederaci tamteczni zabrawszy z Kassy Solney kilkadziesiąt Tysięcy Złot: Poll: tudzież Milicią Nadworną JP. Starosty Lubelskiego, i Lubartowską Xcia JMŚci Sanguszka Marszałka W. X. Litt. z tarszy się oraz nieco z Moskwą dla przewyższaiącey oneyże Mnogości, oraz widząc zapalone przedmieście Krakowskie nazwane, przez Moskalow a przeto niechcąc większey dezolacyi przez ogien Ubogiego Miasta bydź okazią, z niego inną stroną wystąpiwszy, udali się ku Konfederatom Trembowelskim, czego i Moskiewskie woysko nie postrzegło, i na przedmieściu pomienionym Krakowskim, znaczna szkoda Obywatelow niewinnych, kilkadziesiąt Kamienic, Pałacow i Domow oraz Kościoł z Klasztorem Bernardynsk. spalito.
Pewna wiadomość od Podola twierdzi, że JP. Cześnik Koronny niejest intencionowany iść przeciw Konfederatom, nawet i woysko

Ordynansom

Ordynansom Jego gdy by iakie przeciwko Konfederatom miał dawac niebydz posłuszne, iak dotychczas oswiadczyło się. Jest także wiadomość że pewny major Ross. pod Janowem niedaleko Winnicy, wpotyczce od Konfederatow zest wzięty a ludzie iego zniesieni. Item że między wołyniem a Podolem znayduie się prusakow wiele niby pod protextem skupowania Koni.

Z Berdyczowa upewniaią iż Partia Ukrainska wraz zobywatelami pogranicznych Włodzi, Zanadeysciem od Baru Konfederatow, Intencionowana jest, Łączyc się i wspolnie sobie dopomagac ~~rozpo~~ rozpoczętego dzieła

Copia Listu pewnego Szlachcica do Swego Przyiaciela w teraznieyszych Obrotach pisanego

Widząc tak wielkie a powszechne zaiątrzenie Katolikow przeciwko Uchwałom terazniejszey Kommissyi Legislatywney świeżo przez Seym potwierdzonym, a osobliwie przeciwko pierwszym Traktatu Punktom tyczącym się Religii. Przyznam się WMPanu że nie dosyc poymuie, co by wtim tak dalece złego było, że by Dyssydenci: Albo żeby według swego ~~—~~ Nabożenstwa czcili Boga, Ktorego czcic i Żydom nie zabraniamy, albo znami w Trybunale, w Poselskiey Izbie lub wsenacie zasiadali; Upewniam zem i nie z Ich Kompanii, i nie zostanę heretykiem. Są oni iak my rownie Szlachta, Są Ziomkowie nasi, Ktorych przodkowie Trudami i Krwią nabyli Szlachectwa, a przytim wszystkich Jego Prerogatiw. Coż by złego wtim było Żeby ich zażywali. i Ja wtim żadney zazdrosci nie mam Gdy ta szczera zeto przebywało, a przecież Polska była Polską i Szczęsliwszą niż teraz Maią też i oni in Volumine Legum prawa, Ktore za sobą przywodzą, nie sądze aby Im Sprawiedliwosci wtim ubliżac godziło się. Twierdzą też niektorzy iż to im sprzeciwianie się nie iest prawdziwy Zelus Religionis, ale pozorny wbrew Stawania Dworowi protex, Znamy (mowią) osoby fomentuiące, Ich charakter, ich pobudki etc. Jakożkolwiek jest ia posądzac nikogo niechcę, ani być fautorem Heretikow, lecz to zsey tilko Intencyi wyrażam, abym od WMPana, Ktorego zdanie nie tilko ia, ale i cała ziemia nasza wysoce poważa był objasniony: Czyia, czy drudzy Błądzą

Czekam

Czekam rezolucyi, na ktorey wybornem Sentimencie jako się
nie zawiodę tak i WPan na powolności moiey ku przyięciu
zdrowey Jego rady Zostaię &c. Z Warszawy d. 5 Maij.
Że Jmć X. Prymas poprzedzaiąc do rocznosci Jmienin Krola Jmći
P.N. Mił. na dniu onegdayszym ze Skierniewic tu przybył,
do kąd nadeszła wiadomość od Lublina i Chełma że w okoli-
cach tamteyszych w kilkunastu wsiach pobuntowani chłopi
wygotowawszy maią Cepy i Kosy, i że przez wielkie Prowiantow
i Furażow wybieranie uciśnieni, iż żeliby podobnież od Mos-
kwy aggrawowani byli, tedy hurmem uderzyć na nią oświadczyli
się. Także w Sieradzkim Panowie narobić kazali Cepow i Kosow
i dzid i pomiedzy poddanych swoich rozdali, dla bronienia się woza-
się potrzeby. W przeszły Wtorek uroczysta u Dworu odprawiła się
Gala in gratiam dnia Urodzenia Xcia Jmci Kanclerza W.W.
X. Litt. dla czego Krol Jmść publicznie u siebie obiadował w
znaczney liczbie Państwa przytomnego, a Wieczorem z Okolicznoś-
ci tegoż Festinu JW. Ogiński Hetman W.W.X. Litt. dawał Bal
Maszkowy z kollacią na ktory Billetow wyszło 500.
Z Baru piszą że J.P. Krasiński Marszałek Konfederacyi te-
mi Czasy udał się ku Podberezu na zabranie Humańskich
i Podberezkich Kozakow Horodowych, gdyż od Panow Ich przyszła
dyspozycia, aby się w niczym nie sprzeciwiali i Kommendzie Kon-
federackiey posłuszni byli. J.P. Pułaski Marszałek związkowy w o-
kolicy Barskiey zostaie w znaczney liczbie woyska, za ktorym Syn
Jego przybywszy do Cekinowki, Pisarza Komory tameczney Celney
przywiodł do Przysięgi, i pieniądze znaczne na Komorze zabrał.
Do Konfederacyi Barskiey Codziennie wiele szlachty i Kozakow
przybywa, iako i rozni ludzie Nadworni od roznych Panow
Temi dniami nadszedł Ordynans Woysku moskiewskiemu tu
będącemu od Imperatorowey Ross. do nieodwłocznego znoszenia Konfede-
racyi Barskiey, ktoremu zadosyć moskale czyniąc, z roznych Konsy-
stencyi swoich ruszyli się ku Barowi, a że Poseł Ross. wysłał zaraz
dwuch

dwoch Kurierow do Peterburga z doniesieniem tak o Stracie ludzi JEy Woyska iako i o dalszych obrotach

Z Berdyczowa donoszą że Garnizonu Klasztornego OO Karmelici Bosi niechcieli wydać Konfederatom dla uniknienia na potym Nieszczęśliwości od Moskalow, i dla Obrony nie ocapowanego Kleynotu Obrazu N. P. Maryi, tudzież depozytow Wdztwa Kijowskiego i Bracławskiego, przeto Garnizon iest powiększony Stem ludzi, w ammunicią przysporobiony i Prowianty, dla Zakonnikow, Zołnirzy, i Obywatelow chroniących się w Fortecy która coraz bardziey fortyfikuie się dla dania odporu Moskwie ieżeliby chciała kiedy krzywdę iaką Czynić

Konfederacia w Kijowskim, po wyrugowaniu Moskwy z Zytomirza w krotce ma nastąpić, gdyż są w gotowości wszyscy na Obronę Wiary i Wolności z Wszelkiem Azardem.

W tych dniach nadbiegł Kurier do Xcia JMci Repnina z doniesieniem że Regiment Huzarski Generała Podgoryczaniego 1260 ludzi wynoszący ma bydź znacznie zniesiony, i Konie prawie wszystkie w zdobyczy dostały się Konfederatom, a Połkownik ieden ze wszystkiemi Swemi dostatkami w Niewolą zabrany. Jest i to pewna że Woysko Komputowe Korony Kommendy JP. Dziedoszyckiego Czesnika Korony do Konfederacyi poszło i że JP. Potocki Podczaszy Litt. z Dywizią swoią napadszy na 900 Moskalow onych do szczętu wyciął. Przeto Xże Repnin nieustannie wysyła Kurierow do Dworu swego z doniesieniem o takowych klęskach

W Gnieznie w dzień S. Woyciecha na Jarmarku wielki stał się rozruch kilkanastu Kozakow zginęło i kilku dziesiąt pleyzerowanych zostało, Jednak JP. Ignacy Zabłocki in Ante w Woysku Krola Pruskiego Porucznik, od Moskala Bagnetem zabity iest, Zaczym Xże JMść Sułkowski nowo kreiowany Wda Gnieznienski, przybyły do Gniezna dnia tegoż na uczynienie Wiardu na toż Wdztwo, tak dla przeciwiaiącey się Szlachty temuż wiardowi z przyczyny nie publikowaney iesze Konstitucyi, iako też dla tego rozruchu uiechał retro.

Z Gdańska d. 30 Elapsi Tegoroczna defluitacia mała pokazuie się a Prowincie Zamorskie znaczne partie zakupuią Zboż, osobliwie Pszeniczy

Więc

Więc i Kupcy tuteysi od tygodnia targi powiększeli, płacąc za Pszenice po Złott. 350. aż do 460 a za żyto po Złott. 190 aż do 220 Złoto Obrączkowe po flo 12 i gr 12.

Z Berlina d. 16 elapsi piszą Jz temi dniami Krol Jmść Pruski 2 officerow Hussarskich z Kilkudziesiąt Gemeynami wysłał na Ukraine dla Skupowania Koni i że woyska Westfalskie w przyszłym miesiącu w okolicy Fortecy Wesel, dla odprawienia Kampomentu Sciągać się maią

Z Hamburga zarzecz pewną nam donoszą że Francia z Dwoma Dworami Znacznemi niemieckiemi, Nowy zawarta Traktat, Vigore ktorego od tich ze Dworow po 10^m^ woyska Auxiliarnego in Casum necessitatis ma mieć sobie przystawione

Oraz że Rzpta Hollenderska z przyczyn Wielkiey wagi, potencią lądową i wodną pomnaża, iako tez że Xiążąt Niemieckich, ktorych Woyska pod Jey Rządem zostaią upewniła sobie, aby takowe Woyska za odebraniem pierwszego Ordynansu, do Marszu były gotowe

Listy Stambulskie donoszą że za Otworzeniem W okolicy tuteyszey ~~Min~~ Złotych Częste Ziemi trzęsienie i Powietrze Wstało.

Copia Listu od Konfederatow Barskich do Oyca Swięt: Klemensa XIII° z Lacinskiego na Polski przełożonego.

Nayswiętszy Oycze

Całuiemy nogi Swiątobliwosci waszey Rzpta Polska, narod Prawowierny, Twierdza ~~Chrystusowa~~ Chrześcijańska Mężowie Szlachetni, Wiary i wolnosci Polskiey Skorzy obroniciele, a S. Kosciola Rzymskiego Synowie posłuszni. Po Smierci Oyca Pobożnego i Krola Augusta III° nigdy dosyc opłakaney, wpadlismy w tak nie szczęsliwe Czasy, iż w nich Nieprzyiaciele Wiary i Wolnosci, Starożytnych Kleynotow

Narodu

Narodu Polskiego Zawistni, przyszli burzyć Kościoł Poświęcony Bogu, i Winnicę Christusa prawie rozwalać, przez gwałtowne wzięcie Trzech Senatorow i Posła, przykładną Cnotą Mądrością i pobożnością Sławnych, pierwszych: Dwoch Biskupow, drugich dwoch Swieckich, w Kościele i Krolestwie Mężow Zacnych, ktorych z Warszawy wywieść, i iako Niewolnikow za granicę Państwa wyprowadzić kazano. Innych zaś Biskupow, Senatorow, i Posłow Woyskiem Moskiewskiem w Warszawie Obleżonych i tym niepraktikowanym przypadkiem Zatrwożonych, do Czynności Złośliwych i Niegodziwych, Wierze i Wolności przeciwnych, siłą mocą i grozbą tegoż Woyska przyprowadzono i przymuszono. A kiedy Mężow Prawdziwie Wiernych Bogu, i Kościołowi, i Oyczyznie Zbroi Moskiewskiey nieląkliwych podeyść Zupełnie i Onych oppymowac chiano, Bog miłosierny Ludowi Swemu Narodowi Polskiemu błogosławiąc, wzbudził i poruszył Mężow Szlachetnych i Mężow wojennych dla Obrony Upadaiącey Wiary i Wolności. ktorzy Związali się przeciw Nieprzyiaciołom Kościoła i Praw naszych Gwałcicielom a do Miasta, Baru zwanego, w Srodku Podola, blisko Sławney Fortecy Krolestwa leżącego, Zebrawszy się Uroczystym, Swiątobliwym i Zprzysiężonym Związkiem Obowiązaliśmy się wszystkie utworzenia Warszawskie Z Ich Autorami i wspomożycielami potępić. Przeto Stanu Rycerskiego Marszałkiem Obrany JP. Hrabia na Krasnym Korwin Krasinski Podkomorzy Rożanski, a Woyska Z Wiązkowego Marszałkiem JP. Jozef Puławski Starosta Warecki, pod ktorem Rządem broń nasząc, na Obronę Wiary i Wolności wszystkiey niewygody i Niebespieczeństwa znosić odważni i gotowi jesteśmy. Niech nam tilko przybędzie z Błogosławieństwem Bożym pomoc od Duchowieństwa Rzymskiego w Krolestwie

Naszym

Naszym i wsparcia Arey potrzebne od Swiątobliwosci waszey, oco mu iak nayposłorniey Suplikuie, Cały narod Polski wiedno: sci zgromadzony, Stan Z Konfederowany Rycerski, i Woysko Krolestwa. Doprasżamy się oraz Swiątobliwosci Waszey, wstawie: nia się do Monarchow Chrzescianskich, aby nam raczy: li bydz pomocą, a przy powtornem Ucałowaniu Nog Swiątobliwosci Waszey, i Oycowskiemu Jego błogosławien: stwu poleceniu się z iak nay powinnieyszą Czcią zosta iemy Na zawsze

Swiątobliwosci waszey

W Barze d 10. Martij
1768

Nayposłusznieysi Synowie
i Naypowolnieysi Sludzy
Konfederacia Rptey Polskiey

MODLITWA.

Za szczęsliwe powodzenie w Krolestwie Polskim ktorą co: dziennie odmawiała w oboze Konfederaci.

Panie Boże nasz ktoremu wszelka Cześć pokłon i boiaźń od nas należy. Krolu Nieba i Ziemie w ktorego ręce wszystkie Krolestwa są połozone. Ty rządzisz wszystkim zachowuiesz wszystko, Przez cię Krolowie krolują i Wo: dzowie roskazuią. Ty iestes Bog zastępow ktorego się wszyscy lękaią, i drzą przed obecnoscią mocy Twoiey. Przed Twoiem tedy nie dostępnym Majestatem upadszy na twarzy, grzechy nasze: / przez ktore sprawiedliwie na: gniew twoy zasłużelismy: / wyznaiemy, i Sercem skruszonym odpuszczenia błagamy. Ty iestes Oycem miłosierdzia, Ty niechcesz zguby i Smierci grzesznych ale owszem aby się

Nawrocili

Nawrócili i Żyli. Weyrzy na Utrapienie i ucyski, wysłuchay wzdychania Serc naszych, niepodaway nas w Ochyde Narodow, ustrzymay, zuchwalcow ręke nałężoną ku poniżeniu Wiary S: Katolickiey Rzymskiey i Ukroceniu Swobod Oyczyzny naszey. Tobie samemu o Boże naylepiey wiadome mysli i Serc Skrytosci, Day ie odkryć i poznać ludowi twemu nie wzadney Zmyslnosci, nie wsile nie w mocy swojey, lecz wsamym Miłosierdziu Twojem zadufanemu. Spraw o Panie niech nieprzyiaciele Kościoła i Ludu twego odbieraią w Zysku swych przewrotnosci, sam wstyd i hańbę. Obacz Panie iak ci nieprzyiazni przeciwniey powstaią przeciwko nam, aby Twoie Dziedzictwo wygubili, a nam Zywot wolność i wszystkie Dobra odięli. Nie oddaway Panie Krolestwa Polskiego nieprzyiaciołom Ktorzy Imię twoie Bluźnią, a ni o Cześć Imienia Twego dbaią, ale owszem usta Ciebie Chwalące zatłumić i nieustaiącą ołtarza Przenayswiętsza ofiarę Znieść usiłuią. Przepuść tedy ludowi Twemu Panie przepuść, ale Plagi oddal od nas abysmy nie zgineli w gniewie zapalczywości Twoiey. Wysłuchay nas o naymiłosierniejszy Boże, przez Krew zran Przenayswiętszych na odkup ludu wylaną. Zmituy się przez przyczynę Matki Naysw: Maryi i SS: Krolestwa Tego Patronow. Zmituy się nad nami Panie, Zmituy się nad nami, w Tobie samym nadzieie pokładamy a nie będziem Zawstydzeni Amen

Z Warszawy d 12. Maij.

Imieniny J. K. Mci i Fest Orderu S. Stanisława z zwykłą u Dworu obchodzony był Galą. Dystributy iednak Orderow nieczynił, Oprocz Orła Białego, Ktory wieczorem znayduiąc się u Xcia Repnina na Balu Konferować raczył, JmXa.

Młodziejowskiego

Młodziejowskiemu Kanclerzowi Wielkiemu, Borchowi Pod:
Kanclerzemu, Małachowskiemu Referendarzowi, Koron:
Zamoyskiemu Ordynatowi, i Graffowi Keyserlingowi. A
lubo Xże Poseł Moskiewski oświadczył się Krolowi Jmci, że
nadzień Imienin Jego nie tylko Konfederacyi Podolskiey uci:
chnie, ale tyż Pryncypałow oney poimawszy natendzień
stawi, iednak doskutku nie tilko przywieść tego nie
udało się, ale owszem przerzeczony Xże Poseł, tegoż
dnia nie pomyślną od woyska Ross: odebrał wiadomość,
iż w wielu potyczkach Woysko toż pobite mocno, i pra:
wie zniesione zostało. Przeto Moskwa zroznych Miesc
przeciw Konfederatom sciąga, a tu do Warszawy, kilka:
set piechoty przymaszerowawszy, rozłożyła się wogrodzie
Rezydencyi Xcia Posła, dla ubespieczenia osoby Jegoż
JP. Kaz Pułkownik Moskiewski przywiozł w przeszłym tygo:
dniu wziętą przez niego gwałtem zklasztoru Lubelskiego
Panien Wizytek JP. Kojewską Stolnikowę Urzędowską, Mał:
żonkę JP. Marszałka Konfederacyi Lubelskiey, która do
tąd wPałacu Xcia Posła ma się znaydować, O co gdy i Dam tuteyszych
mocne nastąpiło prześladowanie i prawie naśmiewanie się z Pominio:
nego JP. Pułkownika, iż niewielkiey Junakieryi dokazał, że Damę
z Klasztoru Białogłowskiego nie broniącą się wziął, owszem przezto
naganie podpadł, że nad słabą płcią chciał bydź zwycięzcą, więc w krot:
ce taż Dama mabydź ztąd tam zkąd była wzięta odesłana
JP. Potocki Podczaszy Litt: z Dywizyą swoią napadszy na Moskwę, na kilka set
in twierdzą do 900 zniosł oneyże Tenże JP. Podczaszy, z dywizyą swoią około 10m wyno:
szącą wkaźdych potyczkach z Moskalami będąc szczęśliwy, zabrawszy znaczny
Garnizon w Brzeżanach Xcia Jmci Czartoryiskiego Wwdy Ruskiego, i liczną
Artilleryą tam będącą, miał Maszerować do Lwowa, a z tamtąd, ulokowawszy
tamże prasidium swoie, dali udać się ma, nie uważaiąc na to iż Dobra Jego w Podolu
iako też JP. Podkomorzego Rozańskiego w Ziemi Rożańskiey, że szczętem Moskale
Pustoszą, zabieraiąc z nich wszelkie Inwentarze, i Poddanych uciemiężaią.
Z Kommendy Jenerała Numers w Litwie stoiącego kilka tysięcy Woyska Moskiew:
skiego, Ma pomaszerowac dla zmocnienia sił moskiewskich przeciw Konfederatom
Copia Manifestu przez JP. Zagrz[?]skiego Susceptanta Grodz: Lubelsk: (Kto:
rego Małżonkę Komenda Woyska Ross: w Lublinie zabrała:) w grodzie
Warszawskim uczynionego. Feria 5ta post Dominicam Cantate 1768

Stanowszy

Stanowszy Osobiscie Urodzony Szymon Zagurski przed Urzędem, i Aktami ~~Grodz~~ niniejszemi, Zabiegaiąc całosci Akt Publicznych Grodzkich Lubel: tudziez bezpieczeństwu swemu, i że przy tich ze Aktach miey scowa Iurisdykcia obowiązany i przysięgły, oswiadcza Pilnosc w ten sposob, iz Manifestant będąc przymuszony od niektorych Obywatelow Wdztwa Lubel: Azeby sposobem Oblaty, uniwersały Konfederacyi Barskiey przyiął, przez Gwałtowne nalegania i pogrozki zadosyc rządaniom tychze Obywatelow to czynic musiał, i podobnym ze przymuszaniem do podpisu na Akt Konfederacyi Wdztwa Lubel: przyciśniony Został Zaczym iako od tego zupełnie odstępuie tak połowornie cspiłnosci swoiey przymuszenie manifestuie się
Szymon Zagorski

Donoszą z Berdyczowa że d. 20. Aprilis za Ordynansem JW. Marszałka Związkowego, JP. Bilski w połtorasta ludzi Konfederackich tam ziechawszy, zabrał Kasse Skarbową Złł. wynoszącą, Kazawszy Skarbowym Za soba iechac do Chmielnika, Domagał się oraz od Przeora Karmelitow, aby Garnizon Klasztorny z Ammonicią i Hakownicami, do łączenia się z Konfederacią wymaszerował, lecz za oppozycią w tim JMX: Przeora iako Kommendanta i podniesieniem Zwodow, nic nie uskorawszy, na odwrod do Chmielnika odiechał,

Dnia zas 22 przybywszy JP. Podbilski w 500 ludzi Komputowych i Konfederackich porządnych, Oraz Kozakow barwianych, tegoz samego dopominał się lecz dyskretnie, iednakze po Nabozenstwie i Obiedzie z niczym wymaszerował na Noc do Piatki z ktąd do Stołpowa dla odebrania Ammunicyi po Xiążęciu Radziwiele wziętey, Za Ktorym Felfeber Czartoszewski trzymaiący Poczte, i Kasse e Magazyn Wieczorem z kilkunastu Zołnierzami posiedłszy o mile przysłał List do X. Komendanta Z wyrazeniem, ze nie desertuie, ale jedynie i Szczerze dla samego bronienia Wiary S: Wolnosci, porzuciwszy Zone Dzieci, i Chudobe, pospieszył do Konfederatow Przyktorym Liscie odesłał nawet i Traktamenta przebrane i Klucze od Kassy Pienięzny i Magazynu.

Dnia 23. Za przybyciem JP. Jaroszynskiego w kilka dziesiąt Koni, Cały Garnizon z Zarliwosci jedynie za Wiare z Ubolewaniem Wielkim Klasztoru, Porzuciwszy Zony Dzieci Chałupy i Gospodarstwa Swoje wymaszerował z dwoma officerami z trzema Unteroffcerami Z Bronią, bez więcia iednak Armat, i Zostawiwszy kilkanastu Zołnierzy e Słabych, Unter Officerow 4. Zołnierzy takze Chorych powsiach Zostaiących Kilkunastu, officerow 3: i Altyllerzystow Kilku. Tegoz dnia JP. Bobinski Regimentarz Podjazdowy w Stołpowie u JP. Woroniczowy dyskretnie postąpiwszy, Zabrał broń Radziwiłłowską i Napierzaiąca się Sama JM. Pania z Woroniczowa.

Woronicza wa dla ubespieczenia Oreyze od Maszeruiących ustawicznie Woysk dysponował pod Konwojem do Chmielnika na Znaczywszy wszelką Sufficiencyą w Zamku oblokowaney. Woysko Konfederackie znacznie pomnaza się, bo iuż dotąd rachuią przeszło 20000. ludzi do Boju z piechotą Artyleria, Lipkami, Oraz komputowem Woyskiem, które rozdzielone iest na partie, Regimentarzem Generalnym iest JP. Podczaszy Litt a Dywizie w każdey po kilka Tysięcy wynoszące, mają JchMć PP. Puławski Oyciec, Syn Jego Starostowie, Giżycki Kasztelanic i Szczeniowski Starosta Trachtamirowski.

Dnia 25. JP. Woronicz Regimentarz Partyi ukrainskiey odebrał był od JP. Marszałka Związkowego Ordynans Maszerowania z Partią swoią do niego do Pohrebyszcz, lecz za przybyciem konfederatów pod kommendą JPP. Puławskiego Starościca Wareckiego, i Szczeniowskiego Starosty Trachtamirowskiego, woysko nie chciało pod kommendą JP. Woronicza Maszerować Zaczym oddane Regimentarstwo Partyi Ukrainskiey JP. Szczeniowskiemu, z dyspozycią aby JP. Woronicz w kilku dzie[si]ąt komenderowanych stawał przed JP. Marszałkiem Związkowym. Dnia 6. Tegoż pod Konstantinowem Starym była potyczka Konfederatów pod Kommendą JPP. Starościca Wareckiego Starszego, i Giżyckiego Kasztelanica z Husaria Moskiewską przez trzy godziny ze stratą znaczną Moskalow.

Dnia 27. Dońców 500. pod Kommendą Kapitana Moskiewskiego przechodziło przez Berdyczów z Łukami Obładowanemi, a Blisko od Berdyczowa znaczną od Konfederatów ponieśli klęskę i Łuków swoich Utratę.

Oboz Generalny lokuje się w Przyłuce mil 3. od Winnicy a 4. od Berdyczowa, i tam ma nastąpić temi dniami Concilium Bellicum.

Podjazdy Znaczne ustawicznie chodzą do Konfederacyi dla wyrugowania z Połonnego Moskalów, ktory z piechotą mieli się oblokować pod Łabuniem, i ta Huzaria która od Starego Konstantinowa reyterowała się z Żytomierza także reszta Moskalów miała wymaszerować ku Łabuniowi Obawiaiąc się podjazdów Konfederackich

Woyska do Konfederacyi co raz więcey przybywa ustawicznie maiąc sobie każdy za szczęście bić się i ginąć za Wiarę * S. Katolickiey Rzymskiey i Starodawney Greckiey

Woyska Konfederackie lokowały się w Barze, Chmielniku, Konstantinowie nowym, Międzybożu, Łatyczewie Winnicy Pohrebyszczach, Spiczynach, Białey Cerkwi i Lubarze.

Z Torunia

* Na ktorey w wszytkim Konfederackim wszystkie Oprawuią się Królewskiey, Powinność Koronne i Rzeczypospolitey na wolność Wiary

Z Torunia o poprzedzaiącym Generalny Kongress Ziem Pruskich Seymi-
ku Kowalewskim, tamże odprawionym, jest wiadomość iż po zagaie-
niu Onego Przez JP. Białobłockiego Sądowego Chełmińskiego, i Obra-
niu Marszałkiem JP. Tokarskiego Regenta, Materyi namini
przez J. Krolewską Mość rekommendowanych, decyzya następuiącemu Generałowi
Zostawiona, oraz Uczyniona prekaustodycia, aby nie przytomni temuż Sey-
mikowi Bracia Activitate non careant
Z Lipska donoszą iż Woyskom Saskim determinowany iest dzień
10 Maia do ruszenia się w Pole

Z Warszawy d 19 Maij

W przeszły Czwartek przybyło tu trzech Kurierow od Granicy Tureckiey,
Pierwszy Goniec od Rezydenta Multańskiego JP. de la Roche, z expedycyami
od Porty Ottomańskiey. Drugi Wołoszyn od JP. Dziadoszyckiego
Czesnika Koron. Ktorego odstąpiwszy Partia ukraińska cała, do Kon-
federacyi przystąpiła, a JP. Cześnik reyterowawszy się na Wołoszczyznę
uczynił o tym relacyą Nayiaśnieyszemu Panu. Trzeci zaś Towarzysz
z Zaleszczyk Dobr Krolewskich przybył do Krola JMci donosząc iż
Połk Nadworny Krolewski pod Komendą JP. Stoieckiego, nie mogąc
się Znacznemu Podiazdowi Konfederackiemu obronić, ani też do-
browolnie poddać się, utraciwszy kilku nastu ludzi ku Dniestrowi
udawał się na Wołoszczyznę, lecz Zaskoczony od Konfederatow, Onymi-
że z kilkunastu Towarzystwem i kilku officerami dostał się
w niewolą
Xże Radziwił Woda Wileński dawniey spodziewany, tandem dnia o-
negdayszego Stanął z Litwy w Dobrach Swoich Reczaie, i wkrot-
ce tu ma przybyć jako potrzebny będąc, tak dla podpisania Konsti-
tucyi Zeszłego Seymu Zebranych, iako też dla uczynienia rekonfede-
racyi. Czego zapewne nie uczyni: w takowey jednak okoliczności
ma Poprzedzić Senatus Consilium
W nocy z dnia 11go na 12ty przymaszerowało tu kilkaset piechoty,
Moskiewskiey, ktorzy się na Pradze rozłożyli i maią daley prze-
ciw Konfederatom Ciągnąć, oraz mowią tu o maiącym wkrotce
nastąpić przybyciu Całey Kommendy Generała Apraxina
Nadeszła tu wiadomość z Rusi iż po odprawioney bitwie d 5a Curren
Pod potoranym, z Pomyślnem dla Konfederatow Sukcessem, Generał
Podgorycziani zabrawszy rozproszonych ludzi swoich 500 z Informa-
cyi jednego Żyda Szpiega, na padł na 200 Konfederatow Spią-
cych. Z tych kilkudziesiąt miał wyciąć, kilkudziesiąt wziąć w nie-
wolą, i do Żołkwi odesłać, a reszta ucieczką Salwowała się.
Konfederacia Trębowelska w Polu pod Podhaycami złączyła się z Kon-
federacia

z Konfederacią Barską Wdztwa także Ruskie, Wołyńskie, Bra=
cławskie, Kijowskie, i Czerniechowskie, z nią się lub złączyły lub
złączyć w krótce maią, obrawszy sobie Generalnym Regimentarzem
JP. Potockiego Podczaszego Litt. Ostatnie wiadomości od Lwowa
donoszą iż Kommenda Generała Kreczetnikow powtórnie zos=
tała porażona od JP. Podczaszego Litt, A ponieważ Konfederaci U=
myśleli Lwów odebrać, tedy Garnizon tameczny kilka set Moskwy
i Artyllerią iest Zmocniony.

Xże Repnin Poseł Rossyiski, przeszłemi dniami niepomyślne od
Woyska Narodu Swego odbierał Rapporty, o odniesionych Wik=
toriach przez Konfederatów, i niemałym Zniesieniu Kommendy
Generała Kreczetnikow, lecz temi dniami świeżą go ucieszyła
Wiadomość o pobitych Konfederatach :/ jako się wyżey rzekło :/ przez
Generała Podgoryczaniego.

Xże JMść Kanclerz od kilku dni zapadł na zdrowiu bardzo niebezpiecznie.

Niektore Listy z Podola upewniaią że nad mogiłą Zabitych wpierw=
szey Potyczce Konfederatów Conoc pokazuie się Jasność wielka
który Cud przez kilkanaście Osob wiary Godnych, nawet przez Czterech
Żydów, przed Kommissią z Konsistorza zesłaną Zaprzysiężony,
Zaczym Ciała tam leżące do Kościelnego Grobu przeniesione być
maią.

Z Wielu Relacyi tu nadeszłych o Zbiciu świeżo Konfederatów pod
Miasteczkiem Chmielnikiem ta ma bydź nayprewnieysza, o ktorey
sami Moskale głoszą że w pomienioney potyczce Moskalów zginęło
600. a Konfederatów 300 ktorzy przytym Cztery Armaty zdobyli
i Plac Zwycięstwa Otrzymali

Z Podlasia List Pewny donosi de d. 17 presentis że w Boczkach z Klasztoru
ru IchMciów XX Reformatów Zabrali Moskale złożone tamże
JP. Podczaszego Litt wszystkie Srebra, Porcellany, Szkła, Wina Węgier=
skie, Szampańskie, i inne Zamorskie, Piwa Angielskie, Zgoła
wszystkie Sprzęty ktorekolwiek znaleść się mogły u pomienio=
nych Xięży in deposito Złożonych

W Konstantinowie Starym znowu znaczną poniosła klęskę Moskwa,
oraz Generał Podgoryczani ma mieć Kulą Armatną Ustrzeloną
nogę, Konfederaci zaś utracić mieli tylko kilkunastu.

Moskwa mszcząc się przegraney wojny pod Chmielnikiem, i Kon=
stantinowem, wycięła wieś Tereszpol Szlachty porostałych, nawet
Żony i Dzieci zabrawszy w niewolą

Trzy podiazdy

Trzy Podjazdy w liczbie ludzi 5 [tysięcy] Maiące pod Kommendantami Potockim Regimentarzem, Putawskim Strzelcem Wareckim, i Szczeniowskim Starostą Trachtamirowskim ku potonnemu pomaszerowały dla wyrugowania i Znieczenia Moskwy tam zostaiącey Milicia Kijowska pomaszerowała ku Potonnemu pod Kommendę JP. Kamińskiego Rotmistrza. W Żytomierzu Duńcy jeszcze stoią lecz w szczupłey wielkiey na ktorych Znieczenie temi dniami maią bydz wysłane podjazdy

Z Kamieńca Podolskiego donoszą że Forteca Kamieniecka do tąd w bezpieczeństwie i żadnego niemiała Attaku, lubo w bliskości tey Konfederaci znayduią się

JP. Mokranowski Generał do tąd jeszcze w Grudku znayduie się. Listami tilko odezwali się do siebie z Marszałkiem związku Woyskowego Konfederacyi Barskiey. lecz ustney niemieli rozmowy. Twierdzą że tenże JP. Mokranowski do Kamieńca udać się ma, dla ktorego Siana i Obroki maią przysposabiać. Woyska Tureckiego codziennie spodziewaią się do Chocimia, Benderu i Jassow ato dla Pilnowania Granic swoich dla ktorego Magazyny maią juz bydz przysposobione

Z Żytomierza donoszą o przywiezionym tam d. 4. Mensis Dziecięciu do Obdukcyi przez Żydow Bruzitowskich wzięta Ruskie za męczonym. Doktor Metropolity Kijowskiey zaprzysiągł że Dziecię jest umęczone

Z Gdańska

Donoszą że Targi zboż przeszło Tygodniowe Utrzymuią się a z Pruss pisza że przypadaiący tam Seymik Wdztwa Malborskiego jest zerwany przez Manifest od 15. Szlachty przed obraniem Marszałka do Akt Zaniesionym, wyrażaiącym że Uniwersały JKMci o Nowym podatku radzic każą na fundamencie nowey Konstitucyi, a ta Konstitucia jeszcze niejest do Grodu podana więc i niewiadoma

Z Starogardu de d. 6. Maij Piszą że tamże zjechawszy się na Seymik JchMść Urzędnicy Wdztwa Pomorskiego, a dowiedziawszy się że Seymiki Powiatowe, w Człuchowie, Tucholi i w Swiecie, dla nie Ziechania się Szlachty wcale niebyły, więc i do Zagajenia Generaliku tamtejszego nie przystąpili. Exkuzowano też Powiaty

Że przez opoźnienie

że przez opoźnienia Publikacyi Uniwersałow, i nie przystanie do Grodu Skarszewskiego takowa nastąpiła nie regularność.

Z Wiednia iednostayny iest odgłos iż Cesarz J. Mć ma bydź Intencjowany, pewną osobliwszey Urody Krwi Krolewskiey z Domu Burbońskiego Damę poiąć za Małżonkę z ktorą przy okazyi Musztry Woyska Francuskiego pod Valentiennes, a Cesarskiego w Niderlandii Austriackim, ma woła osobiscie widzic się. Słychać oraz iż Woysko Cesarskie ma odprawić Kampament w węgrach pod Koszycami, i do kąd iuż udał się Cesarz JMść in Assistencia Xcia Cieszynskiego i Felt Marszałka Barona de Laudon

Z Warszawy d 26 Maij

Krol JMć temi dniami zaczoł wyiezdzać na Exercerunki Regimentow Gwardyi Konney i Pieszey na Koszarach odprawuiące się. W Przeszłą Srodę Corpus Artyllerii Koronney z Armatami i Ammonicjami wymaszerowało w pole za Młociny o milę od Warszawy i tam Obozem stanowszy, nazajutrz za przybyciem Krola JMći odprawiło tenż Corpus Musztrę z Ogniem.

Z Dyspozycyi Kommissyi Woyskowey Koronney Ichmść Panowie Branicki Łowczy, Stępkowski Oboźny Polny Koronni, iako Regimentarze, Pierwszy Party Podolskiey, drugi Ukrainskiey, od Teyże Kommissyi wyznaczeni, także JP. Byszewski swiezo Pułkownikowskim Patentem po smierci JP. Węgierskiego od J. K. Mci zaszczycony, wyiechali ztąd do Sambora, z kąd udać się maią ku Konfederacyi Podolskiey z Perswazyą Woysku Authoramentu Polskiego, od wspomnionych wyżey Partyi oderwanemu, a z Konfederowanemi złączonemu, ażeby do przyzwoitey sobie Kommendy powrociło, i Ordynansom Wyznaczonych wyżey Regimentarzow posłuszne było. Na ktory koniec a raczey dla Konwoju rzeczonym Ichmściom Regimentarzom, Taż Kommissya dała Ordynans niektorym Regimentom Konnym Koronnym, aby z każdego po 200 ludzi dano, do ktorych przydani będą Tatarowie J. K. Mci z Kommendy PP. Pułkownikow, Bielaka, Rudnickiego i Korycckiego, Co wszystko składać ma 1000 Ludzi na Konwoy pomienionym Regimentarzom. A że na pomienione Ordynanse prezyduiący po ten czas na Kommissyi Woyskowey JMP. Moszynski Kasztelan Lubelski zezwolić niechciał, więc niemogąc przeprzeć pluralitatem, wolał Recess od Funkcyi swojey Kommissarskiey uczynić a niżeli na rzeczone podpisać się ordynanse, za co Urażona Moskwa, nie tylko Dobra pomienionego JMPana Kasztelana dziedziczne w Sandomirskim pustoszy, ale i Starostwo Grabowieckie w Łęczyckim ruynuie.

Za nadeysciem tu wiadomosci de Fatis JMP. Sapiehy Wdy Brzeskiego Litewskiego, Chorągwie po nim Zawakowanej Pancerna w Woysku Koron:

JMP. Ławrzeniu

~~Rela~~ wcremu Sapiezе Woiewodzicowi Mscislawskiemu, a Petehorska w Litew=
skim JP. Sosnowskiemu Pisarzowi Polnemu Litewskiemu dostaly się
Excerpt z Raportu od JP. Pułkownika Giżyckiego z Sieniawy d. 26 aprilis
Po expediowanym Kurierze z doniesieniem o Potyczce pod Pochorylo Rapor=
tuie że we Czterech dniach iestesmy dosyc szczęśliwi, gdy okazie z Awan=
tażem naszym znacznym odprawione. Wzięty tylko ieden Karabinier
postrzelony, ta Zginał Major Pułku Astrachanskiego pieszego, przydany
Karabinierom na Kommende, i Więcey 600 Karabinierow Huzarow
i Duńcow pobitich, procz postrzelonych, a między temi znaydowac się ma
iakis Orderowy. Reszte rzęsisty ogien przez godzin trzy z Armatek Kartacza=
mi nabitich przymusił do ucieczki i ztamtąd posli ku Labuniowi, strzy=
ustrzymalismy od pogoni Woysko aby otrzymaney Wiktoryi zbyteczną
zuchwałością nie popsuc, z naszych trzech poległo, dwoch Kozakow i trzeci
JP. Kruzer Starościc zwawo i nieostroznie exponuiący się na prawym Skrzy=
dle, a na lewym Rothmistrz Węgrobrzski postrzelony i jeden Szeregowy
ale będą żyli obadwa.
Rapport o teyże Potyczce dz eadem die JP. Puławskiego Regimentarza Pod=
jazdowego to osobliwie zawiera, Wiadomosc Potyczki iest zupełnie okry=
slona, liczba zas na placu pozostałych nam samym bydz niemoze wia=
doma, przecież gdy trzy godziny nieustanny trwał ogien, kazdy zas dobrze
strzelał, mało 200 Moskalow za trzeciem ogniem widzielismy iuz na placu
leżących, ale żadnego nie zostawili, iak pretko bowiem ktory padł, tak zaraz onego
z placu go unosili. Była liczba Moskwy Attakuiącey przeszło 2. nas zas
tylko 400 było, y to niewszyscy Broń ręczną mieli. Powiadaią że jeden z gwiaz=
dą dostał Kartaczem, a to w ten czas gdy ten zwyrychtowaney Armaty
w ieden Pluton ognia dać kazał, gdzie kilkunastu wypadłych zna=
czną lukę w nimże uczynili, a kula Armatna ktora na Kartaczach
była pod Konia Generała Kommende maiącego zatoczyła się, co go przymu=
siło że się nagle z swoiem Woyskiem cofnąć musiał.
Die 29 Rapportowano od Chmielnika, że Duńcy Wies Tereszpol pala
i rabuią, żony zas i dzieci zabieraią tych Zołnierzy Nadwornych, ktorzy są przy
Konfederacyi, po tey wiadomosci JP. Regimentarz wyprawił Podjazd, sam
z drugim pospieszył na Sukkurs, trafił na zasadzkę, gdzie przyszło do
Krwawey Utarczki, z obu stron po kilkadziesiąt padło Ludzi, Moskwa
umknęła nazad, a JP. Regimentarz z swoiemi podjazdami poszedł do=
Woyska w Chmielniku będącego w Kommendzie JP. Giżyckiego.
Die 30 Wyszły Podjazdy tak Konfederackie, iako i Partyi Ukrainskiey,
tak że Nadworna i Kozackie Milicia do Pikowa, z tamtąd do Chmielnika
a JP. Marszałek z Woyskiem ruszył do Przyłuki.
Die 1.ma Maij Stanął w Przyłuce JP. Marszałek z Woyskiem a tam odebra=
wszy Raporty o wyżey rzeczoney pod Chmielnikiem przegraney Moskalow,
i o kopaniu się onychże o milę pod Kaczarnowską, wysłał mocne podjazdy
i Infanterią z Armatą do Chmielnika.
Die 2 Maij Wyszły ordynanse a żeby Podjazdy z Partyi Ukrainskiey złożone zna=
cznie Partia Konfederacka i Woyska Nieprzyiacielskie rozne Exorbitancye czyniące
gromiły.
Rapport

Rapport JP. Giżyckiego Półkownika 14 Maij z Chmielnika.

Donoszę iż gdy po Teryspolskiey Akcyi, Woysko Moskie o koło 3 tys. ludzi wynoszące, podstapiło pod Chmielnik, zaraz na Rekognoskowanie trzech officerow bieżących na Przedmieście dla dotarcia, Konsztabel Berdyczowski tak ugodził z Armaty Kartaczami że dwoch padło na mieyscu, a trzeci ledwo się mogł oddalić na Gorę do swego Woyska. Ruszyło się zatym Woysko Moskiewskie na obydwa Przedmieścia, obrażaiąc nas do koła gwałtownie, ale rzęsistym ogniem z Armat i ręczney Strzelby, szczegulnie na upatrzonego dawanym rażeni cofnąć się musieli. Padło ich trupem przeszło połtora sta nasz żaden nieraziony, odstąpili Wieczorem, ale znowu nazajutrz rano pokazali się na Przedmieściu, wypadł z Zamku ochotnik w koni circiter 300 i zaraz wypędził z Przedmieścia ubiwszy jedynastu, a jednego żywcem wziowszy. na strzelanie poczęto się więcey Moskwy kupić, więc sukkursuiąc Ochotnika z kilkudziesiąt pocztami wybiegłem, sam na przeprawie stanowszy z kilkunastu u Młynka, kilkunastu Pocztow lokowałem za grobelką, a kilkunastu we Młynku, zaraz się kilkudziesiąt Dońcow rzuciło na mnie, małone opieraiąc uchodzić przed niemi zdałem się, a tym samym wprowadziwszy jch ku Młynkowi na zasadzkę, obrociłem się gdy zaraz w Młynie zasadzeni i za groblą, oraz ze mną będący ognia dawszy. 15 ubili, kilkudziesiąt ranili, a dwoch tylko żywcem wzięli reszta w ucieczkę poszła, moi cali wszyscy ieden tylko z Ochotnika Chorąży Milicyi Chmielnickiey, w nogę ukłuty niebardzo szkodliwie. Moskale uszli zatym do Mytnika, a my Panu Bogu podziękowawszy i Obiad ziadłszy ruszyliśmy się za tęż Moskwą, ale silnie uciekaiących dogonic nie można było, bo aż do Połonnego uciekli, noc przytym daley sięgać niepozwoliła.

Z Bydgoszczy Constat iż tam Trybunał nie ustannie Sprawiedliwość Administruie.

Z Torunia donoszą że w tymże Mieyscie żadnego Garnizonu Moskiewskiego niemasz. a Regiment Huzarski ktory in Ante pro presidio zostawał, po całey Prowincyi na Kommendy iest rozłożony.

W Gdańsku chociaż Desłustacia gorna temi dniami pokazała się znaczna, jednak kiedy odbyt na Morze nie ustaie owszem powiększa się, więc kupcy teraźni w tim tygodniu płacili za żyto po flo. 190 aż 200 a za Pszenicę po flo. 350. aż 450 złoto dawnieyszym Kursem rachuiąc.

Z Drezna piszą o przytomnym tam JMX. Krasinskim Biskupie Kamienieckim, ktoremu za przybyciem na Pokoje zaraz u Elektora JMci i u Familij Elektorskiey dana była audiencia, ktora tegoż dnia pozwolona iest JP. Smitłowi Staroście Brodnickiemu, wyprawionemu z Warszawy do Dworu Angielskiego i Holandyi.

Partykularne Listy z Gdańska to jeszcze donoszą że JMP. Czapski Wuda Malborski w kaplicy tamteyszey Krolewskiey wziął Slub z JM Panną Ledochowską Starościanką Włodzimirską. A zaś Szyprowie Polscy za Dusze Pobitich Konfederatow Barskich, Solenne tamże w Kościele XX. Dominikanow przy licznych Mszach SS. Sprawili Exequie.

Z Berlina de 15. Maij piszą. Temi dniami odprawiła się tu Solenna Musztra na ktorey Krol JegoMość znaczne podysponował Awansowanie, ale też oraz wielu Officerom dał Dymissią.

Przytym

Przytym iż od Miesiąca Circiter znaczne Summy Złota transportowane przez Wexel do rożnych Portow Potrzebnych, a ut Supponit iednostaynie, że takowe Summy dla niektorych Panow Polli są sprowadzone.

Z Wiednia de 15 Maij piszą Wiadomośći z Rzymu iednostaynie donoszą iż kiedy Poseł Francuski na Mianey u Oyca S. Audiencyi pretkiey i skuteczney dla Obrażonego Respektu Domu Burbonskiego Satisfakcyi, żądał aby przeciw Parmie publikowane Monitorium indilate rewokowane było, i ten postępek niesprawiedliwym deklarowany, in super aby Sekretarz Stanu Kardynał de Torregiani, jakoż też Generał Zakonu Societatis Jesu Francyi na dyskrecią byli oddani, serio dopominał się. Oyciec S. takową dał odpowiedź iż iest pewny że co uczynił sprawiedliwie uczynił bo bez porady summienia nie śie uczynił. I ieżeli wszystkie Monarchie przeciw Religii i Stolicy Swiętey sprzysięgły się aby Avignone Benewent i Rzym sam zbroyną ręką wzięty, On z Katolicą Namiestnictwa swego i z Krucyfixem na Pustynią przeniesie się lecz na żadną rewokacyą niezezwoli, i do żadney Satisfakcyi znać się nie będzie. Podobnąż deklaracią odebrali Hiszpański i Neapolitanski Ministrowie po ktorey do swoich Dworow expediowali Kurierow. Jakoż twierdzą że Oyciec S. żadney do bronienia się Stanu Kościelnego Prowincyi, przybliżaiącym się coraz Woyskom Neapolitańskim czynić nie będzie Dyspozycyi, i iedynie na Boską z dai[...] obronę

Z Paryża de 9 Maij piszą że od Dworu tamteyszego nieomylna miała wyiść dyspozycya że jeżeli Oyciec S. na Propozycią Posła Jego uważać nie będzie pewna woysko niezodwłocznie ad Patrimonium Petri wpadnie dla oddania Dworowi Parmenskiemu w Possessią Miasto de Castro i Ronncyliona.
Listy z Konstantinopola upewniaią iż Corpus Woyska z 35 Janczarow złożone, odebrać miało Ordynans, aby do nieodwłocznego Marszu gotowe było lecz na iaką expedycią dotąd nie iest wiadomo

Excerpt z Listu z Wielkiey Polski pisanego de 25 Maij

Z tuteyszych Krajow donoszą za rzecz pewną iż jak się zbliżyła Moskwa do Wschowy i iak zaczęła niektore gwałty czynić, tak zaraz Kommendant Wielkiego Głogowa przysłał do Kommendanta Moskiewskiego, co za przyczyna tak bliskiego przymaszerowania pod Fortece Krola Jmści Pruskiego, i ieżeli we dwoch godzinach stamtąd niewyidzie i precz nie oddali się, będzie przymuszonym ruszyć z Swoią Kommendą do rugowania onegoż,

lecz zaraz

lecz zaraz Moskwa wyszła. JP. Grabowski Deputat Malbor=
ski pisał do JP. Rydzynskiego Stolnika Poznanskiego, co czy=
tałem sam, gdzie wyraza jako widział Kollega Jego Ma=
szeruiących 6.tu Prussakow, pod Kommendą JMP. Woidy Malbor=
skiego, Konfederacią w prusiech podnoszącego, a dla pewniey=
szey wiadomosci, tenze JP. Malborski posłał umyslnego na
samo mieysce, co się dali stanie nie omieszkam oznay=
mic.

Widzic się tez tu daią Wiersze pod Tytułem.

Rozmowa JW. JMP. Wacława Rzewuskiego Woidy Kra=
kowsg. Hetmana Polneg. Koronng. Z Synem swoim Starostą
Dolinskim, Obydwoch w niewoli Moskiewskiey będą=
cych.

Oyciec: Synu Krwi moiey przewyborne Czoło,
Coz iest że Smutkiem obarczone Oczy,
Kryią przed swiatem twarz twoią wesołą?
I mysl stroskaną strach iakis obtoczy.
Z Młodych lat Twoich Karnosc znamienita,
(: Czymes me Serce nie raz rozweselił :)
Sprawuie ufnosc, ze gdy Oyciec pyta
Niebędziesz z Onym swych skrytosci dzielił.

Syn. Oycze, (: ktorego Umysł niewzruszony
Zadziwiac my się każe w chwili srogiey :)
Pytasz: dla czegom w smutku pogrążony
Albosz ci tayno ze wolnosci drogiey,
Miłey Oyczyzny, i Dobr pozbawieni
Z wstydem Imienia z Zawistnych weselem
Przykrym więzieniem jestesmy scisnieni,
Smierc niewolnicza pewnie naszym Celem:

Oyciec Straty zdziałane ktores tu wymienił.
Honoru, Mienia, i Własney Oyczyzny,
Nietrzeba abys one nad to cenił
I tym zadaney nieroziątrzał blizny.
Zwaz za co cierpiem, tą mysla goryczy
Zbędziesz mniemaney, i uwierzysz snadnie
Ze co Twoy umysł za upadek liczy,
W Karbach Wiecznosci nigdy nie przepadnie.
I coz dla Domu haniebnego będzie
Gdy da Kronika mieysce fatalnemu.

Czasowi

Czasowi, i gdy Potomność zasiędzie;
Chcąc się przypatrzyć Seymowaniu temu,
Ktore układał Samowładztwa chciwy
Co mozg Szury Juszy Proiektami złemi
A wykonał ie Greczyn niegodziwy,
~~Co mozg Szury Juszy Proiektami złemi~~
Wchodzący w ligę drogami skrytemi
Czytać Potomność będzie nieszczęśliwa
Przykrą Epokę; kiedy: moc przelana.
Z wszystkich na pewne osoby, pierzchliwa,
W Szaty Oycowskie przybrała Tyrana
Praw Obowiązki przestąpiła śmiało
Sławę Imienia Polskiego pod Nogi
Złożyła Jedney Osoble nie mało
Wierze, wolności, zaszczepiwszy trwogi.
Już bez Wątpienia kto się dziś urodził
Niezakosztuie swobod Krwią nabytych
Lecz w jarzmie; ledwo z Ksiąg będzie dochodził
Swych Charakterow, gwałtownością zmytych
W ten czas dopiero nasi następnicy,
Acz pomieszani z pospolitem gminem,
Spytaią za co byli niewolnicy
Sołtyk, Załuski, i Rzewuski z Synem?
Może zastąpi czynność sprawiedliwa
Idą Swiadectwo, Że dla Swiętey Wiary
W Sekwestr nas wzięta ta przemożność chciwa
I coż za Plama z tak czystey ofiary?
Syn. Znam Miły Oycze bom iest przeświadczony
Własnym Instynktem Co myśl ma Kieruie
Żem nie za jaką zbrodnię uwięziony,
Tym mą dotkliwość Zupełniey Cukruie
Znam że nietraci nic kto traci wiele
Na swey Osobie, by Oyczyzny całość
Trwała w Trzech Stanach a Wiara w Kościele
Słuszny w tey mierze azard i Zuchwałość.
Ale o Boże co przeglądasz skryte
Serc Ułożenia i gust obłudnika,
Lub jawne dzieła lub też niedobyte
Zdradzieckie, głębiey twa mądrość przenika,
Nim czasu swego tę rozsądzisz sprawę
I nim uwięczysz niewinność zkazoną;
Teraz Złość mściwa swe dekreta żwawe
Pod pozornością fałszywey zasłoną
Wyda na wszystkich nas Więźniow z okrzykiem
Kto chciał Oyczyznę zakłocić zuchwale
Ten sprawiedliwie został niewolnikiem.

Takie tam.

Takie tam po nas nastąpiły żale
Czysta gorliwość za Interes insiwy
Wiaraś za pozor będzie poczytana
Za chimeryka Poseł Sprawiedliwy
Wzmianka Wolności rokoszem nazwana.

Oyciec Wątpić niemogę Synu moy Kochany
Że nas co wiedney dziś chodziemy Sworze
Ow Lud do Nowych rządow przywiązany.
Posądza, czerni, wtey zawitey porze
Lecz gdy ta Scena tragicznym Sposobem
Wziąwszy swoy Koniec, nieszczęśliwe Slady
Zostawi po nas, nad Wolności grobem,
Wtenczas Swiat pozna prostą myśl i zdrady
Niechay glancuie i wSiętne Kolory
Stroi przewrotność zdradziecką robotę
Zetrze Czas wszystkie mamiące pozory
Niechay Oczernia Uśniona Cnotę
Niech się złe cieszy niech Kruszy filary
Praw Kardynalnych, niech wolność ukraca
Niech się wyrzecze i Boga i Wiary
Niech Kray wyzęcza a siebie zbogaca
Jednak niemoże, acz wytworna Ludzie
Chytrość, choc by wto wszystkę swą włożyła
Bystrość, i Cały Kray zwiodła obłudnie,
Aby niewinność nasza ohydziła.
Cierp Synu proszę wspołcierpiący Oyciec
Ani Kać Serca w podeyrzanym Stanie
Wszak że masz rozum możesz łatwo dociec
Że nam Swoboda iest to ukaranie.
Lepiey dni śpędzać i smutne momenta
Trawić w Zamknienciu w czystości sumnienia,
Niż z Kującemi na Oyczyznę pęta,
Bydź pomocnikiem narodu Ztracenia,
Bodayby raczey ten czas jadowity
Nieznałaś w Polsce twojego Imienia
Bodaybym Oczom był Ludzkim ukryty
A ten Wiek nieznał Rzewuskiech Plemienia
Niż abym owey Familij wzorem

Chacey

Chcący z Bogami Porownać swe czyny
Miał bydź tey Klęski okrutney Authorem
Kładąc nowy ciężar na Praw obwaliny

Syn Jezli rzecz pewna że na Wolność wszczęta
Z tąd bierze Skutek, o czym niewiem wcale
Nic mię Wolności nabyciem nie zpęta,
Niedam też Oczom, nie z ktocą mię żale

Oyciec. Niewiem więc Synu co za Koniec Dzieła
Po oderwaniu nas od wspolney rady
Z powszechnym Strachem, ta robota wzięta,
A to gdy pewne odięte zawady
Wszyscy Ci z roznych powodow ztrwożeni
Niemych posągow Kształtem, iedno chętnie
Niby na własną zgubę zprzysiężeni
Patrzyli na swą Klęskę obojętnie
Jedni w ktorych iest gruncie krew poczciwa,
Milczec z boiaźni musieli z hukami
Drudzy. Ktorym iuż podłość niegodziwa
Struła ich Serce w respekt ułwikłani
Gdy myslom Onych przyprawiła Skrzydła
Brzydkie podchlebstwo, wniecznyności Serca,
Wielbili nędzni okropne Straszydła
Każdy z nich leciał, jak na lep opczerca
W przepaść zdradliwą, i Slepym pospiechem
Ow pełen iadu Proiekt niewolniczy
Przyięli [illegible] Zbywaiąc Smiechem
Niech zawsze każdy pozna y policzy
Przedziwny wybor Szelantow Oyczystych,
Ktorych dzielności i Cnocie Doznaney
Dana w poprawę moc praw uroczystych,
I przypatrzy się Oyczyznie zkaraney.
Ja ktorym nie zwykł Krytykować Ani
Brać pod Censurę cudzego Obeyscia,
Tyle wyznaię iż Jchmść Wezwani,
Przyimą lekcię zdrad, oraz podeyscia.
Imion Jch odgłos w Nieod~~[illegible]~~ Zgubne lata
Fatalny będzie, nieszczęśliwym losem
Im się przypisze Praw wolności strata,
Ciężkim Oyczyznę morduiąca Ciosem.

Owieczna

O wieczna hańbo klęsko narodowa
Nędzne Krolestwo jak zniesiesz te razy
Gdy cię nie żadna surowość Marsowa
Zetrze, lecz same Sąsiedzkie ukazy.
Syn Słyszałem Oycze że gwałt uczyniony
I padaiące na Oyczyźnę gromy
Sprawiły że iest Kray Cały wzruszony
I zajątrzone pryncypalne Domy
Oyciec Niewierz śpią wszyscy iak letargiem zdięci
Tych uśpił wziątek, owych strach ogłuszył,
Tych osłabiła Krew, tych łaska nęci
Jeden Zamoyski co go Duch poruszył
Wszczepiony w serce z Krwią poczciwą własny,
Widrygaiąc się z podzieckiey roboty
Złożył Koronną Pieczęć chcąc bydź znany,
Że traci Honor, niechcąc tracić Cnoty
Tobie więc słusznie mężu tak wspaniały
Nayszlachetnieysza Duszo, przynależy
Aby w Obrębach swoich ten Swiat cały
Gdzie tylko jeno myśl ludzka zabieży
Głosił twą dzielność. aby wszystkie strony
W tysiączne lata twą Cnotę sławiły,
Tyś nad Honory same wywyższony
Wieki cię przyszłe będą zazdrościły.
I Mniszech także Laskę swoią złożył,
Nad czym uwagę zastanawiąc prożno
Ktoremu Wielką że Dwor oddać zdrożył;
Poznawać można myśl od Cnoty rozną.
Syn. A Komuż Oycze dane te urzędy
Po Ich złożeniu, czy iest Ci wiadomo?
Komu też swoie Krol oswiadczył względy?
Godnie nadgrodził przydatność znajomą.
Oyciec Xiądz Młodziejowski, wielkiey Prałat cnoty
Dłużny Tronowi i Ciałem i Duszą.
Pierwszy Pomocnik do Walney roboty,
Przez ktorą prawa Staropolskie kruszą.
Wziął Wielką Pieczęć A mnieysza Borchowi
Oddano, Ceniąc wielkie Jego zdania,
Jako Menniecznych Zyskow Authorowi,
Za doskonałe Monet falszowania.

Laska

Laska zaś jeszcze (posledniey złozona:)
Jest do Seymowy zatrzymana pory.
Znać że Osoba niejest upatrzona
Ktoraby mogła zyskać te fawory.
Trzeba się nad tym zastanowić pilnie
Komu ją oddać, i zważyć osobę
Czy był w Paryżu czy gani usilnie
Stroy, Prawa Polskie, czy pokazał probę
Swey przewrotnosci, czy bez Obyczaiow
I Wiary Modniś uperfumowany,
Czy iad Francuski przywiozł z cudzych krajow,
Inny niebędzie do Laski wezwany.
Mnie w Sędziwosci prędko Umrzeć przyidzie,
Pewnie Oyczyzny nieobaczę moiey;
Ale ty Synu po przebytey biedzie
Możesz powrocić kiedyś tedyż do niey.
Gdzie smutnym wzrokiem obaczysz ruiny
Domow naywiększych, pod ciężarem ręki
Samowładnacey, Swiątnic Obwaliny,
Zniszczoną Szlachtę przez tysiączne męki,
Przez ukaz ciężki, przez Moc Dyssydentow,
Przez Praw odmianę, i bezbożną ligę
Z grubym Narodem, i przez adherentow
Ze zgubą własney Oyczyzny Intrygę.
W Senacie podłość, a w Ministrach zdrady,
W Postach nieważność z niewolą złączoną
Oglądać będziesz samotowne Rady,
Przez własnych dzieci Matkę umorzoną.
Żal więcey mowić niepozwala. Przecie
Niech w Sercu twoim ta będzie przestroga:
Niegorsz się z drugich, me naymilsze Dziecie,
Pomnij na Wiarę, Sumnienie i Boga.

Wiersze na bawiących się w Puszczy Kamedulskiey Bielany Nazwaney w Poniedziałek Zielonych Swiątek.

Dobrze Warszawa sobie poradziła
Poszła na Puszczą by się rozmnożyła

Poco tam

Poco tam poszło tak wiele tysięcy?
Dowie się każdy za dziewięć miesięcy,
W ten czas obaczym odpustowe dzieło,
Ktore pod Dębem Swoy początek wzięło.
Każda się Dama pięknie ustroiła,
By prędzey kogo do siebie zwabiła,
O gdyby tylko Pustynia gadała
Jak wiele by Dam dających wydała.

Z Warszawy d. 12a Junij.

Gdy Krol Jmść w przeszłą niedziele z Kaplicy, do Pokoju Audiencyalnego powrocił, Zaraz Xiąże Repnin Poseł W. Ross: w Obecności zgromadzonych Jchmściow Senatorow, i Ministrow, oddał Krolowi Jmści Jmieniem Monarchini Swoiey na Pismie Deklaracyą, że jako oświadczyła się Prawa i Swobody Krolestwa tego Swoią na zawsze zaszczycać Protekcią, tak aby i Ostatni Traktat przez Rptą Utwierdzony, w naymnieyszym Punkcie niebył naruszony, powagą i potęgą Swoią Utrzymywać przyrzeka, a że przeciw temu niespokoyni Obywatele Polscy w Barze jakowyś uczynili Spisek, więc onych za nieprzyiacioł Swojeh, i Oyczyzny deklaruie. Ktorych ieżeliby Ministerium perswazyą swoią do odstąpienia od tey Jmprezy nienakłoniło, Więc Jaz Jmperatorowa Jeymość Woyskiem swoim Znosić onych Oświadcza się. Jakoż niektore Listy upewniaią, że w Granicach Jnflantskich 6ᵗ Woyska Regularnego pod Kommendą Generała Czernyszewa stoi w gotowości do Marszu, a wspomniona Deklaracia dla wiadomości wszystkich wydrukowana.

Częste tu i pewne od Podola nadchodzą wiadomości o Konfederacyi Barskiey coraz bardziey wzmacniaiącey się, i nie ustannie prawie nad Woyskiem Rossyiskim otrzymuiącey Zwycięstwa. Jakoż Dywizia JW. Podczaszego Litt: Wszystkich Swywolnych Kozakow (: ktorzy w Podhaycach podczas Wizyty Kościoła tamteyszego, wpadszy do niego, gdy Jmść Xiądz Arcybiskup Lwowski Mszą S: Celebrował, spodziewaiąc się tam zastać Konfederatow

wielkie

wielkie poczynili Wiolencie, Zabiwszy na Smierc Lokaja Arcybiskupiego, JMXa Cieszkowskiego Kanonika Lwowskie-go Smiertelnie raniwszy, Samego JMXa Arcybiskupa nieprzystoinie poturbowali; J Zniosła, i Zabrane ztegoz Kościoła rozne Argenterie, onemuz przywrociła.

Tez wiadomosci głoszą że Tenze JP. Podczaszy Litt w małey liczbie Woyska Swego powtore przez Woysko Mos-kiewskie Attakowany miał w Ludziach swoich poniesc Klęskę i Za Dniestr na Wołoszczyznę reyterować się z Kawa-lerią Piechotę zostawiwszy na odwodzie, ku ktorey Zbliżywszy się Woysko Moskiewskie, gdy przyszło do Po-tyczki, tak JP. Podczaszy w [illegible] Stronie Dniestr na odwrot do Polski przebywszy a Ztyłu uderzywszy na Woysko Moskiewskie, miał nadnim awantażowac Znacznie

Z Zytomierza de d 19 Maij donoszą że tam przymaszero-wawszy Połkownik Popowa w 200 ludzi i przyłączywszy się do dawnego Woyska tam stoiącego, ktorego wyniosło przeszło 400, a przestawszy przez dzien piątkowy w Zytomi-rzu, o 12. godzinie w nocy cicho ruszył się z Miasta i o mile zatrzymawszy się pod Skomorochami, ze wscho-dem Słonca poszedł ku Leszczyney i Kotelni tam za nadeysciem nazajutrz w małey kupie Konfederatow, wielką zrana Stoczyli bitwę lecz zwygraną znaczną Konfederatow.

W pozniejszych oraz potyczkach z Konfederatami Bar-skiemi w Zielone Swiątki odprawionych, Generał Pod-gorycziani nie tilko Regiment Swoy Huzaryi Moskiew-skiey utracił, ale i Nogę od Kuli Armatney postra-dawszy, w niebezpiecznym Życia Zostaie Stanie

Pozniejsze wiadomosci namieniaią, że JP. Podczaszy Litt: po powtornym Zbiciu Połkownika Weyssenhoza, poszedł przez Wołoszczyznę łączyc się z Barskie-mi.

Z Połnocnych Krajow.

 29

Z Połnocnych Krajow nadeszła tu wiadomość że Impe-
ratorowa JeyMść Rossyiska temi czasy w Stabym znaydo-
wała się zdrowiu, jak prędko powroci do zupełney
czerstwości tak W okolicach Sawatax znaczna Część Woy-
ska odprawi Mustrę, na ktorey Sama bydź przytomna
jest intencyonowana.

Też Wiadomości upewniaią iż w Stambule wzię-
ła przeciw Panuiącemu Sołtanowi odkryto Kon-
spiracią, Ktorey Kilka Motorow do Więzienia na
ukaranie osadzono.

Wiersze pod Tytułem Rozmowa Wiary z Oyczyzną.

Oyczyzna. Wiaro gdybym Ci moie wyliczyła Straty,
Utraciłabym ufność, ieżli męstwo twoie
Ciężar bolu, i grube Mey żałoby Szaty
Znieść by mogło tak długo, ja długo w nich stoię;
A piersi w ktorych Sercem, Żal jak Olbrzym ciska,
Ruszyć by się musiały z Swojego Siedliska.
Ach! jaką szkodę czuję na tak miłym Płodzie,
Jak wnętrzności rozpiera Zawziętość tak mściwa
Pomniąc o dwoch Biskupach, Pośle, Wojewodzie
O Ich nędzy, ach niewiem czym martwa, czy żywa.
Czyliż winni bydź mogli tak okrutney Kary?
Że mnie Miłość a Bogu dochowali wiary.
Patrz na Senat i Krzesła W nich Osierociałe,
Ktore smutek posiada i wstyd przed Narody
Zabrano z niemi Męstwo, i zdania wspaniałe
Przenoszenia publicznych nad prywatne szkody
Z Krola, Biskupow, Wodza, Senatorow Posła
Zniewagi, Uważ jaką ia szkodę poniosła.
Wolność moią Kurzawy Skoro wiatr z połnocy x
Żadnego iuż niedano, Izba jakby pusta
Senatorska, Milczeniem smutnym wymawiała,
Że Wolnych Mężow Czterech w Więźniach postradała.
Poyrzey na moie Łono, prożne mieysce wyzna,
Ze wysokom Ich miała dla zasług i Cnoty;

x Ścieśnił Orzeł Skrzydła, i zamknął usta
Do wolnego Ruszenia Prawodawstwa Wiary

Choćby

Choćby powrot Ich, zgoił ranę zawsze blizna
Przypomni teraźnieyszą boleść i tesknoty.
Co cierpię, i mam cierpieć, widzę pokim żywa
Żem z przypadku tych Synow, Matka nieszczęśliwa.
Godzino! Ktoras czterech Mężow wraz wybita
Z Łona mego, czyś Wasza mieysca w liczbie czasu.
Ręko Ktoras ten srogi zegar nakręciła,
I dla wskazania na tych pomknęła Kompasu
Boday byś za nayprędszym Kołek wspak obrotem,
Celem była Sprężyny władaiącey młotem.

Wiara Oyczyzno, Znasz do Ciebie moie przywiązanie,
Wszak rozległość tych Krajow Ktore czyski czyniá
Więcey ludzkości zrobiła niżli woiowanie
Gdym dzikości z Ciebie zdięta będąc twą Mistrzynia
Tym bardziey zdanie moje niech twą gorycz słodzi
Że po tey burzy, w ciądney z toba płynę łodzi
Wstrzymay ciągłe żalow, daruy moment myśli,
Czy nie zbior Twoich pociech ta Strata tłumaczy,
Lub jesli się żal słusznie w tym umyśle kryśli,
Czy nie na inną drogę masz zwrocić rozpaczy
Płacząc nie z tąd że z Synow twoe złupione łono,
Lecz że Ich tylko Czterech winnych naleziono.

Ja ci wyznam że razem dwie przeciwne lity
Znosić muszę, zważaiąc w Kraju twoim dziła,
Ktore Smutek z pociechą zmieszawszy poity
Serce moje, ilem kroc na Seym Wasz wchodziła;
Tak dalece że często trzy się moje Smiały
Wzrost daiące radości gdy ia polewały.

Zachwiał mną mocno wyrok. że Kościoły moie
Głowe swoią Maiące, z temi co bez głowy
Widzialney, zrownał, Alić pocieszona stoie
Że potrzeby do wagi Czynow tryb Seymowy
Opuszczony, Z Łości Sama wywarta kadmiare
Gdy swoią szczerze ze mnie chiała mieć ofiarę
Smucił mnie Panu ioszy, Honor poniżony
Że rowne Dyssydentom dano panowanie, Zborom

Zborom ~~~~ wspaniałość, Wieże, Procesyie, Dzwony
Cieżę mego Panowania ostrzegły nazwanie;
Lecz znowu to mnie wnową pociechę wprawi
Że Seym nierzekł: iż tak chcę iak chce Delegaci,
Płakałam rownie z Tobą lecz zprzecinney miary
Że wtak licznym Narodzie który zawsze bywał
Tarczą moią i murem, a tylko dwie pary
Mężnie przymnie stanęły, ktoz by się spodziewał
Az i tu Trzy Otarli iuż ludzie wspaniali,
Gdy dla swojey iskierki, popiołem się stali:
Więc ity odmien troski, a niebierz za bicze
Co się jedynie cieszyć może wtym kłopocie,
Tego płacz że niewięcey Mężow takich liczę
Obstaiących przy Wierze, Wolności i Cnocie.
Lecz gdybyś była wszystkich tego zdania miała,
Ci czterech, Ja i Tybyś bezpieczna została.
Jezeli to z porządku Natury wypływa
Że Synowie Przymioty biorą z swoich Matek,
Zamień raczey Płacz w Męstwo, pokaż żeś prawdziwa
Ich Matka, i że z Ciebie wzięli w Cnocie Statek
Nie czyń Krzywdy tym dzieciom, choć urzędnie, przecież Ty
Wypogodź dla nich czoło, a zasęp dla reszty.
Przeto jednak do drugich nietrać serca Synow,
Ni względem Ich wielości powiększay rozpaczy
Dobre chęci Ich pochwal, gdzie niemożesz czynow,
I sama sobie niebądź tyranem, inaczey.
Wrociłabyś Potopu smutne swiatu chwile
Gdybyś za każdych Czterech, miała łac Ter tyle
Oyczyzna Wszystkom Winna, gdym Winna Wiarę zdaniu Wiary
Lecz uyznam jak natura opatrzyła Matki;
Dla widzenia Cnot Dzieci, dała Okulary;
Dla widzenia defektow dała oczom siatki.
I lubo nad naturę rozum moc swą Sili,
Miłemu przecie gdy się na Zwycięztwie myli
Ztąd niezgrzeszę gdy wnętrzne wyznam przeświadczenie
Że niepadły na Wszystkich szpetney winy losy
Przyznaię że znich Wielu obwiniło Summienie
ktorzy zgodą Wotali, Lecz że Jnnym głosy
Dopuszczone niebyły, i groźba surowa
Milczenie Cnocie dała; odebrawszy słowa.
Niech ci nie liczę dobrych wszystkich Synow razem
Z ktorych liczby Zamoyski naśladowła prawy
Owego Jana Co to głową i Żelazem
Wybudował na Swiecie wieczny Dom swey Sławy.

Me zdanie nieinaczey Wierzyć mię porusza
Tylko wszta w Jędrzeja, Jana Wielka Dusza
Ziakich Miar Składał Pieczęć i wzgardział dostatki
Widziałaś: Widząc razem umysł tego męża
Czci i Serca w Obydwoch mamy przykład rzadki
I choc Jana Kanclerza rownie mieł zwycięża,
Przecież w Potomkach wielki spor się będzie mnożył:
Kto z Nich Wyższy? Co trzymał Pieczęć, czy co złożył

Wiara. W tey mierze, inne Oczy Ma moie oblicze,
Ty Grzech Widzisz bydz cnotą, Zasługą Milczenie,
Ja Cnoty Omieszkanie przestępstwem bydz liczę
A Za prace, Azardy, Zamieniam Zbawienie
I tylko od Natury dane słabe siły
Umysłu, ledwie kogo u mnie wymowiły.
Ten rygor nie jest przecie do zemsty tak srogi,
Daię czas do poprawy, by szczery grunt Cnoty
Obaczył raczey Zmienne, powabne kolory.
I nierozpaczam choć się przez rozne obroty
Ktoremi Wiatr kieruje, poruszona chwieię,
Maiąc na Wsparciu Siostrę rodzoną nadzieię,

Z Warszawy d. 9 Junij

Z Woli Krola JMści Kancellaria Większa Koronna zaczęta w tych dniach gotować Expedycią na Seym przyszły Ordynaryiny

IchMćiX: Biskup Płocki, Cześnik Koronny, i Mokranowski Generał Poret ex Resultato Senatus Consilij do Konfederacyi Barskiey dnia Onegdayszego tu przybyli

Konstitucie na Ostatnim Seymie uchwalone, dopiero z druku wyszły, ktore Xiąże Radziwiłł WWda Wilenski w przeszłym tygodniu podpisawszy dla rozesłania Ich po Grodach Koronnych i Litt: wyiechał z tąd do Wilna, na Kommissią zacząć się maiącą z ostatniego Seymu naznaczoną miedzy Possessorami Dobr Radziwiłłowskich.

Listy z Podola donoszą de d. 3 Junij że Generał Woysk Moskiewskich Podgorycżani podstąpił był pod Chmielnik, chcąc go zapalić i Konfederatow wyciąć, Straciwszy tam ludzi swoich 200, odstąpił. W Marszu napadł na podiazd JP. Prussynskiego kommendy, od ktorey Kozacy i nadworni Żołnierze uciekli, samemi się Konfederatami bronił do Ostatniego, wzięty więc ma bydz w niewolą z Stem innych, ktorych do Połonnego odesłali. Nazajutrz tenże Generał natrafił na dwa Podjazdy, Giżyckiego Połkownika i Pułaskiego Samych Konfederatow, gdzie

Utracił

Utracił na Placu 1115 ludzi procz w niewolą zabranych, zatym cofnoł się do Lubaru, i złączył się z Kommendą Połkownika Kreczetnikową i z nim ze Samym. Po złączeniu się Ktorych, nadeszła d 4. praesentis Sztaffeta donosząca, iż Miedzy Woyskiem Rossyiskim a Konfederatami w pobliskości Baru była potyczka, w Ktorey 3^m Zabitich a 2400 w niewolą wziętych Moskalow liczą, Konfederatow tak że na 3^m Zabitich, procz wielu ranionych i Cos Zabranych ma się znaydować. Ciż Konfederaci Bagaże wszystkie Generała Kreczetnikow, Kassę 50^m Czerwonych Złott. zawierającą i tyleż w Kleynotach i Srebrach. (Miedzy Ktoremi niemało Kościelnych znaydowało się.) do Kijowa uwożoną, Zabrali, Tosza przytym że od Dywizyi JmP. Branickiego Łowczego Koronnego dwa Połki lekkie oderwać się miały i poszli do Konfederacyi.
Listy item z Podola donoszą że JMP. Podczaszy Litt z Dywizyą swoią przeszedszy za Dniestr, Wołoszczyzną zmierzał ku Barowi dla złączenia się z Generalnym Woyskiem Konfederackim.
List z Połłonnego pisany donosi, iż tam Moskale, trzymaią w detencyi 30 Konfederatow Samych Possessionatow, Ktorym tameczny Kommissarz Żywność dawać musi, innym zaś Konfederatom 250 Osob wynoszących, codziennie daie się Szczupła piniężna Kwota na pożywienie.
Z Wielkiey Polski donoszą, iż Krol JmSć Pruski tameczne Województwa miał upewnić, iż w teraźnieysze Polskie rozruchy bynaymnniey Implikować się nie myśli.
Rozgłoszona tu Wieść jakoby JP. Podkomorzy Drohicki, miał podnieść na Podlasiu Konfederacyą, z Listow ostatniey Poczty nie prawdzi się. Jakoż i w Litwie do tąd Zupełna znayduie się spokoyność.
Według roznych Cudzoziemskich Wiadomości, Sprawa Korsyki do tąd decyzyi Swiey nie iest bliska, ponieważ Anglia Wolności Zupełną tegoż narodu za Szczery sobie bierze Interess, i tego dopiąć nie tylko powagą ale i czynnością, (dodaiąc tey nacyi Ammunicyi i innych potrzeb.) Stara się.
Z Wiednia donoszą: że z Dekretu Panow tamteyszych pod Niebytność Cesarza JMci d 27 Maij okropna była Exekucia Kilku osob o Konspiracią przekonanych, z miedzy ktorych ~~z miedzy ktorych~~ dwie dystyngwowańsze, w Maski na ten Akt Smutny przybrano.

Przepis

Przepis Listu od Konfederatow Barskich, do Ministrow Koronnych i Litt.

Jasnie Wielmozni Nasi Wielce Mciwi Panowie i Bracia

Zapatruiąc się na rozpoczęte Barskie dzieła, zmieraiące szczegulnie ku Ucaleniu tak Ostabioney Wiary S: Katolickiey Rzymskiey, jako tez ku podzwignieniu nachyloney Wolnosci Oyczystey. Ważemy się z takiey okolicznosci pisac do WWMPanow Ministrow Koronnj: i W: X: Litt: we wszelkiey ufnosci, iz zarte miec niebędziecie, że się do Was wtey mierze odzywamy. Wiemy albowiem iz te dwie Nayswiętsze rzeczy. Wiara S: Katolicka Rzymska. i Wolnosc: Kraju naszego naywiększe i nayukochańsze Zaszczyty. naypierwszym nam zawsze Celem bydz powinny, i były, Dowodem tego zywe Waszych i naszych Przodkow postępki, Ktorzy bez obawiania się nieprzyiacioł potęznych, a czesciey z oczywistym niebezpieczenstwem niewzdrygali się pełnic powinnosci dobrego Obywatela. Takowych Krokow iezeli WWMMciwi Panowie nasladowac odwazycie się, za ciągnieciem takowsze Oyczyzny względy, i Policzeni będziecie między temi, Ktorzy kiedykolwiek Polskiemu Narodowi, przy Statecznosci i nieskazytelnosci Umysłu z poczciwoscią złączonego, naywybornieyszą wyrządzili przysługę. a jezeliby inne okolicznosci, lub jakowe ludzące Nadzieje, w przeciwną Was determinowały drogę, Jmieniem z Konfederowanych Braci Wynurzyć musiemy Nasze przedsięwzięcie, iz takowych Ministrow i Senatorow jako niezbyt przychylnych Kraiowi przysięgłych Oyczyzny nie tylko na Fortunie i honorze, ale i na Osobach Jchze, przesladowac i scigac będziemy, dla podania do wiadomosci następcom naszym: Ze Wieku tego nieszczesliwego, wziął się do Oręza Stan Rycerski, nawet na Senatorow, i Ministrow, pozwalaiących na zniesienie Zaszczytow Krajowych, Wiary S: i Wolnosci Narodowey. Przytym z wszelką Braterską piszemy się miłoscią

WWMMciwi Panow i Braci

Zyczliwi Bracia i powolni Sludzy

Respons Hana JMci Tatarskiego na pierwszą odezwę Konfederatow d. 23a Aprile odebrany.

Starodawnemu Chrzescianskiemu Narodowi, Ludowi Chrystusowemu, i moiemu Wiernemu Przyiacielowi obranemu od Wszystkich Stanow Panu Krasinskiemu.

Ten Ferman posyłamy, i wyrazamy co piszemy. Donosiemy

Donosiemy Wam, że przyjaźń Nasza z Wami nierozerwana
i jedno rozumiejąca. a przy wypytaniu o pomyślności Waszey
i powodzeniu, chcemy Wasz Interess wiedzieć i potrzebę,
abyście byli umocnieni przeciw nieprzyiaciołom Waszym,
i próżno na nich niepowstali. Przysłaliście do Mnie
P. Makowieckiego z Oświadczeniem Przyiaźni Waszey,
przeczytaliśmy List Wasz, i zrozumieliśmy, potrzeby
Wasze w Waszych dolegliwościach i nieszczęśliwym Rptey
Stanie. Zupełną nam chcieycie Wiadomość uczynić. A je:
żeli chcecie od nas mieć pomoc. Wy pierwey zaczynaycie,
i umacniaycie się w Ludzi, i tak postępuycie iak gdybyście
się nikogo niebali, a dopiero nam doniesiecie, abyśmy i my
Wam dopomogli. Co czynicie, tak czyńcie abyście Honor
Sobie a nie śmiech Uczynili, bo jako nam daie się słyszeć
niedobre początki macie. W Wszystku Waszym aby była
jedność. Mieycie baczność żeby Was niezdradzali, a podchlebuia:
iąc Wam, iedynie żeby z Was niewyczerpali, i nieprzyiaciołom nie:
donosili, bo i u was Chrześcian znayduią się tacy, ktorzy słodko i pięk:
knie mowią a Oszukuią, na takich mieycie Ostrożność i pilne oko.
Co piszecie do Was uważaycie: abyście rzetelnie i prawdziwie
pisali, bo Ja to wszystko daley poszlę. A iezeliby była jakowa
nieprawda, to i Ja i wy wstydzić się będziemy, a nieprzyiaciołom
i Siebie i nas dacie na Urąganie i pośmiewisko. My pragniemy Że
byśmy przez przyiaźń z Rptą Waszą przestrzegali całości Waszey
i dobrze uczynili dla was, i co nam Bóg sił użyczy, temi Wam
dopomodz mogli. Niezaniedbywaycie co macie czynić, ale pręd:
ko zaczynaycie, myśli zaś Waszych i Sekretow nikomu niewy:
iawiaycie i niezwierzaycie się. Jeżeli na Was zkąd iakie nie:
szczęście i Klęska przyidzie, dayście nam iak nayprędzey znać po:
ratujemy Was. Teraz pragniemy abyście wszystkie żądania
Wasze opisali, i co was dolega wyrazili, żebyście nic przed nami
nietaili i nic nad Słuszność niewymyślali. Jeżeli Cała Rplta,
Wszystkie Stany, Senatorowie, i pomnieysza Szlachta, ma:
ią jaką krzywdę, i wszyscy te nieszczęśliwości Cierpią, co wy
piszecie doniescie, a doniescie nam jako nay prędzey, a
my zaraz do Stambułu wyszlemy z doniesieniem o nieszczę:
śliwościach Kraju Polskiego. Tey godziny ktorey przeczy:

tacie

przeczytacie ten moy Ferman daycie mi doskonałą relacią Posłańca Waszego P. Makowieckiego odsyłamy do was. Podług Paktow z Wami i rozgraniczenia Wiekuistego, wam krzywdy niedamy czynic, ani pozwolemy kawałka Ziemi Wam odebrac, ale wam damy pomoc przeciwko nieprzyjaciołom Zle około was myślącym. Wierzcie nam cokolwiek piszemy, bo my Wam szczerze do pomocy chcemy, Jako Wasi prawdziwi Przyiaciele, i pragniemy aby wam wszystko dobrze było, i żebyscie wzieli gorę nad nieprzyjaciołami Waszemi, co nas kontentowac będzie. Gdyż jako my Wasi, tak wy nasi Przyiaciele.

Bądz teraz Zdrow
Han Tatarski.

Z Warszawy d 16. Junij

Nayiasnieyszy Krol JMść raczył dnia zaonegdayszego Corpus Kadetow odwiedzić, i wnim cały dzień zabawiać się, gdzie z roznych nauk, Jchmsciow Kadetow examinował. Tenże Krol JMść. dnia onegdayszego summo mane wyierdżał do Łomienek, gdzie Corpus Artyllery Muszstre swoią z ogniem odprawiło z zupełną Nayiasnieyszego Pana satisfakcią.

Zwoli J.K. Mci Kancellaria Wieksza Koronna, wygotowała Cyrkularne Listy i one rozesłała do wszystkich Senatorow ktorych tenor iest taki

Stanisław August z Bożey Łaski Krol Polski &c.

Wielmożny Uprzeymie nam Miły. Poniewaz zbliża się Seym Ordynaryiny sześć niedzielny, Konstitucią ostatnią Seymu Extraordynaryinego w tym roku Zakonczonego, na dzień siodmy Miesiąca Listopada Roku terazniejszego 1768.° tu Warszawie naznaczony. Żądamy więc po uprzeymosci waszey (Ktorego Wiarę, dobre sentimenta, i Senatorską radę, w każdey potrzebie publiczney przezorne znamy:)

abys zobowiązany

Abyś z obowiązaney przysięgą ku Oyczyznie gorliwości, zdanie swoie względem tego wszystkiego co dla powszechnego Rzpltey dobra, widzisz potrzebnego wyrazić nam raczył. My bowiem w jedności myśli z Kochanem Narodem o szczęśliwości Jego a wraz nasze własney zaradzić pragnąc: przed Expedycią Uniwersałow przedseymowych, iako też Instrukcyi na Seymiki Poselskie, Seym zwyczayne poprzedzaiące, Myśli i Sentimenta Wierney Rady znajome mieć chcemy, i z tąd tym usilniey zagrzewamy uprzeymość Waszą do prędkiego rzeczonego zdania nam Oznaymienia, im bardziey pragniemy, i na to usilności Krolewską łożemy żeby widzieć to Krolestwo Rządom naszym od Pana Boga powierzone, i zacnych Jego Obywatelow w słodkim Pokoiu i obfite opływaiących Sukcessa. Dobrego przytym od Pana Boga Uprzeymości Waszey życzemy zdrowia. Dan w Warszawie Dnia X Miesiąca Czerwca Roku Pańskiego MDCCLXVIII^o^ Panowania naszego IV Roku. Stanisław August Krol.

Ponadeszły tu przed kilku dniami Wiadomości że Woiewodztwa Wielkopolskie, Poznanskie pod JP. Rydzyńskim Stolnikiem Poznanskiem, a Kaliskie pod JP. Korzbuskim Skonfederowały się, zabrawszy Regimenta Ich Mściow Potockiego Podczaszego Litewskiego, i Skorzewskiego Generałow Szeffow, oraz niektore Chorągwie Polskie i 500 Ludzi Milicyi Nadworney Xcia JMści Sułkowskiego Woiewody Gnieznienskiego. Kommissia Woyskowa Koronna, sub die 10 praesentis wydanym universałem swoim na Fundamencie Konstitucyi Anno ru 1590mi i 1717mi de Dyscyplina Military i o Władzy Hetmanskiey na Przestępcow ustanowionych. Obwieszcza wszystkich Ich Mściow PP. Połkownikow, Porucznikow Chorążych, Towarzystwo, i Szeregowych Ludzi przedniey Straży Rothmistrzow, i Ich sub Alternow oraz wszelkiey Kondycyi i Rangi Żołnierzy, Iż ktoby kolwiek z Ludzi Woyskowych, od władzy Kommissyi i Regimentarskiy oddalony w przeciągu trzech tygodni, do wspomnioney władzy powrociwszy stawił się między Łowiczem i Sochaczewem pod Kommendę JP. Krzyckiego Regimentarza Partyi Wielkopolskiey, tam że obozować maiącego, takowy nie tylko zupełny Pardon i wystepku zapomnienie otrzyma i poczyście, ale też przy randze Szarzy i żołdzie

swoim

Swoim w Woysku konserwowany będzie. A ktoby mimo oswiadczoną dla siebie łaskawość, w przeciągu Czasu Zamierzonego na naznaczonym nie stawił się mieysciu lub do Nowych Spisków i Sedycyi w Woysku był przyczyną i powodem, takowy nieodwłocznie i nie chybnie rygor Zwyż mianowanych Praw na siebie sciągnie.

Copia Aktu Konfederacyi Wdztwa Wielkopolskich

My Rady Dygnitarze i Całe Rycerstwo Wdztwa Poznańskiego, i Kaliskiego, Generału Prowincyi Wielkopolskiey, widziawszy przeszłe rzeczy po Smierci Krola Augusta III° pod czas Interregnum Złe i gwałtowne, Prawa fundamentalne i Kardynalne, zgruntu przewracaiące, doznalismy potym gorszych na poniżenie Wiary S. Katolickiey Rzymskiey, na Obalenie teyże Praw, i odebranie Wolnosci, Krwią Antecessorow nabytey, natężonych, doswiadczylismy na Ostatek Skutkiem samym, na Ostatnim Seymie w Formie niezwyczayney i od wieków nigdy nie praktykowaney agituiącym się nateż Wiarę S. Katolicką Rzymską, Prawa i Wolność, fatalnosci, Czego swiadectwem żywem iest gwałtowne wzięcie z Rady Seymowey Senatorow Duchownych i Swieckiego tudzież Posła przez Woyska Ross: i trzymanie onych do tych czas w niewoli za to iż przy Wierze S. Rzymskiey, Prawach i Wolnosci stawali, Tože zas wszystko stało i inne gwałty dla wprowadzenia wrządy Rzptey Authoritatis Arbitrariae Potencyi Rossyiskiey aby tym sposobem taż Potencia z czasem Krolestwo Nasze Polskie i W. X. Litt. pod samowładność swoią Kabalicznemi sposobami podgarnęła i podgarnąwszy Monarchią swoią rozszerzeła postępuiąc co raz daley w pograniczne Monarcie i Krolestwa. Dlatego użiwszy za Instrument drogę przedsięwziętą Umysłu swego rozprzestrzeniaiąc Materią Greków nieunitów, i Dyssydentów przymusiła zgromadzonych na Seym Posłów i Senatorow do Przepisania Traktatu Gwałtownego, ktory gwarantowała Authoritate arbitraria, popisała prawa nowe pod pretextem porządku, dla koloru dawne Cytuiąc, a wszędzie oboiętność wkładaiąc, aby w czasie iak Iey się będzie podobało explikowała, i zawsze na rod Polski i W. X. Litt. do swoich zamysłow

przyszłata

przymuszała. Poznosiła wszystkie Prawa przeciwko Heretykom i odszczepieńcom od Nayważszey Głowy Kościoła Rzymskiego, tak wiela Konstitucyami postanowione, Nadała Im prerogatywy Duchowne i Swieckie, które w Krolestwie Katolickim nigdy niebywały i należeć nie powinny, a to dla poniżenia teyże Głowy Kościoła Bożego i W. S. Katolickiey, Zostawiwszy Jey tylko tytuł Panuiący. Istotę rządów iey przynależytą odebrała, i one Grekom Niecitom i Dyssydentom przywłaszczyła. A tym sposobem odebrawszy Narodowi Polskiemu, naydelikatnieysze i nayfundamentalnieysze twierdze Ktoremi on im unione z W. X. Littę i Prowinciami Przyległemi incorporowanemi, od Wieku Mieczysława I. Krola Polskiego, to iest od Roku po Narodzeniu Pańskim 944. Także od wieku Kazimirza Wielkiego od Roku 1346. do Wieku Augusta III. Konstitucyi Seymu Pacificationis 1736. był umocniony, i wszelkiemi Prerogatywami zaszczycony, w poddaństwo Swoie obrocić go, umyśliła, Uprzedzaiąc myśli Swoie Ekcekucią Woysk rossyiskich do tegoż Poddaństwa go przymusza. Swiadectwem suręzym jest Konstitucia Seymu Nadzwyczaynego ostatniego Traktat i Deklaracia Xcia Repnina Posła Ross. ostatnie obwieszczanie Tegoż, do Druku podane, Ktore Konfederacię Barską Trebowelską Buntem i Buntownikami nazywa, znowu Woyskiem Rossyiskim deklaruje się, oraz Zywności Im dodawać zakazuie, ktoż tedy nie pozna rządow Absolutnych, et Authoritatis Arbitrariae Potencyi Moss. w Krolestwie wolnym Polskim, Ktoż się czego dobrego od niey spodziewać pod Kolorami, i protestami nayprzyiaźnieyszemi Woysk sprowadzonych może. tylko zawoiowanie Całego Kraiu, tak Polskiego iako i W. Xię. Littę. więc kiedy już niezostaie Narodowi Polskiemu, tylko znak Szlachectwa, Broń u boku. (Ktorą teraz wszyscy Kupey i Pospolstwo mieyskie rownie noszą) a ten znak od Pospolstwa żeby przez Walor był dystyngwowany, powszechna Oyczyzny ratowania potrzeba wyciąga, aby nie poszła w niewolą Moskiewską. A zatym do wsparcia Konfederacyi Barskiey i Halickiey i Inszych reassumuiąc

dawne

dawne wszystkie inne Konfederacie aż do Roku 1733º Konfederuiemy się. Teyże broni przeciwko Nieprzyiacielom Wiary S. Katolickiey Rzymskie, prawodawczych i wolności naszey, tudzież przeciwko nam i Braci naszym powstaiącym, dobywamy, i póty oney nie złożemy, póki ich że z Oyczyzny naszey niewyrzeniemy, i wszystkich Praw nowych, i Traktatów Himerycznych, Cały Naród ośmieszaiących, z gwarancią szkodliwą i cale niepotrzebną niemyślicemy. Dlatego za Marszałka Województw naszych Wielkopolskich JMP: Woyciecha Rydzyńskiego Stolnika poznańskiego Męża Walecznego Obralismy, i onemu Konsyliarzów przydalismy. Który to JMP: Marszałek ma Moc Prowenta wszystkie Rptey nullis exceptis w tych Województwach odtąd odbierać, Woysko Komputowe i Nadworne milicie w tymże Województwie znayduiące się sad Corpus Konfederacyi przyłączać i Onym Stipendia wypłacać, Podatek Subsidy necessaryi stanowić, Kommissią Skarbową nowem prawem postanowiona do Kalkulacyi. Co się tyczę Importancyi Województw Naszych przymusić i ku Importancie na Utrzymanie Wiary S: Katolickiey Rzymskiey, Praw i Wolności Obrocić. A ponieważ pokazuią się Dyssydenckie Werbunki, Mundurami Moskiewskiemi okryte, one zrzefałni Ich znosić, Trybunałowi Bydgoskiemu i Wszelkim Jurisdikcyom Milczenie nakazać, a Sądy Exorbitanciarum postanowić. My zaś Województwa Poznańskiego i Kaliskiego Obywatele. Tegoż JW: JMP. Marszałka naszego nie tylko sub jurejurando nieodstąpiemy, ani żadnych Fakcyi skrytych czynić obowiązuiemy się, i na to się zprzysięgamy. Jako zaś powszechny Interess iest wiedno ogniwo łączyć się w Całey Koronie Polskiey. W. X. Litt. tudzież Prowinciach Incorporowanych, tak Onych do Ziednoczenia się Zapraszamy. A ktoby łączyć się i Konfederować niechciał, podeyrzeniem o Herezią będzie notowany, i rygorowi Praw podlegać tanquam perduellis będzie. Inne Materie Status do Generalnego Kongressu wszystkich Województw Konfederowanych tam kędy czas i okoliczności mieysce Wyznaczy odkładamy i one uroczysie sobie warujemy Datt &c.

Po którym akcie nastąpiły Przysięgi i podpisy.

O Zamysłach wyżey wspomnioney Konfederacyi, i dokąd się obroci ieszcze nie jest wiadomo. To jednak pewna że między niemi a Woyskiem Ross: pod miasteczkiem Pyzdrami pierwsze już było Spotkanie

Z Awantaro

Z Awantarzem Konfederatow, przez co rozjuszeni Moskale z Zemsty Spalili ze wszystkim toz miasteczko.
W Łowiczu samym teraz znayduie się Moskwy 1200, w Rawie 500. a w Płocku 300.
Odgłos pochodzący z Kraju Podolskiego iednostaynie twierdzi, ze wszczęta Konfederacia coraz bardziey wzmacnia się, za ktorey powodem i po innych Wudkwach spodziewaią się podniesienia Konfederacyi.
Z nadeszłych od Podola Raportow jest pewna wiadomosc iz między Woyskiem Ross: a Konfederatami bardzo wielka pod Barem wtym czasie była potyczka, w ktorey za zwaznym z Obuyga Stron nasiebie uderzeniem 5000 Zabitich a 2402: w niewolą wziętych Moskalow liczą. Kommendy Generała Apraxima, ktoremu Apparat Woienny, Kasse, Srebra i Bagaze na 100 Czerwonych Złotych szacowane Konfederaci Zabrali. Z Strony Konfederatow na 300 Zabitych, procz ranionych ma się znaydowac. Słychac takze jakoby 3000 Wspomnionego Woyska Moskiewskiego w formalnym ięzcze obtezeniu Zostawało. Głoszą takze ze od Dywizyi JmPana Branickiego Łowczego Koron. dwa Połki lekkiei oderwac się miały, i do Konfederacyi poszły.
Z Zytomirza donoszą ze tam d 30 May około godziny 10tey zrana 800 Moskwy przymaszerowawszy, pod Miasto podstąpili, i wyiscia Konfederatow Z Miasta domagali się, lecz Konfederaci w Szczupłey liczbie będąc, niewychodząc Z Miasta bronic rezolwowali się, iakoz Woysko Rossyiskie hurmem na przedmiescie od Berdyczowa ulicą weszło, A skoro się pomiędzy Parkany rzuciło, Konfederaci po Zasadzkach będący Za rzesistym wydaniem Ognia Z Za Parkanow, nazad Za Miasto Moskwę wyparowali, Gdzie mało zabiwszy znowu wszystkiemi siłami, pomknęli się do Miasta, lecz powtore odpędzeni Moskale zajuszeni zapalili przedmiescie od Staniszowki i zadnemu Budynkowi nieprzepuszczaiąc, przymusili Konfederatow Z tamtąd umknąc do zamku, a zas Konfederaci ktorzy po Domach Zydowskich w miescie pozasadzali się, niepomału znawu Częscią Hezarow Moskiewskich częscią Duńczow razili, i bili. Przeto Moskale niewidząc sposobu Zemszczęnia się przedmiescie Zydowskie od Berdyczowa Zapalili i Miasto, a tak i tich Konfederatow do Ustąpienia i reyterowania się do Zamku przymusili, A Miasto

Całe

Całe Żydowskie naymnieyszego w nim niezostawiwszy Domku, i dwie części Chrześciańskiego, Kościoł Farny z Seminarium Pałacem Biskupim, i Dworkiem officialskim, tudzież Kościoł Jezuicki wspaniały Miedzią pobity z Całą rezydencią, i Drewnianym Kościołkiem oraz obszyrnym Zabudowaniem, także Mieyskią Cerkiew, Klasztor Panien Miłosiernych i innych wiele Szlacheckich Dworkow wpopioł Obrocili.

Donoszą także Że Woysko Rossyiskie już drugi Tydzień Fortecy Berdyczowskiey w znaczney liczbie dobywa.

Z Torunia donoszą jako w dzień Bożego ciała przybywszy tam WMX: Sufragan Chełminski, Solenną przy licznym zgromadzeniu dystyngwowanego Państwa, tudzież Assystencyi Magistratu Katolickiego odprawił Processyą, przy Ktorey dawną Konwencią Obserwowane formalitates Zupełnie Wykonane były.

Partykularne Listy z Paryża upewniaią iż Poseł Angielski dowiedziawszy się o przedsięwzięciu Dworu Francuskiego, transportowania znacznego Korpusu Woyska do Korsyki, na prywatney audiencyi u Krola Jmci domagał się objaśnienia przyczyn takowey expedycyi, gdzie odebrał respons, iż dla Sekwestrowania tey wyspy, lecz z zamilczeniem na jaki Koniec stac się to ma. Też listy donoszą iż przy odeysciu Poczty Krolowa Jeymość Francuska przyiowszy Ostatnie pomaszczenie, w niebezpieczeństwie dalszego życia zostawała.

Listy Z Włoch przez Wiedeń nadeszłe twierdzą, iż tam do zupełney i doskonałey Miedzy Stolicą Apostolską a Xiem Parmenskim ugody, wielka pokazuie się Nadzieia, i Oyciec S: dla zawarcia Tey iedynie na powrot, Kurierow do Francyi Hisspanij, i innych Dworow Wysłanych, Czeka, Też wiadomości upewniaią, że Woyska Neapolitanskie dotąd w bliskości granic Prowincyi Kościelnych Stoią zachowuiąc wszelką Karność, i Naymnieyszego nieprzyiazni nie pokazuiąc znaku.

W Hiszpanii Stołecznym mieyscie Madrycie Nunciature Aktualnie Zniesiono. A Nuncyusz Papieski od tąd Tytułem Posła Dworu Rzymskiego Zaszczyciać się będzie.

Ostatnie Listy z Londynu donoszą że Francia z Genuą zawarła Traktat na Wieczną Korsyki dla siebie Possessyą.

Copia

Copia Responsu JW. P. Podczaszego Lith. do pewnego Senatora

Dzieło ktoresmy w Barze rozpoczęli, dla zamierzonego Celu pobożne i Swięte, dla szczyrych bez obojętnosci zamysłow nie: interessowane i całe niewinne, względem wszystkich okolicznos: ci tak iest delikatne, że nayspráwiedliwsze Jego Kroki, nay zbawiennieysze rady, lada prewencia lub lękliwa w Narodzie nieufność, albo nazbyt o siebie troskliwa przemyslność, jako chce oczernić, i wspak przed Narodem tłomaczyć może. Prze: widzielismy ieszcze na Początku, że nayprzednieysze Narodowe zaszczyty Wiara i Wolność. Cel i początek Dzieła naszego pozorem ochrzczony będzie. Że słabość Narodowego Oręża, Desperatow nam Imię nada. że i naypewnieysza pomoc za nie pewną, za baieczną, i prożno tylko łudzącą uważą. Że za buntownikow nas bez nas Imieniem Oyczyzny a bez zgroma: dzonych Oyczystych Obywatelow osądziwszy, Obcey nawet prze: ciwko nam mocy zażyią. Że na ostatek iż na krwi i gardłach naszych całość Oyczyzny zależy obojętnem Obywatelom umo: wią. Lecz wszystko to tyle tylko mocy ma i miało że nas gruntownieysze rzeczy poczynać, nie zaś umyslnego dzieła poprzestać przymusiło. Radbym z Serca aby podobne tym mysli Jedenże co i u nas u JW. Pana skutek miały. Ja pewien jestem że tylu Krytycznemi dziełami Wiek nasz wsławiony, na inszy sobie u Potom: ności rozsądek zasłuży, i w nienieyszym nawet Czasie jawnie Duch prawdziwie Oyczysty pozna, żesmy wierni Tronowi gdy iesteśmy Wier: ni Bogu i Oyczyźnie. Masz tedy JW. Mość Pan dokładne mysli Mo: ich tłumaczenie, z ktorych iako Bogu i Oyczyźnie wiernego tak osobie swoiey przyiaznego poznać mię możesz, w ktorych Obo: wiązkach iestem etc.

Psalm Konfederacyi Barskiey z Pisma S. złożony.

Sam Widzisz Panie tego Saula złego
A odszczepieńca od Wiary iawnego
Czyto iest Kara od Ciebie nadana,
Czy poduszczenie pysznego Szatana.
By Wiarę Twoią i Kosciół poniżył
Złość Antychrysta w tym wyroku zbliżył.

Zawziętość

Zawziętość Jego otwarta potężnie,
Na tych co Wiarę utrzymuią mężnie,
Moskwą Ich całe wybił ucituie
Już wszystkie zdrady na Oyczyznę kuie.
Zgładź go ze Swiata Konserwuy Rycerstwo,
Niech zginie dumne razem z nim Kacerstwo
Niech Twoia Chwała ztąd słynie na wieki,
Niewypuszczay nas z twey mocney opieki,
Uzbroy nam ręce, day nam serce smiałe,
Przy S. Wierze przedziewszyiue stałe.
Wiemy żes wszystkim zgotował Korony,
Ktorzy swe życia daią dla obrony
Wiary iak słodka i miła Smierc zarie,
W Twe Ręce Duszę oddaiemy Panie
Idziem z Azardem na szańc niosąc ciała,
Krew lac dla Ciebie czy tez większa Chwała
Bydz może w życiu Po Smierci nadgroda
W twarz Twoią patrzac, ah co za swoboda!
Umierac trzeba każdemu na swiecie,
Umrzec za Wiarę, coz lepszego chcecie?
Bo tak iuz pewności niebieskiey Dziedziny.
Gdy krew z nas zgładzi wszystkie grzechow winy.
A zas sromotnie Umrzec na Pościeli.
O gdyby wszyscy ten punkt sobie wzięli
W rozmyśl. tu młodziez biegłaby i stary.
Precz oddalaiąc od Wiary potwary.
I puść Boże strzałę aby Apostata.
Był nią zabity ten gorszyciel Swiata
Z nędznika ouadł Tron Polski zuchwałe.
A Po Piotrowey smiele depce skale
Na ktorys Boże Kościoł ufundował
Ze go piekielne /: takes deklarował:/
Bramy nieznuszą wszak to Twoie słowa
Niech będzie zterta węza tego głowa
My Ufności mamy w Obronie Krolowy
Polskiey. Juz Narod wszystek jest gotowy
Lac krew za Wiarę rosic wszystkie Pola
Niechay się znacznie stanie Twoia Wola.

Z Warszawy d 23 Juny

Die 10ma Currentis wydany przez Kommissię Woyskową Uniwersał Vigore Konstitucyi Anno 15gmi i 1717mi de disciplina

de disciplina Militari i o władzy Hetmańskiey. Obwieszcza i zachęca wszystkich wyższey i niższey rangi i szarży Woyskowych do powrocenia się pod Kommendę JMP. Krzyckiego Regimentarza Party Wielkopolskiey, Między Sochaczewem i Łowiczem Obozowac mającego Upewniaiąc dla powroconych o pardonie i dawney Łasce, a na odstępnych i przeciwnych o przepisanem rygorze.

Nadeszłe Listy z Żytomirza potwierdzaią o spaleniu Miasta tamteyszego przy Attaku przez Moskwę, a to z Kościołami nawet. Też same jednostaynie upewniaią, że Miasto Berdyczow będąc w obleżeniu od Woyska Moskiewskiego przez dwa tygodnie znaczną poniosło ruinę przez podobnyż Attak od Moskwy i dobywania Fortecy tamteyszey. Potyczka tam krwawa przy wielkich między Woyskami sobie przeciwnemi utarczkach była, kiedy Moskwy 3. i 15 Oficerow zabitich, a 30 żywcem w niewolą wziętich, Konfederatow 800 także zabitich narachowano, na co się wiele Listow ztamtąd nadeszłych zgadza. O czym gdy się 16 Currentis przez nadeszłych tu kilku ieden po drugiem Kurierow doniesiono Xciu Repninowi, natychmiast dał Ordynans JmPanom Brigestrom i kar Pułkownikom aby tegoż zaraz dnia, a raczey nocy, a nazajutrz Xciu Prozorowskiemu Generałowi, do nie odwłocznego tam do Kommenderowania Woyskiem wyiazdu, którzy niebawiąc oddalili się ztąd pocztą na Podole. Dodaią i to że Moskwa przy Attaku Berdyczowa tych zażywała środkow, iż trzody bydła okolicznie pozaymowane wprzod na pierwszy ogień pędziła, w tyle maiąc uszykowane Woysko, przez co Konfederaci wprzod Bydło wystrzelać, i ładunkow na expensować, a potym z Moskwą strzelać się musieli. Wzaiemnie też raz i Konfederaci sztukę Woyska Moskiewskie zażyli, ponieważ niepotrzebnych kilkadziesiąt koni powiązawszy Im do Ogonow bodźce w nocy podczas zorzy widney z Fortecy wypędzili w bok odległy od Woyska Moskiewskiego, przez co konie z kwikiem niemałym, na paszę na błotach będące biegły, Moskale rozumieiąc że Konfederaci z Fortecy

uciekaią

Uciekaią w pogon za mniemanemi Konfederatami Swą Kawaleria pósłali Co postrzegszy prawdziwi Konfederaci, iż im zamysłona udała się Sztuka, wspadli za pogonią oną z Fortecy. i Kilkaset Moskwy to wycięli to w błotach potopili, i na odwrot wrocili się do Fortecy. Też Same Listy upewniaią, że ma przybyc Sukkurs obleżonym. Twierdzą też oraz i głoszą Moskale że od Kijowa 18 Nowego Ich Woyska do Polski wkroczyło. Co dalszy Czas objaśni

W wydanym Uniwersale y 10.a Maij przez JP. Puławskiego Marszałka Związku Woyska Konfe: iest ostrzeżenie, i zalecenie wszystkich Dobr. Dziedzicom, Possessorom, Kommissarzom, Ekonomom i Wszelkiem Dyspozytorum aby Poddanstwo w Przyzwoitym rygorze Utrzymywali, i Wszelkich buntow bronili. Teh uniwersał nakazano poprzybijać na drzwiach Kościelnych, i Cerkiewnych i w Sięta Pospolstwu zgromadzonemu Publikować.

Copia Listu JW.a Branickiego Łowczego Koronne: Regimentarza Generalnego Partyi Podolskiey i Ukrainskiey z Sołopkowiec d 5.a Junij

Donosze Zem od Interessu musiał zacząc, ale tym Sposobem Jak zasłyszałem że Marszałkowie obydwa Podkomorzy Rozanski i Starosta Warecki, także Podczaszy Litewski są w Ziemkowie mila od Sołopkowie, chąc obaczyć w iakiey Co iest Sytuacyi ruszyłem z Sołopkowie d 10.a Bokowe moie Straże postrzegły Podiazd Konfederacki, rapportowali mi, Ja posłałem Officera w kilkanascie Koni na dotarczkę dla rekognoskowania gatunku ludzi czy nie są Komputowi, do Ktorych zaraz Strzelac poczęli Konfederaci, było 370 naywięcey Pancernych Komputowych, reszta Zaciężnych. Ci odemnie wysłani ogien wytrzymawszy i Całą forsę, potym na tąmtych Skoczywszy tak mocny mu zaczęli Attak że w tak małey liczbie ledwie mi się widziec trafiła takowa robota. Nadeszła potym we 120 Koni odemnie awangarda i ta pomogła. Słowem że tylko wrzeczoney Kwocie ludzi (: bo Połki w Kommendzie JMP.a Stępkowskiego o mile były:) robota Cała była. Zabitich Konfederatow 22. ranionych więcey, iedni uszli w Lasy, a drudzy do Miasta Ziemkowa udali się i w obronnym zamku Zamkneli się, tych w koło opasawszy. posłałem Trębacza i Officiara, ale z Zamku do Trębacza Strzelac poczęli, posłałem

postatem potym do nich Chtopa mowiąc, że nie iest zwyczay do Trębacza Strzelac, i przyięto Trębacza, postatem Ordynans na ktory odpowiedzieli że do Ostatni bronic się będą, lecz gdy widzieli że Ich będe Attakował, poddali się i do mego Obozu przyszli, Komputowych Pancernych koło Sta Ludzi, reszta przednia Straz Komputowa, Szlachta i nowo Zaciężni, Szlachtę za rewersami puściłem, Woyskowi przymnie zostali. Dziś prosto do Baru ruszam, pojutrze pewnie będę, co nastąpi oznaymie. Do Partyi Ukraińskiey i Podolskiey wysłatem Towarzysza Pancernego iednego z zabranych z Uniwersałami i Ordynansami.

P.S. Moy Przyiacielu, nie tak robota idzie jak życzę Ja chcę Kapitulowac a Oni bic się juz się raz Stato Uchoway Boże tego urzecey.

Excerpt Listu z Poznania de 14. Junij

W Woiewodztwie naszym nieszczęsny poczoł się spisek podobny Barskiemu, i toz samo co tamten bez respektu czynic zaczyna. Przyiaciol naszych a Nayiasnieyszy Gwarantki Sług, za pierwszem powitaniem się, mocno ich pod Pyzdrami poraził, tak ze na Polach, Borach, nieliczące pozostałych, Szesnaście Wozow rannych Moskalow jak Niewinnych Barankow, do Poznania dnia Wczorayszego przywieziono, a Zuchwałych Buntownikow Szescių tylko i to nie przy spisku ale jeszcze będących ale dopiero tam iadących Spotkawszy poimali, w Czasie Ktorego poimania Trzynastu Zołnierow Moskiewskich o nich się skaleczyło, Miedzy temi zabranemi jest nie jaki Potocki i Poniatowski, a ten znacznie ranny. Chodzi jeszcze za tym Spiskiem Piechota Moskiewska, o zabrane Łupy Im się prosząc, ale się bac potrzeba zeby Ich nie złupili bo to lud tak się zuchwały zbuntował ze tylko w Jezusa i Maria dusa. Xiąże Wuda Smolenski siedzący w Poznaniu i ten nastaroie Coś przypuscił do głowy, że mu się tak zuchwaty Spisek upodobał, Kiedy aby Im się szczęściło pewną Elemozyne i na Msze dac rozkazał, mowiąc. Panie Obroc te Szarańcza na Warszawę, albo z ią tam prędzey potężna ręka Nayiasnieyszego Pana uskromi, i przykładnie ukarze. Garnizon Poznański ma Ordynans ruszac pod Warszawę i zapewne 16 Currentis ma wynisc, wyszedł by był iuz dawniey. tylko ze swych Ludzi JmP. Komendant dorachowac się niemoze co noc po 5. po 15. brakuie nawet z Konmi officerskiemi, i nigdzie ich nieznayduią tylko w Spisku, tam bowiem Moskale

Moskale uchodzą, i łączą się z Szalonetni, choćiaż Lud tak Mądry.
Erlanger Sławny Niemiecki Gazetarz pisze te Formalia 1º Wysta-
wia Cesarza JMci Rzymskiego Szukaiącego iedynie uszczęśliwienia
poddanych Swoich, ktory będąc teraz w Węgrzech, pozwolił Naypod-
leyszemu Człowiekowi wolnego do siebie przystępu ze Zaleniem
się na Krzywdy i dolegliwości swoie, tak dalece że Pospolstwo
Otrzymawszy Sprawiedliwą w Żądzach Swoich Satisfakcią, taką
pała miłością Ku Monarsze Swemu, iż gotowe Zaniego Łożyc
życie swoie. 2º Wystawia Męstwo JMP. Potockiego Podczaszego
Lit. jako Z Antenatow Polakow Sławnego Bohatyra. 3º Wy-
raża że Dissydenci mogą bydź przypuszczeni do wszelkich Prero-
gatyw w Polszcze, przydaiąc chyba dlatego iż tak Katolik iako
Dyssydent może bydź Zdraycą. 4º Że Krol JMść Pruski wydał Edykt
zakazuiący obywatelom Państwa Swego Kawy Zażywać tylko
Z palonego Żyta, z kąd dla Holandyi wynika wielki uszczerbek,
a dla Krolestwa Pruskiego Wielki Awantaż. Tenże Gazetarz
Życzy takowego Edyktu Oyczyznie Swoiey gdyż Sam Kawy nie
piie, tylko Żona Jego, dwa lub 3. razy nadzień, ktora potey
iest Cudownego humoru, poki Sobie Kawą Krwi nienaprawi
a przytey Okazyi, i Sługi Kawę piią, bo Pani Kawę Kradną
i dotego iuż przyszło że Prędzey do Prania Chust iść nie chcą po-
ki się wprzod Kawą nie posilą. My Zdaiemy się iż Sprawiedliwie
i Warszawie Applikacia ta Służyć może.

Przepis Listu Konfederatow Krakowskich do Krola JMći

Nayiaśnieyszy Krolu.

Pamiętno nam jest że W. K. Mość przysiągł zaprzysięgaiąc
Pacta Conventa Non pentebit Vos me fecisse Regem zapi-
saliśmy tę S. Przysięgę w głębokiey pamięci Serc naszych, Cie-
szyliśmy się temi pełnemi powszechnego ukontentowania Na-
dzieiami, Karmiliśmy się nienaruszonym bezpieczeństwem, na-
pełnialiśmy Umysł nasz wszelkiemi pomyślnościami, Chlubiliś-
my się z przyuroczonych Dobrodzieystw Krwi Jagiellonskiey, Wy-
stawiliśmy za Panowania Oney Tryumfalne Bramy, Budowaliś-
my Domy, i Kościoły Religij Swiętey. Alięci zamiast tych słodko-
kich Skutkow pod Panowaniem W K Mci spodziewanych, daiesz
nam W K Mość poznawać, i doznawać wszelkich Uciskow, i dole-
gliwości

gliwości. Daiez poznawać żes nie dlatego osiadł Tron Polski, abyś go uszczęśliwił, lecz żebyś miał Satisfakcią że iesteś Królem. A Któryż Oyciec znać tego nie chce, że Dzieci swoich Kochaiącym Oycem być powinien, że tak o sobie Pamiętać ma, aby o nich nie tracił pamięci. Że tak sobie dobrze czynić obligowany iest, aby onym Źle nie czynił. Zamiast Ugruntowania Wiary S. i Wolności, tamiesz W. K. Mość dawne fundamenta oney. Zamiast [illegible] Stanu Rycerskiego, Sypiesz nam Smiertelne Mogiły. Zgoła wyzułeś się W. K. Mość z wszelkiey Narodowi Swemu wdzięczności, tak dalece że gdybyśmy z Ameryki Nacionalistę osadzili na Tronie, Hypokrytycznieyszego znami nie Używałby Panowania. Co inszego W. K. Mość mówisz, a co innego Czynisz. Na początkach Panowania Swego w Materyi Dyssydentów dogodziłeś W. K. Mość nam niby, gdyś pretensią onych Seymem pierwszym oddalił, a co większa rozrzuciłeś W. K. Mość i List niby do Carowy Jey Mci pisany (: którego w istocie nie było:) taki: Prawda żem wiele winien W. C. Mci za Koronę: ale też Winienem i Ołatrzności Pana Boga, z tym wszystkim i tey Korony odstąpić, a religii moiey Krzywdy nie dopuścić iestem gotów: Lecz to była Subtelności figura. Bo W. K. Mość panowania chciwy, myślał o tym abyś niniejszemi Seymami to Jm nadgrodził. A Żebyś tego tatwiey W. K. Mość dokazał, Moskwę sprowadził, Gwarancią z praktykował i Traktat utoryt, który nie bywa tylko gdy dwie Potencie wspólne pretensie maią do siebie, i obydwie beneficia iakie sobie Czynią. A mamyż my z którą z tych Potencyi które w Traktat przeszłego Seymu wchodzą Interessa iakie? Przyczynionez są dla dobra naszego wzaiemności? naymnieysze. Nie szł iedynie tym Traktatem (: do którego W. K. Mość pierwszym był Instrumentem:) Zgwałcone Prawa, odebrana Wolność, Obalony Kościół. Biskupów, i Senatorów którzy do współ ginących Braci gdy otworzyli Usta z posrodka, onych iakoby Zdraycow, z łona Oyczyzny wziołeś, i w Cudzego Narodu oddałeś niewolą; z których uczyniłeś W. K. Mość Ofiarę Niebu przyiemną, ofiarę samego Boga Miłosierdzia pewną. A gdy takie W. K. Mość przeciw Narodowi Swemu wziąłeś Srodki, Ktoż nas, o to sądzić źle będzie, Żemy od Miecza na Karki nasze przez W. K. Mość Zgotowaneyo Obrony Zażywamy, Że Życia życiem bronimy. A niezaczeyże W. K. Mość

Wieloraki

Wielorakiey podpadac winieneś Centurze: Że Sam wzniciłeś ten Ogień, żeś Sprawą i początkiem całego pożaru, że kilkadziesiątnego Szczęścia i pokoiu ruiny chciałeś, że na Ostatek że Krwi naszey Powodzi pragniesz. Chciey bowiem W: K: Mość tey prawdy być pewnym, Że nam pod Panowaniem WKMći Domy, Fortuny, Majątki, Żony, i dzieci niemiłe. Te wszystkie dary zostawiemy losem szczęścia naszego, a w padku Wiary, Prawa i Wolności bronić będziemy. Te związki i Przysiężenia się Narodu Ktorym liebo W: K Mość po niektorych mieyscach tamuiesz Kierunku, wierzyć potrzeba, że po całym Krolestwie jako Wody morskie rozszerzać się będą, a nieprzyiaciel Nasz jako Wosk przed Ogniem to pisze będzie Tosz czerze WKMći donosiemy.

Skonfederowane Stany

Lament na Krola, rozrzucony Pokazał się

Nie przepuściłeś Boże Swoiemu ludowi,
Że się ważył Złotemu dawać Cześć Wołowi,
Sprawiedliwą Twey Ręki dotknołeś go Karą
Bo się brzydką Bożyszcza Smiał Skażać Ofiarą
Lecz za to Polski Narod Panie miłosierny
Karzesz Ktory ci zawsze był i będzie wierny.
Wszakże każdego Serce ten Sztylet przenika,
Że czci wyniesionego Zbyt wysoko Byka
Ktory w Połnocnym Kraiu Skłonnościa zbuiany
Złamał Związek ogniwem przysięgi Związany
W Cudzem Łożysku buiał w chlewach zapędzony,
Uniknął Syberyi padł na Trop Korony
Iuż niemogły zapędu ustrzymać nasze Barki.
Gwałtem się ploł do gory przez głowy i Karki.
Stanął na Mecie. Tyże Obory Bluchaie
Dobrawszy w Namiętnosciach Swych podobne zgraie,
Pędem lecą i gdy ich chęć dzika podusczcza.
Nawet Krwi Kazirodca własney nie przepuszcza
Nie schroni się niewinność, idzie jak na Jatki
Bez względow żadnych, Tamią płod Noszące Matki
Tym poduszczona jedna po płodzie Jałowa
Wszędzie chodzi za Bykiem iak na Wiosnę krowa,
Czasem On Iey unika miarkuie po chodzie
A niemogłszy uniknąć, jak bodzie tak bodzie.
Boże! Zrzucili Jarzmo Uczciwości, Wiary,
W krotce Czystey dla Ciebie nie będzie Ofiary.

Oddał

Oddal od Nas wszelaką Dobry Boze karę,
A Byki na piekielną niech idą ofiarę.

Copia Listu do Wszystkich Wdztw Ziem i Powiatow
Korony Polskiey i W. X. Litg. przez dobrego Obywatela pisanego

Pokądze gnuśni, Zacnych i Sławnych Antecessorow Waszych
Synowie w Letargu Snu Zasypiać będziecie? Pokąd od niewieści
kądzieli jedni, drudzy od gotowalni niewstaniecie? Pokąd że zaś
na plecy oglądać się będziecie. Po kąd w jeden Łańcuch wszystkie
Wdztwa, Ziemie, i Powiaty, iak ogniwa na Utrzymanie Wiary
S. Katolickiey Rzymskiey Wiązać się nie będziecie? Czegoz iuz
czekacie? Czego Spodziewać się możecie? Kiedy tez Wiarę Katolicką
Z Sektami: Luterską, Kalwińską, i Schismatycką Zrownano, Ktora
od Wieku Mieczysława Krola to jest od Roku 962. w tym Krolestwie
jest Zaszczepiona, i do tąd kwitnęła. Juz Jey u Dworu teraznieysze-
go, niewidać, Juz Nabozenstwa ustały. Juz obrządki Dyssydentskie gorę
wzięły. Juz Obyczaie Greckie, Angielskie Mody, Stroie i Maniery
Panować zaczęły. Juz Wasza Wolność Krwią Antecessorow Nabyta
i prawa Kardynalne Cztery Wieki w sobie zamykaiące Są Zgwałcone,
i Z Wnętrznosci Matki Waszey Kochaney wydarte, Kleszczami Tyrańskiey
Absolutnosci, i przewrotnosci Machiawelskiey wyszarpane. Juz głosy
Wasze Wolne w Senacie w Izbie Poselskiey, i na Seymikach pięscią
Wam w gębach Waszych Zatkane, Juz Szlachectwo Wasze Elektoral-
ne Krolow, plugastwem Ormianow, neofitow, Cerulikow, i pospolite-
go Chłopstwa Dyssydentskiego Splugawione, a przez nowe Nobili-
tacie Zaszpecone, poniżone, w posmiewisko obrocone, i Szyderstwu po-
dane, Juz Z Was nikt Wolnym pod Ciężarem Jarzma Moskiewskie-
go na Karki wasze przez Krola włożonego. nazwać się nie może,
ale nieszczęśliwym niewolnikiem u postronnych Narodow w polito-
waniu będącym. Juz ten Krol Mocą Moskiewską na Tron wynie-
siony Zdarł, i Złupił Was ze wszystkich
Maiątkow Waszych, Z pieniędzy, honoru
poczciwości i Cnoty. Juz wam nie zostało
tylko Jedno Zycie od Jego dyskrecyi i Mos-
kiewskiey dependujące, Ktorego przynaymniey
bronić Sprawa Boskiego, i Naturalnego Wam
należy. Te czy nie lepieyże na Obronę Wiary
S. Katolickiey Rzymskiey Z Orężem w ręku
dobytym na Karkach Nieprzyiaciół przy-
tępionym Sakryfikować, i Za to Sakryfi-
kowanie laurem Dziedzictwa Uwięczoną
Nieśmiertelną Duszę Waszą przed Tronem
Stworcy Nieba i Ziemie Stawić, niżeli

na Miękkiey

Miękkiey poscieli lub w bartogu leżąc tyranstwa nieprzyiacioł waszych
Oczekiwac, i tęż nie Smiertelną Duszę przez podłość Serca, albo głupią
Neutralnosci politykę wątpliwey Wiecznosci wyzionąc, ato co zgromadziła:
liscie i Zgromadzacie albo zgromadzić umyslelisce, na rozszarpanie
nieprzyiaciołom Wiary i Oyczyzny Zamknąwszy Oczy Zostawicie, a nie:
winnych Sukcessorow Waszych w Niewolnicze onym pęta i Kayda:
ny oddac. Czyliż niemieliscie tyle przestrog na pismie drukowa:
nym Krola Pruskiego. żebyscie w żadne Aliance Z Moskwą nie
wchodzili, gdyż sami dla Siebie Zrobicie się Kowalami, Kaydany,
i Łancuchy na Was kuiącemi Jezeliż to rozum Wasz Prześwię:
tny Senacie i Ministerium Znieść mogł, Zamilczeć i paraliżem
boiazni Usta i Język zarazić Swoy własny. Kiedy Kolledzy Wasi
Duchowni, i Swieccy Senatorowie, przy Wierze, Prawach, i Wolno:
sci porzciwie Stawali, i poswięconemi Bogu Usty mowiąc prawdę,
Oczy wam Zarażone Slepotą Otwierali. Czyliż nienależało się
głos po głosie zabierac, i narzucone ledwo ku poniżeniu Kosciała
Katolickiego i Wiary tudzież ku Wydarciu Wam Wolnosci
i Zruynowaniu Praw na fatalnym Seymie w formie nadzwyczay:
ney agituiącym się wszystkim niepozwalac. Cożescie czynili
gdzieżescie na ten czas byli? Czy nie w Zachwyceniu iuż nie z S. Pawłem
do Trzeciego Nieba, ale podobno z Czartem przeklętym do naygłęb:
szego Piekła, oglądac tam Appartamenta Wasze od niego wam
zgotowane? Wydaliscie Zdradzieckwem Judaszowskim Senato:
row, a naydoskonalszych Krolestwa Polskiego Statystow, Oraz
Kwiat Młodosci Odważnym wdzięcznym Religij Praw i Wolnosci
pachnący, na Wielkiego Męża i Legislatora w Oyczyznie roś:
Zaczynaiący Posła Podolskiego. Karola Rzewuskiego Starostę Do:
linskiego, drapieżny bestyi pazurom żerwac pozwoliliscie.
Sądź że się sam Senacie czegos wart, i iżeś li względow w Całey
Europie nie obrociłes, ale zindignaciąnа na Siebie. Lubi się Stan
Rycerski ze łzami w Oczach, i wzdry:
ganiem się Natury Samey, i rewoltą
wnętrznosci na do pomnienie się tak
Wielkiey Krzywdy. ale Ty tamę mil:
czeniem położyłes, i ustrzelt dobrym Oby:
watelom Uczyniłes, a złych i rozwiozłych,
jadem trucizny Sekt roznych zarażonych
w podłosci i niegodziwosci Ich Utwierdzi:
łes. Ty zas Krolu, pokiż Woiewodztwom, Zie:
miom, i Powiatom do Złączenia się wiedno
ogniwo Indissolubilis foederis na Utrzymanie
Praw i Wolnosci, przez Machiawelskie
reflexie i Judaszowskie zdrady będziesz tamę
postawiać

Pokądże Łakomstwa Twego ktore za Bostwo adorujesz niepo=mieścisz nasycony juz dosyc jestes z łupow Starostw i z wydzierstwa Fortun Szlacheckich, Czyliżci niedosyc na tym przestac penodzie? Pokiż w Węzową przybrany postac Szeptami zwodzic będziesz i trwo=życ poczciwą Szlachtę? Ktora zawsze była Twierdzą Wiary, Praw i Wolnosci. Poprzestańże juz więcey diabelskiey roboty, Myśl o sobie, Siedz w domu cicho, lub uchodz wczesnie zagra=nicę, niemieszay się w niwczo, Zabierz z sobą Łaskawtki, Że Kobiety bo Miecz na Kark dobyty. Wez oraz z sobą nie=wieściuchow Młodziez bez czci i Wiary Umalowaną y uper=fumowaną z Ich perfumami, ktore stanowi Rycerskiemu Zniewagę Czyniąc.

Ty Zas Przezacny Stanie Rycerski, z Majętnieyszey, Sredniey, i Nayuboższey, poczciwey Szlachty Złożony, trzeba abys po=znał Siły Twoie że niezwyciężony jestes, kiedy wredno o=gniwo przymierza nierozerwanego związany będziesz. Ktoz to iest? Co zaczął ten tak potrzebny i Zbawienny, w Kryty=cznem Czasie na podzwignienie Kościoła i Wiary Katolickich upadaiących, Związek. Ktoz to jest Ktory wydartą wolność i Zdeptane Prawa przez exorbitancie Krola i Jego Adhe=rentow, tudziez posiłkowe dla niego i Dyssydentow Woyska Moskiewskie, w Karby swoie wprowadzic usiłuie? Wszak=ze Szlachcic Krasinski Podkomorzy Rozanski Marszałek Konfederacyi Generalney w Barze Związany. Ktoz był Mar=szałkiem Konfederacyi Tarnogrodzkiey? Wszakże ten Szla=chic Ledóchowski Podkomorzy Krzemieniecki. Ktoremu nie Smiertelna Sława ten Krotki ale wiekopomny napi=sała Panegieryk.

Przedtym co Wolnosć Stracili Panowie
Odzyskał Szlachic, Pan na Ledochowie

Nierozumiey Zeby i Krasinski niebył juz na drodze wiekopom=ney Sławy, i nie zazdrościł mu tego honoru, bo w Jego honorze Twoy własny honor i Sława podzwignione zamykaią się. Nie zdra=dzi cię Ten poczciwy Obywatel, nie przeda Wiary, Praw, i Wol=nosci Zastic u niego Senatorskie Krzesło i Ministerium, Zanic Starostwa i wszelkie promocie, bo bydz Zbawicą

Zbawcą upadaiącey Wiary, Praw, i Wolnosci, jest więcey, niżeli Nay-
lepszym Krolem, a tym bardziey z tym Tronu Uzurpatorem.
Wszakże wierzysz Prawowierny Stanie Rycerski że jest Bog
Ktory cię stworzył. Syn Boski Chrystus Ktory cię odkupił,
i Krew Nayswiętszą za Ciebie wylał. Duch S. Ktory cię Oswie-
cił. Wszak wierzysz w Troycę Przenayswiętszą i niemasz tego niedo-
wiarstwa: Żeby Bog niebył Pan zastępow i Woysk. Twoy to iest
Pan i Wodz Naymocnieyszy Ktory Włosy na Twoiey głowie
policzył. Ktory cię w rękach swoich piastuie. I niedosyc dla Ciebie
Plecow o Ktorych ustawicznie mowisz i nanie się oglądasz i Oczekujesz
zkąd będą, czyli od Cesarza Chrześciańskiego, czy Tureckiego, lub
Elektora Saskiego, i natenczas dopiro woiowac przy nich determi-
niesz się, a bez nich Serce ci upada. Obaczyże takowy niedowiarek
Mocy Boskiey, zadufany na Ludzkiey, nie zwał się Katolikiem
i Chrześcianinem, ale lepiey żeby był Poganinem. Lepiey żeby nieznay-
dował się w zgromadzeniu gorącego Miłoscią Boga i Wiary
Rycerstwa. Ktore uzbroione Wiarą i Nadzieią w Bogu samym
jest w tim Stanie, żegdyby ta Kwarta Moskwy w Oyczyznie znay-
duiąca się wsparta była ustawicznemi swieżemi posiłkami, za-
wszeby ią zwyciężac potrafiło więcey rzekę: gdyby samych Diabłow
na posiłki z bezdennosci piekielnych furia ruszyła, i ci przed Chry-
stusowem Znakiem będą pierzchali. Niebadayże się tedy Rycer-
ski Stanie o posiłki, kiedy stawac i wiązac się będziesz przy
Boskiey Sprawie. Zostaw to badanie podłemu w Umyśle
i lękliwemu w Sercu Niewiesciuchowi a w Imię Boskie
czyń niedowłocznie co masz Czynic, pamiętaiąc na to że
jestes Kosciołem Ktorego i Piekielne bramy nieprzemogą.
Jestem przytym nie Zdradziecki, ale Szczerze Życzliwy Brat
i wspoł Obywatel Wasz

Z Warszawy d. 30a Junij

W przeszłym tygodniu z tuteyszey Ludwisarni, odlanych
Armat Sztuk pięc zaprowadzono do Obozu Korpusu Ar-
tylleryi Koron: Ktorych wydawaniem ognia Skutmi probę
uczyniono przy bytnosci Nayiasnieyszego Krola JMci. dla Ktorego JWP.
Graf Bruhl Generał Artylleryi Koron: tamże dawał Obiad
wspaniały. Tenże Nayiaśn: Pan, codziennie prawie przy-
bywa na Mustrze Regimentow exercituiących się pod Uiaz-
dowem.

Excerpta Listu

Excerpt Listu de d 15a Junij z Podola.

Nowelką odwazam się rzecz donosic tuteysze czyny, poniewaz obostrzo:
ne Są mocno Kommendy przeymowac listy, aby nic z tąd nie wychodziło.
Jednakze donoszę: ze Konfederacia w początkach swoich sam samym zda:
ła się ze będzie posmiewiskiem u narodow. Ale kiedy Zaczęła się
wzmacniac podziwienie sprawuje. Proszę mi dac Wiarę bez pod
chlebstwa i bez zadnego Interessu piszę, a przy pewnosci bo tę przy
rzekł mieć niemoze nademną, mam bowiem w tey Konfederacyi
pięciu Synowcow i dwoch brac, ze juz liczą gotowych ludzi co
są przy Marszałkach Konfederackim i Turzyskowym 36 to jest
104 Chorągwi sto konnych wybranego i Mundurowego ludu, rzeszy
przytym młodzieży dosyc, a resztą Piechota, a co większa, ze co dzien
iak na lep ludzie idą. Onegi P. Glinski Człowiek osmdziesiąt
letni, Possessionat 2. Synow maiący z sobą i ludzi 60 prze:
chodził tędy u mnie jadł Obiad, który potym o swoiey mocy wsia:
daiąc na Konia Tzy Łzami mi wyciskał, gdym Syna młodsze:
go widział Krzyz przed Oycem wiązącego. Potym P. Stępkowski
Brat Rodzony Regimentarza w 50. Koni. P. Dobrecki takze w
Kilkadziesiąt. a gdy to piszę przechodzi 600 ludzi pod Kommendą
P. Dotomira. Oprocz tego milicie Wiedskie Uchwalone w Bra:
cławskim i Kijowskim od Sta ludzi dwoch daią, jednego Konne:
go drugiego Pieszego ze wszystkim moderunkiem. W Podolskim
Wiedztwie toz samo będzie, i juz byłoby, tylko JP. Branicki
nadjechał, i tey robocie przeszkodził. Jednakowosz JmP. Mar:
szałek uczynił oswiadczenie wszystkim wiedztwom, ze które
Wiedztwo na Konia niewsiądzie in Spacio dwoch Niedziel
hostyliter z niemi w traktacie dalszym, iak z nieprzyiacioła:
mi postępowac będzie. Pierwsze tedy Wiedztwo Wołynskie
m/12 ludzi Ofiaruie. Regulament juz gotowy. Ustanowio:
ne Sądy etc. co do porządku nalezy, wszystko to jest i rygor,
choc w nieszczęsnym okolicznie głodzie, bo grady w Roku prze
szłym w Wielu Mieyscach uszkodziły. Dis Inkursie i Sta:
rym nieprzepuscity Chlebom. Co do Ebentow jakie mogły przy:
trafic się, moze są Wiadome: Jako to potyczka Konstantinow:
ska, gdzie padło wiele Ross: ludu, Pod Międzybozem takze
a Sereto pod Kadnowem 360 Zgineło. Pod Berdyczowem 1200 oprocz
co P. Podczaszy Lilty swoią Kommendą 70 Stracił pod Podchay:
cami, a roznemi podjazdami niemało nagubili Moskwy.

Kopiy

Kassy i teraz dwie jedna przez P. Chlebowskiego, a druga przez Pa Kominskiego Zabrane znaczne nayciekawsza co się stanie pod Kamieniecem i Barem. P. Witt Komendant dał Armat P. Branickiemu 15. Sztuk, ktory z Geryuszyiąc z Moskalami w Sołobkowcach, napadszy Konfederatow 200 w Ziemkowie, jednych zabrał drugich rozproszył, ale całą forsą obłaczac go maią Marszałkowie i coraz przez podjazdy mocno się trapią. Ktowie czy wytrzyma Branicki, ieżeli iakowych niebędzie miał posiłkow. w Berdyczowie Konfederacia zamknęła się w Fortecy Moskwa chcąc ich dobyc całe Miasto spalili, gdy Attak Moskale przypuscili strasznie razeni zostali Bomby potym rzucili, Ale te Cudownie od Fortecy w Oboz Moskiewski powracały i Samych ze razity. Człowiek od nas umyslnie posłany powiedział że kilkadziesiąt fur połkał, na ktorych po 2. po trzech pleyzerowanych Moskali do Połonnego wiezli. Słyszą że sukurs Konfederatom idzie, przeto Moskwa zaczyna się szańcowac

Excerpt Listu de d 26a Junij z pod Baru

Woysko Moskiewskie ruszyło się z całym obozem z pod Kamienca d 15a Junij stanęło pod Barem 16. nazajutrz zaraz zaczęła się potyczka, Wiktorią Konfederaci Otrzymali. i z placu dnia tego zpędzili Woysko Moskiewskie. Lecz na zajutrz Piechoty Konfederackiey z Miasta do Zamku maszeruiącey na groblie pod Komendą JP. Pągowskiego zginęło 40. i kilkanascie wrozbijskę poszli, z przyczyny zamknięcia prędkiego Bramy Zamkowey. abardziey zrzucenia Mostu przed Bramą przeto i dwie Armaty utracone. Postrzegszy to JP. Potocki Regimentarz wypadł na Moskwę z swoią dywizią! kilkudziesiąt trupem położył, wszyskie potamał. Armat 2 swoich odebrał i 4 Moskiewskich zdobył. Tegoz dnia Przedmiescie, i w mieyscie samym Domow Cztery, oraz koło zamku przybudynki Moskale spalili bez zguby iednak żadnego Człowieka. Pokazywali się byli Moskale z Przeciwna Armatami blisko Muru ale gdy z Zamku dano ognia do nich cofnąc się musieli. w sobotę trwał ogień przez cały dzien, ale żadna Strona na Ludziach nie szkodowała. Chcieli tedy Regimentarze wyiechac z swojemi dywiziami, jako to JP. Barszewski JP. Giżycki do Batally. a JP. Mrozowicki aby na obronie został. Ktoremu gdy dway Regimentarze mowili a żeby zniemi wymaszerował. odpowiedział że ja się i tu niczego nieboję a zatym musieli przynim zostac. Dnia 21 Junij 1. widoczna prawdę wyrażaiąc:) z niemałą klęską Konfederatow przez

Szturm

Szturm natarczywy ale oraz i Zdrady, Moskwa dostała Baru, pod czas ktorego Woyska Moskiewskiego legło wiele aze dla Błot i trzęsawic wielkich, niemożna było przystąpić, im pod Fortecę, zaczym chrosty i gałęzie wiązali, a rzucaiąc przez Bagna Most robili, a na ostatek trupow swych pod nogi słali i tym sposobem podsuneli się. Armaty zas z Fortecy nic im ku końcu nieszkodziły, bo Komendanta i Puszkarzow z Brzezan Xcia Wdy Russ: zabranych przekupili ktorzy niekulkami ale słomą i grochem nabijali, wczym się niezaraz postrzeżono. Po przystąpieniu Moskwy do Miasta w Zamku Konfederaci długo się bronili, atoli i dla zwątlonych sił i dla rzeczoney Zdrady poddać się musieli. Konfederatow wszystkich ze wszystkiego Moskale po odzierali, niektorych bez politowania batożkami bili w mieysce Konfederatow zgineło 1200 Moskwy podczas attaku przeszło dwa Tysiące. Atoli gdy by się nie byli poddali Konfederaci gdyby nie byli zdradzeni przez Puszkarzow i Komendanta. To wykonawszy Moskale i dzień odpocząwszy d 23 jedną część Woyska swego postali do Białey Cerkwi, drugą do Mochylowa, dla attakowania będących tam Konfederatow, a trzecia pozostała się w Barze. JMść Branicki ma bydz pleyzerowany. X. Matkowskiego officiata w Barze mieli Moskale zabić. X Marek Karmelita Trzewikowy Wielkiey swiątobliwości Zakonnik schronić się miał za Bar do wsi Nowosiołki, ale tam od Duńcow wynaleziony. nieuwiedzie co się z nim stało. W przeszłym Tygodniu nadeszło do Chocimia połtora Tysiąca Szpakow, a ponaszemu Kawaleryi Tureckiey. Stoią obozem w polu, każą się więcey spodziewać, przyprowadzili Armaty i dosyć Ammunicyi z Sobą.

Z Kamieńca donoszą że tam d 4a Junij przywieziono JP. Końyckiego Regimentarza Pułku J.K.Mci ranionego w kolano, i Pocztow kilkunastu ranionych pod Ziemkowem podczas potyczki JMŁ Łowczego Koron: z Konfederatami. Tenże Rotmistrz powiada że dosyć ze strony JMP. Łowczego legło na placu. Lecz i Konfederatow kilkunastu trupem padło, drudzy w Zameczku Zankwiencu poddali się potym, i dawszy Szlachta rewersa, jako nie będą wiązać się znowu do Konfederacyi są uwolnieni. Die 15a JP. Generał Apraxim z całym Woyskiem swoim przygotowawszy sobie prowianta,

ruszył

ruszył o Świtaniu z pod Kamieńca ku Barowi na Sukkurs JWPa
Łowczemu Koron: postawszy w przód tamże przed kilko dnia:
mi 500 Karabinierow i Piechotę z Armatami. Armaty kto:
re z Garnizonu Kamienieckiego wysłane były do Woy:
ska pod Kommendą natenczas będącego JmP. Cześnika Ko:
ron: dostały się były Halickiey Konfederacyi, a że w Podhay:
cach były zostawione, teraz one (: których tylko było cztery:)
Moskwa zabrawszy oddała do Garnizonu tuteyszego. Przypro:
wadzono też tu dwoch Szeregowych z Partyi JP. Makarzec:
kiego z 8 Rusznicami na dwoch Lawetach sztucznie ułożone:
mi, i Smigownic 4. Znaydował się w Chocimiu pewny
Francuz z Paszportami Krola Francuskiego Pruskiego
i Naszego, a to dla widzenia Roboty Konfederackiey, o kto:
rey ma donieść wiernie swemu monarsze. oraz ieżeli mu
podobać się będzie ta robota, na zlecenie zaraz dać Kon:
federatom 7 Milionow Złotych Polsk: Jeżeli zaś nie,
to nic. Ten Francuz ma bydź Człowiek rozumny i po:
ważny. teraz jest z Konfederatami, bywał i w Chocimiu,
a w Żwańcu bawił dwa dni.

Z Zytomirza de d 18 Juny pewny List donosi, że w Ber:
dyczowie i okolicy Jego między Moskwą a Konfedera:
tami za przybyciem Moskwie Sukkursu z Generałem Krecze:
tnikiem znaczna była potyczka z przegraną iednak Konfe:
deratow, pod czas ktorey Hortyńskiego Kommendanta
w niewolą Moskale wzięli. Dradły po wytrzymanem w For:
tecy jak trzy niedzielnym Attaku d 14a Czerwca pod pewnemi
jak słychać Kondycjami poddali się, i teraz w Berdyczowie
pod Aresztem zostaią. Generał Kreczetnikow Fortecę swemi
Żołnierzami osadził, i sam tamże znayduie się Aresztantow Kon:
federatow 900 rachuią.

W Ukrainie jako to w Starostwie Czehryńskim Smilańszczy:
znie i innych, wielkie bunty Chłopstwo pod Hersztem Kura:
śniebskim podniosło. Ekonomow. Dyspozytorow Żydow zabija:
ią, rabuią i bardzo grasuią, nawet koło Zytomirza Hay:
damacy już się pokazuią. i zaczynaią podobnież grasować.

Z Berdyczowa de d 24 Juny JP. Putawski Sredni Syn JP.
Marszałka Związkowego, nie uważaiąc na prozbę Zakonnikow,

Ulokował

Ulokowali się w Klasztorney Fortecy. mało Co maiący Zywności
bo potym Zyto i Pszenicę gotowaną jedli. Dnia 28 Maja
około godziny 10tey zrana Woyska Moskiewskiego postrzegłszy
przednią Straz JP. Puławski wybiegł na ochotnika z JPanem
Roicwskim Marszałkiem Konfederacyi Lubelskiey, gdzie Moskwę
do Korzypki przymusił, rannym jednak mocno został JP. Rydzynski,
i za powrotem do Fortecy we trzy godziny umarł. Ktorego Ciało w tu-
teyszym Kosciele jest pogrzebione. Kilkunastu innych na polu zosta-
ło zabitich. Raniony z kilką innemi JP. Jędrzejski Towarzysz zna-
ku Pancernego. i ten w kilka dni z tym się rozstał Swiatem, sam
W. Puławski Regimentarz był by zginoł gdyby go był niera-
tował Rotmistrz z Uzarami JP. Starosty Hadzibeckiego. Nadeszła
potym Kommenda we 4000 Generała Podgoryczanina z Armatami,
zaraz przypuscił Attak ze dwoch Stron, lecz bez zadnego dla
Moskwy Skutku. Dnia drugiego potym przymaszerował Generał
Kreczetnikow z 4000 Woyska. a Załozywszy Oboz blisko Fortecy,
ze trzech Stron przez dni kilkanascie Attakowali, ale nic nie
wskorali, procz Szesciu nie ostroznych w Fortecy Zabili, Moskwy
zas prawdziwie i widocznie więcey iak na połtora tysiąca legło
na placu, i Połkownik Kreczetnikow postrzelony został. Co widząc
Generał Kreczetnikow posłał do Przeora rozkazuiąc Zeby albo
sam przybywał do Niego, albo Zakonnika przysłał, lecz gdy
Konfederaci na to niezezwolili, Attakować onychże zaczoł z szańcow
z kilkudziesiąt Armat 18 funtowe Kule noszących. Bomby, grana-
ty i Kagańce na zapalenie dachow rzucaiąc; nic to nie pomogło,
procz od granatu iednego Czterech Ludzi nieszkodliwie ra-
nionych a od Kuli Puszkarza w ręce Skaleczonego, oraz kilku-
nastu na Ochotnika z Fortecy wybiegaiących Zabitich. Zaczym
dnia 13 Juny JP. Generał Kreczetnikow częscią dla uszanowa-
nia Mieysca, widząc Oczywistą obronę Matki Boskiey, częscią
dla uniknienia większey Straty ludzi Swoich, przysławszy ze
Wsi laika Ekonoma Karmelitow z Kartą do Konfederatow
perswaduiąc że jezeli dnia iutrzeyszego nie nakłonią się
do poddania. Attakiem i Szturmem ruynować będzie Fortecę,
zadnemu z Konfederatow nie da pardonu, oraz Depozyta
Obywatelow tam będące iakoteż wszystek skarb Kościel-
ny Zabierze. Konfederaci widząc bliskie Niebezpieczeństwo,
nie maiąc iuż nic dla siebie Zywności ani dla Koni, ktore
im iuż zdychać poczeli, oraz nie doczekawszy się zadnego

Sukkursu

Sukursu dnia 14 Junij podawszy Punkta, ktore Generałowie przyieli, y broń złożyli, a na to mieysce w kilka set Piechoty weszli Generałowie do Fortecy. Dla niektorych iednak przyczyn Zatrzymawszy w Areszcie JP. Puław∫kiego, dwoch PP. Kaminskich, i JP. Zdanow∫kiego Regimentarzow Konfederacyi, dnia 16 Officerow Gemeynow i innych Konfederatow wolno puscili Zabrawszy od nich broń z przykazem aby się na odwrot do Konfederacyi niewracali pod Utratą Zycia. Skarb Kościelny, iako i Składy Woiewodztwa ale tylko te ktore były pieczętowane ocalały. Generał Kreczetnikow wyznał publicznie przed Konfederatami, że pierwszy raz tak długo fortecy Dobywał, bo w Prusiech we czter(y) a naydaley w sześć dni poddawali się tu zas ledwo dnia 17go i to dla niedostatku Zywnosci dostał

List pewny donosi Że Woysko Moskiewskie w dobrach JMP. Podczaszego Koron. Potrzyczku 43. Niedziel Stoiące, za Ordynansem do Niebodwłocznego Marszu łączenia się z Xięciem Generałem Prozorow∫kim Zabrawszy tegoż JP. Podczaszego z sobą z Wielkiem Zalem chorey pozostałey samey JMPani Podczaszyny i Młodey Familij wymaszerowało ku Brodom

Przepis Listu z Krakowa de d 26 Junij

Die 21 praesentis Stanęła Konfederacia pod laską JPa Czarnockiego gdzie zszedłszy się przeszło 200 Szlachty i Towarzystwa zapisali Akt w grodzie od Garnizonu Zamkowego i Miasta tegoż dnia odebrali Przysięgę. Bramy wszystkie w godzin trzy Zamknąc dysponowano. Nazaiutrz całe Pospolstwo od Zratna przysięgę wykonało a o wpoł do 9tey Moskwa nadciągnęła i Zaczęła Attakowac Bramy, gdzie do Floriańskiey Bramy z Armat ognia dawano. Larum uderzono Konfederaci i pospolstwo porwali się do Broni, i w godzinie 29 Moskali zginęło, a 21 iak mowią Smiertelnie raniono komendant przytym ktory Attakował Pannin Młody Zginoł, Major Bok: i Puszkary kilka. Po takim poczęstowaniu reyterowała się Moskwa na Kleparz w Domostwa, i on Zrabowawszy iako i Wesoło Umknęli się pod Mogiłę, i tam się okopali. Teraz iak Słychać przewiezli się za Wisłę i pod Wieliczkę sciągneli. Po takiey trwodze Miasto i Bramy Mocno opatrzono, iakoż przeszło 50 Sztuk Armat po Wałach i Murach Stoi gotowych. Mieszczanie, Szkoła Strzelecka i Pospolstwo, dzien i Noc

i Noc Watow i Murow pilnuią Z Miasta Nikogo niewypuszczaiąc bez biletow Kommendy, Zamek ufortyfikowany. Podjazdy Konfederackie po kilkadziesiąt Koni ustawicznie jeżdżą, i Szpiegami rożnemi dwie kordygardy zapchane Maią Szlachty już przeszło na 2000 Konfederackich się liczy, i Co godzina więcey przybywa. Chorągwi trzech Co Moment wyglądaią Kassę s Karbową 62000 Złott. Polsk: wynoszącą Zabrali i z Mennicy wszystkę gotowiznę, oraz wszelkiego rządow Pieniądze. Na Zamku i Ratuszu Sessye bywaią. W kilku dniach spodziewamy się że kilka tysięcy ludzi będzie gotowego i Sposobnego do Boju. Wdztwo Kaliskie ma także sciągnąć pod Krakow. z Podgorza Szlachty kilkaset także in momenta wyglądaią. Ammunicyi wszelkiey iest podostatek Pospolstwa, Mieszczaństwa z wszelkim Orężem dosyc tu jest, i tylko Czekaią żeby Ich attakowała Moskwa, z Wielką Ja na nich za te rabunki i excessa popełnione rezolucią. Grabowska Starościna Czikowska kalwinka z Całym swym Dworem Sekwestrowana w pewnym Klasztorze, ktorey Surowo Kommunikacia z innemi zabroniona. Interalia Mistrz tuteyszy Kaurzycey dokazuie Samosplst, i innych do Zwawości Animuie. Dyssydentom warty dano. JMćP. Wielopolski Chorążyc Koronny, ktory tu ieszcze przed zaczęciem Konfederacyi chciał czynic rekonfederacią potaiemnie z Krakowa Uciekł.

Copia Listu Krola JMci Pruskiego do Miasta Torunia.

Wy Rady i Obywatele Miasta Torunia

Ani mi się godzi ani przystoi wdawać w dyspozycią Krolestwa naszemu podobnego. bardziey wy Uznawać to powinniscie, oglądaiąc się nato aby i Krola i Rpltą s: ktorym postuszni bydz powinniscie, s Żadnym nie urażać punktem. Zaniesc za wami Instancią Należałoby się, ale to mniey pomodz może, gdzie rzecz na prawie fundowana Musiałaby odebrać przeciwność. Ja Kosciół w Rezydencyi Berlinskiey pozwoliłem wystawić dla Papiestow. s: jak wy mowicie, i ten Krolewskiem ozdobiony Sumptem, bo mi się tak podobało. Wy zas tem przykładem wzruszeni Suplikuiecie do Krola i Rptey, ażeby wam toż Samo wyswiadczeli, ale ieżeli to Prawom Krolestwa przystanie. Ja tey kwestyi decydować niemam. Wyrażamy niżey, i tu mowiemy bądźcie posłuszni z Pawłem s: aby przykładem Strasznym u was praktykowanym niedawno, tak niebyliscie karani, Co inszego by było gdyby Wiara Cierpiała Oppressią, Ceremonie zabro

zabronione były. wasz wygrano, a ze tego niemasz iakze wasszey krnabrnosci dopomodz Potrzeba koniecznie zebyscie byli posłusznemi, inaczey w nas nie pokładaycie nadziei

Fryderyk Krol.

Niektore Z Włoch wiadomości upewniaią, iż Generał Pask przerwawszy wszystkie z Genuą i Francią Traktaty, przeciwko wszelkim Wolności Korsykańskich przypaść mogących napaściom, do broni teraz się bierze. i do poparcia oney Zwawe czyni przygotowania.

Dwor Wersalski często iroźne od Ministrow roznych Dworow Cudzoziemskich względem przedsiewzięcia swego tyczącego się Korsyki odbiera remonstracie, tamuiące expedycią Woysk naszych do teyze Wyspy destynowanych.

W Berlinie d 12 Junii Spodziewano się Krola Pana swego tam przybycia. Ktory ku Końcowi miesiąca teraznieyszego w okolicy Jabłonki Miasta na pograniczu Węgierskim i Polskim leżącego, znaczney Partyi Woyska swego Mustre odprawić. Co wielu politykom roznie ta rzecz daie do myslenia, naybardziey czestoma bydz na pomoc czy na przeszkodę Konfederatom

Z Warszawy d 7 Julij

Krol JMść w doskonałym zdrowiu będący. odbiera wiadomości od Kommendy Jgo Branickiego Łowczego Koron: na Podolu Zostaiącego. Jakoz w przeszłym tygodniu przez Kuriarow od Baru i Berdyczowa doniesiona wiadomość o wzięciu przez Woysko Moskiewskie pomienionych Fortec Konfederatom. i o tychze niemałey klęsce. Jednak niektore wieści donoszą zapewne że Bar przez zdradę wzięty, Berdyczow zaś dla niedostatku zywności kapitulować musiał. Rozprzestrzenienie zaś Konfederacyi Barski niejest wistocie jak udaią. Podział bowiem Oney w ktorym do roznych udali się Wodzow te onich porozumienia Sprawił, poniewaz rzeczeni Konfederaci Barscy widziec się daią

w znacznych

w znacznych podjazdach w Halickim, Przemyskiem, Sanockim, i Sandomirskim, a wszyscy ciągną pod Krakow, tak dla posiłkowania tamteyszey Konfederacyi jako i dla dalszych czynnosci. Sztaffeta zaś d. 28 Czerw. nadeszła donosi, że Regim. Starosta Warecki Marszałek Zwiazkowy przybywszy pod Bar w 10^{m} Konfederatow d. 24 Czerw. 4^{m} Moskwy miał znieść i Bar odebrać wczym jednak Konfirmacyi żyerliwi Konfederacyi oczekuią i pragną.

JMP. Rydzynski Marszałek Konfederacyi Wielkopolskiey znaydować się ma w Sieradzkim, Kommenda Jego niejest liczna lecz temi czasy znacznie się pomnaża.

Nadchodzą tu wiadomości że wszędzie po Wdztwach Ziemiach, i Powiatach Szlachta wszelką czyni gotowość do Konfederacyi. Że Dyssydenci gdzie mogą, Werbuią, a w Mundury Zielone Moskiewskie przebieraiąc, do tegoż Woyska na pomnożenie Jego odsyłaią. Że toż Woysko Moskiewskie 10 już Miast procz wielu wsi w Polszcze Spalili, jakoż i teraz Horodowlę JP. Potockiego Starosty Kaniowskiego z osmią Cerkwiami i dwoma Kosciołami w perzynę obrocili. Ciż Moskale spodziewaią się Flotty Woyska Morzem Bałtyckim. Że Chłopstwo na Ukrainie Schizmatyckie pod Herszem Kwasnirskim zbuntowało się, i Panow swoich lub dyspozytorow zabiia i rabuie.

Wypis Listu JP. Bieleckiego z Szremnicy d. 3^{a} July do jednego Officialisty Skarbowego.

JMP. Czarnocki Marszałek Konfederacyi Krakowskiey kazał w Krakowie exequować Kupca Lutra, ale do tego nie przyszło, bo go Konfederaci rozsiekali z przyczyny, że podczas Attaku pierwszego, na zdradę Konfederatow Kamienicę zapalił, a gdy się Konfederaci dobywali do Kamienicy, Zona Ukropem na nich lała z okien, za co jey też ręce poucinali. Grabowską Starościnę Czchowską Kalwinkę za Korrespondencią z Moskwą trzymaią w Areszcie. Moskwę pod Mogiłą znieśli

znieśli Sukkurs Moskwy z Radomia idący pod Skalmirzem zbili
na głowe bo bardzo znużona była. Do Konfederacyi zabieraią
Szlachtę. Porucznika Skarbowey Milicyi JP. Pieniążka wzięli,
bo tak sam chciał kiedy Jm wręcz właszt mogąc uniknąć.
W przeszły Piątek tydzień Chorągwie z Lanckorony, z Knia:
pic, z Sieradza ściągneli do siebie z Chorągwią z Przemykowa
JMP. Waxman Vice Regimentarz stanął w Rudzie do JP.
Starosty Opoczyńskiego należącey. Chorągwie Lekkie w Mała:
goszczu i Radoszycach stoią do tąd od Konfederacyi Barskiey
daią się widzieć w Rudzie, i około wszelkiey temi Czasy były u nas.
w Sandomirskim co żywo o Konfederacyi myślą, już się Armuią
i reszte Fortun dla niey Zastawiaią. JP. Gosławski Promik zasta:
wił, wczoray w Kielcach na Jarmarku Konie kupować chciał,
ma iechać pod S. Krzyż, tam rekrutować Szlachte i temi dniami
Konfederacią podnieść myślą. Sołtyk podobno ma bydź Mar:
szałkiem, ale niewiem Ktory. okrutnie się uwziąłą, Kręca
coś zapewne wyniknie Nagle w tych dniach. Racz WMP.
od JP. Regenta Woyskowego dowiedzieć się gdzie maja cho:
rągiew obraca się? Czy iest w Kakolownicy, czy poszła gdzie
indziey za Ordynansem, bo tu dowiedzić bardzo będzie trudno. Wszę:
dzie się Zaymuie licho, a tak uniknąć trzeba kiedy niewiemy
co Pan myśli, a tu z Panem trzymac trzeba Donioslę Ja
do kąd Ci Rycerze poiadą, i będę Obroty Ich Uważał.
Wypis Listu d. d. 4a Julij z Wielkiey Polski.
W Sieradzkiem ani w Wieluńskim wiem dowodnie że Kon:
federacyi niemasz. bo w przeszłym tygodniu był umnie
umyślny. Wszędzie tam spokoynie, Chybaby w tych dniach
te Konfederacye wyniknęły. Jakoż jest rzecz niby do podo:
bieństwa. bo niewiemy kto w przeszły Czwartek w bok Kalisza
Moskalow zbiół do szczętu. Dziś tydzień wymaszerowało Mos:
kalow 300 z Poznania, z Armatą iedną i Kozakow bo Złych
Wszystkich w piątek tylko się ieden Kozak (: utraciwszy
wszystko:) na Chłopskiey Kobyle Zadyszawszy się i Uznowny
do Poznania z raportem powrocił, Ktoren publicznie czynił
Komendantowi Moskiewskiemu, że do iednego wszystkich
wycięli Moskalow, Kozakow, i Officerow, tylko ten ieden
Kozak

Kozak salwował się. Armata, Broń wszystka Moskiewska i Kozacka dostała się w Zdobyczy Polakom ale wiedzie nie nie mozemy ktorym. Ta Wiktoria iest Arcy prawdziwa, bo mam ią z Ust tego samego, ktory był u Kommendanta Moskiewskiego w poznaniu przy tym raporcie.

Excerpt z Listu z Sanoka d. 4 Julij

Podnieśli Konfederacyą Ziemianie Sanoccy nieodmiennie zwerbowawszy wprzod Węgrow po pod Baligrod dezertuiących 100 przyciągneli tu wdzien S: Piotra i Pawła od Miasteczka Liska, maiąc za Wodza JP: Pieniążka we 200 Osob Szlachty, i wzięli zaraz Chorągiew tu na Konsistencyi będącą. zabrawszy Milicyą JmPa: Wdy Wołyńskiego a z Krzeszowa Ammunicyą, prochy i kule ieszcze od bezkrolewia zachowane i przygotowane dla JP. Wdy Wołyńskiego to iest 8 Beczek prochu, Kul Sołowek 9 Towszystko zgromadzili do Nowotanca do JP: Regimentarza Bronickiego na ten Urząd od Konfederacyi Barskiey wyznaczonego. Udali się potym do Dukli, tam Nadwornych Ludzi zabrali. posli do Jasła wzięli Chorągiew. co i w Kobcyycach i Saczu rownie zrobili z tamtąd udali się do Rzeszowa po Milicyą Xżny Chorążyny Koronn: i Ammonicyą, daley do Sędziszowa i Kolbuszowy Pozabierawszy tedy z tych mieysc Milicie i Ammunicie wszystkie, nie zapomnieli i o Łańcucie, z kąd zabrali Milicyą Xcia Marszałka W: Koronn: Listy od JmPa: Regimentarza po Urzędnikach są rozpisane, pod rygorem surowym nakazuiące aby pro d 6 presentis stawali na popis pod Rymanowem. gdzie iuz dziś zaczeli rozbijac Namioty. Milicie Nadworne juz są pościągane. we wszystkie rzeczy co do Boju opatrzeni są i co do zywnosci nalezy w Rymanowie biorą wszystkę Sufficiencyą. Po Komorach pieniądze zabieraią i tich szafunku od Panow i Xięzy dopraszaią się, jakoz dobrowolnie i Ochotnie daią. a przeto juz maią pieniądzy dostatkiem. Armat Sztuk 20 juz maią z Miast i od Panow zabranych. JmPa: Wdа Płocki Umknął do Brata w Przemyskie ale i tam niedługo się podobno zatrzyma. Juz tedy

Ziemia Sanocka.

Ziemia Sanocka leczy dotąd na 6[m] ludzi zbroynych, ktorą liczbę wiele wsparta Nadworna Milicia z 600 ludzi złożona, i sto Tatarow niewiedziec zkąd nadeszłych bo skoca Sekretnie. Kto tylko więc Konia miec może, nań siada, pieniądze daią na mundury, ktoma broni dokto drugiemu użycza, dosć że do dnia dzisieyszego Samey Szlachty na dwa tysiące przyięto, i więcey ieh ieszcze przybycia spodziewaią się. Rothmistrzostwa rozdaie Regimentarz i Kommendy rozsyła. Forwarchty o pół mile o 1. 2. 3 4. mile porostawiane przez Kozakow i Szlachtę. Zboża zewsząd zwożą, Chleby pieką, i zaraz płacą. Rezydencia JMP. Regimentarza taki ziard ma, jakiego nigdy nie praktykowała. JMP. Podczaszy Litews. po wszystkich Urzędnikach Sanockich rozpisał listy, zachęcaiąc do Konfederowania się. Sam zas JMP. Regimementarz upewnił stawic się dnia 7 tego miesiąca, pod Rymanowem, zkąd wszyscy ruszą (iezeli by się nie doczekali JMP. Podczaszego Litt.) circa 10am Ejentis pod Krakow

Wiersze Krolowi JMci podrzucone pod Tytułem Przestroga

Patrz Krolu Nayiasnieyszy, co się z Tobą stało
Przyiacioł wielka niemasz, Moskwitow mało
Radzę ustąpic z Tronu Nayiasnieyszy Panie.
Bo za tydzien, dwa, lub trzy, Moskwy juz niestanie
I nie będzie podobno więcey czym się bronic
Lepiey zycie zawczasu osobę swą schronic.

Rozmowa JMP. Kickiego Starosty Okinskiego z JPanem Korytowskim Kommendantem Lwowskim a 10a Maj miana

Kicki Juz mi sztuk zbywa do mamienia Lwowa
Juz od wykrętow zawrot cierpi głowa
Niemam sposobu Ratuy Kommendancie
Cmi prawdę i kręć, moy miły Fursancie.

Korytowski: Dobrze Starosto Nietrac ze Nadziei,
W Kłamstwie uprosżam bydz zemną w Kolei
A ja upewniam że ten związek w Barze
Naprzyszły Tydzien nowym Kłamstwem skaże

Kicki

 48.

Kicki Biey go jezykiem Waleczny Zołmierzu
Bym ja niewiot w teb a Ty po Kołnierzu
Bo gdy odkryią te nasze roboty
Poznaią że w nas jest Dusza bez Cnoty
Korytowski Zkąd te Skrupuły, jest mi w podziwieniu
Ktoż mogł źle mowic o naszym Summieniu
Znajomys WPan w Lwowie i Warszawie.
Smiele więc Trzymy i Szachruymy Żwawie
Kicki MPanie patrzno co czyniemy Oba
Miarkuymy iaka teraz w Polszcze doba,
Jak się Związkowi zmocnią, to juz wcale
Niedamy rady i my i Moskale.
Korytowski: Bądz dobry mysli Mosćanie Starosto
Mow jakeś mowił ale nie mow prosto.
Kryi prawdę i zwodz, jak mozesz we Lwowie:
Wiesz coć przyrzekli Krol, i Ministrowie.
Kicki Kocham ja Pana, i dla niego muszę
Rozum wywrocić mieć w Azardzie Duszę
Przecież wspak gadać, jest przeciwko zdaniu
Trzeba pamiętać o wiecznym Karaniu
Korytowski Pewnie z spowiedzi te mysli pochodzą
Ktoremi zwykle nas Księża zwodzą.
Proszę Starosto Wierz Warszawskiey Szkole
Że Dusza z Ciałem w jednym gnią dole.
Kicki Wiązesz mi rozum Teologii radą
Agdy Związkowi zażyią mię zdradą
Duszę w doł wrzucą a no gorę ciało
Wyciągną żeby na przykład wisiało.
Korytowski Bydz to niemoże przy Ciotku Pogoni
Pogoń Uniesie, a Ciotek obroni,
Achocby takie dał Związek Karanie,
Więcey nad wszystko waz Krola Kochanie.
Z Warszawy d 14a July

W przeszły piątek z rana Gwardya Litt: piesza, Obozem pod
U jazdowem

Ujazdowem Stoiąca odprawiła exercitium woienne z ogniem, na ktorym Krol JMść i wiele dystyngwowanych Kawalerow znayzdowało się. Tegoż dnia pod Kommendą Połkownika Barner z Brześcia Litt. przymaszerowało tu na Pragę 400 Moskwy. ktora odebrała Ordynans Maszerowac do Nowego Miasta z tamtąd pod Krakow. dokąd w przeszłym tygodniu Osm Armat, i Kilka Bryk Prochem, Kulami, i Kartaczami naładowanych dla Woyska Moskiewskiego ztąd wyprowadzono.
JMPan Benoit Minister Pruski. oddał publicznie w Niedzielę przeszłą Krolowi JMści na Pokojach Deklaracyą Jmieniem Monarchi swego. w ktorey trzy punkta znayduią się. 1º Iż Krol JMść Pruski żadney Kointeligencyi z Konfederatami niema. 2º Iż dotąd w aliancie z Imperatorową JeyMścią Rossyi Zostaie. 3º Iż Pokoy, zgodę mitoną i jedność Rptey radzi.
Redukcia Dworu Krolewskiego iuz zaczęta, przez Alienowanie jednych, a drugim odcięciem przez połowę Pensyi. Przytym tyż i Stołu Krolewskiego dwa dania, każde Cztere: ma Półmiskami Umnieyszone. a co z tych zeydzie, to już nie na Liberią ale do Spiżarni schodzić powinno. Fabryki przytym Krolewskie to iest murowania i budowania ustały, i robotnicy rozpuszczeni. Fabryki tez Rptey przez rozkaz od Kommissyi Skarbowey P. Fontanie Architektowi dany, w sobotę są zaniechane, iednego tylko Pałacu Rptey quondam Krasinskich Fabryka Konczona będzie.
JM Panowie Byszewski Połkownik, od Baru, a Igelstrom i Caro Połkownikowie Moskiewscy od Brodow przybyli tu dnia onegdayszego. Z ich powrotu publicum unosi: iż niemusieli wiele pocieszaiącego dla przeciwnych Konfederatom, przywieść, gdy nic nie głoszą, i Ciała oraz twarzy tak jak przedtym to Krola JegoMci to Posła Rossyiskiego, to ichże Adherentow kwasne i smutne ostały.
Poczta Krakowska juz po trzecie niedochodzi, ztąd Pakiety expediowane dwa razy z Jarnowca nazad wrocone są z przyczyny że daley niemogły bydz przypuszczone przytym Kuriera Moskiewskiego wyprawionego do Obozu, z pod Krakowa do Xcia Repnina w drodze zabito. Więc w okolicznosciach tamteyszych.

Między

Miedzy Woyskiem Moskiewskim a Konfederatami pewney niemasz wiadomosci. Głoszą iednak że przerzeczeni Konfederaci poruszywszy pod Mogiłą okopanych Moskalow, onych znacznie zbic mieli. w ktorey Akcyi JP. Czarnecki Marszałek pomienioney Konfederacyi miał bydz nieszczesliwie jednak postrzelony. Przeto Woysko Moskiewskie roznemi traktami pod Krakow dąży. Mowią takze że znaczna Konfederacyi Barskiey dywizya ma przybyc na Sukkurs Krakowi.

Wwdztwo Sandomirskie juz zkonfederowało się i łączyc się ma z Konfederacią krakowską. Tak Konfederacia Ammunicie ztąd dla Moskwy pod Krakow wysłane, i z Konwojem całym Moskiewskim Zabrała.

Konfederacya Sanocka takze stanowszy w krotce się złączyc ma z Konfederacią Krakowską.

Z Wielkiey Polski donoszą że JP. Rydzynski Marszałek Konfederacyi tamteyszey Konwojowany jest od 200 Czarnych Huzarow Pruskich, a to w przeszłym tygodniu pod Częstochowę. Gdzie się zas teraz obraca i Co czyni niemasz pewnosci. Fertur o tymże że 30^m^ Czerwonych Złotych Zaciągnął w Prusiech, i tęż Summę na dobrach Swoich Zapisał. Item donoszą iakoby Kuryer Krola JMci: Pruskiego przybył do Poznania i tam oddał Generałowi Moskiewskiemu List, w ten Sens, aby wszelkie Equipaże Pieniądze, Srebra i Bydło, i cokolwiek w Zdobyczy mogło się Znaydowac było oddane JmP. Rydzynskiemu, i naczey Obiecuie na tym swoią protekcią.

Jest Pewna wiadomosc że Schyzmatycy na Ukrainie Zbuntowawszy się, zaczęli ogniem i miałzem wsie i Miasteczka pustoszyc Katolikow (: nieprzepuszczaiąc Niewiastom i dzieciom:) zabijac, Duchownych i Zydow wiązac, z ktoremi część Kozakow Zaporowskich i Haydamacy Złączyli się. Mowią że ta rebellia podobna do Chmielnickiey, ile że na kilka tysięcy buntownikow juz ma w sobie. Ktorych znaczną Częsc Tatarowie że hamową Marszałkow Konfederackich Zniesc mieli. Tych Tatarow postrzegszy JmP. Bra-

nicki.

nicki, a obawiaiąc się od Nich jakiey na siebie natarczywości, cofnął się pod Sołobkowce i tam się Obszańcował Wozami, Wańtuchami pełnemi Piasku Obładowanemi.
Upewniaią też oraz listy nadeszłe z Ukrainy że natapanie Zbuntowanego Kozactwa i Chłopstwa JP. Generał Krzeczetników wysłał Znaczną dywizią Woyska, i w okolicach Miasteczka Liniec nie małą liczbę potapanych Hultaiow kazał wywieszać. Donoszą i to że tez Zbuntowane Chłopstwo na dwie Części podzieliło się, a wyszedszy z Umania, jedna udała się na Tulczyn ku Celinowu, druga ku Pałajowemu Jeziorowi
Z Łucka de d. 6. July donoszą iż tam Konfederatow 300 przyprowadzono w Toropowie zabranych, gdzie do zameczku przez zdradę uprowadzeni, dosyć meżnie bronili się, ale na ostatek poddać się musieli, z ktoremi słychać dyskretnie się obchodzi Połkownik Moskiewski Czernyszow, i już większą Część onychże u wolnił, tylko kilkudziesiąt jeszcze w Areszcie trzyma.
Z Brodow d. 8 psentis piszą iż JmP. Czackiego Podczaszego Korong: retro ten sam Konwoy Moskiewski od Prowadził do Porzyczka, i Według dawnego Zwyczaiu onego tam pilnuie.
Z Włodzimierza zas piszą że sama JmP. Podczaszyna barDzo w słabym znayduie się zdrowiu.
Z Łatyczewa donoszą że już po Barskiey Expedycyi, znacznie Szwankować Moskwa miała pod Mohylowem! tudzież za Brodami Xżę Generał Prozorowski miał szkodować na ludziach
Z Kamienca Podolskiego de d. 7. praesentis donoszą że tam zapewne 1000 Armat Tureckich prowadzą do Benderu i iuz blisko Dniestru Rzeki znayduie się znaczna liczba Szpakow na jaki Koniec nie wiadomo.
O Konfederacyi Podolski tą Pocztą wcale nic ciekawego nie mamy.
Z Bydgoszczy de d. 9 July piszą iz w przeszłym tygodniu Moskale jadącego na tranzakcie S. Jańskie do Poznania JmP. Maczyńskiego Kasztelana Sieradzkiego, Wywlokszy z Karety niemiłosiernie zbili, i Hayduka Jego na Smierc zabili. Przeto Syn Jego zamysla podnieść Konfederacią.
Z Torunia de d. 1. July Po powrocie tu Połkownika Szuryna z Regimentem Hussarow Moskiewskich, dawniey

Zaczęte

zaczęte Zaciągi do Bram, tuteyszych Mieszczan Ustały, na Miey-
sce zas onych częscią Hussarami, częscią Zołnierzami Mieyskie-
mi opatrzone zostaią.

Z Gdanska de d 1a July Listy z Peterburga referunt, iż tam
z Każdey Prowincyi Państwa Ross: Znaczna liczba Rekru-
tow przybywa, Ktoremi Carowa Jeymść wszystkie Regi-
menti i Potencią Morską Znacznie pomnażac rozkazała.

Nayiasnieyszy Pan pisał do gdanska, że chce Miasto tam-
teczne odwiedzic, Gdańszczanie w te Słowa od pisali:
Na przyiazd W.K.Mci przyzwoite Czynic bedziemy przy-
gotowania, lecz przed nikim Bram niegotowismy Zamykac.
Poniedziałkowa Poczta przyszła wiadomosc z tegoż Miasta
pewna, że pomieniony Gdansk uczynił Recess od przeszłey
Konfederacyi, tudzież Solenny Manifest z edowszystkiego
czynic byli przymuszeni Ktora wiadomosc Wielce Obywatelow
Torunskich Zatrwożyła.

Excerpt Listu z Przemyskiego de d 6a July.

Do Przemysla ziechali Jchmść Panowie Cetner Bet-
zki, Podoski Płocki, Wdowie Drohoiowski Kasztelan Prze-
myski, Borzęcki Podstoli Koronny, Podoski Podkomorzy Do-
brzynski i wielu innych, gdzie i Ja dla Ciekawosci byłem.
Jedni z tych chcieli Uczynic reKonfederacią, więcey zas na
to nie zezwoliło, i tak się z niczym rozjechali ale za pe-
wne w krotce Konfederacia tu wyniknie, Ziemia Sanoc-
ka już zrobiła Konfederacią, Motorem oney JW. Pie-
niażek, i Bronicki ten Co w Powstancu. Umyslnie po-
syłałem JP. Jozefa do Sanoka aby się o wszystkiem do-
Konale dowiedział, ten powiada że już teraz Aktualnie
Konfederatow z Woyskiem liczy się Około 6000, między
Ktoremi Hussarow Wągierskich Nawerbowanych znay-
duie się że 3tys a Hussarow Xcia Marcina Lubomirskie-
go 500. reszta Szlachta i Chorągwie Polskie. Dzis kie-
dy ten List piszę Konfederacia Sanocka ma Koło na
Ktorym Obierac będzie Marszałka swoiey Konfederacyi
podobno Obiera Bukowskiego Podkomorzego Sanockiego.
Już Moskwy przeciw Konfederacyi Sanockiey teraz ma-
szeruie 250 ale po Smierci jak oni sami mowią. Ja po-

wtornie

wtorrie wyprawuią P[a] Jozefa gurami. a byśmy wiedzieli
co się Stanie. i Zaraz WMPanu doniosę. w Lisku Za:
mek Konfederaci przetrzęśli. Armaty, prochy, Kule
i Dragonią Zabrali, ale to robota Samego Pana Wwdy
Wołynskiego, i Mniszcha Generała Wielkopolskiego
maią ciągnąc iedni pod Krakow. a drudzy w Przemyskie
Z Berlina de d 28 Junij uwiadomiaią Jz w tym Czasie
wysłane do Slaska Korpus Strzelcow Ktorzy złączywszy
się z tamteczną Miliciąą na Pograniczu Polskim Kor:
don formowac będą. Tym czasem Koniec takowych rze
czonego Dworu Zamystow nie iest ieszcze widomy.
Arcana ab Actu Elekcyi Krola JMci Ułozone, ale
raz dociekczone i iuz w części widoczne.
1°. Wyrobił Sobie Krol JMć Sekretnym sposobem Bre:
we Apostolicum, na Kazuiące wszystkim Biskupom,
azeby z Jntrat Swoich płacili decimam partem Kro:
lowi Supplementuiąc Jego niedostatek przez lat dzie:
sięc, Co wyrobiwszy proponował to Niektorym Bisku:
pom Sobie nayprzyiaźnieyszym, czego Zadnym sposobem
Acceptowac niechcieli, i owszem do Rzymu pisali ge:
neralnie wszyscy remonstruiąc: Jz Monarchowie Polscy
przy ustawnych przedtym Woiennych Kosztach, nietylko
tego wydzierstwa nieczynieli, sale owszem Milionowe fun:
dacie na Chwałę Boską robili, lubo na ow czas Znacznych
Jntrat Krolewskich nie mieli jak teraźnieysze są, Ktore
z Krzywdą Całego Pospolstwa. i Obywatelow Krajowych
powiększone gdy do Setnego prowentu nad dawne są
podniesione. O czym S. Congregatio Uwiadomiona
przez Dekret wyrobione Subdole Breve.
2do Gdy się ten proiekt nieudał pod protextem gorli:
wosci o [illegible] Boską uformowany Jnny. i na fundamen:
cie Moskiewskiego Porządku w Duchowienstwie propo:
nowac na Seymie ostatnim chciano. 1°. aby wszyscy Bis:
kupi przed Kommissią Seymem naznaczoną, prezento:
wali wszystkie wszczegulnosci Erekcie i Fundacie lub
quocunq titulo Arcy Biskupom, Biskupom, jako tez
caterrßu Duchowienstwa i Zakonom utriusq Sexus Służące

2°

2°. Ta Kommissia miała mieć moc Kazać Instigatorowi Swe-
mu Zapozywania wszystkich Duchownych Cujuscunq Sta-
tus ad Comportanda et juramento corporali comprobanda
Regestra wszystkich Prowentow gruntowych, oprocz Acci-
densow Koscielnych. 3° Z tych regestrow liquidowac miała
taz Kommissia Fisci Ecclesiastici na Zwane Intraty Kaz-
dey dieceżyi. Dobr Duchownych Secundum Fundationes
4° Miała taz Kommissia lustrowac Fundusze i Erek-
cie na jakie obligacie Czynione były. 5° miała Examino-
wac jura Generalia Omnium Possessorum od Duchowien-
stwa possessarum. Bona terrestria rożnemi Czasy i ja-
kiemi Sposobami nabywane, a ktoreby się pokazały
przeciwne Konstitucyi 1717mi, te zaKonnotowane na
Seymie następuiącym Konstitucią Kassowane bydź mia-
ły 6. Dla zapobieżenia dalszemu przez Duchowieństwo
wyKupywaniu i obciążaniu Dobr Szlacheckich Summa-
mi duchownemi, Taz Konstitucia miała takowy
obowiązek Zlecic Kommissyi Fisci Ecclesiastici, aże-
by ona wyprowadziwszy rachunek Intrat duchownych,
i wyliquidowawszy Orryginalne Fundacie, na wielu ściągi
przy ktorym Klasztorze lub Kosciele poczynione by-
ły, zwyliquidowaney takowey summy naznaczyła:
Kazdemu Biskupowi na rok 100m Złott. Cr. nieu
ważaiąc że jeden miał więcey a drugi mniey:
Ktorato Summa pro Victu et Amictu Biskupom
i dla Ich Assystentiy Służec miała. Gdyż teraz
Sami Biskupi o swoich Intratach myśląc i na
to wszystkie swe starania Obracaiąc powinno-
sciom przeto Biskupiem zadosyć nie czynią. i w Dy-
ecezyach swoich żadnego porządku niemaią. Item
Kanonikom Katedralnym generalnie wszystkim,
Kazdemu na Rok 2. ratami po 10 Złott. Item

Kościoły

Kościoły maiące fundacie i Erekcie wraz z dochodami swemi miały bydź rozporządzone tak żeby w każdym dekanacie 4. Kościoły naydawnieyszy Erekcyi miały 2. Proboszczow, w drugich zaś Kościołach tylko Vicariuszowie Curam animarum trzymać maią, dla ktorych Kommissia. Fisci Ecclesiastici dwiema ratami płacić ma Summy rocznie. Dziekanowi 3500. Proboszczowi 3000 Wikaryuszom po 300 Złotych. Item Reszta Intrat tak powinna bydź dysportowana: Że gdy Biskupi będą remonstrować tey Kommissyi potrzebę podzwignienia podupadłych Fundacyi, a nie ktorych restaurowania według dawnych Erekcyi, tedy Kommissia powinna będzie gdzie tego potrzebę uzna, przyłożyć się wraz z Kollatorami do reperacyi Kościołow. Item Klasztorne Intraty taż Kommissia wyliqwidowawszy, na każdego Zakonnika pro Victu et Amictu wypłacać miała po Złot. 500 a Prowincyałowi Złotych 1000, respektem drog ktore odbywać powinien) na Wizyty Klasztorow swoich. Reszta zaś Intraty od rzeczonych Pensyi pozostała zostawać się miała w Skarbie Rzpltey ad dispozycionem oney. że i nagwałtowne potrzeby teyże Rzpltey od ktorey swoy początek wzięta. Z kąd te wypłyną pożytki. 1. Duchowieństwo pochamuie się od zbytkow. 2° Uwolnią się Dobra dziedziczne od obciążenia, lub od Ich pod roznemi pretextami Utracenia. 3 Szlachcie uczyni się sposobność lokowania się w dobrach duchownych, płacąc Kommissyi według liqwidacyi Intrat dzierżawę 4° Utrzymaią się obowiązki na Duchowieństwo włożone od Fundatorow 5° Będzie całość przywrocona Swiątnic Pańskich i w nich porządek. 6. Uniknienie częstey kłotni między Swieckim i duchownym Stanem. 7° Zapobieżenie Upadkom Domow Szlacheckich przez Fundacie milionowe. 8 Wygodzi się gwałtownemu

potrzebom

potrzebom Rzpltey zreszty. 3tio Author Projektu tego gdy niemogł sobie należytego skutku obiecywać, widząc że nawet w pierwszym choc łatwieyszym punkcie Duchowieństwo sobie poradziło więc udał się do pozyskania pomocy postronnych. Wynalazł pretex Dyssydentow od Duchowieństwa Katolickiego Uciemiężonych pobudzić, ażeby przykładem dawnym Konfederacyi Dyssydentskich zkonfederowali się, dla czego pomoc Akatolickich Potęncyi Jm zaraz wyrobiona była, nalo i składki Dyssydentskie nastąpiły. Żeby zas Stan Szlachecki nieprzeszkodził ułożonem dalszym projektom /: Wiedząc że Prawa i swobody Stanu Szlacheckiego rownaiące się i owszem przewyższaiące są moc Krolewską gdy bez Jego pozwolenia, Krol nic czynic swoią wolą nie może. J umyślił tym go poniżyć sposobem. 1. Woyskiem Cudzoziemskim na pozor sobie nienawistnym pod protextem ujęcia się za zgwałcenie Praw i Wolnosci dawnych. Stan Szlachecki nie znacznie i zwolna uciśnie, ktorego Uciśnienia poznawać nie będzie, gdyż pretex podchlebny onego zastąpi. 2o Gdy wszyscy lgnąć będą jak na lep do tego podchlebnego pretextu, w ten czas same Woysko niby Jm sprzyiaiące, a naszym zamysłom niby przeciwne, niszczyć według naszych mysli onych będzie, my zas dla siebie dobry pozor weźniemy, że w tym nie nasza wola, gdyż to samo nam rownie szkodziło, jako i Jm. 3o Tym kształtem albo poniewolnie albo dobrowolnie Stan Szlachecki przyiąć będzie musiał posłuszeństwo, przez ktore możnieyszych albo wcale wyniszczyć bez rozlania krwi by drugich do zemsty nie pobudzali, lub też z Oyczyzny Jch się pozbyć należy. Tym sposobem czyli podchlebnym Protextem dokazawszy swego, a przynaymniey ustraszywszy, wykonac potym trzeba następuiący Proiekt.

Tu w Polszcze naylepiey się ten ma, i naywięcey

może

może Ktory ma Zawsze Dobra dziedziczne. Tacy
maią przyiacioł tych. Ktorzy Szukaią u maiętnych
Panow albo Arędy albo zastawy. jako niewielema=
iący. lub wcale nie Kąta Swego. Oraz te Szlachtę
Uborsza Ktorzy lub z przyięciem Sumki na Prowi=
zię. lub niemaiąca nic. w Służbę Jch razna wpra=
sza się. a przeto ci wszyscy Staraiący się z Familiami
Swemi. oraz przyiaciołami już Skaptowani Zostaią
i przez taką chołotę pomienieni Pankowie na
Seymikach i Seymach nam sprzeciwiaią Się.
Co łatwo dokazać można, gdyż my Sami w Ła=
mystach naszych tak robiemy i Beczką Wina
można Seymik albo i Seym albo Utrzymać, albo Ze=
wać, dodawszy do tego Kilka Kur, Barana i jaką
Pieczenią. Zaczym trzeba Woysko Cudzoziemskie
Żeby przeciwnikom naszym Sprzyiaiące w Jch Kątach
roztawić. lepiey że to wszystkie Jm Kury wydusi
Barany pożrze, wino wypie. i Zboża Spasie to w ten:
Czas nie będą miec czym brzuchy Chołocie napychac,
i tak potym chołota Stanie się Jm Samym nie
przyiazna. Gdy Zniszczą Dobra. to Nietylko przy=
iaźni odstanie ale wcale od Straszy się. tak jak
z Radziwiłem Stało Się, Co oni Jego naywięksi
Przyiaciele. naybardziey mu pomagali do zguby
wiążąc się do nas. bo się też bali. aby Jm się to
niedostało. co on Ucierpiał. Takiem sposobem
my z Cudzego Zrobiemy sobie przyiaźń Swego ochro=
niwszy. Za miast dania Żołdu Cudzoziemskie=
mu Woysku. Żywic go będziemy z pożytkow naszych
nieprzyiacioł. a oraz przeto do Kazerny że oni nie będą
mieli sposobu robić sobie nowych przyiacioł. Bo w tym
Zamieszaniu rowni Sobie Konfidować nie będą
niżsi Zas Staną się to nie przyiaznemi to dale=
Kiemi. Widząc że Jm Zastawione albo Arędowane
Dobra

Dobra Moskale pustoszą lub też i wyganiaią, więc radzi nieradzi odstąpić pomienionych Panow muszą. Ci zas co nam ani są przyiaźni ani nieprzyiaźni, Siedzieć będą cicho, obawiaiąc się żeby Im nie dostało się toż samo. Co Ich iednak minąć nie powinno, bo by się oni potym do przeciwnikow naszych lub przyłączyli, lub też na dal patrząc, jakoby zasadzeni na dobitkę głowę podnieśli, trzeba tedy wszystkich uspokoić razem żeby się nie wydała nasza robota, i niedorozumieli się czego my chcemy.

A dla lepszego Udania i Sekretu myśli naszey, pozwolić Moskalom trzeba żeby i nas trochę owszem nay pirwey Skubnęli, co nam na jedno wychodzić będzie, jakobyśmy Im nadgradzali, a przeto to nieznacznie będzie. I tym Samym naszych Szachrayow w cierpliwości Utrzymamy, w dalszey nadgrodział, ktorey się od nas spodziewaią, gdy im powiemy że sami teraz nic niemamy. Tych zas ktorzy od nas nic nie potrzebywali a bryknoć by mogli, Zawczasu Uspokoiemy, i tak wszystkich poty nękać rożnemi sposobami będziemy, poki Im się Samym nie naprzykrzy. Czego niedługo Czekać będziemy, bo za lat Cztery wszystko się stanie co rok bowiem to co nowego według naszych myśli robiąc, a coraz bardziey niszcząc wszystkich, dokażemy wszystkiego. Przez ten czas bieda Im dokuczać będzie, Kapitałow nie stanie, bo na Zebranie Onych Intraty zaszczupleią, Pieniądze w redukciach poginęły, a Nowych iednym bardzo mało, drugim nie dostanie, wten czas odpoczywać będą musieli a Tey resztę Swoią Zrobiemy.

Potym dla większey naszey wprzypadku gdy by w Moskwie z Carową Co się Stało lub gdy by

dla nas

dla nas odmieniła się, lub też zboku jaki Kaduk
nie wypadł, wcześnie o inney w Polszcze pomyślemy
odmianie
A gdyby ieszcze Szlachta w wykonaniu Chęci naszych
była trudna, więc na nich Łatożemy wędzidło takie.
Chłopom naszym zaczniemy podchlebiać, i innych
zachęcać nieznacznie, aby oni to poddaństwo bydlęce
porzucili, czego raptem uczynić nie będą śmieli, te:
go też nam potrzeba będzie by teraz cichey roboćie
nie przeszkadzali. Lecz wtenczas dopiro gdy jaka
przeszkoda od przeciwnikow naszych nastąpi, podżu:
gniemy Ich żeby się przeciw swoim Panom obórzeli
dla czego dowiedzieć się wcześnie musiemy po Parafi:
ach jak wielka liczba bydz Ich może.
Chłopstwo nam potym nie zaszkodzi, bo my się zastawie:
my żołnierzem i Armatami, Czego się boi Chłopstwo
i na uspokoienie Jego Moskwę znowu poszlemy.
Nadewszystko trzeba nam wyrobić Koniecznie
Jagiellonską Sukcessyą, i też władzę Krolowi przy:
wrocić jaka bywała. Już mamy Skarb i Woysko w ręku,
ale Seymy trzeba nam inaczey przerobić, dość będzie
natym dla Innych że się na Seym zjadą, i co my Im
napiszemy to podpiszą. dla Czego na tym Seymie trze:
ba Ich przyzwyczaiać przy Moskalach, na drugim
także Moskwa po assystuie, na trzecim dla swo:
ich granic sama assystować będzie, na Czwartym
obaczemy ieżeli Jeh będzie potrzeba.
Potym podchlebiemy Mieszczanom, w nich przeciwko
Szlachcie nienawiść uczyniemy, przeciągniemy Stan Ich
na nas bo oni maią pieniądze, trzeba ich użyć z wolna,
przytym do rzeczy Szlachetnych forsztelować, a przez do
puszczania Jch do Obrad muszą nam bydź posłuszni.
Szlachcie dawney nienawistnemi będą zato że Im była
przeciwna, i niemi pomiatowała, a tak wszystko utrzy:
mywać będą cokolwiek przeciwnego Szlachcie. Dyssy:
denci Mieszczanie Przyiaciele nasi robić będą to do że
chcemy.

Moskwie

Moskwie niby od niechcenia, obietnicy dotrzymac trzeba. i po pewną rzękę rozgraniczenie Ułożyc za tę pomoc.
Posłowi Moskiewskiemu ieżeli zechce Indygenat nadac i innym Moskalom, żeby nam zawsze On i ponim następuiący pomagali.
Krola Pruskiego trzeba także Częsią Pruss. czyli Warmią kontentowac, bez tego nikt tam dobr z nas niema i Polska pożytku.
Cesarzowi za to że nie przeszkadza trzeba darowac Starostwo Spiskie, bez tego nam nie pożytku: ie nie trzeba go Szatowac.

Lament Patrioty na Stany Oyczyste.

Wolności Polska Krwią nabyta w Przodkach
Jako się mieniesz w niesławnych wyrodkach
Zgineło męstwo chytrość gurę bierze.
Nie wstyd złakomstwem uczynić przymierze.
Bestwi się Młodzież na prawne obroty,
Do woyny u nich nie pytay ochoty.
Panow nam Cudze popsowały kraje,
Swym niemasz mieysca, milsi im łokaie.
Milszy Im teraz Menuet w Pokoiu,
Niż Śmiały Rycerz na Marsowym boju.
Moskiewska chytrość na Polskie wolności,
Nikczemnym Panom rozdaie Godności,
By niesposobność zażywac do tego
Co jest na Zgubę narodu Polskiego
Seymik choc złożą lecz w Domu uradzą,
Bez wiedzy Szlachty Łakcie nadadzą.
Posłow na Seymy takich promowuią,
Co Złoto lubią a prawdę niczuią.
Bracia też Szlachta wszystkiem zastepiona,
W Złocie nie w Cnocie, w kufflu zatopiona.
Nie zważa nato że w niesławie słynie,
Gdy bez Miłości więc bez rządu ginie.

W Sądach

W Sądach jest zdzierstwo w Patronach Szalbierstwo
Gnuśnością wcale uspione Rycerstwo
Co robi Prusak? Handle nam zabiera,
Akcyzy Strofy z Polakow wydziera.
Gwałtem Werbuie po Dragańsku Stroi,
Z Polakow Szydzi bo się Jch nie boi.
Moskal co Czyni? Krolow nam obiera,
Prawa Stanowi i gwałtem zabiera.
Biskupow, Posłow oraz i Hetmanow,
I Wcale Szydzi ze wszystkich trzech Stanow.
Strażnicy Prawa Są Senatorowie,
Za Wolność Wiarę kładli przedtym zdrowie.
Teraz zas prawie tych ze odstępuią
I z Szlachty Sobie Igrzyska Formuią
Konnego Seymu więc trzeba i Siły,
Aby odnowić Glinianskie mogiły.
Krytyka na Krola i Prymasa, kiedy Wozy pakowano Kartaczami przeciw Konfederatom u Posła Moskiewskiego.
Zalu Serca Polakow, tez petne sa Oczy
Ze wprzod w rownosci Szlachcic, dziś Krolewskich Krwi broczy
Wiary, Wolnosci, i Jey Obroncow chce Straty
Posyła Moskwie Woysko Kartacze Armaty.
Lecz Naymocznieysze Krola Krolow arsenaty,
Spuszcza na Wiarołomcow Pioruny i Strzaty.
Utrzyma Bóg Swoy Honor ugruntuie Wiarę,
Ciołek zas w raz z Barankiem poydą na Ofiarę.
Od Kary za nieprawość ktora ich obwini,
Niezasłoni Obydwoch Repnin i Emchini.
Z Warszawy d 21. Julij
Nayiasnieyszy Krol JMść z przyczyny affekcyi i bolu gardła od przeszłego Piatku do dnia dzisieyszego nie wychodzi z appartamentow Swoich, a dnia onegdayszego mało nie został uduszonym we Snie od dymu, z przyczyny zapalonego od Swiecy obicia w tylkiey Łozka Krolewskiego Garderobie, lecz obudzony do Jnnych przeniosł się Pokojow, a tym Czasem ogien ugaszony został, ktory zapewne, Zamek był by wperzyne obrocił i z Krolem JMścią gdyby Kamerdyner iescze niespiący tego przypadku nie postrzegł.

W Przeszły Pia

W Przeszły Piątek 400 Koni Husarow Moskiewskich przeprawiwszy się przez Wisłę do Warszawy, Stanęli Ziąd o Milę pod Czerniakowem, ktorego dnia odprawił się tu Seymik Deputacki, na Ktorym obrany Deputatem na Trybunał Koronny JP. Ponski Sędzie Grodzki Warszawski, lec za pomienionym Seymiku Ledwo 20. Obywatelow Wdztwa Mazowieckiego znaydowało się inkluduiąc w to Asystuiących Krolowi JMci a mających w rzeczonym Wdztwie possesie.

Diaryusz Obrotow Dywizyi JP. Dobieckiego Regimentarza Podjazdowego, i opisanie Klęski Konfederatow w Toporowie przez Zdradę poniesioney.

Wiedzieć trzeba iż JP. Dobiecki Regimentarz Podjazdowy przystąpił do Konfederacyi Barskiey, w początkach oney, i był w Szwadronie JPa Jakimowskiego a w Kommendzie JPa Dunina Rzuchowskiego, tam czas nie iaki bawiąc przyiechał w Krzemienieckie, i zaczoł re: krutować ludzi, w czym miał zalecenie pomnożenia tey Dywizyi, a gdy była ta Dywizia pomnożona w ludzi Wdztwa Wołyńskiego i Jnnych Obywatelow, był Kom: menderowany do niego po ludzi Zarekrutowanych Officer z Ordynansem żeby albo sam JP. Dobiecki szedł z Ludźmi do Baru, lub też ludzi tylko oddał a sam pozostał się i znowu Jnnych rekrutował. Lecz na to od powiedział iż iść do Baru niema Woli, albowiem Miarkuie po sercach zaciągnionych Obywatelow, iż oni podniosły przy Staraniu JEgo zamyśloną Konfederacią, uczynią go w Sum Wdztwie Regimentarzem, a oraz Mieć będzie Swego Marszałka, i To Rycerstwo weźmie Tytuł Konfederacyi Wołyńskiey. Nawet Kommenderowanego do siebie Officera i z Ludźmi zatrzymał, co wszystko w Sekrecie trzymał.

Dnia 17o Czerwca Stanoł w Kozinie u JMPa Tarnowskiego, tam nieco podniosły trudności w wniściu do Zamku, jednak przy staraniu Rycerstwa Jnfanteryi i Kozakow, wszedszy do niego wzioł Ztamtąd ludzi nad

wornych

wornych, i trzy Armaty. Tegoż dnia ruszył do Pla:
szowy, w ktorey obnocowawszy, i powziąwszy wiado:
mość o Woysku Rosś: do Koziniec przybytym, ruszył
do Poczaiowa tam z Woyskiem trzy dni bawił, gdzie
Spowiedź Generalną Woysko odprawiwszy, i błogosławienstwo
wziowszy, do Podkamienia wymaszerowało na Całą Noc. Z tam:
tąd d. 23. Czerwca z podiazdem ze 120 ludzi złożonym poszedł
do Załoziec, tam na Konie Moskiewskie napadszy, przy
nich iednego dunca zabiwszy, wziął Koni 76. z niemi kilku
Kommenderował ludzi do Podkamienia a sam pozostawszy
się za uciekaiącemi Duncami z Ochotnikiem doieżdżał, usły:
szawszy Strzelanie oddaleni z Końmi Kommenderowani, a rozu:
miejąc że Sukkurs Moskiewski potyka się z podiazdem Kon:
federackiem, skoczyli prędzey do swoich daiąc im znać opo:
tyczce ktorey niebyło, przypadło na Sukkurs Konfederatow
400 koni ktorych powracaiący spotkawszy JP. Dobiecki z
wrocił znowu do Załoziec, naprowadzaiąc na Moskwę, na
ktory umyslnie bez porządny przypuscił, lecz Bog pomyszcze:
scił, bo Kommendanta od Piechoty i 100 ludzi Moskiewskich
zabito, oraz 2 armaty małe Moskwie wziowszy powrocił
do Podkamienca. Tu złożył radę z Zacnych Kollegow
swoich, ale ułożoney dyspozycyi i Planty do dalszych pomyslnych
czynności przetaiąc zamysły swoie nie usłuchawszy, i Kollegow
porzuciwszy, bez słuszney przyczyny poszedł do Podhorzec we
400 Koni, a ztamtąd stanowszy w Toporowie ulokował się w
zamku. Tam przestrzegany o rożnych niebezpieczenstwach, za:
dnych ostrożności i gotowości niekazał czynić. w Niedziele
spał długo na dzień, po daney Wiadomości że Woysko Mo:
skiewskie zbliża się, ledwie wstał i poszedł patrzył przez per:
spektywę, a widząc snuiących się Moskalow czyli niechciał
uważać, czyli wcale tak mowiąc iż to Chłopi chodzą.
A gdy zaczęli Strzelać Moskale, do piro uwierzył i kai
zał 2. Chałupy spalić palącego Kozak Moskiewski zabił.
Widząc więc nieczynność i nieostrożność, a raczey zdradę Re:
gimentarza ktory ani podług Ordynansu do Baru iść,
ani w Mieyscu w ktorym zostawał nic Czynić we:
dług rady niechciał tylko z Włoczył, i umyslnie na nie
bezpieczenstwo naprowadził, bronić się Konfederaci
i tam ile możnosci postanowili, wyiechawszy Moskale
od Lasu, zaczęli przez staw na przeciwko Zamku

Kartaczami

Kartaczami z Armat Strzelać, w zajemnie z Zamku od
Konfederatow Strzelano z Armat. lecz dla dalekości
z Obydwoch Stron niebyło Szkody. Tym czasem Woysko
Ross: ze Czterech Stron Obłoczyło Toporow, przez groblą
przeszedszy zaczeli Strzelac do Kościoła. gdzie Dach
Kościelny iedna Kula Armatna przełamała, druga
przez Sciany obie przeleciała od Kul zaś zręczny Strzel=
by. wiele jest Znakow w Scianach Kościoła, Plebanij
i Parkanie. Cowidząc Konfederaci oczywiste poznaiąc nie=
woli niebezpieczenstwo, gdy niechcieli wszyscy, tych odważniey=
szych i ochotnieyszych półtorasta, przebili się przez Woysko
Moskiewskie ku Radziechowie, i bez nayknieyszey swo=
iey Straty oprocz kilkunastu Okaleczonych wieśz kodliwie
kilkudziesiąt Moskalow trupem położyli, i wielu naka=
leczeli, inni zaś z swoim Panem Regimentarzem na
Kępę opodal będącą od Zamku Schronili się Wpadszy do
miasta Moskale co trzeci dom katolicki palili, inni
zaś Żydowskie domy a na ostatek Szkołę Żydowską
i razaz w perzynę obrocili, rzeczy ktore Ognia ubodzy
Ludzie wynosili, Moskale i Kozacy zabierali.
Gdy podstąpiło Woysko Moskiewskie Konfederaci
do upadłey bronili się chcieli, lecz Im bardzo odradzał
JP: Dobiecki. Ktoremu rozsiekaniem grozili za tę
zdradę, i Strzelac się z Moskalami poczeli. Kiedy dwoch
z Konfederatow a z Moskwy kilkunastu na Placu
legło. Za Ustawicznym zaś naleganiem do Poddania
się JP: Dobieckiego wysłali Konfederaci dwoch z Trę=
baczem do Xcia Prozorowskiego Generała Kommende=
rującego prosząc aby im dozwolił wyśc w Pole dla
Spotkania się z Zawiązanemi Oczyma przyprowa=
dzonym, dawszy odpowiedz Xże Generał. że jezeli się
niepoddadzą przed połnocą w pien będą wycięci. Onych za
na odwrot odprowadzic kazał. Poiechał potym Sam JP:
Dobiecki z innemi dwoma, i bez zawiązanych Oczu do
Xcia Generała przypuszczony już się tam Sam został a
przez dwoch pomienionych Kompanij, tę co i przedtym po=
wtorzył rezolucią. Zaczym po poddaniu się Konfede=

ratow

ratowu, ruszył do Nich etże General z Piechotą. Pod czas Marszu tak Strony Konfederatow, jako i Mos: Kwy Trąbiono w Kotły i Tarabany bito. lecz Sko: ro Stanął na Dziedzińcu, i rozłdził wartę po nad Wodę. Konfederaci wszyskowani broń złożyć musieli, po iednemu rachowani do Stani wpuszczani byli Koni zas onych do Jnney Stani Zagnano.

Nazajutrz rano wszystkich Konfederatow z wyra zeniem Jmienia i Przezwiska Regestr Spisali; Zbro: ie wybrakowane Zabrali a inne w Wodzie potopi: li; Po spisanym Regestrze powtornie z nowu wszystkich w Stani Zamknęli. a po obiedzie podług regestru wszykowanych. 100 Wiezli na Wozach, a 215. przed sobą pędzili y wszystkich do Łucka odeslali a Pan Dobiecki z Xcem Prozorowskiem do Brodow wyiechał. Zgorzało Domow Chrześciańskich 51 Zydowskich 28. Szkoła Zydowska i Ratusz. Tak Pogorzelcom, jako i Jn: nem mieszkańcom wszystko Moskale Zabrali, nawet Instrumenta Rzemieslnikom, jako to ete. [illegible] oraz Co do żywnosci Chleby i Zboża. w Rezydencyi Dworskiey Dach tylko popsuty, Okna od Sztuki Ar: mat potrzaskane, a piłnieyszemu Rezydencyi wszystko cotylko miał Zabrano.

Regiment Gwardyi Pieszey Litt: s: z ktorym i inne milicie łączyć się mają okopał się pod Ujazdowem. A jak twierdzą że na Seym przyszły ma przybyć pod Warszawę Swiezey Piechoty Moskiewskiey 8000. i Kozakow 1000 Ktora tenże okopać się ma.

Głoszą tu Oraz iż dnia dzisieyszego ma nastąpić generalna Batalia pod Krakowem z Ktorego miasta rugowani są Dyssydenci dla uniknienia zdrady.

O Buntach Chłopskich na Ukrainie jednostaynie donoszą Ktorzy w Tetyiowie Smielanszczyznie, Humaniu Bałtach, Lipowie, Turbowie Lisiance. i jnnych Wielu.

Miasteczkach.

Miasteczkach i Wsiach Xięży, Szlachtę i Żydow wyrznęli
a w Humaniu nawet 40 Prussakow dla Skupienia Koni
tam będących Sieczowi Kozacy Zabili. Idą wielkiemi Tłu-
mami, Szlachta i Żydzi których Złość Chłopska
nie zagarnęła, uchodzą na Wołyń. Popow nawet
przeciwnych Schyzmatykom męczą i dręczą.
Z Winnicy dat. d. 9 Currentis pewny List donosi że
Generał Moskiewski Kreczetnikow z Dywizią Swoią
Stoiący w Ilincach, d. 14a głębiey poszedł w Ukrainę jak
mowią dla zasłonienia Kraju od wPadania Haydama-
kow, Ktorzy w Palejowym Jeziorze mieli Szlachtę tam będą-
cą Attakować, lecz gdy od Tatarow broniących Szlachtę
niemałą ponieśli Klęskę, mszcząc się wpadli do Miasta
Tatarskiego Bałty i one Spalili. Tatarowie wzajem-
nie Mszcząc się wpadli na naszą Stronę, i dwie Wsie Bun-
townikow w Jasser Zabrali Taż wiadomość twierdzi
że na Pograniczu blisko sta tysięcy Tatarow stanęło,
i na Wołoszczyźnie Turkow blisko 30.
Z Mochylowa de d. 4a Currentis, o nadeszłey tam z
tarodębi Zagranicznego Wiadomości donoszą, że Regi-
menty Moskiewskie i Kozacy ruszaią się pod Putta-
wę. Słychać także że Baydak czyli Statek Mos-
kiewski ze Zbożem przyszedł do Rymanowa Dobr
Xiężny Radziwiłłowy Hetmanowy W. X. Lit. Wdowy, gdzie
ma bydź Założony Magazyn.
Ziemia Sanocka, że się w Naypierwszych Obywatelach
tamteyszych skonfederowała pod JP. Bronickiem
Marszałkiem teyże Konfederacyi, i teraźnieysza
potwierdzała Poczta. Toż uczynić miało Województwo San-
domirskie, i Ziemia Wieluńska.
Przez Kuriera z Chocimia do Gabinetu tuteyszego nadeszła
wiadomość że w Powiecie Chocimskim znayduią się teraz
Ichmć PP. Krasiński Konfederacyi i Putawski Związko-
wy Marszałkowie, i tam na mil 10 z Woyskiem Swym
lokowali się, maiąc pozwolenie bawić się Póki Sami
zechcą.

Taż wiadomość

Taz wiadomość dodaje że Bassa Choaimski na miec rozkaz od Cesarza Tureckiego, aby żadnych Skryptow od Konfederatow nie przyimowat, i do Stambułu Cesarzowi nie przesyłał, poniewaz wspomniony Cesarz dalekim chce bydz od Interessow teraznieyszych Polskich
Z Berlina de d 9a Julij donoszą że oprocz Kordonu Woysk Pruskich, Ktory na pogranicznu Polskim wzdłuz Mazkra ciągniony bydz ma z Korpusu Strzelcow i Landmiliciy złozony, do pomnożenia onego Regiment Infanteryi pomaszerował. Lecz Koniec takowych Zamysłow Dworu tego niewiadomy
Z Wiednia piszą że temi Czasy Woysko Saskie znacznie pomnożono i we wszelkie Ammonicie wojenne przysporobiono, Lecz na jaki Koniec niejest jeszcze wiadomo.
Z Rygi uwiadomiaią że przeszłego Miesiąca Część znaczna Miasta tego wygorzała, bo więcey na boo Domow, i Kamienic wsperzyznę poszło, choćiaz ratunek mocny niebył Zaniedbany.
Listy z Włoch donoszą. Iz Francia według deklaracyi swoiey dawnieyszey. Stolicy Apostolskiey daney, do tąd w spokoyney Possessyi Teyze Stolicy będące Miasto Avignone i Chrabstwo Wenaissin, zbroyną ręką (: lecz bez naymnieyszego Woysk Papieskich odporu:) w Possessią swoią odebrała, na Mieysce Herbow Oyca S. Herby Francuskie zawiesiła, i tak od Zwierzchności tam maiących iako i Pospolstwa, dla Krola Francuskiego przysięgę Wiernosci i poddanstwa odebrała, Tez wiadomości upewniaią iz podobnież Woysko Neapolitanskie Miasto Benevent dnia 11 Junij Stanowi Kościelnemu odebrało.

Excerpt Listu de d 12 July z Przemyskiego.

Co nam ciekawego i sprawiedliwego donoszę, bom umyslnie P. Szefa posyłał az na Mieysce do Konfederatow Ziemi Sandeckiey. Ta Konfederacia stoi pod Targowiskami i mocno się okopuie co dzien Chłopow po 200 i więcey z łopatami napędzaią. Marszałkiem

Iey iest

Jey jest JP. Bronicki, maią Woyska regularnego około
6000. oprocz Szlachty, Ktora prawie z Całey Ziemi
na Koń wsiadła, i Wdztwo Sandomirskie do nich
się łączy. Xże Marcin Lubomirski Zabrawszy Mili:
cie, Armaty Strzelbe Prochy, Ołowie, Kule, jako to w Sło:
gowie Rzeszowie Łańcucie i Przeworsku we dwa Ty:
siące do tey Konfederacyi przybył i Z Żoną Swoią
Bryk i Wozow, z Leguminami 200 z nim przyszło. Jak
powiada P. Józef że co Godzina to więcey Woyska przy:
bywa, a Naybardziey z Węgier w Krotce maią ruszyć
pod Krakow, i tam się Sukkursu spodziewaią z Zagra:
nicy. W Przemyskiem wszyscy gotowi, tylko czekaią
poki Konfederacia Sanocka po nich nie przyidzie
jakoż 500 Koni Spodziewamy się. JP. Chorąży Nadwor:
ny ma 100 Koni zbroynych, ale powiada jeżeli Moskwa
gwałtem mi Ich weźmie bronic niemoge. Jezeli Zas Kon:
federaci Uprzedzą i tym się zabroniey, a Sam dobrowol:
nie nie poydę. i tak wszyscy mowią. dla czego tych 500 Ko:
ni po Siebie oczekuią. Moskwy zas 2000 ku tey Kon:
federacyi Ciągnie od Żołkwi, ale Konfederaci doskonale
o nich wiedzą. i Maią Ich uprzedzić. WPana Cała Fami:
lia na tey Konfederacyi Znayduie się Chorągwie Kompu:
towe Cztery wzięte. i Brat P. Marcellego [illegible]
Słupnicy wszyscy tam że są. Owo
zgoła że tylko Sama Kobiety w domach się zostały. Toco
pisze to wszystko prawdę pisze. mogł bys WPan. Ktoby:
temu nie wierzył, bezpiecznie. i poprzysiądz. Co zas nasta:
pi daley donieść nie zaniedbam.

Z Warszawy d 28 Julij

Krol JMć P. N. Miłł. już w Zupełnym znayduie się zdro:
wiu Ktoremu w Niedziele przeszła Xże JMść Repnin pre:
zentował Ichmściow PP. Ismaiłow Generała Kawaleryi
i Tygiełego Połkownika Husaryi Woysk Moskiewskich
Dnia 22 Currentis dwoch Officerow Moskiewskich do
Krola JMci i do Xcia Repnina przybyło Kurierami
z Moskwy

Z Moskwy z doniesieniem o Maszeruiącym Swieżym Woysku Rossyiskiem.

Tegoż dnia za powstaniem burzy Btyskawic i Grzmotow Straszne pioruny bity. Ieden uderzył w Pałac Xcia Wdy Ruskiego, drugi w Pałac Brylowski do Pokoiow Xcia Posła Moskiewskiego trzeci w Skarbiec Xcia Kanclerza WX. Lit: Czwarty w Miennice, a piąty w Pałac JP. Mniszcha Generała Wielkopolskiego jednak wszędzie bez Znaczney Szkody.

Dnia onegdayszego iże JMść Repnin dał Ordynans Woysku Moskiewskiemu pod Krakowem będącemu attakowania Konfederatow w Krakowie Zamknientych, Zkąd partykularne donoszą Listy że od Podjazdow Konfederackich Nie mało i częste Klęski odbieraią Moskale, Ktorzy Staraią się Konfederacyi Sanockiey, Swoiem wyciągnionem Kordonem przerznąć Kommonikacią z Krakowską.

Głoszą tu że Basza Chocimski do miał przez List Xciu Repninowi o Milionowych Szkodach przez Wtargnienie Woyska Ross: w Granice Tureckie poczynionych. A że Generał Apraxom z Dywizią Swoią maszeruie przeciw Konfederatom pod Krakow.

W teraznieyszych Krytycznych Okolicznosciach, Seymik Deputacki na przyszły Trybunał Siedmiu tylko obrali Deputatow, to iest Poznanskiego, Kaliskiego, Sieradzkiego, Kujawskiego, Ruskiego, Lubelskiego i Mazowieckiego.

Partykularne wiadomosci dochodzą tu z Wołynia iż tam po niektorych Mieyscach zaczęli się chłopi buntować sposobiąc się w Broń Spisy i Strzelby tylko Czekaią z Niecierpliwoscią Okazyi. Że tych chłopow tym mocnieysza była nadzieia Ukrainskich Buntownikow, lecz Dywizia Moskiewska nad skadszy tych Buntownikow Hersztow połapawszy okrutnie ukarała, jako też na Ukrainie i na Podolu. Okru

tnie

trie uskramiaią Chłopskie bunty.

Excerpt Listu z Kulczyna z Ukrainy d. 10 July

Z tąd donoszę że Komory Ukrainskie, i Poborcskie przez Hultajow są zniesione, i ja sam z Smielanszczyzny ledwo z Duszą Uciekłem, co zaś miałem to iedno Konfederacii a drugie w Berdyczowie Moskale zabrali, i sam w potyczce pod Chmielnikiem łaska Pana Boga żem nie zginoł, teraz tylko przy iedny parze Sukien Sagatowych Zostałem się. Wyszła Dyspozycia od Superintendenta od Konfederacyi obranego JP. Krasnosilskiego, żeby stawać do Brachyłowa pod Krasnę na Utyszę gdy przybyłem do Krasnego Musielismy wszyscy uciekać z tamtąd dla niebezpieczenstwa Życia ponieważ się mocno rozmnożyli Haydamacy, i Miast kilkanascie ludem napełnionych wyrżneli tudzież i Humań, gdzie Szlachta i Studenci od godziny 8mey z rana aż do 11tey bronili się, ale się Obronić nie mogli, przeto Hultaie tam że na kilka Tysięcy Dusz wyrżneli, i Brata naszego JP. Cypryana w Szkołach tam będącego także zabili.

Excerpt Listu z Dubna de d. 12 July

W Berdyczowie Moskwa trzyma Fortece w Barze kto, niewiem Powiadaią ci ktorzy tam byli a powrocili że niewolnika tylko 800 kilkadziesiąt wzięto. Armat Spiżowych Sztuk 19. Lecz przez zdradę poddany Bar pod ktorym iednak wprzod 1000 kilkaset zgineło Moskwy w Berdyczowie 400 kilkadziesiąt Konfederatow poddało się bo z głodu umierać poczęli w Toporowie P. Kommendant także zaprowadziwszy kilkaset Konfederatow między Wody i Błota Wielkie, wyiechał do Kapitulacyi i poddał ich ale tylko 60 Osob dostało się Moskwie w niewolą bo wszyscy na Przeboy poszli, i w ten czas trzech tylko Konfederatow zgineło. Toporow Moskwa spaliła Niewolnika do

Łucka zapędziła ale iuż

Łucka zapędziła ale już niewolników prawie wszystkich z Połonnego Łucka i Baru wypuszczono. Od Mohylowa nie możemy wiedzieć co się tam dzieje, jedni mówią że Moskwa tam sporażona mocno od Konfederatów, drudzy, że Marszałkowie w kilka Tysięcy Ludzi przeprawili się na Wołoszczyznę, innych Konfederatów w różne strony dysponując po kilkaset, kilkadziesiąt, i po kilkanaście koni, jakoż i u nas dali się widzieć ku Polesiowi przechodzący. na Wołyniu do tąd nie mają żadney Konfederacyi ale jest mocny żelus w Obywatelach głoszą że żdomnów brac będą. W Ukrainie bunty pod Hersztem Kuraśniowskim już się mają ku Białkey Cerkwi, wolności Chłopstwu wszędzie ogłaszaią, z razu Żydów i Szlachtę zabijali gdzie zastali, teraz gdy z tamtąd wszyscy uciekli, tylko jeżdżą a rabuią Panów Unitów wyganiaią, Schysmatyków na to mieysce osadzaią i przysięgać sobie każą. Słychać tu i to że ktoś z Panów ten postrach kazał zrobić w Ukrainie nie wiem teraz jak go prędko uspokoić potrafi, to nieprzezornie stało się że Partyia Ukraińska z tamtąd wyszła, garnizony wyprowadzone, Milicie Nadworne pozabierane, i kray otworzony przeto łatwo Zuchwałe Chłopstwo poszło do Buntu. Dunay wszędzie po drogach rabuią, rozpusta nie opisana. Piszą i to że w krótce zdięta będzie Maszka tey Konfederacyi. Ciekawość bierze.

Excerpt Listu z Podola de d. 10 July

Generał Apraxym odebrał Ordynans aby dniem i nocą ciągnął z Woyskiem pod Kraków, i dzisiay rusza z Czarnokozienic. Generał Kreczetników i Łowczy Koronny na Podolu zostaią. Konfederacia Barska za pewne stoi w Bałcie przy granicy Tatarskiey. Taż Konfederacia z chwytanego JP. Giżyckiego za Jego zdrady w Barze na Śmierć dekretowała, ale Turcy przestrzegli aby tego w ich Kraju nie czynić. mówiąc że takowa Exekucia wieleby Ich kosztowała płacąc Haracz Cesarzowi za trupa i tak exekucia odłożona na inny Czas o Potyczce Konfederacyi z Moskwą pod Bałtami, Słychać mocno z nie:

Matym

Natym Jey że gdy Konfederaci 200 Żywcem mieli zagad=
noc i mieli Ich zaraz przez Tatarow odestać do Stambułu,
oświadczaiąc że Moskwa zaczyna w Granice Tatarskie
wstępować i Kray niszczyć.
W przeszłym tygodniu Zabito Moskala pod Smotryczem
Ktory Expedyssią miał mieć do Generała Apraksina
kto Zabił, dowiedzieć się niemogą, prezentowany był
w Kamieńcu. a nasztatek za Miastem pochowany.
Woysko Tureckie uraz przybywa, juz go się w Chocimiu
znayduie 25 a powiadaią że idzie jeszcze Basza Trytułowy.
Z Winnicy d. 19 July Piszą że w Okolicy Humania Mos=
kwa mocno gromi Haydamakow. a na Pobereżu JW. Łow=
czy Koronn. Kiedy więcy tysiąca jest wziętych w niewolą
Moskiewskich w detencyi trzymaią. a Krajowych
wieszać Każą.
Z Łucka de d. 20 Currentis Piszą że Haydamacy coraz
bardzie Szerzą Się. i Ku Polisiu Zbliżaią się. gdyż juz
niedaleko Zwiachla w lasach Zabijaią. i w pobliszych Miey=
scach Chłopstwo do Buntow bardzo jest podeyrzane
i Skłonne. lubo w głębszey Ukrainie Bez bunty Uk=
Kramiaią gdy w tym Czasie gonte Setnika i Herszta
Haydamackiego złapano i do więzienia oddano, Ktory
i wedłuk innych z wuli listowiy z Herszem Kwaśniow=
skiem Stolice w Humaniu założywszy, siebie Woiwodą
Bracławskim. a Kwaśniowskiego Hetmanem Kozac=
kiem ogłosił. Dobrami dzielił i między Chłopow
rozszarzał. także pod Miaskowską więcey 100 Haydama=
kow powieszono, i na innych mieyscach: jako to w Fas=
towie, w Hodorkowie, Lisiance, Błatach w Jozefgrodzie
zas przez Tatarow znacznie są porażeni.
Inne Listu z Ukrainy twierdzą że JW. Krasiński
Marszałek Konfederacyi Barskiey ma bydź między
Mohylowem i Bracłowem, także dla uśmierza=
nia Buntow Chłopskich i tamowania wstępu Hay=
damakom Rycerowym
Excerpt z Listu de d. 13 July z Sanoka

Doniosł tem

Doniesztem przeszły Poczty o zaczętey w Sanockiem Konfederacyi ta wzmacnia się Co raz bardziey, i liczba Konfederuiących się pomnaża dotąd z Konfederowani Stali pod namiotami w Nowotańcu, potym przenieśli się między Rymanow a Szeniawę, teraz między Targowiskami i Krosnem Obozem są położeni, gdzie z Iciem Marcinem i Ludźmi Jego złączyli się. Taryfa podatku nawyprawy ma już bydź umowiona w iaka nie wiem ieszcze rozumiem zas że wprędzey będzie do grodu podana. Ludzi maią choc to w początkach a dosyc. Chorągwie przytym 4. procz Ludzi Icia Marcina i Nadwornych pozabieranych. W tym Obozie iedni z Urzędnikow są sami w Osobach swoich, drudzy zostawiwszy wyprawę oddalili się do Domu, przecież Szlachty iest wiele Sliczny młodzieży z ktorey uformowana jest Chorągiew Konfederacka 1000 Koni kompleta maiąca pod osobnym Rothmistrzem. Procz tego Pieniążek i Chodołowski maią swoie osobne dosyc znaczne Dywizie. W tych dniach iesto też odebralismy wiadomość że Połkownik Kreczetnikow przyszedł z Podola z Karabinierami do Lwowa, i wziąwszy Piechotę Moskiewską tamże dawniey Stoiącą Wymaszerowac z tamtąd miał. nie wiemy pewnie dokąd lecz przynaymniey domyslamy się że albo w Sanockie albo tez ku Krakowu. w przeszłą Sobotę widziano i do Stryia Cos Moskiewskich Huzarow z Kozakami i dacych, Ci tedy bez mała nieyzaypewniey, ku Sanokowi Gorami przerzynać się maią, ale zastaną nas przecież gotowych nie tak iak w Lublinie, i przy pomocy Boskiey nie dadzą się. Od Baru niewiele mamy wiadomosci przecież tylko mamy że tamteysza Konfederacia co Straciła przez zdradę w Barze odzyskała pod Mochylowem w dwynasoo poraziwszy tamże Moskwę. Podczaszy Litewski dzis dzień 28 iak wyiechał do Stambułu był przyimowany

wszędzie

wszędzie od Tatarow z Wielkiemi Honorami

Excerpt Listu z Przemyskiego de d 19a July

O Konfederacyi Sanockiey że Jey iest przeszło 50m i w tych dniach przybył pewny JmSci z Sandomirskiego w 1000 Koni ludu opatrzonego. JP. Bronicki Ustąpił Marszałkowstwa JMu Marcinowi. Taz Konfederacia ruszyła z pod Targowisk za Krosno i tam pod Tękami Obozem Stanęła, z tamtąd pod Krakow pomaszeruie. Taz Konfederacia Uniwersał przysłała do Przemyśla, aby Sądow nie było i Seymikow, i aby kto ieno Szlachcic na Koń wsiadał, a nie to Sowite Poczty przysyłał. W Ziemi Przemyskiey jeszcze się nie ruszaią ale gotowi wszyscy. My u siebie tylko wyglądamy z kąd kto i jaki przyiedzie: co zaś Szlachty to co dzień po kilku mnie nawiedza. JP. Federowicz z Dasłowski powrocił od Konfederacyi, Kulbaki Suknie orężne pokradli dobrze co i Samego nie ukradli, broń Boże takich Konfederatow wielu a podobno ich iest niemało. Dziś kiedy ten List kończę to Konfederatow Sanockich przez Wieś przechodziło. Jechali z Sambora do Ulucza pod Dynow po pieniądze z Ekonomij Samborskiey.

Od Krakowa żadney pewny niemasz wiadomości, aby do jakiey Akcyi przystąpiły Woyska Moskiewskie z Konfederacią, Miasto Same jest zamknięte i do Obrony gotowe.

Słychać tu że Xiąże Dołhoruki Generał Moskiewski z Dywizią Swoią Ciągnie przez Litwę do Korony.

JP. Dzierżanowski Podkomorzy nadworny J. K. Mci w Gostyńskim podniosł Konfederacią i oneyże Zostawszy Marszałkiem w Czasie Sądow w Gostyniu Agitujących się przytomną Szlachtę pociągnoł do iedno myślnego Spisania się, i gdy przez kilka set Koni Husarow Moskiewskich był ścigany

bronił się

bronił się mocno a B. Ubiwszy poszedł w Płockie Wdztwo
Ktorego do Akt Gostynskich Manifest w następuiące
podany Słowa
Przed Aktami Grodzkiemi Gostynskiemi Osobiscie Sta:
nąwszy JP. Michał Grzymała Drzerzanowski Na przeszły
Seym Wdztwa Mazowieckiego. a Ziemi Ciechanow:
ski Poseł, Ziemi zas Wasrey z Konfederowaney Gos:
tynskiey Konfederacyi Marszałek ten nizey wyła:
żony podaie Manifest. Będąc Uwiadomionym o
Ułożonych przez kilku Obywatelow proiektach
nad wszystkie wieki, i teraznieyszy czas okropnieyszych
na zgubę Oyczyzny. a Maiąc Patriotyczne Serce i Mi:
łość Oyczyzny płacze na to że Przeciwko takowym
proiektom i Patriotom prędzey niemogłem Za:
dosyć Uczynić chęci moiey. i przeciwko tak niesły:
chanym wiolencyom przez postronne a Buntownikami
sprowadzone Woyska Za wniesienia Manifestu, i we wszy
stkich punktach przy Akcie Barskiem z konfedero:
wania się. Niech mi się godzi Spytać Nayświęk:
szych czytelnikow. Gdzieby się i w ktorey Historyi
podobne miały Znaydować przykłady. azeby i iedn
Cudzoziemski Poseł tak całym Narodem trząsł
i do ostatniey przyprowadził Desperacyi, jako Poseł
Rossii nasz narod. Niech skompanuią Epokę Ja:
na Kazimierza z teraznieyszą. a jestem pewien że
jey zrownać niepotrafią, bo za jego Panowania była
nie tylko domowa, ale i postronnym Narodow wypowie:
dziana Woyna. Było nieszczęśliwe Panowanie
Jana Kazimierza ale Zważaiąc że go polepszyć
niemogł. a niechcąc sobie nienawistnego na ca:
łe wieki zostawić Narodu, Wolał Koronę złożyć
i Opatem we Francyi Umrzeć. Teraz zas niemaiąc
zadney Woyny Woysko Postronne pod Pretextem
Przyiacielskiego, Ktorego Narod nigdy nie zadał: o
procz kilku Buntownikow Ambicią napełnionych
aby się wsienacie mienić mogli, nie tylko nas Pra:
wowiernych, ale sobie rownych odszczepiencow do nie:
szczęśliwey tym ze woyskiem przyprowadzili Chwili.

Jakaż

Iakaż się Ci Zdraycy Oyczyzny i pomocnicy Ichże mo:
gą Popisać Krzywdą. Pierwsi w Bogactwach opływaią
drudzy Starostwa Intratne trzymaią, Ini Regimentow
Szeffami zostaią, i te Lutrami Kalwinami prawie wszy:
stkie są napełnione. To probuią że Zbytek Ich jest
wyniosłością, nawet Cudzoziemscy Dyssydenci teyże Uży:
waią Prerogatywy. tak dalece że Uboga Szlachta
mieysca dla Siebie znaleść nie mogła i nie może.
Między Kadetami widziemy ten przykład gdzie
tylko Czysta Krew Polska powinna by się Znaydować
tak jak na Seymie był podobny Projekt Roku
1766.º i na takiem Kadetow Stany Rpltey zgroma:
dzone na tymże Seymie z Chęcią naznaczyły 600^m^
Złotę. Jednakże mimo względow na obwarowa:
nie Prawa, Dyssydenci i Cudzoziemcy Zaszczycaią się
naypierwszemi rangami. Jeszcze to wszystko za
Krzywdę Sobie maią Sprowadzili postronne Woy:
sko na Ostatnią Ruinę Kraiu. Czego Ci Ludzie mo:
gą bydź godni za Spalenie tylu Miast a przeto tak
wielkie mnostwo osierociałych ludzi, ktorych głosy
do Boga, a od Boga aż do Nas zemsty wołaią. Czyż
mogą kiedy pomienieni Herstowie nikczemnych Bun:
townikow Nadgrodzić Krzywdę Całemu Narodowi Uczy:
nioną w Osobach Biskupow z Łona Rady Senatora i
Posła Syna Jego do Moskwy zaprowadzonych, i jak nie:
wolnikow pod czas deklarowany Woyny wziętych, a
gorzey iak Złoczyńcow traktowanych. Ktoż podpisał
Dekret na wzięcie onych że z publiczney rady, jeżli
nie Marszałkowie Sztudzki, i Toruński, obydwa Dyssy:
denci, kto rady dodawał jeżli nie oni żeby JP. Kożuchow:
skiego, Konsyliarza ostatniey Generalney Konfederacyi
z Pojazdu wywleczono, i w niegodziwym Areszcie Woyska
Moskiewskiego przez długi przeciąg czasu trzymano,
a za to jedynie że przy Wierze i Wolności obstawał.
Kto był przyczyną że Xże Radziwił podeyściem sprowadzo:
ny do Swego Kraju, i w politycznym Areszcie przez toż po:

niesione

niniona Woysko trzymany aż do skonczonych Zupeł=
nie Obrad wymuszonych, musiał gwałtem gwałtowne
Prawa stanowione nie Zdrową, ale Martwą podpisywac
ręką. Kto jest nareszcie zgubą tak wielu Obywatelow
godnych, obstaiących przy Wierze, Wolnosci, i dawnych Pra=
wach. Kto o Każą Zabijania Xięży przy Ołtarzach,
Bicia Arcy Biskupa Lwowskiego Ktocie spisamy Kano=
nika Cieszkowskiego. weyrzycie na te rabunki Miast, Kla=
sztorow zważcie obrzydliwy występek gwałcenie Zakon=
nic. Z Ktocie wpodrozy spisami Kasztelana Sieradzkie=
go, Wywiezienie jako ostatniego Człowieka po dłu=
giem więzieniu jako ostatniego Człowieka po długim
Więzieniu od Moskwy JP. Czackiego Podczaszego Koron=
Zbuntowanie Ukrainskich Schysmatykow przez Mos=
kiewskich Kozakow. Ktorzy w Miastach i wsiach w
pien Ludzi wycinaią Xięży Panow swoich. i Szlachtę
wieszaią, Matki brzemienne rozcinaią. Dzieci zaś Malen=
kie na spisach noszą. Czyż wszystkie ucisk. i Tyrannie
niewzruszą Waszych serc dobrze myslących, i prawowier=
nych Synow? Czyż was niewstąd że z powołaniemi do
Zemsty od Boga nieprzekładacie smierc nad taką nie
dolą? Czyż Deptanie Hostyi przez naszych nieprzyja=
ciot, i nie uszanowanie Obrazow Matki Boskiey nie bę=
dzie waszą ponentą do tak chwalebney roboty. Wspomni=
cie sobie że przodkowie wasi zgrobowych deszczek wstaną
i wymawiac wam będą, że Matka Boza w takową teraz
ochydę u Was wpadła, gdy przez Ostatnią Konstitu=
cią z postumentu swego jest zdięta, aby on Lutrom był
oddany na ktorym jest Historia Torunska Krzywdy Jey
uczynioney, i Kara Bluznierców wyrażona. Nie zapa=
truyże się Wolny Narodzie na podłych, niecnotych
i niemaiących Wolnych Sentimentow, ktorzy Urzędami
Rekompensą, i namowami są Złudzeni, są to Obywate=
le bardziey wzgardy godni niż, politowania, Honoru nie=
maiący. Oyczyzny niekochaiący, Marnosciami zaslepie=
ni. Jednem słowem tacy jak postronne Narody o Nich
Mowią niepamiętaiący na to że Bog Ich Zyciem i For=
tunami włada. i że wkrotce jedno i drugie uperzyną.

obrocie

obrocić może. Ciż Sami (: Osądziesz czy się godzi:) nazywaią
Buntownikami tych. Ktorych Miłość Wiary i Oyczyzny po-
budza do ratowania tych Nayszacownieyszych Kleynotow,
w Ostatniem upadku zostaiących. Nie zeliz oni nie są większe-
mi Winowaycami że na Stratę Wiary i Wolności nie maiąc
żadnego względu. Samych siebie przeciwko Obrońcielom
oneyże posyłaią. Przy pomocy wszechmogącego Boga. Za
praszam Was Mili wspołbracia moi Kochaiących Wia-
rę, Wolność i Oyczyznę do Zgromienia i Ukarania tych.
Ktorzy są przyczyną naszey niewoli. macie Chrystusa Na
Krzyżu rozpiętego, i Matkę Jego Patronkę, i Krolowę
Naszą przed Oczyma Westchnicie do Niego gardząc w-
szelkiemi niebezpieczenstwami. nie załuycie przy tak
piękney okoliczności nikczemnego Życia Ktorego, Mo:
mentu utracenia nie iesteście pewni. Przełożcie Sobie
przed Oczy, Waszych walecznych Antecessorow. Ktore:
mi Historie są napełnione. a wzdrygać się nie będzie:
cie chociaży też dla Boga Wiary Jego, Wolności i Oy:
czyzny przyszło ginąć. Lecz Bog nam dopomoże do
pognębienia tych Ktorzy na nas tę Klęskę Sprowadzi-
li, Mieycie w nim ufność i ochoczą Intencyą a da wam
sposob Sądzenia tych Ktorzy władzę sobie przywłaszczali
Samych siebie Regimentarzami Obierać, i Sami na siebie
Kryski dawać do Znoszenia tych Ktorzy nam drogę po-
Kazali do Nayechwalebnieyszey Czynnosci. niewątpieycie
otym abyście nie Mieli Sposobu przy waszey odwadze
przymusić Kiedyżkolwiek Ostatnie Senatus Consilium
do Sprawienia się przed Wami za domaganie się Tyran:
skich posiłkow Moskiewskich. Spyta się się w Swojem
czasie gdzie są Ich Zdania wpisane w Protokuł we:
dług przepisu Prawa. Już wam są wiadomi Ci wszy:
scy Ktorzy na głosy na Ostatniem Seymie Zezwalać
nie chcieli, i o Akt Limity dopraszali się. Pamiętacie
pewnie i tych Ktorzy Krzyczeli zgoda na tak nie
godziwe Ułożone Czynnosci. Będą się Wam Explikowa:
wali i Ci Ktorzy na Delegacyi Obszerne Mowy mieli
za Dyssydentami. Spytacie się zas Kto Projekta z Dele:

gowanych

wanych na Tey że Delegacyi podawał, nie wiem co dla nich będzie za exkuza. Gdyż Jch dotego nikt przymusić niemogł. Zrobił Poseł Moskiewski Gwałtowną Konfederacyą i Gwałtowne Seymiki, na Ktorych jak wiecie Szlachtę Bracią naszą zabijano, Bagnetami Kłuto i Więziono. Sprowadził Poseł Rossyiski jednych gwałtem, drugich Uwiedzionych Machiawelskiemi Sztukami Senatorow i Posłow, (: oprocz niektorych zaprzedanych owemuż:) do Ułożenia gwałtownego i nie słychanego na Seymie Prawa, Mogł toż samo i na delegacyi zrobić. i taką Legislacią Układać, jaka by mu się była podobała, Ale naszym się do Jego Czynnosci mieszać Zuchwatey, i Projekta swoie podawać jest to rzecz podległa nay surowszy Karze Mogł często obstawać i opierać się grubijańskiem postępkom Posła Moskiewskiego. JP. Bohomolec Poseł Witebski i Delegat, mogli były i drudzy przykład zniego wziąć a osobliwie Duchowni. Cieszą się iuż Dyssydenci i po Cudzych Krajach Wiktorię swoię rozpisuią, ale Bog wszech-mogący do Tego was powołuie, a żebyście Krzywdy Jemu uczynioney dopominaiąc się i jednego w Oyczyźnie przeciwnika niezostawili, przeto będzie Pokoy Wam i Dzieciom waszym, ale dla Boga i Matki nayświętszey mała rekompensa. a Strata nigdy nienadgrodzona, tak wiele gorliwych Oyczyzny Synow zginionych lub więzionych przez Woysko Rossyiskie. Więc nie macie przyczyny ochraniać tych ktorzy przeciwko wam Regimenta Kommenderuią dopomogaiąc naszym Tyranom do wszelkich okrucieństw, nie dosyć Maiąc natym że werbuią od Żuławach Ludzi swey Religii, i Ubieraią w Toruniu w Moskiewskie Mundury Znać Jch wszędzie po Wsiach i Miasteczkach pod Kommendą Moskiewskich Officerow nie trzeba Wam powiadać jak się sprawuią bo to dobrze znacie. Więc jeżeli Was te wszystkie okolicznosci wyżey wyrażone niewzruszą co się tycze dla Oyczyzny, nie załuycie przynaymniey z tey Krwi ktorą macie od Boga udzielić dla niego cząstki, zatę ktora na Zbawienie Wasze Na Krzyżu rozpięty obficie wylewał. Przystępuycie zapraszam was przezacni Synowie Oyczyzny wraz ze mną do tak chwalebnego dzieła jest to nieporownania większy Honor ginąc i rzecz przy Zwycięstwa niżeli Obcego Narodu kaydany nosić. Zostawicie tę pamiątkę po Was i Dzieci Waszę na ucyście na potomne Wie-

Ki zescie

ki, żeście wskrzesili naród Zniewieściały. Wy zaś Woyskowi Przezacni Rycerze Ktorych Oyczyzna trzyma na Obronę Swoią, nie niesłuchaycie Zuchwałych Ordynansow Kilku Kommissarzow Woyskowych, Sług Rpptey Zbuntowanych przeciw Oyczyznie. Bądźcie obrońcami tych Ktorzy wam płacą, a nie podlegaycie Uzurpowaney władzy, Ktorą na was zlewaią. Honor, poczciwość i Sławę, Sami dawno Utraciwszy. Wiadomo wam jest że kiedy się Dyssydenci Zbuntowali, to na ten czas wzdrygali się was zażyć, a teraz przykład nigdy niesłychany w żadnym Kraiu, jak ten pierwszy że Was Ordynuią przeciwko tym Ktorzy za Waszą Wiarę i zawaszą wolność giną. Łączcie się z Nami to jest Boska Sprawa, a byście na dalsze Czasy Karze przyzwoitey za taki występek nie podlegali.

Z Hamburga dd 8 Julij Według pewnych wiadomości, Saxonia od dawnych Wiekow tak znacznych nie pamięta, jak tego Roku Werbunkow, kiedy procz Aktualnie zgodnego Woyska do Boju przeszło 45^{m} liczące, jeszcze nieustaie nowemi Zaciągami Kompletowac Stare Regimenta Co na jaki Koniec dzieie się, w krotkim czasie ma bydz Publico wiadomo

Z Berlina d 9^{a} July: Procz Kordonu na pograniczu Polskim wzdłuż Szląska ciągniony będzie i w Marchy Landmilicyą tamczną i Pomorską: do ktorey pomnożenia Regiment Infanteryi ztąd pomaszerował. Granice nasze od Polski opatrzone będą.

Z Warszawy d 4^{a} Augu:

JMX: Biskup Kujawski Unikaiąc Wizyty JMć PP. Konfederatow Sieradzkich, a bardziey żeby odania Subsydyi nie był od Nich Solicytowany, będąc o Ich Zamysle przez Przyiaciela przestrzeżony, z Dobr Wolborza temi dniami tu przybył, iako też i JMć: Małachowski Referendarz Koronny podobneyże unikaiąc wizyty w Końskich.

Nadeszła oraz pewna wiadomość że JP: Dzierzanowski Podkomorzy Nadworny JoKr: Mci po podniesioney Konfederacyi przed Sęgaiącemi go wszędzie 600 Huszarami Moskiewskiemi, udał się z partią Swoią 60 Koni tylko wynoszącą przez Wyszogrod w Ziemie Ciechanowską, dla zwerbowania tam Szlachty do Konfederacyi, a z tamtąd pospieszył do Chorzeli pod puszczą Ostrołęcką, dla zwerbowania tam będących w Znaczney Liczbie Kurpikow, a to dla Ubespieczenia Osoby Swoiey.

Przyszła Oraz tu Wiadomość że w Woiewodztwie Płockiem zapewne Uczynił Konfederacyą JP. Zakrzewski Dworzanin Krolewski co nie małe u wszystkich tu przytomnych Sprawuie Podziwienie.

Przez Sztaffetę w tych dniach od Ukrainy do Dworu nadeszła jest pewna wiadomość, że Gonty naypierwszy

Herszt

Herszt Buntownikow Chłopskich jest już złapany od Dywizyi JP. Branickiego, przeco i Bunty po większy części Ustać miały i Uniwersały rozesłane po Cerkwiach i Kosciołach, aby Possessorowie i Dyspozytorowie Dobr do Swoich Mieysc powracali, i Gospodarstwo Swoie Sprawowali bez bojazni.

O Potyczkach z Moskwą Obrotach Konfederacyi Krakowskiey, lubo słychać roznie Jednak żadney pewny nie mamy Wiadomosci, poniewaz już trzy poczty z tamtąd niedoszły. Słychać Jednak z pobocznych listow że iz Konfederacie Sandomirska i Sanocka jako też Dywizia Xcia Marcina Lubomirskiego przyłączyc się miały.

z Kamienca Podolskiego de 9 9bre Julij donoszą: w Poniedziałek przeszły JP. Ozarow Połkownik Moskiewski przypieszył ku Awaricowi z Woyskiem, a zatem nadciągnąwszy JP. Generał Apraxim Hanut w Czarnodzyzynicach, z podktorego Kommendy Woysko pokazuie się po nad Dniestrem Aż do Zaleszczyk i wyżey rozciągnione po Furwachtach. JP. Branicki Łowczy Korony z Dywizią swoią około Tomaszpola, do tąd znaydował się. ktory już około 1300 Haydamakow obwiesic kazał a Niewolnikow biorą do Obozu Woyska Ross. i tam Ich tracic słała.

z Kamienca Podolskiego de 14to Julij Moskwa pod Kommendą Generała Apradina umaszerowała do Trebowli, zostawiwszy tylko W okopach na Łankach nad Dniestrem Dwustu czego Turcy niebędąc Kontenci wysłali Posłow do Generała Apradina, dowiaduiąc się co za przyczyna że Moskale w Polszcze Furwachty trzymaią po nad granicą Turecką, o swiatczaiąc przytym że ieżeli w prędce nieustąpią, mają onych, jako Nieprzyiacioł, i Gwałcicielow Traktatu Karłowickiego przesladować. Ale po dobrzemi propozycyiami poszli do Generała Witta Kommendanta Kamienieckiego, domagaiąc się rezolucyi, dlaczego pozwolił w Kamiencu być Moskwie? Ktory odpowiedział że są Przyiaciele Krolewscy na ten Punkt domagali się delegaci aby się P. Witt podpisał, ale ledwie się z tego wykręcił składaiąc się że mnie wpuszczać Ich do Kamienca JP. Branicki jako moy Kommendant rozkazał, zaczym wyjechali z Wielkiemi

z Furiami

Ad lapidem hunc ne offendas Viator,
Stetit Aº 1724.
Edicto Serenissimi Augusti II.
Zelo Reipublicae Polonae.

Excerpt z Listu z Przemyskiego de d. 2 Aug.
Moskwa z Pod Krakowa nieco się cofneła w czaroku sto Ich 300, i wszędzie po Miasteczkach stoią z wielkim udręczeniem ludzi, Szlachtę z Domow w niewolą pozabierali jako to JP. Urbanskiego Brata X. Kanonika Lwowskiego, Wołodkowicza, Rylskiego, Stadnickiego, Kasztellanica Sanockiego i jnnych. Dzieci nawet w Krosnie ze szkoł zabrali tych, ktorzy pojechali na Konfederacią. w potyczce pod Krakowem poginęli JJPP. Brzescianski, Załęski, Karśnicki i jnnych wielu, ale daleko więcey Moskwy Trupem padło. Xięstwo WWdztwo Lubelscy w Dobromilu rezydencią maią. Z Saxonij Wiadomość, że i tam rebellia o wiarę, każą koniecznie Elektorowi Młodemu bydz Lutrem. Manifest Konfederacyi Sanockiey w Przemyslu Oblatowany, Moskale w Kancellaryi z xiąg gwałtownie wydarli.
Die 20 July z pod Humania z Ukrainy donoszą, że tam Haydamacy z Chłopstwem zbuntowanym, szturmem wpadszy do Miasta Humania X. Probosczcza Rytus Łatyn. tyrańsko zabili, XX. Bazylianom Graeco Unitom żywcem czaszki z Włosami z Głow zdzierali i okrutnie pomęczeli, Katolikow Żydow na kilkanascie tysięcy wyścinali i wyrżneli, Kościoły z Ozdob poobdzierali, a Sary Pańskie z Puszki na Ziemię wyrzucili i Nogami deptali, obrazy spisami poprzebiiali.
Listy Partykularne z Podola pod datą 25 Lipca donoszą, że na Ukrainie o mil 130 po większey części są zbuntowane i przez Zagranicznych Siecżowych Kozakow. W samym Umaniu gdzie dla Ludzi zdało się bydź mieysca nay bezpiecznieysze, za zdradą pewnego Attamana tmy Żydow.

dow, a 5^m Katolikow Ciz Hultaie wymordowali. I lubo tegoż Hultaystwa wielkie mnostwo wywieszano i wybito, iednakże dwa Tysiące Uszło Ich na Polisie w Lasy.

Z Soroki de d. 3a Jentis donoszą, że tam przyiechał z Za Mohylowa Człowiek Wiary godny, Ktory pod przysięgą twierdził, że jeszcze iest 6000 Woyska Konfederackiego za Dniestrem, Ktore pod Chocimiem Stoi, i Tatarow 20 obok. Cesarz zas Turecki pisał do Baszy Chocimskiego i Jassow, aby Tymże Konfederatom wszelka wygoda dana była.

Toż Samo Swieżo tu do Warszawy przybyły JP. Krasnosielski Super Intendent Komor Ukrainskich twierdzi, oraz żew Ukrainie Bunty po Większey Części Uspokojone, Hersztowie Ich połapani i przykładnie Ukarani, Chłopstwa wiele wywieszano i wybito. Teraz Szlachta. Gubernatorowie i Żydzi do swoich mieysc powracaią.

Głoszą tu że już 20^m Tatarow wpadło do Moskwy, i że Barska Konfederacia do dawnego przychodzi Stanu. Jest oraz odgłos że JMP. Potocki Podczaszy Litewski wprowadził Tatarow na Granicę Polską dla czego Moskwa z pod Baru miała się reyterować pod Kamieniec Podolski.

Z Rzymu donoszą że Oyciec S. do traktowania z Ministrami Francuskiem i Hiszpanskiem, na mieysce Kardynała Torregiani Sekretarza Status. determinował Nominować Kardynała Negroni

Listy z Anglii pełne są Użalenia na okolicznosci trapiące Stan tameczny. Twierdzą Oraz że między Anglią Prusakiem i Hollandyą, Alians iest w robocie, fine Utrzymania Korsykanow przy Ich wolnosci.

Mysli nieinteressuiącego się Obywatela.

1. Gdyby przyszłosci czasu myslą dosiąc można, nie jednego Obywatela, troskliwym, Uczyniłaby ciekawość co Potomność powie i pisać będzie. o tak w podłonych Oyczyzny Interessach. Kogo Obwini, Komu przypisze Czynnosci teraźnieyszey Historia. Ktora Zapewne dawnych Polakow, Honor i Sławę Kochaiących mnić będzie Obywatelow.

2° Czyli się z dobrą Wiarą zgodzić mogą takich Zelantow duchy, Ktore

Ktore usiluią w Narodzie czynić Prewencią: Że Krol Lutrow i Kalwinow
wprowadza. Wszak ześmy sami w Lesznie czynili Konfederacią Mocniey=
si Słabszych do podpisow Przymusili, i na wszystko zchęcią pozwa=
lali byle tylko To (: Ktore naszey Ambicyi i Zazdrosci zawiniło:) odmienić Panowanie.

3° Przeciwko Torunskiey Konfederacyi, miał Czas i porę prawdziwy
Wiary Zelus uczynić Rekonfederacią, przecię o nim nie by=
ło słychać. Niechay każdy na szali rozsądku zważy, co bydź
może za Korzyść dla Krola Żeby Kilkunastu Dyssydentom dogo=
dził, a tym cały Narod zrobił sobie nienawistnym, od ktorego
Serc i Affektow Zpojonych, Każdą w Panowaniu Obiecywać
może sobie pomyślność, gdy sam Krol bez Narodu nic nie
czyni. Gdyby Wiara ktorą z Mlekiem wyssał pozwoliła Mu
tey myśli, Rozum i Polityka sama w rządzeniu Krolestwem
dopuścić by mu tego Kroku nie mogła.

4° Mowią ieszcze Zelanci Że Krol Moskwę wprowadził. Ale
ta nam dwoch Augustow dała, a na tym zostaliśmy Spokoyni. Jakże
narod Wolny a pełny własnych Interessow i niezgody, może się
bez żadnego wsparcia na Obranie Krola zgodzić? gdy tego
doświatczenie probuie Że na Seymiku, jedno myślnie
Deputata lub Posła obrać trudno. Te się rzeczy exagerować
łatwo mogą, ale nie Czynić. Skutki te, są i były złego Oby=
watelstwa, i nieszczerey miłości Oyczyzny. Poki Cnota jedno=
myślności w Naszych Żyła Antecessorach, dawaliśmy Moskwie
Cesarzow, i tak do Ich Interessow mieszaliśmy się, iak
oni teraz do naszych, Historia Krajowa każdego nauczyć może.

5° Konfederacia Barska powabnym Wiary i Wolności Zaszczy=
cona Hasłem, wielu zwiedzie i zdradzi Obywatelow, niechay
Tylko każdy starać się Czytać List ktory Konfederacia pisa=
ła do Elektora Saskiego i Krolewiczow Polskich, dowie się
Że to dzieło niema innego Celu, tylko Żeby Krasinska nale=
żała do Tronu Polskiego.

6° Uniwersał JMP. Krasinskiego 7. Marca w Barze ogło=
szony, wzywa na pomoc Woysk Moskiewskich dla Obrony
Greckiey wraz i Katolickiey Religii, A czyliż ta robota
Ktora w Kraju przymnożyła nieszczęśliwych przypadkow powinna

bydź

bydz ochrzona tak szacownym pretextem? Tak Swiętych i drogich Tytułow, czyliż godzi się na Złe Zażywac Intencie? nie dość że Ludzi ale i Samego Boga oszukac pragną. Rzecz dziwna Tych wzywac na pomoc, ktorych robotę Publicznie naganiamy? jak że maią własnego na Siebie Używac oręża. Tatarow wołac aby Wiary S. Bronili, ktorey sa nieprzyiaciołami. Czyliż dosyc fałszywa o Wiarę i Wolność gorliwość niedowodzi się Jawnie Występkow przeciwko Oyczyznie i Krolowi, Wiara S. nieprzyimuie. A ten naycięższy iest grzech, ktoremu restytucią uczynic trudno. Zaczym Barska Konfederacia nie tylko za Wiarą ale i z Wiarą nie trzyma

7° Czyliż się to z Sumnieniem prawowiernych zgodzic może Katolikow, Przysięgą i Słowem poczciwym przyrzec Wierność Krolowi, a czynic iedni jawne drudzy skryte Usiłowania Detronizacyi? Kosciół Boży tego chwalic nie może. z tegoc powodu, choćby z Naylepszą był Krol dla Kraju Intencią trzymac z Moskwą musi, gdy sam Narod z Nim nieszczerze postępuie

8° Nieukontentowanie z Panowania nie tego wieku w Naszym się zaczęło Narodzie. było prywatne nienawiści i Emulacie Za Krolow Michała i Jana, oraz drugiego i Trzeciego Augustow.

9° Juz gdyby nayczołliwiey piastowane było Berło znaydzie Duchy zazdrosne i Wyniosłe niepokoy w Kraiu wzniecaiące. Takie to są Zwyczayne naszych Krolow Losy, że będąc z naywspanialszą do Panowania duszą i przymiotami, jednym Wakansem jednego Ukontentuie, a wkilku wzbudzi niespokoyną Ambicią, i tak sam Łask szafunek nieukontentowanych przymnoży a częstokroc i niewdzięcznych. To jedno tylko Krol miec może ukontentowanie, ktore sama Natura dac jest zdolna, to jest z Wnętrznego dobrym Dzieł i Intencyi poczucia.

10° Jest w prawdzie na Co Sarknoc w teraznieyszych okolicznościach, ale niegdyś nie był ten Narod straszny w odporze Sąsiadom, gdy nim podłość prywatnych rządziła nienawiści

W ten Czas

Wten czas był dzielny gdy Narod z Krolem a Krol z Narodem
Wiarę, Wolność, Honor i Sławę, za Cel mieli szczerego Uszano=
wania. i wspolne nato łozyli Azardy. Moglibyśmy dotego
ieszcze wrocić się Stanu gdyby Cnotliwa o Wiarę i Wolność gor=
liwość niebyła z podłością prywatney złowarzyszona Ambicyi.
Na Koniec co do teraznieyszych okoliczności Sytuacyi
przyszły mi na myśl dwa Wiersze Sławnego Kronikarza
Naszego Stryikowskiego choć proste ale szczere.

Byli nasi grozni Moskwie niegdyś,
Ale coż to potym kiedy to iuż nie dziś.

Respons na Myśli nie Interessuiącego się Obywatela.

1° Gdyby przyszłości Czasu myślą dosądz można &c.

Ad 1mum Przyszłością się Czasow zatrudniać, jest to przetakiem wodę
czerpać. Troskliwym bydz z ciekawości Co potomność powie, kogo
obwini, komu przypisze Upodlenie teraznieyszych czynności
jest właśnie z Herostratem jedno myśleć, Ktory Rzemiosła swego
Kopyto, za wieczney pamiątki chcąc wystawić Koloss, sromotną Akcyą
miedzy Sławy godnych mężow pomieścił Historią, gdy w Efezie
Kościoł Dyany spalił. Będą się rozpatrywać następne wieki zapewne
i mocno dochodzić przyczyn. Kto to był ktory upodlił Narod wolny,
Wiarę i Prawa poniżył. Dla jakich zamierzonych projektow
cnił gorliwość męstwa Polskiego. Senat Duchowienstwo, Rycerstwo
żądał przytłumić. A ktorzy znowu nieporuszeni mężowie byli kto=
rzy opierali się, i wznieceili Sławę i Honor Narodu. Staropolskiey
odwagi Cnotą nieporuszeni Obstawali poty, poki niezagasili Tytułu
lustrownie świcącey prywaty. dla Dobra niby pospolitego zapa=
loney, a tak wgruncie własnym zdradliwa Ambicia poszlakto=
wana, o zniktczemnienie Obywatelstwa przewrotem swoim wytra=
wiona i Oczerniona zgaśnie.

2° Czyli się z Dobrą Wiarą zgodzić mogą &c.

Ad 2dum Pozwalam że Duchy takowe, ktoreby miały dogadzaiąc
prywatney passyi, w Narodzie Czynić prewencią, i niewysłedzio=
nego Krola posądzać w Sprawie Dyssydentow, że nam Lutrow

uprowadza,

wprowadza, takowi ani się z gorliwością ani z Wiarą prawdziwą zgo:
dzić mogą, i owszem bez czci i Wiary takowe Kreatury rozumiałbym
Żyiące! Jeżeli zaś wytropione przyczyny przekonały jawnym Kray
cały dowodem, jużci to nie Prewencia. Przypisana Narodowi
Spieszność w Konfederacyi Radomskiey a Zapomniany Rapport
do Woyskowey Kommissyi że w Toruniu i Słucku Kupy Ka:
cerskie zgromadzaią się, można było wydanym Ordynansem do
pobliższych Chorągwi i Regimentów Woyska Koronn: i Litt: z po:
czątku zaraz one rozpędzić i Złemu zapobieżyć. A Ktoż zrobił
na Kommissyi Woyskowey paritte Votorum, Ktoż tedy Szatańskie
te nasienie aż do Punktu Konfederacyi Radomskiey
wypielęgnował. Sprzysięgły się Stany Rzpltey Uroczyście, i Praw
Narodowych. Ktoż te Membra putrida, Bunt Dyssydentski,
do równości samym Katolikom w tym Kraju przyzwoitey
wyniosł. Trudno zaćmiać Całego Kraju, czyniąc się nie
dościgłym. Już w tym Objaśniony Cały Naród Polski, cała
upewniona Europa, i wszystkie Sąsiedzkie Potencie Uwiadomione.
Ktoż to Zelantów Duchy w narodzie Czynić Usiłuią prewen:
cią. Odpowie Ten i Bogu i Swiatu, Ktory znayduiąc się na
Generalney Sessyi Konfederackiey w Radomiu wyśćwiczył ułożony
Sposób od podpisu Uchylenia się, i przyięcia do równości Konfe:
deracyi Dyssydentskiey, bo każdy Marszałek Konfederacyi
do swego Wdztwa Ziemi i Powiatu miał odjechać prawia
Manifestatione in loco Provinciæ Contra irrytatum Actum.
Ale wydał Zdrayca Oyczyzny i Wiary Konfederacią. Pa Caro
Pułkownikowi Woyska Ross: Pilny swey Służby Kommendant
opasał Zołnierzem na Całą noc Miasto Radom, wyrychtował
do Zamku Armaty, obrócił w Paradzie Gemeynow i Granadierow
do Stancyi i Domow Mieszkanych przez Konfederacyi Mar:
szałkow. Ktoż tak Obligacią gwałtowności manierą a nie
spodzianą choćby na życie własne nie wymusi przyrzeczenia.
Zeszły się więc na Zamek z Konfederowane Stany, naprzód się
podpisał X. Podoski Referendarz, a w Gabinecie Dyssydent:
skim: jeszcze za życia Xcia Prymasa Łubieńskiego, y nomi:
nowany Prymas, zaczęli się podpisywać Marszałkowie,
Xże Radziwiłł i inni z Wdztw Ziem, i Powiatow Obrani. Przy:
ieli zatym ad Corpus Confederatorum te Dziwy Mięso bo Conspira:
tos przeciw Wierze Katolickiey Evangelicos Scribas et Pharyseos.

A Czyliż

Aczyliż się Swiat na to dziwic nie może że do Obrony i w Towarzystwo przyieli tych, z ktorych każdy o lepszą domagaiąc się, wynaydowali zasadzki i zdrady poniżania Kosciota Chrystusowego i haniebienia Wiary Jego S. Katolickiey. A na co przyieli? zapewne Kto Zuchwale. Odpowiadam bo Musieli. Gdy tak okrutny w Narodzie z pomocą Exotycznego Woyska zrobili widok, podniesioną rebellią, żeby to, na Fundamęcie Prawa Krajowego działo się ochrzcili Konfederacią. Ktokolwiek jest indyferętny i niech będzie jakiey kolwiek wiary, przeciez znaiący Krajow Prawa czy Naszego Narodu, czy Anglij Hollandyi i innych gdzie jest spolne Obywatelstwo Katolikow Rzymskich z Dyssydentami czyż mogą takowe wznawiac we wnątrznosciach Oyczyzny Swoiey Insultus przeciw Panuiącey Wierze? A gdyby się tacy ziawili, ktoż by pierwszym bydź powinien do Obrony i pottumienia tey Sedycyi i pierwszym w zniesienia oney Herezyi, jakiey Sprawiedliwosci wzorem był by za ten potępiony Kryminał. Zostawuie Sumienney myśli Każdego i rozsądkowi. Ja w tym zdanie moie odkrywam, iż nie tylko Wiara Katolicka jako Panuiąca w Narodzie, ale i też w Istocie Swoiey Status Politicus nad Miarę i Zwyczay Prawa Cywilskiego zbytkuiących Dyssydentow wypuszczać nie powinien. A takać niby przed Stanami Rzptey a w tym zaraz Obywatelstwo Jey za kark brać, i Inpozycią wkładać na Wolny Narod. Jakiż to Kryminał, i jaki wiekami wstyd nie wymazany? Czyż te pobudki prawdziwe, są z Zazdrosci i Ambicyi Obywatelow ku odmianie panowania. Nie byłoż Sposobu Ziednania się, lub przyzwoitszych Srodkow ucalenia Panuiącego, nie żeby na Chrystusie i Wiarze Jego Swiętey Zemscic się. Przyznam się otwarcie Mysl godna Uwagi: co na to Potomnosć powie, i kogo obwini. gdy zastaną ślady w Samych podpisach Marszałkow i z Konfederowanych całego Rycerstwa Katolickiego Salva Immunitate Fide Orthodoxa Catholica et Salvis Juribus Regni, Ah jak żałosna wspomniec będzie, wiek Wiekowi poda wiadomość, a zrobi się w niesmiertelne Czasy przekonywaiącym swiadkiem w Wieku Zycia Naszego wyguzowana niecnota Aż do tey złosci: że Nad Wiarą

Katolicką

Katolicka i Wolnoscią Narodowych Praw wyciągnęta Pa=
nowanie Swoie

3. Przeciw Konfederacyi Torunskiey &c

Ad 3tium Nie zdaie się Obywatel nie interessowany, prze=
ciez naganiac Czasowi i Porze, ktore Prawdziwy o Wiarę Zelus
mogł miec i w nich Czynic Konfederacyą na przeciw
Torunskiey i innych; a nie uczynił, dość się wyzey o tym
mowiło. Lecz uwazaymy teraz Sztuki Machiawela, ktory
Zachował rozsądność przyzwoitą aby nie był poszlakowany
w zdaniu. Swiadczą Actus Seymu Convocationis 1764ti w
Bezkrolewiu. Odebrała na tym Seymie moc Buławom Het=
manskim, w Oczywistey prewencyi poniżona Władza, ktora
w rożnych przypadkach Krajowych Mocnym bywała Sporem,
i Mediatorem inter Majestatem et Libertatem, a goto=
wą i dowodną w Kraju Obroną. Obrona ta interpretowana
Ambicią, Emulacią i naygłownieysza przeszkodą Rządom
Panuiących. Wszystko się to dla Obmyslenia pewnieyszego
bezpieczenstwa Kraju, twierdzi wolności, Praw Umocnienia,
Wiary Katolickiey i wewnętrznego pokoju Zachowania Sta=
ło. Obostrzona Surowym prawem, a wystawiona wspania=
tem Tytułem Woyskowa Kommissia, na mieysce oney we
dwoch Narodach, a we Czterech Osobach Hetmanow Wła=
dzy postanowiona. W tym Czasie Seymu Convocationis w
Części swoiey Rzpta Zaufana, obrociła wzgląd na nowego
Elekta ktorego Bog dać Jey miał, i w Zupełney po=
ufałości Szacunek tych dwoch Kleynotow Wiary
Katolickiey, i Wolności Praw Narodowych jedney Osobie
dla nayłatwieyszey Skutecznosci w kazdey potrzebie
ratunku Oyczyzny powierzyła, i w moc Absolutną rządy
Woyskowe oddała. Niech że dziś tą cząstką Rzptey o=
gląda swey rady robotę jak się ona wydaie. Czy dla prywa=
tney Korzysci parcyalnie uknowana, Czy dla dobra Publi=
cznego a w tym nie spieram się: Może wielu Obywatelow
szczerą Intencią dla Oyczyzny dobrym Końcem ra=
dzili i bydź to rozumieli, a teraz na swoiem zdaniu
oszukani zostali, wyprowadzili zdało im się z Nie=
zbyt bezpieczney Obrony Kray, a tak niechcący w
pewny i nieomylny przyprawili Upadek, samo to
dziś nay wszystkich doswiadczenie Uczy.

Alemown

Ale mowmy daley i to Stanow zprzymierzenie i zprzysiężenie
się pod Hasłem Wiary i Wolności. od Convocationis, Electionis,
Coranationis Seymow pielęgnowane. aż do Seymu Ordynaryinego
1766. i dopiro wtym Czasie rozwiązane. Juzci na tym Seymie
Sad swoy Kacerstwo Dyssydentskie wynurzeło in facie wszystkich
zgromadzonych Stanow Rptey Pokazali Bodźce i za Ostrzone rogi
na Wiarę Katolicką i wolność Praw Narodowych. Pokazał-
ły się zamachy na wewnętrzny Pokoy Domowy z Woyskiem
cudzoziemskiem bez Naymnieyszego wstrętu Dyssydenci grozili. Coz
teraz na to powiesz, jeżelis prawdziwie nie interessowany Oby-
watel. Rozwiązano Konfederacią, Cujus Arte et Ingenio. Aczyż
się godzi oszukiwac Narod i Oyczyznę. Jawne pokazuią się
przyczyny tego. Ktoz bowiem broni od pasuie używany do boju.
Wybuchnęły in publicum JMP. Panina Ministra Carowey JMć
bez podpisu własney JeyŻe ręki. deklaracie, są drukowane
po Kraju rozrzucone, wolno Czytać jak Sztucznie zkompil-
lowane, i jak obojętne Upewniaiące każdego Obywatela
bezpieczenstwo w Narodzie, ale Dyssydenta, bo na Koniec
jawnie robotę Kacerską i pewność iey Warcie, a ktoby
się oney sprzeciwił, zagraża hostylitatą. Aczyliż takowe
despotyczne Ukazy w Wolnym Narodzie służą. Pokazały
się od Dworow Angielskiego Szwedskiego i Dunskiego polity-
cznieysze wmieszenia, za Dyssydentami, dotykaiące kolor Tra-
ktatu Oliwskiego ale to wszystko Symulacia była, bo Oka-
rowana za Angielskie Sterlingi zapłaconego Woyska Moskiew-
skiego w kilkudziesiąt Tysiącach pomoc, jeszcze nie nadciągne-
ła była do Polski Hetmani prawie zkassowani, nie
miał Strzedz granic, kiedy chcieli, i wiele się podobało wszyst-
nie Uwiadomiona też otym była Rzpta. Dopiro poz-
czuli wiedztwo jak się po Kraiu ta Szarancza rozbie-
gła. Grod Kaliski Szesniescie Szlachty Palestry zabitych
Bernardyni porąbani, Kosciol zkrwawiony, pokazał skut-
ki początkowe Ubezpieczonego Obywatelstwa od Mos-
kwy. A Zaco te gwałty. Za to Dyssydentow Rebellyi ty-
tułem Konfederacyi nazwaney, przyiąc ad Acta Concellaria
nia niechciała. Przyznayże teraz Czy miał się zelus o
Wiarę dac słyszec nie spodziewanie przycisniety Kray

Woyskiem

Woyskiem Exotycznym widząc. Zaraz grassowac zaczęli Dys-
sydenci uwidziawszy po rozwiązaney Konfederacyi bezbronny Kray
w Naypotrzebnieyszym obrony Czasie. Niech że teraz waży
na szali rozsądku każdy iż oszukany Narod został od No-
wego Elekta, w ktorego Osobie naypewnieysię Ubezpie-
czał, od Jego Tronu groźne wyroki odbierał: iż lepieyby było
Stanow Rzpltey z dobrey Woli od roztrząsnienia żalow i
Krzywd Dyssydentskich przystąpic, niżeli poniewolnie
być do wykonania przyuredzionemi. Ah Oyczyzno Miła
Narodzie Wolny, Tyżeś przyszedł na to Urogarie: Że per
Meram Vexam wymyślone Skargi, pod decyzyą Aggressorow
Kraju przeciwko Prawom Narodowym, to jest Woyska
Moskiewskiego ugodzone być mają, ktoż tedy te korzyści
dla Lutrow obmyślił aby Jm kilkunastu dogodził: Wstyd
wspomniec, lecz też i Grzech to taić Uprojektowane
Zamieszanie Oyczyzny, aby wtym odmęcie. Mądrą, możną,
Starożytnych Imion i Familij Szlachtę, z dostoienstwa,
prerogatyw, Honorow, godności, i Zaszczytow Obedrzyć,
i wygubić i wytracić, z Życia i Fortun złupić, a Szlachtą
blisko tysiąca Nowa Kreowaną Oyczyznę obsadzić, i temi
Nowey Wiary, a bardziey żadney lecz Sumienia jednego z i je-
dno myślnego z Panuiącym Subiectami, Senat Ministrostwa,
i Dygnitarstwa zapełnić, a to złe rozplenivszy Absolutnych
rządow i Sukcessionalnego Tronu Berło w Korzeniło by Się
Ja i ta to Spes Aligit. ale tez przy Boskiey Pomocy i Fal-
let. o Cząstko Rzpltey jak żeś w Sey Convocationis radzie, czy
dobromyślnie czy nieprzeyrzanie nieszczęśliwa i zdradzona
Miłością zaufana w jednym Elekcie. czy Sromotna prywatą
Uwiedziona, jaką zewsze Stała Miłey Tyranką: gdy jednemu
w zapętności powierzyć Nayszacownieysze Kleynoty Wiary
S: Katolicką Rzymską i wolnośc Praw Narodowych w Moc
dostateczną oddać ważyłaś się: Wszak te naymocnieysze
Twierdze Stałosci Narodu, względem i Czynoscią Obywatelską
za dziedzicznych Panow Krolow Polskich jak pilnie Strzeżone
i Ubezpieczone były. a teraz Strozow naypierwszych Hetmanow
Wielorakiem Prawem Warowanych, pokassowac i zniszczemnic
powagą dopusciłaś, masz teraz za to nagrodę masz dowody bez-
pieczenstwa. Traktatu Oliwskiego, i Grzymułtowskiego Etymologia
Żle zrozumiana, Sens Traktatow Interpretowany i Żle bardzo
wyrozumiany. Forma dawnych rządow przewrocona, Prawa wiekami

Zarzyto

Zażyte po Kassowane, Inne do Interessu po nadciągane, Inne
przewrotnie Tłomaczone, zdrada pod Narodem wolnym uczy-
niona. Wierze Katolickiey Tytuł panuiący przyznali, lecz nie
Obrządki, Żale, Krzywdy, i Skargi Dyssydentskie w postaci Li-
tosciwey pretensyi słusznych wykształtowane, pozornem
pretextem przyodziane i przyięte. Przed Elekcionalne w
Gabinecie Peterburskim przyrzeczone dla Dyssydentow obie-
tnice, (: ktore się aż do Osoby wyniosły Korony:) w Obo-
wiązkach Zawartych Uskutecznione, Cały Kray Zamieszany,
Ztrwożony i Zniszczony. a rady Seymowe omamione Zostały.
Owoż Korrupcia jednego, stała się rodzaiem drugiego, Rozwią-
zali 1766° Konfederacyą, i Zepsuli one Zprzysiężenie się, przy
Wierze i Wolnosci 1764° Uroczyscie przez Stany przyrzeczo-
ne. A gdyby było to Hasło trwało, nie mogliby się odważyć
czynic Spiskow Torunskich i Słuckich, bo tym sposobem
nie mogliby się byli do Konfederacyi Convocationis, tak
iak łatwo Dyssydentom przyszło że po Tey rozwiązaney do
Radomskiey przyczepic się mogli. Na Koniec Taż sama
zprowadzona potęga Moskiewska od Dyssydentow, Na pomoc
wezwane Woysko od rebellizantow domowy pokoy wewnętrznie
burzących, nie mieliby tyle smiałosci i mocy takich wyrzą-
dzania gwałtow, Biskupow, Senatorow, Hetmana i Posła z
Rady Seymowey Zabierania, z hańbą Wiary S. Katolickiey
Rzymskiey. oraz z niesławą Narodu do Moskwy zaprowa-
dzona. Krey Biskupa Lwowskiego przy Ofierze S. podnoszą-
cego Nayswiętszy Sakrament w Kark rąbienia, Kanonikow
Assystuiących Ofierze tak Straszney na Smierć pchnięcia
Po Ziemi Nayswiętszą Hostią rzucania, i oney deptania
Kosciołow Krwawienia. Miast i wsiow Palenia, Osob po
swięconych Bogu w Klasztorach gwałcenia. Depopulacyi
w Kraiu wyrabiania, Zupełnie tak wiary Katolickiey
jako Koscioła Rzymskiego Obrządkow wygładzenia. I tylo
innych niezliczonych a przykładem rownym nie słychanych
okrucieństw w Narodzie Polskim wykonywania. Niemieliby

Mowre

Mowie tey odwagi jaka teraz Czuiemy, i Załosnie widziemy
Ze ią maią gdy przy Naypewnieyszey Ukoronowaney głowy po-
mocy, łatwo się pod Konfederacią podszli Radomską, i nie
ledwie się też rozszerzaią po Polszcze. Bo Zatym idzie: że Ułożone
Projekta im Skutecznie wykonane będą, tym pewniejsza Twierdze
Tronu dla Panuiącego Obiecuią w Nadgrodę szczyrych i wiernych
przychylnosci Dyssydentow od Koron Zachodnich, i Połnocnych
przyrzeczona, Rzymski bowiem Cesarz ani Korony, Fran-
cuska, Hiszpanska, Portugalska, Sardyńska, Ani naymnieysze
udzielne Panowanie Katolickie do Uroczystosci Elekta nie przystą-
piły. Nawet Porta Ottomańska Zwyczaiem Paktow Karłowickich
nie idąc, przy Swoim została uporze. w takim Czasie Kilkunastu
Dyssydentow w Kraju Polskim Spokoynym zaszczyceni Obywa-
telstwem, Swey Religiy fałszerstwa Sposobem, dali pewnosc Regnan-
towi trzymania się Potencyi Zachodnich i Połnocnych, od Ktorych
Spiesznie Recognicie i powinszowania nastąpiły Tronu. Ta ta
Kupka Dyssydentow Polskich poważnego wstępu Obiecuiąca
sobie do Senatu, Ministeriow, i Dygnitarstw Krajowych, przy
Gwarancyi Potencyi Moskiewskiey, Upewnia Krola in plura-
litate Vetandi na Seymach i Senatus Consyliis, coby kolwiek
od Panuiącego Umyslone było Uskutecznić i trwało Zrobić.
Niech więc teraz kto chce sądzi: jako tak powolne nadzieje
niemiały Gustu Zepsuć Krolowi od Własnego Narodu i to wolne-
go a ostrych Rządow Cierpieć nieumieiącego, przeciwnie zas jak sma-
ku niemogły Zaprawić do Osob odmienney Religiy, gdy się w tak
obfitey Korzyści dla Krola z Duszą i z Ciałem oddali. Pewny
tedy każdy Obywatel z objasnienia tego zostaie: że dla Kilku-
nastu Dyssydentow Krol Całego Narodu Odstąpił, aby się
Sam przez nich na Tronie Utrzymał. Dawne to iuż Lata
jak ta garstka Dyssydentow Stosy drewek układała i wysuszała;
a to wszystko pod kolorem dobra Oyczystego, niby ofia-
ru Bogu czyniła, jak z Izaaka Syna Abrahamowego, poki
się nie doczekała tey pory, w ktorey Dagona Ołtarz wysta-
wiła, i zamiast Całopalenia, Krwi Katolickiey niewyga-
szeta. Czego dokazać niemogła, poki Starodawnych Praw
Polskich i rządow forma trwała była. Upatrzyli Czas pod Kon-
wokacią przełamali trudnosci, ułatwili Sposoby, powiodły
się obojętnice, pomyslnosć nad Spodziewanie zyskana, do-
bry wiek nastałt tenebrarum, teraz więc psuc Wiarę Ka-
tolicką i Wolnosć narodową. Prawa wywracać, Kray Cały
przewrocić. Chocby Kamień na Kamieniu połozyc, byle
w tych

jak że nie używać, przysta godzina et potestas

w tych Obalinach ten Staroswiecki o wiarę Fanatyzm Polski Zagrzesi. Nieczytaymy tego w dawnych dzieiach, przeto przywyknoc trudno. To wiemy z doswiadczenia. że poki Krolowie wolnemu Narodowi w iedney Wierze Katolickiey panowali, ulubiał Krol Narod. i w zaiemnia Sprzyiał Krolowi Narod. i bez Stanow Rpptey nic Czynic, nic Stanowic nie mogł, i niestanowił. Skoro się Srokaciżna rzuciła na Wiarę Katolicką, albo diversicolor Rządow pokazuie się. Tylko co Dyssydentskie korty do Wiernych Owczarni wkradły się, zaraz za niemi po Seymikach Przedseymowych Woyska Rossyiskie 1767° Jnstrukcią dla Posłow pisac nakazywały, Z innych Wudtiw Obywatelow Za Posłow na Seym nie tych ktorych Ziemianie i Wudzanie Possessionaci, Szlachta, ale ktorych Dwor i Dyssydenci inspirowali Moskwie i mieć Zadali, Obrali. Tym gwałtem tknięty Narod Wolny narzekał dziś, i inaczey pewnie niemysli, tylko że: z mlekiem dziecinnym wyssanie, i poznanie Wiary katolickiey Panuiącego, już nadwątlone. Rozum i Polityka w rządzeniu Panstwem złomawszy sfere granic, Extra Orbitam Wyskoczyły, a to z tey przyczyny, na ktorą downo zgodzili się Filozofowie, iż: admisso Uno Absurdo, Sequuntur Cætera.

4° Mowią jeszcze Zelanci że Krol Moskwę wprowadził; a ta nam 2 Augustow dała &c.

Ad 4tum Nieiest to wynalazek Zelantow że nam Krol wprowadził Moskwę, ale powszechne Kraju Mysli wyrażenie wspiera się na Poselstwie do Elzbiety Carowy Moskiewskiey odprawionym 1756, jeszcze w rownosci Obywatelstwa przez Stanisława Poniatowskiego Stolnika W. X. Litt° od Krola Augusta III° Są wprawdzie przeciw Woynie Krola Pruskiego Sprowadzone Woyska Moskiewski, ale po Smierci wspomnionego Krola na nowo wprowadzone. Zaraz na Generale Pruskim, w Grudziądzu Exorbituiące, na Seymie Convocationis Izbę Poselską nachodzące, i Seymowi Electionis Assystuiące, i Coronationis, i aż do tych czas w Polszcze nieodstępnie mieszkaiące, a zawsze Actus Solennes Prawa Uroczystego intuiące, i naypierwszym przykładem za nowego Elekta Stanisława Augusta Wolney Elekcyi przeszkadzaiące, o co zaraz ponachodziły Manifesta na początku Kię

czątku Seymu Convocationis przez bardzo Wielu Patriotow. Jak ze na tym przestac możem że nam dwoch Augustow Moskwa dała, a na tym zostalismy spokoyni, gdy nam tego Obywatel nieinteressowany nie probuie, tak tez perfunctorie wymowiony Zarzut, Wolnego Narodu nie przekona. Młodey pamięci dowod gruntownieyszego wyciąga objaśnienia. Tykaiąc Prawa Elekcyi Krolow Polskich przynależy Zacząc z Fundamentu, od Ktorego Czasu Rzplta Wolna Pania i prawna Zostata, choćby z rownosci obierania sobie Krolow, Historia Krajiu dalley. Przecież nie dosyć na tym powiedzieć że nam Moskwa Krolow obierała gdy tego dowodem potwierdzić nie można. Po Zymuncie Auguscie I. ostatnim potomku Jagiellońskiey Familij, dopiro na nasz Narod Arbitraria spadła potestas, Kogo chcieć obrać choćby z rownosci Stanu Za Krola Uwolniony z Kondycyi Narod Zachowania porządku w Liniy Panuiącego, przedtym bez względu na Osoby Krolewiczow i Majorat, tylko jak affekt Narodu do Pana Kazał, Zawsze z Pokolenia Krolewskiego obieranie Panow zachowywał, a jeszcze do Piastow maiący głos wolny, i prawem warowany. Upewniaią nas w tym wiekami Zażyte Prawa narodu naszego, przyświatcza Historia Krajowa, a o Impozycyi Moskiewskiey ani wspomniona Żeby do tego prawo Miała. Gdy nie zostało Potomstwa po Zygmuncie Auguscie I /: Ktory pod Panowaniem swoim Kalwińską i Luterską Sekty w Senacie Polskim i Ministrach zaplenił, Za to tez Ukrocił Bog Zycia, Umknut Potomstwa, i Zamknoł w Osobie Jego całe Jagiellońskiey Familij pokolenie :) Został Marszałek W. Kor. Firley w Bezkrolewiu, przeciwny Uchańskiemu Prymasowi jako Dyssydent, i pokazał niejednomyslność dobra pospolitego, bo domowy pokoy Oyczyzny szarpać Zaczoł. Atenże to Wolny Narod niezgody pełny /: jak mowi Obywatel :) winien temu: Została połtumiona Dyssydentska Rebellia przez Zamoyskiego Hetmana, i jednomyslnym Narodu Wolnego głosem bez Assystencyi ekzotycznego Woyska, Obrany Henryk Walezyusz

Krolem

Krolem Polskim. Tym porządkiem i Prawem Wolnego obie=
rania Narodowi Polskiemu nadanym i Wiekami Za=
żytym Inni także Krolowie Następcy obierani byli bez
Woyska Cudzoziemskiego wsparcia, i owszem Intruzo=
ra do Tronu, z Woyskiem wyganiali, i zwyciężali. Swiad=
czy przykład Wielkiego Jana Zamoyskiego Hetmana
W: K: i Męstwa Jego Dzieło, Ktorym Złoczywszy
Batalią pod Byczyna 1588. z Xciem Maximilianem
Bratem Cesarskim, nie tylko onego Zwyciężył i w nie=
wola Zabrał, ale do Wyrokow od Korony Polskiey, i for=
mowanych do Tronu pretensyi jako Intruzora wieczy=
stym Traktatem przymusił, Utrzymuiąc Stefana Ba=
torego Elekcią od Całego Narodu za dobrą przyznaną.
I tak o inney Krolow Elekcyi dowodnie mowic mogę,
a o Impozycyi Moskiewskiey ani wzmianki mamy.
Dla większey Konwikcyi odsyłam do Historyi Kraio=
wey. Skracam Chronologią a przystępuię do Elekcyi Au=
gusta II. Prawem opisane przeszkody trudniły wstępu
do Tronu Xciu Elektorowi Saskiemu, że był Natione
Evangelicus, a przeto dały były preferencią Xciu de Con=
ti Katolikowi i Offerencią Korony, ale gdy się w tym
postrzegł, że Saski Elektor, odrzucił błędy Herezyi,
i przystąpił do Kościoła Rzymskiego, przeto przy pro=
mocyi Jozefa Cesarza, ogłoszony Kandydatem przez Dąb=
skiego Biskupa Kujawskiego, i przez wolną Elekcią
wyniesiony Został do Tronu Polskiego, bez nayMniey=
szey Assystencyi i Samowładctwa Moskiewskiego. Juz
tedy tym samym nie możem przystać na Zdanie Oby=
watela, żeby nam Moskwa nadawała Augustow na Tron;
prędzey się zgodziemy, że Moskwa, są Aggressorami Kra=
iu Wolnego Narodu Polskiego. Jakim by zaś dotego
pozorem wzwyczaili się? doydziemy tego. tylko radę
czyli zdradę Xcia Prymasa Kardynała Radzieiowskie=
go wyiawimy. A Żeby pamiętał Krol August II na
Artykuł in Pactis Conventis /: Avulsa Regni Poloniae recu=

perabo:)

peraboy przypominał i radził, Inflanty, Ingnią Wdztwa Derpskie i Parnawskie Krolowi Szwedzkiemu Karolowi XII odebrac. Wielkiego Męstwa w Swim wieku Krol August II co przyrzekł przed Bogiem Narodowi, chciał wskutku Zwieść, ale o tym Ostrzezony i nie upodlony tez wsym Męstwie Karol XII pospieszył się z Woyskiem, weszedł do Polski, zrobił dywersią na umysle Magnatow Polskich przeciw własnemu Kro[illegible] poparł Intrygę obraniem Za Krola Stanisława [illegible]szczyńskiego z Mieczem Zwyciezkim wpadł do Saxonij: przymusił do Kontribucyi Elektorat, i wymogł Abdykacią Korony na Auguscie II. Tu się dopiro otworzyły Oczy Carowi Petrowi Alexewiczowi, obawiaiącemu się zawsze Męstwa Karola XIIo a taką widząc Ewentualność Augusta IIi przywiązał się Car do Interessow Jego Miał w prawdzie przytomnego z Woyskiem August Cara, oparł się Krolowi Szwedzkiemu i Stanisławowi Elektorowi, Ktory Zaufany w Mieczu Zwyciezkim Krola Szwedzkiego przyiął in Pactis Conventis Artykuł Liberum Exercitium Dyssydentibus pozwalaiący, poniżył Chrystusa Kościoł i Wiarę, przeto sam się tez z Tronu usunoł. Wygrał więc August II i odebrał avulsa Regni, ale oszukany graeca fide, do Possessyi onych nie przyszedł. i narod wtym oszukany Polski, bo do tych czas Inflanty bezprawnie Moskwa trzyma. Zwiazek zas Stanow Rptey w Nowym Korczynie pod Marszałkiem Denhoffem Miecznikiem Koronnym zprzysiężonym, przy Krolu Auguscie Jego na Tronie utrzymywał Polskim. Ktory dopiero rozwiązany na Seymie 1718 Roku. Jak zas potym Ulubionym narodowi panował Krol August II powszechna Załość świątczy, gdy dokonczył zycia Warszawie 1733o Pokazuie się więc z tego, że Moskwa pomagała Augustowi Krolowi, ale dla swego Interessu. i bezpieczenstwa. gdyż Cara Petra Alexewicza niespokoynym czyniło Sąsiedztwo Krola Szwedzkiego, i dopiro przy Ogniu

Polskim

Polskim pokonanego, ale się tego niedowodzi, aby Augu-
Augusta IIº Moskwa na Tronie Stanisława Polakom. Jako
zaś z Zażytych Praw Wiekami wolne było Obieranie Krolow Na-
rodowi Polskiemu, toż samo i po śmierci Augusta IIº. Elekcia Krola
wyświadczy. Gdy Xżę Prymas Potocki ogłosiwszy bez Krolewie, i
złożywszy Seym Convocationis, zaprowt powtore do Tronu Sta-
nisława Leszczyńskiego, i ta powtorną Elekcią bardzo zgodnie
i jednomyślnie obrany Krol od Narodu Całego Stanął, lecz nie
z błogosławieństwem Wyrokow Boskich, ktory zaćmił Radę
i Przyiaciół Stanisławowskich na Konwokacyi, że Konstytucyi
1707º i 1710º. pierwszy wstęp do Tronu Czerniących nie znieśli.
Ta trudność Stanisławowi tak mocnym do Tronu odporem była
i musi bydź że owe pierwsze wściągnienie ręki do przyznania
Liberi Exercycij Dyssydentom in Pactis Conventis.) że się z wiel-
kim Azardem Życia powtornie z Tronu poślizgnął. Co Reflexyi
każdego Katolika oddaię, Ciekawego do Historyi odsyłam. Namie-
niam tylko dowody, ktoremi chcę wyprobować, że Wolna Elekcya
Zatamowana nie była, gdyż się wszystkie Potencie Francyi prze-
ciwne dały z tym słyszeć: Niech ktory chce Polak będzie Kro-
lem, będziem pomagać, byle nie Stanisław Leszczyński. Probuie
tego List pisany do Godnego Męża i Senatora Stanisława
Poniatowskiego Oyca teraźnieyszego Regnanta, od Jego P. Kro-
la Angielskiego w te słowa = Jeżeli w teraźnieyszych Bezkro-
=lewia Okolicznościach w Kraju Twoim życzysz wyguntować Fortu-
=nę Twoią, zrobię Dywersią żołnierzem moim przeciw Francyi i
=skarbem dopomogę dla Rycerstwa Polskiego &c. Były także
Ofiarowane od rożnych Potencyi rożnym Panom pomoce
do Korony, ale żaden się z porywczem nie odezwał. Zapatrywali
się na Interessowanie się Francyi za Stanisławem, a Rycerstwo
krew i życie tożyć po przysięgło. Po Elekcyi tak wolney
i spokoyney dał się słyszeć odgłos, że Moskwa pod Kommen-
dą Generała Leszer na Pragę przystąpiło, i że kilku Pol-
skich Panow z Pola Elekcyalnego zjechawszy na Pragę,
przy Grochowey Karczmie ogłosili Augusta IIIº i salve z ręczney
strzelby wydali. Ta niespodziana odmiana dała rezolucią Kro-
lowi Stanisławowi odjazdu do Gdańska, bo ten Krol referencie
maiąc się do Korony Francuskiey, nie był uwiadomionem w

jakiey

jakiey perspektywie Los szczęscia swego miał uyrzec, i toz samo przy=
wiodło Krola Stanisława, że z Gdańska do Krolewca z Wielkim
Niebezpieczenstwem ujezdzac musiał. Rzecz ta Exponowana przed Dwo=
rem Wersalskim, że trudniące Konstitucie wstępu do Tronu Stanisła=
wowi, wszystkich Potencyi w Europie Całey sąsiedzkich, obrocity wzgląd
na zniewagę Korony Polskiey, Ktora by się była wyciągała az do
Koron, z tym Narodem sprzymierzonych. A w tym przezorne Mi=
nisterium Francuskie dociekło Jntencyi, ku czemu ta zmierzała
Cesarza Rzymskiego Karola VI. Ktory chcąc uchylic od Sukcessyi
spadaiący po Jozefie Cesarzu, Marią Jozefę z Domu Austriackie=
go, Zonę Augusta III. tegoz utrzymowaniem przy Koronie Polskiey
Kontentowac umyslił. Więc zatym do Wykonania tego pro=
iektu, Woyska Moskiewskiego, przecież, i tym Woyskiem, kto=
remu się męznie Rycerstwo Polskie opierało, nie wykonał
chęci swoich poty, poki się Koronie Francuskiey nie okupił
to jest: poki Dziedziczne Xięstwo Zycia swego Franciszka Xcia
Lotaryngij i Baru w Panowanie do Zywotnie nie oddał. A
z tąd Objasniony każdy, i naczey rozumiec nie może, tylko
że Francia odstąpiła Korony Polskiey, ktora do Zywotnie Sta=
nisław miał nosić na głowie, a wolała Xięstwa Lotaryngij i
Baru wiecznym Prawem w przyległosci Prowincyi Swoich, i 24.
millionami Jntraty Roczney Kontentowac się, i do piro ze zwo=
liła Korona Francuska, aby August III. osiadł Tron Polski
Jakoz mowiąc do Punktu Praw Elekcyi Wolnego Narodu że były
naruszone przez obranie niezwyczayne pod Prochowem, i przy=
wołanie Kandydata do Korony Augusta III. Rycerstwa bowiem
Polskiego rachowano na 60tm ktore się było na Elekcią pod
Wolą ziechało. Tez Rycerstwo Zaufane w Stanisławie Leszczyn=
skim i Koronie Francuskiey Jnteressujący się, nie tylko Orężem
ale Czapkami, te kilka Tysięcy mizernego Ludu Moskwy, znie=
sli by byli i wyrżneli zaraz w pierwszym razie, zeby Krol
Stanisław nie wstrzymał był tego Męstwa, Ktory pewnie
Zasiągnął był, juz Cokolwiek wiadomosci od Gabinetu Fran=
cuskiego, że Krol Francuski odstępuie od Korony Polskiey, a tym
samym odstępuie od Rycerstwa Polskiego, aby się przy Korzy=
sci Xięstwa Lotaryngij i Baru utrzymał. Szkodował tedy
Narod Polski na nie dotrzymaniu Francuskim, Szkodował przez
Niespodzianą Elekcią Augusta III. że Prawa wolnego obie=
rania Krolow, w wątpliwość podane były, ale na Cnotach
pobożnosci, łaskawosci, i dobrego Sumienia Elekta, Augu=
sta III. Krola, nie upodłony zostal, gdy 30 lat panował bez

Zamięszania

Zamięszania Kraju, bez Naymnieyszego Naruszenia Praw Kardynalnych. Wiary i wolnosci, i w tym przedsięwzięciu panuiąc Wiele dokonał. Jakże teraz może Smiało Obywatel utrzymywać Zarzut Swoy, że nam Moskwa dwoch Augustow dała, gdy Elekcie tych Augustow obszerniey z Okolicznosciami wszelkiemi wyrażone. w naymnieyszym Punkcie Prawa samowładztwa moskiewskiego niedowodzą Niewytyka Traktatow Sojuszow, ktoremiby tę Potencią zaszczycał, że ma Prawo, wolnemu Polskiemu Narodowi Stanowienia Krolow. Jezli się zas wyciągnoł myslą na Elekcią Stanisława Augusta teraz Panuiącego, juzci by tym samym Plamił Elekcią tego Krola, irritowałby Narod przeciw Panuiącemu boby ukazywał naruszenie Prawa, ktoremi się od wiekow Kray Zaszczyta, przez co Urażone Obywatelstwo traciłoby miłość do Regnanta: Że nie Narod Krola, ale Moskwa onego Obrała, juzci Moskiewski Kandydat a nie Polski, a przeto jako Uzurpator i Jntruz do Korony przeciw Kardynalnym Prawom narodu Wolnego nie mogł by się nigdy mieyscić i osiadać Tronu. Jak że na taki zarzut miał by Kray Polski Spokoynym Zostać, gdy do Tego Czasu Aby Moskwa Polszcze Krolow dawała, ani się znał, ani się zna Wolny Narod Polski, nie przekonany żadnym zwycięstwa Prawem od Moskwy. A przeto Kray Polski, nie przyznaie Moskwy za Prawodawcow, tylko za aggressorow, gwałtownikow, i Przestępcow Praw Narodowych. Tym ci to Koncem też Moskwę w Kraju swym przesladuie, i wygania ią z Granic Zużewaniem Krai własney, jako Najezdnikow i Oppressorow Praw Kardynalnych i Wolnosci, Nnechże znać Narod Coby Stanowionego było bez prawnie Prawa takie nie uznaie za Prawa, ale sądzi Wiarołomstwem, Bo gdzie prawdziwie Zachowana własnosć istotney Wolnosci i Praw, tam obrazliwe Imie niewola mieysca niema. Czego dalszy wiek w Narodzie dowodzić będzie.

Mowi daley w tym że Artykule 4tym Jak że narod Wolny apetem własnych Jnteressow &c.

Odpowiadam: Juz się jasno wyprobowało że bez żadnego wsparcia Exotycznego Woyska mogł się Narod wolny Polski obchodzić i zgodzić na Obranie Krola. J że tey Praktyki nie było aby nam Moskwa obierała Krolow, pierwsza dopiro rozpoczęła 1764, nie wiemy jak się zakończy, a dzieci przed Niewodem ryb łapać niemożna. Wszakże się pokazało jak był Maxymilian Xzę Austryacki za Jntrygą do Tronu Polskiego Nadgrodzony. Jak za tosamym sposobem i Stanisław Leszczynski mimo woli i Affektow Narodu odepchnięty. Wiemy Prawa jakiemy się po smierci Krolow Panow swoich w Bezkrolewiu Stany Rzptey obowiązywały.

iz ktoryby

iż ktoryby się ważył Kandydat albo Elekt do Korony, szukać Zagra=
niczney Woyska pomocy do Tronu, Ten pro Hoste Patriæ będzie mia=
ny i traktowany. Na obieranie więc Krola /: po ktorego śmierci
Cała Europa i Potencie Zagraniczne przez Posłow do Stanow
Rzpptey wysłanych muszą bydź uwiadomione :/ Cała nacja
i Stany sprzymierzaią się jak na gwałt kupią i gromadzą
Bo uroczystość Obierania Krola nie tylko jest Interessem Kra=
ju, ale wszystkich z przymierzonych z nim Potencyi. Obieranie
zaś na Seym Posła lub na Trybunał Deputata /: ktore się w Obry=
bie Obywatelstwa odprawia :/ inszy Formy jest i Obrządkow Kra=
jowych. Więc obrania Posła, i Deputata, a obranie Krola, dalekie
od siebie są podobieństwa. Że zaś Narod nasz choć wolny, pełen
iest Interessowanych i niezgody, naylepiey to uboższa czu=
ie Szlachta, ktora w tę niezgodę wewnętrzną wprawiła Emu=
lacia. i prepotentia rożnych Familii w Polszcze. Te przez
Zdrady swoie Oyczyźnie i Narodowi szkodliwe, naładowawszy
Szkatuły swoie Intratami ze Starostw, regimentow, i Percept ze
Skarbu Kor. branych, oraz rożnych Pensyi od Cudzoziemskich
Potentyi corocznie ciągnionych; nie dały sposobu orowniena
Szlachcicowi Poczciwym Krokiem, ale in servili prawie jugo
po Trybunałach, Seymikach i Seymach, z Zawodem Summie=
nia, i Zgubę Duszy w Szalbierstwo wtłoczonego zażywaiąc.
dopiro takowe Subjecta albo dzieci Ich /: ieżeli się od szalbier=
stwa Rodzicow nie odrodzili :/ Pankami Kreowali i porobili
aby znowu przez tych Praktyki i Zdrady, Taturey swoie sy=
stemmata i maxymy utrzymywali. Owoż bez Energii, rze=
czywiście się pokazuią Wiarołomstwa w Obowiązkach Senato=
row i Ministrow, a w tym bardzo złe skutki [illegible] Obywatelstwa.
Bo zgubą miłey Oyczyzny iest, prywata własna, u każ=
dego pozorem dobra Publicznego zaszczycona. et sic a maio=
rybus Capta est iniquitas.
Mowi daley w tym że Artykule 4tym Poki Cnota {z jednomyślnością} naszych
żyła Antecessorach &c

Odpowiadam: lepiey się ta propozycia da wyrozumieć gdy
powiem: Poki Prawdziwych Polakow, i Walecznych Mę=
żow Antecessorow żyli Potomkowie, ktorzy własną krwią roz=
szerzali granice Oyczyzny, zapisywali Prawa, zachowy=
wali w uszanowaniu Wiarę S. Rzymską Kato: i wolność
Narodową, i Prerogatywy w rowności gniazdowey dobrych
Ziomkow utrzymywali! Poty Cnota i jednomyślność kwi=
tneła, skoro rozplenione Potomstwo zubożało podupadły
Imiona

Imiona i Familie. Regesta Nobilitacjami bez Zasług i bez Krwi
wylaney dla Oyczyzny; Przechrztow, Chłopow, Cerulikow, Dok-
torow, Kamerdynerow, i Przedziwney Faryny, oraz roznego
motłochu Ludzi napełnione zostały, a ci Kray Polski zaplez-
nili, tak zaraz Zmieszane kondycie i Urodzenia w Małzen-
stwie, wydały Potomstwa Frukt rozny. i rozroznioney od Horyzon-
tu Polskiego, i od Prawa Zwyczaiow Krajowych. edukacja Sy-
now z Maxym Machiawelskich polityczmemi nazwanych
a nie Katolickich wpojona. Przylgły do rozomu z dziedzic-
twa rozne mody i wygody, oraz formowane prywatnego sz-
częscia, dobrego mienia, i Ambicyi Sentimenta. Ktore w doy-
rzalszym Wieku odmieniły honor rownosci Szlacheckiey, iz
nie jeden temi lub podobnemi pyszniu się słowy. Ja jeszcze w ko-
lebce; a juz Panem, Orderowym, Starostą, Szeffem, Rothmistrzem
byłem. Ty i tym podobne Fantazie a powolne Młodosci Kazdego
Człowieka, opanowały Animusz. A przeto juz ow rozum prywat-
ną Zacmiły, od dobra Pospolitego oddaliły Jednomyslnosć przerwały.
i tak się teraz ta Korrupcia Krwi, jak zarazliwa choroba Zagęsciła,
oddobra Pospolitego oddaliły, Jednomyslnosć przerwały. I tak się te-
raz ta Korrupcia Krwi, jak zarazliwa choroba zagęsciła między
Panami i Pankami, Paniami i Pankami, ze o niczym nie myslą w
Polszcze, tylko aby naywięcey Intraty przysposobic, Tytułow, Mitr,
i Udzielnego Panowania przyczynic Szlachtę z Fortun wyniszczyc
i one znikczemnic, Prawa i Sprawiedliwosć przemoznosćią po-
tłumic a przez takowe Czyny Swoie Familij Swoiey Imiona i Suk-
cessorow Swoich z Zebranemi Skarbami niesmiertelnemi Uczynic
Zamyslili, Niewidząc tego do siebie ze w Massie Krwi Swoiey,
jak niebo od Ziemi, tak oni od swoie odrodzeni Antecessorow.
Szlachta wzajem znędzniona, chwyciła się podchlebstwa Panom,
Ktorzy Szlachtę za Instrument wykorrygowania swoich Interessow,
gdy byli potrzebni, albo gdy są potrzebni Zazywaiąc, tym sposo-
bem do rozwiązłosci Sumnienia, pogardy Wiary Katolickiey
nawet do przełomania Przykazań Boskich, gdy do przysiąg
Wiarołomstwa, i Łakomstwa przyprowadzaią, i ex aequalitate
Status, Venalia et Servilia Subjecta robią. Występek w maję-
tnym Panu nienalazł Kary, w chudym pachołku Szlachcicu Cno-
ta, ani Szacowana, ani Nadgrodzona. Zelus prawdziwy Fanatyz-
mem, ochrzczony. A przewrotnosć, bezboznosć, chytrosć i Zdrady Oy-
czyzny, za męzow Rady, za ludzi Cnotliwych, Zelantow prawdzi-
wych, policzeni Uczczeni, Dygnitarstwami, Ministeriami, Tytuła-
mi, Mitrami, Pochwałami, i nie zliczonemi pozytkami, i docho-
dami zbogaceni Zostali. Gdyby to Bydz mogło! Zeby w tym

Momencie, a przynaymniey w Czasie, powstali, owi to Mężowie, prawdziwey Staropolskiey Cnoty, odwagi, Wiary, ku Bogu Oyczyznie a każdy do Swego Województwa, Ziemi i Powiatu Zayrzał. Wszelew Senacie, Ministrach, Dygnitarzach, Urzędnikach, nadciągnionych Jmion, nie prawych Łoza Synow, A czystych Chłopow po Chrzcie Jmieniem Szlacheckim bierzmowanych, naliczył by. Jak ze natazki Ziemi przekletey ma bydź miłość Oyczyzny i Jednomyślność ku Dobru Pospolitemu! Juz takowych Całość Oyczyzny niezatrudni, Upadek niezasmuci bo zapewne przodkowie tego Obywatelstwa na ten czas (: gdyby nasi Pra pradziadowie Krew przelewali, i Życia Swoje przeciw nieprzyiacielowi niesli:) Kmieciami, Szynkarzami Krawcami, Szewcami, Kowalami, Faktorami i Kupcami, tebinki przedaiąc; byli, a teraz w potomkach Swoich do Kleynotu Szlacheckiego przyszli, inni też biegłością w prawie wyćwiczeni nadciągneli Kleynot Szlachecki dla Siebie. Rudimenta Statutu Polskiego. Rex justus sit, poszły w Explikacią. Nastąpiło Rex et Regina Catholici Sunto, otoz i to teraz podpadło Złemu tłumaczeniu, Gdy ledwo na Zeszłym Seymie 1767 Poseł Moskiewski Repnin na to pozwolił aby Inter Jura Cardynalia napisano, że Religia Katolicka, będzie miała Tytuł Wiary Panuiącey. Niech ze jeszcze Seym jeden i drugi nastąpi, to Znosiwszy juz dawnieysze Prawa, Zniesą i te Nowe i napiszą, na ostatek że Krol i Senat bez Wiary, bez Ołtarza, et Caetera bydź mogą. Byle tylko kto miał Tytuł iż poczciwy Człowiek, może bydź obranym Ministrem, Senatorem, i Krolem. To Ja tobie Szczerą wyrażam prawdę. jako nie Interessowanemu pod Tytułem Obywatelowi, a wyrażam, w tey prostocie Serca i Wiary, jako prawdziwy Kościoła Chrystusowego Katolik i wstydzic się tego na Sądzie Boskim nie będę, przyimiże tedy to od Indyfferenta Obywatela, Ale barzdzo Wiarę Katolicką i Prawa Narodowe, Wolność i Oyczyznę Kochaiącego, a nie tęschniey w Czytaniu, Zeli Obszerniey moie zdanie, do Zupełnego wyExplikowania się wyrażam. Zesmy zaś Polacy Carow nadawali Moskwie, to nie tylko Historia Krajowa ale ale i Całey Europy wyświatczy, Dowodem są tego Soiusze dawne i Prawa, Ktoresmy Mieczem Zwycięskim Zapisali, na Stolicy Moskiewskiey, za Panowania Stefana Batorego, i Zygmunta III. Krolow naszych, wielkich w Pamięci Narodu, a Miłoscią ku Oyczyznie i Wiarą ku Bogu gorliwych i sprawiedliwych, a tak Zacząwszy, od Dymitra Samowładzcy, Moskwie od Polski nadanego w ich własnych zapisach (: gdyż u nas wsam wielki Post przez wyprawiony od Sekretarza J. K. M. Lotaryńczyka, Jmieniem Barnawata Karnawał R. 1767. prawie z Czwartą częścią Zamku, Spalone, podobno Oryginały Zapisow Moskiewskich:) Znaydzie się za Władysława IV. Syna Krola Zygmunta III. w Wieku lat 17 Maiącego, Taż Moskwa za Cara w Kraiu swoim obwołała

i na Swoy

i na swoy Tron wyniosta. Jak się potym stało doczytasz się w Domowey
Historyi, Ja to tylko dla dostateczniey szego dokładu przytaczam. Myśl
bowiem moja jest odpowiedzieć: Że nie sama jednomyślności Cnota,
Ktora w Naszych Antecessorach była, i w nas potomkach żyć powinna;
ale Urodzenie niezmieszaney lecz prawdziwey Krwi Polskiey, mieszało
to nas do Interessow Moskiewskich; ale prawne odwłasci wego Narodu
i wolnym głosem obieranie Krola, a nie dependuiącego od żadney Za-
graniczney potentij, na Tron przybierało, a tak ubezpieczony, i wy-
niesiony miłością Narodu na Tron Krol, w nieporuszonym i Religij
i wolności Męstwie zostawał, bo nie był promowany Exotycznem
do Tronu Woyskiem, a przeto nie był uzurpatorem Korony, nie
był też Moskiewskim Hołdownikiem, lecz wolnego Narodu Rządcą,
choc nie samowładnym Krolem, jednak strasznym nieprzyiaciołom
i Obrońcą Kraju ktoremu Panował. Przyrownayże czas tera-
znieyszy z Wiekiem dawnym, a gdy poszlakuiesz podobienstwo w obra-
nym Krolu teraz Panuiącym, sam się upewnisz, że teraznieyszemu
Upodleniu w Narodzie i Obywatelstwie, nie inna przeciwność
zaszkodziła tylko przestępstwo Wiary prawey Katolickiey, i wzgar-
da Starożytnych Praw. Ktore to Grzechy przeciw Duchowi S.
Zatłumiety Cnotę jednomyślności, i Męstwo Rycerstwa zniszczem-
niły. Nie trzeba się więc na Obywatelstwo Kraiowe Żalić ale na
rozplemienie zdraycow Oyczyzny naszey.

5.to Konfederacia Barska powabniem Wiary &c

Ad 5tum. Do tego punktu jeszczem Cię trzymał za nieźbyt Inte-
ressowanego, ale gdy Usta własne wydały Że masz bydź nie tyl-
ko Interessowanym ale Sromotna przypłacony prywatą, więc na
ten Zarzut Że Konfederacia Barska wiele zdradzi, i zawie-
dzie Obywatelow, muszę do ktemu odpowiedzić, Skoro ta Konfe-
deracia zaszczycona Hasłem Wiary i wolności Narodowey pisz
ci to nie Zawod tylko dowod; że musieli przeyrzeć albo poczuli
Obywatele, że Kray Cały z tych nayszacownieyszych Klejnotow
ktoremi się od wiekow zaszczyca w Europie obodrzeć i zgruntu wszy-
stko przeinaczyć zamierzono. Jakże tedy maja bydz zawiedze-
ni, gdy Majątki Swoje łożyc, Zycie i Krew lac na Utrzymanie
tych dostoienstw niebieskich, przeciw takowym nieprzyiaciołom
Zprzysięgli się, a zprzysięgli się w Imie Boga w Troycy przenayswięt-
szey Jedynego, w Imie Niepokalaney i Nayczystszey Maryi Panny
Matki Boskiey, w Imie Wiary prawdziwey od Chrystusa Samego
postanowioney. Dobyli Oręża, otworzyli piersi, i nieporuszonego
Męstwa Dali juz Dowody, i daią nieprzestannie. Wiedz o tym
Że w tey Sprawie ręka Boska iest z niemi. Potrzeba tedy
abys się z tym oświatczył Obywatelu: Że w to i temu nie

wierzyż

niewierzysz, a na ow czas i ja Ci przyznam: że masz Konsequentią błędliwą, smakiem Herezyi trącisz, i sam jesteś nie badam się, ostrzegam Cię tylko: że szkoda Duszy twoiey, bo jest nie śmiertelna, Krwią Drogą Chrystusa odkupiona więc kto z Bogiem czyni nie może się nazwać oszukanym, bo Bog o sobie powiedział: Ego sum Via Veritas et Vita a zatym, i na tym świecie gdy Konfederatom daie Zwycięstwa, i na tam tym gdy Dusze Ich zbawi oszukani byde nie mogą. Upadasz więc na swym zdaniu, a wkrotce poczuiesz sam że zginiesz jak banka na wodzie gdy zginiesz na rozumie, honorze i Zyciu, Zebym ci tego w nagim zarzucie nie remonstrował, odsyłam Cię do Historyi, za Ludwika Krola Polskiego: i Węgierskiego, gdy Granowski zrobiwszy Związek, przeciw temu Krolowi, czyniącemu Machinacie na odebranie ziemi Halickiey do Węgier, zwabił zdraycow Senatorow (: ktorzy się podpisali Krolowi na oderwanie tey Prowincyi:) do Glinian i przez Miecz Katowski wylał Krew z Karkow zdradzieckich, a podpisy Ich na tych miast wymazał. Otoz nie zwiodła Konfederacia owa z Konfederowaney Szlachty, przy Całości Panstwa obstaiący. Mozesz bydz tedy pewnym ze z mocnieyszych przyczyn gdy przy Wierze i wolnosci uczynione w Barze zprzymierzenie się, nie zawiedzie Obywatelstwa, ale wszystkie Exorbitantie, i stanowione prawa nowe ugasi. I ktory dziś wspaniałosci swiata obiąc okiem ludzkiem nie moze, jutro na ten widok rzeknie: Sunt Pulvis et Cinis.

Mowi jeszcze w tym ze Punktie [illegible] tylko Hazdy [illegible] rasię Czytac List &c.

Odpowiadam: Nie tylko Czytamy ale i rozwazamy w wdtkwie naszym List Konfederacyi Barskiey do Elektora saskiego i Krolewiczow pisany. Ten naymnieyszey w Obywatelach przeciwney nie zrobił Impressyi, nad tę słuszną i sprawiedliwą, że gdy te Xiązęta są maiący stałe Dobra w Polszcze, gdy są zaszczyceni z Dziada Oyca swego, a Krolow Narodu Polskiego, Imieniem Polakow, więc gdy się wszystkie Stany porzuszaią do Obrony Wiary i Wolnosci, i oni tez do tak znamienitey Usługi Oyczyznie znac się powinni, choćby z Tytułu samego że Krolewiczowie, a dopiroz z Dobr wyrazonych prawem obwarowanych, w przypadkey Konfederacyi między naypierwszemi do politkowania Kraju, do podniesienia z upadku Narodu, Zołnierzem swym sukkurrowac powinni, Iwłaszcza gdy rowna Szlachta, a do tego i Uborsza wyprawą Pochotkow dawac pomoc z Natury Dobr Jest obligowana, wcale tedy nie rozdraznił List ten serc naszych, raczey za sprawiedliwy uznany. Konfederacyi Barskiey proceder ile dobrze wiadomych: że Krasinska gdy iest Zoną Krolewicza Karola, juz tym samym związkiem do Tronu Polskiego należy, Zeby zas z tąd Krasinskich Familia Nowego szukała zaszczytu, to go juz od kilku dziesiąt lat znalazła, przez Opalinskich

skich

skich i Czarnkowskich w pobliżkosci pokrewienstwa z Krolową Fran=
cuską Corką Stanisława Leszczynskiego Krola Polskiego. więc chybiłes
tego Celu przez ktory brałes się u derzyc w Serca Obywatelow
Bene ~~[illegible]~~ Sententium, a bys ich rozjątrzył. Popraw się lepiey,
a zapewne trafisz gdy według Boga i Słusznosci sądzic będziesz, aby
nadgradzaiąc Panowanie Augusta IIIo tak dobrego i Łaskawego Krola
Krolewiczowi Karolowi. do potwierdzenia Jnwestytury na Xięztwo Kurz=
landyi, i Semigalij dopomodz.

6. Uniwersał JMPana Krasinskiego 7o Marca ogłoszony wzywa
na pomoc Woysk Moskiewskich

Ad 6tum Uniwersał JMP. Krasinskiego 7 marca Anni Curren=
tis ogłoszony w Barze, z własciwey Sonancyi Słow i Sensu, expli=
kuie Krzywde Kraju Polskiego, gwałt wiary i wolnosci Praw na=
rodowych Wytyka przyczyny; dla ktorych obciążone Obywa=
telstwo, do broni i sprzymierzenia się Zabiera, Majątki swoje ło=
życ, Krew lac, i Życie na Szaniec niesc ochotnie dla Boga i Wiary
S. Chrystusowey ofiaruie. Jezeli ten Manifest podpada złosliwey ex=
plikacyi nic pewnieyszego tylko że ex mala intellectis nascitur ha=
resis. Nayswiętsze Słowa Wartogłowowi niedogodzą. Objawiła Uni=
wersałem Swym Konfederacia, wymagaiąc dobrey Konfidentij od
Obywatelow Rossyi, na Fundamencie Społecznosci Narodow Sło=
wianskiego z Polskim. Wymaga przyiacielstwa i oswiadcza przyczyny
Obrony Wiary i Wolnosci. Przestrzega po Sąsiedzku, aby się tych sa=
mych Skutkow wystrzegali, i chronili, ktore już za Jmperator=
stwa Petra Federowicza czuc Zaczeli (choc w dalszym podobien=
stwie od naszego;) gdy staro Grecka Cerkiew oryentalną, i Wiarę
Narodową chańbic, a Kalwinom i Lutrom Zbory wystawiac, i Re=
ligią Jch wielbic Zaczął. Duchowienstwo Pogardzał, i pożar
Domowy wzniecał. Upodlony przeto od ludu swego i gminu
Monarcha ten nieszczęsliwym został, bo jawno Europie że
własnym życiem ten ogien zatłumił. Coż wtym złego, zrobiła
Konfederacia, że Jmpertinentie ministra Rossyi Repnina Uni=
wersałem wyiawiła, ktory przez Publiczne Gwałtow wyko=
nywania na Seymie Warszawskim, niby powagą Jmperato=
rowey JMCi Jmieniem Rady i ministerium Całego Kraju Rossyis=
kiego, usiłował Koniecznie Wiarę S. Rzymską Katolicką od wie=
kow Panuiącą z Narodu wolnego Polskiego Wykorzenic, Prawa
Starodowne przewrocic, Cały Kray w Dyssydentow Zamienic,
i Absolutum postanowic, a to wszystko mimo Wiadomosci Monar=
chini Swoiey, i bez Rady Ministerij Rossyi. Dokumentem są Listy
Jmperatorowey JeyMci Zakazuiące Zuchwałosci ministra, aby nie
wykraczaiący utrzymał despotycznosci. Co przez tegoż Kuriera do teyże

Ministra

Ministra Repnina od JW. Panina pisany List za Dyssydentami forsuiący przyswiadcza gdy pisze: = Czyń choćby Z nayuiększą przy=
=Krością, a prędko Tatarzey nam potym Imperatorowa Jmść prze=
=prosic.= Tojest Fac et Excusa. Otoz to na tym gruncie Sacrilegia popełnione w Narodzie Naszym i Kraju, na Seymie w Warszawie Pomazańcow Boskich: Sołtyka Krakowskiego i Załuskiego Kijowskiego Biskupow, Rzewuskiego Wwdy Krakowskiego Hetmana Polnego Koronnego i Z Synem Posłem Podolskim, w Tyrański Zagraniczny wtrącono Areszt, Senat Zachukali, Posłow zastraszyli. Nonciaturę Sedis Apostolice skassowac chciano Statuę w Toruniu (: wieczną pamiątkę Krzywdy poniesioney Honoru Matki Boskiey Niepokalaney Maryi) Krusżyc, samac, i Z miestawa (: jak by nie Z Bogiem sprawa była) dyssydentom Pismo naniey będące oddac nakazano. Prochom nawet Zmartych niedarowali, gdy Dekret Xcia Lubomirskiego Podkomorzego Koronnego. 1724° na Kommissyi Toruńskiey ferowany, annihilowali. I czyliz takowa robota niepomnozy, alec juz i pomnozyła w Kraju Nieszczęśliwe skutki. Oczyzes Narodzie Polski Zaciemniał narozumie, abyś się na przybranym do Wykonywania Zamysłow Panuiącego niepoznał Ministrze Rossyyskim: ktory za Instrument Uzyty w tey Całey Seymowey Dyssydentow robocie, glansował niepotemne Czynności, pod Zasłoną ukazow Imperatorowy, ktorych nigdy czynic nie kazała, a P. Repnin dla zyskow swoich od Krola i Dyssydentow one wyrządzał. Te to są Szacowne pozory dobra publicznego Oyczyzny, podchlebne Interessowi Regnanta, tak skrycie Kierowane, ze się dziś iawnie pokazuią iz nie tylko narod, ale prawdziwie samego Boga oszukac chcieli.

Mowi daley wtymze Punkcie 6tym. Rzecz dziwna tych wzywać na pomoc &c.

Odpowiadam: Co za rzecz dziwna; ze Konfederacia Barska wzywa na pomoc Sąsiedzkiego Kraju Obywatela, a nie Stanisława Augusta, Uzurpatora Tronu. ani Repnina Ministra Ross: wykonywaiącacia Zdrady, Ani Toruńskiey, Słuckiey, Dyssydentskiey nowo ochrzczoney Konfederacyi Herszow Golza i Grabowskiego. Zna to bowiem dobrze ze Jeh robota wszystka ladaiaka, ktora nie tylko my w Kraiu naszym naganiamy, ale postronne potentie od niey (: iako wszeteczny i Zuchwały na przeciw samago Boga:) Zwracaią się. Niemasz dziwu ze ta sama Konfederacia oswiadczyła się przez Uniwersał Oczekiwac pomocy od Cerkwi Gręcko Unickiey i dotego Ze obrządku osob, obywatelstwem w koronie Polskiey i W: X. Litt:go Zaszczyconych nadgłosiła się, aby rownie Zaszczytow swojch i obowiązkow Prawa względem dobr Ziemskich, wiąząc się Oyczyzny bronic, i własną Krwią i Zyciem Zajęty pozar Dyssydentski Wiarę Katolicką npopił Zetrzec usiłuiący, zagasic i zattłumic raczyłe. Juz nie przeciw sobie ani przeciw robocie swoiey,

ale przeciw

ale przeciw Saraceńskim Bałwanom Kościoł przeklętego Photiusza
wielbiącym, Oręża dobyli. na Utrzymanie Kościoła Chrystusowego
pod Szacownym Hasłem Quis ut Deus, a nadzieja pewna że owsz=
prz tym że Uniwersałem oświatczenie Sąsiedzki przyiazni, Mos=
kiewskiemu Obywatelstwo, było z mierzaiącym Celem dociecze=
nia Intentyi tego Woyska ktore pod tytułem Auxyliarnego
przyiacielskiego, choc bez woyny wkroczyło do Polski; jakoz wy=
tropione zostały slady tegoz Przyiacielstwa. Czytay uniwersał
Wawrzyńca Potockiego Regimentarza Koronnych Woysk i Zwią=
zkowego d. 18 Aprilis w Roku nunieyszym. do Akt Grodu Win=
nickiego podany, jako pierwsi Moskale po nie przyiacielsku zaszcze=
piaiący w Konstantynowie nowym pokazali się gdy posłanego od
Woyska Koron: JP. Podbilskiego Namiestnika, z kilkunasto ludźmi Kom=
putowemi, do rozmowienia się, nietylko po nieprzyiacielsku, ale
gorzey Pogan w kilkaset Ludzi na kilkunastu Uderzywszy, po ty=
rańsku onych ze traktowali. Swiadczą daley przejęte Rapporta do
Weysmana Połkownika, od P. Rothmistrza Petra Bereżenkowa do
Winnicy pisane. i Xcia Fabutowa do JP. Generała Kreczetnikow
o zasadzonych zdradach tych ze aggressorow Moskiewskich. Swiadz=
czą tych że zbite i zniesione przez Konfederatow kupy, od ktorych
nie jakby od Rycerstwa Woyskowego, ale prawie od Zboycow i
Rabownikow: Kielichy, Monstrancye, Infuły, Ornaty &c. odebrane,
w Grodach prezentowane, i proprietariis oddane. Czyliż nie pokazu=
ią tey Nacyi Woyska, bydź się złożona z przeciwney Wiary i Cnoty lu=
du, Że nietylko Narodu Polskiego Panuiącey Wierze Katolic=
kiey przeciwni, ale owszem bez żadney są Wiary, i w Boga nie
wierzą, gdy się z sprzętow Swiątnic Jego zbogacają. Porownayże
teraz Wiarę Moskiewską z Wiarą Tatarską, ktorzy z nich o lep=
szą idą. Czyli Tatarzy z względu przymierza Traktatu, pocztuwa=
ią się posiłkowac Wolny Narod Polski nie referuiąc się do Wiary
odmienney, tylko stosuiąc się do Prawa Narodow; Czyli Moskwa
od Krola, i Dyssydentow wezwana na wytępienie z Kraju Pol=
skiego i Wiary Katolickiey i Wolnosci Praw Narodowych, prze=
konany rozumiem jestes w Wybraniu miedzy złym i gorszym.
Zostawmy do Czasu Dyspute o Wiarach, przyznaymy Tatarom
i Przeswiętney Porcie Tureckiey Statystyczne przyczyny posił=
kowania Narodu Polskiego. Zna ten Narod Walor Paktow Kar=
łowieckich Wieczyscie Zawartych, Czuie Moskiewskiey Intrygi;
że pod Imieniem Przyiacielstwa Gwarantami Praw Polskich
uczynic się chcieli. Zmierzali 50m Woyska w kray naszpro=
prowadzic, i cały do Kontribucyi przymusic, jak juz

na kra

na Trakttatowym Seymie nałożyli wypłacenie 40 Milionow do Skarbu Koronnego. Atym Sposobem że wszystkich Lit Kray obedrzyc, lud i Obywatelow zubożyć a potym nastałych i Uciemiężonych Nowe nałożyć Ukazy, i tym procederem Zniesć Wiarę i Wolność, a Zafundowac z czasem w Wolnym Narodzie Arbitrariam potestatem, aby było tatwiey co chciec wyrządzac Absolutnosci Mocą. dociąkły tego potencie postronne, jako Państwa Ich w Sąsiedztwie z Kraiem Polskim Interesuiące. Tchnęło to i Portę Ottomańską że Moskwa własnego Ich Kraju na Sto mil przez moc trzymać że Antiocheńskiego i Jerozolimskiego Patriarchow, poddanych Prowincyi Panowania Tureckiego, kreuie instytucie, i Konferuje, Uzurpuiąc Sobie moc nie mianego Prawa. Przypomina sobie Zamieszanie Georgyi, przysyłane od Moskwy pomitki, dziw kteraktwszow, Wszystkie te graeca fide wyrządzane podstępy, i inne roztrząsane i Zapisane Urazy Porty Ottomanskiey do Rossyi. przychodzą dziś do Pomiarkowania Swego i Uwagi. Że gdyby jeszcze aequilibrium Narodu Polskiego przeważyła Moskwa, pewna rzecz że Narod Wolny straciłby Wiarę Katolicką i Swobody Prawa, ale złączony z Potencią Moskiewską trybem Absolutnosci, Strasznym by był potęgą Woyska, nie tylko Panowaniu Tureckiemu, Węgrom i całey Rzeszy Niemieckiey, ale i pobliższym Sąsiadom, połamawszy wszystkie Traktaty i Zeida. od Wschodu aż do Połnocy. pod Zakoną Jmperatorstwa Swego Ogarnęłaby Rossya moc i Panowanie. Coż teraz na to mowisz. Jeżeli uznajesz co uznanego bydz powinno. Jaka Fałszywość w Panuiącym na Tronie Polskim jawnie od Wyłka, że ani Boga, ani Wiary ani Narodu nie kocha, tylko Sam siebie i Swoy Interess w tych Zamysłach Zdobi.

<u>7mo Występkow przeciw Oyczyznie i Krolowi Wiara S. nie przyimuie &c.</u>

<u>Ad 7mum</u> Wielebym pobładził żebym na ten Argument pozwolił, Jest to Sophisma. Nieprzyimuie Wiara S. Katolicka Występkow, i to co się Jmieniem tym dzieje zapewne iest grzechem, zgadzam się ale Barska robota żeby się miała występkiem nazwac przeciw Oyczyznie i Krolowi, na tę Konsequentią nie ma zgody. Należy wprzod roztrząsnąć: Co to jest robota Barska. Oto: Sprzysiężenie się Obywatelow na obronę Wiary Katolickiey, i Wolności

nosci Praw Narodowych. Co zaracia tego z przysiężenia się. Ke-
dy Krol Katolik i Polak na co te zamieszanie Oyczyzny
Krwi własney wylanie, Strata Życia i Maiątkow. oto od-
kryta zdrada Krola z Repninem Ministrem Rossyi, jawnie
pokazała się przez Moskiewską potęgę. Oto Regnant na
Tronie Polski, Intruz bo nie przyznany od Katolickich Po-
tencyi, a od Narodu Polskiego Wolnie nieobrany. Oto
Zjawił Pretensie Grzymułtowskiego i Oliwskiego Trakta-
tow Oto powichrzył i przewrocił Stare Prawa. Oto wzbu-
rzył Dyssydentow, naprowadził Moskwy kilkanascie Ty-
sięcy. Złupił Krolestwo z Intrat i Zagranice wysłał. Oto Na-
rod Polski zniekczemnic chciał, aby się tym sposobem na Tronie
umocnił. Oto wszystkie Wiary Schismatyków, Lutrow, Kalwinow,
Deistow, Adamistow, i co tylko Sekt bydz może, wszystkie pod
pozorem Dobra Rzptey dla Manufaktur, Handlow i Zbogacenia
Kraju wprowadzic do Polski chciał i usiłował. owoż robota Bar-
ska przeszkadza temu. A Czyliż to występkiem nazwac się
może przeciw Wierze? i owszem jest Naydroższą Cnotą.
Mniemałbym jednakże bydz Kryminałem wielkim, jeżeli przez
złość Narodu ta Impostura na Krola włożona, ciężko by mu
tego dowieść. Lecz jawne rzeczy dowodu nie potrzebuią. Pod-
pisał Krol Ordynans Repninowi Ministrowi, aby woyskiem
Moskiewskim podczas Seymu Agituiącego się w nocy z Pała-
cow, dwoch Biskupow Krakowskiego i Kijowskiego w Areszt
wzięto. A dla Boga Czyliż to mogł uczynic Krol Katolik w
Wolnym Narodzie nad Duchowieństwem Jurisdykcią sobie
przywłaszczac? ktora tylko samey Głowie Kościoła S. Papieżo-
wi, ile nad Biskupami zostawiona, a gdy tę Jurisdykcią Sekula-
ryzował uzurpowaną mocą, jużci taki Regnant Suspectus de Hae-
resi. Kazał także wziąc w Areszt Senatora Wwode Krakowskiego
Hetmana Polnego Korony i Syna jego, Posła Wdztwa Podolskie-
go. Toc taka rzecza Absolutne Panowanie znaczy, gdy Vocem
Vetandi tamuie że przy wierze i wolnosci obstawali, a co wię-
ksza dowodzą Ordynanse do Moskwy na przeciw Konfederacyi
Barskiey wystaney dane, żeby nie przepuszczając Cujuscunq Sta-
tus et Conditionis ludziom, Mieczem i Ogniem niszczyc, Rąbac
Zabijac i Łby ucinac. A zas pobożney roboty Barskiey Obrońcow
Za Buntownikow, Mołtoch, i Hultaiow poczytuie. Więc już-
ci przeto zaszczyty Szlachectwa w Chłopow obraca. Za temi
Ordynansami Jmx Sierakowskiego Arcy Biskupa Lwowskiego
przy ofierze Strasznej przed Bogiem, napadszy w Kościele Wsi-

kiwa

Moskwa, poszarpała, i Upoliczkowała, Kanonika Kapłana Teyże
ofiarze assystuiącego Utłukła, Hayduka Arcy Biskupiego ba-
gnetami na Śmierć Skłuła, Puszkę z Hostyiami z rąk Arcy Bisku-
pa wyrwano, nayświętszy Sakrament zdeptano Kościoł odar-
to, zkrwawiono pokaleczywszy w nim wiele Ludzi, Krzyżem na
Ziemi leżących. Powiedz że mi teraz Obywatelu: gdy temu
wszystkiemu robota Barska opiera się czy też że to występek
popełnia przeciw Oyczyźnie i Krolowi Ktorego wiara S.
nie przyimuie. ten to Grzech ona popełnia Ktoremu resti-
tutij uczynić trudno, a przeto ani z wiarą ani Za Wiarą
nie trzyma. O Bezbożny nie tylko nie interessowany Oby-
watelu choćby Pogańskie Miecz grassował wytworniey tego
nie mogł by wyrządzać okrucieństwa. A Zatym przyznasz te-
raz prawdziwszą Konsequentią: Że Krol taki ani z Oyczyzną
ani z Wiarą, ani Za Wiarą nie trzyma, bo jest samego Boga
nieprzyiaciel. Święte słowa twoje: iż nie możesz się sumie-
nie takowego zgodzić sprawowiernym Katolikiem. Cięszki
Grzech, etch jak cięszki do restytucyi! Quis restituet Sangui-
nem nostrum. Krew Braci naszych, Krew pomazańcow Boskich
już zaczęła wołać Zemsty do Boga. A co to za zaślepienie! awszy
to trzeba jak na Ateiste wołać, Krzyczeć, Przeklinać, i Wykli-
nać, bo takiego Człowieka Kościoł Boży nie tylko Chwali, ale w zgroma-
dzeniu swoim Cierpieć niemoże i niepowinien. I jeszcze na pod-
stęp Obywatelstwa do Detronizacyi, na niedotrzymanie przy-
sięgi, na przełamanie oney że Ubolewasz. Kray ci to cały nie
ubolewać ale jęczyć powinien, nie tylko detronizować ale jako
Apostatę sądzić, i przykładney Kary wiekom wiadomosci i pa-
miątkę zatakie zbrodnie zostawić, a więcey naylepszą Intencią
Zuchwałą nazywasz! jeszcze odgrażasz że Krol z Moskwą trzymać
będzie. już cięto narod poznał: że nie tylko z Moskwą, ale z
Całym Piekłem trzyma. Nie zważa tego ani zważać będzie ro-
bota Barska. Już Kray cały Polski podnosi rękę do Obrony, z przy-
sięgą się bierze oręż w Imię tego Ktory potens est Deus noster
et nec porte Inferi praevalebunt. Obaczysz w krotce że jak
Julianus Apostata zginiesz, ach i jak mizernie zginiesz.
3.° Nieuk z Panowania nie tego wieku wraszym się zacięto Narodzie &.
Ad Tum Mądrego Człeka Zdanie w kazdey sprawie i przedsięwzię-
ciu uważać początek i Koniec zły lub dobry, według zaczęcia
roboty, Ktorą kto czyni i przed się bierze. Ztąd i Filozofow zdanie:
Aut Philosophi regnarent aut Reges philosofarent, a tak w pro-
cederze Życia nigdy zbłądzić nie mogą. Zdaie się daleko mowic
od Zdania Obywatela, z tym wszystkim dość blisko tego sensu

jestem

jestem: że nie ukontentowanie z Panowania nie tego cieszka wnaszym za Całości narodzie Prawda jest że prywatne nienawiści i Emulacie przyczyną bywały takowych nie smaków. Ale prawdziwa Intentia Krolow, w Staraniu się o Dobro Oyczyzny o Całość Narodu, o nienaruszenie Wiary Praw i Wolności, była istotną Stodycza dla dobrze i według Boga myslących, i rządzących Bertem. Potenczas Prywata takowa każdego że wszytkiem gasła Emulacia naprzeciw Majestatowi przesiadała się Czemu bo jedno myslney w Obywatelach nie znaydowała Approbaty, bo się to z Krzywdą Całego Narodu z Uszczerbkiem Wolności, i upadkiem Wiary Katolickiey działo. Owszem poznawali że Ozego wszczegulności Obywatela albo Interessowi albo potrzebie lubtez takomctuu nie godziło się przeto tyż sromotną Korrysią pożytku Domowego zwano, i wysmiewano. Ale gdy wiek tamteyszy pominął, gdy obrocięmy się na siebie i na stan Oyczyzny naszey dzisieyszy nie możem nazwać roboty Barskiey prywatą nienawiscią i Emulacią. Gdyż w tym Czasie te pożory mieysca niemaią, i owszem wzgląd obracaią na siebie, że tak podło szacowany naród; że tak nikczemne osoby, tak słabych iit. tak wzgardzonych Talentow, tak niedostatney Fortuny a przecież odważyli się, mogli i coraz lepiey mogą oprzeć się tey potenty Zadufanego Majestatu tym obrotom przebiegły rady, tym zamachom porrzeć Cały Narod przyniaguią. Iże ta wszystka Sidląca Obywatelstwo Fa[illegible]ka, jak Nabuchodonozora Statua skruszy się. Czemu? Bo zaczęcie tey roboty nie miało na początku przełożonego u siebie Końca, ktory miał zmierzać do wspolnego uszczęśliwienia tak Elekt do Korony, jako też Narodu Całego. A nadewszystko że ta mysl nie była zaczęta zbłogosławieństwem Tego, od ktorego wszystko mamy, w ktorym Movemur, Vivimus, et Sumus, owszem przeciwko Jezusowi i przeciw prawdziwey Jego wierze targnęła się. Wiary prawdziwey i Miłosci Narodu wtey robocie brakowało, i tak się nie udało ale dało poznać: że Bonum ex integra Causa, malum Vero ex Syngulis defectibus.

9o Iuż gdyby naycnotliwiey piastowane było Berło &c.

Ad 9num. Ale są to przymioty Wolnego Narodu, żeby wyniosłe Duchy przez zazdrość wzniecały niepokoy domowy. Berło Cnotliwie piastowane znayduje w Narodzie szacunek. Ale gdy miłość zawcznie naród do Krola, a wzajem Krol do Narodu, ktorą w Usługach szczyrych dla Oyczyzny, nadgradza i pomnaża poufałością swoją dla Narodu, a wzajemną ufnością w Narodzie. I ten jest zaszczyt Narodu Polskiego rozległey sławie w Europie, za z swey rowności obiera Krolow, a ten ieszcze większy: że na każdego Szlachcica Łonie bez straty Żołnierza, Krol bezpiecznie spoczywać może.

Swiadczył

swiadczył to Jan III przed Leopoldem Cesarzem wprzytomnosci Elektorow Imperyi, Zgromadzonych pod Wiedniem żadna się tym przykładem nacya porownać z Polską nie mogła, u ktorey w Większym Szacunku Łaskawszi Krola swego, jak szafunek łask Wakansowych, wdzięcznym sobie Obywatela uczynić potrafi. Zagranicznych Monarchij ta pewnieysza przywara, z nieukontentowania prywatnego ku swym Panuiącym, roznych Zażywać sposobow, aby Regnanta swego i Zycia i Tronu pozbawić. Kromwel poddany Krola swego Karola V° w Anglij ściąć kazał. Francya Dwoch Henrykow Krolow, przez Hugonistow utraciła. I innych wiele nacyi łatwo wymienić, czego swiezza w Moskwie Pamięć Co skracaiąc to tylko dowodzę: Iż w nayuboższym, ale dobrze urodzonym z starożytney Szlachty Polskiey Obywatelu każdym, znaydziesz wspaniałość Duszy. Iw takim Obywatelu Wiara Katolicka w sprawach każdych będąc przewodnikiem, Zazdrości, Ambicyi, i nienawiści, w sercu i Umyśle Jego niemiesce. Ktoro zaś publiczna krzywda przez Wiarołomstwo, Wzgardę Dostojenstw Zdradę Kraju całego przestępstwo praw, dopiroż przez upadek Wiary Katolickiey i pragnienie Zamieszania wolności w Absolutum, oczywiście odkryta zostanie takowe kryminały postrzeżone w Krolu, obruszaią Zaraz cały Narod Polski, zprzysięgaią się Stany Uzbraja się Rycerstwo i takiego Krola zpychaią z Tronu jako nie przyiaciela Oyczyzny Wiary i wolności. A ktoryż Oyciec na synow swoich Dobywa Miecza aby Ich wyguBił, a miecza tego Ktory mu daią przy namaszczeniu i Koronacyi tym on potem czas Cztery razy macha: to jest Znać daiąc że go dobywać ma i powinien na Obronę Wiary, na Obronę Wolnosci, na Obronę ludu sobie od Boga powierzonego i utrzymania sprawiedliwosci. Ale nie tym tytułem, aby wycinał Szlachtę Obstawuiącą przy Wierze i Wolności swobodach. Jezyliż Krol nieprzyiacielskie Woysko w Kray wprowadzać powinien i pod Herbem swoim Onemuż Armaty dawać na wygubienie Narodu wolnego ktoremu Panuie. Upewniam Że w takowym Cnota nie jest zdolna dobrych dzieł i Intencyi dać poczucia, chyba zdrady dla Kraju poznania.

10 Jest wprawdzie na Co sarknuc w teraznieyszych okolicznosciach naylepszemu Obywatelowi &.

Ad 10mum Nie ten to Czas sarkać, nie ten płakać albo wyrzekać Katolikowi i poczciwemu Obywatelowi. Ze Czterech prawie rogow na Kray polski Zarzucony ogien. Nieprzyiaciele Wiarę, Wolność, Prawa swiątnice Boskie. Miasta i wsie, palą wywracaią ruynuią, i do Ostatniego

pustoszą

 81

pustoszą. Przyszedł ten czas, w którym naród pokazać musi; że Pol-
ska Szabla Straszna bywała, jest i teraz w odporze dania
nieprzyiaciołom swoich. Musi się oczyścić z podłości i haňby,
któremi przez zdraycow Oyczyzny odziany został. Bezbożna
Herezia wzięta na Cel Szczerego Usiłowania, żeby nam Mos-
kwa zdradę, prywatę, i nienawiść na Tron wprowadziła; i
tak sromotne Dzieło Umalowano Kolorami Oyczyzny
dobra publicznego. Ukoronowano, i na Majestacie Polskim
Osadzono. Z takim że to Królem naród ma trzymać żeby
oszukany został! Nieostygła pamięć 1767. Konfederacyi
Radomskiey, od którego Punktu Wiara Katolicka, Wolność
narodowa, Prawa, Prerogatywy, Swobody, Dostojeństwa Kraju;
a w nim: Duchowieństwo, Senat, Rycerstwo, i Obywatelstwo
upodlone. Ten że to Bohatyr, który wiarę Wolność Honor
i Sławę Narodu miał podźwignąć, a on wziął sobie za cel aby
to wszystko do szczętu wyniszczył. Ten że to jest Król, który Ber-
ło w ręku trzyma, a Repnin Minister Rossyiski nim włada
rozkazuie, fuka, Łaje, w Więzy Szlachtę i Pany bierze, Imie
Polskie Szkaluie, po Polszcze grassuie, Prawa w Senacie i na Sey-
mie daje, Wakanse przyrzeka, i zdraycom Oyczyzny i Wiary
Podpisy Wyrabia, Krzesła, Ministeria Starostwa rozdaie Wal-
czyć nie Sarkać tylko każdemu należy. I komu Bóg miły, Wia-
ra S. Katolicka zagrzewa serce, komu Oyczyzna, Wolność, Pra-
wa, i Swobody Kraju wdzięczne, niech się do Oręża bierze. Roz-
poczęta robota Barska w prawie Boskiey, bo Wiary i Honoru
Jego, wyciąga po każdego Sumieniu. Za nic majątki, za nic
Honor, za nic doczesność, za nic Życie waży, aby w doczesności
utrzymuiąc Panowanie Chrystusowe przez Katolicką Wiarę, po-
tym z nim na wieki Królować w niebie. Rozpoczęta robota
Barska po całym Kraju rozszerza się znacznie, bo ręka Bos-
ka jest z nami. Już pod Nayświętszym hasłem Jezus
MARIA liczne grownady nieprzyiaciół porażone, już przy-
tarty łeb temu Smokowi, który się w siedmio głowną rozrodził
był Hydrę chcący otwartą paszczą, i pałaiącą pożrzeć Naród
i Wiarę. Już tylko Kości Ogony Pożaru Jego, gdzie niegdzie
błątaią się po Polszcze, ale w Bogu nadzieja, że to Czartowskie
nasienie wkrótce wyginie. I dopiero pokaże się Ambicia z
podłością prywaty stowarzyszona, obdarta z ozdobnych szat
w prospekcie całey Rzpltey. Pokażą się które były pokryte za-
dłżą, tego z Wodzącego Naród Polski Węża, i wytruć usiłują-
cego. Czas to krótki pokaże wszystko, bądź tylko Cierpliwy
Obywatelu. I baczemy się z sobą w Warszawie, bo teraz do Kra
kowa

kowa spiesze. Zostay Zdrow.

Nakoniec co do terazniejszych Okolicznosci Sytuacyi przyszły mi na myśl dwa Wierszze &c.

Na tak Koncept wymyslny masz odpowiedź.

Na Wiersze Stryikowskiego Pana Kronikarza
Muszęć odpowiedzieć choćby z Kalendarza
Alterno redeunt Choro risus et gemitus.
Niemierzay w korzec Ludzi płacz bywa po smiechu
Zyie Bog! wkrotce schowa Moskwę w Polskim Miechu.

Z Warszawy d. 18° Aug.

Nayiasnieyszy Krol JMć w przeszłym tygodniu wyiezdżał do Willanowa a drugiego dnia z Assystuiącemi Kawalerami wyiezdżał na polowanie.

Z Krakowa od zgromadzonych tam Woysk sobie przeciwnych, zadney pewney niemasz Wiadomosci, o procz co partykularnemi donoszą Listami, o częstych wycieczkach Konfederatow nie bez Korzysci onych nad Woyskiem Moskiewskim ktore dwa przedmiescia nazywaiące się Klepasz i Wesoła (a nie Konfederaci jak przedtym głoszono) pierwey zrabowawszy potym spaliło.

W przeszłym tygodniu przywieziono tu dwoch Konfederatow od Dywizyi JP. Dzierzanowskiego zchwytanych przez Moskwę, ktorych w Dybach, nie wiedziec do kąd daley poprowadzono.

Dnia wczorayszego nadbiegł tu Kurier z Kamienca Podolskiego. Jawnie głoszą że z Expedycią do Xiąt Czartoryiskich Wdy Ruskiego i Kanclerza W. W. X. Litt. Jak że i do JMci Pana Piaskowskiego Podkomorzego Krzemienieckiego, z doniesieniem że Aktualnie Cesarz Turecki Woynę Moskwie wypowiedział.

JMć Pan Marszałek Konfederacyi Sieradzkiey, znagła w Przedborzu przez Moskwę oblezony, i utraciwszy nieco ludzi reyterował się daley. Podobniez i Konfederaci Wilenscy niemogąc się złączyc z Krakowskiemi są nieco rozproszeni. od ktorych JMć P. Podskarbi W. Koronny miał uiechać zagranicę.

Z Dubna de d. 10 Currentis donoszą, iz tam przybył za Mochyłowa Człowiek Wiary godny, ktory pod Przysięgą twierdził, że JchMości Marszałkowie Konfederacyi Barskiey w 6000 Konfederatow za Dniestrem stoią a obok Jch na brzegach 20 Tatarow.

Basza Chocimski że sprawiedliwie do Stambułu nie donosił o zblizaniu się Woysk Ross. do Granic Tureckich, i o jnnych przeciwnosciach Paktom Traktatu Karłowickiego ubliżaiącym, od samych zagranicznych Obywatelow mało nie był uduszony,

Lecz

lecz umknął, więc z niedzy siebie innego do Czasu obrali, i z tą wiadomością posłali do Porty.

Kamieniec Podolski zostaje w strachu, i wielkiey ostrożności, jeżeli weydą Turcy, podobno od tey zaczną Fortecy.

Z Torunia d 6ta Aug: Przed kilką dniami Huzarowie Ross: zaprowadzili tu pod Areszt swoy jednego Szlachcica, w przeszłym tygodniu drugiego, a dnia wczorayszego trzeciego. A to, jak mówią, niewinnych tylko przez złość udanych.

Ostatnia Poczta z rożnych Mieysc Prowincyi Litewskiey iednostaynie donoszą: że świeże Woysko Ross: trzema traktami dąży do Litwy, i że już pierwsza Dywizia stanęła w Wilnie, a od Smolenska Cztery Połki Maszerują. Confirmat oraz taż Poczta iż w Litwie zupełna Panuie spokoyność.

W Powiecie Krzemienieckim pod Skrobatowską wsią JP: Woynarowskiego, w przeszłym Tygodniu w Chałupie jednego Chłopa pokazało się Krwawe Zrodło, ktore jednego dnia od Wschodu Słońca do Południa trwało tak Obficie że zysby wielkiem stromieniem Płynęło. Wsiąkło potym w Ziemię na Scianach Jawie zostawiwszy Znaki, a kogo tylko dotknęło, ani z Ciała, ani z Sukni łatwo Otrzeć się niedało. Pop tey wioski wrożył: że tak będe ludzka Krew rzekami płynuła.

Copia Karteczki z Starey Sieniawy d 6ta Sentis.

Informacia zupełna jest od Zydow Uciekaiących od Białego Pola w Ukrainie, o rewolucyi nieustaiącey przez Haydamaków i Chłopow zbuntowanych. Iż w Białym Polu d 3 p[illegible]: JX. Proboszcza Białopolskiego, i Kapłana Ruskiego, oraz Zydow Gospodarzow z Zonami i Dziećmi wyścinali, w drugiem mieyscie za Berdyczowem 12 Zydow i Katolików wielu pomordowali. Donoszą że już Niebezpieczno jechać do Białey Cerkwi ponieważ po Wsiach okolicznych stoią. JP: Kurasinskiego ściuli w Michałowie, tak że Pana tameczngo i innych wielu Szlachty we Wsi Skwiri pościuli, razem wielu Zydow i Gospodarzow. w Skwiry stoi Haydamaków 100 Koni, a drudzy pojechali do Pawołoczy, Ostrzegam Woyt Samorodecki.

Excerpt Listu d 6ta Aug: z Zytomierza

Doniesiona przeszła Poczta Spokoynością, nie długo nam dostało się cieszyć. Kiedy przeszłego Poniedziałku za Białą Cerkwią we wsi Cziżirze JP: Korycinskiego Łowczego Owruckiego samo piąt Haydamacy okrutnie zaściuli, a we wtorek tychże Haydamaków więcey 200 zebrawszy się, na Pawołocz miasto napadli, i tam już powroconych nazad Zydow mnostwo wyściuli, potym w nocy napadli na wieś Czernowadkę, tam szlachty iednych

rozpędzili

rozpędzili, drugich potapawszy poręczyli. Zbył zas rano we Srodę siedmiu tylko napadłszy na Miasto Biatopol, dwie mile od Berdyczowa, tam zydow 12 Zktoli, i tyleż ranili, gdzie nadświętego JPana Rządkowskiego Possessora wsi Czerniawski horrendissime Zbili i Zabić chcieli, tylko paroch tamteyszy ledwo Jegoz odprosił, tylko sprzęty i pieniądze Zabrali. Potym tegoz dnia we Wsi Chatajngrobdka siedmiu Zydow Zaktoli, Xsiądza horrendissime Zbili, co i po jnnych wsiach okolicznie czynia. We wsi Czaraysżym mil 2 od Howatoczy na tey stronie od Berdyczowa ulokowali się, do kąd nadeszły podjazd Moskiewski nic onym uczynic nie mogł. Przeto Czwartku poszłego sam JP. Knis Beszerski w Koni 80 poszed podjazdem, gdzie co się stanie czas dalszy pokaże w Berdyczowie strach wielki panuie abowiem tego hultaystwa, co dzien napasci spodziewaią się. Ktore mocno szerzyć się Zaczyna. Szlachta i Zydzi powtornie na Polesie i Wołyń uciekaią. Obywatele Powiatu Owruckiego Za buntuiącemi się Buntownikami i Haydamakami podjazdowac nie przestaią, i Miedzy Budami napadłszy Haydamakow kilkunastu schwytali, z Ktorych 5 przywieźli do Owrucza, i sądzic Maydeburyi kazali, a z tych, poniedziałku przeszłego 4 powieszono a piątego dobrze ubiczowanego wypuszczono. Tak ze JP. Starosta Zmudzki tego tygodnia posłał do Owrucza po Maydeburya dla sądzenia tych ze Hultajow w znaczney liczbie poimanych.

Z Podola d. 10 Aug. piszą: Przecierpią nieznosną namy dotkliwośc, ze o Konfederacyi Krakowskiey, żadną nas nie dochodzi przez zamknięte nawet dla poczty Passy Wiadomośc wiemy tylko że Moskwa na same przedmieścia pod Krakow podstąpiła. Barska pod Chocimiem we wsi Kozłowie jeszcze stoi Ustawnie Czyniąc mustry i rekrutowanie, Ktore od Porty jest pozwolone. Basza Chocimski jest odmieniony Ktory Interessa Moskwy przez pieniądze utrzymywał, i nigdzie mu mieysca nie naznaczono gdzie się ma obrocić, naznaczony Basza Koniuszy Cesarski jedzie do Chocimia, juz Znaydował się w Adryanopolu z kąd Poczta ma przyiechac na każdey stacyi dla niego 460 Koni przygotowano. Woyna Z Moskwą od Porty ogłoszona Poseł Moskiewski miał bydz wzięty do Jedykuły, ale za poręką Posła Angielskiego, Warta mu tylko przydana. Ceremonie według Zwyczaju Tureckiego miały się odprawic. Wyszła od Duchownych Tureckich Tychsza to jest

błogosławienstwo

błogosławienstwo na Woyne z Moskwą. Fermany Cesarskie miały miały powychodzic do Woysk Anatolskich, Urymilskich i innych. Pieniądze rozdane znaczne w Stambule na Janczarów podług ich zwyczaiu przed Woyną. Konfederacia Barska dawno by miała na swoie desideria od Porty rezolucia, ale Hospodar Wołoski przez Reisefendarza przeszkadzał prawdziwego doniesienia. Cesarz Turecki miał przyrzec wydac Konfederacyi Hatszt[ar]an, to jest upewniaiącą protekcią, i ta ma bydz przysłana na ręce Baszy. Kożuchowski, Chreptowicz przybyli do Obozu Barskiego do ktorego co raz więcey Woyskowych sciąga się z Polski. Kwasnieuski Hersit z buntowanych Chłopów przeniosł się w polisie Kijowskie i tam znacznie się rozprzestrzenia, już więcey iak 3 m samey Szlachty wycięli. Moskwy około nowey Serbii stanęło i że nowa Moskwa idzie upewniaią.

Respons X. Marka Karmelity Trzewiczkowego na List JP. Branickiego w te słowa dany.

W Awantury nie wdaway się bo Dekretem Niebieskiem wygrana Całość Wiary, Całość Wolności, Całość Granic, nawet i w Oderwanych i od Troycy Przenayswiętszey podpisana. Siedz cicho do czasu Co mi do niesiono z Gory, ja Tobie donoszę. Będzie Głos, zginie noc nastąpi swiatłosc, i tak zmiłuie się Bog nad Krolestwem Krolowey Polskiey MARYI. To Ci z Ciekawości doniosszy Niebieskich, ktore żadnym sposobem odmienione nie będą, ja tam będe a wy bądzcie zdrowi.

Z pod Sląska donoszą że JP. Zeydlic Generał Kawaleryi Krola Pruskiego w krotce ma wnisć do Polski traktem na Kępno i Przygodzice.

Z Drezna nadeszła pewna wiadomość, iż w Saxonii ma bydz Kampament pro d 28 7bris Woyska 25 m na ktorym maią się znaydować Cesarz Rzymski, i Krolowie Dunski, Szwedzki i Pruski po tym Rządy Elektorstwa oddane będą Elektorowi.

Z Lipska donoszą iż Krol Jmść Pruski przez Posła swego w Wiedniu rezyduiącego, podał Cesarzowi Jmci

propozycyę

propozycyą iż się bydź widzi przymuszonym postać Corpus Woyska Swego do Polski, na Co takową odebrał rezolucią: Że Cesarz JMść niemyśli się mieszać w teraźnieysze Krytyczne Polskie Konjunktury i Kłotnie. Tenże Cesarz JMść Ultymis Augusty odprawić ma Kampament w Czechach.

Opisanie Wieczerzy Krolewskiey nocney na Placu za zamkiem na Zwanym Taras, do Uieżdżania Koni.

Na Tarasie, Wieczerza 3 osoby liczy,
Branicka i Lulia przy Krolu duke Pi:::.
Natym gdzie konie Zwykle uieżdżaią.
Dobrego Bereytera te dwie Klacze maią.
Dał Im popas bez światła [a:] nie dziwuysię temu,
Wyieżdżona już droga wiadoma ślepemu [b:]
Nie boycie się nie zdrowy powąchawszy Pisma
Wszak że go Konwoimią Luter Kalwin Schyzma [c:]
Zaiedzie na tych Kurwach upewniam bezpiecznie
Do Piekła gdzie złą zgraią będzie gorzał wiecznie.

[a:] o godzinie 10. w nocy bez Świec
[b:] Krol Krotki wzrok maiący
[c:] Benoit Ratin Repnin, często wizytuią Lulią.

Niedawno jeździł Krol do Tarchomina za wiorstę mila od Warszawy, w kompanij Sapiezyny Wudzicowy, Mścisławskiey i Luly gdzie miała bydź wieczerza pod Namiotem, gdy burza powstała, piorun uderzył przy samym na Mio=ie, Sznury u Namiotu popalił i porozrywał. Damy uciekły na Folwark, Krol wsiadł w bat przypływaiąc pod Bielany, burza i Fala, ledwie Batu nie zalała i nie za topiła

A zaś ku Koncu Zimy na Polowaniu, Kula pod pachą Krolowi Suknie przeszyła Zarwawszy Skory, jednak nie szkodliwie, w tenże Czas i Konia pod Murzynem przy Krolu, po Karku przeszyła, że aż Murzyn Upadł z Konia, a Krol zaraz przestał Polowania; O tym przypadku mowić wszystkim przytomnym mocno Zakazano. Jednak utaić się nie mogły rzeczone przypadki ponieważ Wierszami Zostały opisane. pod Tytułem. Przestroga Krolowi

[a:] Cielcze Spasły na Scierwie przestań tey swawoli
Bujałeś po Pastwiskach niecnot dość do Woli.
Miałeś rożne przestrogi na Łowach i na Wisle,
Zrzuć rogi, Urżni Ogon, pomyśl o tym ściśle:
Że Cię

[a:] Ciołek Herb. Poniatowskich.

Że Cię Kula mineła, piorun Warniot zburzył,
Na wislaney przeprawie ledwie nie zamurzył
Przeznaczony na jatkę, nie zginiesz tym Kształtem,
Gdy nie zmienisz natury, zginiesz w piekle gwałtem.

Te Wiersze podrzucono na pokojach Królewskich, i po innych Mieyscach, oraz pod Oknami Mieszkania Pani Lulie, które Iey służąca podniosła, i patrzącey Oknem Panie przynieść Musiała, że gdy Czytać Zaczęła, Król nadjechał, a przeto wyznała wszystko wierna poddana swemu Panu, jako ta która i siebie samą ze wszystkiem Bratu Jego powierza

Z Warszawy d. 25. Augusti.

w Przeszły Poniedziałek JW. Pani Ogińska Hetmanowa W. W. X. Litt: wyieżdżała ztąd za Wisłę do Tarchomina, gdzie dla bawiącego się tam Króla JMci obiad dawała. Tegoż dnia przybiegł tu Wieczorem Kurier od JW. Pana Branickiego Łowczego Kor. od Kamieńca podolskiego z Expedycjami do Króla JMci lecz w jakich okolicznościach jeszcze nie wiadomo. Nazajutrz zaś przybyło dwoch Kurierow Moskiewskich od Krakowa do Xcia Repnina z donieszieniem o weyściu Moskwy do Miasta Kasmirza, i mocnem obleżeniu samego Miasta Krakowa. Zkąd przybyły w Sobotę Xże Prozorowski Jenerał Woysk Ross: przywiozł Xciu Posłowi nowinę o wziętym Mieyscie Krakowie d. 18. Current. w nocy Konfederatow tam wniewolą wziętych rachuią na 3000. Zabitych na 900, Miedzy Ktoremi znayduie się JP. Piotr Orzechowski Woyski Przemyski. A miedzy Niewolnikami Znayduie się JP. Stadnicki Starościc Ostrzeszowski, Ktory ataxdowne Męstwa swego dawał dowody,

Regiment Gwardyi Pieszey Litt: dotąd pod Ujasdowem W: Obszańcowaniu Obozuie przy Ktorym pikieta Ułanow Straż odprawuie.

Straszna Wader Wiadomość znowu tu nadeszła, o powtorney w Ukrainie Rebellij Chłopskiey, już do tąd 24. Miasteczek, a Wsiow co nie Miara Zrabowawszy Je pierwey i Ludzi wnich wyrznąwszy spustoszyli i spopalili, teraz pod Berdyczow podstąpili. Słowem nadzieja wszystkich odstą=

pita

pita, trwoga i boiaźń sposob od pięta ratowania się.
Nawet Arendarze Betskim niedaleko Krystampola JMP. Łąckiego Podczaszyca Podolskiego, dobrze Maiętnego, własni poddani Chłopi temi Czasy Zabili.
Donoszą tu partykularne Listy iż JP. Dzierzanowski Marszałek Konfederacyi Gostynskiey w przeszłym Tygodniu przeieżdżał w kilka Koni przez Radzyn i Lubartow, lecz dokąd by zmierzał, nie upewniaią. Z tym się iednak oświadczył, że wkrotce powroci do Przyiacioł i Związkow swoich.
O Konfederacyi Barskiey Partykularne Listy donoszą że pod Hocimiem stoi, i prawie w tak mocnym iak przed tym znayduie się Stanie. Lecz co i jak daley czynić zamysla, niewiadomo.
Twierdzą i to że zapewne Woyna z Moskwą ogłoszona w Stambule.
Pokazuią się tu Punkta niby od Konfederacyi do zgody ułożone.
1mo Aby Woysko Moskiewskie z Xciem Repninem jak nayprędzey było relegowane do Kraiu swego, z wyrzeczeniem się Przyiazni z Rossyą, poki Życie Imperatorowa.
2o Aby Wszyscy Więzniowie byli uwolnieni, i z honorem do Kraiu naszego odesłani.
3o Upewnia Konfederacia Krola JMCi. że niczego więcey nie pragnie, jako o Całości Wiary, Wolności, i Praw Narodowych.
4o Ale też w zaiemnie chce tego Konfederacia aby Woyska Oboyga Narodow złączyli się na Seym pod Krakow. Gdzie Coram Statibus Confederatis w Kosciele Katedralnym Krakowskiem ma Krol JMść J. dla przytłumienia wszelkiego o sobie porozumienia: Professią Wiary S. Rzymskiey Katolickiey, językiem Polskiem i Głosem wyniosłem uczynić, tudzież renowować Jurament Paktorom Conventorum.
5o Aby na wszytkich Osobach, Cujus cunque Condicionis były karane Crimina Status, a ci przytym Ktorzy od Dyssydentow Favore Interessu onych że pobrali pieniądze, aby facto restitucione tanti, quantum wzięli, ad Ærarium Publicum, jeżeli Duchowni, wygnaniem, Jezli swieccy, Pœna Capitis karani byli.

6o Dyssy

6to. Dyssydentow ktorzy Konstitucią Seymu Ostatniego fa-
vore Sui Vyrobili, a raczey ktorzy na delegacyi Zasiadali, incapa-
ces honorum deklarowac usq ad 4tam Generationem.
7. Pozwolenia Dyssydentom w konstitutij wyrazone, pisma
i Mowy za niemi, jako poniżaiące Wiarę S. Rzymską a wywyższa-
iące błędy, aby in foro publico palone były.
8. Niezamieszkani od Dziadow i Pradziadow Dyssydenci
w Polszcze Szlachta, aby wszyscy z Kraju byli oddaleni, i włas-
nym poddawani Monarchom. Ci zaś ktorzy zostaną aby
według dawnego zwyczaiu, sub jurisdictione Duchowieństwa
katolickiego bez wszelkich urzędow i Prerogatyw zostawali
wyiąwszy Miasta Wielkie daionemi przywilejami zaszczycone.
Żeby tylko privata Oratoria mieli bez Dzwonow y publi-
cznych Obrządkow. Na Komorach, Cłach, Żupach, y innych Urzę-
dach aby się nie mieszali, w Woysku zaś tylko do Rangi Ka-
pitanskiey promowani byli.
9. Aby Rplta z Cesarzem Chrzescianskim i Krolem Prus-
kiem przymierze wieczne zawarta
10. Aby wszystkie zacząwszy od Bezkrolewia, az do tąd
Kobilitacie, Wakansow i Honorow konferowania, Sal-
va Moderatione in bene Meritos, oraz omnes Actus prze-
ciwne dawney formie rządow i Prawom skassowane były.
Z Torunia de d 13a Augi: Dwa Eskadrony Regimentu Kon-
nego JP. Generała Skorzewskiego od Grudziądza wedle Mia-
sta tuteyszego do Obozu pod Łowicz pomaszerowały. do kąd
i chorągwie Polskie sciągaią się.
Z Wiednia d 3a Augi: Fert że Pruski Minister Dworowi na-
szemu oznaymił, iako interessa Polskie wyciągaią aby
Krol Jmść Pan Jego, jedno Corpus Woyska swego do tegoż
Krolestwa postał. Co indyfferentnie Cesarz Jmść przyiął
pokazuiąc iż strictissimam dotąd Obserwuie Neutralitatem.
Oyciec S. na odprawioney z kardynałami radzie ferował
Conclusum. aby przeciw popełnionym od roznych Potentyi
in Patrimonium Petri wkroczeniom, zbroyną ręką nie zas-
tawiac się. owszem zupełnie ustępuiąc takowym natarczy-
wosciom, jedynie Mieczem Kościelnym Walczyc. na ktory

Koniec

koniec kancellarya Papieska, kilka gotuie Instrumentow,
chybaże Cesarz wdae się w Medyacyą Zechce. Kancellaria

Kancellaria Większa Koronna rozesłała Expedycią przedsey=
mową, to iest Uniwersały do Wszystkich Wdztw, Ziem i Powia=
tow, jako tez Listy do Senatorow i Urzędnikow Ziemiańskich.
ktorych tenor jest taki.

Stanisław August z Bożey Łaski Krol Polski &c.

Wielmożny Uprzeymie nam miły. Nadchodzi znowu czas
Zbawienndy, Czas Radzie publiczney przez Seym Ostatni w tym
roku Zakończony, poświęcony. W ktorym przykładney o Do=
bro Publiczne gorliwości, nayżywsze dawać dowody. Scisłem
dla kazdego Obywatela jest obowiązkiem. O takowych U=
przeymości Waszey Sentimentach, bynaymniey nie wątpiąc,
Spodziewamy się, że Uprzeymość Wasza na Seymiku Po=
selskiem dnia 27. Wrzesnia Seym Ordynaryiny Sześć Nie=
dzielny, dnia 7. Listopada w tym roku tu w Warszawie przy=
padaiącym; Usiłowania swoie łożyć nie tylko będziesz, ale
tez mianego w Władzie Swoim Senatorskiego Kredytu, i po=
ważenia na to użyiesz. aby przez Wybor Posłow z Zacnych
Ziemian, o publicznym Dobru osobliwie w teraznieyszych Oko=
licznosciach, na przysztym Seymie jako naylepiey zaradzić
można. Dogodzisz przeto Uprzeymość Wasza Myslom
Naszym o Całość powszechną zawsze troskliwym, a Osobie
Swoiey przyczynisz szacunku. Dobrego przytem Uprzey=
mości Waszey od P. Boga Życzemy Zdrowia. Dan w War=
szawie dnia XII. Miesiąca Sierpnia, Roku Pańskiego
MDCCLXVIII. Panowania naszego IV. Roku.
Stanisław August Krol.

Z Warszawy d. 1. 9bris.

Krol Jmść ziechawszy na dniu wczorayszym w Assystencyi
nie ktorych Jchmściow pierwszey rangi Officerow, do Cekhau=
zu tuteyszego, przez czas nie mały, czynił sobie rozrywkę
przypatrowaniem się i lustrowaniem wszelkiey w nim znay=
duiącey się Ammonicyi. A że dla Zołnierzy Regimentu Ar=
tylleryi niemasz żadnego wyznaczonego Mieysca procz ex
Officio Kwater, więc Nayiaśnieyszy Pan dysponował, aby
Jchmość Sztab Officerowie teyże Artylleryi upatrzyli wy=
godne mieysce do erygowania wygodnych Koszar bez krzy=
wdy iednak naymnieyszey w bliskosci będących Possessorow,
i bez naruszenia placow na ktorych swoie maią budynki.

JMP.

JMŚĆ. P. Gorski Sędzia Grodz: Warszawski z Mazowieckiego, i JMP. Mikorski Pisarz Ziemski Gostyński, z Rawskiego Wdztw, na Trybunał Korony. Piotrkowski Deputaci, na zaczynaiący się dnia dzisieyszego rzeczony Trybunał, odiechali z tąd do Piotrkowa, z których ostatni nieomylnie ma bydź Marszałkiem pomienionego Trybunału. Dziś zaś odiechał z tąd Pocztą do Lwowa JP. Kicki Jenerał Adjutant J. K. Mći, i oraz Pułkownik Artylleryi Koronney. od Dworu tuteyszego wysłany dla Sądzenia sprowadzonych tam Chłopow Buntowników, z tym Ordynansem, aby iednem po jedney ręce, drugiem po jedney nodze, a innych na Szubienicach wieszać kazał. Miasto Krakow po wzięciu onego przez Moskałów, a d. 21. Aug: wielki niedostatek ponosiło Żywności, już jest otwarte, i Poczta z niego dawniey zatrzymana, z otwartemi iednak listami d. 23. elapsi nadeszła, podobnież i Poczta Extra Ordynaryina, na dniu onegdayszym z tegoż Krakowa stanęła z Listami rozpieczętowanemi. a Xże Piotr Repnin Brat Xcia Posła, ktory z tamtąd od Woyska powrocił. o pomienioney Wiktoryi wcale nic nie głosi, więc jakoweś wtym bydź musi Misterium. Drogość wielka Panuie w Krakowie gdyż tam płacą za funt Mięsa gr: 4. za funt Chleba gr: 1. a za Kwartę Kaszy Jaglanney gr. 2. Xże Prozorowski odiechał w przeszłym Tygodniu z tąd na Ruś, dla Objęcia Kommendy nad Woyskiem Ross: zostaiącym w kommendzie Jenerała Kreczetnikow, ktory jak słychać będąc od Dworu Ross: rewokowany spieszyć ma przez Kijow prosto do Peterburga.

Kurierowie Rossyiscy na Wozach pod konwojem Husarow Moskiewskich z tąd bywaią expediowani, dla bezpieczeństwa tak osob Ich, jako i Listow, ile że często zdarzało się iż na drogach zabijani bywali.

Bunty Chłopskie na Ukrainie, daleko teraz większe jak przedtym były. z ktorych Buntownikow Chłopow każdemu złapanemu, ucinaią iedne rękę i jedne nogę na krzyż. Z Kamieńca de d. 20 Augusti Dnia onegdayszego Ferman w Chocimiu publikowano z Stambułu przysłany, ogłaszaiący Woyny gotowość z Moskwą, toż samo i w Stambule ogłaszać miano, na ktory koniec Chorągiew Machometańską w Bramie pierwszey Pałacu Cesarskiego łokowano. Pieniądze sowite Woysku wypłacaią, i dla Chocimskich przysłana Kassa. Magazyny obficie

na pełniaią

napetniaią. Toz samo i w Benderze czynic maią. O czym lubo tu były przedtym pogłoski, dowierzac iednak temu nie można było, ale teraz gdy Publikowac zaczęto można już za rzecz nie tayną donieśc. Konfederacia Barska przez dawnieysze doniesienia Upodlona, teraz w powiększoney Liczbie kilką tysiącami ma się znaydowac, iak twierdzą ztamtąd przybywaiący, Oraz jest wgotowosci ruszenia do Polski. Bunty w Ukrainie nieustaią i lubo Podjazdy Moskiewskie onych scigaią, a toli Znaczną i swoich Strata pokonac onych nie mogą. JP. General Kreczetnikow Kommende ma swoią Lokowac od Miedzyboza do samego Konstantinowa Starego. JP. Lowczy Koronny obozem stoi w Dunajowcach, o mil 3. od Kamienca. w Rudzie Kozacy Dworscy stoią.

Z Białey Cerkwi de d. 19a Aug: donoszą że w Ukrainie gorsze teraz niż za Chmielnickiego nastały Czasy gdy pożar Buntow Haydamakow i Chłopstwa nie ustaie. Biało Cerkiew ma Załogę 60 Piechoty z Kijowa przybyło 600 Serbow z Majorem to nieco ubezpieczyło zbiegłych Possessorow i Szlachtę, ktorzy się do Białeycerkwi schronili, a Wielu Jch z konwojami do Domow swoich powrociło, lecz Chłopi a pryncypalniey Popi dawszy znac o Jch powrocie Haydamakom, Ci zaraz nagle spadli. o krutnym i wymyslnem Sposobem powroconych pomordowali, bo do Koszuli rozebrawszy, i ręce wtył Związawszy na iednych Koszule Zapalali i tak do nich Strzelali, drugiem ręce dragami przetrącali, innym spisy głęboko w brzuch zasadziwszy we Wnętrznosciach Wiercieli i męczyli, szydząc z Wiary Lackiey i pytaiąc Jch czyia Wiara lepsza. Na Białocerkiew ustawicznie się przegrażaią, a Moskalow ktorzy byli dani na Konwoy JP. Zackiemu, onego zabiwszy, kańczugami zbili, nakazawszy Jm aby swemu Kapitanowi powiedzieli, że jutro na Obiedzie będą u niego, a jezeli Lachow oraz Zydow Jm nie wyda, toz z nim uczynią co z Lachami poczynili

Nakazali

Nakazali po Wsiach Panom i Chłopom aby albo Jm znać dawali o Polakach jezeli ktory do Wsi powroci, albo sami łapali i prowadzili do nich, obiecuiąc nadgrodę, jakoż zpoczątku płacili za Polaka po dwa ruble, potym po rublu, a za Zyda pierwey po roblu potym po puł robla daley gdy Jm Chłopi nie mało przystawiali tylko po dwie grzywny, i po jedney płacili, potym po Cztery kopiki dawali, a na ostatek samym Chłopom zabijać nakazywali Tu w bliskosci Zamordowali Znacznieyszych kilkunastu Ziemian jako to JP. Korycinskiego Łowczego Owruckiego JPa Stankiewicza Starostę, i innych.

z Gdańska de d 19 Aug: Dominik alias Jarmark tuteyszy nad Zwyczay iest Liędny. i liczba Państwa in dies Auget. JP. Generał ktory w Charakterze Ministra Francuskiego Zostawał w Ratysbonie w podobnym Urzędzie tu sperat. Ze W: Xięztwie Lit: a Powiecie Kowinskim podniesiona iest Konfederacia. Listy złamtąd nadeszłe upewniaią iż i inne dwa Powiaty teraz zkonfederowały się a inne są wgotowosci, dlaczego Moskwa z pod krakowa i z Jnnych mieysc trzema traktami do Litwy ciągnie na rozproszenie rzeczonych Konfederacyi

Z Wiednia de d 4. Aug: Listy z Włoch upewniaią że Xże Modenski wszelkie czyni przygotowania do Woyny, czyniąc Zamach na zaiechanie i odebranie stolicy Apostolskiey. Xięztwa Ferrarskiego Hamburskie Listy donoszą: ze Rzplta Holenderska Woyska Werbuie, i one wraz z Prowiantami, i Ammonicią do Batawij i jnnych swych mieysc Zamorskich wysyła, lecz na jaki koniec nie wiadomo.

Excerpt Listu z Przemyskiego de d 23. Aug:

Buntem Chłopow w Ekonomij Samborskiey bardzo nastraszą, czekaią tylko jakiegos przywodzcy i spodziewaiąsię jakowey wolnosci na lat dziesięc. W Sanockiem moskwa Szlachtę z Domow w Areszt pobrała jako to JP. Urbanskiego Brata X. Kanonika

Przemyskiego

Przemyskiego Wołodkiewicza, Rylskiego, Stadnic-
kiego, i innych. Oraz Ich zrabowała. Ziemia Przemys-
ka nie czyniła Manifestu tylko Ziemia Sanocka swoy
Oblatowała w Grodzie Przemyskiem, ale go Moskwa kśięg
Wydarła, toż uczyniła w Sanoku w ktorym kilka set Jey
Stoi. inna ustawicznie ciągnie na Jarosław pod Krakow.
Pan Ignacy Słupnicki był w karczmie Pańskiey jadący
zpod Krakowa ale kiedy go Żyd pytał Co słychać od
powiedział że wkrotce twoy Pan Dowie się, i daley no-
cą poiechał. Pan Modorski pod Jasłem Ubił niemało Mos-
kwy pod Wieliczką wtych dniach mamy wiadomość
że Konfederaci pod Krakowem przeszło Tysiąc Moskwy:
znieśli, swoich Czterysta utraciwszy. Iże Marcin
Lubomirski zapewne umknął do Węgier. Zapewne
i to donoszą że Konfederacia Barska ma Ciągnąc
ku Lwowie w Osiem Tysięcy Konfederatow, a 12.
Turkow. wtych dniach pokazało się u nas kilka:
dziesiąt koni Konfederatow nie Znajomych. Ktorzy
Moskwę po Gorach płoszą, a nie można się pytać co
są za iedni, bo nie bezpieczno pytać się o to My sa:
mi iuż tylko na Wolą Boską zdaliśmy się.

Excerpt Listu z Krakowa de d 24a Augt:

Przykro mi to jest bardzo że tak smutną nowinę o wzię-
ciu Krakowa przez Moskalow donoszę, ale ten Pan ktory
Zasmucił, może ieszcze pocieszyć zkąd inąd. Krakow tym
Sposobem wzięty. P. Trzebinski młodszy dał się przekupić
Moskwie, tylko za # 500 Był on Regimentarzem w Woysku,
i miał Ordynans aby z Wtorku na Srodę przeszłego tygodnia
Zrobił w nocy wycieczkę Zmiasta, zebrało się znim wiele O-
chotnika, dla ktorego gdy Bramę otworzono, Moskwa miawszy
iuż owszystkiem wiadomość za taiła się pod Murami
Mieyskiemi w bliskości teyże Bramy szturmem przez też
wpadła do Miasta. Bronili się to pewna z Okien Kamienic
Konfederaci, padło pod ten czas trupem Moskwy w Mieście
500 i 300 ranionych zostało ale że większa Część była Kon-
federatow niegotowych i śpiących więc wszystkich zabra-
no w niewolą Konfederatow pod ten czas zginęło przeszło
200, a między temi JP. Piotr Orzechowski Woyski Przemyski
i JP. Kapitan Romer, ktorzy są pochowani u Panny Maryi
w Kościele

w Kościele. JP. Bronicki Marszałek Konfe: Sanocki przebił się przez Moskwe i uszedł do Węgier, za ktorem była Pogoń Moskiewska dogniano go pod Granicą, ale się mocno bronił, uciekaiących z nim ludzi nieco zabrano, z reszta uszedł JP. Potocki Wodzie Wołynski w Areszcie przecież wolno chodzi, JP. Czarnocki Marszałek Konfederacyi Krakowskiey był z początku wolnym Areszcie, ale gdy do Reformatow umknoł schwytany i w mocnieyszym osadzony Areszcie, w ktorem także zostaią JMP. P.a Załęski z Synami, Przeczkowscy dway Bracia rodzeni Urbański Jgnacy, Piniążek i bardzo wiele Obywatelow ziemi Sanocki. Miasta nie rabowano bo i prezydent Mieyski był przekupiony. JP. Letowski podczaszy Krakowski także był przekupiony Konfederatow Moskwa po Odzierała ze wszystkiego, tylko w Opończach i Koszulach Chodzą.

Zdraycy Izas Trębinskiemu tak nadgrodzono że gdy stanął przed Generałem Moskiewskiem Grafem Apraxymem, Ten mu dał dwa razy w gębe, i piniądze na zdrade wzięte wraz z iego dwuch set # odebrać kazał mowiąc do niego: Zdrayco i zmienniku Krwi własney i Twoiey Oyczyzny taka nadgroda słusznie ci się należy, i tak od Moskwy na Uragarie a od niewolnikow na przeklęnstwo przyszedł.

Rok Krytyczny Lecz Ostatni na Polske strapioną.

Czarci Przeklęci zrobiliście Piekło,
Z Polski, przez waszą pychę i złość wściekło.
Dręczycie wszystkich, i Boga bluźnicie,
Kadząc w Ołtarzu Moskiewski Kobicie.
O. bałwochwalcy, O. Monstra plugawe,
Boście zgubili Wiarę, wolność Sławę.
Ty Byku wściekły z Czartowskiey Obory,
Wspomnieć cię niechcą Katolickie Dwory
Zgiń i przepadni, a nie paskuc Trona,
Na ktorym siadłeś z Czartowskiego Łona
Czas by go zdobił Elektor Kochany
Saski, a od nas wszystkich pożądany
Tyś mu nie godzien, do rąk podać wody,
Idźże do Piekła z Czartostwem na gody.
Zabierz Metresy zabierz i Fałszerze,
Tam z swą Carową czyń wieczne przymierze.
A nie tu w Polszcze Zdradzieckie traktaty,
Koniec Twoy przyszedł z Moskwą Durowaty.

Z Warszawy ꝗ 8.a Junii

Z Warszawy d 8a 9bris.

Dwoch Gońcow Tureckich dnia przed onegdayszego tu nadbiegło, lecz zczym dotąd nie iest wiadomo, twierdzi iednak wielu, że mieli przyniesc od Cesarza Tureckiego Oswiadczenie iż ieżeli Moskwa niewyidzie z Polski do Kraiu swego, tedy Turcy intentyonowani są tak że wtargnąc i do Moskwy, i do Słobod Moskiewskich.
Nadbiegł także kurier od JP. Branickiego Łowczego Koron: do Dworu tuteyszego zdonieśieniem, że ponieważ Turcy, Tatarzy, i Wołoszcza gęsto Czasem wgranicach Polskich widzie się daią, a Woysko Moskiewskie dla dania odporu zażyte bydź nie może, więc aby mu był nadesłany Woyska Sukurs usilnie doprasza się.
Ito też tu doniesiono jż Miasto z Waniec Zpalone zprzyczyny zwadzenia się Tatarow z Ludzmi Kommendi JMP. Branickiego.
Woyska Ross: coraz więcey przybywa na około Warszawy, dla ktorego wszelkie Furaże zakupuią.
Z Poznania de d 5. Currentis donoszą jż Wdztwo tamteysze znawu podniesło Konfederacią pod Laską JMd. Sokolnickiego Podkomorzego Kaliskiego.
Z Wołynia dochodzą wiadomosci że bunty Chłopskie lubo były znacznie poskromnione, i wte nadzieie Ukrainscy Obywatele. do Swoich Dobr powracali, ale gdy Swoie Znowu wkrotce gorsze wybuchnęły, że prawie wjednym tygodniu, tych Obywatelow Chłopstwo wymordowało tedy kommenda JMP. Branickiego na gromienie tych Chłopow Znowu powstała. Rachuią juz na Ukrainie Zamordowanych Obywatelow przeszło 22. Cię Sultaie Cudnow Miasto prawie Całe wyrznęli. JMX. Rosciszewskiego Officiała Kijowskiego Własni Jego Kozacy Zabili, nawet niemowletom nie przepuszczała, ale je na Spisach obnoszą. Bazyliana jednego obdarli ze Skory i na niey To powiesiwszy, Wyrzekac się unij Każali, ale ten Uniatem się bydz, i Umierdc po trzy razy nowtorzywszy, po Męczeńską zapłatę poszedł do Boga, podobniez i wielu innych Męczeńską Smierc od Schyzmatyckiey odebrali ręki.
W przeszłym tygodniu Kilkunastu Więzniow Zbuntowanego Chłopstwa przyprowadzono do Lwowa, tam że podstarosciego i Kilku Chłopow do Sądu przywieziono, że na Pana Swego JMP. Laskiego rzucili się. Uwiadomiaią także z Ukrainy, że Złapanemi Haydamakami, Moskwa Kompletuie Połki Duńskie.

Konfederacia

 89

konfederacia Barska nie tak iak słyszelismy zubożała,
ma bowiem za granicą 5 Woyska wybornego własnego.
Nie w takiey iuż ciężkości iak słyszelismy za granicą na
Wołoszczyznie zostaią. Dwoch rzeczy spodziewaią się Mar-
szałkowie, naprzod że z pomocą Turecką do Kraiu powro-
cą, powtore że do Słobod Moskiewskich Tatarow wyproszą.
Marszałkow Konfederackich namioty między Tureckiemi
namiotami stoią. Ferman pomyślny dla siebie Marszał-
kowie maią, ktorego tenor iest taki

Ferman Cesarza Jmci Tureckiego.

Poniewaz miłe nam Woyska Sąsiedzkie skonfederowane
wnasz Kray zagościły, więc czyniąc dla nich wszelkie na czas
dalszy w kraiu naszym bezpieczenstwo, niniejszym Fermanem przyka-
zuiemy i zalecamy wszystkiem Woyskowym naszym, by zacho-
wana była wszelka od granic naszych Ostrożność i bezpieczen-
stwo. Tudzież zalecamy wzaiemnos przyiazni Sąsiedzkiey.
Przykazuiemy także Tatarom by konie paśli, i Woyska Na-
sze w gotowości do marszu były. A gdyby miłym nam Sąsia-
dom Gościom zazimować w naszym Kraiu przyszło, więc Im
na Zimową lokacią wyznaczamy Całą Wołoszczyznę, tudzież
pozwalamy onym ze wolne w kraiu naszym branie potrze-
bnych Tatarow. Resztę opowie i rozporządzi nowy nasz
Basza Chocimski, ktoremu wolne daiemy rozporządzenie
w potrzebach zaszłych od Woyska Sąsiedzkiego.

Wszystkie Listy z Litwy iednostaynie donoszą że Po-
wiaty Kowienski pod Laską JM Pana Eperyeszym, a Upit-
ski pod JM Panem Kossakowskim Podczaszym Kowien-
skim skonfederowały się.

Ze Słucka uwiadomiaią że JM Pan Generał Woysk
Rossyiskich Sołtykow, z Peterburga iedzie do Pol-
ski i iuż znayduie się w Litawie

Z Wiednia de d 18a Aug donoszą że Dwor tamteyszy
Dyfferentie między Stolicą Apostolską a Domem
Burbonskim zaszłe intentionowany iest przez Mediacią
w pokoie i tym końcem Posła Extraordynaryinego, do Rzymu
wysyła, z kąd wnoszą że za tą Medyacią i innych neutral-
nych Dworow Awulsa będą przywrocone Stolicy Apostol-
skiey. i Taz przy powadze swoiey Utrzymana będzie

Z Warszawy d 15 7bris.

Z Warszawy d. 15. 7bris.

Na Fundamencie Prawa Seymu Ostatniego, ktore pozwoliło Szpital S. Benona z Cuchtauzem i całem iego Funduszem oddać Kompanij Manufaktur, za przychyleniem się do tegoż prawa Stolicy Apostolskiey zezwolenia, przez wydaną Kommissią na osobę JMX. Kanclerza W. Koronn. już odebrana jest Wioska Funduszowa, Szpital i Cuchtauz przez wspomnioną Kommissią i rzeczoney oddane Kompanij, przez co i dawne obowiązki funduszowe w naprawie swawolnych ludzi dopełnione będą i rozne Manufaktury założone.

Na Fundamencie oraz Seymu Ostatniego Konstytutij. pozwalaiącey Grekom nieUnitom Windikować Cerkwie po roku 1717 tym do unij odebrane, wydane są Biskupom Ritus Graeco Uniti pozwy, o oddanie takowych Cerkwi do Unii przyłączonych.

Ponieważ JMPan Czarnocki Marszałek Konfederacyi Krakowskiey, miał bydź od Kogoś podmowionym do podniesienia teyże Konfederacyi, więc ma bydź do Warszawy zprowadzonym dla examinowania Onegoż, czyiem to Duchem czynił.

Mowią tu także że Xżę Marcin Lubomirski znaczną liczbę ludzi, na pograniczu Węgierskim i Slązkiem zebrawszy ma maszerować pod Krakow.

O Konfederacyi Krakowskiey jeszcze następuiące są wiadomości.

1. Iż po odebraniu Miasta, toż kilka dni zamknięte było, gdzie z wielką usilnością tak Konfederatow na roznych mieyscach Ukrytych, jako i depozytow woysko Moskiewskie szukało.

2. Że liczba Konfederatow w Areszcie zostaiących wynosi 1660 ludzi Konfederatow według naypewnieyszych raportow z tamtąd do Kommissyi tuteyszey Woyskowey nadeszłych.

3. Że wszyscy w Woysku Komputowym Rzptey zostaiący tak Polskiego jako i Cudzoziemskiego Autoramentu są z Aresztu uwolnieni,

4. Że ci Konfederaci nie tylko dyzarmowani, ale że wszystkich rzeczy są Ogołoceni.

5. Że wszystkie Armaty w Krakowie będące zabrane są od Moskwy.

6. Iż przy

6° Iz przy dobywaniu Miasta tego, i wsamym Mieyscu na pięc tysięcy Woyska Moskiewskiego legło. a po wzięciu onego Kontribucia nam 20^{m} Czerw: Złotł nałozona była, ta iednak odmieniona została i przeniesiona do Dobr Kapituły, i Biskupie. Ktore juz exekwuią.
7° Iz nie ktorych Konfederatow (: procz Woyskowych wyzey wyrazonych uwolnionych:) Za Zaręczeniem z Arestu wypuszczono. Zmiędzy tych Jch M. Panowie Ignacy Urbanski, Przeczkowski dway Bracia rodzeni, Pieniązek, Wojakowski, Laszewski i Chodorowski, Obywatele ziemi Przemyskiey, i Sanockiey na prozbę JMĆ. Kasztelana Łęczyckiego uwolnieni zostali.
Excerpt Listu z Przemyskiego de d. 7° 7bris.
Wyiechałem tez był wSanockie dla dowiedzenia się ciekawości. w drodze za Zukowem potkałem 900 Koni Konfederatow lasami ciągnących na Strwiąz na przeciwko Moskalom, ledwiem się od Konfederatow wykręcił, ze mnie niewzięli, to mnie ratowało ze Jch było dosyc mnie znajomych, Kommendantem onych ze iest JmPan Chrabia Tarnowski, oczym od Przyiaciela mego dowiedziałem się, bo i wtym Sekret mocny trzymaią. z tamtąd poiechałem do Dzierdziowa gdzie dowiedziałem się, ze Moskwa z Sanoka ruszyła na Strwiąz do Przemyśla, za ktoremi i Ja powracałem do Domu, i zastałem Moskwę nocuiącą w Ustianowy, ktorey było Piechoty 120. tam dowiedziawszy się, ze Konfederaci nanich zasadzili się w Zamsach, nazad Cofneli się do Sanoka, a ja w Solą poiechawszy drogę, napadłem na tych ze Konfederatow, ktorem o cofaiącey się Moskwie opowiedziawszy, ja wdalszą do Domu drogę, a oni w Lasy udalismy się. Ta Konfederacia, ciągnie do Barskiey Konfederacyi. Moskale od Kommendi Oderwani wiele po Miastach i Wsiach Chałasu robią, i teraz wniebytnosci moiey w Domu Kilku wpadło i wiele Strachu narobiło. Z Konfederacyi Krakowskiey nie ktorzy powrocili piechotą poobdzierani, w niewolą Wielka liczba iest Zabranych, Miedzy temi znayduią się JP. Urbański Oyciec Siestrzenicy naszey Pani, Karsnicki, Pieniązek, Czerkaski, Sobolewscy, Stupniccy, Błoński Syn JP. Skarbnika i Federowicz. JP. Bronicki Marszałek Konfederacyi Sanockiey, Szewską Fortką umknoł z Krakowa w^{50} Koni. P. Czernecki Marszałek Konfederacyi Krakowskiey mowią iz był przekupiony, jako tez i P. Trzebinski, a Sanoczanin zaden niedał się przekupic. Zgineli w tey Konfederacyi Sanockiey JPanowie Piotr Orzechowski Woyski Przemyski, Gniewosz, Łomzenski, i wielu innych zacnych i godnych, Łatęski, i Brzesiański Młodzi

dzi Kawalerowie. Płacz wzdychanie, i Lament teraz w Ziemi Sanockiey az o Obłoki się obijaią i o pomstę za Krew niewinnie wylaną do Boga wołaią. Zona za Mężem, Matka za Synem, Siostra za Bratem lamentuią i jęczą.
O Konfederacyi Barskiey doszła tu wiadomość, że tam nowy Basza Tytulny Adzi Halli d 3a Currentis przybył do Chocimia z pomyślną dla Konfederatow od Porty rezolucią. Za ktorym znaczne Woysko Tureckie, sciąga na granicę Polską. Ciż Konfederaci na nowo Solenny Manifest przeciwko wszelkim Zasztym i nastąpić maiącym w Polszcze okolicznosciom, uczynili, ktorego gdy w żadnym grodzie oblatować nie mogli postarali się że w Kamieniecu Podolskim do drzwi Kosciota Katedralnego był przybity. a ten przez JP. Branickiego Łowczego Koronnego tu iest odesłany.
Manifest Konfederatow Barskich
My Marszałkowie, Konsyliarze, Dignitarze Urzędnicy. Officialistowie, Obywatele, Ziemianie, Woysko Koronne i całe Rycerstwo Stanow Rzpltey. o Wiarę i Wolnosć Skonfederowanych przed Aktami Konfederacyi Generalney Koronney Stanąwszy ozobiscie, Solenny i Publiczny zanosiemy Manifest, w ten sposob, i to: Bog widzi i przenika Serca ludzkie; iż nie dla sławy żadney, albo dla chluby jakiey, albo dla naymnieyszey prywaty Obdarzeni z Wszechmocności Stworcy według każdego proporcyi Domowem mieniem nie innym Koncem podnieslismy niniejszą Konfederacią, tylko dla Obrony Wiary S. Katolickiey Rzymskiey i Greckiey prawowierney. Dla Utrzymania Kardynalnych Praw i Swobod Oyczystych, ktore Potęga Moskiewska zgłatu zniszczyć i wykorzenic z Atherentami Swoiemi gwałtowną Zawziętością umysliła. Tak dalece jż uznaiemy zdosiwiatczenia: Zon, Dzieci, Domow i Fortun naszych, a mianowicie teyże Wiary S. (ktory podciwość Staropolską, Sumienia Czystego trwałość, Miłość prawdziwą Stworcy i Chrzesciańską Cnotą odstąpic nie pozwala:) Stratę upadek Nieszczęsliwość. Wolnosć Wynalaskami nadwątlona i nadkołatana Wzdycha, płacze, i woła ratunku. Sprawiedliwość Okrzesana i nadmnieyszona pragnie podzwignienia. Wszystkie Stany jęczą pod niespodzianem Jarzmem Woyska Moskiewskiego. Dyssydenci się mnożą na Zburzenia Kosciota S. i Jego Jedno=władzy. wszystkie Narodu Polskiego rady idą w perzynę i popioł. gdy niemożemy inaczey tylko pod Bronią Moskiewską wolnych Zazywac głosow. ktore nam przod=

Kow

kow naszych obficie Krew wylana przysposobiła i zostawiła do Obrony. Sejmy. Seymiki. Trybunały. Sądy Ziemskie i Grodzkie. Kongressa Ziemiańskie, i jnne obrady Publiczne od Wyrokow Woyska Moskiewskiego dependuiąc, niku czemnieią, ani dostatecznego Maią Uskutecznienia; powaga Jch poniżona, i Oczernieniem przyćmiona. a Uwięzieniem godnych Senatorow, i trzymaniem onych że do tych czas w Areście z Wszelką Praw Zniewagą potępiona. Władza Hetmanow Koronnych i W. X. Litt. okrzesana i wzruszona, Skarb publiczny Obyga Narodow, na daremne wydatki i pożytki Obrocony, bez ktorego Siły Rpptey są zubożone i całe osłabione. Niejednomyślność miedzy obywatelami po Wudztwach rozpłodzona, nie po myślne dla Oyczyzny obiecuie Skutki. ktora to nie jednomyślność wprzeciwnych Swiątobliwey naszey robocie osobach to Sprawiła Iż Bracia nasi nie uważaiąc na Generalną Rpptey Stanow Konfederacyą, ważyli się Trybunały, Sądy, Ziemskie i Grodzkie reassumować, Dekreta Stanowić, i one do Exekucyi przyprowadzać, Seymiki Deputackie przeciwko dawnym prawom, według Swego mniemania w nie przyzwoitem Czasie Składać, i prywatnie bez przytomności Dygnitarzow, Urzędnikow, i zacnego Rycerstwa Deputatow obierać, i jnne czynic nie przyzwoitości z poduszczenia Xcia Repnina Ministra Moskiewskiego. i Jego Kommendantow, mianowicie JmP. Franciszka Branickiego Łowczego Koron: Z tych tedy oczywistych przyczyn: Zapobiegaiąc dalszemu Wiary S. Katolickiey Rzymskiey, Praw i swobod naszych Oyczystych upadkowi i wyniszczeniu, nie tylko przeciwko JP. Branickiemu, tym że Woyskiem Zawiaduiącemu, ale też przeciwko Trybunałom, Ziemstwom i Grodom tak Koron: iako i W. X. Litt: Seymikom prywatnym przeszłym i następuiącym i na nich Obranym bezprawnie Deputatom i Posłom, tudzież o nie ważność Dekretow, Kondemnat, i jnnych jakich kolwiek processow w Assessoryi, bądź w jakim kolwiek Sądzie lub Urzędzie ukrowanych, jako też przeciw wszystkim Aktom lub radom Publicznym pod czas Konfederacyi Stanow Rpptey wypadłym, Stosuiąc się do Dawnieyszych Manifestow i Uniwersałow Przeswietney Konfederacyi; tudzież przychylaiąc się do poprzedzonych Manifestow JO Xcia JmP. Sołtyka Biskupa.

Biskupa Krakowskiego Za Wiarę i wolność z JW JMX. Załuskim Biskupem Kijowskim, z JW Wacławem Rzewuskim Wdą Krakowskim Hetmanem Polnym Koronnym, i Synem Jego Starostą Dolińskim Posłem na ten czas Podolskim, dotych czas niewolą Moskiewską cierpiących, nie mniey referuiąc się do Manifestow JMci Karola Littowor Chreptowicza, Pisarza Ziemskiego Marszałka Konfederacyi i Posła Grodzieńskiego, ktory przez Wysoki szacunek Wiary S. Katolickiey Rzymskiey, tudzież przez wrodzoną ku własney Oyczyznie miłość, po zaniesionym w Aktach Grodzieńskich użaleniu, porzuciwszy Żonę i Maiętność, z Azardem Zdrowia, Fortony, i Życia, nayuyższey głowie Kościoła S. Oycu S. Klemensowi XIII i Całey Stolicy Apostolskiey Dworom oraz niemieckim, o Upadku Wiary S. i wolności Polskiey opowiedział, i dla potomney wiadomości, drukowany Swoy Manifest wszędzie porozsyłał Stosuiąc się Oraz do Manifestu JMP. Wybickiego Posła Pomorskiego w Węgrach za granicą Uczynionego, albowiem w Aktach Polskich broń Moskiewska Ichm: Panom Susceptantom przyimować niedopuszczała, Solennie i Uroczyście manifestuiąc się Wynalazcow prywatnych Ziazdow i Zchadzek, za nie przyiacioł Oyczyzny Uznaiemy i determinuiemy. Na niniejszy Zaś manifest własnemi podpisuiemy się rękami Działo się w Nielipowcach d 13a Sierpnia, 1768o Roku.

Michał Hrabia na Krasnym Sutowie i Tuchowiczu Krasiński, Podkomorzy Xstwa Mazowieckiego Ziemi Rozańskiey, Marszałek Konfederacyi Generalney Koronney.

Ioachim Potocki Podczaszy Litt: Wdztw. Kijowskiego, Wołyńskiego, Podolskiego, Bracławskiego i Czerniechowskiego Marszałek.

Marian Potocki Przeswięte Ziemi Halickiey Konfederacyi Marszałek.

Mrozowicki Starosta Stegwilski Generalney Konfederacyi Koronney Konsyliarz i Woysk zkonfederowanych Partyi Ukraińskiey Regimentarz.

Karol Littowor Chreptowicz Marszałek Konfederacyi, Pisarz Ziemski Powiatu Grodz:

Jacek Antoni Rola Kochanski Konsyliarz Konfederacyi Koronę: Generalney Sekretarz

Ex Actis Confoederationis Gnlis Regni.
Extraditum
(LS) Subscriptiones

L + S.

Subscriptiones permultae reperiuntur in Manifestatione Originali.

Hiacinthus Antonius Rola Kochanski Confederationis Regni Consiliarius et Generalis Secretarius.

Przepis Listu Cyrkularnego od Konfederatij Barskiey do Wdztw Ziem i Powiatow ď 13° Aug. 1768° pisanego.

Gdy ieszcze do tego czasu trwa w Sercach nie ktorych Obywatelow omylna niewiernosc, pozory iakies Sczystym Interestom naszym płonnie przypisuiąca, nie ustaie przeto rozrownianie Sentimentow. Złosc zas, kirnąbnosc, i Ambicia, czynnosci Swoie bardziey przeciw pierwszym zaszczytom tego Krolestwa utwierdzic usiłuiąc, mimo tak publiczne skargi, mimo powszechne Konfederatie i związki Seym miec pragnie, na ktorym by zaszczepione przeciw Wierze S. i Wolnosci, Machinacie, do Konczyc mogła; do czego Interessuiąca się Sąsiedzka Potentia bez wątpienia dopomagac zechce. Przeto z konfederowane Stany przeczuwaiąc Smutne zstąd wyniknoc maiące Konsequentie, widząc ze ku zdeptaniu Swobod Narodowych, i zniszczeniu Wiary S. pamiącey, rzecz ma się Miłoscią Braterską obowiązuie wszystkich Korony Polskiey i W. X. Litt. Obywatelow godnych, aby nie raczyli na się przyimowac Funkcyi Poselskiey na Seym następuiący. A ktoby się odwazył na przyięcie tey Funkcyi, niech upewnionym będzie ze Konfederowane Stany, zazyią przeciw kardemu takiemu mocy Prawa na zdraycow Oyczyzny przepisanego, i tak same osoby odsądzeniem ab Activitate, iako tez Dobra Ich Konfiszkacią ukarzą. Co z woli z konfederowanych Stanow do wiadomosci podaiąc zostaiemy

JJ. OO. JJ. WW. WM. WM Panow i Braci &c.

Copia Uniwersatu JWP° Puław[s]kiego ď 23° Aug.

Jozef na Pułasiu, Kostrach, Grabowie, Dereźniach, Kudyrowieach i Hołobeczu Puławski. Pisarz Nadworny Koronny, Wareckie Starosta. Towarzysz Husarski, Krolewski Chorągwi, Połkownik Kawalerii Orderu S. Krzyża, Woysk Koronnych Związkowy Marszałek.

Wszem w Obec, i kazdemu z osobna: Osobliwie JJ. OO. JJ. WW. WW. mumciwszym Panom, Senatorom, Dignitarzom, Urzędnikom, Officialistom, Szlachcie i Obywatelom Przeswietnego Wdztwa Podolskiego, przy zaleceniu i oswiadczeniu chęci i usług moich do wiadomosci podaię.

Kiedy w długim Umartwieniu i oczekiwaniu naszym, Opatrznosci Boga.

Boga nad nami pokazuie się Dzieło, przez zbliżenie od Prze=
swiętney Porty przyiacielskiey pomocy, i JO. Jmc Pa Baszy Adzi
Stalle Trytulnego do Chocimia zwoyskiem prędkie przybycie,
a Woysko nasze wroznych Dywiziach, Kommendach, i Miey=
scach będące, ma Ordynans sciągania się wbliskosci Cho=
cimia i Zwanca, przeto aby przy sciągnieniu i zgromadze=
niu się Zołnierskim, nie było jakiego w Dobrach poblisz=
szych Uciążenia i Uszkodzenia, a Zołnierz po ten czas nie
płatny, na Obronę Wiary i Wolnosci zprzysiężony, i skon=
federowany, krew i Życie na szańce niosący, chce mieć
wkraiu proporcionalny Furaż, dla tego więc zeby było
sprawiedliwe Umiarkowanie, i pod Sokoł blisko Dniestru
sprowadzenie, wszystkich JJ. OO. JJ. WW. WW. Jch Mciow PP. Dzie=
dzicow, Dzierżawcow, i Possessorow Miast Miasteczek, i wsiow
tudziez kommissarzow, Ekonomow, i Dyspozytorow, jako tez
Woytow LandWoytow, Burmistrzow i wszystkich Obywatelow,
uwiadomiamy, i ubezpieczamy Wszystkich zas Ryczerskiego
i Zołnierskiego Stanu tak w konfederacyi i związku będących
jako tez przeciwney Stronie do tąd Assystuiących Obliguiemy,
aby wCzasie zbliżenia naszego, znami się łaczyli, a to
pod rygorami w Prawie i Konfederacyi, tak że wzwiązku Na=
szym wyrazonemi. Ten zas Uniwersał aby do Wiadomosci
wszystkich przyszedł, w Cerkwiach i Miastach ma bydź pu=
blikowany. Datt w Obozie pod Kiełmieńcami d. 23 Aug.
1768.

Jozef Puławski P. N. Koronny Sta
Wars. Marsz. Związ. Woysk Koronn.

L. + S.

Excerpt Listu de d. 6 9bris ze Lwowa.

Stanoł juz Basza Trytulny w Jassach na przeciw ktorego
Podczaszy Litewski wyiezdzał i dosyc dobrze od Baszy przy=
ięty był, ktory Protekcią Porty Oswiadczył dla Konfedera=
cyi. Tenze Basza pokazał Ferman Podczaszemu Litew=
skiemu od Porty, zawieraiący w sobie pomoc dania Z
konfederowanym. Taz Konfederacia Circa 7. Decembris w Grani=
ce swoie wraca z pomocą Ordy. Day Boże jezeli to na
koniec dobry, ale odwroc Panie, jezeli do tego tylko pry=
watnosc i zła myśl jest powodem. Mowią że Pozwolony
im będzie Jassek z Ukrainy kiedy ku pomocy Konfe=
deratom będą.

Excerpt Listu z Kamienca d. 3. 9bris.

Doszedł.

93

Doszedł tu nas Uniwersał od Konfederacyi z podpisem Putawskiego, aby Wdztwo tuteysze założyło Magazyn pod Sokotem, dla Woyska Konfederackiego nie płatnego, i dla Woyska Tureckiego, z ktorem się wraz maią przeprawić 7o Currentis na Stronę naszą z Tytułnym Baszą, ktory już stanoł w Choimiu i Woyska 30 Tysięcy przyszło. Puław'zki nie siedział w Areszcie /: jak głoszono :/ ale się tylko przemowił z Podczaszym Lit: o Pieniądze, ktore był dla siebie zabrał.

Szyrza tez tu i to że Konfederaci Branickiemu Zabrali Archiwum wraz z JP. Rembelinskim Sekretarzem Krolewskim.

Dyaryusz Dzieiow w Kowieńskim Zaszłych.

Na Oskarżenie JJPP. Trozewskiego i Kurnatowskiego, oraz innych Obywatelow Powiatow Wilkomirskiego, i Kowienskiego, jako tez Mieszczan Kowienskich, Dyssydentow, Że: Ichmść PP. Medeksza Podkomorzy Kowieński, Cieniesz Sta Wilkomirski, i Kossakowski Podczaszy Kowienski, wolno gadali na Dyssydentow, i utyskiwali w kompaniach na Uciązliwości ktore przez nich i dla nich cierpią, i znoszą w nakazanych nawet Furazach i Prowiantach Połkownik Moskiewski Feierwany, w Kownie Stoiący, wysłał kommendę pod Kapitanem Jewikim dla sciągnienia tych IchMciow Oskarzonych. ktory stanąwszy z 60 Hussarami o 5 mil od Kowna w Jasnowie w Dobrach Matki JP. Podczaszego Kowienskiego, Scisły Bywt i examen z Ludzi wszystkich uczynił tak o obrotach JP. Podczaszego, jako i Podkomorzego. gdzie się Znayduią, gdzie do tąd byli. jako tez czy przygotowania do Zbierania gromady jakiey nie czynieli. Juz to grozbą i strachem, juz to Przekupieniem dowiadywał się JP. Kapitan, ale nic zgoła nie znalazszy podobnego do czynienia konfederacyi. tegoz samego dnia wrocił się do Kowna, wydawszy tam Swiadectwo przy Ludziach publiczne, że nic ani znalazł, ani widział podobnego do czynienia Konfederacyi. tegoz samego dnia Rozumiano że się na tym examinie skończyć miało, ale z Wilna od kommendy wyzszey, i z Kowna nieustanne przechodziły od głosy że łapać i sciągać wszędy Ich będą, nawet z przyłączonym Regestrem osob, ktore były od Dyssydentow Oskarżone. Niewinność jednak myśli wszystkich Ubezpieczyła. że się z Domow Swoich nie ruszali, i JP. Podkomorzy Kowienski w Dobrach Swoich Zeymach, a JP. Podczaszy chory, u matki swojey przebywali. Oczym powtornie Uwiadomiony Pułkownik Moskiewski w Kownie, tez samę Kommendę pod Kapitanem Jewikim wysłał, powtornie do

Jasnowa

Janowa. O czym uwiadomiony JP. Podczaszy, ledwo mogą-
cy na Konia dosieść, z płaczem Matki Weteranki Umknął
z Janowa ze swemi we dwadzieścia Koni et równie Ostrze-
żony JP. Podkomorzy, zebrawszy Strzelców swoich i Dworskich
z Synami Ukrył się w Lesie. Kapitan Jewikin przybywszy
do Janowa, surowszy i ściśleyszy Zaczął po Mieście i Obozki
Czynić examen, chcąc dowiedzieć się gdzie się umknęli i Skry-
li, daiąc temu ktoby powiedział sto Rublów, przez 3 dni
bawiąc w Janowie, na wszystkie strony wysłał Pikiety i
Szpiegów dla wyszukania tych osób. A dowiedziawszy się że
pod Zeymami o milę tylko we wsi schronili się (: do których
Obrony Przyjaciele i Chłopstwo Zaczęli się Kupić:) ruszył się
i stanął w Zeymach a Zrozumiawszy że mógł by być zwia-
ziony każdego Czasu od zgromadzonych do Obrony w Lesie,
żeby tylko attakować chcieli, posłał do Kowna po Sukkurs,
a zaś JP. Podkomorzy nadgłosił się Listem do JP. Pułkownika
w tym Kontexcie.
Na Wiek Moy sędziwy tyle mogłem w Oyczyźnie przez
Wysługi moie i Charakter nieskażony Obiecywać, że Spokoy-
nie Umierać w Domu będę, ale kiedy na Oskarżenia Ich
MCiów PP. Dyssydentów, Za Wolność myślenia i mówienia,
przez kommendę pod Kapitanem Jewikin z Kowna po dwa
razy w Domu Moim ścigany i Łapany iestem, Stawszy się tu-
łaczem po Lasach, odzywam się do WMP. Dobrodzieja, a
żebyś mi raczył kryminał wyznaczyć, Za który mię łapaią
i Dobra mi niszczą. Obieraiąc sobie bardziey Życie Utra-
cić niż tak nudne prowadzić. Czekać będę na rezolucią
z uznaniem rzetelnym czem iest &c.
Po tym zaś sto Hussarów pod Majorem z Prochami na kilk-
ku Wozach złożonemi, z Kowna stanęło w Zeymach,
i Zaraz Zaczęli Żony Strzelców tam mieszkaiących exami-
nować i ćwiczyć pytaiąc się gdzie Ich Mężowie i Pan,
gdyż w tym momencie Partia zebrana do Obrony, od-
sunęła się daley od Zeym. Unikaiąc od Pikietów wysła-
nych Zaczepki, które łapać i Zabijać mogli byli. Przyby-
ły Major kazał List Pułkownika do JP. Podkomorzego
pisany, przez Ludzi Wysłanych odesłać, którego tenor
taki:
Doszła mię w Czasie niniejszym niepomyślna nowina,
jakobym już dla Uciemiężenia Dobr, już dla wzięcia osoby
JEgo. Kommendę Ordynował. Czego Uczynić jak sam przez się
nie mogłem

nie mogłem, tak od wyższey kommendy zlecenia nie miałem, i ta=kowe wieści za prawdziwe w żadney głowie, żadnem sposo=bem mieścić się niemogą, i bayki jak są teraz zwykłe, tak też na Stronę odrzucone bydź powinny. Że zaś teraźnieysza kommanda na Czas krotki do Dobr JEgo i innych JchMćiow Ordynuie się, to się czyni dla tego, że Czas teraźnieyszy tych miar po sobie wyciąga. Zaczym za Złe sobie poczytać wy=sokim Sentymentem Swoim nieraczysz. A Co tylko na wy=słaną kommendę z Furażu wydano będzie, to podług przyść maiącego Uniwersału, wyższą cenę nad płatę za da=wnieyszy Furaż, na mieyscu przez JP. Majora zapłacono będzie. O czym WP. gdzie będzie miała Stanowisko Kom=menda i innych JchMćiow zechcesz upewnić. Co donioższy jestem &c.

Jeżeli tedy tak niezgadzaiące się Akcie z pisaniem Ubez=pieczaiąc JP. Podkomorzego: nie jest wiadomo. To tylko mamy pewno: że Ci Obywatele znaleźli te Czętość u bliż=szych, że się do nich już do 200 Koni, Oprocz Strzelcow zgromadziło, rezolwowani bronić się. Pięć Partyi innych ściąg=gaiących się na Obronę zbieraią Ludzi, a już nie pokon=ni 80. koło Kowna i o Moskalow ocieraią się. Jest wszyst=kie podobieństwo, że ta początkowa z samego Dyssyden=tow udania Akcia, może zapalić wiele Obywatelow. Z tych zgromadzone Partie niemożna wiedzieć gdzie się Obrocą. Albo zebrani w gromadę, udadzą się na Żmudź, albo Wiłko=mirski i oszmiański Powiaty. Codziennych jednak między Hussarami i Zebraną gromadą, nie daleko siebie stoiącemi spodziewać się trzeba Utarczek.

Dnia zaś 23 Aug: JP. Podkomorzy JP. Podczaszy Kowień=scy, JP. Rothmistrz Wiłkomirski i innych wiele Szlachty i Obywatelow, z rożnych Powiatow ziechawszy się do Mia=sta Wiłkomirza zanieśli Publiczny Manifest w kan=cellaryi tameczney, i zprzysięgli się na bronienia Wia=ry S. Katolickiey i Wolności, oraz samych siebie obrawszy z pomiędzy Siebie Marszałkiem konfede=racyi JmP. Szweykowskiego Rothmistrza Powiatu Wił=komirskiego, a Marszałkiem Związkowym JP. Kossakow=skiego Podczaszego Kowieńskiego, po ktorym Akcie tegoż

Dnia

dnia rozjechali się.
Tak się kończy Dyaryusz ktory mam z Wilkomirza, do ktorego to dodaie, miałem pewną wiadomość, iż się oni rozjechali dla zbierania Szlachty, a Wilkomirzu Praesidium sto konne zostawili. Tak że i to wiem zapewne że Moskale wkownie mocno są potrwożeni, tak dalece że od Officera do Prostego Żołnierza wszyscy się łzami zalewaią nie wiedząc za co giną mdią, to im podobno naywiększa jest okazią boiazni, że jak się tego nie spodziewali, tak też i gotowości nie mieli, gdyż Cała Ich Artylleryja z jedney się tylko składa Armatki polowey, posyłali oni do JmP. Zabiełły Łowczego Lit: prosząc o pożyczenie Armat, ale ten im odpowiedział, że nie może na to się odważyć aby miał Woysko Imperatorowey JmCi zawstydzać przez takowe użyczenie Armatek, a do tego gdyby miał komu pożyczać toby wolał potrzebnieyszym w tym wygodzić, ale żeby onych nikomu nie dał, odesłał wszystkie na Granice Pruską.
Z Wilna coś słychać o jakowych się z przysięganiach się Sekretnych Deputatow, boday czy i tam nie wybuchnie 6 nowego. Wszystko to są Calamitates Oyczyzny naszey, ktore tym są straszne i ~~...~~ cieższe im koniec Ich jest niepewnieyszy i niebezpiecznieyszy.
Akt Konfederacyi Litewskiey Powiatu Kowinskiego 26. Mensis Aug: podniesioney.
Przed Aktami Powiatu Wilkomirskiego dla Obsydowaney i Zamknietey kancellaryi Kowienskiey. Oblatowany jest Akt Konfederacyi in hoc tenore. Patrzyliśmy w trwodze i zadziwieniu, jak wykarmieni Chlebem Oyczyzny, pod rownemi prawami mieszkaiący, piersze szarże Woyskowe i Intratne przy Dobrach Dziedzicznych Oraz Starostwa posiadaiący, tey Rzeczy Obywatele Dyssydenci, dla nie Wierności buntow i przestępstw, przeciw Oyczyznie popełnionych, od Honorow tylko Cywilnych, kilkokrotnemi konstitucyiami i Traktatem oddaleni. Ludzi sine Activitate, a już gwałtownie wymagac na Oyczyznie, pozwolenia sobie tey prerogatywy odważaią się, gdy sami Active konfederacią podnieśli, Marszałkami Konsyliarzami, Posłami

Mianowali się

mianowali się, przez intelligentie sekretne i legacie mimo prawa Narodowe Woysko Moskiewskie w Granice nasze sprowadzili, a tym samym crimina Status zuchwale popełnili. Doznawaliśmy wsmutku i żalu, iako Oboiętnemi, deklaracjami, utiedzeniem, pogrozkami, i gwałtownym Xcia Replina Posła pełnomocnego, i Woyska Moskiewskiego nakazaniem. Cząstka nayznacznieysza Narodu pierwey uwiedziona, potym gwałtownie mimo oppozycie, Salwy i Protestacie do przyięcia ułożonego przez tegoż Xcia Posła i Dyssydentow Aktu konfederacyi, co do słowa iednego, po wszystkich Wdztwach i Powiatach Barwianego rozesłanego przymuszona została. Nakoniec doświatczyliśmy wrozpaczy skutkow nayrieszczęśliwszych, wczasie Pseudo Ostatniego Seymu, skutkow w Oyczyznie naszey nie praktykowanych, i bodayby na nas nieszczęśliwych kończonych się kiedy na spokoyną zebranych radę, deklaracią publiczną Imperatorowey Jmci całey Rossyi ubezpieczone Stany, Iże Poseł Moskiewski Obległszy Woyskiem całą Warszawę, zabiletami przepuszczaiąc obywatelow dobrze i gorliwie myślących w własnych domach pod Aresztem trzymał. Skarety na Ulicach uywłekaiąc pod Wartę brać kazał. Zaleconych Cnotą i Gorliwością Biskupow, Senatora i Posła, Filary i Ozdoby Oyczyzny naszey, bez winy i przestępstwa przy Wierze i Prawach Narodowych Obstawaiących, złona własney Oyczyzny naszey z pośrod Rad Seymowych mocą Woyska wnocy zabrawszy, i Zagranice uywiozłszy dotąd wścistym więzieniu trzyma. a pozytku rzeczywistych w Osobach zabranych Manifestach, i Seymu iuż zerwaniu gwałtownie iednak wszystko wymuszony z kilkudziesiąt osob kommissyi stanowił. Prawa dwa. Wiarę S. katolicką Rzymską i wolność Krwią Przodkow naszych nabytą naycelnieysze wtym Narodzie obalił Zaszczyty. Nie trzeba tey zguby dowodzić tłumaczeniem kiedy iuż gwałtownie stanowione, pełne zgorszenia, zdruku wyszłe nowe dowodzą Konstytucie. Wnich Dekreta Trybunalskie bez racyi zniesione, wolność Dyssydentom Obszernieysza niż Panuiącey Religii pozwolona, przez sąd Ultimae

instantiae

instantia oddzielny przez pozwolenie nowych Funduszow, przez
rowność do wszystkich godności i Obrządkow, same tylko Cześć
imie Panuiącey Religij zostawiwszy. W nich: Gwarancia z
naruszeniem Przyiazni z Sosiedzkiemi Potencyami a zostat=
tnia niewola i dependencia utożona. W tych: Podatki na=
łożone, siły odebrane, kleynot Szlachectwa poniżony i do nay=
podleyszey extrakcyi Ludzi przeniesiony. Słowem wtych
Narod niewolniczym bez Woyska, Prawa porządku pod
Jarzmem Moskiewskim i przewodzeniem nad sobą nay=
mnieyszey garstki Dyssydentow Zostawać uczuliśmy.
Rozumieliśmy że te gwałty Xcia Posła Moskiewskie=
go, obalaiące Wiarę, Wolność, swobody, i bezpieczenstwo
osob, i samey Nayjaśnieyszey Imperatorowey Ross: Pani
z Wysokiego rozumu i przymiotow w Całey Europie Zale=
coney porusza serce; ale kiedy wystanym Posłom do Dworu
Ross: sam Xże Repnin instrukcia układał, i z niey żadne=
go słowa wyrzucić niedopuścił, sam Mowę do Imperatoro=
wey mieć tkianą pisać kazał, a memoriały przez Posłow
od konfederacyi pisane, skargi i rzetelne reprezentatie
przez fakcie żadney niemiały apprehensyi i rezolucij, ale
z wzgardą odrzucone były. wszędzie zaś usilnie reprezento=
wano: że narod Dobrowolnie do tego przyszedł błędu, wła=
snemi rękami zgubę Wiary i wolności podpisuiąc. Weyrzał
Bog, i litościwie wzbudził zacnych mężow korony Polskiey
Umysły, do Ostrzeżenia i publicznego oświadczenia wszystkim
Potentiom o gwałtach Posła Moskiewskiego, przez związek
podniesiony, i Manifest na wszystkie Acta zaniesiony
solenny, w takich razach wtey Rzptey praktykowane
sposoby. Lecz ten czysty i niewinny, samem nawet nie=
wolnikom pozwolony supplikowania i Manifestowania
się środek, przez publiczną deklaracią Posła Moskiewskiego
in scripto podaną. Za Bunt był ogłoszony, i poczytany
za zamieszanie spokoyności, ktorey nigdzie dla roztożo=
nego Woyska Moskiewskiego po Całym kraiu niemamy.
Rada Senatu nakazami, i z niey nimo większość głosow
z kilka adherentami Xcia Posła Rossyiskiego, publi=
kowane, pokrywaiąc Cały gwałt płaszczem dobro=
wolnego zezwolenia. Obywatele Całego Krolestwa
po katach i Domach swoich dobrze myslący
przez Woysko Rossyiskie prześladowani byli, Dobra

Ich.

Jch i miasta palone Zdzierstwa i okrucieństwa nawet na Osobach Bogu poświęconych Tyrańskie w tych wiekach nie praktykowane popełnione, Poddaństwo Schysmatyckie na własnych Panow pobuntowane, Furaże i prowianty nakazane, Manifestuiący się ścigani i więzieni, bez względu na Jch Stan i kondycią. Samych nawet Obywatelow do przelewania krwi Braci swoich wysyłali, podmawiali, i nowych przysiąg słuchali. Te i inne nieznośne Krzywdy, jęki i Uciemiężenia dochodzą uszu Miłosierdzia Boskiego, i Monarchow obcych Potęcyi, ktorych Bog wysadził dla uszczęśliwienia i oddania Sprawiedliwości Narodowi Ludzkiemu o pomstę wołaiącemu. Niemogły i nasze nie poruszone nad zgubą Wiary i Wolności, oraz krwi Braci naszey Zostawać Serca. Tłumieliśmy w sobie żale, i wspaniałości Pokazuiąc się do zgorszenia innych i naśmiewiska Ludom wzgardzonym i nie czułym, bez Serca i bez rady, tak dla przeciętey z Bracią naszą dobrze i Zbawiennie Myślącą w tey mierze kommunikacyi, iako tez zapatruiąc się i czekaiąc powszechnieyszego codziennie Umiarkowania, i rozpoczętego dzieła Traktowania, ile że pod łagodnieyszą, przezorną i daleką od podobnego Tyraństwa w tey Prowincyi JW. P. Generała Numersa, do tych czas mieszkaliśmy kommendą. Ale kiedy co raz większe się Złe pomnaża. i Dyssydenci Sami w Mundury Moskiewskie przybieraiąc się, ludzi zaciągaią i oremi Woysko Ros: posiłkuią, czego mamy dowodne z listow Jch świadectwa. Woysko zas Moskiewskie pod Xciem Generałem Majorem Dołhorukiem już do Wilna przybyło. Sami zas ścigani i łapani za wolność Mowienia o Wiarę i Prawach, przez kommendę Moskiewską na oskarżenie Dyssydentskie w domach naszych przesiadywać nie możemy, i po lasach tułać się muśiemy. Coż bydz może coby daley od ostatniey determinacyi nas wstrzymać mogło, i bydz nam miłym? kiedy już wiarę osłabioną, Wolność Zniszczoną, krew Braci naszych rozlaną, Prawa Zniesione, Domy Spustoszone, i wolność nawet mowienia i utyskiwania obiętą widziemy. Opuszczamy więc Żony, Dzieci, i Domy nasze, a zgromadziwszy się na to mieysce, przed Bogiem Sędzią niewinności i uciskow naszych, i przed nayiaśnieyszemi Potencyami protestuiemy się, i konfederuiemy, przeciwko wszystkim Aktom Pseudo: Seymu ostatniego, gwałtom, Wiolencyom, i przelaniu krwie braci naszey, na przeciw

Uciskom

Uciskom, rabonkom, wybieraniu furazow i prowiantow, a wszystkich Obywatelow tey Prowincyi do podobney czynnosci pobudzaiąc, i do ratunku juz nas samych zapraszaiąc. Będąc pewni że mocy Woyska na nas uzyią, i przeszladowac nas będą, jako i teraz iuz przesladuią, z jazdu Zabraniaiąc. Oswiadczamy się że samey tylko obrony Osob naszych strzedz będziemy, i poty związku, i Manifestu nie odstąpiemy do przelania ostatniey kropli krwi naszey, kładąc w zakład Dusze nasze w ręku Boskich, przez Uroczystą przysięgę, poki Wiary S. katolickiey Rzymskiey przez Dyssydentow poniżoney, i wolnosci krwią przodkow naszych nabytey nam odiętey, do pierwszego Lustru przywrocenia nie obaczemy. Zachowuiąc sobie salwę obszernieyszego wyrażenia lub przydania do tego Manifestu, do wspolney rady Oboyga narodow złączonych &c:

Akt konfederacyi Powtu Witkomirskiego.

My Obywatele Powtu Witkomirskiego z zzesistym tez krwawych wylaniem, nie bez wnętrznego politowania na okropny zapatruiemy się widok, kiedy Bracia nasi, sąsiedzi i Ziomkowie przeswiętnego Powiatu Kowienskiego, do tak nieszczęsliwego w ostatniem stopniu przyszli stanu, że przez opanowanie Garnizonem Rossyiskim Miasta Kowna, stolicy Kraiu swego (: gdzie podług Oyczystego Prawa publiczne Powiatu Akta solennizować się zwykły :) do oswiadczenia tamże ku Obronie Wiary i Wolnosci, tudziez dolegliwosci i Żalow swoich, nie maiąc mieysca, jako tułacze i ostatni wygnańcy do pobliższego Witkomirskiego Grodu ku Obronie katolickiey Wiary, tudziez przeciw wszelkim Uciskom od sprowadzonego przez Dyssydentow Moskiewskiego Woyska udzialanym konfederowac się, przybyć musieli. Tak chwalebnym powodem, i gorliwym przykładem wspolney Oyczyzny synow pobudzeni, widząc jawny Religii S. i wolnosci narodowey upadek, łącząc nasze z Powiatem Kowienskiem sentymenta, i we wszystkim do Pomienionego Manifestu referuiąc się, podobnym sposobem o wszelkie Zamachy na swobody kosciota Bożego, i krolestwa Polskiego przez Dyssydentow i Zagraniczną Potencią uczynione, przed całem Niebem i swiatem jednomyslnie Manifestuiemy się, i bronic Chwały Bożey, oraz Praw zaszczycaiących Rpltą aż do wylania krwie Oswiadczamy się. Datt. Witkomirzu d. 23 Augti

Kopia Listu

97

Kopia Listu JP. Medekszy Podkomorzego i Marszałka Konfederacyi Powiatu Kowienskiego do JMP. Zabiełły Łowczego Wo. Wo. X. Littg. de d 7a 9bris z samego Oryginału do Warszawy przysłanego wypisana.

Nie rozszerzamy się z Żalow przyczynami, w ktorych Oyczyzna zostaie zatopiona, bo odgłos serdecznego jęczenia nie tylko o sąsiedzkie, ale i o naydalsze obija się narody. Nas Zaś w szczegulności, jak Kommenda Moskiewska prześladowac umyśleła, (: co jest dobrze wiadomo :) tak każdy własnych osob Obronę, jako też bronić gwałt cierpiącą Oyczyznę, uzna za powinność. Powodem tedy Braci naszych krew za wolność i wiarę w Prowinciach Koronnych wylewaiących, i My swoiey do ostatniey nieoszczędzać kropli postanowiliśmy, świadkiem czego już iest Manifest w Witkomirzu zaniesiony. A kiedy ten nasz Związek uroczystym przypieczętowaliśmy slubem, a Bogu zastępow (: ktory naysłuchwalsze zawstydzać i poniżać zwykł Mocarstwa :) poświęconym, wyrzekłszy się tuczących Ambicie Majątkow, i same nieustne pogardzaiąc Życie, Wiarę i Wolność biorąc za rozkosz Duszy, nie wrocić się aż po oswobodzoney Oyczyznie od cudzoziemskiego Woyska do Domow naszych Umyśliliśmy. Te z gruntu serca wydobyte, z naygłębszych myśli taiemnic wynurzone czyniemy WMPanu oświadczenie. Uczyń WMPan wewnętrzną a bez stronnie sam z sobą rozmowę a upewnić się możemy iż iednego z nami okażesz się bydź zdania. Dosyć to iest w podziwieniu, że dotkliwość narodowa nie poruszyła ieszcze, w Tey z Uczciwością Wychowanego Ziemi Obywatela, dla utrzymania tych ktore mamy zdarem urodzenia Kleynotow, o ktore mamy zdarem Urodzenia kleynotow, o ktore urzynać golenia, wyłupiać Oczy, Nerwiczni w Poprzednikach naszych odważyli się mężowie. Niech iemu będzie hasłem to w zaufaniu przyiaźnym wyrażenie z wyznaniem żem iest etc:

Pruskie Listy prawie wszystkie upewniaią o niespokoyności Porty Ottomanskiey, ktora zdaie się nie patrzyć z Jndifferencią na Jnteressa Polskie.

Z Krolewca rzecz pewna i żadney wątpliwości niepodległa tu doszła, jż tam z wyrażonego rozkazu Krola JmCi Pruskiego po wszystkich całego Krolestwa Kosciołach, Uniwersały Niemieckie, ręką krolewską podpisane, przybite są w tych kontentach. 1. Ażeby garnących się Panow Polskich Osoby albo dobytki, bez żadnego zamitręzenia przyimowane były, i wygody Jm wszelkie czynione. 2do. Ażeby dla nich

przybywaiących.

przybywaiących zadney rzeczy cena podwyższona nie była.
3° A Zeby quo Casu Uciekaiącym od prześladowania Moskiewskiego do Prus Polakom weyscia i wtargnienia nie broniono, owszem przyiąwszy takowych uciekaiących, z Uganiaiącemi się Moskalami hostylitet postąpiono. Dany także w Prusach pogranicznym Garnizonom Zapieczętowany Ordynans, z dyspozycią nie rozpieczętowania onegoż, aż po Zaczętey w Litwie konfederacyi. jakoż po wziętey wiadomości o tey w Litwie rozpoczętey, gdy on że rozpieczentowano Znaleziono rozkaz, ażeby wraz na granicy rozciągnięto Kordon. koniec i przyczyna nie jest jeszcze tu nam wiadoma.
Listy Wiedenskie Za rzecz nie omylną donoszą, Że Poset Cesarski w konstantinopolu będący, doniost Dworowi swemu, iż Woysku Tureckiemu dany Ordynans, masżerowac ku Granicom Polskim, Czyli jednak dla wsparcia Konfederatow Barskich, czyli dla toczenia Woyny z Moskwą, czyli nakoniec dla Zasłonienia Granic Tureckich od wszelkiey Inkursyi wiedziec trudno.
Reflexye względem Czasu teraznieyszego.
Powinność, Czas, i Sposob, są trzema przewodnikami do Dzieła każdemu Człowiekowi. Powinność jako pobudka i przymus. Czas jako Ukaziciel pory doczynności. Sposob, jako Srodek do wykonania powinnosci. A w teraznieyszych Rzptey okolicznosciach, dwie są każdego Obywatela nayuroczystsze powinnosci. Jedna względem Boga, Druga względem Oyczyzny, to jest nas Samych.
Powinnoscią względem Boga i Przymusem każdego do Czynnosci, jest Poniżenie teraznieysze Honoru Panuiącey Religii, przez zrownanie Jey, z Luterską, kalwinską i Schyzmatycką za ktorym porownaniem apostatie, a potym choc w poznieyszym Czasie Zupełny upadek Wiary. Na co się Zaniosło Za Zygmunta III°. gdy by był Władysław IV gorliwoscią Katolicką, i Ubliżeniem Urzędow Dyssydentom, nie bezpieczenstwu nie Zabiegł. Są wzgardy Arcybiskupowi Lwowskiemu, Biskupom krakowskiemu i kijowskiemu wyrządzone. Bicia gwałty i uciemiężenia wielu Duchownych, jakie były, w konstantynowie, Lublinie, i Pyzdrach, Spalenie i złupienie tak wiele Kosciołow, z Profanacią nayswiętszych rzeczy, jakie były procz mieysc wyżey wyrazonych w Zytomirzu i krakowcu

na Przed

na Przedmiesciu popełnione.
W Powinnosci względem Oyczyzny, pobudką i przymusem iest odebrana na Seymikach i Seymach Wolność, odięte bezpieczeństwo publiczne i prywatne, gwałt uczyniony przez opasanie Woyskiem Ziechaney na Seym Rptey przez wzięcie Biskupow, Senatorow, i Posłow, przez więzienie podczaszego Koronnego, i tyle w niewolą zabranych. Gwałt mieczem i Ogniem wykonywany, gdy przeciw Prawu narodow, nawet bez wypowiadania Woyny, owszem pod oswiatczeniem przyiazni, tak wiele Obywatelow krew toczą, tak wiele miast i wsi Rptey palą, i jeszcze więcey rabuią, żadnych nieomieszkuiąc sposobow do zupełney Kraiu dezolacyi, i Obywatelow wyniszczenia.
Pobudką i Przymusem jest włożona poniewolnie mieysca mieć u nas nie powinna Gwarancia, Assekuruiąca rowność Rządu wielorakim Wiarom, a zatym ustawiczne zamieszanie i nie rząd Ubezpieczaiąca, odbieraiąca moc Prawodawstwa Rptey, a przeto z Państwa samo władnego Obracaiąca ią w dependuiącą od Moskiewskiey potencyi prowincią.
Pobudką i przymusem jest zdeptany narodowy Honor przez tak despotyczne w tym całym Interessie postępki, i wyrządzone publicznie i prywatnie wzgardy.
Nad te względem Boga i Oyczyzny Pobudki i przymusy, żaden przypadek większym nie pokaże. Zaczym Czas ten gwałtownego ratunku odkładać nie radzę, zdrowy rozum zalewać każe gdy gore; nie gdy iuż się spali. Polityka radząca czekać inney pory, chwalona bydź może z strony boiaźni lub lenistwa, lecz nie z strony miłosci Boga i Oyczyzny. Jeżeli teraz (: kiedy wczesnie zaczowszy reklamacie prawie każdy to Delegackie dzieło :) nieczas go obalać, jak żeby był Czas iść przeciw niemu, gdy by w spokoyności przez Exekucią tych ustaw, od całego narodu akceptowane, i Seymami przy ukrytey gwałtownosci lub zdradzie utwierdzone były. Oczekiwanie w gnusnosci na ratunek od postronnych, nigdyby pożytecznym bydź niemogło, bo bezczynni chcąc się wyrwać z mocy jedney Potencyi, musielibysmy się oddać w moc drugiey, a tak nie odmienilibyśmy niewolniczego Stanu, lecz tylko Pana, daymy to że łaskawego, lecz mogącego bydź srogim, a przeto z zmnieyszenia niewolniczych Kondycyi upadłaby nadzieia.

Ktoraz

ktoraz Albowiem Potencia podiętaby się zaczynac Woynę o tę krzywdę nam uczynioną, na ktorą bys my sami nie czułość wyrazili, owszem sami wszystko dopełniali i approbowali. Co pewnieby nastąpiło, gdy by moc Boska nie utwierdziła była Serc wspoł Braci do oparcia się gwałtom. Ten owszem dźwigany Honor Narodu oczyści u postronnych zeszpecone o nas opinie, a daiąc nadzieię wzaiemney przydatnosci, prędzey wzbudzi do podania ręki powstaiącym, niż niechcącym się ruszyć. Ułatwi wratuiącym ratunku kondycie, gdy tylko pomocnikiem a nie Cały ciężar dźwigaiącym będzie.

Sposob skuteczny dzisieyszego upadku naszego, wytyka nam jawnie rownie skuteczny sposob do powstania a bys my poniesione tak wielkie przy rozdwojeniu nas szkody, przy spoieniu się jednym węzłym odzyskali. Potencia teraz nas uciskaiąca za Staraniem Anglij, u Potencyi Europeyskich wyiednała zezwolenie utrzymania libery Exertitij Dyssydentom w krolestwie naszym. przecież bez czynienia gwałtow, ale tylko dla postrachow jak Lowie Fanatykow, wyprowadziła Część Woyska Swego płatnego przez Anglią, a pod pretextem liberi Exertitij, dawszy nam nową, a ze wszystkich krolestw porządnych rugowaną Formę rządu, przez wpuszczanie wielu Wiar do rady, a przez gwarancią Ubezpieczywszy nam nayszkodliwsze Prawa, zamieniła nas w swoią Prowincią jak pod Vice Regem a nie wolnym krolem. Ten nowy porządek od wszystkich dworow postrzegany, pokrywa taż potencia; nazywaiąc własną wolą naszą, przesyłaiąc do tych ze Dworow podpisy delegatow, Resultata Senatus Consylij, dyspozycie i Uniwersały kommissyi Woyskowey, do Jey zamysłow Oyczyznie naszey szkodliwych stosowane i wystarane. Co wszystko iak się dzieie: nam tylko wiadomo ktorzy nato patrzemy lecz nie zagranicznym, ktorych wiadomość, od rzetelnych albo nie korrespondentow; a korrespondenci od Fakcyi ktorey służą zawisli. Pokrywa taż Potencia i tłumi Prawdę poniżeniem Osob w nasz ratunek pryncypalnie wchodzących, maluiąc Czarno tak czyste Jch zamysły, i udaiąc; iż jedni z niedostatku, drudzy

z lekkomyślności

z lekkomyślności, inni zbojaźni Sądu, a wszyscy z nieukontentowania przeciw Królowi, przedsięwzięli to dzieło. Tym Końcem Process na Staroście Wareckim przez Zielonkow otrzymany i już zakwitowany, którego Forma bannityi wygnaniem nazywa, po francusku przetłomaczony, a na większą Infamią Cnotliwym Akciom Jego bynaymniey szkodzącą, po Cudzych Dworach rozesłała. Dwory z naszej nie biorących się do tego dzieła tym bardziey temu dziełu chętnie lub poniewolnie nie przeciwnych opiwanych za naygorliwszych wtym Kraju Mężow, a ratuiących Oyczyznę za Kryminalistow i naypodleyszych ludzi, póty do wstrzymania zapędow Moskiewskich publiczney przyczyny mieć nie mogą, póki Cały naród zgodnego nie objawi zdania; iż się tym Absolutnem sprzeciwia rządom. A przyzwoicie stać się nie może jak tylko przez wyprawienie Posłow do Postronnych Nacyi od Generalney Całey Rzptey Konfederacyi. Generalna zaś Konfederacia bydz nie może, jeżeli partykularnych przypuszczać nie będziemy. Zwłoka wtey mierze, nic więcey procz śmierci Wspoł Braci naszych za nas się azarduiących przymnożyć może.

Do przyspieszenia tego dzieła, procz ucisku od Zagraniczney Potentyi, zbliża się coraz bardziey dwojaka Domowa racia. Każdy nie parcyalny Obywatel, Całemu tey Konfederacyi składowi przyznać winien, iż jest ze wszech miar godny, bo przy Wierze i wolności przykładnie gorliwy. Lecz trudno przyznać: iż jest rownie z Statystow jak z walecznych Mężow złożony. Bo choć wszyscy rowną moc rządow mamy, nie przeto jednak wszyscy applikowaliśmy się ad Statum. A przecież każda Woyna na papierze kończyć się musi.

Miłość Wiary i wolności (: ktorych Obydwoch wiadome wszystkim fundamenta:) łatwe dawszy ruiny Onych poznanie, łatwą też dała zostone Cnotliwym każdego Oczom, iż nie patrząc na Godność swoią chętnie czynił rowny rownemu ślepe posłuszeństwo, w trybie Wojennym istotnie potrzebne, a przez rygor Woyskowey Kary postrzegane, tak dalece: że coraz wzmagaiące się siły tey Konfederacyi przy dyscyplinie Zołnierskiey Gorę Jey obiecuią. Na tey gdy się osadzona obaczy, ktoż ręczyć będzie, że naturalnych dla siebie

Każdego

kazdego względow, ktore zakryta Wiara, polityka nie od stoni.
W takim przypadku bez bytnosci Zbioru Mężow Rady, (: ktorym samo doswiatczenie względne postuszenstwo u drugich jedna:) gdyby kazdy w rozrządzeniu jnteressow Oyczyzny swoie utrzymywat Zdanie, Czy moglibyśmy tak zbawiennym początkiem, rownego bez zawodu spodziewac się konca tym barzdiey gdy z Postronnemi do traktowania przychadzie będzie. Lecz niechby i z samych Statystow ta konfederacia złozona była; przeciez Jnteressu bezpiecznie zakonczyc nie moze; ktorego utozenie z Cała tylko Rzptą, Postronnych utozenie koniec dac potrafi. Ta zas konfederacia jako postaci Rzptey reprezentowac ieszcze nie moze, tak nieodbita i petna tego jest potrzeba, aby się wszystkie inne Władztwa jak nayprędzey znia taczyty.
Druga przyczyna Domowa: iz szpetnego Zysku powodem juz gromadzące się Kupy, smieią brac na siebie szacowny Płaszcz konfederacyi, i wielkie szkody przy najazdach czynią. konfederacia Barska ustawicznie z nieprzyiacielem zatrudniona Czynnosciu, przez niegoz wyciągnionemi Liniami ograniczona Maiąca władzą przy naywiększey sprawiedliwosci swoiey excessantow dostac i karac nie potrafi. Tey rozwiazłosci otworzy pole rozerwanie sił Rzptey, i zalterowanie władzy podenczas Cywilnych Jurysdykcia, i publicznym rozbojem wszyscy podlegac będą, jezeli Generalną konfederacia zwtoczyc będziemy. ktorey powszechny rząd w Polszcze w kazdym Mieyscu Excessanta dostanie i ukarze.
Milnoc Mozna ile mniey przystoyne przyczyny, niektorych Politykow, grozących nowym Woyskiem z Moskwy, a przeto Zwracaiących od konfederacyi, z tak prostey do ratunku drogi; niedaiąc bacznosci na to: iz przez kilka Miesięcy toz samo twierdząc, Opinią nie rzetelnosci lub podstępu osobie Utwierdzaią. Gdyby Albowiem nie upewnienia Dworu Peterburskiego Sąsiedzkim Dworom Dane, bronity wchodu Woysk nowych; pewnieby go dawniey, potrzeba Większey mocy pod Barem, przez granice przeciągneta, a przeciez jak zawsze tak i dotąd przy granicy stoią; i owszem przeciwnie niez niezawodna ze i to w kraiu naszym znayduiące się Woysko, byłoby

przymuszone

przymuszone do wyyścia z Polski, gdy by się nie postarało na Exkuze o Ostatnie resultatum Senatus Consylij.

Pozwolony nakoniec: iż dana Sąsiadom od Moskwy Assekuracia, wątpliwe dla nas Czyni bezpieczeństwo, więc poradźmy się naturalnego rozsądku, czego raczey chwycić się mamy. Czy pewnego na wszystkim Upadku wfakim dziś jesteśmy, czy nadziei i sposobu powstania. Do tey bowiem przyszliśmy nieszczęścia głębi, że i nay większa Siła nie znaydzie mieyzca, wktoreby nas daley popychać mogła. Co za chwałę ta Rada znaydzie, ktora tak źle lokowanym zostać nam na mieyscu każe Przeciwnym zas sposobem: biorąc się do Obrony, przynaymnicy iedno z Utraconych nie zawodnie odzyskać mniemy, to jest Honor Narodu, Żeśmy w Obronie jak wiele inych narodow; a nie w gnusności, jak żaden zgineli.

Ochrona Kraju od ruiny wstrzymywać nas nie może, jeżeli go jak Samowładcy, a nie jak niewolnicy używać chcemy. Krew przodkow naszych o swoy tak drogi okop, to jest o Wiarę i Wolność woła na nas. Potomstwo prochom naszym złorzeczyć nie będzie, gdy te dwa zaszczyty nie dobrowolnie Utraciemy. Zyszczemy nadewszystko lołasnego Sumnienia Wolność, gdy nic Czynic nieomieszkamy, Cośmy Bogu i Oyczyznie winni. A lubo samo Obrazie Honoru śmierci, nad obelgę Życia, chwalebnym każdego Zyskiem, więcey nam jednak spodziewać się każą: heroiczne Wspol Braci naszych Zkonfederowanych Przykłady, bylebyśmy rownie jak i oni, Boga i Oyczyznę więcey niż nas samych wszczegulności kochali.

Z Warszawy d 22. 7bris.

Przybyła tu Sztaffeta do Dworu d 18 presentis z doniesieniem że J.P. Uleyski konfederat kaliski wpadszy w 900 koni do Miasta Bydgoszczy. Garnizon tamteyszy z 126 ludzi złozony z Regimentu Generała Szaka, a pod kommendą Kapitana Jankowskiego będący, zabrawszy, Deputatow Trybunatu tamtecznego do Przysięgi na Wierność konfederacyi przyciągnowszy, kassę na Komorze Rożtey i krolewskiey zabrał, a z tamtąd udawszy się do Fordana tamże kassę zabrał, a z tamtąd miedzy Toruniem i Chetmza stanoł.

Przez Sztaffetę ze Lwawa donoszą de d 16. Currentis, że w Okolicy

Lwawa

Lwowa daie się widzieć JP. Dzierzanowski, kilkaset ludzi maiący, ktorego spieszno Moskwa ścigaiąc, znaczna swego Woyska za nim wysłała kommendę.
Często temi Czasy przybiegaią sztaffety do Dworu, tak z Podola jako i Litwy, lecz co przynoszą mocno taią.
Nieustaią iednak odgłosy o konfederacyi Barskiey, iż jest w gotowości do ruszenia w granice Polskie będąc na trzy części podzielona. Iedna zostaie pod kommendą JP. Krasinskiego Marszałka konfederacyi, i Potockiego Podczaszego Litewskiego. Druga pod kommendą JMP. Buławskiego Marszałka związkowego, Trzecia pod JMP. Potockim Regimentarzem. Wszystkich konfederatow, za granicą w tych kommendach będących, ma się znaydować (: według Listow z tamtąd donoszących :) 12^{m} ktore gdzie dysponowane będzie nie upewniaią.
Przybył tu JP. Malczewski z Krakowa, kommissarz kommissyi Woyskowey, ktory od Teyże tam był delegowany, dla odebrania od Moskwy Woyskowych ludzi, w konfederacyi krakowskiey zabranych.
Poniewaz JMP. Lipski Kasztelan Łęczycki nie mogł bydz od Xcia Repnina Posła Moskiewskiego, ani prozbą ani offertą 6. Tysięcy #, ani na koniec srogą grozbą namowiony, uięty, i pociągniony do Przyięcia Prezydencyi in Judicio mixto z nowego Traktatowego Prawa Constituto a zaczynac się maiącego 1^{a} 8bris, więc JP. Dzierzbicki Kasztelan Brzezinski podiął się rzeczoney Prezydencyi.
Z Krakowa donoszą de 9 8bris. Iż JP. Łętowski Podczaszy krakowski dawał solenny Bal JP. Generałowi Apraxymowi, Officerom Moskiewskim, i Aresztantom konfederackim. Nazajutrz wszyscy konfederaci w Areszcie zostaiący w liczbie 600 zprowadzeni byli do Zamku, ktorzy podzieleni na trzy Części, lubo uczynili w tamtecznym Grodzie według rozkazu JP. Generała Apraxyna recess od konfederacyi, w nadzieie otrzymania wolnosci, iednak dnia 10 z rana wszyscy Ci konfederaci z miasta wyprowadzeni, pod konwoiem Moskiewskim poprowadzeni zostali do Połonnego, Wszyscy pieszo w kaydanach i Dybach prawie nago, trzech tylko w kolaskach, to jest JP. Potocki Woiewodzic Wołyński,

JP. Stadnicki

JP. Stadnicki Starościc Ostrzeszowski, i JP. Czarnocki Marszałek konfederacyi krakowskiey. A Zas JP. Generał Apraxym Zostawiwszy 400 ludzi na prezydium w Krakowie, jedne dywizią posłał z Aresztantami na Podole, drugą do Wielkiey Polski a trzecią do Litwy, gdzie już ma bydź 17 Powiatow z konfederowanych, i kilka potyczek z Moskwą odprawionych, cum Clade ostatnich. Sam rzeczony JP. Generał, jedni twierdzą iż do Litwy spieszyć ma, inni go tu obiecuią.

Ze Lwowa donoszą że tam a d 5ta Unis zaczęła się Exekucia przeszło 300 Buntownikow Chłopow Ukrainskich w ziętych w Humaniu. Ci Hultaie a Sentio mało się w nocy z Więzow niewyłamali, połamawszy na sobie kaydany, ale ostrożna Kommenda wczesnie temu zapobiegła.

Z Wołynia donoszą iż tam niedaleko Wisniowczyka, gdy 10 Maz Wielkich, każda 8 Wołami przechodziła, trafiło się przypadkiem że u jedney Mazy Oś się złamała. Ludzie robiący na polu, gdzie się też i podstarosci znaydował to postrzegszy, Zbiegli się wnet do naprawienia Zepsutey Osi, ktorym dzwigaiącym Mazę, gdy się nad Zwyczay cięzka zdała, ciekawoscią zdięci, co by wniey było, gdy spoyrzą postrzegli że zwierzchu suche ryby były, pod niemi zaś dzidy, prochy, samopały, kule i jnne Ammonicie wojenne, to gdy się na wszystkich 10 znaydowało wozach, one zatrzymano, i wraz z ludźmi przy nich będącemi, odesłano do JP. Branieckiego. Gdzie po uczynioney jndagacyi, pokazało się że te Ammonicie, prowadzone były do Poczajowa, a tam pod czas przypadaiącego d 27a Augti Jarmarku, Chłopstwo zewsząd zgromadziwszy się, miało się do pomienioney porwać broni, i Bunty swoie rozszerzyć.

Z tamtąd Item piszą: że JPani Zołtowska, ktora tu od Humania ujechała, czyni relacią; że po Zaboystwie w Humaniu tylu ludzi przez Schysmatykow zbuntowanych, dla doyscia prawdy powieści słyszaney, posyłała Człeka rozumnego i godnego Wiary, ktory pod przysięgą Zeznał, że sam widział i słyszał: nd przod: Krew tam rozlana, a ni wysycha, ani w ziemie wsiaka, ale się burzy ustawnie i wre. Powtore: że tamże jęczenia i płaczliwe z pod Ziemi o Pomstę do Boga wołania w dzień i wnocy słychać.

Z Połonnego

z Połonnego d 10ᵃ 7bris Haydamaków 275, a Konfederatów 130, wraz z PP. Wołynieckim, Zdanowskiem, i Bogdanowiczem, Oraz X. Markiem Karmelitą Trzewikowego wyprowadzono i do Kijowa poprowadzono wszystkich.
Bunty Chłopskie na Ukrainie i Podolu dotąd nie ustaią; Swieżo Zbuntowani w Zurawie w Dobrach królewskich dziedziczych, kilku Xięży Zabili, i Znaczne szkody poczynili.
W Berdyczewie Moskwa stoiąca Zabrawszy Armaty w Fortecy tamteczney poszła na Sukkurs Woysku swemu do Litwy.
Z Wiatrem od Połnocy Zalatuie tu swieża nowina, jakoby Kurlandia po Barsku miała postąpić, i z Litewską Konfederacią łączyć się pragnie, dla czego Xżę Biron miał się reyterowac do Rygi. Dodaią i to: Że to z podszczenia Sąsiedzkiey Potentij mieli Kurlandczykowie uczynić, ale oraz w zamysłach mieć maią odłączyć się ab Unione et Laudo.
Przepis Listu JP. Korwina Kossakowskiego Podczaszego kowieńsk: do JP. Zabiełły Łowczego W W X Lit: d 8 7bris z Obozu pisanego.
List 2 7bris pisany, doszedł nas w Obozie dnia 4ᵗʸ tegoż Miesiąca, ktorym WMP. uwiadomiasz, iż Zupełnie Xżę JMść Poseł Rossyiski był Informowany o dopełnioney Jego Woli. Iakie gwałtownosci teraz ponosim, kiedy w Wolnym narodzie, nie podległym Samowładztwie z mysli tłumaczyć się każą, a z Samey tylko Uroszczoney przyczyny; Z Domow i Maiątku Krwią Przodkow Ubezpieczeni, Stalismy się tułaczami, unosząc Życie od Codziennego niebezpieczenstwa losu przez napastowanie Woysk Zagranicznych, pretextem podobno Wyzucia z posobności o parcia się, przygotowanym na zgubę Narodu Naszego Zamysłow. Niewznawiam doniesienia czynionych napaści w domach Spokoynie Siedzącym, bo Xcia JMci rozkaz i wzmiankowany Dyaryusz uwiadomia, a bliskie Sąsiedztwo WMP. nauczyc musiało:) abym wstydliwe dla Obywatela tłumaczyc się zniezdał.

czyi się nie zdał, iż nie czułość i Obowiązek Patrioty, lecz trwoga czynionych Postrachow do Związku mnie zagnały. Odbieram Copią Listu Xcia JmCi Posła Zawartą w Jego Expedycyi, o ktorą w nay posledniejsze czasy, mocą Związku naszego dopominac się będziem, na okazanie Narodom, z jakiego Prawa Polityki Poset zagraniczny, nie juz w radzie Seymow, lecz w rządach Ziem i Powiatow, mocą Samowładztwa rozkazywać usituie, co w szczegulnieyszym liście będę miał Honor dokładniey wyrazić. Codzienne bowiem skutki oswiatczonego traktowania doswiadczaiąc, broń nie pioro gotować trzeba, kiedy od Zaczęcia Uczynioney gwałtownosci, spokoynie w domach siedzącym, Woysko Zagraniczne szukać okazyi do Utarczki nie przestaie. Pospieszył WmPan uwiadomieniem nas o zniesionych Konfederaciach Koronnych chęć naszą do boju, a bys my Krwi Wspołbraci naszych exponowaney na Obronę Wiary i wolnosci bez Żałoki z Obowiązkow Summienia i Obywatelstwa Zemscili się. w nielicznym w prawdzie rozpoczęlismy to działo zgromadzeniu, lecz w mocnym i nie ustraszonym przedsięwzięciu, wszystko znosic dla Wiary, Praw i wolnosci, ktora nas widzialnym doswiatczeniu wspierać nie ustaie, wskrzeszaiąc Ducha Cnoty, Ducha Obywatelstwa, po wszystkich Wodtwach i Powiatach do Czynnosci. Do ktorey gorliwość Religij będzie WmPanu rowną pobudką, iż poznawszy nas mężnych i nieustraszonych, a gotowych przy tak jawney sprawie wszystkie znosić mocarstwa, ba i po trzy kroć ukracaiąc Życie połączyss się WmP. do jedno mysłnosci narodowey z tym, ktory wyznaie się bydź &c:

Przepis Responsu JmP. Drochojowskiego Kasztelana Przemyskiego.

Przemyskiego na List Cyrkularny J. K. Mci dnia 30 Czerwca.

Maiąc w Pamięci Oraculi Majestatu Effata, iż wtedy łatwo radzić gdy pomyslnych czasow podchlebna Osnowa pożądany Obiecuie skutek lecz w ten czas przyciężey kiedy z każdey Strony trudność i niebezpieczeństwo Zachodzi. Toć gdy w teraźnieyszym czasie z przyczyn nie tylko Zawodnych w nadziei, ale i owszem w przeciwności przeistoczonych deklaracyi, Zhańba narodu przez wymuszenie zbroyną forsą na Aktach publicznych, a osobliwie na Ostatniem okropney w samym wspomnieniu legislacyi bezprawnym Traktacie, w wymierzonym pełnieniu naynie sprawiedliwszych Ukazow i cerograffow, gwałtownie do podpisow wyciśnione poniewolne czynności, z Upodleniem i poniżeniem nayprzednieyszych Zaszczytow, to iest: Panuiącey Wiary S. Katolickiey Rzymskiey, nie mniey Oyczystych Praw i Wolności, już bliski Upadek pod Zmysły podpada nasze, w troskliwym zaradzeniu doskonałych Srodkow, mocney Obrony i skutecznego Utrzymania tey Swiętey Oycow naszych Religii, nadwerężonych Staropolskich Ustaw i Swobod, ku powszechnemu Dobru z przyiaiącym Myslom iawnie Oczywista przed Oczy Stawia trudności i niebezpieczeństwo, Zdolność potrzebney a rzetelney odeymuiąc rady. Jeżeliż te że Sprawiedliwości Boskiey za grzechy nasze są dopuszczone klęski? Contra Dominum non est Consylium. Z Obowiązanych iednak ku Majestatowi W. K. Mści. ... dawszy poznać że te wszystkie wspomnione Absolutne Wolnego narodu niewolenia i musy, delikatność Serca Jego, iako łaskawego Oyca, na łonie Oyczystych Praw i Swobod pieszczenie wypielęgnowanego Pana, rownie z Utyskuiącemi Patriotami dotykaią. et jakie kolwiek prezentuią się prawie w Oczach W. K. Mci, nie smaki, i nie ukontentowania Załączych się Stanow Rptey przyzwoita dobroci Serca Pańskiego łagodnością Ukoiwszy z krzywdzonych i pod Ciężarem ięczących do tąd nieznosnych egzotycznych Ucisków, przez oddalenie Onych z Kraju, tży Obywatelow Ochrzec, tych ktorzy wierni Krolowi Panu Swemu, przy Obronie Wiary S. i Krzywdzie Samego Boga, a wraz przy

przytłumionych

przytłumionych i wzgardzonych dawnych ustawach, ochotnie zdrowia i Życia swoje poswięcaią in holocaustum, z bawienne przedsięwzięcie za sprawiedliwe uznac, i litość w spaniałey Duszy i Monarchicznego Umysłu, z Approbacią Ku nim przychylić. A tak reconcyliato Amore Wiernych swych Poddanych, przy upatrzonym Zupełnym, a powinnym Obradom publicznym bezpieczeństwie i Spokoynosci, tym Czasem teraznieysze chwile ieżeli to bydź może dla zachodzących Konjunktur, przez Seym Wolny w Upodobanym Czasie pod Tytułem Pacyficationis, Cała Rpsta Legib. Armatam, et Armis Ornatam, i Ogólnie Naród ten, który po przedłużonych niechętnie Cudzoziemskich rządach przy Obraniu pożądanego Piasta, wszelkie w Utrzymaniu Starodawnych Zaszczytów i Swobod rokował sobie pomyslnosci, uszczęsliwić i błogosławić; raczył. Te moje w prostocie szczerego serca wyrażenia, wraz ze mną pod dobroczynne stopy Nayiasny. Pana składam etc.

Przepis Listu Konfederata z Obozu in Augusto.

kiedy wszyscy albo zdrowsza część Narodu, na despotyczną władzę, Wiarę wolność, i bezpieczenstwa Osob poniżaiącą, płacze i Ubolewa, a inni biorąc się do Obrony tych naydroższych Zaszczytow; krew leią; wten czas ia nad wami Mędrkowie w własnym rozumieniu i Statystowie, z serca Użalić się z wielu innemi, i płakać muszę, boleśniey Wasze słowne przyimuiąc iady, niżeli z miecza; ktorzy nad swiętemi sprawami sąd trzymać chcecie, i będąc pomiotłem rodzaiu Ludzkiego, w roztrząsnieniu czystych spraw wdzieracie się. U was S. gorliwość Biskupow, Senatorow, i Obywatelow za nie wstrzymaną policzona popędliwość, i własnego Dobra szukaiącą prywatę. U was związek Barski za popędliwą i nie wczesną poczytany porywczość bez wsparcia zagranicznego, a Krakowska Konfederacia za zbior nie rządny, i murow starodawnych Miasta nieszczędzący. Wy na Koniec zgnusney i nieczynney na trząsaliscie się Litwy. Wy teraz męstwo Obywatelow naywybornieyszych z Cnoty w s. Konfederowanych Powiatach, w posrodku zewsząd broni nieprzyiacielskiey, za pałaiącą duszy pożar bez sił, bez fundamentu, bez słowa, broni i pieniędzy, nazywacie gromadką. O Polityczy! albo raczey

chorze

tchorze, niewiescinchy, lichwiarze, łakomcy, podchlebnisię, odarci z Cnoty i charakteru, usiłuiący swoią Filozofią własną pokrywać nędze, i tym innych zwodzić. Powiedzcie, Wyszukaycie. i roskoszuiąc wswoich wygodach wymyslicie, czy iest jaki sposob do powstania i podzwignienia nachylonego do Upadku Wiary i Wolnosci, jak Solenny na wszystkie Actus całego Narodu Manifest i broń. I ktoraz Potentia Sąsiedzka ma większy Interes nad nas, bronienia własnych Praw, swobod i Religij. Chcielibyscie żeby co rocznie takie bywały Konfederacie, na ktorych pobrawszy Zagraniczne piniądze, w Domach siedzić można porucziwszy Woysku i mocy Cudzey, losy Oyczyzny. Umiał z Was niemnych Statystow pozytkować Poset Moskiewski, że się chlubi: iż własną Zgubę podpisaliscie swoiemi rękami, boby nigdy bez was naywiększą Mocą uczynic tego niemogł. Chcecie jeszcze nato patrzyć, żeby Seymem Ordynaryinym blisko następuiącym wszystko potwierdził. Czemu mocnieyszemu od Siebie wydrzeć nie dopuszczacie kawałka Ziemi, i czuiąc się Stabszemi przecież bronic do ostatniego biezecie się, a czemuż chcecie żeby ulegano przed mocnieyszą Potentią wydzieraiącą nayszacownieysze rzeczy. ktoryż Związek Leduchowskiego w Polszcze, Kelistrowskiego w Litwie razem powstał. był silnym? ktoraz naymnieysza Prowincia da się ogarnąć od Większey. i Prawa sobie pisac i stanowic pozwoli? chyba zawojowana. Pytacie się zkąd siły, pieniądze? pewnie. nato: żeby się radzono, a wy abyscie jednym swoiey ożiębłosci udzielali promieni a od Innych wziąwszy swiatło rzetelne przenosili do Obcych. A ktoraz jest rada, co wkilka dziesiąt Osob Skarb swoiey Wiadomosci zkłada? Małyż iest fundament Wiara, Wolność, i szukaciesz innego? patrzyc na to będziecie, jak temu nie potrzebne plecy, kto legnoć za Wiarę i Oyczyznę pragnie. Jakie pokażą się siły odłączoney pszenicy od Kąkolu, i jaka broń i pomoc, tym co ufaią w Bogu. Zginiemy wszyscy? to wam w niewolniczem Narodzie mieszkac, zazdroscic uszczęsliwey Wiecznosci nie będziemy. Wyrzeczem? w Bogu nadzieja; to Cechę odrzucenia i wzgardy; nosic na Synach i Szczątkach Waszych będziecie. Jestem Zatym znależytym prywiązdniem.

Konfederat z Obozu.

Myśli

Mysli JP. Dziedoszyckiego Czesnika Korong: nad teraznieyszą robotą, podane Konfederacyi Barskiey.

1º. Mysli zmierzaiące ku Obronie Religij i Wolnosci Oyczyzny mocno obarczonych, dopieroz czynnosci ku temu Koncowi, od wszystkich Życzliwych prawowiernej Religij i Oyczyznie, nie tylko chwalebne będą, ale tych wszystkich pociągnełyby i pociągną do siebie, iżeli będą od wszystkich prywat, korzysci partykularnych, i nienawisci czyste. Mysląc o Obronie Religij i Wolnosci, ażeby to oboje, z tak zawikłanego Stanu w jakim iest wyprowadzić, O tym tylko samym, o niczym więcy nie potrzeba myslić,

2do. Jako zas Religią i Wolność pogrążyła w tę przepaść w ktorey ią widziemi; chęć prywatnego wyniesienia się chęć Zemsty, i nie cierpienia wyniesienia jnnych Ambicia, a ta, Sprawiła rozne Scyssye w Rzpltey przez wynikłe z tych dowodne rozsterki. Tak chcąc wydzwignąć z tego Upadku Religią i Wolność, trzeba się tak naypilniey strzedz tych Passyi, i takich do Obrony i ubezpieczenia Religij i wolnosci Szukać Srodkow, przez ktore, jak naymocnieysze ziednoczenie się Obywatelow tego Krolestwa Stać by się mogło.

3tio. Coz jest przyczyną tak nieszczęsliwego Stanu Oyczyzny w jakim zostaie? Jezeli nie rozmnozenie Umysłu z Wyżey wspomnionych Passyi pochodzące. Co Salwować może? Jezeli nie Ziednoczenie. Ziednoczenie zas pewne będzie gdy w robocie teraznieyszey, nie będzie w naymnieyszym Punkcie pomnożona z tąd chęć własnych dla kogo korzysci, i Umysł Zemsty i nienawisci, jakoz prawdziwa gorliwość o Religią i Oyczyzny miłość w ten czas pokaże się bydź prawdziwa, gdy od tey chęci będzie Wolna.

4to. Nie dosyć jest wołać do Związku na obronę Wiary i Wolnosci, i do tey Spisywać się przez Przysięgę, Ale potrzeba żeby się w tym zgadzała Mysl z Czynnoscią a czynność z Myslą.

5to.

5to. Trwa ieszcze do tych czas robota pod Hasłem obrony Wiary i wolności rozpoczęta, ktora się Kończy tych upadkiem, Słyszeliśmy w Oswiadczeniach Umysł Obrony Wiary i wolności, poznaliśmy w robocie że był tylko duch prywatney Korzyści i Ambicyi. Ambicia czyli nie nawiść swego nie do Kazała, nadzieja prywatnych Korzyści wielu oszukała. A Religia za to i wolność Uszkodzona.

6to. Nie na obcą Potentią narzekać potrzeba że zgwałciła nam Wolność. Ci ją zgwałcili, ktorzy Obcey Potencyi wezwali, do Stanowienia Konfederacyi Woysk Jey Użyli, i pod opiekę Teyże Wiarę i Wolność poddali, Sakryfikując to oboje, aby dopiąć tego co Umyślili w Czym oszukani, Wiarę do poniżenia, a wolność do Upadku przywiedli.

7mo. Ieżeli tedy iest myśl Szczera obrony Wiary i Wolności, więc to samo tylko za Cel roboty wziąć należy, nic więcey nie mieszaiąc. Jak prędko rozrządzenie Kurlandyi, kto ma bydź JEy Xięciem wmiesza się, to przypomni sobie każdy, że Krasińska jest Żona Krolewicza Karola, wnieśie prywatę &c. gdy co podobnego będzie. Ieżeli nie będzie spisanie się i zprzysiężenie przy dostojeństwie Panuiącego Krola, każdy pozna Zamach na Detronizacią Krola. Nie tylko krolowi przyczyni, ale Oyczyznie Życzliwi, chociaż względem Panowania czyiakolwiek byłaby indifferentia, miarkuiąc ztąd straszne zamieszanie pewnie łączyć się nie będą. Krol przy takich na siebie zamachach, do Uwolnienia Rptey i swego własnego, z tey w ktorey Zostaje dependencyi, przyłożyć się nie może, ale o swoim bezpieczeństwie myslić będzie, inaczey zaś mieć go nie może jak trzymaiąc się z Moskwą. Tym sposobem byłaby część Narodu z Moskwą dla tego że z Krolem, część przeciwnie. Kto tedy Szczerze chce obrony Religiy i Wolności, nie powinien dawać okazyi do rozdwoienia w Rptey, o wszem tak powinien tę robotę kierować, ażeby i Krol mogł wczasie do niey przystąpić.

8vo Chociaż kto i nie Kontent z Panowania, potrzeba aby pamiętał że Omnis potestas a Deo Data. i niechay nie myśli

o odmianie

o odmianie Panowania, ale o Obronie Religij i Wolno-
sci. To samo Obronić, wiele potrzeba pracy, Kosztow, i Azardow;
dopiroż razem bronić tego i przeciw Krolowi myslec. Te dwie
mysli gdy są razem, jedna drugiey przeszkadza do szcze-
rego myslenia o Obronie Wiary i Wolnosci.
9no. Niechay sobie przypomni wte mysli wpadają-
cy Zebrzydowskiego przeciw Zygmuntowi IIIa Prymasa
Praznowskiego z Sobieskim Hetmanem przeciw Michało-
wi, Niektorych Polakow z Potentią Szwedzką przeciw Au-
gustowi IIo Zamachy; a przypomni sobie razem, że ię
te nigdy nienadały. Krolestwo tylko Strasznie Znie-
szały.
10mo. Od Obcych Sąsiadow jezeli są jakie Obiecane pomocy,
tych należy na Dywersią zażyć, ale nie do Oyczyzny
wprowadzać, bo za takich gosci Bogu i ludziom potrzeba
będzie odpowiedzieć, i lekarstwo takie byłoby gorsze
choroby.
Replika na Mysli JP. Dziedoszyckiego.
Ad 1um. Znać że Parcialista Dworski. mowi bowiem: Aby
konfederacia niniejsza Barska od prywatnych Korzysci
i partykularnych nienawisci czysta była. Mysl czystą
tey Konfederacyi przy Religij i Wolnosci Sam Bog
Wszechmogący przenika. a Cały Narod, Złożony z poczciwych
i Patriotycznych Sentimentow Ludzi, arcy potrzebną u-
znaie. Gdyż tak Konfederacia przysięgą swoią, jawnie
Zarliwość przy Wierze i Wolnosci ukazuje. Juz tedy
przewrotność ktora Sztuką Machiawela, stara się tez Kon-
federacią w Opinią niegodziwą wprowadzić, ma pro
Obiecto polityke w tym. a zeby dobrych. a prawdziwych
katolikow. i poczciwie myslących Obywatelow oddalic od
przystąpienia do konfederacyi. Więc łatwo od każdego
Bałamuctwo u Znane i zrozumiane bydź powinno,
bo te a nie inna Impressia czynić usiłuie.
Ad 2du. Prawda że nic Szkodliwego bydź niemoże
nad Passią Zemsty. niecierpienia, i Ambicyi. do czego

tez.

tez Passie są teraz powodem, iz poczciwi Katolicy i Patrioci konfederacią zaczęli. Bo nie może nic bardziey bydź poruszeniem sprawiedliwego nieukontentowania, jak Passia Ambicyi, ktora i rezolucie na uciśnienie Wiary i zgwałcenie Wolności, oraz skutki w kraju ukazała, aby tylko podług swego Umysłu panować mogła. Tym bardziey chęć absolutyzmu jest okazią konfederacyi do salwowania Wiary i Wolności.

Ad 3tium. Przyczyna nieszczęśliwego stanu Oyczyzny naywiększa, jest nie przewidzenie wczesne według jey stanu, dla niey rządcy dobrania. Bo lubo niektorzy wielkich Awantażow przez osadzenie na Tronie Polaka spodziewali się. Teraz jednak z żałością widzą, że ten Polak za naygorszego Cudzoziemca pokazuie się, gdy napoiony dawnemi Intrigami, hołduie zamysłom Dyssydentskim swojey jedynie korzyści upatruiąc, i rozdrażniwszy naród, w tym tylko szuka bezpieczeństwa.

Ad 4tum. Prawda że nie dosyć w publicznych mowach za Wiarę ginąć, Koronę oświadczać się zrucać, wzywać na świadectwo Boga który serca ludzkie przenika, na Kazaniach i nabożeństwach dla oka narodu bywać że z wyczaju, a czynności na Seymie Elekcyi z poniżeniem Wiary i Wolności, niby nie bywszy na Wotywie de Spiritu S. mianey, śmiało z adherentami knować, na Pacta Conventa przysięgać. na co się wszystko to zdało, kiedy z myślą mowa, a czynność z mową a co większa z przysięgą nie zgadza się.

Ad 5tum. Dowcip Machiawela przeszłą konfederacią palum wytyka, do ktorey pozory i Awantaż ukazawszy, w rezerwie zgwałcenie Wiary i wolności zostawił, wyiąwszy tersztow Arcana Machiawelskie widzących, nas poczciwych Patriotow prosto wierzących odłudnie namowił, i do tey że konfederacyi pociągnął. Przyczyny konfederacyi bardzo sprawiedliwe mieliśmy świadectwem Deklaracia Potentij Moskiewskiey, że aż w odległych krajach Absolutna Ambicia nad wolnym narodem postrzeżono. A jak że nam można

było Cierpieć

było Cierpieć, gdy na naszych karkach, Fortunach, i Urzędach, ciężar od tey że Absolutnosci, przez nowo osadzonego na Tronie, w każdym Seymie, swieżo knowany usilniey widzielismy. Co przedtym Płaszczem dobroci Patriotyzmu, powolnosci, Ducha gorącego ku Wierze i Oyczyźnie Ukrywano, to teraz Ambicia Absolutyzmu wydała się. Bo wszystkie Projekta podawane, z ktorego Gabinetu wychodziły, poznano. ktore taż ambicia gdy usiłowała gwałtownie utrzymywać, a gdy zachodziła trudnosć ktorego projektu przyięcia; jakoż tey Ambicyi na Samym Tronie niecierpliwość! nie Spokoynosć! i natężenie, wydawały się. iakie posyłania Kartek, intrigi do Senatorow i Posłow, tych że Senatorow i Posłow do Tronu wokowanie publiczne nigdy nie praktykowane. jakie czterech Sessyi od tygodnia do tygodnia, i zagaienia nie czekaiąc, Salwowania? z podłoscią namawiania, offiary albo groźby, nie przystoyne Tronowi łajania i nie należyte wolnym Obywatelom w Izbie Senatorskiey bywały, aby tylko wszystko podług Zamysłow, przez Codzienne Konferentie w kilkunastu Osobach Zamykane, a w projektach ułożone podług Woli przywiesć. Inny płaszczyk przed Osiągnieniem Tronu był noszony, ale jednak i tam się pokazywała Ambicia, gdy pod czas Sessyi Posłow Wudkwa Mazowieckiego, Posłem będąc Krol Jmść z Ziemi Warszawskiey, na wykorzęnienie Jernu Obnieszłego Stanu Szlacheckiego, Sam projektował, aby Szlachta czytać i pisać nie Umieiąca Szlachectwo tracili, i w Chłopow byli obroceni. Ktoż większą do Nobilitatij i Indygenatow, a naybardziey Państw Dyssydentskich nigdy Osob Polszcze nie zasłużonych, co Seym Czyni natężoną promocią, jeżeli nie Krol Jmść. a to wszystko szczegulnie z polityki, a żeby nową Szlachtę kreowawszy, miał z onych że Servilia Subjecta, a Starożytne Domy z patriotycznemi Sentymentami poniżyć, i przez tłum

nowo

Nowo kreowanych Starych Zatłumić. Iak że zatym Myśl Parcialitty Dworskiego ma uprawić ufność ku Krolowi, iż jest obrońcom Szlacheckiey Wolności, gdy Cudzoziemcow, Mieszczanow Więcey jak Szlachtę Kocha. Iaz tędy przez te dowody że z dobrą Intencią chciała czynić, co czyniła przeszła Konfederacia iest exkuzowana. Tym bardziey teraznieysza konfederacia, Amsolutnosci tak widoczney Tronu ufać i dowierzać sie może, aby miał Wolnosci sprzyiać i onę utrzymywać, wszystkie bowiem czynności i racie są Swiadectwem

Ad 6tum Trudno narzekać na Obcą Potentią, bo dobrze wie Swiat Polski, kto Iey zażył na pomoc do osiągnienia Tronu Tego to robota, Komu się użyteczna potentia stała. a że usiłowała poniżyć Wiarę S: a podwyszyć Herezie w Polszcze, i to nam Wiadomo, gdyż ieszcze pod czas Poselstwa za Zycia S. p: Augusta III. krol dzisieyszy o Koronę w Peterburgu intrygi czynił, i asekurował się za dostąpieniem Tronu wszystkim Dyssydentom z hańbą Wiary S: Wolnosci nadać. Swiadectwem tego Iego Elekcyi Konfederacia, Lecz i na Seymie konwocationis onego samego i Iego Familij, tudzież adherentow za Dyssydentami usiłowanie z takim natężeniem, że aż per Turnum głosy w Materyi Dyssydentskiey szły i Swoich Partyzantow za Dyssydentami przeszło 60. miał głosow. Widziały Narody i pod czas Seymu Koronacyinego 1766. Krotko mowiąc że za Panowania Iego, w Seymie to za Dyssydentami intriga czyia jest poznajemy. Na Seymie 1766. Absolutność panuiącą postrzegła Sąsiedzka Potentia, przeto Stara się konfederacią rozwiązać. Aże pod czas Wolnych Seymow, projekt Dyssydentow żadną miarą udać się niemogł. Więc Machiawela Dowcip poduszczył tęż Potentią, że innym sposobem nieuda się Dyssydentom, tylko do Polski woysko Moskiewskie na postrach i przymuszenie trzeba zgromadzić. I Ktoż P. Barskiego trzymo Zdania

Senatorow

Senatorow nie ktorych ex resultato Senatus Consylij wystał do Petersburga tylko krol Jmść. aże i ten sposob na Seymie wolnym aliquo contradycente niewziął by skutku, konfederacią w Radomiu Uradzono. Do ktorey aby powab był dla Obywatelow, przez namowę z Potentią Malkontenci z Absolutnego Panowania /: lecz na hańbę Ich większą:/ do konfederacyi Zaproszeni, czyniąc Im Obietnicę wsparcia i pomocy przeciwko Ambicyi Absolutnie panuiącey, i zgruntu Prawa Wolnosci wywracaiącey, a do tego dowod deklaracyi i list Ł. Repnina był twierdzący. Malkontenci tey gubiącey polityce uwierzyli, ale zaraz obłudy hańbiącey doznali w Radomiu, i postrzegli, że ta Sztuka Machiawela nie była na pomoc i zdarcie panuiącey Ambicyi, lecz na nowe teyże Ambicyi poparcie, i na Utrzymanie Dyssydentow. ktorey są dowodami z Łaskawoscią i łatwoscią Legacie od Dyssydentskiey Pseudo-Konfederacyi przyięte, Postom od tego dawane Instrukcie i propozycie na Seymiki, na Seymie Zagaienie wszczegulney Materyi Dyssydentskiey, codzienne biesiady, przyiazni, pobratyństwa Krola Jmści z Xciem Repninem i Jego Adherentow, jawnie pokazuią iż większe mieli porozumienie i intrigi, niżeli my Zdradzeni i Oszukani, jak myśl przewrotna teraz się Smie urągać. Anareście już tu nikt wątpić niemoże, że krol JMść Postow na Seym z Xciem Repninem subiecta Familiara układał i wybierał, i pod bronią Moskiewską Złymą liberâ Electionis Szlachcie przyzwoitey, sama Moskwa Onych obierała Coż daley. Moskwa Seymuiących w Warszawie Otoczyła; a gdy Xżę Biskup Krakowski Żarliwy o Wiarę i Wolność Senator, chwalebnie domawiaiąc się upraszał o Delegacią do Xcia Repnina. Czyli te gwałty Stanom Seymuiącym mało Ordynans czynić? a podobno naybardziey Że ten że Xiąże Biskup. w prywatney kompanij Familij Krolewskiey Urodzenie wytykał, Krol Jmść Usty Swemi, z Tronu nieszczęśliwe Skutki tegoż Biskupa i poczciwego Senatora prorokował. Za coż JMP. Wwdę Krakowskiego i Starostę Syna Jego wzięto? Za to iż mowili o połamanie Praw dawnych Oyczystych, i Absolutnosci. Już łatwo i Szlepy może namacać, że te Konfederacią bardziey ułożył krol, niżeli my Malkontenci Żądali. Jest dowodem i to że tey nieszczęśliwey nocy Krol z Xciem Repninem u Podkomorzego Brata, długą na zgubę tych obywatelow miał namowę, a będąc u Oginskich, przeszłych Wwdow Wileńskich w kompanij Często na Zegarek patrzył

czekaiąc

Czekaiąc Umowioney Godziny wzięcia poczciwych, i kartę od Xcia Repnina odebrał tey godziny, kiedy Jch wzięto, bez poruszenia się naymnieyszego nad zniewagę Senatorow, całego Narodu i Jego własną.

Ad 7mum Machiawela dowcip tak zawsze zwykł oczerniać naypoczciwsze Myśli i Akcie. Jak Xcia Biskupa Krakowskiego tłumaczył Zelum indiscretum circa fidem, tak złośliwie konfederacią teraznieyszą poczciwie myślącą naciąga do Interessow Kurlandyi. Co to za podobieństwo bydź może. Ze Krasinska za Krolewiczem, będącym w Saxonij, a Wiara i Wolność ratunku wołaią gwałt cierpiące w Polszcze. Krew Panuiących z dawna Familij Monarchow, na inną istote przyzwoitosci promowowania się, niezażywaiąc tey pomocy ktorey slepym szczęsciem dostało się Tron osiadać. Bardzie to iest sposob Machiawela, impressyą uczynić Obywatelom, iakis partyalnosci Konfederackiey, a swoje złe Akcie, widoczy grzech, straszne monstrom zdrady na Wiarę i Wolność, inni w narodzie, ta i owszem patriotyczną chce pokryć Maską i ustruie. Dostojeństwo Krola poty zawisło, poki Wiara Bogu i Pactom Conventom dotrzymana Przysięga, a gdy to obodwoie niedotrzymane, przez to samo Stany uwolnione są od Szanowania Dostojeństwa Krola, i owszem przez Sumnienie Obowiązane do Detronizowania. Aże się deklaruie szukać Protekcyi i trzymać z Moskwą, wtym każdemu nie tayno że dawniey i teraz trzyma Krol z Moskwą, a poczciwi Konfederaci z Bogiem. Przecz dziwna że wtym punkcie niedufaiąc swojemu Fatum, czyli Fortunie, ktora: Hanc jussit Mereri: hańbi Konfederacią, odwodzi od niey Obywatelow, i o progressie oneyże trwoży, przeciez Machiawela przewrotnosci, powrot obiecuie, że w czasie chce przystąpić do niey. A jak że ta Katolicka konfederacia ma wzywać Jego do łączenia się, kiedy Ucsi na Seymie do Dyssydentskiey konfederacyi usty swemi przystąpił, Więc ta Jntentia jak w Antynek gra. To iest dobrze bydź Dyssydentem z Dyssydentami, a katolikiem z katolikami. Tak widzę teraz czyni Tron Polski, przeto Myśli Parcialisty Dworskiego dla Jmpressyi Obywatelom wydane, każdy poznać może jak są przeciwne i zdradzieckie.

Ad 8um. Jakże się udaie Parcialista Dworski do Boskich Praw że omnis Potestas a Deo Data, prawda że i ta często

bywa

bywa ex permissione na ukrainie ludu. A panowanie teraznieysze naylepszy konfident Dworu czy przyzna aby było na uszczęśliwienie? Prawa dawne i Jurisdykcye zniesione. Forma rządu wcale insza, kacerstwu Wolność nadana, kray zubożony i zniszczony przez redukcie, Podatki co Seym na Fortuny Szlacheckie usiłowane, Skarb na Fraszki wyniszczony i na pensie Metresom, Panis bene merentium w Dziedzictwa zamieniony, Kadeci przez kacerskich Professorow Edukowani, i wiele bez liczby innych absurdow tak zniszczyło Obywatelow poczciwych, że lepiey nasze Życia i Fortuny. Stracić na Obronę Wiary i Wolności, niżeli nikczemnie pod tym panowaniem z ozdob naypierwszych Krolestwa wyzutemi zostawać. A nareszcie gdy i Ci ktorzy pomagali do Osadzenia na Tron zadney niemaią wdzięczności, i owszem Wielu pod Uciążliwością stęka, ktorym naybardziey za to obawiać się trzeba wieczney kary. A jak że poczciwi Patrioli Łączyć się maią? nie łączyć się, ale lękać potrzeba, lękaiąc się unikać i Uciekać uciekaiąc brzydzić się przynależy.

Ad gmū. Przewrotny Parcialista Dworski porwał Zebrzydowskiego konfederacią w swoje myśli, a zapomniał Leduchowskiego i innych wiele konfederacyi poczciwych, ktore salwowały Oyczyznę. wszystko machiawelsa Obrotne zaćmienie, aby szczerey potrzebie ratowania Oyczyzny, i bronienia Wiary i wolności w tak okropnym czasie od wiekow nie praktykowanym zabiegał.

Ad 10mū. W Momęcie z owego Libertyna Order S. Stanisława na Kalwinow, Lutrow i innych Dyssydentow (: ktory ob. Pańskich służnią:) wkładaiącego, stał się kazista. Czyni bowiem skrypuły na wprowadzenie posiłkuiącego Woyska, i choroby z tąd Obiecuie. A sam przez wprowadzenie już piąty rok Woyska Moskiewskiego, Struł i jadem zaraził całą Oyczyznę. Widzą Narody jawną zgubę Wiary i wolności, przyszła taka Crisis, że bez determinacyi i rezolucyi własney nie może się Salwować. Teraz czas i pora dobra, dla Utrzymania Czci i Chwały Boga. Dla zbawienia Dusz własnych, o Całe Wiarę zachować ozdoby Krolestwa, Krwią Przod=

kow

kow naszych nabyte.

Myśl w teraźnieyszych Okolicznosciach, nad czasem za-
stanawiaiąca się.

Iakież są rządow Boskich Utożenia!
Dziwne w pomiarach wszech rzeczy natury;
Że wraz Złe w dobre, dobre wzłe odmienia
Czas co swą mocą opoczyste myry,
Głębokie Wały broniące doyrzenia,
Fossy nayglębsze, do jedney Struktury.
Zrowniną pod Sznur zwyczaynie plantuie,
Naytrwalsze Państwom prawa w ponkcie psuie.

I w tey naymilszy gust maią Bogowie,
Przeciągłym Wątkiem światu swe roboty
Ukrywa długo, nikomu nie powie,
Trzyma w Sekrecie Skutku swojey Cnoty,
I tak swiat Cały ma w swojm okowie,
Niewolą przyiąc przymusza z Ochoty.
Słodycz i gorycz, gorycz i słodycze,
I rany razem daie i Zdobycze.

Długo się nad tą Bogowie Bawili
Trudnoscią, jakim nazwać go Jmieniem.
Człeczym, Zwierzęcym, Ptaszym, czy Wietrznyli?
Lecz iesz Żadnym niebrata plemieniem,
Więc takich nad nim wyrokow Uzyli,
Że go i nazwać niechcie Stworzeniem
Bo ledwo Nieba niesrzuci w popioły,
Gdy się nasycić nie może żywioły.
Patrzmy czy iedne swiat liczył Fortune.
ktorey ten Wykuł napis: niedobyte.
Wszystko to jednak Czas mając w Opiece,
Przekonał z wolna, uczynił zakryte
Chrastem i lasem, a często kroc rzekę
Albo Jezioram bydz gdzie znamienite.
Bywały miasta, Zamki kazał czyny
O dziwne! same teraz zapadliny!

Juz Osiem Wie Koło

Iuz Osim Wiekow Historia liczy
Przez ktore Swiętey katolickiey Wiary
Zaszczyt Tronowi Polskiemu dziedziczy.
Z Kalwinem Lutrem, Schismatykiem Kary
Niecierpiące gdy ich takim prawem ćwiczy
Że im bezecney nazwisko poczwary.
Prawem oznacza, plemieniem i płodem
Głosząc to pismem, że są z piekła rodem.
Ale o Boże! ktoż mi przyzna szczerze,
Że wszystkie z Czasu początki, i w czasie
Koniec mieć muszą rzeczy w swoiey mierze;
Na iednym czasu obrotnym Kompasie
Iedne się zaczną, drugie kończą w sferze.
Bo tę ma tylko robotę że pasie
Czas wszystkie rzeczy, i z jego roboty,
Może wszystkiego na swoje odmioty.
Co Kościoł twierdził, to zmocnięty wieki,
Co samo było Swiętnosci wymiarem,
Co sama Czciła Sława w świat daleki,
Co Bogu było Ulubionym darem.
Co niebo miało światłem swey powieki,
Co ani Piekło płonęło pożarem,
Czasie okropny chcesz mieć w sym ogniwie
Z Bogiem wojować zacząłeś prawdziwie.
Krwi męczennikow mażesz charaktery
Przytłumiasz Boskiey wyroki Stolice,
To, co jest pewnie Boga Kościoł szczery,
Do niedowiarskiey łączysz taiemnice,
I to, co samo wytworne kacery
Czynią, nie każesz głosić za Bożnice,
y Kosciołem rownasz odszczepione Zbory,
Uczciwemi je Upstrzywszy pozory.
Dowiesz się jako niegdyś lud moyzesza
Zwiodł się był Panem zamiast Boga Cielcem,
Lecz cię ta sama na wieki klnie rzesza,
Nazywaiącego piekielnym topielcem,

Wszak.

Wszak w kazdym rowna zemsta się ucieszą
Strzelec za Ptaki, Smierc goni za Strzelcem,
I Kaim jedną ręką Brata bije,
ktorą postronek na swą wkłada szyie.
Do tych przewrotow te bierzez sposoby
Ze chcesz potłumic Wiarę kosciol Boga,
Lecz to w brew Boskim Oltarzom byłoby
Na Boskiey głowie by Czartowska noga
Stac kiedy mogła. Lecz w piekielne groby
Twych niecnot z Tobą zapłynie od noga.
Tam tam dopiero poznaz co Utracisz,
Gdy się z Czartami na Wieki pobracisz.
Zasmakowałes w skutku Okazanym
W Panstwie Angielskim, gdzies zburzył koscioły,
Na Co gdy patrzę okiem zapłakanym,
Część Swiata Widzę wpadłą w piekła doły.
O Czasie! Czyzes kiedy był Spodzianym,
Bys do tey roli naszę zprzęgał woły,
Na ktorey siejesz Czartowskie Omłoty
Bezecney Sekty, pod pozorem Cnoty.
Przybrałes do swey pomocy Rolnika
Co tym Sprzęzaiem dosc wytwornie włada,
Biegłego w kunsztach wielce niemiernika.
Co i Tron robi, i Sam go osiada,
Pisma niewie, wszystko wdał przenika,
Przymusem doprze, czego niewygoda,
Mieczem postrasza sądząc iz Wymuwi,
O Samo Bostwo ledwo się nie kuwi.
Lecz gdy bys go był nie z Bogiem wdał w rzeczy
ktorego mocy Piekło niewystarczy
Mogł bys to wszystko swoiey oddac pieczy,
Lecz Boska władza zawsze go Obaczy,
Zadney niezdoła szturmowac odsieczy,
Z ktorey by Wiary Swiętey szkodził tarczy
Bo Bog swoy kosciol zbudował na Skale,
ktorey te zalac niepotrafią Fale.

I Owszem

I owszem kiedy Sam mu Bog przyrzeka,
Że go piekielne nieobeymą Bramy.
I że przed Jego Duchem Czart Ucieka,
Na Coż te stawiaz Chwale Jego tamy.
I nacoż mdłego wtę necz wdał Człowieka
Z skały do Wieczney chcąc Znim trafić jamy.
Że Sam niebędziesz Cierpiał jędzo wściekła,
Swiat cały Czynić chcesz mieszkańcem piekła.

Lament Wiary i Wolnosci od Obywatela styszany.

Przejeżdżam nieporętski las już to po Seymie,
Słysze krzyczenia, lament, strach mię wielki zdeymie.
I myslę sobie: pewnie gdzieś to tutay blisko,
Jest rozboynicze gniazdo, Hultajow siedlisko.
Ktoś z Wszystkiego złupiony, prosi by mu Duszę
Przy Ciele zostawiono, Woźnicę pędzić muszę
Tym nieszczęsliwym ludziom bydź wczesną pomocą.
Stangret radzi zawrocić, niez i nas obskoczą
ktoż wie siła ich wlesie, nas tylko trzech Panie
I toż się samo zniemi co ztamtemi stanie.
Miłość i żal bliźniego zgruntu mię wzruszyli,
Gotowem był uderzyć na stu gdyby byli.
Więc wołam na woźnice aby pędził tace
Aż tyż na mieyscu samych tych lamętow staie.
Widzę jakieś Matrony sędziwe stoiące
Przez Oczy zachmurzone łzy gęste leiące.
Załamane ręce Oż ku niebu wznoszą,
Niewiem: Nieba czy Ludzi oratunek proszą.
Jedna w Purpurze, w Kirior zas druga przybrana
Pirwsza Znich skaleczona druga oszarpana.
Zdumiały: zpytam; a wy zktory to tu strony,
Zkaleczone, podarte i dziecie Matrony.
Coście zaiedne jakie jest wasze nazwisko.
Mieszkanie: czy opodal: czy macie blisko.
Kto cię zkaleczył pirwszy, kto poszarpał drugi,
Pytam, samescie się wlas puściły bez sługi.
Rzecze Znich domnie starsza i sędziwa laty.

Mnie widzisz.

Mnie widzisz Zkaleczoną, poszarpane szaty
namoiey Towarzysce; ja się Wiarą Zowię
Jak moia Towarzyszka niech ci sama powie
Odpowie młodsza: do tąd wolnoscią mię Zwano
Ale mi odtąd jnne nazwisko nadano
Pytam: jakowe? rzecze: Moskiewskam jest branka
A Zwolna sobie Pani juz prawie poddanka
Rosciągał się daleko honor moy i sława
Innym Narodom przedtym nadawałam prawa
Wsadzałam na Tron jednych z Tronu do więzienia
Drugich, o jak mię dręczą tych rzeczy wspomnienia
Z praw Wiekiem zaszłych terazem odarta,
Tylez co Szwedzka Wolność to i Polska Warta
Na moich walnych radach Moskal prezyduie,
Nie co chcę czynię, ale co on rozkazuie,
Na takie gwałty musy i Uciemiężenia,
mowic nie wolno, daley zakażą jęczenia.
To rzekszy: łes obfitych z Oczu pusci strugi,
Usta Zamknie; Ja moie otwieram do drugi:
Powiedz Matko: proszę cię, kiedys się rodziła?
Gdzies chowała? łat sobie jak tyz liczysz siła?
Rzymianka jestem rodem, do Polski przychodnia
Z Ewangeliczny prawdy przybyłam pochodnią
Za Mieczysława Krola. kiedym młodsza była,
Polska mię prawie cała chwaliła i czciła,
Wystawiała koscioły, przybierała w szaty
Bogate. a w Posagu, liczne mi Jntraty
I Dobr udzielała. alić o nagła Odmiano!
Skoro o jnney Damie nowey usłyszano.
Imie Jey Protestantka, Sławnego to Corka
Lutra, z gora lat dwiescie jak się ta jaszczorka
Wylęgła na Swiat, Owszem ten smok ktory jadem,
I z tym wkrotce Europę oziono przykładem.
Twoi rodacy własni ktorzy w cudze Kraie
Po to jezdzą, Ah! serce z żalu mi się kraie!
A zeby przywieść modę, i w kray komplementa,
Zarazliwe około Wiary sentymenta,
Jey tu Portret przywiezli, spodobał się Wielu
Ktorzy Boga i Cnoty nie mieli na Celu.

Słuchay Coc.

Słuchay. coc powiem: i Wierz mowa to nie pusta,
Iz kilku Senatorow Za czasow Augusta
Pierwszego. Senat liczył. (: wyłączam Biskupy
Gdyż ci do tey swawolney nienależą Kupy:)
Ktorzy Rzymską prawdziwą wyznawali Wiarę,
A jnni Zas Lutrowi: poszli na Ofiarę.
Spytam: a nasz Polscy Co na to Rycerze?
Nawzor większych (: odpowie:) Zachwiali się w Wierze,
I gdyby nie Posterzow pilność Pańskiey trzody.
Całyby Kray kacerskie Obsypały wrzody.
Jak że przecie ta w Polszczę ustała zaraza!
Bog co kazdego Wieku Apostołow Zdarza,
Natchnął był Duchem Swojm Apostolskie Męże,
Ktorzy języki, piora, maiąc za Oręże,
Złą Siedmiogłowną Hydrą tak się zwawie Ztarli,
Na głowe porazili, i na miasgę starli.
W senacie ta poczwara juz niemiała krzesła,
Na Seymie głosu, wszystkie Jch wolności Zniesła
Uchwała troyga Stanow. Ja Wiara Zniesione
Widząc Nieprzyiacioły Z Wyciężka Koronę
Kładłam na głowę. z własżcza kiedy w pierwszey klubie
Uyrzałam to Krolestwo. z Wygraney się chlubie,
Iz ta Szarancza z granic Polskich ustąpiła.
Lecz coż potym: nasienie jednak zostawiła,
W Poznańskim, w Prusiech, w Litwie ten płod Zarazliwy
Czołgał się był po Ziemi nie smiał bojazliwy
Wylecieć w gorę długo on pogody czeka,
Aż mu się też Moskiewska zdarzyła opieka,
Pod Skrzydła dwugłownego tuli się Orlika,
Co się naywyższey głowy wraz z Lutrem wyrzeka
Moskal. (: Co trzech Augustow posadził na Tronie,
Z ktorych dziś jeden swieci w krolewskiey koronie)
Wziął to za Punkt honoru, żeby dwie poczwary
Schizmatycką Luterską przeciwne te Wiary
Pogodził, pogodziwszy wszelkie Jm swobody
Powyrabiał na Seymie, nie bytoc tam zgody
Na to ale mus i gwałt, a zwłaszcza przy siłe
Wyrobił co tylko chciał, i dokazał tyle;
Że Wolno Schizmie Cerkwie, Lutrom stawiac Zbory
W krolestwie katolickiem i pierwsze chonory

Odziedziczać.

Odziedziczac, Prawem się to wszystko waruie,
Prawo zaś samo sama Moskwa gwarantuie.
I toć to Przyiacielu co widzisz kochany,
Znaczną gęste po Całym Ciele moym rany.
W tym załamawszy ręce, w gore one wzniesie,
Głos żałosny po Całym rozpościera lesie,
O czasy! o przewrotni ludzie! Obyczaie
Bezbożne! wy to te złe wprowadzacie w kraie,
Zbytek we wszystkich Stanach, bez granicy pycha,
Niesprawiedliwość tego narobiła licha,
Tyrańskie nad poddaństwem Waszym panowanie,
Sciągnęło sprawiedliwe Boskie Ukaranie,
Przez co kto grzeszy tym też bywa i karany,
Za Chłopstwo Chłopstwem karze Bog Szlachtę i Pany.
O gdy byś Boski Mieczu na tym przestał Ciowie!
O fatalnieyszym ieszcze nie zamyślał losie!
Ale ia widzę Boską rozmachaną rękę,
Na większą tego Kraiu klęskę grom i mękę.
Skarby Kosciołom wydrą wielu wiekow Zbiory,
A Obrocą Kościoły na Cerkwie na Zbory
Schizmatycka z luterską weźmie gorę Wiara,
Bym niezgadł. a ustanie kapłanow Ofiara.
Znowu żałosnym tonem zacznie lamentować,
Rwać włosy i tłuc piersi ręce załamować;
O dni! co za krytyczne. i nieszczęśliwości!
Czasy Mieysca niegodne w Okręgu Wieczności.
Ia to słysząc zdrętwiałem. iężą mi się włosy,
Krew w Żyłach jak lod ścina na takie jey głosy,
Obumartem językiem prawie mowię doniey:
Czego Matko Uciekasz? wszak cię nikt nie goni.
Odpowie: nikt nie goni! czyż prześladowanie
Może bydz na mnie większe! jak co patrzysz na nie.
W ktorez się teraz udasz Święta Wiaro strony!
Zostawszy z naszey prawie wygnaną Korony.
Obiegnę katolickie wszystkie gabinety,
Wołaiąc: ginie Wiara ah ginie nie stety!
Ratuy kto w Boga Wierzy. zwłaszcza Chrześcianski
Ratuy Polskę Cesarzu, wszak kiedy pogański
Ostatnią ci ruiną groził miecz Turczyna.

Z Woyskiem

Z Woyskiem cię wtedy Polskim broniła Ianina,
Agdy Tryumf zupełny nad nieprzyiacielem
Odniosł Twoy przodek, głosił Iana Zbawicielem,
Day Iey ratunek wczesny, wdzięczności dowody,
Uymuy się za Iey Wiarę, Wolność, i Swobody,
Interess rzuc za siebie, i względy na stronę,
Weź za właśny interess bronic tę Koronę.
Wiesz o moich zamysłach, Wiesz o moim Celu,
Żegnam cię, nie nazawsze jednak przyiacielu;
Przyidzie ten czas powrocic znowu w Wasze Kraie,
Bo mi reykoynią Chrystus Prawodawca daie;
Że i piekielne mocy choć będą szturmować
Na iego Kosciół, Bog im nie da tryumfować.
Ty powrociwszy na zad do Synow do Braci
Utwierdź ich, niech nadziei żaden z nich nie traci
O Boskim miłosierdziu, niech cierpliwie znoszą
Te karanie, o litość jak nayprędzey proszą.
A kapłani w pośrodku ołtarza Kosciołá
Stoiąc, niech każdy złzami z nich do Boga woła
Przepuść Panie Dziedzictwu i twemu ludowi,
Nie podaway na Hańbę schizmie i lutrowi.
Bog Łaskawy Krolestwo, kapłany płaczące
Skoro uyrzy, wzruszy się na Ich łzy gorące,
Dopiroz Obyczaiow gdy uyrzy poprawę,
Twarz gniewliwą zamieni właskawą postawę.
A ja Wiara powrocę po zamięszaniach
Tron założę na Cerkwi, zborow Obalinach.
Wolność też porzuciwszy szaty oszarpane
Przybierze się w purpury swobodami tkane.

Lament Oyczyzny.

Za to wzięci w Niewolą Iey Synowie.
Ięczę Polska na ucisk w sych żalach po Synach,
Hetmanie dwoch Biskupach znakomitych w Czynach,
Postaroście Dolińskim Płacze też Podole
Że z tamtemi w Moskiewską zabrany niewolę.
Ey Przeboga! wczym zdrożyli niech się spytać godzi,

Czynność Ich.

Czynność Ich czy Oyczyźnie? czyli komu szkodzi?
Wtym ciekawie zapyta Synow a Ich Braci
Wczym winę popełnili i za co Ich traci
Stoią drudzy w Około chce z nich powziąć wieści,
Nie zgodnie informuią, Bo Ich strach niewieści
Tak sromotnie poraził, że wstyd słowo śmiele
Wyrzec wszystkim. minęło wtym czasu niewiele,
Alić słyszy o podal jakoweś jęczenia,
Słysząc idzie za głosem spieszno do więzienia,
Pyta się: Coś za jeden? czyiem iesteś brańcem.
Niewolnikiem za zbrodnie Czyli też wygnańcem.
Odpowie: Synam Polski, a Sołtyk z imienia,
Xiąże, Biskup, Senator, wtrącon do więzienia.
Z płaczem rzewnym Oyczyzna mowi: Co ja widzę!
Szukałam Cię po świecie, znalaszszy cię w biedzie
Z sobą: skargi twe słucham, a Ty powiedz szczerze.
Odpowie: Przy Wolności, tym więcey przy Wierze
Że stałem i broniłem gromiąc o to spory
By Kacerz w troygu Sektach niewystawiał zbory,
ktore dawniey zburzone bydź powinny wcale,
Wtym na mnie Dyssydentskie naciérały fale,
Chcąc przez Ligę Moskiewską dopiąć swoich chęci,
ktorey z Wawie broniłem maiąc na pamięci
Charakter w dwoch Przysięgach przezemnie ziszczony,
Żem przykładnie dochował, za tom wywieziony
Gwałtownie w pośrod Miasta, w noc w pozną godzinę.
Przełożyłem Ci Matko i skargę i winę.
Wtym ciężko odetchnowszy, gdy dokończył mowy,
Rzewniuśki odzywa się temi do mnie słowy:
Do starości lat moich wierny byłem Tobie
Matko moja Oyczyzno, chcąc w okropney dobie
Bydź pomocą i radzić, za cię życie Duszę
I nie tak mi żałośno, że Moskiewska ręka
Wtrąciła mnie w niewolą; lecz ta dla mnie męka
Żeli radzić nie mogę, bo ztąd na zawodzie
Byłem drugim, że szczerze na Seymowey radzie,
Doradzałem odrzucić gwałtowne żądania
Dyssydentow. wtym słychać większe narzekania
Biskupa Kijowskiego. ktory Braci szladem
Gorliwych, za swą Wiarę był drugim przykładem.

Życzył

Życzył Prawa Obostrzyć zniesć kazac Burdele
W Polszcze Wolność a Wiara niech słynie w kosciele.
Wychodzi Syn Hetmana, i tegoz był Ducha
Na Seymie co i Ociec prosząc aby Ucha
Łaskawego pozwolic, przekładał odmiany
Prawa w biegu lat czterech zdziałane przez Stany.

Mysli z Okazyi Aresztu Xcia Sołtyka Biskupa Krakowskiego i Innych przez Woysko Moskiewskie nastąpionego w Warszawie podczas Seymu d 13° 8bris 1767.

Dzikość Szkaradna niesprawiedliwych Ludzi
Juz przechodzi same zwierzęta,
Gdy chytra Sztuką nie tylko swiat łudzi
Lecz na Braci kładzie swych pęta.
Stawia występku Winę przed Oczy.
Nawet gdy we krwi ręce swe broczy
Czystszą się nad Słonce mianuie.
Tak własnie gdy Wilk owieczkę zadławi
Dąży wraz do czystey Krynice
Tam raz i drugi całego się spławi
Znak występku Obmywa w rzecze
Niech i sto razy kąpiel odnowi,
Pasterz jednakze zawsze to powi,
Zemu bardzo trzode Wilk psuie.
Prozna to praca tam szukac przywary
Gdzie występek nigdzie nie gosci
Nie przełamana nieodstępność Wiary
Tam jest prawa miłość Wolnosci,
Łatwiey jest życia nizli Summienia
Odstąpic gdy kto same więzienia,
Nad kosztowne domy przekłada.
Woli Pronostay Smierci od niesć razy
Od cwiących na swe Psow Zycie

Nizli

Nizli w Ucieczce złotą dostać Skazy
Woli białość odnieść z Zaszczycie
Nieskazitelność Zwierze miłuie,
Droszy niż samo życie szacuie
O jak ta jest w przykładzie rada.

Co za kryminał że ten wszystko czyni
Co powinność sama dyktuie,
Niech każdy Wiary broniąc tak przewini
Każdy Zdrady niech takie knuie
Wiara i Wolność będzie bezpieczna,
A Chwała czeka każdego wieczna,
Za tak miłe Bogu Ofiary.

Troskliwa kokosz gdy widzi pisklęta
W nieprzyiaznych ręku zwienące,
Na własne życie w ten czas nie pamięta,
Ale do Oczu szpony kolące
Niemego w Dziobie maiąc Tłomacza
Gdacze, skrzydłami Żal swoy oznacza,
Pragnąc z niemi ginąć do pary.

Choć Ciałek w Więzieniu myśl iednak w swobodzie
Gdy tchnie Cnemi Sentymentami
Dość Iey na własney czystości ochłodzie
Otoczona choć pożarami
Smutków i bólów nieżna wspaniale,
Wszech przeciwności odbija fale,
By uczynić co przynależy.

Pelikan własnym mięsem dzieci tuczy,
Miłość w nim tę boleść Zwycięża,
Widocznie przez swoy przykład wszystkich uczy,
Że nie zawsze trzeba Oręża,
Lepiey samemu ponieść więzienie
Niźli tysięcznych słyszeć jęczenie
Za wielu sam na zgubę bieży.

Gdy Cię Umysłu wspaniałość nakłania
Byś dla Wiary ginął ochoczy
Bóg też wysłucha nasze płacze łkania,
Twym

Twym powrotem Otrze nam oczy,
Iuz porządane nastąpią chwile
Ktore przepędzać będziem w raz mile,
Bez doznania usrat Alternaty.
Po dzdzu i Sołach gdy słońce promienie
Po zielonych Krzaczkach rozsyła,
Wten czas i Ptaszki swoie tączą pieśnie
Rade, że się jasność wrociła.
Twey gdy Wszechmocny doznawszy Cnoty,
Wiek nam przez ciebie przywroci Złoty,
Na Ofiarę poniesiem Kwiaty.

Oda do JMX.a Michała Sołtyka kantora Krakows.o w Rzymie bawiącego, od JMX.a kajetana Sołtyka kanika krakows.o pisana, z okoliczności wzięcia w Areszt przez Moskwę Xcia Sołtyka Biskupa krakowskiego.

Szczęśliwyś Bracie że cię cudze kraie
Z Oyczyzny naszey teraz oddaliły,
Insze tu u nas juz są Obyczaie,
W posrod pokoju, pokoy zginoł miły,
Bez Woyny Sądu ponoszą więzienie
Ktorym Złe czynić zabrania sumnienie.
Ah przebog. gdzie się podział on Wiek Złoty?
W ktorym niebyła prawość bez nadgrody,
Teraz kryminał gdy kto drogą Cnoty,
Idzie lub broni Wiary i Swobody
Mało juz takich Senat Izba liczy,
W ktorych by nie był Umysł niewolniczy.
Drżą słabe rozszczki, kiedy wielkie Dęby
Wiatru potęgą na doł są zwalone,
Gdy prawa wyszły iuz z swoiey Obręby,
Nie dziw że straże Ich są pogrzebione.
W przod niz wyleci, zrywa tamę rzeka,
Ktora w karności Impet Iey zamyka.
Przed kilku laty wszystkich była praca,
Senatorskiego by dostąpić Krzesła.

Iuz dobro.

Iuż dobrowolnie teraz każdy wraca
Urząd, na ktoren Cnota go wyniesła.
Wstyd iest Cnych Mężow na tey siadac ławie,
Na ktorey takie dzieie się bezprawie.
Wieść ktora rowno Ciebie i mnie tyka
Mniemam że spieszno tam te Kraie myia,
Wiara i wolność stracila Sołtyka,
A nam Obydwom odebrali Styxia.
Okrutne Czasy! łzy z Oczu wyciska
Samo wspomnienie takiego nazwiska.
Strwożony takim losem nasz Kray cały
Swey Staropolskiey Cnoty zapomina
I ktorym przedtym Piersi za Wał stały
Na samo Imie drżą teraz Repnina;
Ktorych On chwali, wynosza w niebiosy;
Pania tych, ktorym on zadaie Ciosy.

Nie ma takiego ktoryby smiał pęta
Zrzucic, i głową uczynic się ligi,
Tak Wielka w Sercach wszystkich bojazn wszczęta
Że sami do nich spieszno na wyscigi,
Podchlebstwem żyią ci Obywatele,
Ktorzy mawiali prawdę Krolom smiele.
Smutne Prostactwo zginąc sobie życzy
Dla starodawney Utrzymania Wiary,
Wieczna nadgrode chce odniesc w zdobyczy
Z swych Osob czyniąc Cne Bogu Ofiary.
Przedz dziwna, że w tych większe iest kochanie
Prawdy, w ktorych Jey mnieysze iest poznanie.
Wszystkie są kąty pełne płaczu, łkania
Tych, ktorym lament ten tylko iest wolny,
Lecz prozne te są gorzkie narzekania,
Kiedy jednosci Umysł nie iest spolny,
Choć widzi każdy okrutność niewoli,
Służyć niż ginąć dla wolności Woli.
Nikczemne Serce, podła myśli rada,

Cne.

Cne Sentymenta zgruntu wykorzenia,
Gdy kto nad Wiarę i wolność przekłada
Ubezpieczenie znikomego mienia.
Nieumieją się wstydzic tych oblicze
Ktorym jest miłe jarzmo niewolnicze.
Ktorzy naszego Stryia Przyiaciele
Byli, niewarci tego są nazwiska,
Przeciwney Stronie teraz służą smiele,
Gdy Go surowość więzienia przyciska.
Nie godzien żaden Imienia Polaka
Gdy się zapiera w nieszczęsciu rodaka
Dwornie Ci patrzą na uszczerbek Wiary
Co dla Jey ginąc są winni Obrony,
By uyść doczesney od bezbożnych kary,
Ciemne przed Oczy swe kładą zasłony.
Nie dość że siebie zwiedli innych łudzą
Mieniąc że prozno o Wiarę się trudzą.
Winno Pierwszeństwo dać jawne dowody
Swey przykładności, lecz przebog inaczey
Dzieie się, inne są teraz zachody,
Gdy Prym ~~występek, a nie~~ Cnotę znaczy
Na Dyssydentow już zezwala Zbory,
Ktory wtych Czasach odbiera honory.
Słowem rzec powiem zginęła Oyczyzna,
Bo na Jey zgubę własne czuia Syny.
Nadto każdy znich smiało ieszcze wyzna
Że chwały godnym stał się a nie winy.
Chlubę z tąd maią z kąd godni nagany,
Mniemaia leczyć gdy zadaią rany.
Nie dość jest złemu gdy w iednym wykroczy,
Napełnic trzeba innych złosci miary
Ktory ze wstydu swe obnażył oczy
Zadney się więcey nie obawia kary
Gdy Cnoty zaszczyt zserca wykorzenia
Chce zbrodnią na być sławnego Imienia

Niemiłe.

Nie mite przytym w tym kraju jest zycie
Gdy Wiarę wolność, tracieny i Stryia.
Zli tylko sami teraz są w Zaszczycie,
Do portu szczęścia Znich każdy zawija,
Dobra i Zycie Cnotliwych na szali,
Cud gdy nie zgina wtak burzliwey fali.
Lepiey iest zatym Bracie bawić ci się w Rzymie,
Gdy Twoy rozum i Cnota u wszystkich iest wstymie
Bądz Zdrow a kochay zawsze szczerem sercem Brata
Ktoryć Zprzyiac przyrzeka w naypoznieysze Lata.

Oda do samego X.Cia Soltyka Biskupa krakowskiego od tegoz.

Zbyt drogi Stryiu ktorekolwiek Kraie
Maiąc cię widzą przykład Cnoty Zywy.
Dzikie w łagodne mienić Obyczaie
Muszą miłemi sciągnieni ogniwy.
To w nayceelnieyszym ma Cnota Zaszczycie,
Ze każdy radby mieć podobne Zycie.
Płonne Obłudy chytrey Omamieniem,
Przewrotnym nato wszak tylko się przyda
Zegdy odkryte raz będzie Sumnienie,
Wieczna Ich Złosci nastąpi ochyda.
Bo choc obłuda serce czyie sciska,
Każdy wstręt iednak ma tego nazwiska.
Niemogą przeto Cnoty przeciwniki,
Chełpic się słusznie z Twego uciśnienia.
Nie tych Ja kładę między niewolniki
Ktorzy dla Cnoty ponoszą więzienia.
Ktorych wystepek między swemi liczy,
Ci tylko noszą Cięzar niewolniczy.
Czyste Sumnienie i Umysł bez Skazy
Nie umie służyć choc ciało w niewoli,
Raczey okrutnej Smierci znieść razy
Niz Zakał przyniesć swoiey Cnocie woli,
Niech niebios nawet nań upadną Dachy,
Męznym się stawi i na te postrachy.

Daremnie

Daremnie Morze popiętrzone w Fali
Na niewzruszoną Skałe rzuca wały,
Na stały Umysł Swiat się niech obali,
Ciężar ten będzie Cnocie jeszcze mały,
Nieustraszony odbiera pociski
Nie zna co bojaźń choć śmierci iest bliski
Nienastąpiło żadne podziwienie
Zew szedł dla Wiary w niewolą ochoczy,
Wszyscy widzieli że że co li Sumnienie,
Każe od tego Umysł nie wyboczy,
Czy Mąż: nad Życie że milsza Oyczyzna,
A nad tę Wiara, by też zginąc wyzna.
Zawziętość dzika nieprzyiaciol Wiary,
Ta tylko sama sprawia zadumienie.
Drżą wszyscy: widząc tak wielkie Filary
Zwalone, i Ich wyniwszczone mienie.
Zgrzytu, lamentu i gorzkiego łkania
Pełno innego nie widac starania.
Znosi omdlałe lud ręce w Niebiosy
Żebrząc w niedoli od Boga pomocy,
Jęczenia słychac i płaczliwe głosy.
Wdzień nader przykre, okropnieysze w nocy.
Widząc nieszczęścia znaki zbyt dokładne,
W smutku się topi Pospolstwo bezradne.
Stan szczycący się Imieniem Rycerstwa,
Te od Pospolstwa roznice ma zdania:
Ze lubo cierpi zarowno morderstwa
Czyni pokątne choć z trwogą szemrania
Patrzy na Czynność pilnie starszych Braci,
Głowy niemając resztę męztwa traci.
Obfitość mienia stanu wierney rady
Bojaźń sprawuie zmnieyszenia lub straty,
Co ma osmielac to Czyni zawady
Niechce zubożeć dla Wiary bogaty.
Azaś odmiana będzie każdy twerzy
Nie widzi zguby Wiarołomny Dwerzy.
Są płoche serca.

Są płoche serca, nikczemne umysły
Które wydawszy wolność oraz Wiarę,
Winność bronienia maią za wymysły,
Wieczną mniey ważąc, niż doczesną karę.
Śmiech Zgorliwszych czyniąc jeszcze szydzą
Z tych, ktorzy się Jch bezbożnością brzydzą;

Juz tam zginęła Oyczyzna, gdzie syny
Swoy nad powszechny przenoszą pożytek,
Cnotą bydź sądzą co nie jest bez winy,
Sprawia ślepotę nieprawości Zbytek,
Lepszey porządek, za pretext podany,
Kuie nam wieczney niewoli kaydany.

Droga Wolności! tyle krwie wylaniem
Życia i Fortun azardem nabyta,
Jtakże kilku twych zdraycow wydaniem,
Haniebnym wstydem wszędzież okryta.
Własny syn teraz zdradliwie kaliczy,
Wdziewaiąc na kark swoy pług niewolniczy

Gdy kto w Występku kosztuie pieszczoty.
Oślep w nikczemney topi się Obłudzie
Nie znaydzie więcey w takim sercu Cnoty,
Złi; w Cnocie gorycz maią zawsze ludzie
Prawość od tego zawsze jest daleka,
ktory sam przed Jey zaszczytem ucieka.

Daremne złemu wykroczeń zarzuty,
Drażnić są tylko jego umysł zdolne,
Gdy kto zupełnie złem życiem zepsuty,
Z odszczepieńcami chce mieć życie spolne,
Niedba na Wiarę gdyż ią zgubić życzy,
Jey osłabienie daie im w zdobyczy.

Ktorzy ku Bogu i Oyczyźnie stali,
Ci smutek z tego ponoszą ucisku,
Lecz bardzo rzadki ktorey by w tey fali
Szczęścia zmiennego chciał podpaść igrzysku,
Jednego Oyca przecież rozne syny,
Jeden chce chwały drugi bydź bez winy.

Naderż

117

Nader wysokiey iest to dzieło Duszy,
Bronić słuszności i zazardem życia.
Prędzey kto; cały Ziemie gmach poruszy
Niż ią naktoni do prawdy pozbycia.
Twey gorliwości choc wielbią przykłady
Trudno zbyt mieniąc wstępować w te ślady.
Duchowni ktorzy twym rządom oddani,
Wewszystkim teraz doznaią goryczy
słusznie od siebie byli ukochani,
Bo każdy Tobie Za cię gingc życzy.
Ktoż trzody zbroni od dzikiego zwierza,
Gdy iey odięto czuynego Pasterza.
Przykra odmiano! Czasy zbyt okrutne!
Traci Pasterza naymilszego Trzodzie
Same dni tylko pędzić trzeba smutne,
Ktoż się weseli przy tak wielkiey szkodzie.
Drży cios daiący, a jakie wzruszenie
Czuie, cierpiący takie uciśnienie!
My ktorych Imie z ciebie zaszczyt bierze
Patrz w jak nieszczęsnym zostaiemy stanie.
Cieszyc się każe twa stałość przy wierze,
Miłość wrodzona inne daie zdanie
Okropna walka Umysłu i serca,
Nowy iest dla nas Uczku morderca.
Gruntowne Wiara myśli przekonanie,
Smutku przypuszczac koniecznie zabrania
Lecz z drugiey strony winne przywiązanie,
Innego nad żal nie chce mieć starania.
Gdzie kolwiek sciągniem Obojętną rękę,
Tu Żal, tu trwoga, rowną sprawia mękę.
Lecz Ty nas Uczysz iawnie w tym przykładzie
Co czynic trzeba w takiem zamieszaniu,

Miłość

Miłość nie ma bydź wierze narawadzie
Wiara nie przeszy prawemu kochaniu.
Żal i pociechę Utrzymuiąc w mierze
Wierni być możem i tobie i Wierze.

Wszech-mocny Wyrok gdy kogo przyciska
Wielbić należy nieszukać przyczyny,
Nad spodziewanie nadzieja iest bliska,
Gdy z jego wolą nasze łączem czyny;
Prozne są ludzkie Starania kłopoty
Zkąd inąd wszystkich rzeczy są obroty.

Okrutny Tyran mniema że sam czynie
Boskiech przeznaczeń gdy pełni Ukazy
Jeden szczęśliwy; choć wiele przewinie,
Drugi niewinny ciężkie znosi razy
Bog sług swych prawych przez rozne Igrzyzoty
Doznawszy, daie potem wieniec złoty.

Dziez Cny Stryiu w Tobie widok żywy
Gratowny Wiary, miłości Oyczyzny
Bolter pośarga tańcucha Ognisty
Z ktorego jasniech w Tobie będą blizny;
Te są życzenia: Oyczyzny, Kościoła,
Imie Twe Całe o toz w Niebo woła.

Katylinaria prawdziwego Obywatela do Króla JMści.

Jpokiż więc na złe zażywać będziesz Krolu bezbożny Cierpliwości naszey? Jak długo nami Twoja nieprawość łudzic będzie? Na jakiż daley koniec wyuźdana Twoja Zuchwałość wzmagać się będzie? Nic że się więc Straszny przysięgi Obowiązek; nic świętey powinności względności; Nic poprzysiężona Oyczyźnie miłość nic winna kiu Poddanym wdzięczność, Nic Upadaiącey Wiary bezprawność; nic zdeptany wolnosci Uszczerbek; nic, Okropne Starych Praw rozwaliny, nic jęczenie i płacze w Mnostwie wielorakich ucisków pogrążonych Obywatelow nieporuszyły! Co Czyniż? naco zatraważ? gdzie Twoie zapamiętałe wymierzaż kroki? rozumiż że z nas nikt

niewie

niewie, o Twoich Skrycie knowanych Zamysłach na
Zdradę Boga, Wiary i Wolnosci, myliszsię zaprawdę.
Kazdy albowiem jakoby bez szpary na Twoie bezprawne
zapatruiąc się czynnosci, dziwi się i trwoży. Dotych czas
bowiem Czystość Nayswiętszy Religij nieskażona Wolno=
sci klejnot nie Uszczerbiony, Prawa w klubach swoich
Zachowane Zostały, teraz Zas w biegu Acz krotkiem
Panowania Twoiego, zkażone, zniszczone i Obalone
widziemy. O prawdziwy Krwi Jagiellonskiey Odrodku!
Gdzie Twoie z Mlekiem i Krwią wyssane do poddanych
Obywatelow przywiązanie? Gdzie niegdyś Synowska
a teraz Oycowska ku własney Oyczyznie miłość? Gdzie
wraz z mlekiem z Piersi Macierzynskich wyssana pra=
wowierność? Wynieslismy cię jak owego Dawida, na
naypierwszą z Godnosci Krajowych Dostoynosć, posadzi=
lismy na Tronie, i wielorakiemi uWięczylismy pomyslno=
sciami; Ey jak że teraz nadgradzasz te wspoł Braciom
niegdyś, a teraz poddanym Twoiem okazaną życzliwość?
Oto wyzuwszy się z wrodzoney ku nam przychylno=
sci jak drugi Nero albo Domician, postępuiesz sobie
z nami absolutnie jak z niewolnikami jakiemi. Wia=
rę nam Swiętą Upodlił i zhanbił; Wolność odebrał;
Prawa ztargał Woyskiem Cudzem Kray wyniszczył;
Pożar w Oyczyznie wzniecił; Obrońcow Wiary i Woł=
nosci Biskupią i Senatorską Zaszczyconych godnoscią
z Stolicy seymowych Obrad, contra jura gentiu w nocy
gwałtownie Wywiozł, i do Ciemnego w zagraniczną nie=
wolą wtrącił więzienia z Zadziwieniem całego Chrze=
scianstwa. Ci prawda Naymilszą Bogu z siebie Za Wia=
rę i Wolność Uczynili Ofiarę; ale ty za targnienie
i rzucenie Swiętokradzkich rąk Twoich na Pomazan=
cow Boskich, Lękay się Sprawiedliwey straszliwego
Boga Zemsty, ktora nad Tobą jak ow miecz nad De=
moklesem, na cienkiem włosku zawieszona wisi. Na=
kłoń tylko Uszu a przysłuchay się; jak wiele tysię=
cy poddanych Twoich niewinnie Uciemiężonych, zruy=
nowanych, Zniszczonych, żałosliwe ku Bogu wysyła=
ią jęczenia. Płaczą iedni na niewinne od Woyska
Moskiewskiego Ucisnienia, Sarkaią prawie wszyscy
na rabunki Kosciołow i gwałty w nich Pomazańcow
Boskich.

Boskich, Boleią inni nad wyuzdaną nawszelkie swawo=
le, sprosnosci, i gwałtownosci Woyska Moskiewskiego
rozpustą; narzekaią na nowe ustanowione, a dawne
obalone Prawa, Utyskuią wszyscy że niè są spokoyni
i bezpieczni w domach swoich, że niè są pewni Żon,
dzieci i maiątkow własnych. Nakoniec Czasu by
niè stało: gdy bym miał niè mowie wszystkie, ale
przynaymniey niektore dotkliwsze wyliczać Uciąż=
liwosci; Zadziwia Cały Swiat nayokrutnieyszy Krolu
(: ktory na Zasłone jadu Twoiego przybrałeś sobie za
tłumacza ~~Jadu Twoiego przybrałeś sobie za tłumacza~~
spraw Twoich bezbożnych X[ię]cia Repnina:) ten płacz;
ktorym Ciche Zalewaią się Zakąty nasze, ta Cierz=
pliwość i troskliwość; ktorey ciemnym i głuchym
powierzamy mieszkaniom; ten pożar, ktory po Całey
rozszerza się Polszcze, że dotąd Usza i Serca Twego niè=
zmiękczył. Ey z przyięgły Wiary i Wolnosci Zawistniku
nadpustoszyłeś Kraju, zubożyłeś Obywatelow, dru=
gich bezwstydną omamiłeś boiaźnią, Jnnych nawzor
zdradliwego Judasza w Obmierzłych Boga, Wiary, i Wol=
nosci zamieniłeś przedaycow, złupiłeś swiątnice Pań=
skie, zdarłeś z Ołtarzow Sprzęty Kosztowne, zkazi=
łeś Obrządki Swięte, targnołeś ręce na Kapłanow, z kto=
rych wielu zbito, raniono, wielu zamordowano Oby=
watelow, Ciężysz niewinnych poddanych, i na nie
przeliczone a sromotne rozpusciłeś się bezprawia.
Jeszczeż więc tak wielkiemu swemu okrucienstwu
niè zamierzysz granic? Przebog! niè używay czasu te=
go ktoregoć Bog użycza do Upamiętania, na szka=
radne (: ktorych nawet i wstyd wspomnieć:) wszeteczno=
sci: Czas ten Zle użyty, kto wie: jezeli nie będzie do=
pełnièniem miarki Grzechow Twoich, a zatym przy=
spièszeniem Kary Boskiey nad Tobą wiszącey. Lękay
się a żeby ta Ziemia, na ktorey tyle Zdziałałeś bez=
prawia, i ktorą tak szpetnemi mażesz obrzydliwoscia=
mi, nièrozstąpiła się kiedy, a Ciebie jako Wiarołom=
ce i gwałciciela nayswiętszych Obowiązkow w swoie
bezdenne niè pochłoneła wnętrznosci. Strzez się aby
wiszące nad Tobą obłoki dłużey niemogące cierpieć
tak obmierzłego Bogu i Ludziom hypokryte, ognistych
na Ciebie

na Ciebie nierzucity Piorunow. Zyiez w Szczęsciu jak Polikrates, Zyiesz znami jak Dyokletian, Ulubiłes nas sobie jak Nero, Mieyże przed Oczyma Smierc jak Antyocha.

Uwaga nad nowo nadanym Sapiehom tytułem Xiążąt Wdowie Sapieżynie przyznanym na Seymie Extraordynaryinym

Coz to! Xiązęta z Wdowy Sapiezyny!
Mężatki tylko prawe rodzą Syny.
Lecz chcecie wiedziec co wtym zaprzyczyna,
Że pierwsza Xiążąt Wdowa Sapieżyna.
Nierwykli Krole mieszkac wlada chacie,
Ani tez radzi chodzic wpodłey Szacie.
Zawsze Monarchy bydz powinny Skronie
Nie w prostey Czapce lecz w złotey Koronie.
Atu się każdy niech domysli wiecey
Trzeba Krolowi Owey tez Xiązęcey!
Więc Tey to Pani Sapiehowie Jnni
Wpierszenstwie Mitry, respekt wdzięcznosć Winni.
Jey to Zasługi, Jey wielkie przymioty,
Wspaniałosć Duszy, rozumu i Cnoty,
Nie są bez względow; o Co to za Sława!
Pod Panowaniem Krola Stanisława
Jey to Staraniem Jey to Samey sprawa
Jest potwierdzone Seymową Ustawa.
Wtym tylko Krzywda, że niewyrażona
Iż z Metres Krola jest naypierwsza Ona.

Z Warszawy d 29a 7bris

Wprzeszły piątek JP. Benoit minister Pruski, wszystkich tu przytomnych Rezydentow Cudzoziemskich Dworow do siebie zaprosiwszy miał z onemi konferencią, lecz coby na tey postanowili, niemamy nic pewnego.

Niedawnemi Czasy przeprowadzili tędy in cognito 26 Konfederatow Krakowskich pieszo wkaydanach a dwoch na powozie przez Węgrow i Janow prowadząc do Smolenska. W Janowie JM X. Biskup Łucki Obiad onym dawał, i uprosił Kommendanta aby pozwolił Im przyiąc Kozuchy, ktore czymprędzey robic kazał, ale że tam na popasie nie bawili

Godziny

Podziny, przetoz kazdego według przemozenia opatrzywszy, nazajutrz koszule za niemi odesłał.
JW JMP. Brinski Marszałek, i JMX. Narzynski Vice Prezydent Trybunału Bydgowskiego, oczekuią tu przez sztafsetę wiadomosci z Bydgoszczy od JchMsciow PP. Deputatow kollegow swoich, czy w spomniony Trybunał reassumowac będą. Na ktorego Praesidium inny Regiment Kommissia Woyskowa destynowała, a trze Posset Moskiewski 500 Hussarow dla bezpieczenstwa onego daie.
Od Pogranicza Tureckiego dochodzi wiadomosc 1o Ze za przybyciem Nowego Baszy do Chocimia, zaczęła się agitowac Kommissia przez Sędziow Pogranicznych Obydwoch Stron, w Sprawie zrabowanego i spalonego miasta Zwanca. 2o Ze Barscy Konfederaci do tąd na Wołoszczyznie zostaią, ktorych Dywizia przeprawiwszy się przez Dniestr, na stoiących tam Ułanow kommendy JmP. Branickiego uderzyła z ktorych kilku zabiwszy i 15 z sobą zabrawszy reyterowała się znowu na Wołoszczyznę. 3o Ze JMP. Branicki ruszył się z Obozem swojem zpod Dunajowiec ku Dniestrowi, dla zabranienia Konfederatom przeprawiania się na Polską Stronę. 4o Ze liczne woyska Tureckie ku Oczakowi, Benderowi, i Chocimiu zbliżaią się. 5o Ze JP. Pan Branicki Marszałek Konfederacyi Sanockiey salwowawszy się zpod Krakowa, miał się przebrac gorami na Wołoszczyznę, i tam się złączyc z Konfederacyą Barską. 6o Ze Woysko Moskiewskie ku Morzu Czarnemu ma zbliżac się. 7o Ze po przybyciu Nowego Baszy do Chocimia, zaszła deklaracia przyiacielska od Porty Ottomanskiey dla Konfederacyi Barskiey, pozwalaiąca dla niey nie tylko wszelkich na Wołoszczyznie Furażow pośledniey szą jak dawniey Ceną, ale też i ludzi z godnych do boiu w tameczny Kraiu rekrutowania.
Z Mochylowa de d 18a 7bris donoszą że przybywszy Nowy Basza w liczney assystentiy do Chocimia, nieustannym Ognia z Armat dawaniem był witany, przeciw ktoremu wyiezdzali JchMsc PP. Krasinski Podkomorzy Rozanski, Potocki, Podczaszy Lite: Marszałkowie Konfederacyi, i Kozuchowski Borysławski

stawski, Chreptowicz, Konsyliarze ktorzy mu Assystowali do samego Chocimia co z wszelką wdzięcznoscią przyiął Basza. Naraziutro JP. Podczaszy Litt. rzeczonemu Baszy darował Nalewkę, Miednice, i Kawtyer srebrne pozłacane. Wartuiące ℔ Tym wzaiemnie Oswiadczył Basza bydz się przybytem nie tylko dla czynienia Jch goscinnosci wszelkiey wygody i ludzkosci, ale tez dania o nym pomocy.

Z Kamienca de d 18 9bris: donoszą ze jedney nocy przeprawiło się Konfederatow Barskich przez Dniestr 300 koni do Studenicy miasteczka niedaleko Zwańca, w ktorym zabrali Bydła sztuk 150. i rozney zywnosci, Chorązego od Połku Choryckiego w kilkunastu Koni na Furwachcie stoiącego dwa razy postrzelili, kilkunastu szeregowych zchwytali, i nazat na tamte strone przeprawili się. Więc JmP. Branicki Łowczy Koronn: wysłał do naszego Baszy Chocimskiego, tak wzglądem pretensyi do Konfederatow o Zabor w Studenicy popełniony, jako tez do Turkow o Zwaniec spalony na co odebrał od wspomnionego Baszy takie Respons.

Respons Baszy Chocimskiego do Jmc P. Branickiego Łowczego Koronn:

Godny i Dystyngwowany w Zacnosci Sąsiedzie i Przyiacielu Nasz, Kochany Mci Panie Branicki Regimentarzu Jeneralny. Wszego dobrego ~~tey~~ dozgonnie w tey będący przyiazni Zyczemy.

List WPana do mnie expediowany odebrałem, w ktorym wyczytuię. Ze z Woli J. K. Mci i dyspozycyi Kommissyi Koronn: Woyskowey. Partyi Podolskiey i Ukrainskiey powierzona WPanu Kommenda. Wyraziłes w tym Liscie Oswiadczenie sąsiedzkiey Przyiazni we wszystkich okazyach podaiących się Sprawiedliwosc, i pilne przestrzeganie Traktatow Karłowickich, i Wiecznie Utwierdzonych nienaruszenie, Oraz i to Ze Woysko nieposłuszne Kommissyi Koronn: na zlecenie nazad do siebie namawiac, tudziez ze to nieposłuszne Woysko furwachty napada i rozpędza, o czym gdy iesz cze nie mam wiadomosci przez kogo ta przeciwna Przyiacielskiemu Sąsiedztwu stała się rzecz, Surowo nakazac i przestrzegac w dalszy Czas przyrzekam. Ze zas w kraiu

Nasze

nasze przeszłych Czasow weszli kommendanci Rzptey Polskiey, i przyięci są za gosci, ktory dotych czas tu się bawi, a żeby jakiem kolwiek sposobem wysłać onych do Polski, uczynic tego niemogę, bo naymnieysza rzecz Nayjaśnieyszey Porcie już jest doniesiona. Rezpektem zaś Zwańca ze wtych czasiech Hultaie uczynili tumult ważyli się zabrać niektore rzeczy. mocno i surowo zalecitem, a żeby wszystkie rzeczy nażedno mieysce znosili i składać przykazali co oznaymuiąc ten List moy przyiacielski posyłam, ktory da Bog stanąwszy, od tąd przyiazni jak naylepsze zachowanie wpodaiących okazyach sprawiedliwości w sąsiedztwie spokoyność z obustron przestrzegać i zachować raz na zawsze wzaiemnie rzecz bydź powinna.
Z Ukrainy nadeszłe tu Pocztą Listy donoszą że tam bunty chłopskie w cale już ustały, a Moskale w Berdyczowie i po innych miastach stoiący, zabrawszy Armaty z Fortecy Berdyczowskiey poszli na Polesie w Powiat Mozyrski dla uskromnienia podobnych ze Buntow przez swawolne chłopstwo tam wszczętych.
Respons JMPana Podczaszego Litt: na Punkta od JP: Branickiego Łowczego Koron: Onemu za Dniestr przystane. O ktorych że niemożna wiedzieć jakie były z responsu łatwo domyślić się można.
Oddane są pisma urazliwe gdy bez przyzwoitego nam tytułu.
Jest władza w związku przyznana od wszystkich i od zagranicznych Potentyi.
Miłość Boga i Oyczyzny, obrona Wiary i Wolności iest celem naszym. Cnotliwość i gorliwość Obywatelska i Dobro uniwersalne jest w sercach naszych, a naywiększey Wiara i Wolność nad wszystkie rzeczy gdyż bez tych Darow życie niemiłe i okropne. a zguba Wiary razem i Duszy nienadgrodzona
Bog wszystkiem rządzi, Bog zasmuca i cieszy, Bog sprawiedliwie dotyka i karze, ukarawszy zmiełuie się przyprowadzi do jedno myślnosci, sprawi męzność i odwagę, pozwoli zwycięstwa i pomyślnosci, i da rowne znami z przymierzonami sentymenta co jest bardzo potrzebnym.

B Należy

NB. Należy Ustąpić z tego Kąta, będzie tu Woysko nasze. Czas i Sposobność pewnieysza do rady dobrey i cnotliwey.
JMP. Sołtykow Generał Lautenent Woysk Ross. Spe-ratur do Warszawy in momenta z Peterburga na trzy-manie Kommendy Generalny w Woysku Moskiewskim w koronie będącym.
O Konfederacyi Poznańskiey i Kaliskiey nic pewnego niewiemy, iedni twierdzą że na rozne Partie Konfede-raci podzieleni w Pasach na Moskwę Zasadzeni, drudzy Zaś mowią, że pod Poznań sciągaią, musi jednak tam bydź coś Znakomitego, kiedy Woyska Moskiewskie w znaczney liczbie tam poszły.
Od Krakowa donoszą że w Wdztwie tameczny Zaczęli się pokazywać Węgry Zbroyni z armatami. mowią że to są ludzie od pewnego Xiążęcia, na Instantią pewne-go Pana Za Granicą będącego u proszeni na wsparcie Konfederacyi Krakowskiey, lecz już niewczesnie przy-stani, chyba żeby mieli w Intentyi odzyskanie z rąk Moskiewskich Krakowa, i Zniesienie Moskwy tam będącey.
O Konfederatach Litt. pełna Warszawa wieści. 1º Że procz innych Mieysć Konfederacia wszczęta w Powiatach Upitskim i Brasławskim. 2º Że taż Konfederacia miała potyczkę z Moskalami Zniosszy Ich kilkaset.
Jest oraz z Litwy wiadomość że JMX Biskup Wileński Zupełnie pogodził się z Xciem JMś Radziwiłłem Woiewodą Wileńskiem.
Item niektore listy upewniaią o Konfederacyi Litewskiey, że ta po kilka razy miała z Woyskiem Rossyiskiem potycz-ki dosyć szczęśliwe, jako to pod Kownem Zniesła Mos-kwy Dwieście kilkadziesiąt, i pod Grodnem kilkaset, To pewna że wspomniona Konfederacia Zgrosza własnego Zyie, Wielką regularność i Karność w Obozach Obserwuie, i nie czeka jak pod Krakowem Zgromadzenia się prze-ciwnego Woyska, ale Co się nawinie, Zaraz odpor daie i Znosi.
Z Węgier de d. 13. 76bris donoszą Iż w Mieście Cieszawie Znaydowało się rozne Państwo z Polski do Węgier Uchylo-ne, z pomiedzy tych JMX Krasinski Biskup Kamieniec-ki, wokowany do Dworu Francuskiego, nieodwłocznie tamże pospieszył

pospieszył. w tym że Czasie wspomniony Dwor Francuski, kilku wielkich ludzi z expedycią wysłał do Stambułu.
Z Francyi, Hiszpanij, Portugalij, Neapolim, i Sycylij, tudzież z Amerykanskich Prowincyi Wygnanych wynosi Osob 10982.
Z Koloniy d. 30 Aug. donoszą że Xięży Jezuitow (: przed wyrugowaniem onych ze zroznych Krolestw i Prowincyi :) Znaydowało się na całym swiecie Osob 22.588 Po wypędzeniu Onych ze Znacznie liczba Onych ze umnieyszona, ponieważ wielu po umierało, a większa jeszcze część Zakon opuścic musiała. Wypędzono zas te Kościoła Bożego nayznacznieysze podpory, a dla całego Chrześcianstwa naypotrzebnieysze Osoby z Krolestw

Portugalskiego i Prowincyi w Indiach do niego należących	1854.
Hiszpanskiego i Prowincyi do niego należących	4814.
Francuskiego Niderlandu i Avignone	3871.
Neapolitanskiego i Sycylijskiego	1443
In suma wszystkich wygnanych Osob liczą	11982.

Z Paryża de d. 14° Aug. piszą. Długi nasze narodowe chociaż wielkie są, nierownaią się iednak Angielskim. Angielskie bowiem długi do tąd wynoszą 148 milionow Funtow Szterlingow. Pewny Człowiek Wyrachował iż liczba Zawartych w tey summie liwrow Francuskich, przewyższa 341815. liczbę minut ktore od Adama do tąd upłynęły.
Także ztamtąd de d. 26° Aug. donoszą: iż w Rzymie Oyciec S. ponosząc od Czterech Potentij Wielką Uciążliwość względem utrzymywania przez niego Jezuitow, postanowił złożyć Kongregacią dla roztrząśnienia tych zachodzących dyfferencyi, i ferowania decyzyi. Czyli Societatem utrzymac, czyli Znieść. na zniesienie ktorey 6. Kardynałow Zezwala.
Item ztamtąd de d. 3° 7bris piszą; Tandem po nieodżałowaney śmierci Krolowey naszey, i nasze prowincie torem innych isć Zaczęły. Kiedy w Lotaryngij Subsellia swieckie in Spiritualibus zaczynaią decydować. Oraz Parlament Paryski intencyonowany nakazać, aby wszystkie Zakony przyięły Regułę S. Augustina, a ktoreby niechciały zeby ustąpiły z Państwa.
Z Rzymu piszą że kardynał Torregiani Secretary Statu, w tych prześladowaniach Kościoła, ma złożyć pomieniony Urząd, a na mieysce Jego ma nastąpic Kardynał Spinola.
Według Listow z Włoch. Dwor Londynski do Rzepptey Genuenskiey przesłał Skrypt strofuiący ią za oddanie Korsyki w Possesią Francyi. w takowym Skrypcie iawnie pokazuie

pokazuie: Jz Francia dostąpiwszy w tym skutkow Zamysłow swoich, od tąd nie tylko Genuą ale i całem Morzem Srodziemnym z krzywdą całey Europy władać będzie. Na tyz Ze Morzu Co raz więcey Okrętow Angielskich widziec się daie.
W Placencyi na Faciacie Kosciola niedawno Jezuickiego, po rugowaniu ztamtąd Jezuitow, Statuy S. Ignacego Zdięto a postawiono S. Ferdynanda, S. Xawerego na Sędza Swieckiego, a S. Aloizego na Pazia Krola Hiszpanskiego przeformowano.
Z Konstantinopola de d 22a Augs donoszą Ze z dyspozycyi Dworu Konstantinopolskiego, Znaczne Woyska pod Kommendą wielkiego Seraskier Baszy z Azyi Ciągną nad Dunay i Fartarią, dla przypatrzenia się Krokom Woysk Zagranicznych. Druga Częsć rzeczonego Woyska transportuie się do Kandyi i do innych Europeyskich Wysp, z ktorych wiele chce się wybic z pod Jarzma Tureckiego Za pomocą Wenetow, poniewaz Onym dawniey te Wyspy Turcy odebrali.
Z Lisbony de d 2a Augs. Z rozkazu Krola Portugalskiego, memblują Pałac dla Xcia de Cumberland, Brata Krola Angielskiego w Samey Lizbonie. Ze na przeciwko tego Pałacu Okien, były bardzo piękne na Faciacie Kosciola Obrazy, Xięzy Congregationis Oratoryi, inaczey nazwanych Filippinow, więc Z Woli Dworu Lisbonskiego Kazano te Swiętych Obrazy pordeymowac, aby na nie Xzę de Cumberland nie patrzył. Ktorey Akcyi, chociaz Sprawiedliwa niedziwnie się iednak Krytyka. Politycy bowiem Swiatowi dla dopięcia iakiego Interessu często z samego nieba językiem przynaymniey gdy niemogą siłą, rugowac SS. Panskich usiłuią Narugowania zas zewsząd prawdziwey Katolickiey Wiary Umysły swoie Wysilaią.
Proroctwo X. Marka Karmelity Trzewikowego, O Co gdy był od Przełozonego Strofowany ze się w takie rzeczy wdaie z pokorą odpowiedział Ze nie wiedział co pisał.

Dotąd iest Polskie Berło nie kwitnące
Pokąd nie będzie wstępne władaiące.
Ale iak tylko na wstępnym Zostanie
Drgną Strachem Lutry, Schisma i Pogania
Pierw. dway swoiey Krnabrnosci przypłacą
A drudzy Prawo wraz z Panstwem Utracą.

Kosciół

Kościoł na Skale Stanie się wspaniały
Dwoygłowny Orzeł Zamieni się w biały
Roza natury chłod w ciepło zamieni
Kogot z Chytrosci iak wąz się wyleni.
Na ten Czas Pielgrzym Wielkie swoie Szluby
Złozy przy Grobie trybut Bogu luby.
Tak nam wrocą się znowu Złote wieki
Wieszcz opowiada, Czas iuz niedaleki
Ale ty Polska, przez Czasu niewiele
W Smutnym się musisz wprzod pogrześć popiele
Chytrzy Sąsiedzi Twoi Ciebie zdradzą
I z Wielkim Ciebie mocarzem powadzą
Wiater Połnocny Woynę na Się zwieie,
Miecz Krwi niewinney Obficie Wyleie
Wielu niewinnych marnie zginie Braci,
Wstyd poswięcony Panna Bogu straci.
Kapłan z Ofiarą przy Ołtarzu legze
Toz licho mnicha z Zakonnikiem sprzęze.
Kościoły z Ozdob Swych Zdarte Zostaną
Dni Zycia Wszystkiem płaczliwe się Staną
Cna Gora Złotym Otoczona Kołem
Niech ufa w Bogu nisko bije Czołem,
Bowiem naybliższa będzie Strasżney burzy
Dym ią z inemi Zarowno okurzy
Lecz się naywyższy swey Krzywdy Uzali,
Na nich ze Samych to nieszczęscie zwali.
Więc Polsko wczesne Czyn twe prozby Bogu,
Bo on im przytrze Wyniosłego rogu.
A Ty jak Fenix z Popiołow powstaniesz
I Europy ozdobą się Staniesz

Z Warszawy d 6° 8bris

Niemałe tu u Wszystkich Sprawieło podziwienie, że JMP. Mostowski Wwda Mazowiecki z Dobr Swoich przeniosł się do Brandeburgij.
Z Krakowa Są pewne Wiadomości od tych, ktorzy tam byli w Czasie attaku przez 6sm niedziel, że Moskalow zgineło 3500. a Konfederatow 140 Wzięto zas w niewolą Konfederatow, na ten Czas 1200 nigdy by się byli niedali, gdyby Pijanstwo JP. Czarneckiego Marszałka

Konfederacyi

Konfederacyi Krakowskiey, więcey zaś Fakcie JJPP. Lętowskiego Podczaszego Krakowskiego, i Potockiego Wudżica Wołyńskiego, a naywięcey Zdrada (: Za ✠ 400 Kupiona :) JP. Trzebinskiego Porucznika Znaku Xcia Biskupa Krakowskiego, tudziesz Złość Kozłowskiego Prezydenta Mieyskiego, do tego nie pomogły. Już po wzięciu Krakowa, jeden Konfederat niechcąc się żadną miarą poddac, reyterował się do Panien Dominikanek Kościoła, tam broniąc się siódmiu nieprzyiacioł Zabioł, a naresćie niemogąc się Czym bronić, na Bagnetach Moskiewskich Zycie Szczęśliwie dokonczył. Drugi Konfederat w Baszcie maiąc Ludzi Szesciu do nabijania Strzelby 106 Moskalow Zabił, a w niedostatku Obrony poszedł z innemi w niewolą. JP. Stadnicki Starościc Ostrzeszowski w Waleczności od samych Za Moskalow chwalony, nietylko bowiem Bramy swoiey obronił, Sam Armaty Groszakami Miedzianemi nabijaiąc, rychtuiąc, i paląc (: przez to Znaczną liczbę Moskalow to Ubijał, to kaleczył :) ale z tyłu od Wpuszczonych juz do miasta Moskwy obskoczony, z pałaszem w ręku broniący się w niewolą wzięty, ale potym Za Usilnym Staraniem JMPani Ze Stadnickich Ossolinskiey Wudżiny Wołynskiey i JWPana Lipskiego Kasztelana Łęczyckiego, wypuszczony. Panowie zaś Czarnocki i Potocki w nadgrodzie swoich Fakcyi do Połonnego w niewolą Zawiezieni, a Zdraycą Trzebinski z Wziętych od Moskwy pieniędzy i ze swoich ✠ 70 ogołocony, przytym z Szat obdarty, i Upoliczkowany, wypędzony od teyże został Moskwy. Z Rusi dochodzi wiadomość że JP. Dzierzanowski Marszałek Konfederacyi Gostynskiey, przebrawszy się na Rus w bliskości Lwowa, w kilkadziesiąt Ludzi pokazał się, na ktorego Złowienie teraz podiazdy Moskiewskie Kommenderowano.

Partykularny List pod datą 19ᵃ Września z Kamieńca Podolskiego donosi, iż tam nadeszła Wiadomość za granicy od Chocimia, że Konfederacia Barska po nad Dniestrem w 5000 ludzi stoi, do Ktorey wiele powroi tych.

tych ktorzy byli przymuszeni od Moskwy recessa poczynic,
iako i JP. Puławski Starościc Warecki. Woyska Tureckie
ściągaią na granice i juz do Bendery Fortecy przybyło
sześciu Bassow, z ktoremi Woysko liczne przyiść ma-
to. Około zaś tey Fortecy Benderu, co dzień po 2000 lu-
dzi robi, co do Fortifikacyi należy.
W tych dniach nadeszła tu Wiadomość, konfirmuiąca da-
wnieysza iż JP. Puławski Starościc, we Sto Koni Konfedera-
tow i drugie Sto Tatarow, dowiedziawszy że z Połkow
Krolewskich była wysłana Sto Konna Kommenda na
Skupienie Furażow, napadszy na nię 60 Koni Jm Za-
brał, trzech Jmża Zabito, piąciu raniono i JP. Chorążego
montossa postrzelono, ktorego w Kamieńcu Kuruią. reszta
gdy w rozsypkę poszła, konfederaci Furaże Zabrawszy
Za Granice Zaprowadzili.
Z Połonnego donoszą iż przeszłego Miesiąca z Zamku Za-
mecznego poprowadzono do Kijowa 2 N Haydamakow,
180 konfederatow i X Marka Karmelitę, ktory
od Czasu wzięcia z Konfederatami w Barze do tąd
w Połonnym w Areszcie Zostawał.
Z Obozu JP. Branickiego, z pod Dunajowiec piszą, że
Woysko pod Jego Kommendą będące, ma być rozłożone
na Kantony, ale Szwadron od Szwadrona ma być bli-
sko lokowany.
Pułkownik Ross. Czerniszew w czasie Seymiku w Łucku
Stoiący, chciał aby było dołożono w Laudum złączenie
milicyi z Kommendą Rossyiską czego nie uczynili.
przeto do Xcia Repnina i do Xiążęcia Prozorowskiego
to laudum posłał.
Moskwa na Ukrainie Zapewne Zimować będzie kiedy
o Haydamakach mało co już słychać.
W Wdztwie Kijowskim, w Lasach Tarasczyńskich, Za
Białocerkwią ku granicy moskiewskiey, Haydamacy
znaydują się a gdy im nie stało Szlachty i Żydow
do Morderstwa więc samych chłopow dobrze ię ma-
iących męczą, i pieką i tak pieniądze od nich wy-
ciskaią, na ktorych Zniesienie Kilkadziesiąt Hus-
sarow swoich Nadwornych JmP. Starosta Żmudzki
wysłał, a Za niemi in subsidium iść maią Kozacy
Nadworni

Nadworni Brusiłowscy, Mukarowscy, i Korninscy, Oraz podjazd Moskiewski jeden

Z Owrocza de d 4a 7bris Stoiące tu przez dwie nie=dziele 300 Koni Husarow Moskiewskich, wymaszerowa=ło do Rohaczowa Powiatu Rzeczyckiego Przybył tez tu z Wilna Porucznik Moskiewski, Ktory oczekuje Połku Dońcow, i Z niemi ma Maszerowac do Wdztwa Nowogrodzkiego.

Z Winnicy piszą iz w Grodzie tamecznym, swiezo Uczy=niono dwa Manifesta. Pierwszy Imieniem Duchowień=stwa Greckiego. Drugi Imieniem Chłopstwa w Woje=Wodztwach Kijowskim i Bracławskim będącego, w Kto=rych oswiadczaią się iz od tąd Zostawac pragną w Religij Greckiey, od Uny Z Kosciołem Rzymskiem Oderwani.

O Konfederaciach Litt. niektorzy twierdzą iz się pom=nażaią, licząc juz do Kilku Tysięcy Ludzi Woyskowych na poskromienie Ktorych nie tylko z Korony liczne Kommendy Moskiewskie idą, lecz i swiezego Woyska ma w Kroczyc.

Częste oraz z Litwy nadchodzą Sztaffety Z upewnieniem Ze w niektorych Powiatach tamteyszych, et signanter Wwdztwie Brzeskim Litt. pod Laską JP. Benklewskiego Rotmistrza Starosta Konfederacia, Ktora o mil kilkanascie od Brzescia Litt. Zabrała Regiment Kawaleryi Butawy WWXLitt. i w Dobrach Prozan=ny Kasse Regimentową 200 Zawieraiącą. Podobniez Konfederacię Stanie miały w Powiecie Słonimskim, pod JP. Wołowiczem Marszałkiem Słonimskiem, na Zmudzi pod JP. Pacem Starostą Ziołowskim a w No=wogrodku pod JP. Rzewuskim Chorązym WWX. Litt. w Ktorym Ze i Pospolite ruszenie ma bydź nakazane niektorzy twierdzą.

Copia Manifestu Powiatu Oszmianskiego.

Publiczne Manifesta i Akta Konfederacyi dotąd nastą=pionych, dosyc wypisały nieszczescia i dolegliwosci Na=sze ktore nas Zewsząd uciskaią, tak dalece Ze same

Ich.

Ich powtarzanie powiększaią bolesć, przemaga Cierpliwość, zawstydza nieczułość, i między ratunkiem A Smiercią niedobyc srodka. Kiedy Katolickiego Panstwa w swoim Honorze poniżona Panuiąca Wiara i Wraz do upadku nachylona Znieważone Duchowienstwo, Zgwałcone Klasztory, Złupione i Popalone Kosścioły. Gdy wolnemu Narodowi odięto grat wolnosci na Seymach okazywac się Zwykły. Gdy samowładnemu Krolestwu odięta moc prawodawstwa i Forma rządu zkażona, Zgwałcone publicznie Życia i Fortun bezpieczenstwo prawem ludzkiey natury Warowane. przez popełnione tak liczne Zaboystwa niewinnych Obywatelow, Zabrane Maiątki, Zruynowane Dobra, słowem przez Kray cały na Zyciu Fortunach, i Honorze Mieczem i Ogniem od Woysk Ross: pokrzywdzone. Niz te Co dzien Strasznieysze widowiska tak wysoko wzrosły. niz oswiadczona Potentyi Ross: przyiazn dla nas dobytą Miecza nakazki nasze, i odkryta Ukryte intentie, ktore powszechną miłoscią rodzaju Ludzkiego pokrywała, przy pierwszych Stadach tak nieszczęsliwych Skutkow, Miłosc Wiary i Oyczyzny, Zagrzała gorliwego Męza Prowincyi Xięstwa naszego JMP. Chreptowicza Pisarza Ziemg. Grodzienskiego, Ktory własną Oyczyznę Uciskiem i Oppressyą Zewsząd napełnioną widząc, aż Za Granica Szukac mieysca musiał, gdzie by się o gwałty poczynione bezpiecznie Użalit. Zaz sama Wiary i wolnosci miłosć, tknęła w koronie wprzod dwoch Cnotliwych Mężow Ichmciow PP. Krasinskiego Podkomorzego Rozanskiego Marszałka Tey. Ze Ziemi na przeszłey Konfederacyi i Puławskiego Staroste Wareckiego Tey Ze Konfederacyi Konsyliarza. Ktorzy popieraiąc Zaniesiony przez JP Chreptowicza Manifest. Zaczeli Konfederacią w Barze, z chętną a nayszacownieysza

Krwi

 125

Krwi i Zycia na Okup Wiary i Wolnosci Ofiarę. Ten chwalebny przykład licznych naśladowcow Znalaszszy, dał poznać całemu Swiatu, iż Zjazd ostatni Warszawski, nie był nigdy Seymem lecz gwałtem Traktaty i wszystkie do Gwarancyi Sciagaiące się Prawa, przez moc Woysk Rossyiskich naznaczone były, a nie przez Narody Polskie i Litewskie Stanowione lub uchwalone. Pisma pomienione że nie Uznano za prawo, procz Manifestow przez Posłow i Delegatow poczynionych, procz Konfederacyi z Swoiemi Kontextami to wszystko reklamuiących, Swiadkiem są i długo będą w Koronnych Ruskich Wwdtwach usypane dotąd tak liczne mogiły, Okrywaiące okrutnie pobitych wspoł Braci naszych, w ktorych Ustach, Smierć te ostatnie Zostawiła Słowa: Iż na takowe Traktaty nigdy nie zezwalały, ani w chodzić w nie mogli bez wezwania Potentij Oliwski Traktat gwarantuiących. Nieczynności naszey do tąd przyczyną były po Całym Xięstwie Litewskiem rozłożone i nad Karkiem Stoiące Moskiewskie Woyska, ktore nie tylko ratunku lecz i głosnego Westchnienia nad tak cieżkiem upadkiem naszym zabraniały. Te gdy teraz dla lania Krwie wspoł Braci naszey, po większey części do Korony wyprowadziły się, ile sposobu mieć możemy, przeciwko tym wszystkiem gwałtownosciom Traktatem i Prawami nazwanym, przed Bogiem Swiadkiem oppressyi naszych, i wszystkiemi Potentiami jak nayzolenniey manifestuiemy się. Jakos my nigdy dobrey Woli naszey do pisania Ich nie przykładali, tak za czcze i nieważne Uznajemy. i deklaruiemy. Oswiadczamy się Oraz, iż JmSciom Dyssydentom, bądz wspoł Braci naszey, bądz jakiey kolwiek Kondycyi ludziom w powszechnosci Zadnych Krzywd nieczyniliśmy, ani czynić myslemy, gdyż grunt Wiary naszey miłość bli-

Zniego

bliźniego nam przykazuie. Jezeliby zaś w szczegulnosci
stać by się miała jakowa Krzywda, tę Sądowa Jurisdik=
cia, Ostroscią przysięgi do Czynienia Sprawiedliwosci bez
rożnicy każdemu rownie obowiązana, uspokoić potrafiłaby=
by. Oswiadczamy powtore przed Tym że Bogiem i wszy=
stkiemi Narodami, Ześmy Zawsze dla Naiaśnieyszey Impera=
torowy Rossyiskiey Winny respekt Zachowali, Jey Oswiad=
czoną dla Krolestwa naszego przyiaźń Wysoce powa=
żali, z Jey Monarchią Zawarte dawniey Traktaty nie
tylko z Strony naszey Swiątobliwie Zachowali, lecz o nie
Zupełne Jch ze Strony Ross: dopełnienie dyskretnie
milczącemi byli; I pod czas przeszłey w Europie Woyny,
przechody Woysk Rossyiskich przez Krolestwo nasze,
lubo nieopowiedziane ani pozwolone, cierpliwie Znosi=
li: Jmy Jstego Narodow, Oraz władzy Sąsiedzkiey rowne Pra=
wo niedozwala, ocalaiąc przyiaźń tey Potentiy, dozwalali
i dopuszczali. Tak więc o własney niewinnosci przeswiad=
czeni, a tyla dolegliwosciami na Honorze, na Narodowym
Wiary i Wolnosci Prawodawstwie, na Zyciu, i tak na Du=
chowney jako i Swieckiey Fortunie Ucisnieni, z bezpieczeń=
stwa publicznego w Własnym Kraju, i z prywatnego.
w Własnych domach naszych wyzuci; A Co, lud zgro=
madzać, Co Kray formować, co rząd Utrzymywać, wszy=
stko[10] już Utraciwszy; Zachęcać nas ieszcze może do Utrzy=
mania pozostałego w nas Zycia i Honoru. Przeto tego
nam zostawionego Szczegulnego Srodka, poki iest w Na=
szey Possessyi Używaiąc, w czystych, niewinnych i od
wszelkiego prywaty odległych Jntentiach, Węzłem Unto=
sci Wiary i Oyczyzny i Krwie Braterskiey wspaiaz=
my się i łączemy, a raczey do Zbawiennych dzieł Konfe=
deracyi Barskiey przyłączamy, i przy tey że Wierze,
Wolnosci, dawnych Prawach, i powadze Rpltey, Ho=
nor Narodow naszych Jnteressuiącey Konfederuiemy
się chętnie, niosąc na Obronę tego wszystkiego
resztę Zycia i Fortun naszych. I ten Akt Konfede=
racyi naszey nayuroczysciey Czyniąc rękami własnemi
podpisuiemy.

Przepis

Przepis Listu JMP Koziotta Marszałka Konfederacyi Powiatu Oszmianskiego

Jasnie Wielmozni Wielmozni Moi Wielce Mciwi Panowie
Bracia i Dobrodzieje

Tak się ucisk i nieszczęsliwość Narodu naszego, z pod płaszcza Obłudy iawnie odkryty, że nie zostałe żadnemu w kraju obywatelowi ani prawdziwa pobudka, ani powierzchowny pretext, do oddzielenia się od powszechney ratunku Oyczyzny mysli. Jednego kraju Obywatele, w iedney wychowani Wierze, w jedneyże wytuczeni wolnosci niemożna żebysmy iednomyslnego Uciemiężliwosci naszey nie mieli Uczucia. W smętnym do tych czas milczeniu rosła w Sercach naszych Obywatelska za Wiarę i Wolność Zarliwość, przykład zaś Prowincyi Koronnych a immediate już i nie ktorych Powiatow Prowincyi W X Litg. ku podzwignieniu Oyczyzny naszey z Konfederowanych, zapalił nas swiętobliwą do nasladowania Ich żądzą, a każdemu z nas tą żarliwoscią pałaiącemu, nie inaczey się zdawało, iak tylko, że te sprawiedliwe natchnienie ogolnie wszystkich Obywatelow Serca napełniło. Kiedy więc przyszedł Czas, a żeby wnętrzna gorliwość nasza stała się Publiczną Bogu i Oyczyźnie Ofiarą mielismy mocne przedsięwzięcie na mieyscu ziazdow powiatu naszego zwyczaynym, to iest w Oszmianie, zamiast illegitime wyznaczonego seymikowania, ten do ktoregosmy się teraz zebrali nierozerwany Uczynić Związek, Lecz czystym i Swiątobliwym Intentiom naszym, broń ucisku Publiczne popieraiąca, Zabiegaiąc zagrożonym niebezpieczenstwem, od tegoż zwykłego mieysca Oszmiany nas odwrociła. Wszakże nieustraszaią nas na wszystko za Wiarę i Wolność od Ważnych żadne niebezpieczenstwa, ziednoczeni i zgromadzeni w zgodnym Katolickich i Obywatelskich powinnosci Zawołaniu. Spisalismy się na nie rozerwaną w Powiecie naszym Konfederacią. Wpośrod tak

Swiątobliwych.

Swiątobliwych rezolucyi naszych. Zadziwia nas Cząstki iedney wspołbraci naszych (: z błędu czyli prywatney woli:) do Oszmiany z Woyskiem Ross: oddzielenie się. Ma każdy z JJ WW: WW MPanow dosyc swiatła na te słuszne uwiedzenie, iż ostrzeżonym nam nieszczęśliwą Seymu Ostatniego odprawą, i uwiadomionym o lejącey się iuż krwi wspoł Obywatelow naszych, nie przyzwoita iest rzecz obierac Posłow, i ich pod Absolutny posyłac przymus, do nowego narzuconych Praw Stwierdzenia, należy raczey wspolnie (: jakeśmy teraz uczynili:) cisnąc się do ratunku upadłey Oyczyzny. Exkuzujemy sami Postępek JW: WWMPanow, za Skutek nieuwiadomosci poczytuiąc, niniey-sza zas odezwą uwiadomiamy Ich o Małym już Związku Konfederacyi naszey, do ktorego wszystkich JW: WWMP. iak naygoręcey wzywamy, spytaycie się JW. W MMPanowie Serc własnych natchnienia, poradzcie się Sumnienia i swiatła własnego, a upewnieni iestesmy, że za tym przewodnictwem do porządany z nami trafi cie mety. Niepotrzebuie to u JW WWMPanow osobnego tłumaczenia, jak wielkie przyniosłaby żażalenie, kontinuacia i odprawienie tego na ktory się ziechali seymiku. Bogu i Narodowi całemu za tę wstydliwą Akcią trzebaby czynic odpowiedz. Lecz inaczey nam, te przestrogę z uniżoną łączącym prozba Obiecywac każe, wiadoma Ich Oyczyzny, a co większa Wiary prawowierny miłosć. Zostaie z prawdziwym uszanowaniem Cunctorum Voto et Officio.

JWWWMPanow Braci i Dobrodzieiow

naynizszym Sługa
Ambroży Koziełł
Marszałek Kon: Połu Oszmiańg.

Z Swiran d 26a 7bris
1768.

Przepis Listu de d 26a 7bris z Upitskiego.

JP. Białłozorowi Woyskiemu Upitskiemu zastaranie względem rozpoczęcia konfederacyi, z okazyi Fawory iakiegos ponim postrzeżonego podziękowano, et in locum Jego JMPa Łopacinskiego Sędziego Marszałkiem obrano, a JPa Bystramd takoz Sędziego Ziem: Upitskiego Regimentarzem czyli Marszałkiem Związkowym.

Związkowym. ktorzy Jchmość maią bydz w ludzi Zbroy=nych dobrze opatrzeni. JP: Starosta Michalewski dla Sey=mikow z gory tu nadestany, w przeszła Sobotę mimo prze=iezdzał, ale go in loco Actui Competenti niewidziano. Ogłoszono tu się po ciędno krotnie że z pewną konfede=racią Za Sadowem między Radwiliszkami i Szawlami w przeszły piątek była potyczka. w ktorey z strony Moskiew=skiey poległo na Placu 200 procz ranionych i dwie Armaty w Zdobycz się dostały Konfederatom. ktorzy z strony swoiey 30 procz ranionych na placu poległych liczą. Potym attaku Moskwa ktora się ku nam miała zbliżyc, obrociła się do Szawel. Za rzecz pewną oraz miec każą, że kilka Połkow Woyska Moskiewskiego Actu w Granice Kurlandskie wkroczyło, i już nie daleko Ba=uska maią się znaydowac. Jedni mowią że do Polski są dysponowani, drudzy że dla Strzezenia Granic, a tym czasem po kilkaset Koni podsuwac będą. Z tych to przy=czyn Moskwa tuteysza udacie się ku Kurlandskiem Gra=nicom. Do Remigoły z tąd o połtory mili leżacey nowey części tegoz Woyska spodziewac się każą lubo już Re=migoła całe gota i Poniewicz Sądowy, ktorego Archiwum wielką szkodę poniosło. Wieczorem z Soboty na nie=dziele całe niewiem z kąd i czyiey Dywizyi 30 Koni Konfederatow przez miasteczko przeszło, lecz naymniey Konia każdego po 50. Talarow szacowac można, każdy Karabin i par 2 pistoletow przy sobie maiący, nie dali się poznac i wiedziec z kąd i do kąd.

Item inne listy donoszą że WWdztwo Wileńskie, Powiaty Oszmianski, Lidzki, Słonimski, Wołkowyski, i ten co wka=cie z Konfederowały się, już Konsyliarzow swoich wystali, WWdztwo Wileńskie Oranowskiego, i Musnickiego, Oranow=ski ma bydz Sekretarzem. Ciche sobie Protestacie poro=bili, a teraz do gromady zbieraią się. Przez Mozerz trzy Połki Hussarow idą na Niesuwiez i z Warszawy sciągaią się. Do Zagor przyszło Moskwy 2 z kąd przyszli i do kąd idą? ignotum, iednak iak z nich niektorzy mowią, że do Rygi, Ar=mat wielkich maią 7. ktore zaraz przyszedłszy do Zagor

wychędożyli

wychędozywszy nabili Kartaczami. Konnych tylko dwiescie reszta wszystko piechota.

Z Wiłkomirza Conwiat iż za nie ziechaniem się Urzędnikow Seymik niedoszedł, ale tez wraz poszła Exekucia do Dobr Urzędnikow Wszystkich, na Kommende Zar Kowienska z Dobr JP. Podkomorzego i JPanow Korsakowskich Furaze exequowac Kaza.

Z Wiednia donoszą Ze Wielki Jmportantzi muszą bydź Jnteressa, kiedy Cesarz JmćPan nagle zdrogi do Wiednia powraca.

Z Neapolu de d 16a Augi. Dwor nasz na Wzor innych Katolickich Potentij rozkazał wszystkie Klasztory, i Zakonne osoby w Całym Krolestwie swoim Spisać, tym Koniem. a Zeby pomnieysze Klasztory albo były cale zniesione, albo z Większemi złączone. Krolewska Kamera podała Krolowi remonstracią, jak znakomity Uszczerbek ponosi Skarb z Okazyi Wielości Dobr duchownych.

Z Warszawy d 13a 8bris

Judiciu Mixtum według nowego Prawa zaczęte było tu pręsentis, lecz dla wyiscia Czasu wydanem terminom limitowane jest ad diem 22am Ejusdm.

Nadeszła wtych dniach z Krakowa wiadomość Ze Xże Marcin Lubomierski zJP. Dzierzanowskiem złączony, Zbieraią rozpuszczonych w Konfederacyi Krakowskiey ludzi, a de nowo One Zgromadzic i podnieść Zamyslaią, jakoz we 400 ludzi pod Kętami mieli nad Moskwą Otrzymac Wiktorią.

Przez nadeszłą tu sztaffetę z Wielkiey Polski, doszły te wiadomosci, Ze Krol Pruski z Cesarzem i Elektorem Saskim, zawarł wieczysty Alians, z potwierdzeniem Sanctionis Pragmaticae, w ktorey iest Punkt Elekcyi Tronu Polskiego. Cesarz Krolowi Pruskiemu perpetuo ustąpił Marka, a Krol Pruski Cesarzowi Liwij i Kliwij. Procz zaś tego Obiecał Cesarzowi 80 Woyska w kazdey potrzebie dawać. Moskwa z tego niekontenta przeszkadzała do tego Aliansu Usilnie, Obiecywali Prusakowi dać pomoc do Odebrania Pruss Polskich.

Lecz

Lecz Cesarz deklarował Inflanty swoim sumptem od Moskwy rekuperować, i do Prus przyłączyć, i na tym stanęło. W tym prawie zaraz punkcie dany Ordynans Woysku Pruskiemu, nie odwłocznego Maszerowania do Krolewca, dla wsparcia Konfederacyi Litewskiey, i tam dalszych czekało Ordynansow. Cesarz także wydał Ordynans aby $\overset{m}{40}$ Woyska Jego ku Granicom Polskim sciągało się, do ktorych Krolewicz Polski Administrator Saxonij ma przyłączyć $\overset{m}{20}$ pod Ordynans Cesarski, a tak junctis Viribus na Tronie Polskiem osadzony bydź ma Elektor, inni zas mniemaią że Krolewicz Xawery, $\overset{m}{}$ Cesarskie Woysko ku Granicom Ross: ma postępować, a 300 Tureckiego, wtez granice wstępowac maią, Konfederacie zas Polska, i Litt: same tylko w Granicach Rzptey zostawac maią, pro Custodia onych że.

Konfederacia Wielkopolska co raz bardziey szerzy się. JP. Uleyski pod Kcynią 80 Granadierow i 40 Hussarow Moskiewskich wyciął, oraz Armatę iedną zabrał. Tenże JP. Uleyski w swojey Diwizyi już na 2500. ludzi do Boju liczy.

Seymiki Ziem Pruskich i Generał niedoszły, poniewaz lubo jeszcze tam nie podniesiona Konfederacia, wszyscy iednak Duszą i Myslą są z Konfederowś.

Od Podola de d. 24. 7bris upewniaią że dla pierwszey dystynkcyi Konfederatow stancie w Chocimiu wyznaczone, a innych na wołoszczyznie po Wsiach lokowano, oprocz Mięsa Chleba i Kerbaty po Osm groszy na dzien kazdemu Konfederatowi daią. Dodaią i to że tam przybył Kapidzi Basza z Stambułu, ale po co niewiedzą. Hadzy Halli Basza Titulny Chocimskiem miał kilka godzin Konferencyi z JP. Podczaszem Litt: po ktorey JP. Podczaszy obieżdżał Woysko Tureckie, w ktorym nayprzednieysi Officerowie konno onemu prezentowali się.

JMP. Branicki Łowczy Koronny Baszy Chocimskiemu posłał w Prezentach dwie Wazy duże srebrne wyzłacane

wyzłacane z Ptakami, Zegarek szczerozłoty Kameryzowany Kosztowny, i takąż Tabakierę. Wzaiemnie Basza przysłał do niego swego Officialistę w kilkanaście Koni, i przez niego w prezencie przysłał Cybuchow 3. Tiutiunu Paczek 3. i Sorbetu Kufflow Szklanych 6. Za co tenże Posłaniec znowu wziął Tabakierę złotą a Assystentia JEgo # 150

Z Krzemieńca de d. 4ª 8bris: donoszą że tam d. 30ª 7bris: nadciągnoł JP. Pułkownik Panin od Krakowa Maszeruiący, z ludźmi Kommendy swoiey 1300 Wynoszącey, z Zabranemi w Krakowie w niewolą 700 Konfederatami, tudziez Czarnockim Krakowskiem, i Potockim Wrodzicem Wołyńskiem, Sandomirskiem Marszałkami Konfederackiemi, gdzie przenocowawszy, nazaiutrz za Uczynionemi w Grodzie tuteyszym Recessami, JJPanow, Sitnickiego, Chodorowskiego, Szuyskiego, Czernicota, i Lipskiego z Areszztu uwolniwszy, po wytchnieniu przez dzień Sobotni, z Marszałkami wyżey rzeczonemi, i innemi Konfederatami Aresztowankni, w niedzielę raniutynko wymaszerował do Połonnego.

Z Grodna de d. 1ª 8bris: piszą: że tu w Litwie począwszy od Żmudzi unanimiter z Konfederowaney, co raz bardziey pomnażaią się Konfederacie, gdyż i w Lidzkim Powiecie juz po Seymiku wszczęta się, na ktorey Zniesienie stoiący Moskwy w Grodnie 500 Hussarow w nocy d. 28ª 7bris: wymaszerowało, wielkie przy wyiściu z Miasta czynili rabunki i gwałty. Z całey Litwy w Grodzieńskiem tylko doszły Seymiki, i Obrano Posłami Sędziego i Pisarza Grodzieńskich, lecz nazaiutrz Zaniesiony iest Manifest przez kilkunastu Urzędnikow Powiatowych w Wołkowyi, de nullitate rzeczonego Seymiku. Konfederacyi Kowieńskiey Marszałek JP. Medeka przyiął Sztaffetę wysłaną do Moskwy z Warszawy do Graffa Panina, przy ktorey Znalazł Pakiet Listow Cyframi pisanych, a drugi pakiet z Bryliantami na Kilka Tysięcy Czerw. Złł. Zracowanęmi trzema pieczęciami naznaczony.

Przez nadchodzące z Litwy Sztaffety donoszą: że Konfederacia Brzeska Litt: poniosła od Moskwy Klęskę Osobliwie

w Ludziach

w Ludziach Regimentowych Buławy W. X. Lit.
O Żmudzkiey zaś i innych W. X. Lit. Konfederaciach, że są ludzie iednostaynie donoszą, które zagarnęły niektórych Panów milicie nadworne, oprócz ieszcze Milicyi Xcia Wdy Wileńskiego z którą w Nieświeżu do tąd znayduie się. Wdztwo Witebskie z przyczyny bliskości Granicy Moskiewskiey w cichości jeszcze zostaie.

W Województwo Mścisławskie wtargnął JP. Łopuchin Generał Woysk Rossyiskich z Gwardią Konną dla wybrania ludzi swoich dawniey tam zaszłych, od którego Obywatele Wdztwa pretendowali pokazania Ordynansu na piśmie, a że nie miał takowego, więc rzeczeni Obywatele wziąwszy go z ludźmi i bronią w Arereszt, wysłali do Petersburga z żądaniem uwiadomienia, czyli to z Woli Imperatorowey JeyMci dzieie się, i na to oczekuią rezolucyi.

Excerpt Listu z Litwy de d. 9. 8bris.

Moskwa rozproszywszy nieco Konfederacią Brzeską Litewską pod Dereczynem, Kommendę posłała do Mścibowa, gdzie JPa Petersona Generała Majora w Woysku, a Pułkownika w Regimencie Konnym Buławy W. X. Lit. Urlop od Konfederatów maiącego napadszy w Stantyi, bezbronnego razy cztery szesnaście pałaszem raniwszy, i razy dwa postrzeliwszy, tandem na Ulicę wywlokszy, i bagnetami zkłowszy, crudelissime zamordowała na dniu 4. 7bris jako Synowce dziś do Babki swoiey JP. Pułkownikowey Pilchowskiey, na Pruską granicę przyieżdżaiącey. Z nieukoionym żalem czynili relacią. Ze Żmudzi równie niepomyślna zachodzi Wiadomość, iż Konfederaci Kowienscy i Wiłkomierscy zbliżyli się byli na Seymik do Rossien, chcąc Xięztwo Żmudzkie do związku przyprowadzić, na tych miast od Moskwy zostali Otoczeni. Primores rzeczonych Konfederacyi rozpuściwszy swoich, reyterowali się do Pruss, a Moskwa cały Seymik Żmudzki sine Konfederacyi zgromadzony Ogarnęła i w niewolą zabrała, a niektórych Urzędników, jako to JPanów Bielewiczów Ciwunów z domów własnych zabrawszy, hańbą nakarmiwszy w równą niewolą z innemi, jak bydło popędziła, i grotium do kąd.

To tak że bydź twierdzą pewnym, iż sukkurs Moskwie nadeszły są Kurlandczykowie titulo od Dyssydentów. Moskwa dopiro wszystkie Force Obróciła na Powiat Oszmiański,

do kąd

do kąd i Generał Izmaiłow w przeszły wtorek z Litwy wymaszerował.

Proroctwo na Rok 1768mo Ktore miało bydź Znalezione w Grobie B. Jana z Dukli.

Moneta Krolewska wniwecz się obroci. Krol niedługo Zyc będzie. Niewiasta Znaczna płakac będzie. Narod Zełżony powstanie. Wynaydą się mężowie Ktorzy się Zemszczą Krzywdy Cudzey. Znaki będą na Niebie, po Ktorym Grzmoty piorony niesłychane, Powodź, niektorych miast zapadnienie nastąpi. Zacznie się Woyna, Wielcy dway Rycerze Wiktorią odniosą. Wielki i niesłychany Upał będzie. Wielkie Zamieszanie. Cuda i Znaki oraz wielkie Krwi rozlanie będzie Cuda nad ludami widziane będą, i prawie połowa ludu ubędzie. Dwie pochodnie na Niebie gorec będą, trzecia gdy się zapali, będzie Znakiem iż wtym roku, Woyna i wszystkie nieszczęśliwości Zakończą się.

Konnotacia Wiele Moskwa Mil od ktorego oderwawszy do swego przyłączyła.

1o od Krolestwa Perskiego Kraju mil	380
2o od Tatarow dzikich i kałmuków	290
3o od Tureckiego Cesarstwa	490
4o od Korony Polskiey i Xięstwa Litewskiego	420
5o Inflant Polskich	200
6o Od Korony Szwedskiey	400
Suma Kraju Cudzego Co Moskwa trzyma mil	2180.

Pewnego listu in 7bri pisanego od Polityka ale tez i dobrego Katolika Morał czytamy w te słowa: Bog Zuchwałość pogrąbia, a pysznym rogi ściera, Ktoz wie czy przed Zimą nie przyidzie do Czego, a juzby X. Marek Karmelita był Prorokiem niewątpliwym. Wszystko się powoli Otwiera. Jednak tego dzieła naypierwszym subtelnym Autorem bydz twierdzą Francuza.

Z Lipska d. 18o Wrzesnia JP. Graff Resyn minister Gabinetu Saskiego d. 15. 7bris Z tym się pozegnał Swiatem.

Z Frankwortu de d. 13o 7bre Powszechny iest odgłos in Impeno, iż Xięży Jezuitow Niemieckich, taka ma spotkac nieszczęśliwość, jako Jch zpodkała w innych Państwach Dwor moguncki juz Jch wyrugował z Zamku swego i matematyczną Szkołe onym odebrał. Głoszą także iż Paletinus Reni Zamysla o Rugowaniu ich Jezuitow z Kraju swego.

Z Wiednia

Z Wiednia donoszą że tam d. 10a 7bris Przybiegł od Dworu Peterburskiego Kurier z Wielkim Pakietem listow do Cesarzowy Jeymći Wdowy donosząc o wydaney woynie Rossyi przez porte ottomańską A Zatym Dwor Peterburski pragnie Widziec co Cesarstwo Ichmość w tey okoliczności Zamyślaią, aby napismie raczyli nie odwłocznie Oznaymic. nastąpic więc miała od Cesarstwa rezolucia, iż Neutralitatem Chcą Zachować. Woyska Zaś od nich na granice Polskie destynowane, Są iedynie dla ubezpieczenia Kraju Swego.

Z tegoż Wiednia donoszą: Że Dwor Francuski d. 4a 7bris wysłał do Stambułu Sto Kilkadziesiąt Officerow Swoich, dla pomocy Woysku Tureckiemu Osobliwie do Artylleryi.

Z Warszawy d. 20 8bris

Dnia dzisieyszego delegowani od Trybunału Piotrkowskiego JMć X. Bronikowski z Kapituły Poznańskiey, a JmćPa Gorski Sędzia Grodzki Warszawski z Wwodztwa Mazowieckiego Deputaci, mieli publiczną u Xcia Jmći Prymasa Audiencią. JmX. Bronikowskiego Knika i Deputata z Kapituły Poznanskiey, temi Słowy Ułożona była.

MOWA.

Miedzy powszechnemi narodowych Zaszczytow Użytkami, pod Słodkim Nayiaśnieyszego Stanisława Augusta Panowaniem, kwitnąca w Oyczyznie Sprawiedliwość, przyzwoite dla siebie uwłaszczyć powinna pierwszeństwo. Ta albowiem Państwo i Krolestwo gruntuie Stałość, szacowney Rzptey wspiera Filary, rozkrzewia publiczną Spokoyność, rozrożnionych Zaspokaia Umysłow nienawiści, Każdemu w Ogolności należytość Swiadcząc Słodkie Kraiowi iedności i pokoju przynosi przymierze. Tey Istotna Trybunał Koronny będąc czynnością, Sciąga na mnie Wyroki Stawania przed Tobą J. O. MćI Pierwszy Xiążę Korony Polskiey i W. X. Litt: Wynetniam tym chętniey tak łaskawą a uszczęśliwiaiącą mnie nader powinność, im Obowiązańszy iestem jako Wierny Trybunatu Koronnego tłumacz myśli, życzliwe onegoż a pełne wdzięczności i Uszanowania ku W Xci MCi Oswiadczyć chęci Chwalebną, a rzadko w Wiekach doznaną Nayiaśnieyszego Krola P. N. Miłgo nad Całością Oyczystego Dobra Opiekę, przytoczyć, rzecz bydź Sądzę przytwoitą; Wszakże Każda Oy-

czyzny

czyzny potrzeba, pomyslnym Utatwiona Skutkiem Zostaie, Kazda rawatność wewnętrzna wzburzaiąca burza wspokoyną do tąd publiczney radości Zamieniona pogodę; Kazde w Ustawach bezprawie wypadłe; przezornem Zapobiezeniem do swoiey powraca Kluby, Zastania J.O. K. Mości widocznemi Zabiegami powszechnego Dobra Osnowę, aby nienaruszony narodowy Spokoyności Kleynot, mimo wszelkie dopiętęgnowat natarczywości. Jezeli Senat Polski W. Xcia Mći tych trudow i Staran Zaufanego z Osoby W. Xcey Mci doznaie wspot. Pomocnika. A gdy tak Znakomita z Oycowskiego nayiasnego Pana pochodząca Serca; Cała prawie Europa Upodobanie więkę głosi czynności. Ktoz się Osmieli Tobie J.O. Mci Xiąze Ublizyc tych pochwał rozdziału, Ktore sobie wspolnie z Majestatem W. Xcey Mci Ziednywa Starannosć. Coz dopiro, mowić przyszło o poprzedzaiących Prymacyalna W. Xcey Mci godnosć petnych w Oyczyźnie zasług i chwały czynnosciach. dosyć gdy powiem: iz nie los szczęscia, lecz te złowarzyszone z Zacnoscią Cnych Przodkow, Vice Regiam do piastowania W. Xcey Mci oddały potestatem; tak dalece iz nie tylko ozdobna W. Xcey Mci Purpura, ale przyzwoite wysokiey Dostoynosci Uzywanie, w przypadkowych zwłaszcza czasu tego trudnosciach Zdrowa i Zbawienna rada, w naydelikatnieyszych Materiach głęboka rozwaznosć i srodkuiąca przezornosć, poznawac daią Regibus te Esse parem. Przyszedszy do Celu, Ktory mi Wysokosć godnosci, i Znakomitosć przymiotow Panskich okazała, Zkłaniam głowę moią z Otwarciem czystych mysli i przedsięwzięciu Trybunału Koronnego, Ktory Mężow wiernoscią Ku Panu nie Zmyslaią, wrodzoną Ku Oyczyznie miłoscią, głębokiem Ku W. Xcey Mci uspołonych respektem, Zawiera w sobie grono. A jako Trybunat Koronny Zna te dla siebie pomyslnosci, iz namiestnicza W. Xcey Mci Ozdobiony Zostaie powagą, tak przykładem wspaniałych i Sprawiedliwych W. Xcey Mci Sentimentow, nieposzlakowanemi w biegu Sprawiedliwosci Krokami postępowac Zachce. Zycząc aby nayzwyzsza Opatrznosć w przeciągu lat długich, czerstwe W. Xcey Mci Zdrowie pomnazać raczyła. Nieprzestana na Ostatak tozyc swego Starania, aby miła dla W. Xcey Mci, Skuteczna dla Zadaiących Sprawiedliwosci, chwalebna dla samych siebie, do niesmiertelney Sławy Stali się pomocą.

Po Tey; JmP. Gorskiego, Sędziego Grodzkiego Warszawskiego a Deputata z Wdztwa Mazowieckiego, przed przeczytaniem przez niegoz Instrukcyi Krotka nastąpiła w tych słowach.

Przemowa

Przemowa.

Trybunał Koronny mocą i powagą Nayw̃yższey Jurisdikcyi zaszczony, a Ustawy Rpptey Swiątobliwie wykonywaiący, Zna z przepisu tychże ustaw, iż J. O. W. Xcey Mći Dobrodzieiowi Pierwszemu Xciu i Senatorowi, po Krolu Pa n. Mił.o nayw̃yższa należy Rekognicia. Z tych powodow; gdy nas Sędziow Tegoż Trybunału do Oświadczenia nayw̃yższych względow J. O. W. Xcey Mći Zazywa, na nie zawodną nadzieię, iż Osoby w nim zasiadaiące, powagą swoią wspierać i zaszczycać, a to Jch zasługach Publiko uczynionych, myslic nie zaniedbaz Mnie zaś li: na ktorego ta słodka włożona powinność publiczna Oświadczyc rekognicią y iż Co partikularność, dowodow łask swoich ubliżać nie zechcesz, mam nadzieię. Przy Oświadczeniu ktorey, do czytani Jnstrukcyi przystępuię.

Po tey przeczytaney Xże Jmść Prymas odpowiedziawszy. wzmiecionych JMciow Delegatow na Obiad zaprosił.

Konfederacie Wielkopolskie do kilku tysięcy iuż są powiększone jako Listy nadeszłe twierdzą ponieważ przez Uniwersał in Spatio trzech dni pod Utratą Szlachectwa, wszystkim wsiadanie na Koń nakazane.

Manifest JP. Malczewskiego Starosty Płowskiego i jnnych Konfederatow.

Zapatrzywszy się na gorliwe wspoł Obywatelow, i rownych Oyczyzny naszey Synow, o nayprincypalnieysze Krolestwa tego podpory Wiarę i Wolność natężone Starania, podsycenie Oraz ochotnym za też filary. Krwi Braci naszych wylaniem, a niechcąc Martwemi Oyczyzny naszey czynić się Członkami, maiąc iuż sobie ten podany przykład przez Zprzysiężenie się Konfederacyi Barskiey na Obronę teyże Wiary S: i wolności, więc Jednomyslnym zdaniem, i ziednoczeni Umysłami, Krew i Zycie nasze na Ofiarę Bogu poświęcaiąc tym niniey szym publicznym oświadczaniem wszystkich a wszystkich tych Wwdztw Wielkopolskich zacnych Obywatelow, do wspolney zachęcamy czynnosci. Niech wi dzi Swiat że od wszelkiey przeciwney dostoieństwu Maiestatu daleci jesteśmy myśli, sama tylko żywa Ocalenia Wiary S: i Wolności w nas tchnie i gorą żądza, ktorą chyba samym Krwie wylaniem, ugasić pragniemy etc.

Uniwersał Tegoż JP. Starosty Płowskiego.

Jgnacy Skarbek Malczewski Starosta Płowski Regimentarz Konfederacyi Wielkopolskiey.

Wszem.

Wszem w Obec i kazdemu z osobna Przezacnych Wwdztw Wielkopolskich Obywatelom i Ziemianom, niniejszym Uniwersałem wiadomo Czynię i Obwieszczam, ażeby kazdy w Osobie swoiey, w trzy dni od niniejszego Uniwersału do wspolney z nami Obrony z Pocztem p. ile mozności Kazdego będzie stawał, a to pod Utratą szlachectwa i Fortuny ktoby kolwiek po trzech dniach w domu znaydował się, i przez Kommendy od Obozu wysłane znaleziony był. Co aby nie od wtoczsie wykonane było, na to własną podpisuię się ręką &c.

Excerpt Listu z Piotrkowa de d 16a 8bris

Z tych tu stron donoszę że Co Bor to Konfederacia, droga bardzo niebezpieczna. Co o Kaliszu rzecz nie zawodna że z niego Moskale od Konfederatow są wygnani, Ulokowawszy na jaki Czas siebie samych w nim Moskale reyterowali się o Osm. mil od Kalisza do Sadku, potwierdził to samo pewny Dworzanin ktory tu z przygodzie z pod Kalisza do Xiążąt Radziwiłtow przyiechał. Ten to nam ieszcze doniosł że P. Uleyski wydał Ordynanse do Borowych Konfederatow, aby się sciągali pod Kalisz. Wwdztwo Kaliskie aby Pachołkow przystawiło a to pod Wielką Karą nakazał. Rynsztunki Woienne iakie tylko gdzie znaydzie jako to Strzelby Pałasze, namioty zabiera podobno i Xciu Wwdzie Smolenskiemu nie przepuscił. Zaczym tu u nas wielka trwoga, bo Kalisz od nas tylko mil 14.

Z Krakowa piszą że Moskale zepsute Mury i Fortifikacie tamteysze zgruntu reperuią, i że znowu w Księstwach Zatorskim i Oswiecinskim na Pogranicżu, Partie Konfederatow Xcia Marcina Lubomirskiego i JP. Moszkowskiego p. z ktoremi ma się znaydować JP. Szambelan Dzierzanowski) znacznie w ludzi i Rynsztunki Woienne, pokazaią się.

Excerpt Listu od Granicy Tureckiey pisanego.

Konfederacia Barska jeszcze niewesztła w Granice nasze, ale się iuż złączeła z Obozem Tureckim, i stoi razem około Chocimia przy Granicy Polskiey. Posłał. Posła do nich JP. Branicki Przyiaciela z perswazyą aby się pojednali z Krolem JmSia lecz nieiakis ressentiment Marszałkowie pokazali. Obydwie zas strony Baszy Chocimskiemu, naywyższą Kommendę maiącemu, znacznemi przystępuią się prezentami.

Z Białey Cerkwi donoszą iż w tameczney Fortecy, Obywatele tameczni ktorzy się schronili jeszcze siedzą i nikt do swego Domu zayrzec niechciał, bo Ci ktorzy na Probe wyiechali, po zabijani od zbuntowanego Chłopstwa. Na

Wołyniu

na Wołyniu poniekąd bezpieczeństwo sobie obiecuią, ponie
waz Haydamakow na Ukrainie połapanych, tu Okolicznie
po Miasteczkach rozwożą, i na postrach Chłopstwu, iednych
wieszaią, drugim rękę i nogę Ucinaią, a kachaty Zywodskie
na Kazdego Ezekwowanego haydamaka /: procz expensu
na Kata:/ Officerowi po Złł. 100 płacić musza.
Z Litwy Listy upewniaią że Konfederacia Nowogrodzka
pod Marszałkiem JP. Rzewuskim Chorązym W. X. Litt.
sześć Armat Moskalom Zabrała, i w ludziach Znaczną
uczyniła Klęskę.
Powiaty Oszmiański i Orszański, tudziez Xięstwo Zmudzkie
Skonfederowane Około 10 ludzi Zbroynych wynoszące
udały się do Nieswieża dla Złączenia się z Milicią Xcia Wwdy
Wilenskiego, gdzie od niegoz z przyiacielskiem Oswiadcze-
niem przyięci byli. A że tam że liczniey Zgromadzeni Znay-
duią się Konfederaci, Więc Woysko Rossyiskie ze wszystkich
Okolic sciągaią, dla zniszczenia onych.
Wwdztwo Minskie i Mscisławskie i prawie Cała Litwa na
Koń wsiadać rezolwowana.
Z Mitawy de d. 19a 7bris. Oczekuią tu ieszcze więcey Woyska
Rossyiskiego, dla ktorego iuz rozpisano Kwatery. JP. Generał
Major de Elmbt in Vicinis Bauska wyznaczył Obóz dla Czte-
rech Regimentow Kirisierow Za 500 i 200 Strzelcow
Złączyć się maią z Awant Gwardią, częscią dla osadzenia gra-
nic, częscią dla uspokoienia rozruchow w Litwie wznieconych.
Z Wiednia de d. 24a 7bris. Listy Włoskie Upewniaią, iż Xiąże Jmść
Modenski będąc Hołdownikiem Stolicy Apostolskiey, Oraz Cesar-
skim, w przedsięwzięciach swoich, przeciwnych niejako S: Stolicy
Zatrzymał się, owszem pełną respektu przez Ministra swego
Oneyże podał deklaracią, osobliwie widząc partikularem
Dworu Widenskiego dla Stolicy S: Apostolskiey.
Z Włoch donoszą że Xżę Modenski Usilnego dokłada Sta-
rania Względem Umnieyszenia w Państwie swoim Klasztorow,
A że jeden przeor Zakonu Benedyktynskiego ważył się przeciw-
ko temu uczynić Protestacią, przeto też Benedyktyni Zaciąg-
nowszy na siebie gniew, z Państwa tego raz na zawsze
są wyrugowani.
Z Luki d. 17 7bris Nadeszła tu wiadomość z Sycylij. Upewniaią,
Iz większa Partia Biskupow tamecznego Krolestwa, rezolwo-
wała się Urzędy swoie złożyć, a niżeli rozkazy Krolewskie
wypełniać w Sprawach Duchownych.
Z Paryża d. 25a 7bris. Fert, o Aliancie miedzy Dworem na-
szem, Widenskim, Pruskiem, i Portą Ottomańską zawartym.

Powitanie

Powitanie Sądu Judicyi Mixti nowo fundowanego a raczey Onego Sprawiedliwa i rozumna Krytyka.

Nowy i po wszystkie przeszłe Wieki nieznany, a w potomne czasy nayzaciekszego wspomnienia godny, przyimuiecie dziś na siebie Urząd JJ. WW. Mściwi Panowie. Urząd albowiem i godność wasza dzisiay, iest bydź Sędziami bez rozsądku, mieć zdanie pomieszane, i rozum zakłocony. w tym tak przykrym mowienia do was sposobie, niechcieycie proszę przed czasem sądzić o mnie; żebym miał myśl popędliwą na Godność i powagę waszą szarpiącą się; sama Oczywista prawda ku postrzeżeniu się waszemu zmierzaiąca (: przyznacie po tym sami :) iedynem jest Celem mowienia tego. Zgrzeszełbym nawet przeciw nowemu Prawu, gdybym i raczey teraz mowił do Was, bo tego po Was wyciąga to prawo ktore tu dopełniać przyszliście. abyście byli Judicium Mixtum, to jest żebyście byli w zdaniu, rozsądku, i rozumieniu Waszym pomieszani. Widziemy w prawdzie (: lubo już ku Upadkowi przez wyniesienie się Wasze na ten Urząd nakłonione :) Trybunały nasze, w ktorych niektore sprawy, Sprawami Judycyi Compositi albo Mixti Fori nazywamy, ale ta Mixtura czyli pomieszanie, czyni się tylko z Połączenia Praw i Stanow, duchownych z Swieckiemi w Sąd wchodzących. U was dziś nie Spraw i Stanow, ale rozumow waszych pomieszanie Funduie się. Abyście z takiemi rozumami Sędziowie byli: Tego natura Urzędu tego, Ktory tu Sprawowac; Tego istota Spraw ktore Sądzić; Tego Wyroki ktore wydawać będziecie, wyciągaią po was. Proszę to wszystko Uważyć wszczegulności.

Mowmy nayprzerwu o Urzędzie. Ten z natury Swoiey do przeciwney drugiemu Kollegie Religij tak jest przywiązany, że gdybyście wszyscy iedney a nie przeciwney sobie Religij byli, już tym samym niebylibyście Judicium Mixtum. Religia Każdego z Was jest to rzecz taka, Ktora nie na powierzchownych jakich Uczynkach, ale na wewnętrznych dziełach od Woli i rozumu pochodzących, zasadza się tak; że te wszystkie powierzchowne Sprawy Ktore Sprawuiecie, Czyli to Cześć Bogu oddaiąc, czyli insze Obrządki ku teyże Czci zmierzaiące czyniąc; Są tylko widocznemi Znakami tey Religij do ktorey wewnętrznie rozumy i wole wasze zkłoniliście. Gdy tedy z Obowiązku Urzędu Waszego, Sędziami w pomieszanych Religiach bydź powinniście, Sądźcie Sami, jeżeli nie sprawiedliwie Wam przyznać trzeba; że Wole i rozumy Wasze Są pomieszane. Są zaś takie nie wielości Osob waszych, ale w jednym Moralnym Ciele, Ktore przez założenie tey Waszey Jurisdikcyi formuiecie. Między innemi na rozności Religij założonemi Urzędu

Waszego.

133

Waszego własnościami, ta jest iedna znaycelnieyszych, abyście Sprawy, całości lub Zniewagi i Uszczerbku Religiy waszych tyczące się rozsądzali. Osądcież powtore sami czymorzacke bez pomieszania rozumu Waszego w to się wdawać. Mijam ja tu te uwagę, ktoraby naypierwsze Mieysce mieć powinna u Was, że żaden narod, dopiroz żadna gwałtowność pod Imieniem narodu Czyniąca, niema Sprawiedliwey mocy stanowić Sędziow, Ktorzyby własność Całość, Naturę, lub uszczerbek Religiy roztrząsali, Bo nayurzszy Prawodawca i Author prawdziwy Religiy Chrystus, moc takową przy samych tylko namiestnikach swojch chciał Zostawić. Mijam i to że chocbyscie takową władzę mieli (: Co bydz nie może :) tedy przyzwoitey takiemu Urzędowi Praw Chrystusowych Umiejętności, niemacie, boście nie wszyscy Katolicy, dopieroz wszyscy nie Teologowie. Volumina też legum: Co to jest Religia, na Czym zawista Jey całość, co z Krzywdą Jey bydź może, co nie, otym nie nauczaią, tylko Wierzyć po Katolicku Każą. Mijam mowiętę, i tym podobne Uwagi.

To tylko uważam że Sądzenie takowych Spraw Z tym że samem waszem Urzędem nie zgodzi się. Jeżeli albowiem naprzykład MSci Panie Katoliku w Sądzie takowym poydzieß za Zdaniem Dyssydenta, iuż niejesteś Katolikiem, bo Twoiey Religiy odstępuiesz, łącząc się przeciwko niey Z przeciwnym Zdaniem, a tym samem psuiesz naturę i Istotę Judicyi mixti, boś ty w tym Sądzie Z Istoty Judycyi Mixti powinien bydz Katolikiem. Jeżeli w Sądzeniu Utrzymuiesz Całość i Powagę Twoiey Religiy jako Katolik, psuiesz Znowu naturę i Istotę judycyi mixti, bo Judicium to ufundowane na Religiach Z natury swoiey sobie przeciwnych, niemoże bydz razem i rozłączone i Mixtum. Chcieć tedy takowe judicium ufundować, jest to jedno co chcieć: aby iedna w naturze i Istocie swoiey rzecz była razem i biała i Czarna, i gorąca i Zimna, i jasna i ciemna, Krotko mowiąc jest to iedno co chcieć Ufundować Jurisdikcią nietylko z natury swoiey nierozumną, ale w Cale chimeryczną. A do tego naucżcie mnie proszę Was jak się to Z Urzędem Waszym i z Zdrowym rozumem Zgodzić może, abyscie z Mocy Urzędu waszego też same Prawa deptali i gwałcili, mocą ktorych tu zasiadacie, to Zaś czynicie, kiedy się przez Ufundowanie tey Jurisdikcyi na tę Religią Zuchwałe porywacie, Sądzić i roztrząsać Jey Sprawy chcecie, ktorey z Mocy tychże samych Praw Waszych Rowych Panuiącey, Poddaństwo, Uszanowanie i posłuszeństwo iesteście Winni.

O! Czasy nasze! Czasy nayobrzydliwsze! bodaybyscie były nigdy w tych naszych wiekach nie postały! a jeszcze pod

jednym

iednym z naymędrszych, a Sposrodka Piastow Obranym Monar=
chą, w ktorych im polerownieysze są rozumy ludzkie, tym ja=
sniey tak gruby narodu naszego błąd, i nie rozum poznać mu=
szą, ale na cóż ja tu polerownych rozumow lękam się, kiedy
to i nayprostszy, byle zdrowy poznać może i pozna, z tey iedny
sprawy. Ktorą ja tu wszczegulnosci przed teraznieyszym Waszym
Sądem przełożyć Umysłiłem. O to was tylko proszę i na miłość
Waszych Religij (iezeli każda tego Warta:) Zaklinam, abyście
ią jak naysprawiedliwiey osądzić chcieli, Sądzić zaś sprawiedli=
wiey nie możecie, jak kiedy osądzicie według obowiązkow
tych Waszych Religij, z ktorych tu złożeni Zasiadacie.

Stawiam przed Sądem waszym Winowayce jednego, bezbożnego
Katolika, ktory przyiąwszy z rąk Kapłanskich Przenayświęt=
szy Sakrament, wyiął go Swiętokradzko z Ust swoich, bił
bezbożnie, kłoł, Mordował, a nareście dla Większey wzgardy,
z błotem pomieszał i zdeptał. J. W. Mći Panie Prezydencie!
albo nieiesteś Katolikiem, C: to tak iest wsamey rzeczy, bo
mieszasz w iedne moralne tey Jurisdikcyi Ciało, Religią Twoią
Katolicką, z Dyssydentską i dyssunicką, a tym samym nową
iakąś formuiąsz ze trzech złożoną; albo iesteś: bo Ciebie
mieć chce Katolikiem to Nowe Prawo, z ktorego mocy tu
Zasiadasz. Jezeli nie iesteś! Sądzić ~~inaczey~~ nie możesz tey sprawy, bo Sąd Twoy
niebyłby Judicium Mixtum, Ktory potrzebuie Prezydenta
Katolika. Jezeli iesteś! Sądzić inaczey tey sprawy jako Ka=
tolik niemożesz, tylko że iest Kryminalna, bo wniey nie
zbożna Ciału i Krwie Chrystusowey stała się Krzywda. Ty
Mości Panie Luterskiego Wyznania Sędzio, według twoiey
Religij C: jezeli się tak zwać powinna, gdy że chcesz sprawie=
dliwie sądzić, musisz zawiesić Twoie zdanie o tey Sprawie,
poki ta Hostia nie będzie pożyta, bo według Twoiey Religij
poświęcony od Kapłana Chleb, dopiero w samym stacie się
Ciałem. A iezeli Obrządek Kalwinski wyznaiesz śmiać się
z tey sprawy będziesz, i rzeczesz że śmiechu nie sądu Warta
ta Sprawa, boby był prosty chleb, niebyło to Chrystusowe
Ciało, ale figura Jego. Ty Mći Panie Dyssunitee, sprawie=
dliwie tym Czasem uchylisz się od sądzenia, poki rezolucyi
od Twego Duchowienstwa nie odbierzesz, czy to było praw=
dziwe Ciało? ponieważ nie na kwaśnym ale na prasnym
Chlebie poświęcone, a iescze obrządkiem i sposobem nie od
Greckiego ale od Rzymskiego Kościoła przepisanym. Otoż
macie o iedney istocie Sprawy pomieszane zdania i rozu=
mienia Wasze z pomieszanych w iedną Jurisdikcyą Reli=
gij pochodzące.

Toż samo względem Sentencyi i Wyrokow waszych stać
się musi, Katolik każe stracić, jako Swiętokradce. Luter za=
wiesi poki pożyta od kogo niebędzie wzgardzona Hostia. Kalwin

Uwolni

Uwolni iako nie winnego. Dwurit po rezolucią do swego Kasciota udac się mowi. To Ja uważaiąc: Izbę tę wktorey was Oglądam, iuż nie sądową Izbą, ale Babilonską Wieżą nazwać muszę, pełną niezgody i nie pokoju, pełna Kłotni i pomieszania, pełną przeciwnosci i rozrożnienia, z ktorą boday byś cie się byli wszyscy ieszcze w Owe Czasy Zapadli razem. Ani tu Paritas Votorum bydz może; bo kto w pomieszanych Religiach z natury swoiey sobie przeciwnych rownosć Zdań Znaydzie. Ani Pluralitas bo tym samym iuż by niebyło Judycium Mixtum ex Religionibus, gdyby naprzykład w przerzeczoney sprawie Dyssydent przystał na Sententią Katolika, albowiem Obydwoch Sententie grunt iedney Religij miały by w sobie, gdyż przecie sprawiedliwa pluralitas wtym waszym Sądzie bydz niemoże, tylko na rożnosciach Religij Zasadzona, bo ta iest Istota Judycyi Mixti. Chyba za sobie na przyszłym Seymie, ieszcze nową wyrobicie Konstitucią, aby względem Ufundowania Pluralitatis jeszcze iedne do Jurisdikcyi waszey przydano Religią, naprzykład Zydowską. Lecz i ta odpisała by się od Was, bo zapewne według swego prajudicatum przerzeczonemu swiętokradcy, za popełniony Exces trzydzieści srebrnikow dac by kazała. Taka tedy to iest Ta Wasza Jurisdikcia, na rożnosciach Religij Ufundowana, Ze ani sama wsobie, Ani w przytoczonych przed Sąd swoy sprawach, ani w swoich wyrokach, z sobą sama, z sprawiedliwoscią, z zdrowym rozumem nie zgodzi się. Będziecie więc sądzić bez rozsądku, będziecie rozważac sprawy bez Uwagi będziecie uspokoiac strony bez pokoju, Karac iednych bez winy, Winowac innych bez wystepku, Występnych zaś odprawiac bez Kary, bo tak roznosć Religij każe, tak nie prawosć tego Prawa mieć chce, Ktoremu teraz na tym tu mieyscu bezbożną Ofiarą stalicie się.

Wiem ja o tem co przed Wami tą niegodziwosć Utaic mogło. Ubezpieczyliscie się podobno na tym Zescie przysięgli i Sumienia wasze na poręke stawili, iż nayspraw[i]edliwszemi w tey Jurisdikcyi Sędziami bydz Zechcecie. Ale gdyby nie iawna rzecz była, po tysiąc razy bym wam przysiągł, Ze Sprawiedliwemi wtym Urzędzie waszym, chocbyście chcieli, bydz iednak żadnym sposobem nie możecie, a Zatym taż sama przysięga Wasza iest prożna i niegodziwa. Prawda to iest Ze Sumnienność Sędziego iest to iedyne Zrodło, z ktorego powszechna na wszystkich spływa Sprawiedliwosć, ale i to nie omylna Prawda, Ze

tey.

tey Summiennosci Sama tylko i iedyna Religia jest nay=
wyzsza mistrzynia i Pania Absolutna. ona rozum ku sobie
Zniewala, ona Sumienne Zdania w Sendziach Formuie,
Ona wszelka Wątpliwość Uchatuia, trudnosci Znosi, Prawa we=
wnętrzne nadaie, i wszelki w Człowieku rząd prowadzi. A mo=
zesz się taka Summiennoscia Zaszczycić ta wasza Jurisdykcia
na roznosci Religij Załozona? mozesz ona bydz Sprawiedli=
wa? kiedy w niey że Samey, owszem wiedney Jey i nierozdziel=
ney Istocie, iedna jest Religia ktora zabrania, druga ktora
pozwala, jedna ktora przykazuie, druga ktoraz Znosi przykaz
i Wolność daie, jedna ktora naucza Ze się to godzi, druga kto=
ra Sądzi ze to Kryminał. Rzeczecie podobno Ze kazdy z Was
nie Swego Kollegi, ale swoiem własnem Sumieniem radzic
się będzie. Takbym ja rozumiał i tak by należało, gdyby
każdy z was miał iednakowy wewnętrzny rząd, to jest na je=
dnakowey Religij Zasadzony; Albo też gdyby każdy z Was,
ale wszyscy razem ieden i nie rozdzielny Sąd zkładacie, a
Sąd roznoscia Religij rządzący się; Zdrowy tego rozum nie
poymie jak to bydz moze, zeby sąd jakowy mogł bydź
kiedy dobry, Summienny, rozumny, i Sprawiedliwy.
W krotkich to wszystko com powiedział Zamykam słowach.
Jurysdykcia Judycyi mixti, Sama tylko połączenie roznych
Sądzących Stanow lub Spraw jakowych maiąca w Sobie /: ja=
ka bywa w Trybunałach :/ jest i bydz powinna, Mądra, Spra=
wiedliwa, Summienna, bo na iedności tego prawidła kto=
rym się wewnętrznie rządzi, to jest na jedney i jedno=
władney Religij fundule się. Jurysdykcia Judycyi Mixti
z ludzi do roznych religij należących Zebrana jest i bydz
Z natury Swoiey powinna razem zła i dobra, iedna i nie
iedna, Sumienna i bezbozna, Mądra i nierozumna, krotko
mowiąc: Chymeryczna. Bo na prawidle wewnętrznym kto=
rym się rządzi, nie iednym ale roznym, pomieszanym i So=
bie przeciwnym, to jest na roznosci Religij Zasadza się.
I mam Ze ia Wam tedy Obmierzli Bogu i ludziom Sę=
dziowie Winszować tego Urzędu? mam ze was wysta=
wiać Za to Zescie na tak wysokiem niesummienno=
sci i nie rozumu Staneli Stopniu. Bodaybym pierwey
razem Z Wami przed naywyzszem Straszlego Sędziego
Boga Stawił się Trybunałem. Bodaybym przed tymze
Naysprawiedliwszym Sędzią, Z Strony narodu mego te prze=
ciwko wam i Stanowicielom waszym Zaczął Judykta: Discer=
ne Causam meam, ab homine iniquo et doloso Erue me.

Bodaybym.

Bodaybym na ostatek Tegoz Sędziego Boga nieomylnie Wyroki: juz dla was (: bo dla rozdwoionych przez rożnos Religij Serc waszych wtym iednym jurisdikcyi teraźnieyszey Ciele umieszczonych.) nagotowane iak nay prędzey usłyszał i dopełnione widział, Wyroki mowię ktore w Xięgach Sędziego Boga są zapisane. Od duplici Corde.

Te powinszowanie i Zyczenie dla Was i Urzędu Waszego, iest odemnie nayprzyzwoitsze. Tego nayokrutnieysi nie tylko narodowych, ale zdrowego rozumu Praw szarpacze, ieżeli przyiąć odemnie nie zechcecie łaskawie, dosyc jest dla mnie że przyiąc powinniście sprawiedliwie.

Z Warszawy d 27. 8bris

W przeszły Czwartek JP. Karr Pułkownik Woysk Ross: Wyiechał zląd od Dworu i Xcia Repnina delegowany do nieswieża, dla uczynienia tam Konwencyi z Xciem JMcią Radziwiłłem Wwdą Wileńskim, i Konfederatami tam że w nieswieżu zgromadzonemi.

Dla Woyska Ross: na Zime przybyc tu maiącego Zaczęto robic Koszary na kilku mieyscach 1mo w Ogrodzie Bruhlowskim dla Tysiąca Piechoty, 2do Pod Zelazną Karczmą dla 2000 Piechoty i Tysiąca Jazdy 3o We Dworku Pani Erskini nad wisłą, jako tez w Okolicy Warszawy o mil kilka dla tegoz Woyska Ross: w Okolicach tuteyszych Zimowac maiącego kwatery Zaczęto rozpisywać Ziemia tuteysza Warszawska ułożyła wtym czasie według Taressy prowiant, i furaże ktore za sprawiedliwą Cenę każda wies jest obligowana przystawić do Magazenu w Babicach Załozonego.

JP. Hyniewicz złozył Urząd Vice Marszałka Dworu Krolewskiego, ktory iest oddany JMP. Alexandrowiczowi przeszłemu do Porty Postowi, Ktorego Maryaz z JmPanną Kasztelanką Wizką Starszą ma się odprawić w Zapusty.

Przez Sztaffetę na dniu onegdayszym od Chocimia nadeszła przyszedł Ferman od Baszy Chocimskiego i Hospodara Wołoskiego, oraz Wwdy Multańskiego do JJPP. de la Roche i de Saul Rezydentow tych ze Dworow hołdujących Porcie a w tym mieyscu rezydujących, aby in Spatio 24 godzin oddalili się bez pożegnania z Warszawy i jak nayśpieszniey do Pryncypałow swoich powracali, iakoż tegoż samego dnia to jest d 25ta Currentis o godzinie 5tey Wieczorem Wyiechali razem, nawet zostawiwszy Żonę swoią JP. de la Roche, ktory oraz od Dworu Francuskiego Pa-

tentem

tentem Brygadiera w Woysku Francuzkiem iest uczczony.
W przeszłym tygodniu z okazyi wziętego pod Areszt przez Wartę Marszałkowską iednego Francuza z Proffesyi Cerulika, Włoch ieden Jmieniem Brunelli, publicznie w traktyerni u JP. Betnego w przytomności wielu Cudzoziemcow tam że obiadujących, a raczey kawe po Obiedzie pijących, chlubić się począł, iż trzydziestu Polakom wziąć się nie dałby pod Wartę, owszem onych by uspokoił i pokonał. Przytym dyskursie Zuchwałym ieden tylko miedzy Cudzoziemcami znaydował się Polak nie iaki P. Zabłocki z Wzrostu niski, a z osoby swoiey szczupły, przeto nie tylko przeczec rzeczony chlubie poczoł ale oraz perswadował aby Obywatelow tey nacyi w ktoreyże pije, i podobno zysku swego od nich że doznaie, nie raczył lekce ważyć, i za tak podłych trzymać, ponieważ iemu samemu może by nie dał rady, dopiero z założoney liczbie. Ale Zuchwały Włoch nie tylko perswazyi nie słuchał, lecz owszem na utrzymanie swoiey propozycyi w zakład cztery pakieciki Czerwonych złotych każdy po # 50 maiący na stole złożył, które bez odwłoki i dalszey sprzeczki rzeczony JmP. Zabłocki do swoiey włożywszy kieszeni, rzekł do Włocha zbijże mnie ieżeli możesz, a tak pieniądze twe odbierzesz, i inaczey już twoie przepadną pieniądze. Zadziwiony Włoch zaczął prosić o oddanie, tey proźby Polak słuchać niechciał; posuwa się do niego Włoch: i inni tamże (: których było kilkunastu:) będący Cudzoziemcy, lecz jak prętko Polak rękę siągnoł do Pałasza, wszyscy w stecz od skakuią. A tak gdy po kilka razy iuż nie biciem, ale gotowością do bicia zwyciężony rzeczony Włoch został, i na klęczkach powrocenia swych pieniędzy dopraszał się, Więc JP. Zabłocki rzekł znay że Polacy na pieniądze nie łakomi, powracam ci # 150. Pięćdziesiąt zaś zapłatyge moią i na ukaranie zuchwałey propozycyi zatrzymuie. Naczym Włoch z ukontentowaniem przestał.

Z Radomia de d 22° 8bris donoszą: Iż tam stanęły trzy Regimenta: Skorzewskiego Raczyńskiego i Podczaszego Lit. Generałow, wszystkie w mieściech po przedmieściach rozlokowały się. Do Zwolenia in dies Sperantur dwa Połki przedniey Straży na Konsystentią, które aż ku Opatowi trzymać maią Forwachty, tey ostrożności poiąć trudno przyczyny, ponieważ Wdztwo Sandomirskie w zupełney do tąd zachowuie się Spokoyności.

Z Torunia

Z Torunia d 15. 8bris. Generał Pruski dla niedoszłych po Wdztwach Seymików Pruskich, nie Agitował się w Malborku, tylko Manifesta pozachodziły.

Z Poznania de d 20 Currentis donoszą o zaszłych między Konfederatami Wielkopolskiemi, a Moskwą pod Kommendą Oberszt lejtnanta Boka potyczkami Zrowną z Obiey strony (: to jest: po 200 na placu ległych oprócz rannych:) Zginął w tey Akcyi JP. Radoliński Podkomorzyc Poznański, gdy konia pod nim zabito, broniąc się piechotą, dziewięciu swoim Pałaszem Huzarów Moskiewskich trupem położywszy, sam też nie mogąc być żywcem wziętym od całego Szwadronu Obskoczony rozsiekany został. Nieprzyiaciołom dowód niewstraszonego Serca, Obywatelom Męstwa przykład zostawiwszy, Wierze S. i Oyczyznie Z siebie ofiarę, a Bogu Duszę oddał, Woląc w Wolności Synów Boskich nieśmiertelney, niżeli w Moskiewskiey zostawać niewoli.

Z Krakowa przysłany iest tu Uniwersał tenoris Sequentis.

Marcin Jerzy Hrabia na Wiśniczu, Jarosławiu, na Wielkim Potoku, Barze, Lipowcu, Kolbuszowce, Grodzisku, Xże Lubomirski Generał Woysk Koronnych, Generalny Regimentarz Wdztwa Krakowskiego, Sandomirskiego i Ruskiego i Ruskiego Feltmarszałek. Orderu S. Huberta Kawaler.

Wszem w Obec i każdemu z Osobna komu o tym wiedzieć należy, a mianowicie JOO. JWW. WW. MW. Miłościwym Panom i Braci, Ich Mciom PP. Senatorom, Dignitarzom, Urzędnikom Koronnym, Ziemskim i Powiatowym, tudzież Officialistom i wszystkiemu Wdztwa Krakowskiego, Sandomirskiego i Ruskiego Rycerstwu Oraz Całemu Polskiemu Narodowi, tak w Koronie iako i W. X. Lite. także wszystkiem jurisdikciom, przy ofiarowaniu usług moich, z winnym każdego secundum statum uszanowaniem, do wiadomości podaię.

Dość jawnie i rzetelnie uczynione od JWW. Marszałków, i innych prawdziwych Oyczyzny Synów opiewaią Manifesta, iż każdy onemi oświecony łatwo bydź może. Dla tego więc niewspominam dolegliwości i gwałtów poczynionych, a w Manifestach wyrażonych tak wierze S. Katolickiey Rzymskiey, jako też prawom i swobodom narodu naszego wolnego. Dosyć mi na tym Upraszać każdego z dobrych i prawdziwych Oyczyzny Synow, aby

Manifesta

Manifesta: JW. Krasińskiego d 29 Februarij i JW. Potoc-
kiego, Marszałków, w pamięci mieli, że albowiem Oy-
czyzny Filary, zachęcaiąc nas do Obrony Wiary i Wolności,
ukazuią nam stałość w przedsięwzięciu swoim, zdobiącą
prawdziwego Polaka nie wzruszenie i trwałe około Dobra
Oyczyzny pracuiących.
Niech rzuci proszę każdy Okiem na Ostatni JW. Puław-
skiego Marszałka Związkowego d 23. Aug: Ogłoszony
Uniwersał, Et ieżeli Potęga nieprzyiacielska straszna
ci się zdaie. Uznay opatrzność Boską, która dla Obrony
naszey dostateczne wynayduie sposoby, dodaiąc na nie-
przyiaciela naszego pomocy Przeświętney Porty. Jeżeli cię
tedy Maiątku twego Ucalenie, od Zaiadłego Moskala
wstrzymywało. Jeżeli cię podłość Umysłu, i Nikczem-
ność Honoru, lub wziątku w Domu zatrzymywały. Jeże-
li cię pogrozki nieprzyiacielskie, batożkami bicie i tym
podobne tyrannie, straszyły. Masz każdy z Was ia-
wne dowody, iż bylebyś się z prawowiernemi i poczciwemi
Zyiącemi zjednoczył, w krótce okrutny nieprzyiaciel
ustąpić z hańbą do Kraju swego będzie musiał.
Niezapatruy się prawowierny Polaku na takową
podłość wspoł Braci naszych, którzy zkonfederowa-
wszy się, i będąc obrani Starszemi, i dostoienstwem
Marszałkowskiem uwięczeni, Ukazali iż ledwie co wprzó
przybranych w Mundury Moskiewskie Dyssydentow
dostali się, do tey bezwstydney dali się namowić recessu
tranzakcyi, która Ich uswalniaiąc przed ludźmi takiego
gatunku iak sami są, nie uwalnia przed Bogiem, albo-
wiem krzywo przysięstwo wiecznemi Ich czyni Piekła
niewolnikami.
Wspomni sobie każdy, jakie co raz nowe a dotkliwsze
Wierze naszey czynią się dolegliwości, kiedy Kościoły
Zrabowane, Hostie istotne Ciało i Krew Zbawiciela
naszego z puszek wyrzucone, bagnetami kłute i deptane
były. Co przed Krakowem u S. Floriana zaiadłość Nie-
przyiacielska czyniła. Patrz na Osoby Duchowne które
Bogu poświęcały Czystość, z niey przez moc Tyrańską
odarte, Zemsty u Boga na ciebie wołać będą, iż zrodzo-
ny i wychowany w Wierze S. Katolickiey Rzymskiey
do Obrony tey że brać się nie chcesz, Maiątek doczesny
nad wieczny przekładaiąc, gdy ci zbawienie Życia i
Fortuny milsze, od dusznego. Pamiętay iż na świat

przychodząc

 137

przychodząc nic z sobą niewezmiesz. Pamiętay na słowa Zbawiciela: Co pòtym człowiekowi choćby cały Swiat Zyskał, a duszę zgubił.
Możesz że się zawadząc na Obłudnych Obietnicach nieprzyiaciela: Kiedyż Komu słowa dotrzymali. Staw sobie przedostatnią Ich przy poddaniu Krakowa Obietnicę, iż każdego do Domu wolno puscić mieli, a iakoż dotrzymali tego? nie w okrutnym że Więzieniu i Zmorderstwem ostatnim prowadzili a raczy pędzieli wspòł Braci naszych okutych iako Złoczyńcow. Nieznaydziesz że iuż dosyc pobudek do łączenia się z temi, ktorzy Zycie i Fortuny na Obronę Wiary i Wolnosci poświęciwszy, chętnie łożą i exponuią.
Podz torem onych Wiernych Oyczyzny Synow, Godnych Obywatelow W. X. Litt. ktorzy po między dywizyami Woyska Mosko. iednocząc się, Zycie na Ofiarę Bogu i Oyczyznie niosą i was uniwersałami i manifestami zapraszaią do łączenia się.
Weź sobie Każdy naprzykład nieustraszone męstwo Marszałkow Wdztwa Ruskiego, i Ziemi Sanockiey JW. Bronickiego, ktory widząc niemoc do bronienia się wspòł Kollegow Swoich, Sam się Oyczyznie do dalszych usług Zachował, i wolał z Azardem zycia mizernie i z tysiącznym niebezpieczenstwem od nieprzyiacioł uchodzic, a niżeli Ich łagodnej do ułudzenia słuchac perswazyi, przekładaiąc powinność swą nad wszelkie Obietnice, Powrociwszy się dał nawy dowod i przykład Swey Stałosci, i uniwersałym swym wydanem Was wszystkich Zaprasza. abyscie się łączyli, Wiary i wolnosci, was i domy wasze bronili.
Ktoż z Was nie uzna dziwney o nas opatrznosci Boskiey, Kiedy weyrzy na ozobę JW. JPana Dzierzanowskiego Marszałka Ziemi Gostyńskiey. Ktory będąc złączony z przeciwnikami, uznawszy Ich chytrosć i Obłudę, prawie iak drugi Saul przesladowca Koscioła Bożego, Stał się Pawłem bo Obroncą Wiary. Wolnosci i praw narodowych. Jego Manifesta i Uniwersały dość iawnie opiewaią, co za podstępy nieprzyiaciel pod nami czyni. Jego torem Każdy dobry Patriota isć powinien i iego nasladowac w Cnotach prawowiernego Polaka.
To to iest co z Obowiązku Urzędu mego, iako Generalny Wdztwa Krakowskiego, Sandomirskiego, i Ruskiego Regimentarz, i tychże Wdztw Konfederacii Konsyliarz Obwieśćic powinien.

winien byłem, i Obwieszczam: Zapraszaiąc wszystkich JOO.
JWW. WW Braci, do zupełnego iedno myślności łączenia się. Du-
chowne zaś Osoby i Ich Starszeństwa, do Obowiązki które wie-
rze i Oyczyznie winni Zaklinam, azeby kiedy osobami swemi
znamie łączyć się nie mogą, non subsidio Charitativo pomagali,
daiąc na co kogo stanie do kassy, oraz onym ze rozgłoszenie
tego Uniwersału i pobudki na Ambonach i kazaniach zalecam.
Dziedzicom Zaś i quocunq titulo Possessorum Dobr W Woiewodz-
twie Krakowskiem, Obwieszczam, azeby każdy w należytym
porządku Woiennym ludzi uzbroionych miał, i Onych z odebra-
niem Ordynansu mego, tam gdzie z Woyskiem znaydować
się będę przystawił.
Ci zaś ktorzyby zadosyć temu uniwersałowi nieczynili, lub
Jego rozgłoszenie tamowali, takowych Osoby i Maiątki Ostro-
ści Woienney doznawać będą.
W Miastach Item Miasteczkach i Wsiach Krolewskich, Wszem
Prezydentom, Burmistrzom, Woytom. Land Woytom, Sołtysom,
Dwornikom, i jakiego kolwiek nazwiska przełożonym obwie-
szczam i nakazuię, aby podobnież ludzi zbroynych przygotowa-
li, i za Ordynansem wydanym do Obozu mego przysyłali, i za
Ordynansem, a dla przechodzącego woyska wgotowości do
dawania Furażow i Sufficiencią wszelką mieli.
Żeby zaś pod Imieniem Kommendy swawolne kupy nie łączyły
się, każdy z Officerow i Kommendantow Rycerstwa mego, Or-
dynansem Opatrzony będzie, on że prezentować wszędzie po-
winien, i wszelką Skromność Zachowac tenebetur, niewymo-
gaiąc nic nad słuszność i potrzebę.
Ten zaś Uniwersał aby do prędszey każdego przyszedł Wiadomo-
ści, po Miastach, Miasteczkach publikowac, i na Drzwiach Ko-
ścielnych, oraz ratusznych przybity bydz ma. Datt pod Gor-
licami d. 24a 7bre 1768o

Marcin Jerzy Lubomirski
mpp

(L.S.)

Z Wołynia pewny List donosi że wMieście Chmielniku przed
dwoma tygodniami Umarł Paroch Ritus Graeco Uniti, ma-
iący na Ukrainie w Smielańszczyznie Dyzunickim Ka-
płanem Syna, ktory post fata rzeczonego Parocha przyby-
wszy do Chmielnika, odebrał od Cerkwi klucze, a zwoławszy
Gromadę, za weyściem do Cerkwi, Sanctissimum z Puszki, Olea
Sacra z swoich naczyń, jako i Obrazy Swiętych, na Ziemie
wiedno mieysce złożywszy, Spalił, i swoim Obrządkiem Za-
czął odprawiać nabożeństwo. Potym skończonym gdy wyszedł
z Cerkwi, Za daniem sobie znać informowanym będąc o wszy-
stkiem Gubernator Starostwa Chmielnickiego, tego Kapłana
kazał poimać, i Związanego cum testimonio od Gromady
do właśney Jego odesłać jurisdikcyi.

Z tegoż

Z tegoż Wołynia donoszą: iż tam d 6ᵒ 8bris Dywizia Moskiew-
ska przyprowadziła do Sampola 700 Konfederatow Krakskich,
Ktorzych daley do Połonnego prowadzą, i tam koło miasta
i Zamku z niewolnikiem rzeczonym fortyfikacie, alias Sypanie
Wałow czynić maią.
Wszczęte na Ukrainie przez Chłopstwo bunty, zaczęły nieco
ustawać, rachuią iednak z przyczyny tych, na Ukrainie
i Podolu przeszło 600 Cerkwi, od Uniy oderwanych.
Z Zytomirza de d 13. Currentis donoszą: Iż niektorzy Xięża Ri-
tus Graeco Uniti Ukrainscy, dowiedziawszy że recedentes od Uniy
manifestem swym zagranicą uczynionym poddaiąc się podzwierz-
chnośći Biskupa Przejesławskiego, w nim że pokładli niewra-
donych otym, remanifestowali się wyrzekaiąc się Schismy,
a cyrka unionem persistendo.
Z Konstantinowa i Latyczewa de d 16ᵃ Currentis donoszą
że w przeszłym tygodniu stanęło Actualnie nad Granicą Pol-
ską kilkadziesiąt tysięcy Woyska Tureckiego, i Ordy 100ᵐ które
udać się ma ku Siczy. Też wiadomości upewniaią że Woyska
Ross: w znacznych Partiach ściągaią się znowu ku Ukrainie.
Od Pogranicza Tureckiego donoszą o Konfederacyi Barskiey
że przy wszelkiem dostatku zostaie, i Turkow ma sobie wielce
przyiaznych, od ktorey widziec się tu daie.

Copia Manifestu konfederacyi Barskiey z Oryginału
Autentycznego przepisana.

My Marszałkowie Status i konsyliarze Konfederacyi Ko-
ronney. Rady, Dignitarze, Urzędnicy, Officialistowie, i Całe
Rycerstwo Korony Polskiey, wraz z Woyskiem Oboyga
Zaciągow w Związku będącym, własnym i wspoł Braci
naszych przytomnych i nieprzytomnych Imieniem czyniący,
zanosiemy Solenny, Uroczysty i publiczny Manifest, w ten
niżey opisany sposob. Niedosyć natem iż w narodzie Pol-
skim, Potencią Moskiewską Wiara S. Katolicka Rzymska
od Starodawnych wiekow nieprzerwanie Panuiąca, przez wpro-
wadzenie Dyssydentskie w Własciwych iest skrzywdzona
i zniksztalcona Ustawach, co iest nayszacownieyszym
Krolestwa Polskiego gruntem. Niedosyć że od śmierci Nayiaśn
Augusta IIIᵒ Krola nieodżałowanego, wszystkie obrady Publiczne,
Seymiki, Seymy, Trybunały, Ziemstwa, Grody, Assessorie, i inne
Sądowe Jurisdikcie, pod Orężem Moskiewskim z poniżeniem za-
niesionych protestacyi są stanowione. Niedosyć iż Prawa
i Swobody ~~Jurisdikcie pod Orężem Moskiewskim~~ narodowi,
przez Seym ostatni pod tym że Orężem Moskiewskiem

Z poniżeniem

z poniżeniem zaniesionych Protestaty, z poniżeniem głosow
Poselskich odprawiony, są zhańbione i zgruntu przewrocone.
Niedość że pod Czas tego Ostatniego Seymu Senatorowie w nie=
wola Moskiewską, Biskupi i Hetmani są zabrani, i dotych
czas zostaią więzieniu. Niedosyć że przez ten że Seym czyli
Traktat Warszawski Xżę Repnin Nayiaśniey: Imperatorowey Ros=
syiska mianował Imperatorowa Grecką Państw wschodnich,
i Xięstwo Kurlandskie od Rpltey gwałtownie oderwał.
Niedość że Gwarancyi od Rpltey wspokoyności żyiącey, Utwier=
domagał się, ktora ta Gwarancia Szczegulnie miedzy Potencia=
ami Woiuiącemi zażywana bydź zwykła, My zas niezkażo=
nemi Traktatami obwarowani i Ostrzeżeni żadnemu na=
rodowi nayminieyszey nieuczynilismy krzywdy. Niedosyć
na tym że Konfederacia przeszłoroczna Radomska obietnicą
poprawy praw i rządow bez Uszczerbku Wiary S: Katolickiey
przez Zdradę Moskiewską iest zwiedziona i Oszukana, ktora na
Seymie Ostatnim, wynalazkim Xcia Repnina, do tey wygurowała
nadentosci, iż nam wolnym Polakom zabroniona iest zadawniona
z Sąsiedzkiemi Potenciami przyiaźń i Konfederacia tak dalece;
że nikomu więcey tylko Potentyi Moskiewskiey według System=
matow Sekretnych w Artykule drugim Traktatowym Subtelnie
Okryslonych, a Porcie Ottomanskiey i Narodowi Polskiemu
szkodliwych, mamy bydź Obowiązani, i do nieprzyzwoitey ie=
dnomyslnosci przyciśnieni, a przeto do złamania Traktatow
Oliwskiego Wersalskiego, Prutskiego, Karłowickiego (: ktorego
nayiaśnieysza Porta bydź Warunkiem ofiarowała się:) i innych
zastarzałych Sojuszow przymuszeni, ktore do Ostatniego kro=
pli Krwi Utrzymywać i bronić winni jesteśmy. Niedosyć
natym że od kilku lat Moskwa kray nasz pustoszy, rabuie,
Fortece, Kościoły, Dwory i Maiętnosci zabieraniem Ammoni=
cyi, Bogactw, Sprzętow ruchomych i nieruchomych, niszczy
i zagranice do własnego wywozi kraiu. Niedosyć że kilku=
nastu Obywatelow Wdztwa Kijowskiego godnych i zacnych,
po wziętym mieyscie Barze, nie przyiacielskiem Spo=
sobem do Kijowa w kaydany taż potencia Moskiew=
ska, za Absolutnemi Xcia Repnina ukazami z roznych
przeiętych expedycyi nam wiadomemi, zapędziła. Nie=
dość że w Wdztwach Ukrainskich, własne nasze Dzie=
dziczne Chłopstwo zbuntowała, i z tym że chłopstwem
złączywszy się, na kilkadziesiąt tysięcy nie przepu=
szczaiąc niewiniątkom, ludzi wyrznęła i wytraciła.
Niedość że JW. Mączynskiego Kasztelana Sieradzkie=
go. godnego i zasłużonego w rzeczy Pospolitey Senatora

w Własnych.

w Własnych dobrach po kilkakrotnie Zrabowała, Zniewagi Obelgi, bicia, rąbania, Spisami Kłucia, iadącemu do Grodna Sieradzkiego w Miesiącu Czerwczu popełniła, na honor Jego i Zycie następuiąc z Oyczyzny za Granice wypędziła. Ale ieszcze Ize Repnin pod Imieniem Nayiaśnieyszy Imperatorowy wydał deklaracią w Peterburgu na dniu 14 Sierpnia w roku teraznieyszym datowaną, a w Warszawie drukowaną, a Zeby Woysko Moskiewskie Zamiast ruszenia się do swego Kraju, bawiło w Polszcze, i Gwarancią nie pretendowaną pod pretextem spokoyności publiczney utrzymywało. My więc z Konfederowaney Rzptey Stany przed Bogiem i Całym Swiatem stosuiąc się do dawnieyszych naszych Manifestow Publicznych, O Całość Wiary S. Katolickiey Rzymskiey, o Całość Wolności, Praw, i swobod naszych Oyczystych, O trwałość nie wzruszoną Traktatow Sojuszow, i wszelakiego Z narodami Zawartego Przymierza, O Całość Praw względem Wolney krolow naszych bez Oręza Moskiewskiego Elekcyi. O Całość Wewnętrznego i Zewnętrznego Pokoju, ktorego wzruszać nie chcieliśmy ani myśleliśmy nie spuszczaiąc się na zadne deklaracie Rossyiskie, O Zrabowanie Swiątnic Boskich, Fortun Szlacheckich, Miast i Dobr naszych, o Zbuntowanie Chłopstwa, Zapobiegaiąc dalszym dla innych narodow i naszego Polskiego niebezpieczeństwom Oczywistim, oraz na zawoiowanie Całey Europy Zamachom, na fundamencie wyżey rzeczonych Traktatow Uroczyście Zawartych, Solennie Manifestuiemy się i protestuiemy. Działo się w Dańkowcach dnia 12 8bris 1768°.

Michał na Krasnym Krasiński Podkomorzy Xięstwa Mazowieckiego Ziemi Rozany: Marszałek Konfederacyi Generalney Koronney

Jan Męczyński Kasztelan Sieradzki

J. K. Potocki Podczaszy W. X. Lit. Gen. Lauter. Chess: Regimentu Dragonij Marszałek Wwdztw Kijowg. Ruskieg. Wołyng. i Podolg. Regimentarz Generalny.

J. Pułdawski Pisarz Nadw. Korg. Warecki etc Starosta Kawaler Orderu S. Krzyża, Marszałek Związkowy Woysk Koronnych.

Woyciech

Woyciech z Werbna Rydzynski, Stolnik Poznanski, Pułkownik Hussarski Marszałek Tegoz Wdztwa

Konstanty Gołuchowski Konsyliarz Konfederacyi Koronney.

Adam Mrozowicki Sta Stęgwilski Rothmistrz Chorągwi Pancerney Konsyl: Konfe: Korony: Regimentarz Partyi Podolskiey.

Xawery Puławski Sta Augustowski Wdztwa Podol: Pułkownik Konsyliarz Konfe: Korony:

Daniel Jozef na Kocharach Kochański Konsyliarz Konfederacyi Koronney.

Wawrzeniec Potocki Chorąży Znaku Pancernego Konsyliarz Konfederacyi Koronney.

Ex Actis Confederationis Regni Generalis extraditur

(L.S.)

Religoe subscriptiones permultae Illmorum Consiliariorum reperiuntur in Manifestatione Generali.

Hiacynthus Antonius Rola Kochański Confederationis Regni Generalis Consyliarius et Secretarius mpp

Copia Listu Czyli Excerpt Xcia Wwdy Wilenskiego do Xcia Repnina Posła Moskiewskiego de d 14. 8bris

Wzburzona naprzod w Koronie niespokoyność, gdy prawie całą Litwe do podobney rezolucyi pobudziła, ato nieszczęscie i mnie wprawiła, że po zabraniu milicyi moiey, przez liczne Konfederacyi nowogrodzkiey Zmudzkiey, i jnnych Związki, w Areszcie Zostawać muszę, ledwie uprosiłem że mi pozwolono o tym listownie W Xcia Mości upewnić, i oswiadczyć moią dawną ku niemu przychylność, a jako daleki byłem od wspomnionych Związkow, tak upewniam W Xcia Mość że ile możności starać się będę rekoncyliawać do Zbawiennych myśli wszystkich Obywatelow, Żeby zaś snadniey myśli moie były uskutecznione, racz W Xca Mość przy poważney swoiey Interpozycyi przełożyć Nayjaśn: Monarchini swoiey, Żeby ta przez wspaniałość Serca i Umysłu swego, dla snadnieyszego Uspokoienia Narodu całego Polskiego i Litewskiego raczyła offiarować Medyacią, i jak nayskutecznieysze srodki do rekoncyliacyi, Większe albowiem ztąd nie smiertelney sławy mieć będzie zaszczyty. &c.

Po tey odebraney Expedycyi Xżę Repnin nietylko pokazał nieukontentowanie, ztakowego postępku Konfederacyi Litewskiey

tewskiey. ale tez rekrutowanie Woyska przez Xcia Radziwił-
ła naganne bydz osądził.
Z Grodna de d 18° Currentis donoszą: że pod Niewirezem
była podjazdowa Akcia, w ktorey nieco pierwsza straz a ra-
czey Pikieta Xcia Radziwiłła porazona i z placu zpędzona
została od Moskwy z utratą dwuch Armatek polowych,
lecz sukkursem Konfederacyi wsparci i swoie dwie Arma-
tki odebrali, i tysiąc kilkaset Moskwy na placu położy-
wszy trzy Armatki moskiewskie zabrali, gdzie JPan
Generał Jsmailow Kommenderuiący dwa razy kleyzerowa-
ny, o kilka mil cofnoł się.
Z Berlina de d 1ª 8bris Krol Jmść Pruski z Krolową
JeyMcią i prawie całą swoią nayiaśnieyszą Familią
trzymał do Chrztu Syna JP. Skorzewskiego Porta Leutnanta
i Szeffa Regimentu Dragonij Koronę. Poskończonych Ceremo-
niach Krol Jmść darował temu Dziecięciu Szpadę złotą
Bryliantami Kameryzowaną z Port Epe Pruskim złotym
przez co go kreował w Woysku swoim Officerem.
Z Wiednia d 25° 7bris. Nowy Poseł od Dworu Francuskiego
do Porty Ottomańskiey JP. de St. Priest, dnia onegdayszego
stanąwszy tu miał u Cesarza Jmści prywatną Audiencią,
po ktorey nie odwłocznie dalszą przedsię wziął podroz lądem
do Stambułu.
Z Konstantynopola d 19ª 7bris. Artylleria i Ammonicie
Woienne z tąd na Czarne Morze wysyłaią, oraz wyszedł roz-
kaz do Arsenału, aby wszystkie okręty Woienne w doskonałym
znaydowały się stanie.

Z Warszawy d 3° 9bris

Niesie pogłoska że Ich Mość PP. Szwedzki i Duński Re-
zydenci u Dworu tuteyszego, maią w krotce do oddalenia
się z tąd, odebrać rozkaz od Monarchow swoich.
Liczba JchMciow PP. Senatorow, Ministrow i Posłow
na Seym blisko następuiący do tąd się tu nie pomnaża,
spodziewaią się iednak iz w tych dniach wiele przybędzie
gdyz dla nie ktorych stancie już są naięte.
Die 1ª Currentis nadbiegł tu Kurier z Chocimia z Expedy-
cią do JP. Benoe Ministra Krola JMci Pruskiego.
Kommissia Skarbowa Koronna odebrała wiadomość
z komory Dobiegniowski iz JMP. Malczewski Marszałek

Konfederacyi

Konfederacyi Wielkopolskiey wziąt od Pisarza teyże Komory Ztt. Polg: 10 Za rewersem tegoż JmP. Malczewskiego.
Z Poznania donoszą de d 20a 8bris że na Traktach w Okolicach tameczznych przejazdy niebezpieczne. Konfederaci gwałtem Szlachtę biorą, i Panowie Pachołków wzbroynych dawać muszą.
Dał się tu Widzieć Uniwersał JP. Kiedrzynskiego w Aktach Sieradzkich Oblatowany, jako sequitur.
Actum in Castro Sieradiensy Fa 4ta Ante Festum SS. Simonis et Judæ Apostolor: proxima Videlicet d 26a 8bris 1768.
Ad Officium et Acta præsentia Castrensia Capitanealia Siradiensia, personaliter Veniens Mgfcus Adalbertus Kiedrzyński Confœderationis Majoris Poloniæ Rothmagister, Obtulit Officio præsenti ad Acticandum, ac hic Suice ingrossandum Literas Universales, per se Offerentem ad Palatinatum dyrectas, manu eiusdem Offerentis et Aliorum Subscriptas Tenoris Sequentis.
Woyciech z Kiedrzynek Kiedrzynski Obywatel i Indygena Wdztwa Sieradzkiego Kawaler Związku Krzyża S. Korony Polskiey. Rothmistrz z Konfederowanego tegoż Stanu.
Miarkuiąc Oziębłość w nieczutych tey Oyczyzny Patriotach i Jey Senatorach, oraz, we wszystkich Dygnitarzach Ku Obronie Religij S. Katolickiey Rzymskiey, a widząc dostatecznie z przymierzony na Obronę tego Stan Rycerski, Jego przykładem w Wolnym Narodzie Wolny Szlachcic, poważam się niniejszy moy pod tug rozpoczęty Konfederacyi Radomskiey, przez różne wniey salwy wszystkich postawione, wydać do tego Wdztwa Sieradzkiego (: stosując się do dawnych uniwersałów Konfederacyi Barskiey:) Uniwersał, czyniąc wiadomo Każdemu: Iż Umysł ludu z Konfederowanego prawem przymierzem Ku Obronie Religij S. jest wzruszony, i wszyscy Pospolitem ruszeniem Oyczyznę Ucalić pragną. Przeto kto miłośnik Oyczyzny, kto z Braci y wspoł Ziomkow naszych Duchem Cnotliwem tey tchnie Religij i kto blask Cnoty Swych przodkow Ostatnim Omieć nie chce upodleniem a Wiarołomcom w tup poddać się, więc Possessionaci wczasie dni pięciu z Pachołkami w barwie Zielonej lub granatowey, z woiennem wszelkiem Moderunkiem, Ubogi zaś Bracia nasi, Sami na Koń wsiadać maią. Z Dobr Zaś Krolewskich i Duchownych, tak że w tym czasie wyprawy porządne z Moderunkami dostatecznemi i Końmi do Woyny Zdolnemi i ludzmi (: dziesięciu Gospodarzow Składaiąc

na jednego.

141

na iednego we wsiach:) Possessorowie lub rządcy wydać powinni.
A gdy by ktorego, podłość Animuszu (: obojętnym chcąc kończyć
trybem Życie:) Strachem ruiny i Utratą Maiątkow przez rabunek
nieprzyiacielski, od tey Sławny dla Potomkow naszych od-
dalała czynności, przeto my protestuiemy się przed Bogiem
i całem Swiatem, oraz każdemu oswiadczamy: że gdy Życie
nasze ku Obronie Tey S. Religiy Katolickiey Rzymskiey,
nad wszystko dobro Swiata nayszacownieysze, Konwektuie-
my, wspolnie Braciom naszym Folgować nie będziemy, i Ow-
szem takowych Scigać oswiadczamy się, woląc Całą Oyczyznę
naszą widzieć w popiele, niż Stracić gnuśnie i Dobrowolnie
Wiarę i Wolność. Wszystkim przytym Jurisdikciom i Trybu-
nałom dla Sposobności wsiadania na Kon'kurs zamuiemy,
i kto by od tąd ważył się z Sędziow lub Deputatow Sądy
odprawować, dalekiem Cnoty i Charakteru Stanu Rycerskie-
go tym uniwersałem bydź poczyniemy, i za nieprzyiaciela
Oyczyzny poczytuiemy z tym iednak Oswiadczaiąc się
obowiązkiem: że ktoby duchem nie Cnoty, bez Ordynansu,
Kommendy ważył się kogo Aggrawować niszczyć i pustoszyć,
extorsie i Uciski czynić, takowych my sami za doniesieniem
(: co i każdy Possessor może:) łapać będziemy, i onegoż karą
przyzwoitą, bez żadnego względu na Powinowatych i Przyia-
ciol, szczegulną Sprawiedliwość za Cel Cnoty i dostoieństwa
narodu biorąc Obowiązuiemy się, podług Ustaw dawnych
przeciw takowych prawem Narodu naszego Obmyslonych. Po-
datki wszelkie z Miast i Wsiow, tudzież Cła Rzpltey aby nikomu
niebyły oddawane, tylko za Uniwersałem Marszałka Konfede-
racyi tegoż Wdztwa, ktorego sobie w Pospolitem ruszeniu
Bracia nasi Obiorą, a to na potrzeby Woienne, i Supplement
Ludzi siebie Supplementować nie sposobnych, a z Ochotey
usławny ku ratunkowi Oyczyzny dążących. Moc i Władzę Kom-
missyi Woyskowey rządzenia Woyskiem, Kommissyi Skarbowey
rządzenia Skarbem i onegoż odbierania, do rezolucyi wszystkich
Stanow wszystkich Stanow w Pospolitem ruszeniu suspenduie-
my, i aby od tąd Wdztwie naszym swey Jurisdikcyi nie roz-
szerzali, tak nad Woyskiem od Wdztwa naszego płatnem
iako też nad Skarbem Wdzkiem iakimkolwiek Sposobem
uchwalonym, zakazuiemy.

Woyciech Kiedrzynski Rothmistrz
Konfederacyi Wielkopolskiey.

Franciszek

Franciszek Gliszczyński Porucznik
Konfederacyi Wielkopolskiey
W Grzybowski Chorąży Konfederacyi Wiel-
kopolskiey.

Z Krakowa de d. 26. 8bris donoszą, iż Jmć. Garlicki w konfede-
racyi krakowskiey zostaiący, po poddaniu krakowa a raczey po wzię-
ciu onego przez zdradę, był wraz z Konfederatami w Sierota
niewolą zabrany, i przez Moskalow wraz z innemi do Połonne-
go prowadzony, w Zamosciu na noclegu koło kibitkiey (: w ktorey za-
sznurowany siedział :) Wartuiących uproszonem winem popoiwszy,
o puł mile do lasu uszedł, i tam dwa dni na drzewie przesiedziaw-
szy, a szukaiących go Moskalow, gdy iuż z nich żadnego niewidział,
przebrany, roznemi scieszkami, i sposobami, dostał się szczęsliwie
do Konfederatow krakowskich w Granicy węgierskiey znayduiących
się.

Nadesłany też tu iest uniwersał (: a raczey onego Copia :)
JP. Bronickiego Skarbnika Wieluckiego

Jakub Korwin Bronicki Skarbnik Wielicki, Porucznik
Znaku Pancernego. Marszałek Sub Altern Przeswie: Konfeder:
Wdztwie Ruskiem, Partyi Małopolskiey Generalny Regimentarz.
Wszem w Obec i kazdemu z Osobna. JOO. JWW: WW: Jchmsćiom
Panom Senatorum, Dygnitarzom, Urzędnikom, Officialistom,
Woytom, Landwoytom, Obywatelom tak Duchownym, jako
i Swieckim, Przeswietnego Wdztwa Ruskiego, przy zaleceniu
chęci i Usług moich, do wiadomosci ninieyszym Uniwersa-
łem podaię. Iż kiedy z Woli Serc Braterskich, powierzone
mi są rządy wszelkie. Ku Obronie Wiary S. i Wolnosci Na-
rodowey, a złosć Woysk Ross: w szkodzeniu nayokropnieyszym
sposobem, Cney tey Oyczyznie wzmagać się usiłuie, i
iuż włożyć niewoli Jarzmo przez wyiw…ienie bronią potwier-
dzenia, gwałtownych swych Dyspozycyi, przepisanych nam,
na Ostatniey niepraktykowaney od wiekow pełnomocney Komi-
ssyi, iawnie stara się. Abyście wzbudziwszy w Sobie Przod-
kow naszych przykładna o Wiarę gorliwosć i miłosć do Swo-
bod Oyczystych, nie zważali na utratę pozostałych maiątkow,
ale krotkiey a Wrodzoney podiąwszy się Wienney Nuży, dla Otwo-
bodzenia Sobie i Potomkom zawsze Słodkiey od Wiekow Wolnosci,
tudzież Zemszczenia się złupionych Kosciołow, odzyskania Wydartych
Fortow, Ochotnie na szafę niesli Życie i dobra swoie, a jako
nayprędzey kazdy z ludzmi według proporcyi Substancyi, w dobrym
Woyskowym porządku sami na Koń wsiadali, lub wyprawy
Zgodne do czynnosci Woiennych, na mieysce gdzie się Par-
tia moia znayduie, nie odwłocznie stawili, pomiętaiąc na
przysięgę, od ktorey żaden gwałt odciągnąć nikogo niemoże.
Przytym Funkcyi Posełskiey na ten sam nader szkodliwey
wszelkiem sposobem niech kazdy unika, a to pod rygorem na
przeciwiaiących się.

142

przeciwiaiących się memu Obwieszczeniu, w konfederacyi i Związ-ku naszym opisanym, tudzież pod Uznaniem każdego takie-go, Za Oczywistego nieprzyiaciela Oyczyzny. Ten zaś Uniwer-sał, aby do wiadomości publiczney doszedł ma bydź Z ambon, i od Burmistrzow po miastach publikowany, i daley odsyła-ny. Dat w Obozie naszym pod Wyrawą d 16a 7bry. 1768o

Jakub Bronicki

Z Kamieńca de d 24a 8bry. donoszą: Iż z dyspozycyi kommen-dy JMP. Branickiego wysłano kilkunastu Ułanow z Offi-cerem do Wsi JP. Puławskiego Starosty Wareckiego, na Wybra-nie Prowiantow, gdzie bez Ordynansu kilkudziesiąt Konfederatow Barskich z Za granicy przez Dniestr przepłynowszy, i do tey Wsi przypadszy, trzech Ułanow zabili, a 8 z sobą wziąwszy, na odwrot za Dniestr przeprawili się do swego Obozu.

JP. Witte Kommendant Kamieniecki Obwieście kazał, przy odgłosie Trąby Obywatelom Kamienieckim, aby się we wszelką przysposobili Żywność, obawiaiąc się iakowego Obleżenia.

Konfederacia Barska z Wołoszczyzny przez Dniestr na granice Pol-skie, iuż wkrotce przeprawiać się ma w kilkunastu mieysach, z liczną Assystencią Woyska Tureckiego, a JP. Branicki w Dunajowcach, w Znaczney zdrowia słabości zostaie.

Uniwersał a raczey Ordynans od Konfederacyi Barskiey Woysku Koronnemu Utriusq; authoramenti.

My Marszałkowie Status i Konsyliarze Status z Konfedero-waney Rpptey.

Gdy my się nie bez podziwienia Zapatrzyli, na Ordynans Kommis-syi Woyskowey Warszawskiey dnia 10o Czerwca Roku teraznieyszego, JPa Krzyckiemu, Znaku Pancernego JMPa Potockiego Podczaszego W. X. Litews. a ninieyszego Regimentarza Generalnego Woysk Ko-ronnych, Porucznikowi Wydany, a ręką JMPa Kazimirza Granow-skiego Wdy Rawskiego podpisany, i Wydrukowany, doczytalismy się wnim niesprawiedliwego obwinienia JP. Rydzynskiego Stolni-ka Poznańskiego i Marszałka Konfederacyi tegoż Wdztwa, a Półko-wnika Chorągwi Husarskiey, Xcia Jmści Adama Czartoryskiego, Gene-rała Ziem Podolskich, że z Chorągwią Gospodarstwa swego, z miasta Nity ruszył, i inne Chorągwie do ruszenia z lokacyi swoich pobudził. Wzmiankowane są wtym że drukowanym Ordynansie Konstitucie 1590mi i 1717mi de dyscyplina Military, o władzy Hetmanskiey, in Voluminie Legum Znayduiące się. Ale przepomniano że od Zygmunta I. w Koronie, dana iest Buława W. Litews. Miko-łaiowi Radziwiłłowi. Ta więc powaga od Przerzeczonych Czasow w Hetmanach będąca, Czternastu Konstituciami, a mianowicie Sey-mem Traktatowym Anni 1717mi tudzież Seymem Ordynaryinem 1726ti Utwierdzona, zdaie się bydź i oczywiście pokazuie się Zwątło-na, przez wyznaczoną w Roku 1764tym, a na Stanach Rpptey Bronie mowskiewska

Moskiewską wymuszoną Woyskową Kommissyą, przez ktorą Bu-
ławy poniżywszy, ta czynność nie zgadza się wcale z Konstytuciami
wyżey wytknionemi, a osobliwie z Konstytucią 1709° i innemi
Powagę i Władzę Hetmanow Oboyga Narodow Umacniaiącemi, et
dyscyplinam militarem Surowo obostrzaiącemi. My więc z Konfe-
derowane Rzptey Stany, Wiary S. Katolickiey Rzymskiey, Wolno-
ści i Praw Staropolskich broniące, Władzy Hetmana Krokiem nay-
mnieyszym nieodstępuiące, Wydaiemy ten Ordynans JWW. JWW.
WW. Ichmościom PP. Komendi Wielkopolskich, Małopolskich i Ma-
łopolskich i Pruskich, Rothmistrzom Pułkownikom, Porucz-
nikom, Chorążym i Kompanij Polskiego Zaciągu, Tudzież wszystkich
Generalnie Fortec i Regimentow Kommendantom, Generałom, Puł-
kownikom Oberszt-Leytnantom, Majorom, Kapitanom, i całemu Ry-
cerstwu Utriusq Authoramenti, iako też Woysku Województwach z Kon-
federowanych, o Wiarę i Wolność pomnażaiącemu się, a żeby za oder-
braniem onego, Ichmość Officerowie i Kompania, Ktorych Chorągwie
Hussarskie lub Pancerne znayduią się w Konfederacyi będących;
lub Ich Kommendanci, każdy pod swoie własne Kommendy i spa-
cio trzech tygodni, pod utratą rangi, Regestrow i szarż bądź Pol-
skich bądź Cudzoziemskich Stawali. Te zaś Chorągwie Hussarskie
i Pancerne, tudzież Regimenta Piesze i Konne, ktore ieszcze
na zwykłych zostaią lokaciach nie słuchaiąc Ordynansu Kommis-
syi Warszawskiey, stać poty na mieyscu maią, poki Ich nie zay-
dzie Ordynans od Prześwietney Konfederacyi Koronney, do ktorey
albo do JW. JMPana Joachima Karola z Złotego Potoka Potockiego
Podczaszego W. X. Litt. Trębowelskiego &c. Starosty od Stanow z Kon-
federowanych, Wyznaczonego Woysk Koronn Generalnego Regimen-
tarza, Sławą i męstwem i dzielnością z Godnych swoich przodkow
i z własnych przymiotow Zaszczyconego, Rapporta naydaley
w Czterech niedziel czasie od każdego Authoramentu przysła-
ne bydz powinny. Zapobiegaiąc zatym Całości Żołdu z Ćwier-
ci Marcowey, i Septembrowey, tudzież Hyberny tegoroczney Woy-
ska Koronnego (: includendo Płace dla Regimentow zaległo:)
ninieyszym Ordynansem mocno Ostrzegamy, aby też płaca Woy-
sku Koronnemu Komputowemu w Konfederacyi będącemu
Konstitucią 1717mi Obwarowana, i naznaczona w Zupełney
Została Całości. Inaczey Prześwietne Województwa Reportitiom
podległe, albo Komu będzie należało do odpowiedzi i res-
tytutij będą przynaglone. Co wszystko pod Animadwersią
Artykułow Woyskowych i Podsieu chronnym Sądu Konfe-
derackiego rygorem Surowo Zalecamy. Dziatone w Dan-
kowcach d. 1. 8bris 1768°.

Subscriptiones permulte in Originali reperiuntur

Od Pogranicza.

Od Pogranicza Tureckiego donoszą że Porta zupełnie rezolwowana Woynę toczyć z Rossyą. i że o takowym przedsięwzięciu Cudzoziemskie Dwory uwiadomiła.

Z Mohylowa de d. 23.o 8bris donoszą. Iż przed tygodniem przybyło do Baszy Chocimskiego dwoch Delegatow od Kommendy JW. Branickiego Łowczego Koronnego, z Żądaniem, aby JW. Giżycki u Konfederacyi Barskiey w detencyi będący, był wydany. A że pod Wieczor przybyli, przyiął onych pięknie, i wszelką wygodę dać kazał. lecz tey że nocy Samey Z Stambułu nadeszła Sztaffeta, do wspomnionego Baszy, ktora znaczną w nim Sprawiła odmianę, ponieważ nazaiutrz zaraniuteńko obieżdżał Konno fortifikacie i Woyska, a potym wezwawszy do siebie wspomnionych delegatow przez Tłomacza to Im oświadczył. Ja dziś nie ten iestem co wczoray. za Korespondencie JW.u Branickiemu dziękuię, i żeby mnie daley zaniechał przełożyć mu proszę. to oraz oznaymuię iż z Rzpltą z Konfederowaną trzymam a daiąc oney protekcią nayminieyszey JEy niedam Uczynić krzywdy. Już to iest Sąsiadom Wiadomo, że Rossyi od Porty naszey iest wydana Woyna, a kto z Moskwą trzyma przeciwko nam iest.

Z Winnicy de d. 10.a 8bris donoszą że bunty na Ukrainie już ustały, z Chłopstwa Zaś ktory pomocnikami byli Haydamakow do Zaboystwa, powynosili się, za granicę do Moskwy. W głębszy Ukrainie koło Korsunia, lubo Haydamacy grassować nieustaią, iednak nadworna Milicia Hetmana W. Koronnego 200 Ludzi z Białego Stoku do Starostwa Bohusławskiego pomaszerowała, ktora przymusi tych Hultaiow do cofnienia się. JMP. Ostrowski od konfederacyi Barskiey przybywszy z Zagranicy, Uczynił recess od Teyże w Grodzie Winnickim. kilka Chorągwi Polskich było intencionowanych odstąpić od konfederacyi Barskiey przybywszy z Za granicy Uczynił recess od Teyże w Grodzie Winnickim. kilka Chorągwi Polskich było intencionowanych odstąpić od konfederacyi Barskiey, lecz JP. Puławs[k]i Starosta Warecki ieszcze one Utrzymywał Swoią perswazią.

Z Litwy donoszą. iż JMX. Towianski Suffragan Białocerkski znayduiąc się na Wizycie w Orszy, udany był przed Moskwą, iakoby do Związku Szlachtę tameczną zachęcał, przeto gdy

Moskwa

Moskwa na klasztor Trynitarski napadła wktorym rzeczo-
ny Stał Suffragan, aby onegoż wzięła, On zdrugiego Piętra
oknem wyskoczył, zktorego upadku nazaiutrz miał się z tym
rozstać Swiatem. Namowy zas tey Autorem iest zapewne
Konicki Biskup Mochyłowski Dysunit.
Item piszą: że po dwa razy w niektorych Mieyscach tam ze
zaszła krwawa i zwawa bitwa Między konfederatami i
Moskwą cum clade Ostatnich.
I tym nieomylnie upewniaią iż Moskale z Całey Litwy dy-
wiziami sciągaią pod nieswież, gdzie konfederatow rachuią na
kilka Tysięcy procz Milicyi Nadworney Xcia Radziwiłła.
Lecz tez niektore Listy upewniaią że rzeczeni konfedera-
ci w Nieswiezu znayduiący się, za przybyciem JP. Hara Putko-
wnika Moskiewskiego, a za konniwencią czyli odstąpieniem Xcia
Radziwiłła Wwdy Wilenskiego od utrzymywania konfederatow,
ciż za uczynionem recessem od konfederacyi Do Domow wol-
no puszczeni, pominionego zas bezecnego recessu tenor iest
taki:
My nizey na podpisie Wyrazeni Oznaymuiemy tym naszym
formalnem recessem, iż lubosmy się złączyli do Buntu pod-
niesionego w Nieswiezu, przez złe intencie Maiących wspoł
Obywatelow, dążącego do wzruszenia pokoju w Oyczyznie,
lecz widząc teraz złosliwe onego przedsięwzięcie, od niego od-
stępuiemy, odrzekamy się, i przyznaiemy wszystko to, co przez
ten Bunt uczyniono, za przeciwne Prawom i konstitucyom
Rpptey, ktorym powinni jestesmy i chcemi we wszelkiey
Obszernosci bydz posłusznemi. In Fidem quorum czyniemy
ten recess przeciwko naszemu przeszłemu postępkowi a dla
większey wagi zapisuiemy on w Grodzie z podpisem własz-
nych rąk naszych Datt w Nieswiezu d. 29 8bris
1768° Anno.

Michał Pac Starosta Ziotowski
Dominik Raytan Podkomorzy Nowogr:
Woyniełowicz Obozny Nowogrodz:
Bohdanowicz Starosta Kowalewski
Tadeusz Legowicz

Oraz

Oraz nastąpiły podpisy wielu innych.

Inne iednak konfederacie w Litwie rozpoczęte, Stateczne w swoim przedsięwzięciu po rożnych mieyscach znayduią się.

Dnia 20 8bris: przyszło do Grodna 200 Piechoty Moskiewskiey. która na wielkiey ma się Ostrożnosci, gdyż po Uderzeniu Czapstrzyku, ieżeli ieden kto po mieyscie idzie, pod Wartę zaraz biorą, a gdyby kilka razem szło, maią ordynans Strzelać do nich. Przeto po wszystkich Ulicach Forwachty w nocy Stoią Moskiewskie, i przewoz na Niemnie trzymaią.

Z Berlina d 15ta 8bris. Temi dniami Osm Statkow Prochem Naładowanych, z tąd do Sląska transportowano, na iaki Koniec? niewiadomo.

Z Konstantynopola de d 22° 7bris: Cesarz Turecki przeniosł się na rezydencią z Stambułu do Adryonopola według Zwyczaiu tych Monarchow ktorzy się wczasie Woyny tam lokowac Zwykli. Oraz kazał tam upiec milion Funtow Sucharow, dla Woyska nad Dunay Sciągnionego.

Z Warszawy d 10 9bris

W Niedziele przeszłą Xzę Jmsc Prymas publiczny uczynił wiazd do Zamku Krolewskiego, dla mienia Audiency u J.K. Mci podług Zwyczaiu przed następuiącym Seymem. na ktorey przełożył, iż ten dla małey liczby Posłow przytomnych, nieprzechodzącey Czterdziestu, a dla nie przytomnosci i jednego z Prowincyi W. X. Litt: na ktorą koley Laski Seymowey, Zaczynac się niemoże. Wokowani przytomni Senatorowie popołudniu i Ministrowie do Gabinetu Krolewskiego toż samo co y Xzę Prymas radzili.

Na Iutrz to iest d 7a Currentis, Ziechawszy Posłowie do Izby Poselskiey, gdy do godziny drugiey z Południa wnieyże pomnożenia liczby Swoiey niewidzieli, Wysłali z pomiędzy siebie JPana Kluszewskiego do J.K. Mci Chorążego Prasnyskiego qua pierwszego z Prowincyi Małopolskiey i Woidztwa Krakowskiego

Posła ktory

Posta, ktory na prywatney Audyencyi doniost Nayiaśnie: Panu, Mała bydz liczbę z korony Postow, a z Litwy zadnego, Przeto Krol Jmść sam oznaymit na Pokoie Zgromadzonym: Poniewaz Postow niemasz, więc i Seym bydz niemoze. Tym Więc Sposobem Seym bez początku zakończyt się.
JMP. Branicki Łowczy W. Koronny w krotce tak głoszą speratur do Dworu.
Iest tu odgłos ze od Porty Ottomanskiey przysłany iest Manifest czyli deklaracia Oswiadczaiąca Protekcią dla Konfederacyi i ogłaszaiąca Moskwie Woynę, lecz ta in Publicum niewychodzi.
Z Wielkiey Polski donoszą: Iz po miedzy Wieruszowem i Kępnem, prymis tego miesiąca była znaczna potyczka konfederatow z Moskwą kommendy JP. Drewicza Majora wtym ze Woysku, gdzie przez cały dzien trwaiącey bitwy, z Oboyga Stron legło dosyć na Placu, z Awantazem iednak Konfederatow, gdzie i sam JP. Major Drewicz miał zginąć. W drugim mieyscu miedzy Gnieznem i kzeynią JP. Malczewski kommende Moskiewską w niewielkiey ilości poraził. W Wdztwie Sieradzkiem znacznieysza jak przedtym z bierze się konfederacia, pod kommendą JP. Kiedrzynskiego.
Z Torunia d. 29.a 8bris: Regiment Infanteryi JP. Suchatyna w przeszłym tygodniu tu Stanąwszy od Malborka, za odebraniem wiadomosci o Szerzącey się coraz konfederacyi Wielkopolskiey, dla Onegdayszego (: zostawiwszy w Spiesznie tuteyszym bagaze:) ku Inowroclawi pospieszył, zkąd chociaz w Okolicach tuteyszych, onegdayszey nocy znaczne Strzelanie słyszano, iednak do tąd o Zadnym przypadku niemamy wiadomosci.
Od granicy Węgierskiey donoszą ze za pędzonych się w Granice Węgierskie za konfederatami Moskalow, dwoch Konfederaci zabili, a 4. zywcem poimanych do wiednia odestano.
Z Kamienca de d. 20 8bris: donoszą: Iz JP. Witt Jenerał i kommendant Fortecy kamienieckiey, do Wszystkich Urzędnikow rozpisał, aby przybywali iak nayprędzey dla bezpieczenstwa Swego do Fortecy, ktora w krotkim Czasie gdy będzie zamknięta, do tey potym nikogo wpuszczac, ani z niey wypuszczac będą. Tenze Pan Witt postał dwa Kanarki

Dalszy.

 145

Baszy Chocimskiemu w Prezencie, ktory wdzięcznie on przyiąwszy. Wzaiemnie mu niezliczonych do Kamienca deklarował Spiewakow.

Z Latyczewa d 30 8bris piszą: Iż d 24o Ejusdem nadszedł Ferman z Stambułu do Chocimia potwierdzaiący Woynę przeciwko Moskwie, Ważę oraz tych za nieprzyiacioł ktorzy Moskwie sprzyiaią. a po ogłoszeniu takowego Fermanu ustały Korespondencie przyiacielskie między JP. Branickiem. a Baszą Chocimskiem. Nazajutrz konfederaci Barscy wpadli na tę Stronę do Wsi Babina w kluczu Zwanieckim leżącey. tam wszystko Zabrawszy Zywnosć; na odwrot cofnęli się. Wyszły oraz Uniwersały od J.WW: Marszałkow Barskich. aby Obywatele Wdztwa Podolskiego, do Zwańca Furaże zprowadzali, poniewaz wtych dniach wszystko Woysko z Turkami sciągnęło się iuz nagranicę. Poznieysza Wiadomość twierdzi, że w okolicy Zwańca, na granicy iednak swoiey znayduie się Turkow 20000, a koło Chocimia, Benderu i Oczakowa 150m Woyska Tureckiego rachuią. do ktorego Obozu kilka Bryk po 6. Wołow samych kaydanow zprowadzono. Donoszą także że 20m Tatarow pod Kommen JmP. Potockiego Podczaszego Litt: oddano.

Od Pogranicza Tureckiego Upewniaią: że Tureckie Woyska, iedne w moskiewskie Państwo wkroczyć maią, drugie na Pograniczu Polskim zbroyne w gotowosci na obronę konfederatow, gdy by li przez kogo attakowani bydź mieli, Stoią. Jakoż Obywatele Wdztwa Podolskiego od Zwańca, Sniatyna, i innych okolic, Umykaią się ztamtąd z rzeczami na Wołyń. Woyska Polskie tak że rzucaią Stopy swoie ztamtąd ustępuią.

Ze Lwowa Moskwy 2000 wymaszerowało w Podgorze przeciw konfederacyi Sanockiey. ktora w trzech znayduiąc się Dywiziach 2m z konfederowanych liczy, i mieście się na w Starostwie Jasielskim, nowym Sączu, i około Krosna.

Han Tatarski ktory po Smierci Augusta IIIo za Instancią Dworu Rossyiskiego był zrzucony, teraz przez Wolą Cesarza Tureckiego na tęż Godność powrocony został, Więc zaz wdzięczaiąc Cesarską łaskę 200m Ordy dać deklaruie

Excerpt Listu z Podola de d 1a 9bris:

Dziwić się nie przestaię. że ia ktory iuz Utraciłem był nadzieię

dzwignienia

dzwigania się Konfederatom, dis do Ciebie Panenku przystaie, Sądząc: że rozpoczęta Jch robota bezskuteczna nie będzie, jakoz o tym zawsze odbieratem od Ciebie nadzieię. Ostro sobie iednak zaczęta w Swym pisaniu Postępować konfederacia, iak się doczytać mozesz z Manifestu. Uskarżaiąc się etiam i na Seym Elekcionis. O moy Boże gdy oni nato Zakrawaią, to nas wielka w kraiu Czeka Klęska! wszak to koto Chocimia 60^{m}, koto Benderu i Oczakowa 140^{m} w Krymie 20^{m} w gotowosci tego jadu Stoi. Z Chocimia Ormianom i Zydom Ustąpic kazano dla lokacyi Woysk Swoich, a tę gwattem do Polski napieraią się i ciężko aby Jch Kommenda Utrzymac mogta. Basza ów Chocimski przekupiony bydz miat a parte Greca, Za to Zrzucony, i nowy teraz na mieysce Jego w Chocimiu Stanut, ktoren wszelkie Zalecit dla ktoren wszelkie Zalecit dla konfederacyi wygody i Sufficiencie, oraz wstęp wolny do siebie Konfederatom daie, nie tak, iak iego Antecessor. Do Stambutu nowy Poset Francuski nadiechat, maiąc Zlecenie kierowaniem Jnteressami Polskiemi, to iest konfederackiemi, do ktorego Podczaszy Litt: Ustawne wysyta Sztaffety. Byt w Chocimiu od nowego Baszy od Branickiego Postaniec, ktoremu naprzykrzaiącemu się o Respons lub przynaymniey o dokument jako odebrana Expedycia, odpowiedziano his formalibus. Idz do diabta, responsu żadnego miec nie będziesz, powiedz Regimentarzowi Swemu, że kiedy chce aby byt Caty i Jego dobro niech trzyma z konfederacia. Wyscie konfederatow z Wotoszczyzny w krotce nam Obiecuią. Branicki Ow Junak niechce Tu Dniestrowy Wody, Umknut się z Pobereza, i Stoi teraz aż w Felsztynie. Dnia Wczorayszego 16 Beczek Prochu Ztąd wystano i tyleż Beczek Kattaczow, Moskwy 200 poszto przy tych Wozach, a drugie 200 w nocy Oręgday wymaszerowato do Sanoka Ustyszawszy że tam Szlachta chce Zagrzebiona swoią od kopac konfederacią.
Jezeli Turcy wynidą Branicki ma Umykac do Potonnego.
Gtoszą tu iakoby Porta Wystata do Moskwy Ztemi Propozycjami iezeli chce pokoju.
1° Aby Moskwa wyszta z Polski wyszta zaraz
2. Aby Biskupi dway, Wwda Krakowski i Poset gwattem wzięci, Oraz konfederaci Zabrani, aby wszyscy przywroceni

byli

byli, oraz Szkody Polakom wszczegulnosci nadgrodzone.
3° Gwarancia i Traktat Dyssydentski wymuszone maią bydz Zniszczone i Oryginały podarte, i Z konstitucyi Wyrzucone.
4° Odtąd mieszać się Moskwa do Zadnych Interessow Polskich nie ma, i Woyska wgranice Rpptey wprowadzać pod iakiem pretextem bez pozwolenia onejże.
5° Aby Turkom tak że Szkody nadgrodzone Zostały.
Nastrasz tam Dyssydentow i Ich Adherentow, że Turcy Znich Jasser wybierac będą. Podczaszy Litt: pisał tu List zdoniesieniem że czas ten bliski nadchodzi, w ktorym z Jarzma Moskiewskiego wyprzeżemy się. Woyska Tureckiego czy Tatarskiego 20m wkomendę Podczaszego Rusi Ma. Han Tatarski Zrzucony a dawny na Panstwo przywrocony, ma ruszyc Znaczną liczbą Woyska w Słobody Moskiewskie. Pirycki ow Uszedł był od konfederatow, ale powtornie Złapany, w tancuzki iest wzięty.
Od Minska donoszą że Swieże Woysko Rossyiskie 18m wynoszące maszeruie do Polski dwoma Traktami, to iest na Rygę i Kijow.
Nieszczęsliwi Wwdztwa Mscisławskiego Obywatele, Zkonfederowani, na Regestr Spisani, rabunkow i ognia doznaią.

Koniektura Statystyczna wteraznieyszych okolicznosciach –

Wiadomo to iest wszystkiem iz Krol JMść Pruski, aby mocnieyszy był przeciw Austryi, z ktorą na ow Czas miał Woyne, wszedł w Alians Z Moskwą. Co postrzegszy Austria, że Jey to było nie ku mysli, pobudzac przeciwko Moskwie i Prusakowi Portę poczęta. Krol Pruski przezorny wtey mierze, Zapobiegaiąc wczesnie temu wysławszy do Ottomanski Porty pierwszy raz Posła Swego Z Znacznemi do Soltana podarunkami, Zobligował go Sobie bardzo, i wyperswadował, Że by on Zadnego o Zawartem z Moskwą Aliansie niemiał podeyrzenia, będąc pewnym, że Ani on Ani Moskale wniczym interessom Porty Szkodzic przez to nie myslą. Do ktorey perswazyi przymieszała się, i Francya, na ow Czas Austryi przeciwna. Teraz więc Ta pogodziwszy się z Austrią, nowego natchnęła Porcie Ducha. Ten sam wynalazek niebezpiecznym wielce bydz przełożyła Porcie, a to boiąc się Żeby Sławny wdziełach Swojch Regnant Pruski, niezrobił iakiey Sztuki, Szkodliwey Jnteressowi.

teressowi.

teresowi Sultana, gdy by razem z Moskwą złączył się na Portę, ktora Moskwie teraz Woynę wydała. A więc utorzyła to sobie Francia wziąć za cel. Iz gdy by niechciał Krol Pruski Moskiewskiey odstąpic Aliancyi to Cesarz Chrzescianski zapewne mu ma wypowiedziec Woyne, i poyć do Slązka. Niezeli zas będzie wtym tałwym, tedy ma Prusak wpaść do Inflant, i tam zagaic Woynę, a Obumartego wszwedach wskrzesic Ducha. Lub tez przeciw teyze Moskie łączyc się z Polakami, ktorzy z Ottomanską na Moskwę iednoczą się teraz Portą. Ztey więc Okazyi Sołtan Turecki, drugiego iuz do Berlina wyprawił Posłanica, a zeby Monarcha tamteczny, Ostatnią onemu dał rezolucią. Czy chce bydz z Moskwą w Aliansie czy nie? Jak więc ta na rzeczone pytanie nastąpi zupełna, tak wten czas zaraz i Barscy konfederaci, i Sami Turcy zaczną Czynnosci Woienne.

Z Berlina d. 8a 8bris. JmP. Graff Czerniszow Poset Wielki Rossyiski do Londynu, a Graff Woronzow Xze Galliczyn, i inni kawalerowie Rossyiscy do Peterburga wkrotce powrocić maią.

Z Belgradu de d. 12a 7bris. Nowy Basza Chocimski ma Generalną kommendę nad Wszystkiemi Woyskami w tateczney Okolicy zgromadzonemi, Miedzy ktoremi 4. Baszow od władzey Jego dependuiących, i 6m Janczarow znayduie się. Przedtym Corpus Artyllery Tureckiey tylko 2m ludzi złozone było teraz zas do 4m powiększone. Przedtym Woysko Tureckie ciężkich Armat niezazywało, teraz zas i liczą i Sliczną ma Artyllerią i znakomitemi Wojennemi Amnuniciami iest należycie opatrzone. Iest presagium że Panstwo Tureckie ieszcze przed rokiem 1770 tym znacznie rozszerzone będzie.

Z Rzymu piszą Iz Posłowie Dworow Hiszpańskiego i Francuskiego na nianey Audigentyi u Oyca S. podali odebrane Responsa na Breve do tych ze Dworow emanatum, ktorych Contenta maią bydz takowe, Aby Oyciec S. przyczyne wzięcia in possessionem przez tych ze Monarchow nie ktorych Prowincyi Koscielnych sobie samemu przypisał, i ze do Uczynienia takowego Kroku przez postępki Papieskich Ministrow scisle przymuszeni zostali. Zaczym Stolice Apostolską do Komplanacyi zapraszaią.

Z Warszawy d. 17a 9bris

Z Warszawy d 17a 9bris

Nayiasnieyszy Krol Jmsc powrociwszy w przeszłą niedziele z Kościoła XX Jezuitow Mazowieckich przez niemały Czas Konferował w Pokoju Audiencyalnym z Senatorami i Ministrami tu przytomnemi nie ktoremi a mianowicie z Xciem. Repninem Posłem Ross: na ktorego mieysce tu Obiecują Graffa Saldern. a Xiąże Repnin ma wyiechać do Peterburga. Do ktorego dnia onegdayszego wyiechali ztąd Pocztą Jchmość PP. Carr i Jelgestron Pułkownicy Rossyiscy.
W Przeszły Piątek 16 Inżenierow z kilką Armatami i Haubicami wysłano ztąd do Kamieńca Podolskiego na Wozach Sześcio Konnych, i 44. Artyllerzystow a to wszystko Pocztą
W tych dniach powrocił Kurier Turecki z Berlina od krola JMsci Pruskiego, z jakową rezolucią wiedziec niemożna.
Woyska Rossyiskie ktore na Pradze, i w Okolicy po Wsiach stały, iedne Wwdtwo Krakowskie, drugie w Sieradzkie, a trzecie w Poznanskie Wymaszerowało.
Ordynans od Konfederacyi Barskiey do Kommissyi Woyskowey nadszedł tu z otrem wyrażeniem, aby Jurisdykcyi swoiey poprzestała. Woyska zas wszystkie Rpptey aby na swoich Konsystentiach znaydowały się do dalszey Dyspozycyi
Wwdtwie Sieradzkiem nie tylko konfederacia wzmacnia się, ale owszem ma bydz Pospolite ruszenie.

Przepis Uniwersału Konfederacyi Wielkopolskiey.

Ignacy Skarbek Malczewski Sta: Złotowski Regimentarz z konfederowanych Stanow Party. Wwdtwa Wielkopolskiego.

Wszem w Obec i każdemu z Osobna, JOO. JWW. WW. Moim Wielce Msciwym PP. i Braci, tudzież wszystkim Jurisdikciom nad Miastami, Wsiami i nowemi Koloniami rozciągaiącym się, iakiego kolwiek Stanu i kondycyi ludziom do Wiadomosci poday. Że gdy z przyimionych Patriotow jednomyslna Myśl i chęc do Obronienia

Religij

Religiy S. Katolickiey Rzymskiey. Narodowi temuz od Mie-
czysława Zaszczepioney, pamiętącey do Piastowania Regimentar-
skiey powołała Funkcyi, Oraz bez ucisku Ziemian (oprocz pobu-
dzenia ku wspolnemu ratunkowi i podzwignienia upadaiącey
religiy) iako wspoł Indygena, w nieodmienney nigdy Stano-
wi Rycerskiemu i tey S. Religiy Wiernosci piastować
Pragnę, biorąc sobie szczegulnie za Cel Smierć dostoyną
choćby nayokropnieyszą (iuz nad Wielo Ziemianami naszy-
mi chociaz w Chrzescianskiem Narodzie, przez Chrzescia-
ny tak ze bez względu na Prerogatywy Stanu Rycerskiego
Rpptey Polski, tytułem Szlachectwa Zaszczyconych, a od
wszystkich Potencyi za Wolnych to Soiuszami, to Trakta-
tami przyznanych wykonaną) niz wstanie podłosci i nik-
czemnosci, Zycie wcichem Zatuleniu, z hanbą dla nas i Potom-
kow naszych Konczyć. Wydani moie Ordynanse wczystym
ukazie Jchmosc Panom Rothmistrzom Zalecaiąc jak nay-
delikatnieyszą Modestią obchodzenia się z Patriotami, daze
były na o wybieraniu Pocztowych, iedyna tego wyciągała
Potrzeba, aby ubezpieczyć przyszła Marszałka Elekcią przy
całem Zgromadzeniu Patriotow Wwdtw naszych, a zabie-
gaiąc nie ktorym swawolnie grassuiącym, Szczegulnie
prywatnym Zyskiem nie obroną S. Religiy Katolickiey
uwodzącey się, rzecz potrzebną Wydania tego Uniwer-
sału być sądzę, Oswiadczaiąc aby Jchmosc Indigena
Wwdtw naszych kwity od Jchmosc Panow Rothmistrzow
z wydanych Im Pocztow dawane, i na to cokolwiek od nich
wziąć mogli, a ieżeliby na Co kwitow niebrali tedy Reges-
tra kazdy do Grodu Swego Powiatu dawali, a JJP. Regen-
towie lub Viceregentowie tych ze Grodow aby to wszy-
stko w osobne Seryarze ingrossowali, a mnie one za pierwszą
requizycią per extractum wydali. Przytym oswiadczam się
wspoł Ziemianom aby kazdy z nich wyprawy daiący ludzi
pewnych i Cnotliwych a w Wierze S. nie podeyrzanych, do
Woyny Zdolnych dawał, Oycowie Synow Zasiadłych, dos-
tawiali, i sami in personis z niemi na koń wsiadali z Wszel-
kim Munderunkiem do Woyny potrzebnym, a z rozestane-
mi Partiami, Ordynanse maiącemi aby się łączyli. Jeze-
liby zas ktory dla Ochrony Dobr Swoich, lub Du-

chem

-chem Obojętnym, Albo Zgratu podłoscią Umyslu uwiedziony w takim razie na koń wsiadać niechciał, tedy my Z przymierzeni, nie żadną Zemstą ile wtak dostoyney Ku Obronie S. Religij ludze, ale Szczegulnie Ku ratunkowi oneyże osych poniewolnie nikomu niefolguiąc do wsiadania na Koń przynaglać będziemy. ktoryby Zas Pocztowy na wyprawę dany uciekł, do Wsi lub Miasta bądz Szlacheckiego, bądz Krolewskiego, bydz duchownego, a onego tam przyięto, takowy kto go przyiął wydaniem Sowitego Pocztu i Ukaraniem Ł grzywien prawem Woiennem od nas Ukaranym będzie, Więc każdy Dziedzic i Posseßor powziąwszy wiadomość o takiem Człeku Zbiegłym, chcąc uniknąc rygoru wyrażonego, łapać go ma, i Z wszelkim Moderunkiem do kommendy nayblizszey odwozić. Tak ze Braci naszey Uboższey. ktorzy do Obrony Tey ze Religij rownie Z nami Z przymierzeni Zostaią, a w Czasie w Spolney Obrony oddalaią się od nas, Swey powinności i Służby niedotrzymuiąc Uchodzą, i rowno za Woiennych ludzi i Ziemian naszych bez Ordynansow poczytuią się. takim Żadne furaże z kraiu naszego niemaią bydz dawane, procz gdy by w Aktualnym Zostawali rozpędzeniu, to iednak Z prozbą domagac się maią. ktorzy Zas do Innych Rothmistrzow przebieraią się, więc tych Ichmość Rothmistrze wpisywać w komput Swoy niemaią, ale onich do Ich ze Kommendy raportować maią. A gdyby ktory do inney nieubiegaiąc się kommendy, pod Płaszczykiem Wolności a Służbą obowiązany, wroznych maiącząc Stronach Stronach Łatorsie Ziemianom i wszelkiey Kondycyi ludziom Czynioł, takowy przez Rothmistrzow naszych, lub Ziemian chywany bydz ma i nam oddawany. Cła Pogłowne Wiodkow naszych, nikomu, tylko za Ordynansami niemi teraz, a potym Marszałka przysztego, na potrzeby Woienne oddawane bydz maią. A gdyby kto Sub ignoto nomine wziął Co, to przy Oblatowanym kwicie przeciwko inaczey osobie podpisaney a Wiadomey Manifestować się ma każdy, ktore Ichmość Panowie Susceptanci wydawać per extraktom maią, a tacy bez Ordynansu Co biorący. Cista liquidadacią czynic będą

dacią czynic będą i kary od niosą, bez żadnego względu na krewnych i Powinowatych. Kto by zaś do przeciwney dążąc Strony, przez Woysko Moskiewskie w kraiu nas Uciężaiące, na Osobach naszych Sięgac nas ważył się, lub Dobra nasze aggrawowac, tedy ten do wzajemney pociągnie nas rekompensy. Iurisdykcie wszelkie w Wdztwach naszych i Trybunały, tak ze Posłow Sub Armis Obranych, Od Obrady Seymowey, tamuiemy, i na to mieysce Sędziow Woyskowych postanowiamy. A ktoby się Ważył Urząd Swoy przeciw konfederackim Zakazom administrowac, tedy podług Uniwersału Barskiey Konfederacyi wydanego, Karany od Stanow Zprzymierzonych będzie. Choc juz w nayuboższym Stanie Oyczyzny Zostaiemy, iednak oswiadczamy się Woysku naszemu Kompútowemu, Repartycią Wdztwach naszych maiącemu, a od Obrony naszey dalekiemu, tym barzdziey niektorym Zdradliwie Postępuiącym, Ze ieżeli z nami w kółce łączyc się nie będzie, tedy płaca onemu należąca, na lud nie płatny, a Wolnie w Wolnym Narodzie Za Wiarę S. na Smierc porzucaiący się, Obrocona będzie. Datt w Obozie naszym pod Pyzdrami d 30 8bra 1768°

Ignacy Skarbek Malczewski

mpp

Ze Lwowa d 2a 9bra Dnia wczorayszego wymaszerowało ztąd 300 Moskalow do Sanoka, gdzie znowu odnowiona iest Konfederacia.

Excerpt Listu z Przemyskiego d 8a 9bra

Rozwachawszy się z WMPanem, w Górze na Noclegu przebiegł Goniec Turecki powracaiący z Warszawy, w Magnuszewie Zastałem Moskwy nie mało, a w Kozienicach 50 Dunczow ktorzy poszli do Lublina, dwie mil od Kozienic potkałem dwie Chorągwie Polskie, ktore poszły pod Warszawę. W Kazimirzu Ziechałem się z P. Gartemberkiem powracaiącym z Sambora do Warszawy, Czynił mi relacią że Konfederaci w Żupie Staro Solskiey Zabrali 3m Złotych i Koni Kilka a Dniem i nocą dążąc do Domu Szczęsliwie w nim Stanąłem, z ktorego te Ciekawości prawdziwe donoszę. W dzien SS: Szymona i Judy z Piątku na Sobotę była o godzinie 8° Wieczorney kometa na niebie w ten Sposob. Wyszedł obłog krwawy od Rysiatycz i Szedł po nad kosciół Nowo Mieyski i Boniowice,

a nad Dobromilem

 149

w Oratorium odmawiał. Nocy następuiącey gdy się Brat Marcin do wczasu Zabrał, zostawiwszy na stoliku swiecę Woskową goreiącą, Znowu około puł nocy, taz Błogosławio=na Dusza, bardzo skromnie kołatała we drzwi Brata Mar=cina Celi, ktory odezwawszy się Słowy = Ave Maria Sanctis=sima, Dusza drzwi otwieraiąc nieodwłocznie odpowiedziała = Gratia plena, i na tych miast w jasnosci przedziwney Twarzy i Szat wszedłszy do Celi, przystąpiła blizey do Łozka Brata, twarz Duszy była swiatleysza niz słonce, Szaty zas białe zdroszey nizli pomyslic mozna materyi, Kleynotami i dro=giemi Kamieniami ozdobione bydz zdawały się, a swieca Jarzenca, paląca się na stoliku, wydawała się nakształt węgla czarna przytey jasnosci Duszy, i taz swieca tey grubosci i wysokosci była, Ze więcey niz siedm godzin gorec mogłaby, iednak tak gwałtownie Zpłoneła, Ze za ledwie ieden lub dwa pacierze Zmowic moznaby, przez ten czas przez ktory w Obe=cnosci Duszy Zgorzała.

Zdumiany nad nieporownaną Duszy Jasnoscią Brat Mar=cin, porwał się złozka, i padszy na kolana Zkłonił do Ziemi swą głowę, do ktorego Dusza rzekła temi Słowy = Nie=boy się Marcinie Przyiacielu moy nie potom przyszedł a=bym cię straszył, ale abym Ci dzięki iak naywiększe oddał, ktore Przełozonemu i S. Zgromadzeniu podobne oddaię, i Obiecuię wstawic się naypierwey przed Bogiem Za niemi. Wszystkie te Suf=fragia pomogły nie tylko mnie, ale i innym Braci Twoim Zakonnym na powinne Sobie Suffragia Oczekuiącym. O gdy by widzieli Bra=cia iak srogie odnoszą Karania w Czyscowych pozarach ochotnie pewnieby odprawili wniepamięc iuz zaszłe suffragia, większe Za=iste Karanie czeka takowych, ktorzy zaniedbywac Zwykli Mo=dlitw i ratunkow ktore za umarłych czynic nalezy. Tobie Zakonś przyzwoicie nadał Imie Marcina bo i Ja Marcin iestem Brat Matki Twoiey, Kleryk Swiecki, poswięcenie na Dyakona maiący

Umarłem

Umarłem gdy Matka Twoja panną jeszcze była. (Według powieści Brata 30 lat Minęło od Śmierci pomienionego Marcina Zmarłego:) Wiedz o tym że tey że godziny i Momentu Ktoregoś skończył przyjęte zamnie Modlitwy od Wszystkich Mąk uwolniony Zostałem w Ktorych dla ledzkich Win dotąd Zatrzymany byłem. Dawno już byłbym uwolniony, gdy byś się był dawniey spytał, czego żądam? Przeciąg ten czasu w Ktorym nie osmieliłeś się mnie spytać, dłuższy i cięższy był dla mnie, niżeli tyle lat w Mękach. Teraz tak mnie iako i Tobie ostatni już punkt Czasu, był pozwolony od Boga i gdybyś mnie był dopiro nie spytał, 6. lat jeszcze nadto Zostawałbym w Czyścu. Wiele przytem mowiła Znim Dusza o ciężkości kar czyscowych o przyczynie araczey za jakie przewinienie ona Znosiła.

Po tym Brat Marcin pytał się Duszy: Co rozumiesz o owych widokach ktore kilka razy o teraznieyszym Krolu Stanisławie Auguscie miałem. Nayprzod pokazała się rozga z Kaydanami częścią Zamknientemi, częścią rozpuszczonemi Związana. Powtore: Miecz Krwią Zewsząd Zkropiony. Naostatek dwie Głowy iedna Trupia druga Żywa reprezentuiące; A gdy to wszystko Znikneło widziałem Trumnę Znadgrobkiem takiem.

Hic jacet ille quem mutarunt honores,
Melius regnasset, si Divinas leges observasset.
Perdidit Vitam perversis Moribus
Nunc expectat judicium hoc quod est universale,
Vi dixit regno Vale

Co samo niżey napisano było Polskim Wierszem:
(Tu leży wniesion z Tronu do Mogiły,
Owen ktorego Honory Zmieniły,
Lepiey by pewnie i zchwałą Krolował
Gdy by był Boskich Praw nieprzestępował.

Stracił On Życie

Stracił On Życie, Wieku sobie skrocił
Gdy w swych postępkach chytrze się przewrocił.
Czeka dopiro sądu powszechnego
Gwałtem zepchniony z Tronu Krolewskiego.

Rzekła nato Dusza. Co się odwlecze to nieuciecze Bog nie zawsze zwykł prętko Karać, nie zmieyszona iest przeto lecz powiększona Kara będzie. Nie raz iuz Pan Bog Kray Ten z wielorakiego Oswobodził nieszczęscia. Dobrzy pomieszali się ze Złemi. Wszystko naywiększą chwałę Boską dobrym skutkiem zakończy się. Zwycięstwo nie nawielości Męzow, ale na mocny Wierze zawisło dla Ktorey walczą. Ci gotowi bydź powinni Krew raczey Za prawdziwą Wiarę przelać nizeli dopuscić w Panstwie Kacerstwa. Gdzie się zachowuią w Wierze, od Mnostwa przeciwnikow Zwyciężeni będą, i na pomocy tam schodzic będzie. W Kazdym utrapieniu wzywać Pa Boga potrzeba.

Rozne przytym Brat Marcin inne swoie widzie Duszy oney powiadał, i na nie tłomaczenie odbierał, iako tez Oswiecenie, dla czego i za iakie przewinienia rozne miał na siebie Brat Marcin przedtym dopuszczone umartwienia, napominała go przytym Dusza ostatek w powołaniu Jego, przestrogi dała do Dalszego postępku w pobozności i Cnotach, a na Koniec Błogosławiona Dusza Mowe swoią temi Zamknęła słowy. Iuz mi czas odeyść, i wiekuistego Wesela Ze wszystkiemi wybranemi Bozemi Zazywać Troycę nayswiętszą na wieki czcic i wielbic, Ktorą i ty po skonczonem Zyciu oglądać będziesz na Całą wiecznosć. Teraz bądz Zdrow i Boga chwal Ja ci przy zgonie Twoim będe obecnym.

To z wielką pokorą Błogosławiona wymowiwszy Dusza zniknęła. Brat zaś Marcin radością niewypowiedzianą napełniony, smiał iz tylko przez krotką chwile z Duszą rozmawiał, lecz po

Odeysciu oney

Odeyściu oney Usłyszał natychmiast Zegar wtorą godzinę popułnocy Wybijaiący, to iest na zaczętym dniu 17tim Maja; Snadno przeto sobie wnosił, iż Błogosławiona Dusza Całe dwie godziny Znim rozmawiała.

Głos Wierny Rady do Nayiaśnieyszego Stanisława Augusta Krola Polskiego.

Ile liczysz W. K. Mść Narodow, władzy Berła swego od Boga powierzonych, tyle widziałeś ludu napełnionego obfitością Wesela i pociechy, przy szczęśliwym wybraniu Cię i wywyższeniu na Tron Polski. Nie same tylko rozległe około Warszawy i Woli pola Wesołemi były napełnione okrzykami, lecz nayodleglejszych Krolestwa Polskiego granic rozłogi miłego Życzenia Panu wydawały Echo. Niebyło Świątnicy Pańskiey, Domu poswięconego ku służbie Bożey żadnego, Pałacow, Dworow, Podworzow Pańskich, Domow Szlacheckich, Kamienic mieyskiech, mieszkań i Chatup Wieyskich Żadnych nie było, w ktorych by nie było wesołey radości, zwyniesienia rodaka na Tron Oyczysty. Każdy Stan Narodowy, a wtych szczegulne i powszechne części uszczęśliwionemi bydź się ogłosiły z Obranego i Ukoronowanego Pana. Senat część ludu po Krolu naypierwsza, Wybor mężow, Oycowie Oyczyzny, Strożowie Praw, Swobod, i Wolności narodowey, o jak obficie już to w Obieraiącym polu, iuż to wradnych powiedzeniach, iuż to wspaniałych okazaniach, już to wlicznym zgromadzeniu się na Oswiadczenie Wierności i radości powszechney, swoiego Ukontentowania Okazowali Znaki. Naypirwsze Senatu ozdoby Narodowi Biskupi, pełni Apostołowie Ducha, Mężowie Cali i nie spracowani Pasterze ludu swoiego a poddanego W. K. Mści, o iak liczne nakazywali Bogu dzięki, iakie modły pienia i Ofiary itgłosy ludu modlącego się ogorne obijaiące się Nieba, głosem iedynym i Echem zdawały się. Stan Rycerski Gniazdo Narodowych Osob i Mężow, Twierdza

Tronu Swojego

Tronu Twoiego Nayjaśn. Krolu, Obrona naydzielnieysza Wiary, 151
Wolnosci i swobod ktoremi się Polski zaszczyca Narod, o iak wiele
dał dowodow Wiernosci i przywiązania ku osobie Twoiey Nayiaśn.
Krolu, nie przymuszony Orężem, ale zniewolony Szacunkiem
Cnot i Talentow Twoich, nie przynaglony mocą, ale zagrzany
przywiązaną Miłoscią ku rodakowi; nie Złotą lub Srebrną
omamiony Monetą, lecz nadzieją napełniony przyszłey mi-
łosci i wdzięcznosci Oycowskiey od wybranego z posrodku w-
społ Ziomkow Oyca; Ciebie Pana miłego iednostaynemi głosy,
iak nigdy przedtym nie było, Obrał za Krola i Pana. Woy-
sko Narodowe ktorego część naylicznieysza i nay pierwsza, są
Narodowi Obywatele, Kosci z Kości naszych, Bracia nasi, w
rownosci Urodzeni, do naywyższych w Radzie i Woyska Stop-
niow, nie niewolnicze ale w Wolnosci Urodzone i wypielęgnowa-
ne dusze, Krew z Krwi płynąca, ktora niegdyś i Tronu Pol-
skiego farbowała purpury, i Obszerne Polskie oblewała
granice, a Ustawy i Traktaty Utwierdzaiące Wiarę S. Ka-
tolicką, Wolność i Prawa Narodowe podpisowała. I ta mowię
Część Narodu, o jak posłuszna Tobie naypotężnieyszy Krolu,
iak ochoczą do Bronienia Maiestatu Twego, i jak nieposzla-
kowanie Wierną była. Coż dopiro o Miast i Miasteczek Oby-
watelach mowić, juz Ci nie tylko przez wystawienie Obelisków,
nie tylko przez wysłanych z pomiedzy siebie Posłow, nie tylko
przez oswiecenie Triumfalnemi ogniami Miast, i okazanie
publicznych radosci, ale przez nowe zakładane i wzrastaiące
budowle, przez w prowadzone i rozmnożone ręką dzieła, przyszłe
swoie uszczęsliwienia dali poznać. Na reszcie Lud Wieyski
Słodził pracowite swe życie, iż niemi naywyższy Pan i Krol,
nie jako z Cudzego Narodu, Oyczym, ale z właszney Oyczyzny
Oiciec, rządzic łaskawie i litosciwie będzie. Utwierdzała
te narodowe nadzieje, Twoja uroczyscie wykonana Przysięga
Krolu Nayiasnieyszy w Obecnosci Boga i narodowych Stanow,

Utwierdzała to.

Utwierdzało wielokrotne potwierdzenie Twoje już to na Seymach, iuż to w opowiedziach delegowanym od Wdztw, Ziem, Powiatow i Miast Postom. Utwierdzało Potwierdzenie Praw Wolnosci, i Przywilejow, już to przez podpisanie Pactorom Conventorum /: lubo li wnich za natarczywoscią X[ia] JM[ci] Czartoryskiego Kanclerza W[o] X[a] Lit[o]: Słowa Utiliter nadanych wtrącono:) iuż przez approbatią Iurium na Seymie Szczęsliwey Koronacyi, iuż to przez ustne a dzielne bo publiczne i z Zaprzysiężeniem się Oswiadczenie na Ostatnim Seymie 1766[o] /: bo Seym 1768 niech w myśli Ludzi poczciwych, chyba dla nauki uniknienia gwałtow niepowstaie:) Za ktore Oswiadczenie złączone Stany Senatorski i Rycerski, Duchowny i Swiecki iednostaynie dziękowali. Ten to Seym był Krolu Nayiasnieyszy. Ktory miłość narodu ku Tobie ugruntował, ktory Skarbowe bez uciemiężenia podwyższył dochody, ktory Wolność ocalił, ktory wiarę S. Katolicką wsnarodzie i własciwey powadze utwierdził. Na Boskie i Kościelne nie targnoł się prawa, Cywilnego Rządu bez pomieszania ludu rożnie wierzącego /: aby niebyło naywalnieysza kłotni przyczyna:) polityczne ułożył Sistema. Ich M[ci] Ciom Dyssydentom przez ułożone a Collegi Eppol i do Akt metryski podane przywileie uczynił sprawiedliwość Ten to mowię Seym zdał się uspokoić bijące Burze na S. Wiarę i Wolność, ktore ieszcze na Seymie Convocationis powstały, a przed Smiercią Augusta III[o] z Polskich co naybolesnieysza wybuchały Gabinetow.

Aliści o jak mylne nadzieie, o jak obłudne i Załosne. Czas zakończonego Seymu 1766, iest Epoka Krytycznych chwili narodu Polskiego, Grobem wolnego głosu, Grobem Wiary, Grobem swobod Kościelnych i Cywilnych. Rozwiązał Konfederacią Katolicką a Ułożył Dyssydentską a ułożoł przez nay zdradliwsze Srodki i Sposoby, ktory tylko chytrość i grunt nayzłosliwszego Serca wynaleść może. Pochwałał razem i Wiarę S. od Osmiu Swiątobliwie Zachowaną Wiekow i Powagę Maiestatu, i Narodu Polskiego Prawa, Wolność Sławę i Honor, oraz Co tylko pokoy słodki przez

pożądane

Panowanie dwoch Augustow wystawił, to zburzył, zniszczył,
w popioł i w perzynę obrocił.
Pozwol Łaskawie Nayiaśnieyszy Panie przełożyć Sobie Stan niegdyś Oyczyzny Swoiey, a teraz Kraju powierzonego od Boga Panowaniu Twemu, z ktorego rządow ściśły dać Bogu rachunek będziesz musiał. Niepodobna Nayiaśn: Panie aby wspaniałomyślna Duszę W: K: Mci i wielkie Serce Jego, te dla Krolestwa Polskiego naykrytycznieysze okoliczności wskroś nie przenikały. Każdy nayobojętnieyszy, a czystem rozumu oświecony światłem sądzić musi, iż te okoliczności, pełne obrzydliwego czernidła Plamy, (: ktorych i potomność zetrzeć ani ukryć nie potrafi:) narzucą i przypiszą Panowaniu W: K: Mci, ktore talentow i mądrości Jego rownałoby się naysławnieyszym Swiata Monarchom. Atoli sądzi W: K: Mść bez uprzedzenia iako Pan Mądrości pełen, i naywyższy Narodu Sędzia; iż od dni pierwszych R: 1767. Upadła Wiara, upadły Swobody Kościelne i Cywilne, upadła powaga Maiestatu, Upadły: Wolność, Prawa, Sława i Honor Narodu, bezpieczeństwo Szlacheckie y Obywatelskie zniszczone Miasta, Wsie zburzone i Popalone, Lud podatkami uciążony, od Woysk obcych bez Woyny wyniszczony, przez poduszczone bunty zrabowany i wytępiony. Zgoła nayzawistnieysze Serce, nayzaiadliwszego nieprzyiaciela, tudzież moc i siła pustoszącego Oręża widzieć się dała i dać.
Wysokość Tronu W: K: Mci niedozwala mu zbliska rzeczywiście widzieć te nieszczęśliwości Krajowe, tłum otaczaiących a podchlebnych Tron Polski Ludzi, niedozwala przedrzeć się do Uszu Jego z dala ięczącemu Narodowi. Miłe zabawy ktoremi Serce W: K: Mci Stołeczne napełnia mieysce, okropnych z mogił rozwalin Popiołow, i nie pogrzebionych okrutnie zamordowanych Trupow, nie dozwalaią widokow.
Naprzod od Wiary zaczynam. Wiara dar Niebios, Krwią i Męką Chrystusa Zbawiciela, potem i pracą Apostołow Ugruntowana w Sercach Narodow, przez Łaskę Ducha Nayświętszego Oświeconych, przez cały przeciąg wiekow od Chrystusa w pośrod niedowierzaiących trwała i iednowiernie stoiąca, i zaliż Sądom, Opiniom, i decyziom Swieckiey Władzy, a co większa wyznaczonych kilkunastu Osob, podpadać może. a to ieszcze

interessowanym

interessowanym, ziętym Zyskiem lub prywatą, albo li Du=
chem niechęci ku Wierze lub Zwierzchności Kościelney Za=
rażonym, z kąd w sprawie Boskiey /: gdyż iako Bog ieden,
Chrzest ieden, tak i Wiara iedna, Albowiem gdyby Wiary
rożniące się, mogły bydź wszystkie dobre, i od obojętności
lub widzimi się ludzkiego zawisły, tym samym ani Boska
ani prawdziwa mogła bydź Wiara, lecz czystym wymysłem
Ludzkim. Co sądzić i trzymać, iedno iest co mowić że nie=
masz Boga, ktory dał przykazanie, ktory zostawił nauki, i
trwało wiekuiący przyrzekł Kościoł, przeciw ktoremu ani Pie=
kielnych Bram wzruszenie (: zmoże, bo przytomnością Ducha
Nayświętszego iest wsparty i będzie:) Zkąd mowię w sprawie
Boskiey, moc dana decydowania, sądzenia, i Stanowienia. Zkąd
ta moc i Powaga Zwłaszcza Xięży Biskupom delegowanym;
ktorzy nie tylko przez Obowiązek Wiary, przez Obowiązek po=
słuszeństwa Kościołowi i widzialney głowie Jego, ale i przez
kilkokrotne powtorzone przysięgi: iż to trzymać co trzyma, to
uczyć co uczy, to potępiać co potępia (: a potępia Zbor Ekac=
meniczny Trydenski:) powinni, powinni poprawiać Concilia Ecu=
menica. Znosić Sakramenta i Assystenciam Parochi koniecznie
potrzebną do ważności Sakramentu Małżeństwa. Zkąd moc
Małżeństwo nie za Sakrament ale pro Symplicy Uznawać
Contraktu, pozwalaiąc Ministrom Dyssydentskim mocy Copulandi.
Zkąd moc ktorey własni nie maią rodzice, a iedynowładcy przez
siłę dezpotyzmu sobie ią przywłaszczaią bronić powołania
/: Co nie iest własną Wolnością ludzką, ale instynktem od
Boga uczynionym /: do Stanu Duchownego, i to tylko
aż po lat 24 zakonczonych. przez co niesposobni do na=
uki wielkim obciążeniu będąc, nie sposobnemi staną się do
Obrony Wiary, dla niewydoskonalenia się w naukach, i puste
niechybnie klasztory będą. Oraz Domy Bogu poświęcone.
Zkąd moc odmienienia myśli Fundatorow, i przeistoczenia
Klasztorow na Opactwa. Aby Opaci Muzykę, psy, i Szka=
py żywili. Zkąd moc nadawania w poddaństwo Macho=
metanom, ludzi Katolickiey Religii. i Bisurmańskie meczety
tam gdzie niebywały Stawiać. Zkąd moc Sprawy tyczące
się Wiary, Fun=

wyniszczenie ludu, Upadek w Handlach, rolnictwie, Inwentarzach, Budowlach, Maiątkach, bogactwach i podatkach. Czyli (: wczym iest wątpliwa nadzieia:) Z dziedzicznych Krajow Szwedzkich dla Wolnosci Religiy (: ktorą w swoich krajach maią:) i wolnie z tamtąd wypuszczeni niebędą, i łatwo odebrani bądz mogą, czego juz mamy dowod w roku 1763 na koncu Panowania Augusta III° w Filipowcu Moskale z maiątkami wszelkiemi w Polszcze odebrali:) Spodziewane zaludnienie napełni zamordowanych Krajowych Obywatelow mieszkania? Czyli większa nakoniec dla Panowania W: K: Mści chwała z wystawionych Zborow, iakoteż z tytułu wysypanych z okrutnie pozabijanych, trupow mogił? niżeli z Ocalenia Obywatela? czy więcey Purpura W: K: MCi koloru z krwi niewinnie wylaney nabierze niz gdy by Oycowska pałała miłoscią? Atoli iednak ta część nayczuliwsza, nayzaiedliwsza drapieżnego ludu znaydzie swoie lubo ukryte dla oka ludzkiego zasłony; Cały zas narod bo od granic Szlązkich aż do Moskiewskich, od Szwedzkich aż do Węgierskich, od Pomorskich aż do Tureckich, od Brandeburskich aż do Tatarskich wyznawaiących Religią S: Katolicką Rzymską i z tymże kościołem złączoną Grecką, gdy się bierze do Ocalenia Praw Religiy swoiey i Wolnosci, przy zupełnym uszanowaniu i należytych względach dla Maiestatu W: K: MCi, za buntowników, wzruszycielow zewnętrznego Pokoju, Obrazicielow Maiestatu poczytanych, łotrow rozboynikow i hultaiow Imie odbiera. Sądź W: K: Mość iako nayważszy Narodu Sędzia, co wiadoma w potomnosci nieparcyalnosc, o dziełach i czynach Monarchow sędzie zwykła. Sądz iako Krol nayprzezornieyszych Sentimentow; Izali Narod od Boga i Siebie Samego rządom W: K: Mści poddany, Narod wolny z Obrębow praw niewykraczaiący, sarknoc i załczyc nie powinien, gdy Serce i Umysł Jego Obywatelski, rana, a rana nie jedna wskros przenikaiąca wzrusza. Do tego gdy nie tylko Stan całey Rptey, nie tylko w tym Stanie Stany Szczegulne cierpią, ale nawet niemasz Obywatela, ktoryby dolegliwosci niedoznał? Chyba Ci ktorym krew Pańska, lub fawor Serca Pańskiego przykrosci osladza. Część Senatu, bez przestępstwa od Ministrow poniżona. Stan Rycerski podatkami uciemiężony, Wymaganiem głosu Wolnego i Opisem in Capacitatis do Urzędu i Funkcyi znieważony. Rownosc delikatna distinkciami obrażona. Palestra Trybunalska

gorzey

gorzey iak infamisi Opisani, w Sądach Ultimæ Instanciæ z plebejuszami pomieszani, w Swobodach i Wolnosciach ukrzywdzeni. Jedni w Kaydanach Za granicą, drudzy w Kraju, inni w Własnych dziedzicznych dobrach niewolnikami poczynieni. Miasta pryncypalne Krakow, Lublin, Zytomirz, a Krolewskie i Szlacheckie bez liczby Zrabowane, popalone, i wperzyne obrocone, smutne Z popiołow i rozwalisk swoich czynią widoki.

Sądz więc ztąd W. K. Mość ktora Częsc Narodu Polskiego, Większa czy mnieysza bardziey uciśniona? a wspomni oraz sobie Zes Rex in subsidium Oppressis datus. Obmyśl tych ran ugoienia sposoby, przyimiey dzieła i czyny pełne Miłosci Narodu, a naprawisz tak sławę Panowania Twoiego.

Ja Zaś Konczę słowy Mikołaia Prazmowskiego Prymasa Korony Polskiey i W. X. Lit: do Krola michała ~~Prazmowskiego~~ Antecessora W. K. Msci na Seymie w roku 1672gim rzeczonemi. Novens Te Princeps, Polonum ad solidum Regni Rectum, legum Poloniæ optime gnarum, quare ad Caram observantiam ex nexu gratitudinis Electori populo, et Conscienciæ ut pote juramento firmaturum, teneri et Obligatum esse. I jakos się Sam oswiadczył w mowię przed przysięgą swoią super Pacta Conventa: non penitebit Vos me fecisse Regem.

List Mazura Prawdorzeckiego.

Jasnie Wielmożny Mci Panie Grabowski Prezencie Kalwiński

Miałem dawniey Pokłonić WMPanu tym kartelusem, i przełożyć mu niektore moie flexye Ze strony korowodow ktore czynicie oto teraz, alem iescze niemogł wyłabudać Historyi (bo Pan Imść Skorupka miał ią zamknięnę, a Sam poiechał był do Łowicza po Wełnę, az się powrocił, to mi dał do czytania) o P. Samuelu Zborowskim Wielkim Senatorze i Zacnym Kalwinie, ktoremu P. Jan Zamoyski Kanclerz ba i Hetman Koronny (niech w Bogu spoczywa:) łeb uciąć kazał Za to, Ze iakiegos kanlego, Kalwina iako i Sam, na Tron Polski wsadzał, i na to Woysko Francuzow Samych, sprowadził był pod Warszawę nawet z Duchowienstwem na tym bitwę stoczył, alec ku Diabłu

przegrał.

przegrał, bo i Samego potym ścięto.
Ztegoż ia Wielką rzecz zrozumiawszy, a do tego mądrych ga-
dek nasłuchawszy się, zasyłam Wam moie afory albo wizity,
abo iak tam sami rozumiecie. Zrobiliście Styszko swoią Fe-
deracią w Słucku i Toruniu, tym Końcem, abyście do honorów
przyszli, ieszcze tam Łosi urzęzy i Skorali, a gwoli poparcia
Waszey sławy i Sprawy ieszczeście Moskwę Zprowadzili. Bodayż
że Was też opanowało. Czy macie wy Cnotę i Sumienie?
Albo i rozum. Powiadacie Że przodkowie Wasi byli kalwina-
mi w Senacie; ha toć wiemy, ale wy to przyznać musicie
Że oni tych Honorow dostali ieszcze będąc katolikami. I cho-
ciaż ich Czart i Szatan opętał, a było Jch do niemocy, nie od-
bierano im iednak Honorow aż wyzdychali. Potym tyż Kon-
stipacia 1726° ieszcze Was lepiey przyonaczyła, i takim to Spo-
sobem zostawacie dotąd nakształt Bachow. Ieszcze prawicie
Że Zygmunt August Wam srodze sprzyiał, i Sam miał być
Kalwinem, bo we Wilnie do Zboru Waszego iechał. Toć prawda
Że i iachał i wrócił się, kiedy mu Stary Dobrodziey Swiętym
Krzyżem pod nos stakiwał. Jać bym i Sam Cudzey był Sus-
kał Jagny, ale mi Dobrodziey Klebam odradza mówiąc że to
grzech, jakoś i prawda. A wszak się podobno ten Wasz Zbor
ku Diabłu wywrócił. Sprowadziliście Moskwę, a na coż Wam
ta expensdencya, czyście Oszaleli czy co? Wszak bez tych zacho-
dow łatwoście przyyść mogli do Honorow. I abo być poczciwe-
mi, albo głupiemi, jakoście Sami chcieli. Bo ieżeli trzymacie
Że nasza Wiara Panuiąca jest tak dobra iak wasza, toćby
Wam do Chonorow ieden Dobrodziey Kleban Katolicki do-
pomogł, kiedybyście u niego rewerkowali, a natym byście nie
szkodowali; A jeżli ku Diabłu trzymacie Że wasza lepsza? toć
się mieycie za poczciwych na ten Czas, kiedy u nas Siedzie tak
Spokoynie będziecie, iak nasi siedzą w Anglij, w Holenderskiey
Ziemi u Turcyna i tam daley. A ieżli u nas tak Spokoynie
będziecie jak nasi tam, toc także Wam Spokoyność damy iak
tam daią; a ieżlibyście poznać chcieli Że nasza Wiara lepsza
od Waszey, (: boć też to wcale prawda:) toc by wam diabeł
nosy wykołapał, Żebyście nie mieli trzymać co lepszego
i być w Honorach. Czytał przedemną nasz Dobrodziey Zą-
rzębski

rębski Kleban, Xięgę tak grubą iak cztery cegły wprzec i z-
dłuż, Że gdy Żydzi broniąc się od Antocha Krola Syrowskie-
go, Rzymianow na pomoc zazyli, i skrorali Diabla wpał-
ki, kiedy się sami tymże potym w niewolą podać musieli,
i trwali wniey przed Zbawicielem i po Zbawicielu lat kil-
ka set, aż na koniec zostali Smierdziuchami. Także i To-
lomaqus Krol Hejibtski tych ze rzymian zaprosił prze-
ciwko Bombizu Krolowi Perskiemu, wskorał ci on troche
zrazu, ale coż kiedy Ostatnia jego nastepnica Kleparka,
przez tychże Sobakow Rzymian, to iest Marka Antoniego
Psa Kriona przeznaczona, Panstwo i Zycie Utraciła a Hegibt
Rzymakom się dostał. Owoż macie, sprowadziliscie i wy
Moskwe, (: by w Was Zabecało:) a niewiecież że ona Rzymskim
Smierdzi Wiatrem. Wszak widzicie Co to ona poktopociła na
Swiecie. A nie pomyslicie na to, że to ona nase i Wase Ko-
guty ziadać będzie, i co sie tylko w domu znaydzie to sie po-
żyra. A Coż mowicie o nasych i Wasych Kaśkach. widziałem
na moie Ocy, iak te do nich łażą a oni ich tyż złażą, prawda
to nieiest gwałt, ale iednak tey brzydosci wy iesteście win-
ni, bo też tego dosyć iuż iest u nas tey Moskiewskiey juchy
miedzy nami. A coscie na zbierali wsichosci grosa, to go po-
żyracie niżeli do Honorow przyidziecie, a chocbyscie wkrotce
do nich przysli, a niewiecież tego załotupy, że to w Warsawie
para Kuropakow po 12 Złotych, a wyscie nie przywykli
tak srogiego Kosztu, a wy przecie z nisiskiem zrzecie bo wam
ryby i grzyby smierdzą boday Wam nosy poupadały. Slyszałem
jako Dobrodziey Zarębski cytał wasą federacią w ktorey
Oswiadczacie: że nie przeciwko panuiącey Religij nie prze-
ciwko Nayiasnie Krolowi, nie przeciwko Oycyznie iacyscie,
a przeciwko jakiemus Satanowi. Cy przeciwko Zarącom pod
Łomżą? co by ie ieden P. Kostrzebski wyłowił, kiedy chowa
tak wiele Skowyrow i Psiarzow niezgorszych, abyscie mu tyl-
ko iedno dobre słowko dali, toby tak wiele Moskwy nie-
trzeba. Jesce gwarzycie w swoiey federacyi że macie Krzy-
wde od nasych Dobrodziejow, względem Chrztow pogrzebow,
i Wasego tam pastolenia się to iest slubowin; toc rozum
nawas wrzeszcy żeby to iedna osoba uspokoiła, to iest S. Pa-
piez, abyscie do niego tylko kartelus napisali, toby nato
Moskwy nietrzeba.
Jezdząc ja często po roznych Dobrodziejach na Uroczyste

Swięta.

Swięta, u nich Kuchmistrzuię, i z tego mam Skorę chleba, kto-ra Żonę moię i dziatwę Żywię, a bywam też często w Warszawie z Jaycami, toć niezapięcem wiedzę, a co słyszę to sobie wszystko biorę w mozgownicę; wszyscy padaią Mędrzy i Czytelnicy, że w każdym Państwie Religiy Panuiąca to swoie ma Jmumater, że sama rządzi i sądzi i Prawa stanowi, a Obywatele inszych tam Religiy cicho siedzą i słuchaią, maiąc za szczęście być poczciwe-mi Mięszkańcami, i to ich iest iedyny honor. A wam że to do Satana zachciało się być Posłem, być Deputatem, a pono ieszcze i Kasztelanem. Wey wey wey, poczekaycie no troche. Zrobcieś sobie drugą Ziemię Nurską i każdą Ziemię drugą a tak w tych nowych Waszych Ziemiach Obieraycie się, i w nowey wa-szey Warszawie Seymuycie. Ale ocym? he he he, to bo to. Ale kto Waszey Konstipacyi słuchać będzie. A pono lepiey wam było ziezdżać się na swoie Synody, i tam radzić o iakim si Satanie, bo byśmy wam oto nic nie mowili. Alboż to potym nieprzystoby na myśl Każdemu Szlachcicowi a ieszcze bardziey Urzędnikowi: O miłyż Boże wszak to tego niezbożnego tu-du iest Czek, co na nas Moskwę sprowadził, i coż by on za to wskorał? Oto to, co przypominam sobie od lat 10, Że w Ostrołęce Dziewka Parobka nożem przebiła, pytano Jey za co? odpowiedziała, bo mnie złodziey nie prosił pięknie, a co chciał to gwałtem mi wziął, i Ucięto Jey za Sztukę. Toć się miarkuycie. Jaćbym do was tak przy-kro niepisał, gdybym Was nie kochał, ale kocham z tey przyczyny; będąc ieszcze młodem Chłopakiem, przy Dworku Służyłem JP. Grabowskiego Podskarbiego W. Koron.o a po-tym też byłem u Biskupa Warmińskiego, za Szafarza lat kilka, toć to imię iest mi miłe srodze, a i wy podobno tey juchy iesteście. Ale to ci moi Panowie byli bar-dzo poczciwi, juz by oni na nas Moskwy nie sprowadzali. Przypominam Sobie Dobrocką Matkę Starą Panią Sta-rosinę, niepomnę iakosu, kiedyśmy iechali z JP. Sierpatow-skim do Mińska, a to na ten czas, kiedy Sapiechowie z Radziwiłłem powarkolili się o cosić, a Marszałek Massalski ich pokoiarzył. Przyiechaliśmy byli do Kaydanowa,

i tam.

i tam zastalismy Staruszkę srodze grzeczną, i was już Spo-
rych Spicakow, częstowała nas roznym napitkiem, i gwarzy-
ła z nami po lucku, przyszło do niey było było piącia na
tenczas w czyni Sporych dzieciuchow, i kiedy się pokłonili,
ona Ich przeslicznym nakryła fartuchem, i kiedy z nią cos
pomamrotali, uczyniła Ich wszystkich Biesunami, tak to was
pono Dobrodzieie nazywaią. Oy gdyby ta była pożyła iesz-
cze do tąd, nie zwoliła by była Wam czynić tych herkelow, boto
była sta Pani rozumna i jak padaią że grzeczna. Rządziła wa-
szy Kosciołem, bo tez po niey znać było, musiała bydź wielka
pismaczka, wszak ci i to prawda co miedzy nami gwarzą.

Ze kalwini gospodarzą.

Kalwinki się z pisma swarzą.

Ale teraz niewiem iak się stanie, kiedy do Honorow przyidzie-
cie, pono Kalwini się zubozyli, a kalwinki się zonaczyły w War-
szawie.
Iescze Wam jednę rzecz powiem, ktorą od pismakow powiem.
Sprowadzilisćie Moskwę w tę nadzieię że naszego Stanisława
Krola przymusicie, aby wam dawał iakie zostawać będą
Wakansę. Wey wey, to to tak rozumicie że tasz sama potęga
ktorą czyni mocność, będzie czyniła i skutek. Prawda iezli
Krowa pobiega, to i Ciołek będzie kiedys Wołem, i może
tak Sochę ciągnąć iak nim ratay rządzić będzie, iesli tyl-
ko Casem nie bryknie, i jarzmna mu nie złamie. Albo z tego
nie czytacie com ia słyszał, wszakeście Pismaki: Ze gdy nasi
z Stefanem Batorym Iwana Cara Moskiewskiego Woyną
przysiodłali, on S. Papiezowi podiał się i Woyny na wieki
poniechać, i Wiarę iescze katolicką przyiąć z całym Pań-
stwem, aby mu dano pokoy, a gdy się tak stało, a on się
zebrał na Woysko, i nic tego wszystkiego nie dotrzymał, i
z tym się oswiadczył że się przełgał. Jezeli ten postępek
Moskalow będziecie mieć za chwalebny, toć i nasz Krol
przymuszony teraz, kiedy potym wdaniu wam słowa nie do-
trzyma, poczciwie się sprawi. Ia wam tak nie Prorokuie, tylko
przypominam iak się stało. Iescze byłbym więcey powiedział,
bom się tego do niemocy na słuchał. Tak to P. Bog kula-
sowi gdy Chłop strzela; ale iak iest tak iest. A przecie kot-

ton.

ton kiedy kolwiek spadnie, a Bartek wyskoczy ładnie.
Jakże rozumiecie, i podobno iescze będziecie prawili, że kiedy
na Seymie teraznieyszym Uczynią Konstitucią, to się iuż
na wieki nie odmieni. O mòy Śliczny Zbawicielu! jakiż to was
nierozum! przecież P. Podsędek Zakroczymski nieboszczyk, był to
Człek nie lada, i który wszystkiem mądrze radził, mawiał czę=
sto, że konstitucia iedna drugą kasować może; ja=
koż to i prawda, bo coby to było potym, żeby iakiey Maię=
tności następnikowi, budynku stawiać nie wolno było inaczey,
ieno podług upodobania przodka. Albo Chłopu skąpe, ko=
nia, nie inney mieć sierci, tylko takiey iakiey iego Przo=
dek chowował. A wam za co teraz Wolno bydz Katoliczna=
mi, kiedy Wasi Przodkowie poczciwemi byli katolikami,
toć się miarkuycie. Prawda że to i prawa w potrzebnych
rzeczach, zachować się na Wieki powinny, ale wy miarkuy
cie się, że nam diabeł po was. Wiedzcie wy poszczaremu że
nasza Oyczyzna Katolicka prawowierna, choć to ona ma Sy=
now takich i owakich, a przecie z nich żaden nie szkacę
iey do pepka, proc was wyrodkow. Są u nas Tatary i
Zydzi, a żaden się z nich o insze nie stara honory, tylko
aby miał poczciwe i wygodne życie, a czasem też Tatar
Woyskowa godność, tegoż też wam Oyczyzna nie broni, bo
iest miłosciwa Matka i Dobrodzieyka, i na coż Jey wnę=
trznosci porzecie? jak to w Was jasny grom nie uderzy?
A choćbyście po sobie dali iaką wymowkę, toć przecie ia
słyszałem w Zembrowie na kazaniu: że zabić kogo na sta=
wie, iedno iest co zabić i na życiu. A coż teraz u nas o
naszey sławie postronne gędzą narody? oto to co ieden
Włoch Sobaka mowił w Warszawie w stancyi P. Krzy=
żanowskiego: w Polsce wiele nauk mało rozumu, wiele
Osob mało Ludzi, wiele miłosci mało zgody, wiele intrat
mało pieniędzy, wiele chleba mało wygody, odwagi aż
nadto, a sił tak mało, że i Panuiącey Religij utrzymać
nie mogą, gołą brody sami a brodaczow do Senatu za pra=
szaią. Przyznam się wam że o kęs nie pękłem z żalu i złości
ści na tego Oszczercę, ale widząc że to prawda, tylko spu=
sciłem nos nadoł. Wszakże wy tego teraz naywiększa

przyczyna

przyczyną, bodaj Was paraliż naruszył. Małoć Oyczyzna miała Sławy, chciała się Jey teraz na kołupać, aleć wy Jey Ostatek odebrali, według owego.

Była Hawka bez Fartucha, esce kieckę zdięto
Siedzi goła na Zapiecku, pono będzie Święta.

I na cyjąz Instancią P. Rzepnik Poset Moskiewski naszych Biskupow i Senatorow pobrał w niewolą. toć to i prawda Pani Smołczyna w Spitalu powi. Że to wasa Sztuka, ale się ona to wam odkroi długoli krotkoli. a Sławaż to naszego narodu. a kto tak daleczy iak wy. Rzeczecie że dobrze Życzycie Oyczyznie, pono tak jak ono to czynił P. Zborowski nie z Złego Serca by sto Czartow ziadł z wami, a przecie mu za to Serce, łeb urwano, day Boże aby się tak Stało i z wami, to cego nie domawiam. Powiadacie wy Żeście temu niewinni, bo tego chciały postronne narody i Potęgi, a iakoż to bydz może. dyć Imperatorowa Xiężna Jeymość, iest iak wszyscy mowią mądra Białka, musi ona mieć na pamięci Swego męża nieboszczyka, jako się iemu nieborakowi niedobrze Skrupiło, że u siebie Religią Panującą gasił, Bog iey zapłać szczęśliwością wiekuistą Że z naszych Rosci a z Jey taśki Krola mamy, bo iuż też nam i Sasi do niemocy Zaskwarzyli, kiedy jabisi P. Gabinet z Minskiem i Brykiem, dziwne rzeczy sklopili. Krol Pruski Człek szczerze nie lada, musząc to oni te rzeczy miarkować niezgorzey, aby i wilk był syt, i koza cała, a podług Swey poczciwości, musi na to pamiętać, że kiedy Poniatowskiego chciał mieć i Zrobić Za Brata, toć mu przeczyny Żadney uczynić niemogą, aboć przecie i niezechcą. Ale pono będziecie prawili: toć te oba Państwa chcą w Polszcze jędrowładztwa, cy tam iak zowią Chapsolutum, a poki się to niestanie to nam trzeba iuż bydz na Stopniu. O jakoście się popsuli.

Niech Stach chodzi koło chleba
Pałek syta mu nie trzeba
Hrycek z Kaśką to ubrdali
Wszyscie tego nie poznali
Że to wasa zguba.

Cemużeście tak nierostropni i rzeście tego nie zoczyli, że wszyscy zawsze tego pragnie, aby gospodarz ktory ma wiele żywiny, nigdy koztu

nietożyt na psy

nie łożył na psy i Pasterze, a wyście rozumieli że on dobrze gospodarzowi życzy, o iakoście się mocno popsneli. On ci by rad zawsze po podworzu chodzić, bo mu to srodze wygodno, ale coż kiedy by niemiał nigdy ni Koguta, ni pulgęska, ni prosiaka, ni bycyny na misie, miarkuycie się. Co za zysk do tego Oboygu Państwu że takim nakładem chcieli by was sadzić do honorow, Czyście Waści tego abo zacnoscią, abo poczciwoscią abo dostatkiem. Ieżli zacnoscią? to każdy Szlachcic na tym celu stoi, a nie każdy tego dostąpi, mamy przecie od was zacnieyszych. Ieżli poczciwoscią? widziemy przecie że Oyczyznę do zguby prowadzicie, i tey wszystkiey roboty instrumentami iesteście. toć też taka poczciwosć warta Szubienicy. Ieżli dostatkiem? a czeście tym Państwom obiecali swego, a choć by też i naszego? a wszakos przecie konstipacia konwokacyi tak pisze: że Oboie Państwo tym się kontentować będą co oboie dotąd mieli. Jakoż tak przyrzekli, i z Obustron to stanęło. A chocbyście też teraz skutkiem odmienieli, toc cegoż będziecie warci? wszak że Pan niedawno Bartosz przedał w Ostrowcu P. Dzielonce konia sam go ukradszy, ale i tego konia odebrano, i P. Bartosa u Pręgierzyny złochotami nie lada obłożono, toć się miarkuycie.

Owoż widzicie że to nie to iest co gwarzycie, ale to pono będzie: że kiedyście się odważyli na Ostatnim Seymie o Honory, co wam sztan ponich, a nieście nieskorali, trzeba wam było prosić Xiężny Imperatorowey przez P. Rzepnika, a z nim przed nią potężnie nałgać: że wolność zepsuta, prawa połamane, że Szlachcie do Honorow zamknięte wrota &c. takęs cie też i zrobili, i tak ią nieboraczkę rozjątrzyli, że się rozdąsała, i Woysko posłała, ale żebyście wy byli co dobrego, tobyście tak napisali: że Katwini sa wyrodkami Oyczyzny Polskiey, że Honorow Polskich niegodni, że ieżeli maią iakie dostatki, to i te łasce Oyczyzny Matki przypisać powinni, tobyśmy wam tę prawdę chętnie przyznali, a ona poczciwa Pani na nas by się nie dąsała, i woyska nie przysyłała, bo choc to u nas Moskwa burmistrzuie, iednak tego nigdy bez nas Polakow nie robi. Wszak to prawda że psa psami szczwią toż patrzcie żeście się sporemi zrobili kandlami, a niech że będzie kiedy wola na kiel brać, choc pocekawszy może i tam wasz poznaią Szalbierstwo, toć niewiem iak z wami będzie

będzie, a iednak czy to Wilk czy to Lew kobyłę zięchłał, przecież niema czym bronować. Toć się miarkuycie z tey i z owey strony, bo z ktorey kolwiek grad padnie toć waszey przenicy licho, a na ostatek diabliż tam wszystko zgadnie. Ja tylko mowię: złe koło nas, a koło was do szatana iesce gorzey będzie.

Słyszałem na kazaniu w kamienicysku: że kiedy Jasiu Bozek rozporządzał dla Zwierząt i Ptastwa siedlisko każde się tym kontentowało co mu naznaczono, tylko Zuraw zła się ciwnoł prosba aby iak Stadziny ptak miał swe gniazdo na siodmiu drzewach, płodził po dwie kopy dzieci, i jadł to wszystko co kolwiek żywego zobaczy, tak iuż był i dekret wydał, ale się nań ptastwo wszystko obruszyło, poczęło go trzepac i o kęs go niezabito. On na ten czas nieboraczek Upokorzywszy się prosił o laxacią tego dekretu, ktorym iuż tak poprawiono: Ponieważ P. Zuraw ma długie nogi, niech się włoczy po błocie, a nosem długiem niechay dłubie między kępinami, a ponieważ iest pyszny i Uparty, niech niesie na kępie po dwa jaja, aby się nierozpłodził. Toć się miarkuycie.

Pan Andrzey Lycek Wielki pismak, cytał sie wielką Kięgę Francuską i tłomaczył ią przed Panem Strzyżyckim, i Smętanką i jam tez u pieca Stoiąc słyszał. Ze Zydzi w Angliy Mieszkaiący, prosili tego narodu, aby im wszyszcze Ich wierze, pozwolili się z Anglikami ponaturzyć, to iest bydź Angielską Slachtą, i przychodzić, iako wy teraz chcecie do honorow, a tak Sobaćstwo było pięniężne, może gorzey iescze jak wy, ze Krola i jakiegoś Pa Parlamenta przekupili, i wysokiech, ta głupia Holandia Za niemi się włożyła, Staneła tedy Konstitpacia iakiey oni chcieli. Ale skoro się Pospolstwo o tym dowiedziało, zaraz tak się zbuntowało i zprzysięgło, aby Im zadney rzeczy co do odzienia, i co do iedzenia nieprzedawać. Zarli oni ze swego poki co mieli, ale gdy niestało, wraz skoczyli Sobacy do Pa Parlamenta z temi słowy: Wolemy Zyć w poddaństwie, a nizeli zdychać w Slachectwie. I tak Konstipacia z laxowana, a co pieniadze wielkie wydali, juże u Diabła w zębach. Alboż to i u nas z nami stać się niemoże, choć dalekim innym sposobem, i powiedziałbym iakim, ale zidzcie Diabła, teraz nie powiem.

Pisze Oyczyzna

Ginie Oyczyzna teraz przez was, iednak kiedykolwiek powsta=
nie. Mamyć Mamyć teraz krola dobrego, ale mamy Boga
iescze lepszego, i Swiętych Pańskich nie łada, będziemy przy=
nich iakokolwiek, a co zwami potym będzie? Przebił
Woytek Andrzey, juz temu lat Osm widłami krowę bardzo
Mleczną P.Spytkowi, o kęz mu nie zdechła, tak się
Smiertelnie dotąd gniewa, że i kilka Dobrodziejow już
go przeprosić nie mogą, a choć ona mu się dobrze wy=
cielela, i spore bycki rodziela, a on to zawsze mawia:
Że kiedy kolwiek spoyrzę namoię Smoliczkę, to mi Woy=
tek iak w Ocach iak Satan stanie. Gorsze wy rzecz te=
raz zrobili, toć się miarkuycie. Powiecie że przy takiey
potędze Moskiewskiey dobrze się utrzymacie. A kiedy
to iednego razu moy sąsiad w Ostrołęce na Jarmarku
niemiał pożądaney pałki, nastąpili na niego kurpiki
z Siekierkami i o kęz go niezabili. a kiedy się dobrał do
spory kłonicy, i przyskoczył też przyiaciel z pałką, tak
ich galanto pochędożyli, że Jch trzech dać musiało Sa=
mulowi po trzy Talary za wylizanie się, dwoch poiechało
do Dobrodzieia na Cmentarz, reszta Jch nie zaraz do Cha=
łupska trafiła. Miarkuycie co to czasem cała kłonica może,
kiedy nią sam Pan Bog macha. a słyszałem też na
kazaniu w Bysowie, w Sakescie pismacy, że kiedy krol
Babilon posłał swego Hetmana Fornika z Srogiem Woy=
skiem do ziemie Israelskiey, i kazał ią niszczyć i srodze spa=
sał, alec tam przecie Smiała wdowka, Sliczna o poczciwa
Matka Pani Judycka, i temu złodzieiowi Fornikowi łep
sciela, i woysko poszło ku Diabłu w rozsypkę, i Ziemia Js=
raelska ocalały. Jezli tego dokazała Pani Judycka, czegoż do=
kazać nie może nayswiętsza Panienecka Częstochowska, Wie=
kuista Pani i wieczna Krolowa. Wszak ci cytacie że Gustaw
Krol Swedzki srodze się znią sprzeciwiał, ale skorał Dia=
bła w pałki, kiedy odstąpić musiał. Toć przecie mi mo=
wił Dobrodziey Zarębski Wielki Pismak; a przypomnicie
Sobie Dawida z procem, albo choć Czarneckiego z Buzdyganem,
Że kiedy PP. Magrayscy wespoł zmocniwszy się z PP. Szoltickie=
mi, juz się byli fortuną PP. Sarmatowskich podzielili a on
Jch był swojak, i żal mu się stał, jako żeno wsiadł P. Czarnecki

wte rzecz, a

wte rzec a powiedział iedno Słowo dobre pod Łożęgą a drugie pod Tykocinem, ledwie pod Siedlisko trafili a Sarmatowszy na swoim Zagonie do tych czas Skorę chleba gryzą a chociaż mi powiecie że Pan Zagora teraz w samey sile, i przyporządney Pałce, a Pan Połoński Staruszek, iuż tego nie może co Umiał, toć przecie na płodził uporych Spiczaków, prawda że oni są srodze Spokoyni, ale rozdrażnieni, warci Szatana Gwarzył z Wami ieden z Pustelnikiem, pod Borkiem mieszkaiący o waszych powodach, i pytał o skutki, ale on odpowiedział na moie uszy oto tak połacinsku.

Ibitis ad Caelos permagna Cacumina fastus
Felices nunquam Vivere posse puto.

P. Zarebski słowo do Słowa Słuszne oto tak wytłumaczył.

Maciek Iagie koło groble
Powyciągał z strzechy wroble
A Onaciemu odpędziała
Będzie ia Ci pamiętała
Leś mię zarżył nagle.

Ia zaś to z moiey morgownicy przydać mogę, żeście zrobili taką Zawieruchę w Oyczyźnie, ktorey w nuki wasze nieuspokoiwszy was przeklinać będą. Bo czy słyszeliście wtym wieku, żeby w ktorym kolwiek narodzie kto chciał odmieniać porządek Państwa tak głupiem sposobem iż by mu się to nadało, wszak świeżo pamiętacie w Moskwie. Pomyślcie no iesze że gdyby Luter i kalwin teraz pirwszy raz się na Swiat Ziawili, i nauki rosiewali, toby dla siebie i Ucniow nie Znaleźli, bo to teraz Swiat Zmędrzał, a oni to samo poznawszy wam mowieliby tak trzymaycie się Staropolskiey Religii, chceycie bydz iako rozdaczka Slachta w Honorach. a niewieseby zwami wskorali i o posty, bo na nich zawsze łatwa perswazia, a niewiem iezli by też Dobrodzieie Ich posłuchali z strony Zonek, bo by się paskudzić niechcieli jako wasi teraz; tak i Zdun myie ręce i dasz na Obiad, a przecie glina od niego smierdzi, a coż to mowić o S. Zbawicielowym Ołtarzu a choc by tam i Szatan pod brzuch kumu zaskrobał, toć mu się obeydzie bez kosztu na Wesele, i Chrztowiny. nie zawsze to paskustwo na mysli mądremu Cłeku.
Miarkuycie się że Zyiecie w Mądrym wieku, to iak się wam zda o waszey Religii

o Wasey Religij ktora się w głupiem Urodziła, iakiemi ci bę=
dą co się jey trzymaią. Ja was przez te Słowa nie Urażam,
bom nie Dobrodziey. a choc iestem prawowierny katolik Zaw=
se trzymam z nayswiętszym Zygmuntem III, Że trzy rzeczy
sobie Pan Bog do roboty zostawił. Stworzyć co z niego, wie=
dzieć przyszłe rzeczy, i rządzić Sumieniem. a poniewaz macie
iedną Wiarę Chrzescianską i tylko wasze obrządki są inszem
kroiem i sita ktopią między nami, a gdy byscie chcieli po=
rownać ie z naszemi, byłaby sliczna zgoda i w Oyczyznie po=
koy. Ale miarkuycie czy tyż przysuwaią tysiąc Złotych
do piąciu Szelągow licząc summę, czyli Szelągi do Tysiącow,
kogo tu iest więcey między nami, ktora tu moneta ma
większy walor, a o grube Srebra iesce nic nie mowię, bo to
Affiduie nie iako Dobrodziey, ale iako wspoł Ziemek.
Mowił i pewny Dobrodziey Że Wiara iest to Cnota, ktora kie=
dy iest w kim prawdziwa, to ią dał Duch Przenayswiętszy
i Utrzymanie: a w kim zła, to rodzi się z umknieniem Łaski
Boskiey, iż kto się do niey przyzwyczai, iuż mu się iey odmienić
niechce. Ja zas iako nie Dobrodziey, was, powiadam, że
lepiey iest grzeszyć przeciwko Wierze kiedy się tam zawiera
nie wiadomość, niżli widocznie i samo chcąc zgubić Oyczyznę
dla czegosis, jako na was zapatrzywszy się i nasi nie ktorzy
tego diabła pochapili. A przytym ieźli kto grzeszy prze=
ciwko Wierze, to sam ieden za siebie odpowie, a choć kto
ieden iest zgubą Oyczyzny, to wniey wszystkim Osobom wi=
nien. Miarkuycie czy prawdę ja mowię, a może i nietęgo wierz=
ciesz tedy i wy do niemocy iak chcecie, ale takich Porgelow z=
nami niestroycie, bo Was Zabecy Zarycy, Palarus ciężki narusy,
i jasny grom uderzy. Prosę was Uniżenie abyscie się na nas
nie dąsali za to Żem wszystko wam z pod wątroby, prawdziwego
Serca dobył, boć i my was wszyscy tak silnie kochamy, jak
i wy dobrze życzycie Oyczyznie. A teraz pisze się

J.W. WM Pana Dobrodzieia

Sługa

Z Zembrawa
dnia 2° Czerwca 1768°.

Florian Prawdorzecki

Copie de la lettre du Prince Repnin, Ambassadeur de Russie, Au
Prince François Sulkowski, en date du 15. 9bre 1768.

Il me seroit difficile d'exprimer quel fût mon étonement quand j'appris

votre

votre demarche mon Prince. Je n'entrerais pas dans la discussion de ce qu'elle est par elle même, et quelles seront indubitablement ses suites. Le Prince Antoine Votre Frere, Vous l'expliquera je crois assez, et vous même mon Prince ne pouvez le degiser a moins que vous ne vouliez fermer les yeux la dessus. Mais enfin en egard aux Princes vos freres, et en leur consideration je vous marque le seul moyen, qui peut encore reparer ce qui s'est fait et le fair oublier. Rendez-vous mais sans aucune defense avec toutes les troupes, qui vous accompagnent, aux troupes de l'Imperatrice, qui vont a vous, ou renvoyez vos gens chacun chez soi, et vous même allez ou dans vos Terres, ou a Posnan. Mais pour que vous puissiez y être sûr, et n'avoir rien a craindre, il faut me donner un revers, que vous ne vous mêlerez plus de pareilles entreprises ni n'enferez d'autres ni n'y accederez jamais, et alors je pourrois passer l'Eponge sur tout. C'est la mon Prince le seul moyen, que je vois pour eviter les suites Malheureuses de votre demarche, qui ne m'auroit pas permis de vous ecrire, si le Prince Antoine que je considere et estime, ne me l'avoit pas demandé comme une marque d'amitie pour lui.

Repons du Prince François Sulkowski, le 19e Xbre 1768.

J'aurais crû manquer essentiellement à l'opinion que j'ai toujours cherché de donner a V. A. du mon Caractere, si j'avois pû negliger dans les circonstances critiques, ou vous avez reduit ma Malheurese Patrie, a vous faire connoitre par mes Actions; Que me sacrifier pour son salut, exposer mon bien et ma Vie, pour deffendre ma liberté et mes Loix, étoint les premieres et les Principeaux devoirs, dont j'ai été penetré de ma tendre jeunesse. Je ne crois donc point Mon Prince, m'être ecarté par ma derniere demarche de ces sentiment, que vous m'avez toujour connûs et je rens assez de justice a votre Coeur et a votre discernement [sans me flater] qu'abstraction faite de vôtre place que vous occupez, vous aplodirez à ma conduite. En effet quelle Idei pouriez vous concevoir d'un citoyen, qui trahiroit sa Patrie et qui dans l'espoire d'une Ville recompense, oublieroit ce qu'il doit a l'honneur et a sa nation. Ce sera a la Republique, qui est mon juge né et unique a decider un jour, si j'ai vôlez assez tôt a son secours. Vous mon Prince qui n'êtes pour moi qu'un Ambassadeur, qui avez violé et foulé chez nous le droit des Gens craignez le juste ressentiment que vos duretés Ont fait Naitre dans nos Ames, et n'esperez jamais qu'un Citoyen tel que moi veuille souscrire le revers honteux, que vous me proposez. Repousser la violence par la force m'ensevelir sous les Ruines de ma Patrie, sont desormais les seules loix qu'il m'est permis d'ecouter, et que je suis resolu de Soutenir jusq'au dernier moment de ma Vie.

Copie de la Reponse du Prince François Sulkowski au Prince Antoine son Frere du 20e Xbre 1768.

Sur le style de votre lettre j'ai jugé tout de suitte mon frere,

que vous avez

que vous avez emprunté l'esprit d'autrui pour m'adresser des remontrances, qui d'ailleurs n'ont ni pied ni tête. Quoi qu'il en soit, je vais me donner la peine de refuter vos ridicules reproches, et vous faire connoitre, que si quelqu'un de nous est coupable, c'est vous sans doute, et pas moi. Je ne suis ni un parjure, ni un ingrat vis-à-vis de S. Mté l'Imperatrice Regnant de Russie. Je pense au contrere lui avoir prouvé quand il m'a été permis c'est à dire pendant ce dernier Interregne que je savoit sacrifier ma fortune a ses vües. Il est vrai, que j'ai prête selon l'usage accoutumé a S. Mte l'Imperatrice Elisabeth de Glor: Mem: le serement de fidelité, lorsque j'ai eu l'honneur d'entrer en qualite de General Major a son service; mais si j'avois pû prevoir quelle étoit l'Intention de cette Auguste Souveraine quand a mon dernier sejour a Petersbourg l'an 1764. S. Mte l'Imperatrice Catherine a d'aigné sur mes vives solitations de m'accorder mon congé, dont je joins ici une copie et a ajouté a cette faveur celle de me revetir du cordon de St. Alexander Newstei, auquel est toujours attaché le garde de Lieutenant General, j'aurois renoncé a tous les sentimens de bonté, et preferé mon Zele que je dois a tous egards a ma Patrie; j'aurois osé en honette Polonois, qui estime plus son honneur, sa liberté et ses Loix, que toutes les autres recompenses étrangéres, j'aurais dis-je osé mettre de lors a ses pieds ces mêmes Distinctions, qu'il m'eût été impossible d'accepter a des si dures conditions. Quant au revers, dont vous me parlez je vous proteste qu'il n'en a jamais été question; je ne le donnerais jamais et même il ne fût jamais exigé de ma part. Cessez donc d'être allarmé pour moi a ce sujet et revenez de l'erreur ou vous êtes de croire, que mon engagement anterieure, qui se trouve rompu par le congé en forme, qui m'a été expedié, m'ait rendu coupable envers S. Mte Imperatrice par ma derniere demarche. Au reste sacrifier sa vie, exposer son bien pour le salut de sa Patrie, defendre ses Loix et ses prerogatives ont été les principes, que feu nôtre chere Pere a tâché de nous inspirer de notre tendre enfance et qui doivent sans doute le caractere de chaque cytoyen.

Penetré

Penetré des ces devoirs, et animé par la plus grande partie de ma Nation a repousser la violence par la force, j'ai enfin senti qu'il ne m'étoit plus permis de souffrir le joug ignominieux, que Mr le Prince Repnin fait eprouver depuis bientôt deux ans a ma Malheureuse Nation, et j'ai employé pour m'y soustraire, comme tant d'autres, les moyens, que la defense naturelle autorise en pareil cas un chacun de nous de Mettre en usage. Ce sera a ma Republique qui est mon juge né et Unique a prononcer un jour si mon zêle a repondu a mes devoirs. Vous Monsieur l'Apotre qui me rappellez l'union fraternelle qui nous a été fortement recommandée, souvenez vous, que si celui qui vous donna le jour eût sû prevoir que vous eussiez a devenir un jour le mercenaire de votre Patrie il vous eût etouffé de votre Naissance. Croyez moi la souveraine même, que vous croyez, seroit aujourd'hui son Ambassadeur, dont vous vous vantez de posseder les bonnes graces, ne peuvent que vous mesestimer, vous voyant trahir ainsi votre Republique.

Les interets des Princes changent, mais quel que soit leur projet, il n'appartient jamais a un Citoyen honnête de servir de vil et de lâche instrument a leurs desseins politiques. Faites-donc tandis qu'il en est tems encore, un retour sincere, sur vous même, imitez moi, et rendez vous digne en un Mot du sang, dont vous sortez. C'est alors qu'il me sera doux de vous appeller du tendre Nom de Frere, et de vous prouver que mon Coeur est plein d'amitié et d'estime pour vous.

Je vous avertis, que si mes Freres avoient à souffrir le moindre degât de quelque part que ce soit, votre Ville de Lisa et le peu de bien qui vous appartient encore, sera reduit aussitôt en cendres, il en sera de même de toutes les autres Terres de Ceux qui trahissent comme vous leurs devoirs les plus sacré. Pereat mundus fiat justicia.

Odo: od J.O.

Oda: od J.O. Xcia JMci Kajetana Sołtyka, Biskupa Krakow. Xcia Siewierskiego z niewoli do Ziomkow Swoich na Reasumpcia Seymu Zgromadzonych d. 20a Januar.

Niech to w żadnego niepowstaie myśli,
Że tego pisma przyczyna w Ucisku.
Większe daleko rzeczy nam ten kryśli,
Który iest wesoł wtym szczęścia igrzysku.
Wielka to dla mnie zawsze będzie chluba,
Gdy Wiarę, Wolność ocali ma zguba.

Nigdym weselszy w Życia mym przeciągu,
Niebył iak teraz jestem wtym Więzieniu.
Zaszczyt naywiększy odbieram z uragu,
Gdy przezeń czynię dość Bogu Sumnieniu.
Nie mey osobą żądam z litowania,
Droższa rzecz Celem iest tego pisania.

Wiadomo wszystkim żem zawsze to czynił,
Co Wiara wolność pomnie wyciągała.
To czyniąc, wyznam: wtym tylkom przewinił,
Żem ufał, w ktorych Wiara była mała.
Jezeli winnym może bydź nagany,
Z Wiarą Wolnością przez zdraycow wydany.

Ktoż sie mogł Spodziac aby ten knuł zdrady,
Przeciw wolności i przeciwko Wierze,
Ktorego wszystkie dążyć maią rady,
Aby w gruntowny zostawały sferze.
Jakim kto w sercu tak okazdym tuszy,
Bog tylko widzi Sekreta Złey duszy.

Miłość iednak ku Wierze ogniwa,
Więzienie nawet Smierć, rozwieść niezdoła.
Wtych tylko wszystko łatwo się rozrywa,
Ktorym występpku korzyść wieńczy czoła,
Mnie miłe życie lecz wtenczas gdy wiarę,
I Wolność Całą, Złe go na Ofiarę.

Jestem więziony lecz

Jestem więziony lecz tylko na Ciele
Przetom tez ciałem iest od was daleki,
Lecz umysł wolny, z wami zawsze smiele
Będzie do samey zawarcia powieki.
Komu występek niekrempuie Serca,
Zaden go więzić nie zdoła Morderca.

Lecz przebog! prozne podobno kłopoty,
Te moje, kiedy ukaz zbyt okrutny
Milczyć wam kaze, podobno ochoty,
Nie macie wiek wasz w więzieniu wiesć smutny
Wiaze wam usta przemoc zagraniczna
A tak juz ginie Wiara, wolnosć sliczna.

O czasy! Mieysca w Okragu niegodne
Wiecznosci, Czasy nader nieszczęsliwe,
W ktorych choc myśli i Serca są zgodne,
Ku Tobie Chryste usta nie zyczliwe.
Nie wolno w Sprawie twey stawać bez kary
Nie wolno prawey utrzymywać Wiary.

Czuie me Serce wiem juz doswiadczeniem,
Ze w tak przewrotney wszech rzeczy odmianie
Odrzuci tysiąc to pismo z Zelzeniem,
Ledwie ku niemu ktory skłoni zdanie.
Jednym wstręt boiazń, drugim złosć ich sprawia,
Ze widząc, milczą na wszelkie bezprawia.

Mnie choc pilnuią nieprzyiazne straze
Choc bardzo wątpię o skutku mey rady,
Czynię iednak ze co sumienie kaze,
A raz kto zechce isć moiemy slady
Wskoram lub li nie to wezmę w zawrzycie.
Dla Boga, dla was, zem łozył me zycie.

Juz juz upływa czas Seymu limity,
Znowu zaczynać macie Seymowanie,
Skarb wielki teraz moze bydz nabyty,
Gdy wszystkich iedno na to będzie zdanie
Gorliwosć wasza uwieńczy wam skronie,
Gdy będzie Wiara i Wolnosć w Obronie.

Jeden jest sposob

Jeden iest sposob łatwy i skuteczny;
Złączyć na iedno swobodne umysły
Związek ten ma bydz na zawsze stateczny
Bo wszystkie rzeczy od niego zawisły,
Gdy między wami jedność będzie wszczęta
Zgargacie wszystkie zagraniczne pęta.

Daremne wszystkie kłopoty starania,
Prozne i w Sercach zadze są zbawienne
Jezli was boiazń do tego nakłania,
Ze Usta od Serc waszych są odmienne
Kto milczy tam gdzie mowić trzeba smiało
Znać wnim że Serce bez cnoty zostało.

Wiem: na umysle każdy przekonany
Z Was jest, ze bronic iest powinność święta
Wiary, ze rzucić trzeba te kaydany,
Całość powszechna że na tym zawisła.
Lecz coz gdy boiazń straty swego mienia,
Zbawienna zwasza Serc myśl wykorzenia.

Wszak nie są ieszcze Seymem potwierdzone
Niszcząca Wiarę i Wolność Traktaty,
Mogą bydz ieszcze słusznie odrzucone
Lepiey jest ginoć niz takie mieć straty.
Gdy kto wykroczy raz zgrzeszy lecz ktory,
Wztym trwa występek czyni gorszy wtory.

Lubo zadnego niemaią waloru
Ite bezprawne złych ludzi postępki
Gorę wzdy wezmą nie maiąc odporu,
Trudniey wychodzą niz wchodzą występki.
Gdy złych wpuscicie do waszego koła
Ktoryz z Was potym wypędzić ich zdoła.

Przez Strach gdy złosci dopełnicie miarki,
Nie samą tylko Wiarę zagubicie
Na Wolne wasze włożą Jarzmo karki
Wiednego władzy wasze będzie zycie
A tak wolności i wiary zniszczycie,
Stracicie ten Skarb więcey nienabycie.

Acz powinności

Acz powinnosci wszystkie wiecie zgoła,
Przebaczcie iednak że w tey zawierusze
Gdy Bog, Summienie o to na mnie woła,
Wszem wszczegulnosci przypomnieć je muszę.
Wyższych wyrokow gdy pełnię ukazy,
Zaden więc do mnie mieć niema urazy

Krolu nasz Panie ktorego przymioty
Nie z Tronu zaszczyt lecz Tron z nich ma chlubę
Wspomniey, na ow czas gdy biorąc Znak Złoty,
Przysiągłeś chować obowiązki lube.
Wiemy i teraz twoie Oswiadczenia,
Tylko nam brakuie Ich uskutecznienia.

Wiele Zależy na krola dzielaniu,
Ten przy Wolnosci i Wierze gdy Stanie,
Wiernym go widząc wszyscy w powołaniu,
Z tak dobrym krolem swoje łączą zdanie.
Zaden nie zdoła Im Szturm zagraniczny
Poki trwa krola z ludem Związek Sliczny.

Niech Obojętnym tylko krol się Stanie,
Aż wielkie Zaraz między ludem spiski;
Coz gdy przewrotnosć Myśli swe obiawi,
Juz krol i narod swey zguby iest bliski.
Chytra Obłuda wszak to ma w korzyści
Że złość niesczęsnym Skutkiem swą ziści.

Krol Polski Zawsze to mieć ma w pamięci,
Że się nie rodził krolem lecz obrany,
Że mogli insi na ten Tron bydź wzięci
A przecież iemu tylko rząd oddany.
Tym Scisleyszego winien iest rachunku,
Że na złe tego Zażywa Szacunku.

Z Zrządzenia Boga wszak Siedzisz na Tronie
Więc Słuszna abyś Jego bronił Sprawy
Koronowane zawsze zdobi Skronie
Za Swiętą Wiarą upominek żwawy.
Gruntowna Wiara na pojone Serce
Gromi surowie wszytkie Iey Oszczerce.

Uznawszy

Uznawszy, że Bog rozdaie Korony,
Przeczyć niemożna by nie w Jego ręce
Było osiadłe ogołocić Trony,
I dać przewrotnych Krolow więczney męce.
Kogo zaślepia Swiata marność licha
Tego na Sam doł Boska ręka zpycha.

Prymasie pierwszy w Krolestwie Kapłanie,
Patrz, Obowiązek Twoy iak nader świety!
O Wiarę ma bydź twe wszystko staranie,
Iey twierdza od Twey czynności zawisły
Nieszukay żadney korzyści w staraniu,
Szczodry w nadgrodzie Bog ostry w karaniu.

Winieneś Cnoty twey dać jawne znaki,
Gdyś przyiął na się Cnotliwych Zaszczyty,
Skaże ten urząd, gdy umysł dwoiaki
Twey odmienności będzie raz odkryty,
Ta iest występku zawsze kara zwykła
Że i następców w tey Sromocie wikła.

Wspomni na Twoje ku Wierze obligi,
Z ktorych Smierć sama tylko cię wywikła.
Przysięgłeś zemną bronić na wyścigi
Wiary, i Masz że odmieniać się zwykła.
Lub gdnoć teraz masz ze mną przy Wierze
Lub z Bogiem i mną rozerwać przymierze.

Kollegy moi przezacni Pasterze,
Prono wybrane na Czele Senatu,
Należy dowas Smierć ponieść przy wierze
Niemacie Czynić żadnego traktatu,
Prawdę każdemu macie mowić wszędzie,
Gdy na Biskupim jesteście Urzędzie.

Niegodzien taki Biskup iest Infuły
Ktory się wzdryga w Boskiey gdnoć sprawie
Niema bojaźni w Sercu Pasterz czuły,
Przy swojim stoi by w nayważnieyszey wrzawie.
Czynić powinien co może wtym razie
Milczy, podległym już staie się Skazie.

Swiecki Senacie

Swiecki senacie ozdobo Oyczyzny,
Niechciecie chańba wasze okryc krzesła
W Cnych Mezow zawsze Senat wasz był żyzny,
Boska was Ręka do tego wyniosła,
Wszak macie w Waszych przodkach Cne przykłady,
Badz cie Ich godni wstępuiąc w Ich slady.

I takze uwas dostąpia przyiazni
Zli od Szczepiency że Ich w Wasze Grono
Przyimiecie. ktorych chytrość Boga drazni,
Wy na Oyczyzny w sadzicie Ich Łono.
Juz i wasz Senat niebędzie Senatem
Gdy weń Złych Ludzi, puscicie traktatem.

Stanie Rycerski, obrono dowodna
Wiary, Wolnosci, w nayciezszym terminie,
Niech tylko Waszych Serc mysl będzie zgodna,
Wiara i Wolność zapewne nie zginie
Waszey miłosci ku Wierze ogniowa,
Wstydliwa bojaźń niechay nie rozrywa

Widział Swiat Cały jak swieto na Seymie,
Odpor daliscie Zamysłom zdradliwym.
I ktoz wam teraz te Smiałość odeymie?
Czyz Stan wasz Wierze juz nie jest życzliwy
Stwierdzcie i teraz przeszłe wasze czyny,
Macie juz chwałę chroncie się od winy

Prawdziwy tylko w tych Fanatyzm, ktory
Poty obstaia przy prawdziwey Cnocie,
Poki się wielkiey nie lękaia burzy,
Ta gdy nastąpi, chołduia Sromocie.
W tenczas cnych Mezow jasnieia przymioty
Gdy są Stałemi na wszelkie obroty.

Nikczemna podłość od tych Serc daleka
W ktorych tkwia dawne Staropolskie dzieła
Od takich tylko cnota Serc ucieka,
W ktorych nieprawość Sama gorę wzięła.
Kto czyste Serce ma umysł bez skazy
Za prawdę Wesoł Smierci bierze razy

Krolu, Senacie, i Rycerski Stanie,
Niech wam tkwia w mysli te Szczere przestrogi,

Gdzie

Gdzie Bog chce, Wasze tam skłaniaycie zdanie,
Niemieycie płochy w Waszych Sercach trwogi.
Niezdobi krola ni Rzecz pospolita
W Bozkiey mieć sprawie Dusze niezyta.

Wszystka przeminie Marność tego Swiata
Ze swemi Czasy pozostanie Dusza,
Podług czynności będzie tez zapłata
Cnota Litość, Grzech gniew, w Sędzie porusza.
Nie zart nie zadne to ludzkie wymysty.
Kazdy rachunek odda Bogu scisły.

Oczasy dzikie! Czasy nader Smutne!
Gdy z trwogi milczą katolicy prawi.
Przesladowanie czyz iuz tak okrutne?
Ze ginie gdy się kto za Wiarę stawi.
Lepiey niz Wiarę pod Miecz dać swe Zycie
By niebo zyskać niech Tyran krew pije.

Iuz Was na Boga zaklinam ziomkowie
Na własną Całość zwrocie tylko Oczy!
Gdy Woyne Wierze Prawey kto wypowie,
Moc wielowładna i Wolność obskoczy.
Na iedney Wiara z Wolnoscią iest Sali
Gdy iedna ginie druga się tez wali

BOZE! iezli ma krwią Wiarę ocalę,
Niech ginę, wiara aby była Cała.
W mym predsięwzięciu day bym wytrwał Stale
Tobie niech tylko z tego będzie Chwała.
Rządz Serca Ziomkow, Ty sam Ich bądz Rayca,
Broń Ci wiernego, niechay ginie Zdrayca.

Rozmowa Bartosza powroconego z Warszawy, z Woytem.

Bart. Kłaniam Wam Panie Woycie, iako się tu miewacie
Woyt. Bog Zapłać miły Bartos, moy kochany Bracie.
Nieslyszałes w Warsawie czego onakiego.
Bart. Słyszałem dość powiem wam złego i dobrego.
Woyt. Powiedz Co ciekawego, bos to ty ciekawy,
Kiego kata nabzburzył gdy iedziez z Warsawy.

Bart.

Bart. Gdym zprzedał tarmaninę, poszedłem na Piwo,
Tom słyszał że ze strachu Niemcy bzdzą co żywo
Lecz Kalwini z Lutrami i Schizmatykami.
Chcieli sobie przebrzdagać nad Katolikami
Ale im się nieuda bo im Turek w Oczy,
Wraz z Konfederacią niedługo Zaskoczy.
Co Konfederacia mam w Bogu nadzieię,
Że Ich Wszystkich wywiesza jako przy Złodzieie.
Seymu też nieczynili, pono złey przyczyny,
Nudno Im by niemieli w Warszawie ruiny.
A Pan Rzepnik dla tego nie siła dworuie
Bo Konfederacia źle mu obiecuie
Za Biskupow poczciwych, ktorych pobrał śmiele
Do Więzienia, a drugich kazał bić w kościele.
Krol JMość jako Thorz wędzi się Za kata,
Padaia żeboli teb, także Jego Brata.
Cartoryski że swoia Za robotę Strona
Będzie kropion jako Cart złąd woda święcona
Mam ja w Bogu nadzieię, że im wszystkim syki,
Popsną się nienadładzą i Moskiewskie Piki.

Wiersze nad nieszczęśliwością Ukrainy przez Haydamakow uczynioney.

Rozum tempieie, pioro pisać niechce,
Widząc zuchwałość patrząc na morderce.
Rodzice we łzach topią swoie Oczy,
Że z niewiniątek Ich krew Tyran toczy.
Rozłącza pary i od Żony męża.
Zabiia i was świątobliwi Xięża.
Tyrańskie wszystkim zadawaia rany,
I rzetelnych Panow krew leie Poddany.
Znać Pana niechce iako pies Akteona
Brzemiennych Matek rwie Morderca łona.
Nieukryie się po Trzczinie po lasach,
Palcem cię wytchnie poddany wtych Czasach.
Niedosyć na tym. ci nieprzyiaciele,
Czynią też gwałty i w świętym kościele.
Konsekrowane tu kommonikanty,
Nogami depcą tu kościelne fanty
Troczą na Konie, ładuią na wozy, i
Kładą na Szyie Kapłanom powrozy.

Lieka Ich

 165

Pieka Ich męczą katuią bez miary.
Biorą kielichy od S: ofiary,
I niemi piją a w Ornaty konie
Stroią, a Stuły Wiążą w pod ogonie.
Toż potym Xięży położywszy trupem.
Z Swiątnic Zabranym podział czynią łupem
I gdy Schizmatyk czyni te pożary,
Luter i Kalwiniestwo się bez miary
Trudno wymowić i opisać zbytkow
Ktore trapiły, i niewiernych Żydkow
Dadzą Swiadectwa wszystkie Synagogi,
Kachały oraz wykłute do nogi
Nieszczesny Stanie Kochany Oyczyzny;
Przy swych wolnosciach takie nosisz blizny!
Masz wiedziec przecie z jakowey przyczyny
Jarzmo Niewoli ponoszą Twe Syny.
Miłość w Nienawiść już się zamieniła
Starych Polakow zniknęły, Męstwo, Siła,
Jednością przedtym zaszczyceni byli
W Wolnosci wszyscy po Braterstku żyli.
Za Wiarę ginąć obierali sobie
Jeden na drugim pokładał się wgrobie.
Wygasła Miłość wteraznieyszym wieku,
Niemasz Szczerosci Żyiącą w Człowieku
Chytrość Panuie i same cherchele,
Na Życie, honor, czatuią fortele.
Wydrzec fortune i Życie iest w modzie
Za to Bog karze Tyranem co bodzie.

Votum Straszne

Krolowi JMci Stanisławowi Augustowi.

Krotko ci chcę powiedziec krolu Stanisławie,
Żes już przegrał już dekret Stanął wTwoiey sprawie,
Panowałes trzy lata, Służyłes Rok czwarty,
Teraz piątego roku z Bratałes się z Czarty.
Nie wydrwisz się szostego tak będzie nieboże,
Płaczow ludzkich Moskiewska siła nie przemoże.
Biją oni Ty każesz, krzywda Wierze sroga,
To twoie cię zbrzydziło u ludzi i Boga.

Życzą Ci naprzod

Życzą ci naprzod wszyscy od Boga nadgrody,
Że pozwalasz w Owczarni czynić Wilkom szkody.
Wołaią drudzy Zemsty za okrutne razy,
Ktore ponoszą wszyscy przez Twoie ukazy.
Płaczą na Koniec wierni patrząc na to smutni,
Że goreią nad prawdą Fałszerze okrutni.
Łzy wiernych, krew poddanych, ucisk Swiętey Wiary,
Są to straszne dla Ciebie, a mocne Ofiary.
Pobuntowane Chłopstwo w Całey ukrainie,
Ktorych ręką wylana krew rzekami płynie.
Szlachecka, Mieyska, nawet i Żydow niewiernych
Naostatek i Chłopow w Wierze prawowiernych;
Nieuszły Tyrannij i niewinne dziatki,
Ukryc Płodu niemogły i brzemienne Matki
Swiątnice Znieważone i Xięża wykłuci
Obywatele wszyscy zdostatkow wyzuci.
Polska Rachela płacze pobitych swych synow,
Przez Bunty Schismatykow, Lutrow, i Kalwinow.
Poydą w gorę te głosy te płaczliwe ięki
Wyciśnione Moskiewskiey Ucieskaniem ręki,
Będą wołać ozemste jak oni wołali
Zpod Ołtarza ktorych krew niewinną wylali.
Bog też krzywdy swey Wiary mścić się nieprzestawa,
Bo z Bogiem nie iak z Ludzmi Krolu iest to sprawa.
Zdradziłeś Całą Polskę, złamałeś przysięgę,
Wziąłeś za łeb twych Ziomkow przez Cudzą potęgę
Dałeś się już we znaki wszystkim w Ciężkiey dobie,
Ale z Bogiem nie wskorasz da on się czuc Tobie.
Nic by to było jeszcze Znowić zwyczay stary,
Odmieniać rządy Prawa, lecz nie tykać Wiary.
Wywracaiąc rząd Polski, Wina nie tak sroga,
Ale przedawać Wiarę gniew pewny od Boga
Pogrzeb Wiary był w piąty dzień Marca miesiąca
Tegoż dnia w grob się wtrąci ktory z Tronu ztrąca
Płacz za płacz, i krew za krew, a Życie za Życie
Oddasz, Ale za Wiarę weźmiesz w piekle bicie.
Odstępco Wiary przodkow, drugi Kaprotimie,
Łżysz Wiarę, gniewasz Boga, szpecisz Polskie Imie.
Bezbożny Julianie, tak ci mowić muszę
Co czynisz czas się postrzedź bo utracisz duszę.

Czy mniemasz

Czy mniemasz, że jey niemasz, żeś bez Duszy Ciotek
Omylisz się gdy pujdziesz do Diabła na kotek
A wierzmy że tam poydziesz za bezbożne Sprawy
Gdy tak skończysz iak żyiesz, bez wszelkiey poprawy,
Juz to jest blisko tego rok Srożty nadbiega,
Juzes zabrnął daleko juzes blisko brzega,
Juz krwią Ludzkiey niemałe nabieraią śćieki,
Wstrzymay się niebrodź Smiało Łatoniesz na wieki.
Albo idz, idz co prędzey dopełniay Swey miarki,
Gdy zginiesz, toć juz może będą wolne karki.
Tak Ci życzy Ten, ktory Twoje Panowanie,
Uczuł srogie zdrugiemy okrutny Tyranie.
Żadniey go Kabalasto w Warszawie on żyie
Bardziey dba o Stracenie Wiary niżli Szyie,
I radby tę pamiątkę Zostawić Wiekowi
Że był ztych, ktorzy prawdę mowili Krolowi.

Diskurs polityczny Kadeta Szkoły Rycerskiey z Konwiktorem Piarskim, o maxymach Politycznych, na dowod korzystania z wyborney nowych Funduszow Edukacyi w Warszawie d. 20 Aug. Anno 1768.

Konwiktor. Jest to jedna znayszczęśliwszych dlamnie satisfakcia, Osobę WMPa na tym mieyscu powitać, Tę Osobę ktora od Dziecinnego wieku mego, w pirwszym poznaniu swiatełka rozumu naturalnego, miałem pochop z wnętrznego Sympatyi natchnienia z przywiązaniem ulubić, naułożoną wniey pięknych Manier postać zapatrywać się, zwielu natychmiast umieiętnosci brać do nauk Zachęcenie, zpubliczney na Teatrach renomy, wydoskonalonych przymiotow rzeźwość i wesołość, Osiągnienia pamięcia wszystkich Forystyerskich Maxym i Uczesnictwa naśladowania pracowite usiłowanie. Słowem mowiąc: była Osoba WMPa dla mnie, Prawidłem narodowey Polakieryi wygładzenia, a co Umysł Oczy i Społeczność republikantow Zukontentowaniem zabawić może, tego wszystkiego chociaż w pomnieyszych od niego częściach pozyskania. w porze tych doskonałosci, dla posiadania coraz większych Scyencyi

encyi, z Konwiktu do Szkoły Rycerski Kadetow przenioszszy się, WMPan iuż w Sektach, Mustrze, Wielorakiey Inżynieryi, Geometryi, Architekturze Zołnierskiey i Cywilney, a nadewszystko w Filozofiy experymentalney, rozdzielnie co do użyteczności Szlachetnego na Swiecie Zycia, (: wytłaczywszy okropny inny po Smierci Sposob życia i Kwasne o nieSmiertelności Duszy maxymy:) z powszechnem uznaniem gdyś nad innych pożytkował, tesknota obcowania Codziennego z nim we mnie się wzmagała. Od Dam zas płaszy, Swiadczoney grzecznosci Jego z miłych i pieszczotliwych z niemi zabawek, to Znowu in wentowanych do Ułagodzenia Uszow Romansow Historyi; to w Manierze ozdobnego Menuetu tańcach, to w wesołych igrzysk plasach, to w poufałych bez subiekcyi grymasach i obyczaynosciach Adamitow, Serce moie Zalem przerażały: Ze o tym o podal tylko słyszeć, a obecnie zapatrywać się na to niemogłem. Trzyletni czasu przeciąg w tym mnie więził umartwieniu. A jak szczęsliwy iest ten moment Ze mnie i z konwiktorskiey chociaz łagodney uwalnia Zwierzchnosci, i pod ukochanego Przyiaciela mego podaie władnienia. Raz bowiem nazawsze chcąc z nim uczynić powitanie, nierozdzielnie z nim że przebywać pragnę. A gdy od niego wszystko widzieć i umieć Zadam, to sobie wytłaczam: abym nigdy nieznał Z WPanem pożegnania.

<u>Kadet.</u> Radość ktora obeymuie Serce moie z powitania WMPana przypomina my Osobę Jego ode mnie zdawna ukochaną, a w tey ia widzę porze ktoryiem Zyczył i nadzieie moie nie płonny Skutek z isciły. Z kąd radość Serdeczna oddech w piersiach tłumi, scina w ustach Słowa, a ucałowanie Serdeczne Szczerego Przyiaciela żąda pauzy. Obydwa Stanelismy w iednym Edukacyi naszey Szlachetnosci Kresie. Rodzice nasi po nas większey potrzebować nie mogą doskonałosci. Smiele sobie obiecywać możemy, że Foraśtierow ktorzy po Zagranicznych Państwach Woiazowali, Zazdrość na siebie Sciągniemy. Republikantom ciekawe oko, a nauczycielom naszym sprawiemy zaszczyt. Naycelnieysze przy Dworze rezyduiące Damy, przesyłac nam bendą przy Millionowym weyrzeniu swoie umizgi, do z Wabienia nas w Domy swoie do miłosney zabawy. Dwor nawet Krolewski Kollezeństwa swego nam nie odmowi. A sam

Nayiasnie

Nayiasny Pan żądny od Szlacheckiey młodzi takowey Edukacyi, Szafunku Łask Swojch obmyśli dostarczające Srodki, ku użyteczności Krajowey, na rozmaitych funkcyaach od teraźnieyszych maxym i Applikacyi naszey. Ale żebym i naymnieyszey Skazy podeyrzania niepoufałości do WPa niedał, tę którą mi przyznaiesz umieiętność w iakiey iest rozdzielności, dokładniey uwiadomiam. Fundamenta wszystkich nauk które WPan wyliczył, co Ja wnich profituię są iedne. Co w konwikcie u XX. Pijarów, to w Szkole Rycerskiey u Kadetów.

1mo Co do Filozofiy Dogmata recentiorum Philosophorum, są u nich iednakowe; zła tylko róznica, że cokolwiek o nieśmiertelności Duszy, o wieczności, to dla przypodobania się wszystkim i Polakierzyi (: z bojaźni aby ci Fanatykowie na Skassowanie Funduszów Konwiktorskich nienastawali:) te traktaty dyktuiąc, zasypiaią umysł młodzieży, przecież Ich nienudzą zbyteczną tych traktatów explikacyą, ani też szkolne Sabatyiwy znich Składaią. Tę po części uczynioną Impressyą i zakwaszenie umysłu, łacno WPan w muszkietach swoich wygładzisz, przez czytanie Zalete maiącey od naypierwszych w Oyczyźnie osób, Xiążki Woltera. Wtym tylko ostrzegam że Zakazana przez Zelotypią Papistów. Zaczym gdyby cię Prymas wziął Żądania Spowiedzi, to życzę przed Śliwickim Missionarzem, lub Konarskim Pijarem wyznać się, pierwszy z nich Swobodnego Życia, drugi Polityk i Statysta, a co oni toby WPa uwikłali w niepotrzebne zawiłości Melancholiy. W Szczególności Strzeż się Jezuitów życzę.

2do. Potym następuie Scyencia Fechty i Musztry Wielorakа. Jednakowy iest sposób tey nauki, iako i w Konwikcie XX. Pijarów, tylko że w Szkole Rycerskiey bywa dłuższa exercytacia Fechtów i Musztry. Przytym pewnego uczą Sekretu, aby być można tak walecznym Żołnierzem, jak iest wsławiony dzielnością, zacny teraźnieyszy Generał Artyllery Litewskiey Branicki Łowczy Koronny, proszę go tylko zachować w skrytości, którego mi moy Mel. Angielczyk todem powierzył; A to iest Ten: Uprzątnąć koniecznie potrzeba o wieczności myśli; ani w Swoiey Zachowywać pamięci, że Dusza jest nieśmiertelna; to w ten czas bez wzdrygania się będziesz znaynieiwinnieyszych Stat trupy na Ofiarę Za

palczywości

palczywosci Swoiey, a Sam Smiercią gardząc, Sama tylko odważał uzbroiony nad przeciwnikiem Swoim pewny zostaniesz Zwycięzcą.
W porządku dalszych położone są Scyencie Indzinieryi, Geometryi, Architektury, w niczym nie przewyższaią Konwiktorskich nauk, tylko ustawiczna praktyka. Ta iest w szczególnosci swobodnosć w Szkole Rycerskiey, czytania wszelkiey i wewszystkiey Materyi bez żadnego wytaczania xiąg, co w konwiktach przez Zazdrosć Professorowie (aby tyle nie nabrał dyscypuł doskonałosci co i Professor.) od zakazanych xiąg tamuią Młodzieży ciekawosć, w Szkole zas Rycerskiey, Metrowie do swobodnego Życia i Umysłu chcą przyuczyć, nayskrytszych zagranicznych nam dodaią do czytania, Uważania, i przypodobania Autorow. I przeto Kadeci na wydoskonalonych Swiata tego wychodzą Polityków. Wolnosć maiąc Sumienia, a do swey straży iedne tylko podaną regułę tenić na przyszłe tylko teraznieysze pomnić Życie, i wszelkim hazardem Szczęscia swego wyrzucać losy.
Uprzątnąwszy z Uwiadomieniem zmiankowane od WPana nauki, jakie wtych dwoch Szkołach Konwiktorskiey, i Rycerskiey, maią rozniące lekcie, do nayszczęsliwszey o nayznikszey w pieszczotliwosci ukontentowania z Damami zabawy, należy mi przystąpić reguł. Wczym WP. mnie masz się bydz pokrzywdzonem w konwikcie, to ja pierwiastkowe wkonwikcie umieiętnosci, mniemam skutkowaniem planu Sobie teraz nabytego, od Dam nayznakomitszych wtym Stołecznym mieyscu Warszawie Zamieszkanych. Czyliż bowiem się iest rzeczywistoscią Że komedie odprawuią się w konwiktach, a wnich ułożone sceny presentuią Damom kawalerow Zalety, to dla skorzystania Maryażu de Conscience, to dla przełamania poslubioney Mężowi Wiary, to w przygodach nierownosci Urodzenia Partyi dla dożywotniego Maryażu, bądz dla pozbycia się uprzykrzonego Panieństwa, bądz dla przewyższaiącey wTayna zone pięknosci, i zinnych przyczyn wielu: jak okolicznosć na komedią czyli Tragedią Historyi, rzeczy wymaga. Młodzież Szlachetna Konwiktorow, gdy dobrze przyuczą się udawać takowe sceny, ma zkąd Aktor naywyśmienitszy do nasladowania exemplarz, i często się przydarzy Że

sych ze scenow

tych rezsenow Modele, dla zadry swey przewstoczy w użytecznośći.
Coż mowić o Korteryańskich tańcach. są powabnieysze do Złu-
dzenia ciekawego Dam oka, bo przyuczona wchybkośći noga,
snadniey potym co zechce, od naywyśmienitszego przeymie
Tane Mistrza. Złudzony bowiem kwitnącey młodzi Dam wzroko,
iskierka miłośći tknięty, w naysekrytszych serca utaia płomień
Zakomorkach, a za lada powiewem Fawoniuszu, płonie Purpura
dziecinney niewinnośći.

Konwiktor. Odbieram pierwszy dowod nie przepomnia-
ney przyiazni i Affektu WPa dla siebie, ześ mnie dostatecznie
uwiadomił, o istocie nauk wszkole Rycerskiey. Ale tak dla
miłego z WPanem Kollezeństwa, iako tez dla tychze Scyen-
cyi wszystkich (: ktorem w sobie w Konwikcie bendąc
ugruntował, o od WPa o zdatnośći Ich mam upewnienie:)
codziennego praktykowania, upraszam o podanie mi sposo-
bu, przez iaką rekommendacią i iak to zjednać, abym zos-
tał policzonym w Regestrze Kadetow.

Kadet. Zadze wszelkie WPa zawsze mnie Interessować
bendą, tym bardziey zebyśmy z sobą w kolezeństwie zos-
tawali, łatwy i z ukontentowaniem podam sposob. Iedna
wizyta do Mde Lulie, i nieco naszych dla niey udzielenie umizgow,
zjednałaby intencyi skutek. ale czas krytyczny, czas wielce
na Politykow srogi (: bodayby tylko na nas, ale i na Dwor
cały Krolewski:) srogi, w tak nieszczęśliwe wprowadził
termina, że i Szkołę Rycerską Kadetow rozpuszczono, Dwor
Krolewski zmnieyszono, i przez połowę lassy wzięto. Ia mojm
teraz obchodzę się kosztem, zyski w nadzieie zakładaiąc,
i WPu życzę tu się z tego nieoddalać Mieysca, małą bardzo
expensą tychże samych WP Metrow ktorzy byli do Szko-
ły Rycerskiey użyci, do praktyki Codzienney powolnych
mieć będziesz. My zaś ogołocone z Senatorskich i Dygni-
tarskich Osob Pokoie, aby pustey odludnośći zwyczayny
pozor, naszą codzienną bytnością napychać musiemy,
Przytym zebyśmy czas z profitem naszym trawili, cieka-
wy między sobą wzniecamy rozwogor, a to wtych poli-
tycznych kwestiach ktore Ia mam w pulareśie zako-
notowane, i WPcie przepiszę, zebyśmy się mogli do
Ich rozważenia tak gotować jak na kontrowersie
należy. Przepiszę ie sobie WPan.

1mo. Czyiest dobrze dla Oyczyzny kiedy się Krol z naro-
dem złączy

dem Złączy?

2do. Czyli może Krol Złączywszy się z Narodem, bydz mayą‑ nom Moskiewskim przeciwny.

3tio. Gdy by się Krol z Narodem złączył Miem Repni‑ nem co czynić czyli mu kazać z Polski, czy Go Aresztować?

4to. Czy Krol z narodem złą się ma nierozerwanie z Moskwą trzymać, czy dla swego spokoiu i uszczęśliwienia Narodu Koronę złożyć?

5to. Co są za trudności do Abdykacyi Korony Krolowi, i jakie są srodki do ułatwienia tych trudności?

6to. Co Za koniec i Cel bydz powinien narodu skonfederowanego

7mo. Jaka Obyczaynością Konfederacia in Materyis Status ma sobie postąpić, aby Intencie swoie iusta Jura Gentium et Jura Status Reipublicae mogła felicy Coronare eventu. Potuy się WPan nate questie gdyż ia od niejakiego Czasu rozważam ie sobie, i od jutra zacząwszy, codziennie o je‑ dney kwestyi rozmawiać będziemy.

Kadet. Wielkie Zabieram obowiązki wdzięczności ze te łas‑ ki WPana dla mnie swiadczone, Metrow dziś jeszcze dla siebie Zkaptuię, a jutro zadaniom WP. Służyć zacznę.

Kwestya 1a

Czy iest dobrze dla Oyczyzny kiedy się Krol łą‑

Kadet. Coż WPan na tę Kwestią mowisz?

Konwiktor. Nic przyzwoitszego, nić właściwszego nad to, żeby Krol z narodem swoim zawsze łączył się. I tey ma‑ xymy dwa mam fundamenta.

Pierwszy Że Narod Wolny na to jedynie Obiera Krola, aby we wszystkich i wszelkich okolicznościach Zawsze dobra po‑ wszechnego Rzpltey przestrzegał. I Krol bardziey Oycem jak Panem bydz narodowi podeymuie się, kiedy mu zaprzysię‑ ga tym Celem Pacta Conventa, aby nad narodem Krol, nad Krolem Prawa, a nad Prawami Sam tylko Pan Bog Panował.

Drugi Że Krol z Narodem łączyć się powinien: bo honor i szczęscie Narodu, iest honorem i szczęsciem Krola. I taki ma wymiar miedzy Monarchami powagi swoiey Krol, na iaką w Państwie Jego mieszkaiący Obywatel (: badz przez obfitość bogactw, lub waleczność Żołnierską, lub też przez słynącą mądrość:) zarobili u Swiata Całego dla Potęzcyi

Swojey Sławy

Swoiey Sławy Szacownoś. Niemniey na tey i Krol zarabia; gdy z wolnem Narodem szczerze zdanie swoie z powolnością łączy, i od swoiey maxymy, dla maxym narodowych odstępuie. Iest i w tym przeznaczenie Boskie, że go Bog, nie dla prywatnego tylko samego siebie stworzył życia, lecz aby Ludowi panuiąc, Boskiego w nich powołania dopełnił instynktu, albowiem głos ludzki głos Boski iest. I większość potrzeby okazuie się dopełniać żądania narodu, iak krolewskie; a to z tey nieomylney prawdy, że gdy kto chce do dźwigania iaki na barki swoie nabierać ciężar, aby wydołał znosić, bardziey ostrzegać się powinien iak ten, co go zażyć żąda do dźwigania.

Krol z przywary rodzaiu Ludzkiego wyłączonym nie iest, naganne namiętności w nim panować mogą, a zuchwałość i chciwość Panowania tak go oślepić mogą, że i siebie i narod nieszczęśliwym nazawsze uczyni. Ieden iest krolom do doskonałości dążenia sposob, to iest: powolnym umysłem łączyć się zawsze z narodem, a narod w mnostwie ostrożności i rozsądku niejednym, i niejedną na wszystkie strony przezierające perspektywą, bystrem okiem i dowcipem wydoskonalać czynności krola będzie.

To tedy uważaiąc prawdziwą krola powinność łączenia się iego z Narodem, nie mniemam iednak aby się miał łączyć celem dopełnienia swoiey namiętności, lecz dla uszczęśliwienia narodu. Ale i te uważaiąc okoliczności umysł moy zwyciężaiące: że krol iest rodakiem z młodości przyuczony do Oyczystych Praw, maxymy narodowey szczęśliwości z macierzyńskich wyssał piersi, a krew Oycowska z znacznego (chociaż uboższy szlachty) Senatora, do Patriotycznego Ducha Żarliwości na Funkcyach Poselskich (wielorakie praktyka z pławem stanu Rycerskiego, przeciwko przeszłego Krola Maiestatowi odprawiona) młodzieństwo iego sposobiła i podżegała. Powinowactwo też iego z wielą Familiy Domow Polskich, naturalnym przywiązaniem i podniętą miłości, bardziey do powszechnego iak prywatnego Dobra inklinacią ciągnąć powinno. Te więc Imaginacie moie, daią mi poznawać dobro dla Oyczyzny, gdy się Krol z narodem łączy.

Kadet. Uznaię ia fundamenta doskonałey wiadomości WPa, że te są środki miedzy Krolem a Narodem do Zobopolney Szczęśliwości i Spokoynego Panowania, w wyrażonem łączeniu się z narodem Krola, ale wstępowania

na dostoieństwo.

na dostojeństwo Krolewskie, nie jedna ma utorowana drogę.
Zwaz WPa w Anielskiey świętney naturze Lucypera i Michała w przeznaczoney spokoynie powiadania kondycyi, szczęśliwość i nieszczęśliwość. Z dowcipney wyniostosci, nad granice stworzenia w przywłaszczeniu nieprzyzwoitym bycia rownym naywyzszemu, z wynalazkow bystrego rozumu udziałane pretexta, dały nieco Lucyperowi pozor, złudzenia wielu części Aniołow na zezwolenie. W prętkiem iednak czasie wszczęta na niebie woyna, ciężkim zamieszaniem, a skrytych Boskich dopełnieniem wyrokow; w obrębie właścicielstwa zostaiącego, wywyższyła Michała S. a dumny punkt Honoru Lucypera, w podziemne więzstwu ciemności zapędziła lochy. Niech to WPa będzie Paralelią i wyobrażeniem: że krol nasz, wszystkich Politykow maxymy maiąc w sobie wydoskonalone, w szczegulności Tacyta zdanie dla w spaniałości życia swego usiłował wypełnić: _Pulchrius si ad Imperium electus Veneris quam per Ambitum et natalium adoptionem irrepserit._ Ten zamysł, jak wiele miał trudności, zwazyć potrzeba.

Wszystkie naycelnieysze Polskich Familij Domy, nawet nayblizszą krwią spoieni, podobno (: zwyczaynym podług Prawa Polskiego Elekcyi sposobem _nemine contra dicente elegatur Rex_:) i iednego nań do obrania za krola nie daliby głosić wieku; szczupłey Fortuny a nie małey liczby Familij swoiey potrzebnych do zbogacenia Osob. Imie oraz zobawiania się nabytey w nim z Anglij obyczaynosci, i wszelkich Forysiersktwa maxym. niemniey inni (: lubo mało takich coby się tego napierali ciężaru.) z zradosci przeczyliby byli ozdobney wolnego narodu Korony. Coz mowić o cudzoziemskich sąsieckich Dworach: jaka by mu byli pewną do tego przeszkodą. musiał więc z Azardem Imaginowaney odsiebie sięgać Fortuny. A gdy mu Wenus w nadgrodę pleyzerow złote obiecała iabłko, tedy Ministeryum Moskiewskie iako chytry wąz do złamania Praw Oyczystych podał onemu kondycie, ktore za Assekurować ręką własną musiał aby nią Berłem Polskim władnął.

Temi srodkami pogwałtowanym Seymu konwokacyinego udziałaniu wymuszona Woyskiem Rossyiskiem Elekcia przez Pacta Conventa misternie ułozona, zaslubiła mu nad nami.

mu nad narodem Panowanie tak iak wymuszone Strachem i ostrą perswazią małżeństwo. ktore gdy powinność swoią pełni, miesza gniew z miłością a w zobopolnym niedowiarstwie lęka się cienia przyspieszenia (: dla nadziei wolności :) ktorey kolwiek znich, osobę śmierci. Tey odmiennie załozoney prawdy, Seym Koronacyjny dowodzić zaczął. Na ktorym pomijam inne materie, diffidencią wolności z Maiestatem wzniecaiące. Dosyć iest. Ow Projekt dla Dyssydentow od Lubinskiego Prymasa podany, wyznaczenie Kommissyi do rozgraniczenia z Moskwą i dane Credentiales JP.u Rzewuskiemu Pisarzowi Polnemu Koronnemu do zawarcia nowego traktatu z Moskwą wzmiankować nierozerwanym bowiem potym ogniwem, daley się łancuch kuć w Officynie Polityki zaczął, ktorem ściśle w alianse, Zyciem całem Krola z Moskwą wiąże, a Stan Rzpltey w kardynalnych wszystkich Prawach odmieniaiąc, Wolność Narodu na zaboy krempuie, i w niewolnicze Moskwie pod tytułem Gwarancyi oddaie posłuszeństwo. Traktat albowiem przez Rzewuskiego R.u 1765.o zawarty otworzystey teraz roboty, załozonym został fundamentem. Konstytutia 1766.o niby Narodowi ubezpieczyła Wiarę i wolność, a za interessowaniem się Moskwy konfederacią pierwiastkową rozwiązała, końcem aby przyciągnęła do siebie Rossia narod Polski, ktoren się gwałtownościom Majestatu prawie opierać zaczął. Lecz to było końcem do zrobienia inszey nowy i inszą forma Konfederacyi, w ktorey by Arkana wszystkie swoie: tak w wypromowaniu Dyssydentow, tak wutrzymaniu publicy libery exertitij wszystkich Religij, tak w utwierdzeniu na tronie krola od siebie osadzonego, jako tez nazawsze w ustanowieniu Jurisdykcyi swoiey nad Rzpltą mogła dopełnić, Co się teraz skutkuie. Krol na to wszystko podał modele, maiąc w sobie na czas dalszy Barclawiusza zdanie: non minus gloriosum Regnum sancisci, quam Regem navisse. I tubo krol te desenia swoje, w subtelney zachował ostrozności, lecz i miałkiego zdania Dzieci wiedzą nie zwykli wpadać samołowkę. A tym bardziey w alcząca Cholery krola passya, kilkoletnie dwszone skrytości, w jednym z siebie wyrzucita momencie, ile tak znaczne dla narodu

czynione

czynione gwałty, nietylko zenia wzruszyły Ale widocznie cieszyły Krola.

Zważże teraz WPa na przod z Strony Krolewskiey. Czyli istotnie i rzetelnie może wtym czasie Moskiewskiey odstąpić Alianszy. Winien będąc Potencyi Moskiewskiey Wyniesienie siebie na Tron i wszystkie ktore ma szczęśliwosci. Zawsze gdyby się cokolwiek z przychylnoscią swoią zaczął oddalać od Moskwy: Pewnieby Ta wzruszona gniewem, przed Narodem Polskim wszystkie taiemnie knowane postępy i Uciążliwosci in publicum wydała Naprzykład. Owe srogie na zniszczenie Narodu, i pustoszenie ogniem, Mieczem, furazami, i maiątkow Konfiskowaniem, Ordynanse, Do Dworu Petersburskiego Skommatyczne opisowania Narodu Polskiego, Deklaracyi Porty Ottomańskiey jakoby Posłowi Moskiewskiemu w Konstantynopolu daney w Gazetach z mysleniem. Deklaracyi Krola Pruskiego (: z znaczną sensow dla postrachu narodu odmianą:) przeinaczenie, na ostatek Buntow Chłopskich poduszczenie. I u wszystkich Dworow usilne staranie się wyrobienia w Polskich Interessach Neutralitatis.

Rzecz całe niepodobna, Zeby: kogo wdzięcznosć, użytecznosć, przemożnosć, i nie płonny postrach, w scisłą z przymierza i jednoczy ligę, tego powierzchowney powabem Cnoty, Zpowszechniałe w swiecie rządow Narodu pozory, Z przedsięwziętego roztrzygnąć mysli Sojuszu. A chociażby też co do powierzchownosci, dla przyspieszenia skutkow Zamysłom swoim, Krol udatnie chciał jaką łączenia się powolnosć narodowi Oswiadczyć; to są nieuchybne do tego przeszkodą Szkopuły. Wtym jak teraz iest burzliwym Stanie narod, chcąc się z nim Krol łączyć, Uznaćby musiał Uczynioną Barską Konfederacią Za legalną i Sprawiedliwą a Związanemi oczyma bez przeyrzaney Mety, łatwo Fortuny swoiey i wszystko Szczęscie puszczać w Zapęd hazardu, rozgniewaney podaiąc się narodu Dyskrecyi. Albowiem Narod kiedy się przy Wierze i Wolnosci Konfederuie bez wiadomosci Zniesienia Krola, natenczas Rzplta Staie się Panią wielowładney Jurisdykcyi nad Majestatem

i Prawami Oycz.

i Prawami Oyczyzney Swoiey. Sądzi, dekretuie, i stanowi w Uczynku i Prawnosci, aby cokolwiek z kluby powszechnego dobra wypadło, to w jak nayleps(z)e warunku wprowadziła obręby. Trzeba oraz miec wzgląd nawyiednane od Imperatorowey JMści Rossyiskiey wielorakiem gatunkiem deklaracie, w ktorych oswiadcza się, że z Włożonych uciązliwosci Praw nowych, naymniey dla Rząptey żądania ustąpic niechce. Owszem w nieskazytelney utrzymywac one będzie powadze. Przeto iasnie Wł. widzisz że podług staropolskiego przysłowia: Prosta drogą Bogiem a prawdą Krol z Narodem łączyc się niemoże.

Ale i to prawda nieomylna: że łączenia się Krolowi z Narodem, usilna ukazuie potrzeba. Albowiem im bardziey iątrzy się narod w Wielorakich (: na roznych Kraiu swego mieyscach, wszczętych konfederacyach, a od Potencyi Moskiewskiey z Woli Krola gwałtownie przytłumionych, tym iasniey dowodzi się przed wszystkiemi Europy Krolow Gabinetami; że Krol z Potencią Rossyiską usilnie wolny niewinnie chce zawoiowac i uciemiężyc narod, aby się mocnieyszym i straszniejszym z Carem w absolutnym rządzie, a w scisłey nazawsze z Moskwą zgodzie całey, grozniejszym stał Europie. A przez te nieuchybne konsequencyi Impressye kiedy Krol z narodem nie łączy się, ale po nieprzyiacielsku, iak wypowiedzianey Woynie nękac daley go będzie, to zapewne sąsiedzkie Potencie Ulitowawszy się nad Narodem Polskim wesprą go swemi posiłkami.

Coż z tym teraz czynic? Czy niechwycisz się Wł. sposobu powszechnego odgłosu, aby Krol uczynił Rekonfederacią? Lecz ta bydz nie może; boby to było przeciw Statystycznym terminalnosci z samego brzmienia słow rekonfederacia. Ta albowiem nigdy nie bywała i bydz niemoże, tylko u dna przy Wierze, Wolnosci i Prawach, Druga przy dostojeństwie Krola. Ale i ta iak może

bydz formowana

bydz formowana, kiedy niema Walczącey przeciwko Kro=
lowi Konfederacyi. Barska Bowiem sie przeciwko Krolo=
wi nie pisze, chociaz i przy Krolu nie iest. Potym taz
Barska, per resultatum Senatus Consylij musem wyro=
biońe, nie iest przyznana za Konfederacią, ale za Bunt
i Spisek prywatnych osob poczytana. Z tych miar
pewnie WP. zabłąkanym w myslach jestes, ze Krol
bez Sposobu co wtym, razie, ma czynić z Soba.
Lecz nigdy Temu Panu, nie zbywa na nowych, a dowci=
pnych inwenciach. I z niedoli zadane liczyć Ciosy, i Furyi
Swoiey w Zemstę na nieprzyiaciela, zaiadłe rzucić pociski
potrafi. Oto patrz a Uwazay WP. w gabinecie Jego iuz
otym deliberowano tak, Jezeli Narod nieuchamowany do=
legliwosciami, dłuzey bez przestannie Sierdzić się będzie,
tedy na Seym Ordynaryiny nastepuiący Starać się po Sey=
mikach o Posłow jak naywięcey Krolowi przychylnych,
a tym obraniem po Seymikach Posłow, posłuszeństwo
Krolowi a nie Konfederacyi Zakazuiącey, dopełnione będzie.
Potym Cała Winę na pozor Krol nasz i Gabinet Peterbur=
ski, O parciałne w Interessach Polskich uwiadomienie, i o
pozwalanie sobie więcey nad ukazy, na Xcia Repnina Po=
sła Moskw: zwalą, i za to go z Kraiu Polskiego relegować
będą, a na tych miast innego rowńie przyiaznego w Chara=
kterze Poselskim Osadzą. Potym z racyi rzewisto wszczętych
w narodzie rozrachow i mazicielow, oraz dla Cluqydacyi i
Mollifikacyi Nowych Praw i Traktatow, w Czasie Agituią=
cego się Seymu, we trzech Stanach, podług opisu nowe=
go Prawa pod Gwarancią Moskiewską nastąpionego, Kon=
federacią przy dostojeństwie Krolewskim zrobią, a przez
nią Krola z narodem złączywszy, postanowią Gwarancyą
Imperatorowy w powadze utrzymać, Dyssydentow i nieu=
nitow Utwierdzić Amnestią Krzywd i Szkod poczynionych
Opisać, rygor na porywczość Obywatelską postanowić,
Exekucią Onegoz czynić, nowe podatki, na mieysce upadłych
Intrat z Pogłownego Zydowskiego i Zdezolowanych Sta=
rostw, Ustanowić, niemniey to wszystko dopełnić,
co iest nowym Prawem Zawieszono do przyszłego Seymu.
Tę tedy prawdę wyłozywszy dla Zupełnego Uwiadomie=
nia WP. Zostawuię to uwadze Jego, czy byłoby dobrze
dla Oyczyzny, gdy by się Krol z Narodem łączył. Sam

Za tey

Zas tey iestem perswazyi. Ze Krola z Narodem teraz łączenia sie w zględem Krola Szczęsliwosci, względem narodu nieszczęsliwosci, ostatnim iest periodem. A odrugiey kwestyi jutro pomowiemy.

Kwestya 2ª

Czyli moze Krol złączywszy się z narodem, bydz &.

Kadet. Proszę WP.ª następuiącą drugą Solwować mi kwestyą.

Konwiktor. Objasnieniem Zupełnym rzeczy, w pierwszey rozmowie naszego kwestyi, dałes mi WP. poznać i przekonać zdanie moje; ze Krol z Narodem złączywszy się nie moze bydz maxymom Moskiewskim przeciwny, itak scisła z Moskwą Zabrawszy lige.

Kadet. Na dowod przyiazni moiey ku Osobie WP. Zebym nic w zdaniu moim nie zatrzymał utaionego, co rozumiem, to powiem, kwestią te na trzy podzieliwszy części.

W Pierwszey Ze Krol złączony z narodem, tym maxymom Moskiewskim przeciwnym bydz nie moze, ktore Possessyą Jego Tronu ubezpieczaią.

W Drugiey, Tym; ktore Krola od Insultow Potencyi Sąsiedzkich bronić mogą.

W Trzeciey, Tym wszczegulnosci ktore mu czynią upewnienie Zyskania Dziedzictwa Tronu Polskiego, wraz Zmocnieniem się, i zbogaceniem.

Co do pierwszey. Naysnadniey rzecz Zewnętrznie poznawać mozemy; przez podobienstwo, i małey do większey przystosowanie proporcyi. Kto Z kim o Dobra w jakie Zachodzi kontrakty, im rzetelniey dopełnia załozonych kondycyi, ktore zawsze wtey terminalnosci zawarte bydz muszą Do ut des, Facio ut facias.) tym pewniey w possessyi Swoiey gruntuie się. A kiedy się umawiaią kondycie, przezieraią aby zobopolnie obydwom Stronom przynosiły korzysci. Warowana iest do dopełnienia od Moskwy Kondycia, przez wZmiankowane w pierwszey kwestyi Assekuracie krolewskie. I Traktat 1765º przez Rzewuskiego w Peterburgu zawarty dla Dyssydentow Liberi Publici Exertitij, obydwom Stronom Moskwie i Krolowi, przynosi korzysci.

Na przod co

Naprzod co do Moskwy. Moskwa przez Osiadłos Cudzoziemcow, nay więcey Religij Dyssydentskiey, przez Akademie w Peterburgu przez Nauczycielow Dyssydentow formowane, jako też przez Wojażowanie Młodzieży nay bogatszych Familij w Moskwie, tak zAngliczała w Luterskiey i Kalwinskiey Sekcie, że jak nayprędzey życzyłaby sobie z Senatu Moskiewskiego wyrzucic Schysmatykow. Na ten Koniec Sciśły z Anglią Holandią Danią, Szwecią, i Krolem Pruskiem stara się zawrzec Alians. Pragnie oraz Moskwa absolutnego Monarchicznego rządu, a Despotyzm z siebie zrzucić, a na wzor Rzymskiego Cesarstwa, w Elektoratach Greckie wschodnie, w rowney powadze mocy i rządnosci uformować Imperium. Jest tedy korzyscią Interess Dyssydentow dla Moskwy; bo kiedy Dyssydenci w Polszcze gorę wezmą, podobnym sposobem i w Moskwie to zrobić będzie można, razem oraz przytym dla tychże Interessow swoiech Dyssydentskie Potencye zobligowawszy, i jednowierzącemi stawszy się, wywyższyć władzę swoią nad władzę Cesarstwa Rzymskiego, a tak z Despotycznego absolutnego, do politycznego prawnego przyiść rządu. Otoż względem Moskwy zupełna ta iest korzyść.

Powtore iakaż względem Krola ma bydź? Oto Krol promowuiąc w Polszcze Dyssydentow, sposobem w dziczności w każdym swoim interessie zyskuie poplecznistwo od Potencyi Dyssydentskich, zyskuie dla siebie na zawsze Moskwy nie odstępność, a zakładaiąc ieden zamysłom swoim Cel, pewnym stać się w Narodzie Polskim utrzymania swoich maxym, bo Dyssydenci będąc z łaski Jego do wszystkich prerogatyw przypuszczeni, wraz z Panowaniem Jego swoie zakładaiąc szczęscie, wszelkim posłuszeństwem to wszystko wykonywać będą, co zamysł Krola każe. Przytym z Dobr duchownych z czasem znaczna do Skarbu Krolewskiego przybydz może Intrata. Niemniey trzymaiąc się z Dyssydentami, lękać się nie będzie Austriackiego Domu. Więc jako maxyma Moskiewska, utrzymania w Polszcze Interessu Dyssydentow, w nowo zawartym Traktacie gwarantuie Krolowi Tronu Polskiego Possessią. tak dla tych oczywistych zyskow, Krol Mosksky maxym odstąpić nie może.

Co do Drugiey. I w tey, dla poznania prawdy, daię W.Pa takowe podobieństwo. Jeżeli kto niesprawiedliwym zdrowiepnym sposobem, przez wymuszoną Donacią lub Dożywocie nabywa Dobr, z pogardą tey rzeczywistey kondycyi prawem Polskim obwarowaney. Ut sit aetas Valetudo et Discretio:

(: C wtey

(: Co wtey mierze rozumieć się powinno: Aetas. Z wielkiem przez Stopnie Honorow postępowanie, tak iak Krol Jan Sobieski. Valetudo. Zdolnosć, Zdatnosć, Cnotliwosć, z Osoby i przymiotow dla dobra publicznego. Discretio Zasług Znakomitosć w Oyczyznie, przez ktory wypłat z wolnych chęci i głosow donatywa, posiadać może Tron Polski:) Zakwestiowany z Czasem od Juris datorow będąc Possessor, gdy nie prawiedliwie i niesłusznie w parcialnym Sądzie mocą protekcyi wygrywa Possessią. A zaliż takowy wygrywaiący, swoiey protekcyi przez ktorą wygrał odstąpić może? Owszem usilnie stara się ieszcze iak nayzwięzleysza Zawrzeć z Interessem Swoim Protektora ligę, żeby Juris datorowie do windykowania własnosci swoiey, nigdy podnieść nie mogli głowy. O toż to iest Gwarancia, te Maxymy Moskiewskie, ktorych; Krol z narodem złączywszy się nigdy odstąpić nie może. Z Historyi Francuskiey Obiasniam tę prawdę Krol Francuski Filip, maiąc w Domu swoim Burbońskim revoltę, Cesarza Porty Ottomańskiey, na to wrecznym Krolestwa Francuskiego przyznał opiekunem, aby zawsze siłą Tureckiego Aliansu mogł mieć dla siebie protekcią.

Podobnym wynalazkiem i Krol nasz Gwarancia Moskiewska Zafundował, aby wszystkie insze Sąsiedzkich Potencyi do Polski Interessowania się odstrychnoł, maiąc kiedy potrzeba i na Co potrzeba, ubezpieczone na pogotowiu Woyska Moskiewskiego posiłki

Co do Trzeciey: mniemam że wtey nayweiksza WPa iest ciekawość ktore to są Maxymy Moskiewskie, Co Krolowi Zbogacenie się i Zmocnienie Oraz dziedzictwo Krolestwa Polskiego przynieść maią, niechcąc martwić ciekawosci Jego wyliczam: i te są naktad uciążliwych podatkow, przysposobienie mnostwa z podłey kondycyi Dyssydentow do Szlachectwa, wprowadzenie terminalnosci Seymow Wolnych i nie wolnych rozdział Materyi ktore pluralitate a ktore nemine Contra dicente Concludowac na Seymach, ustanowienie nowey kommissyi Skarbowey i Woyskowey, Sądow Assessorskich, Marszałkowskich, i Trybunatu Judicyi Mixti, względem Religij przymnożenie Senatoryi Dygnitarstw i Urzędow, nadania Tytułow Xiążęcych wielu Familiom na poniżenie

równosci

rownosci, Korrektura a raczey odmienność Praw dawnych na Ostatek rozgraniczenie Krolestwa Polskiego z Moskwą nowem Traktatem, co nie bez Znaczyne od podnienia Prowincyi Polskich do Moskwy na Stopień musiałoby nie mniey Warunek aby konfederacie Stante vita Regis czynione nie były co iest odebraniem ostatniego Sposobu ratunku Oyczyzny, tudzież Załorzenie rygoru na Sprzeciwiających się tym ustawom nowym, że tacy za nie przyiacioł Oyczyzny poczytaią bydz maią i z Krolestwa Polskiego wygnani, Zkąd pochodzi podbicie narodu, Zgnębienie Obywatelow Patriotycznego Ducha, zniszczenie i zruynowanie Kraju Polskiego Woyskiem Rossyiskim, tym okrutniey im łatwiey potym będzie obronić toż Krolestwo Polskie w dziedziczne Krolowi, i uformować z niego Elektorat do Cesarstwa Wschodniego Moskiewskiego. Juz tedy masz Wc. uspokojoną Ciekawość, i gdy te Maxymy Zgruntu poznaiesz, uznać musisz, że i złączywszy się Krol z Narodem, onych odstąpić nie może. A tak o tey Kwestyi gdy mowić przestaiemy, gotuymy się trzecią Jutro dostateczniey rozważyć.

Kwestya 3.ª

Gdy by się Krol z narodem Złączył, z Xciem Repninem &c.

Kadet. Żądam zdania Wc. w Solwowaniu tey Kwestyi

Konwiktor. W tey Kwestyi niemam w Cale nadczym głowy łamać, albowiem w robocie Xcia Repnina niewidzę winy, ktoraby zasłużył na rozkaz wyiechania z Polski, lub na areszt, Wszak że dowiodłeś Wc. w Solwowaniu dwoch pierwszych Kwestyi, że te maxymy ktore utrzymywał wiernie tażże Repnin, Zuszczęśliwieniem i wspolnym wynalazkiem są Krola, więc bardziey nadgrody iak nagany dla Xcia Repnina wyciągaią od Krola. Względem zaś Narodu, iż by Krol z niego zażartował gdy by się z nim złączył, dowcipnie, Mocno i rzetelnie Konkludowałeś Wc. Że iak w Czasie przeszłego Seymu, czynić przydostoienstwie swoim będzie Konfederacią wszystkę winę natych Miast na Xcia Repnina złożywszy, a siebie niewinnym przed Narodem okazawszy, z piękną rekomendacią do Awansu na wyższy Stopień wyszle go do Moskwy, a innego do Utrzymania i uskutkowania maxym rownie Moskiewskich iak i swoich obłokuie.

Kadet. Nic nad to pewnieyszego, lecz czyliż by się na tym Narod nie poznał. Ani Krol złączywszy się z Narodem, i prostym Szczerości postępuiąc z nim duchem, czynić tego

powinien

powinien. Oprócz tego Krol z Narodem szczerze złączywszy się Samego Xcia Repnina (: o wzięcie w czasie Agituiącego się Seymu, pod Bokiem Krolewskim, z Pogardą i Złamaniem Praw Narodowych, w niewolą Senatorow i Posła, i onychże za Granicę wywiezienie. O Sekwestrowanie Podczaszego Koronnego. O Spustoszenie Narodu całego, O prześladowanie Osob Duchownych, o Zniewagę Kościołow o Złupienie Dobr Duchownych i Swieckich.) obwinić powinien, gdyby chciał Nienależby, Krolowi, gdyby go to dotykało i przerażało; w Scisły Xcia Repnina za to wziąć Areszt. Przed wszystkiemi Europy Potencyami Posłow do niech wyprawiwszy użalić się o gwałty. Exekucyi Praw nowych zatrzymać. Posła od Moskwy żadnego nie przyimować. Aż by pierwey Ewakuacya Moskwy z Polski, przywrocenie Senatorow i Posła, oraz innych Obywatelow zabranych, z przyzwoitemi Rzptey i Im Honorami nie nastąpiło. Przytym Alians z Portą i Cesarzem Chrześciańskim zawrzeć in Ordyne prowadzenia Woyny z Moskwą a Swego Narodu wszystkie na to obrocić Siły. Pokoiu nieprzyimować inaczey, tylko aby Moskwa nigdy do Interessow Polskich niewdawała się, i żadnym pretextem Woysk w Granice Państw Rzptey niewprowadzała, i wszystkie Szkody Rzptey nadgrodziła. W tenczas by się dopiro pokazał Krol, prawdziwie Sercem i chęcią z Narodem szczerze złączony. Pomowmy o 4tey

Kwestya 4a

Czy Krol ma się nierozerwanie z Moskwą trzymać &c.

Kadet. Poprzedzaiące Kwestie Ktore smy ułatwili, dały WPu poznać dostatecznie, w jakich okolicznosciach Krol zostaie. Więc co ma czynić. chciey WPa wynaleść Srodki.

Konwiktor. U mnie ma ważność ta perswazya: Że kto ulubi zbytnie niebezpieczeństwo, w nim Szczęście Swoie coraz bardziey pogrąża, a gruntu za pendow Swoich niedostawszy, ginąć musi. Wielkomyslność Krolewska przeciągłych czynnosci odrysowała mu Mappę, a Hazard dał mu siła profitować, kiedy z rownosci wyniesiony Tron osiadł. Ostrożnie pieszczotliwey Fortuny unosić potrzeba Fawory, żeby mała Iskierka Sparzywszy odmiany Swey niedała uczuć Srogosci. Architektura w Swiecie zawsze jest odmienna. Czas, Smierć, Upodobanie i Korzyść, Naywiększey Struktury łamie Machiny, i przeto

nic Stałego niema.

nic stałego niema pod Słońcem.
Może Imperatorowa Rossyiska umrze, Rewolucia w Moskwie nastąpi; Inny Senat inne Ministerium Moskiewskie insze uformuie Planty. Dorownie wielki Xiąże Moskiewski, Despotyczny i Absolutny utrzymywać będzie rząd. Sąsiedzkie zaś Potencie inaczey Cerklować będą wzmiankowaną Królewską Mappę. I iak my z podłey kondycyi do Szlachectwa, tak Monarchowie z Szlacheckiego nad rowność do Tronu wyniesionego Cierpieć nie mogą Człowieka. Mamy tego przykład w Sukcessorach Jana III. A zatym Staropolskiego chwycić się Axioma, lepsza iest tyczanna zgoda iak rzemienne Prawo, lepiey z narodem zgodzić się przez Abdykacią Korony. z Żadnym to dla Króla nie będzie dyshonorem, kiedy Antecessorow Jego; Henryka, Jana, Kazimierza, i Stanisława I.o poprzedzięty praktyki. Przeto Królewski Dom wbezpieczeństwie zostaie, a Oyczyzna ostatniey nieużna woyny.
Kadet. Uznaię i Ja te prawdę, bo trudno rzeczywistem dowodom bydz przeciwnym. Lepiey iest dla Króla abdykować Koronę. Ale trzeba abyś WPan znał humor Królewski, a ztąd wziął czyli łatwo to uczynić może Zaufany albowiem ten Pan, wszczęściu swoim, Azardowi i rozumowi porzucił losy szczęścia swego, tey będąc perswazyi. Że Azard i dowcip wszelką zbyoć niepomyślności przezwyciężyć może, maiąc radę i obrod w nieodstępnych Towarzyszach; ktorzy są zawziętość nie przełamana Jego, co zamyśli, dokazać przez wszelkie niebezpieczeństwa usiłuie. A Passya zemsty nad nieprzyiacielem, iest mu do tego kolącą ostrogą. Może to nastąpi że abdykować Koronę będzie, ale wtenczas kiedy bez wszech wynalazkow i Sposobow do ratunku zostaie. I tak pogarda Śmierci, podług publicznego Oswiadczenia, w żołozyi Swoiey ostygnie. Wtenczas Koronę Abdykować będzie, kiedy Go Skryte wyroki gwałtownie przymuszą. Ale że zt[e]y kwestyi wypada 5.a ciekawa, o tey dnia jutrzeyszego mowić będziem.

Kwestya 5.ta

Co są za trudności do Abdykacyi Korony i jakie Srodki &c.
Kadet. Spodziewam się że WPan cały poranek strawił na rozważaniu tey kwestyi; Zaczym proszę WPana abyś wszystkie ktore masz u siebie trudności do abdykacyi Korony, wyliczył, a ja podania Sposobow ułatwiaiących te trudności biorę na sie Prowincią.

Konwiktor

Konwiktor. Pełnie rozrządzenie WPa. i trudności te wyliczam.
1mo Z kim względem abdykacyi Korony Krol ma traktować. Jeżeli z Konfederacią, to z ktorą? Konfederacia bowiem Narodowa, jeszcze nie iest Generalna, ieszcze nie iest in plena Activitate, bo się w Prowinciach swojch nie złączyła, bo Senat Duchowny i Swiecki do niey nie przystąpił. a Zatym ieżeliby ktora Konfederacia na Kondycie in Ordyne Abdykacyi zezwoliła, to drugie dotrzymać by nie chciały.
2do Narod iest tak rozgniewany, że jak prętko by się Krol z Abdykacią odezwał, tak zaraz ogłoszonoby Interregnum, i nie uczyniwszy żadney w kondyciach do Abdykacyi podanych powolności, (tey perswazyi będąc że to Krol co musi, to czyni będąc nie przyiaznego dla Oyczyzny umysłu:) w jedynym Momencie gwałtownie by go z Majestatu Zepchnęli.
3tio Gdy by się zaś Krol do Domu Saskiego z tym odezwał że favore Jego chce abdykować Koronę, byleby mu podane na ten koniec Kondycie, były dopełnione, mogliby z pogardą Otrzymać odpowiedź; że bez tych trudności, z łaski i Affektu Narodu Polskiego mieć Koronę Polską Dom Saski będzie, po detronizacyi Krola.
4to. Do abdykacyi Korony tych usilnie potrzeba warunku Kondycyi, to iest Obmyslenia Funduszu przyzwoitego, podług Stanu do Smierci Krolowi. Darowanie wszystkich Krzywd i Szkod Rptey poczynionych. Obwarowanie Familij Krolewskiey przy Dobrach i Honorach, wypłacenie wszystkich za Granicą poczynionych Summ, a przez Całą Familią Assekurowanych. Mollifikacia i uwolnienie Krola z Aliansu Moskiewskiego w dalszych obowiązkach.
5o Retencia Tytułu Krolewskiego aż do Smierci Żeby była przyznana przez wszystkie Europy Potencie, iak oto że wszystkiemi traktować Gabinetami. Te pięć punktow Krolowi do Abdykacyi naytrudnieysze bydź uznaię.
Kadet. Dobrze WPa zebrał i okryslił, te wszystkie trudności, na ktorych ułatwienie ten WPu podaię wynalazek. Potrzeba Krolowi (: gdy by szczerze chciał i poki czas potemu:) postać pełnomocne Credentiales, na osobę Xcia Generała Brata Swego do traktowania oto wszystko z Wiedeńskiem Dworem, a żepewneby łatwo zyskał takowym sposobem. Dwor bowiem

Widenski

Widenski, chcąc z jedney Strony popsuć desenie Moskiewskie Equilibrium przez moc w Europie tłniące, z drugiey Strony w pretensiach Sanctionis Pragmatycae Dom Saski zupełnie uspokoić, nie mniey kontentuiąc Oyca S: przez ratowanie Wiary S. Katolicki w Polszcze, chętnie by i Propozycie Krola przyiął i kondycie dopełnił. Dałby mu Xięstwo iakie pomnieysze dożywociem w Austryi, wyrobił by należące do Polakow kondycie, Długi ze Skarbu swego kazałby wypłacić, a z Moskiewskiey Aliancy snadnoby Krola wyrwał i oswobodził, bo jak prętko rzeczy na Papierze z Dworem Wideńskiem byłyby skonkludowane, Krol do Wiednia umknołby, a Cesarz na wyrugowanie Moskwy z Polski dałby Woyskowe Posiłki. Dopiero Abdykacya i Interregnum byłoby ogłoszone, a na Seymie Konwokacyinym, Securitas Bonorum et Honorum Faliliy Krolewskiey, i wszystkich krzywd, oraz pretensyi Amnestia nastąpiły. Tudziesz Forma Regiminis Rpplicae in Integrytate Religionis et Libertatis ad meliorem Statum przynieść by mogła. Retentia zaś Tytułu Krolewskiego, dla Krola jako Koronowanego, ostrzeżona zostałaby, a tak Rzplta, od ruiny, nieszczęścia dalszego, Mordow, Gwałtow, buntow Chłopskich i krwie Szlacheckiey rozlania, oswobodzona byłaby. Otoż był by pewny sposob do ułatwienia wszystkich przeszkod do Abdykacyi Korony, byle by w Krolu chęć do dobrey myśli była szczera. A teraz pomyślmy o szostey Kwestyi, jak ią decydować mamy.

Kwestia 6ta

Co za koniec i Cel powinien bydz Narodu Zkonfederowanego.

Kadet. Chcę mieć poprzedzaiące Zdanie WPana w tey kwestyi, abym uważył co mam przydać, lub ująć do dowodow prawdy, dla zupełnieyszego wtym Jemu Swiatła.

Konwiktor. Jak wdzięcznym to przyimuię Sercem, tak powolnie wypełniam rozkaz. Cel i koniec zkonfederowanego Narodu, nieinny bydz powinien, tylko Wiarę S. katolicką Rzymską podług Konstitutiy 1717o. i 1736o. tudziesz niedawnych 1764o. i 1766o. ubezpieczyć, ażeby więcey Rzplta Lutrzy i Kalwini nie mieszali, Tych podług założonego rygoru w Traktacie Oliwskim, jako Wiarołomcow i wzruszycielow publicznego pokoju z Państw Rpltey wygnać, a Schyzmatykom Wolnosci wszystkie abrogować. Prawa nowe usiędliwo stanowione, jedne odmienić drugie Zupełnie Znieść, a w dawnym rządzie nieco ieszcze lepszego przydawszy, jako to rozdawanie Starostw, Dygnitarstw, Mi-

nisteria

nisteria Belli et Pacis, Krzesła Senatorskie, i Biskupstwa których Kapituły niech po dawnemu obieraią, Królowi odiąć:) Wolność jak nayuroczyściey ubezpieczyć. Co zaś aby Konfederacia Króla Detronizować miała, niezdaie my się z tych przyczyn, które kładę.

1mo Naco się przyda Narodowi wszczęte Panowanie odmieniać, Detronizacia iest to rzecz wielki wagi i konsequentiy, Obszerna i długa czynność, jak inni mówią niepraktykowana, A gdy by też ią i można uczynić, to nowa Konwokacia, Elekcia i Koronacia, siłaby wewnętrznego Sprawiła zamieszania, nowego wyniszczenia Kraju i kosztu Rzpltey.

2o Krol inny nieznany, może bydź mocnieyszy i gorszy iak Ten może zechce te wszystkie nowe utrzymywać Prawa. Dom Saski może by pretendował Sukcessyi Tronu, a Saskie Ministerium (: podobieństwem owego Brühla:) uciążliwość by Krajowi w rządach Znowu czyniło.

3o Sława Narodu wtym iest zaszczycie, że Królem Polak. Gdy by był inny, zapewne byłby Cudzoziemiec, Praw Polskich nie wiadomy, Familij i zasług Polaków nie Znaiący, ani też Języka Polskiego umieiętny, siedziałby iak Vanum simulacrum na Tronie, nierozumieiąc nayminiey Zdań Senatorskich i Poselskich, ale jak by Go podchlebnicy nabechtali, tak by wszystko czynił.

4o Gdy by Krol teraznieyszy quo fato Został detronizowany, to Rzplta Zawsze w niebezpieczeństwie Zostawała. Bo jakby Z jakiey Okoliczności Krol nowy, Z Sąsiedzką Potencią Zwadził się toby Ta zaraz przesładuiąc nowego Króla, na Tron detronizowanego prowadziłaby Monarchę a ztąd Zamieszanie i nie iedność przez Fakcie czyniąc, do Ostatniey ruiny Rzpltą przywodziłaby.

5to. Pytam się iaką prawnością Króla Konfederacia detronizować by mogła? Wszak że Konfederacia Barska przychyla się do Konfederacyi Radomskiey we wszystkich punktach, i Aktach, oprocz punktu Wiary, A gdy Konfederacia Radomska była przy Krolu robiona, toć tym samym i Barska przy Krolu,

iak że Go więc

iak że go więc detronizować może. Te uwagi ad liberum W. Pu podaię.

Kadet. Okazale i dowcipnie zamierzyłeś WP, cel i koniec konfederacyi Barskiey. Musiałem się nasłuchać obszernie rezonuiących o tym republikantow naszych, ale te wszystkie maxymy są superficiales, a sublato fundamento tollitur superficies.

Trzeba nam in filo trzymać się, a iak po niey doydziemy kłębka prawdy. Pytam się WPa konfederacyi narodowa ieżeli Króla z Moskwą ligę rozstrzygnąć może? Odpowiesz mi WPa że ieżeli Król iedności, miłości, i konfidencyi narodowey pewien będzie, to się rozstrzygnie w aliansie z Moskwą, a szczerze się będzie trzymał z narodem. Odpowiadam: będzie to filuteria pseudo polityki: bo iużem WPu dowiodł w pierwszych kwestiach, że i Król Moskiewskiey, i Moskwa Krolewskiey nigdy wzaiem odstąpić mogą ligi, i okazałem oraz wychodzące na dal dessenie, spolney Moskwy z Krolem korzyści, a pewney i niechybney dla narodu nieszczęśliwości. Możesz mi WPno to odpowiedzieć: że może się temu zabieżyć kiedy konfederacia uroczyście ostrzeże sobie teraz wiarę i wolność. Ja mowię: weźmiesz WP oświecenie z niedawnych dzieiow nasz zares oczyma patrząc, a zaliż dla uięcia narodu, Moskwa niedozwoliła obwarować wiary wolności podczas konwokacyi. Azaliż in Pactis Conventis, ktore Krol zaprzysiągł, nie obwarowana wiara i wolność! A zaliż na ostatek Moskwa na Seymie roku 1766o sama z siebie nie uczyniła warunku wiary katolickiey i wolności. Oto iak w prętkim czasie ta wszystka swiętność została od Krola i Moskwy przyzemiona. Wszystkie nowe prawa od konwokacyi, tak są iak w sklepie żelaznym, coraz nowe, a coraz odmienne, insza i insza forma robione, a przezto iedynie ze Greccy merkantur fidem. Jakże się tedy teraz natym WPa zasadzać możesz, że konfederacia iak ubezpieczy wiarę i wolność, to iuż Rzeczpospolita intranquilitate szczęśliwości zostanie. Odwołuię się z protestatią na ostatni sąd Boski; że niezostanie Rzeczpospolita spokoyna. Bo Krol naywięcey rok cały wytrzymawszy, fortior ab ictu, przezornieyszemi ieszcze fortelami, forsować z Moskwą będzie zamysły do skutku,

tym gruntownieysza

tym groźowniejszy będzie na Tronie Ani Naród w ten czas sam z siebie, a ni z Pomocą Potencyi Sąsiedzkiey będzie się mógł oprzeć. na tę zaś Permowencie, ktorey W.P. położył, bez partialności odpowiadam.

A tmu. Na co się przyda w Cięzkie Panowanie Narodowi odmieniać? Na to: tonącemu ratować się, niewolnikowi bydz oswobodzonym, i Zchorzałemu z niebezpieczeństwa śmierci wyleżyć się. Iest detronizacia wielkiey wagi i konsequencyi Obszerna i długa czynność. A Zaliż nie teraz dum tempus habemus operemur bonum. Czyliż dla azardownego ratunku, opuściwszy ręce, lepiey iest niewinne pod Miecz poddawać Szyie? Inni wnoszą Detronizacią bydz rzecz nie praktykowaną. Pytam się od Stworzenia Swiata, Czy nastąpiła druga praktyka bez poprzedzaiącey pierwszy. A gdy w ktorych rzeczach zdarzała się pierwsza praktyka, nie oglądano się na to czy będzie druga, owszem była Szacownieysza że była pierwsza, a dobra. Ale w detronizacyi krolow już była praktyka, na Bolesławie Smiałem, ktory iednego Biskupa Krakowskiego Zabić kazał, a ten dwoch Krakowskiego i Kijowskiego Biskupow, w niewolą Tyrańską Za Granice oddał, i Wiarę Katolicką Z całego krolestwa chce wyrzucić. Na Ostatek świeża praktyka bo wieku naszego na Stanisławie Leszczyńskim. Aże konwokacia, Elekcia, i koronacia siłaby wewnętrznego Uczyniła Zamieszania, kosztu Rzpltey i Zniszczenia Kraju. Czyż mnieysze złe z gorszego obierac nie trzeba? to detronizacią ochraniaiąc, na upadek Wiary i wolności pozwolić? przez Woyska moskiewskiego Zaciąganie krolestwa Całego Zniszczenie Cierpieć?

Ad 2dum Że krol przyszły może bydz gorszy iak ten mowie że nigdy bydz gorszy niemoże. Bo ten z równości Wyniesiony, in Superlativo gradu wygurował w złości. Aby zaś nowe Prawa Złe chciał utrzymywać krol przyszły. Zapobiedz temu łatwo może konwokacia poprzedzaiąca Elekcią i Pacta Conventa ad hunc Casum uformowane. A do tego z przykładnego teraznieyszego krola ukarania przez detronizacią, będzie wstręt i boiazń przyszłemu podobneyże kary. Że zaś Dom Saski mógł by pretendować Sukcessyi Tronu. Tey w tym czasie inter incudem et Malleum pretendować nie może. Ieżeli zaś z czasem oney Amicabiliter doprawszał się? może Rzplta Zezwolić Salvis Salvandis. Przypomniawszy sobie

Że poki Dom

Ze poki Dom Jagiellonski, z Udzielnych Xiążąt Litewskich idący, podobnie jak z Saskich, (: bo natenczas Litwa do nas nienależała.) Sukcessive na Tron Polski następował, póty kwitnącą Wiarę i Wolność w Oyczyźnie naszey mieliśmy, i niebylibyśmy wtym ze szkodą, nawet przez uniknione pericula Interregnorum. Ani by nas w Miłości celować mogła Saxonia, zaczym byśmy gorowali

Ad 3tiu. Ze wtym zawiera się Sława Narodu że Krol Polak. Trzymam e Converso mówiąc. Poki naród Polski słynął u Swiata w Sławie, póty się Cudzoziemskich Monarchów Familie i sami Monarchowie dla iednego punktu Honoru bydź Krolami Polskiemi usilnie starali. Jako to Ludwik Krol Węgierski, Henryk Walezyusz potym Krol Francuski, Batory Xiąże Siedmiogrodzkie, Zygmunt III. Krol Szwedzki, i wielu innych dla obszernieyszych dowodow (: Co jest lepiey czy że Krol Polak czy Cudzoziemiec:) Odsyłam WWa do opisu tego inter gravamina Status Konfederacyi Radomskiey, A Otym upewnić mogę, że Dom Saski Zna familie i Zasługi Polakow, i jest dobrze umieiętny Języka Polskiego.

Ad 4tum Odpowiadam naprzod ktoreykolwiek by się Krol teraznieyszy po Ustąpieniu z Tronu powierzył Potencyi, i czy w Moskwie, czy w Anglij, lub gdzie indziey Osiadłby, a Xiąże Saski Zostałby Krolem; póty rewolucia niebyłaby zkończona, Aliansem z Związanemi Potenciami z Dworem Austryackiem poparta, pokiby Uroczyście wszystkich Potencyi do Korony niezrzekł się Krol teraznieyszy, i poki to Zrzeczenie przez Traktaty Ze wszystkiemi Potenciami, Utwierdzone niezostałoby, przy Warownictwie tego Wszystkiego, przez ktorą Potencią.

Powtore Nietrzeba nam się bać Zadnego Zwaśnienia Z Sąsiedzką Potencią bo Polska obwarowac Sobie powinna u wszystkich Europy Monarchow, aby w pokoiu in Neutralitate tak Zostawała Zawsze, jak Rzpta Wenecka.

Potrzecie Krolem Polskim ieżeli będzie Xiąże Saski, ten iako z kolligowany z Europy Monarchami, w Swoych i Ich Ministrach Zupełną baczność mieć będzie, aby Polska w spokoyności Zostawała. Tudzież ieżeli Domowi Saskiemu Sukcessia Tronu przyznana będzie, już teraznieyszy Krol non aequiparabit in Jure, bo zaszczycać się będzie dożywotniem prawem Korony, a przyszły Sukcessionalnym lub lennym.

Na Ostatek.

Na ostatek naturalnie wiemy, że pomyślność powodzenia, dodaie Czerstwości Zdrowia; a Umartwienie i wewnętrzna Zgryzota Skraca Życie. W tey teraźnieyszey krol zostaiąc Sytuacyi, w nadgrobku swoim te zupełnie ułatwi permowencie.

Ad Stum Objaśniam WPa; jako ieszcze niewiadomego tey pewności. Tenor konfederacyi Radomskiey iest Że Znamy uszanowanie Majestatu. Więc krolowi Czynią rekognicią jak ukoronowaney Głowie, niechcąc z nim sobie despotycznie postępować; lecz Cywilną polityką to iest pierwey od Tronu odsądzić, a potym z niego zsadzić. Jaśnie zaś to iest w konfederacyi Radomskiey: Że krol teraźnieyszy iest Intruzorem, w tych słowach: Duch Panowania chciwy wszystkie Prawa Oyczyste zacząwszy od konwokacyi potargał, kamień węgielny Wolności, to iest wolne Elekcie krolow chcemy zagruntować i ubezpieczyć. I wiele innych terminow takich, ktore Elekcią teraźnieyszego krola invaliduią i znoszą. Barska zaś konfederacia wszystko to co iest w Radomskiey przeciw krolowi, legalizuie, a żadney rekognicyi krolowi ani wzmianki onim nieczyni, owszem na przyszłym zieździe, za życzeniem się Prowincyi wszystkich, Crimina status sądzić, et abusus znosić determinuie się, toć ma formę Jurisdikcyi do detronizowania, a ma na to siła prawnych dowodow. to że zła była Elekcia i koronacia krola, bo z Oppozycyami, bo bronią Woyska Rossyiskiego od Narodu wymuszona, to że Pacta Conventa krol ze wszystkiem przestąpił i przełamał. Z tych wszystkich zatym dowodow, ktore m WPa wyliczył, ten a nie inny bydź koniec i Cel konfederacyi Narodowey powinien, tylko detronizować krola, aby Wiarę i wolność ubezpieczyć, i Prawa kardynalne utwierdzić, bo jedno bez drugiego bydź pewnie, i z uszczęśliwieniem Narodu niemoże.

Jutro siodmą i ostatnią kwestią roztrzygniemy, i decydować będziemy.

Kwestia 7ma.

Jaka Obyczayność konfederacia ma sobie postąpić &c.

Kadet. Ta kwestia, jako iest nayd[o]wcipnieysza, i nayważnieysza, tak w solwowaniu Jey versatio et vexatio debit intellectum. Zaczym proszę Swoie wniey przełożyć Zdanie.

Konwiktor. Szkolney nauki nic takiego zasięgnąć nie mogłem

nie mogłem, abym tę kwestią zewnętrznie i wewnętrznie do-
statecznie poznać mógł i solwować. Premijaiących o wszy
zwiatrem słów i dyskursów nasłuchałem się w konwikcie
takich.

1mo Że Konfederacia Narodowa nigdy nie przyidzie do spra-
wy. Bo wniey pierwsze Osoby, to przez zawadzenie się
zbyteczne na swoim rozumie, to przez pogardę młodszych
zdań chociaż doskonałych to przez Emulacie o Kom-
mende to przez nie posłuch lub Ordynacyi Żołnierskiey,
to przez nie jedność; to przez przekupywanie honorami,
Starostwami, od przedsięwziętey Imprezy, rozdwojone i od
ciągnione zostaną. Bojaźliwość własnego bienia,
niecierpliwość utrzymania Sekretu, za jeszczone Pi-
ianstwa, zbyteczne z Białogłowami Przyjaźni, napo-
trzebne expensa Skąpstwo, bojaźń dezolacyi Dobr, przy-
uczenie się do trzymania obojętności, ze słonecznym pro-
mieniem kierowanie się; Miesząc zawsze, i in Confuso
zostawać przymusza Konfederacia.

2do Że nie tylko Moskwa Konfederacią zgnębi ale
i Krol Pruski, i głowsza że na ten koniec Woysko Pruw-
skie w Granice Polskie wkroczy, że Cesarz Chrześciański
żadney pomocy nieda, miast to uczynić Ministrowi
Pruskiemu w Wiedniu, gdy ten obowiązek Aliansu Krola
Pruskiego z Moskwą względem woysk dania oznaymił
Cesarzowi.

3tio. Że Litwa cała (: bez ktorey na fundamencie
Praw incorporationis et unionis z Koroną Polską nic
czynić nie można:) w spokoyności bez czynienia Kon-
federacyi zostanie, i temu dostatecznie zabieżono
że zostawać w niezonej spokoyności będzie.

4to Że Część Konfederacyi Narodowey, na Warszawę
napaść a wniey z Krolem Hostiliter postępować nie
może, boby się oto urazili wszyscy Krolowie, dla do-
stoyności Krolewskiey wnosząc złą Praktykę, a zatym
okazaliby zemstę nad Narodem.

5to Według zwyczaiu Konfederacyi Narodowych
to że wszystkich Prowincyi, na iedno mieysce ziechać
się powinni, iednego z Stanu Rycerskiego obrać
Marszałka, a drugiego z całego Woyska Xiążęcowego
(: Gdyż Krasinski według tenoru Konfederacyi Barskiey

iest Substitutem

iest Substitutem X[ię]cia Radziwiłła, a Pułaski od dwoch tylko Partyi Podolskiey i Ukraynskiey obrany; Wielko Polska i Mało Polska Partie, równey Prerogatywy będąc, ieszcze nie obrały.) Zaczym gdy na ktore mieysce ziadą się z konfederowane Prowincie, wtenczas tedy snadno Moskiewskie i Pruskie Woyska Całą Narodową konfederacią ogarnąwszy, Całoroczne dzieło w kilku dniach zepsuć potrafią.

6to. Konfederacia Narodowa kiedy się wiąże na Krola, koniecznie bydz powinna ze dwoch Stanow Rzpltey udziałana, tojest Rycerskiego i Senatorskiego, cum Ministerio Pacis et Belli, a tu dotąd do konfederacyi narodowey żaden ani z Senatu, ani ex Ministerio accessum nieuczynił. Jakze tedy co czynić moze konfederacia, kiedy nie iest in Plena Activitate iak bydz powinna.

7mo. Sam WKr. w pierwszey kwestyi determinowałes że Seym przyszły (: na ktory iuz Uniwersały Krolewskie i expedycie bez zamierzoney propozycyi wyszły:) wszystkie Planty konfederacyi Narodowey zepsuie i zniszczy. przez pociągnienie do posłuszeństwa Woiewodztw Maiestatowi, a odciągnienie od konfederacyi. I lubo konfederacia Radomska, w roku przeszłym dosyć zdradliwie od Krola była zawziąta, w tey iednak postrzegła się prerogatywie swego władnienia; że nieważaiąc na Krolewski Uniwersat na Seym Extra Ordynaryiny wydany, zaleciła X[ię]ciu Marszałkowi konfederacyi Jeneralney, wydać powtorny na Seym Uniwersat, bo go Akceptować musiała, gdy w Akcie swoym zdała Seymu. Teraz zas kiedy Rzplta Cała wzruszona, i odłączona od Uciązliwego trzeciego Stanu, to iest Maiestatu Zostaie, a iednak P. Krasinski Marszałek konfederacyi, in Ordyne zatamowania Seymu przez nie Obieranie Posłow, swego od konfederacyi do tąd od Woiewodztw nie wydał uniwersału.

8vo. Mamy tez i te powieści, że Ułozone i z konkludowane iuz są Punkta do Zgody z konfederacią Barską, i maią iuz bydz Posłani do traktowania, przez co tak się narod zwiedzie, że z Zzaleniem przydzie nam owe powtarzac Proverbium. Parturiunt Montes et nascitur ridiculus mus.

9no. Kiedy się niedadzą zniesć, i wzgardzą podanemi kondycjami do Zgody, z ktorymi Jakze przyść będą mogli z za Granicy Tureckiey do Meditullum regni. Procz Moskiewskiey Armiy, bunt Chłopski wszędzie konfederacią

Barską

Barska napastowac będzie; nigdzie nadegu, ani popasu bezpiecznego mieć niebędą, a ta hostilitas Chłopska, wraz z Konfederacią postępować i szerzyć się będzie, bo Moskwa sama Zemsty, chłopstwo do buntu, na Podolu, Wołyniu, w Ruskim, Bełzkim, i Podlaskim Województwach, nieprzestannie podżegać, i Oczywistą Chłopom dawać protekcią swoich zas Siczowych Haydamaków do pomocy naszym Chłopom ściągać będą, jak już i teraz czynią. Z tych więc wszystkich wyliczonych przyczyn, niewiem jaką obyczaynością i terminalnością Konfederacia Narodowa in Materyi Status, przyść może do takiey czynności, aby Intentie swoje, juxta Jura Gentium et Jura Status Reipublicæ, mogła felici Coronare eventu.

Kadet. Dość WPan profitowałeś z szacowney pamięci swoiey, kiedy ten Szum słów rezonujących Republikantów, tak doskonale pamiętać zmogłeś, Dziez mi przeto materią na co mam odpowiedzieć, w solwowaniu tey Trudney Kwestyi.

Ad primu. Że w Konfederacyi jest siła osob nagannie maiących przymioty, które dobre intencie Konfederacyi mieszaią, ludzkiey natury ta iest ułomność. Ani sobie obiecywać po ludziach tak siła możemy, aby w znacznym Zgromadzeniu wszyscy Cnotliwi i poczciwi byli, na tym poprzestać trzeba: Że Multi Vocati, pauci Electi. A i w każdey Świata Negocyacyi bydz musi, Jak w probierskim piecu wszystkie się metalle dystylluią tak podobnie w Ogniu woiennym każdy większą szacowność Cnoty swoiey zyskuie. Złoto albowiem na Lidyiskim Kamieniu, a Cnota in lapide offensionis swoią bierze probę. Z tych więc miar Oportet ut sint scandala, ale Væ illi perquem Scandala fiunt, Ztąd urosło nieomylne axioma: Felix quem faciunt aliena pericula Cautum. Lecz niemożna przeto wnosić tey Konsequentyi; że Konfederacia przez złych ludzi w zamieszaniu będąc, nigdy do Sprawy nie przyidzie, bo i w Kollegium Apostołów był Judasz Iscariota, a między Uczniami Chrystusa Pana było siła faryzeuszow, że i w zbawienney robocie tuż przy Boku szemrali, Wiele Wiara Katolicka przez Apostatow poniosła Uszczerbku i zamieszania, a przecie potym przyszła do Sprawy, ztłumiła błędy kacerskie nauki, bo Kościoł S. Katolicki na skale zbudowany, a bramy Piekielne nie przezwycięża onego, Dopuści Bog Czartu iak Joba sprawiedliwego

przesladować

prześladować, lecz w ostatnim upadku poda ręke. Konfederacia
Barska o S. Wiarę ma Sprawę, i Ducha S. instynkta za-
grzeią Obywatelow do wzięcia w jedności Cnotliwey Imprezy,
i do Szczerey czynności z Konfederacią Narodową, a tak do
przyzwoitey nieochybnie przyidą Sprawy.
Ad 2dum. Że Woyska Moskiewskie i Krola Pruskiego
Konfederacią zgnębią a Cesarz Chrześciański nie zechce się
mieszać w Interessa Krolestwa Polskiego; na to odpowia-
dam: Iż niebyłem w prawdzie w Cudzoziemskich Gabinetach,
ani iestem uczestnikiem Ich Sekretow. Ale mnie Historya
po rożnaitych Woynach zawartych Traktatow, te uczy formo-
wać konsequentią, że Narodowa Konfederacia, Cudzoziemską
będzie miała pomoc. Dowodzę WPanu tym: Moskwa z Krolem
niszczą Konfederacią, ma ten cel, (: jakom już WPanu odkrył:)
od Siebie zamierzony, aby wschodnie nowe Cesarstwo zafun-
dować, i do niego Elektoraty z Polski, z Xięstwa Kijowskie-
go, Kurlandskiego, Semigalij, Biały Rusi, i innych podły-
nić. Teraz wszystkich potencyi Ministerya są tak wydos-
konalone, że iedna przed drugą nie potrafi żadnego miara
zamysłow swoich ukryć. Te zaś Moskwy i Krola zamy-
sły, rozstrząsni WPan, że całego Swiata Potenciom są szko-
dliwe. Są Machometańskiey Potencyi straszne, bo upad-
kiem grożą całego Ich Panowania. Są przeciwne Cesarzo-
wi Chrześciańskiemu, bo Tron nowo mającego się Cesarza
uformować chcą wywyższyć w mocy, władności i prawności,
nad Tron Chrześciańskiego Cesarza, czyniąc go Srodziemnikiem.
Są szkodliwe Francuskiemu, Hiszpańskiemu, Angielskiemu,
Pruskiemu i innym Krolom, bo Equilibrium Potencyi po-
dzielonych Europy, w Potencyi swoiey wielowładney chcą zła-
mać. A ieżeli dotąd w mnieyszych będąc siłach, wszędzie
się Moskwa w Europeyskie wdzierała Interessa, swoią
Alianciją i Interessowaniem się Equilibrium między Mo-
narchami łamała, żadney nacyi danego nie dotrzymała
przyrzeczenia, na tę i owę Stronę woienne dawała posiłki,
Cesarzowi Chrześciańskiemu, Krolom Francuskiemu, Angiel-
skiemu, Pruskiemu, Szwedzkiemu, Duńskiemu do żywego
dokuczała, bezprzestannie rozszerzaiąc Państwu swoich gra-
nice w cudze wlazła, odebrawszy od Porty Tartarya i Bulga-
rią, od Persow Astrachanią, od Chin obszerne prowincie,
od Szwecyi Ingrya i Inflanty, a od Polski całą zowiącą się
teraz Mało Rossyą: Cożby to Rossyiskie Cesarstwo, gdyby
ieszcze teraźnieysze zamysły, przywiodło do Skutku, z całym
Swiatem potym nieuczyniło. Pewnieby Impressya zuchwal-
sza była, jak się iuż pokazuie, niż w Nabuchodonozorze.

Ale iak Bog

Ale iak Bog tamtego w bestią Zamieniwszy Szyki poniszczał, Chardość chcenia całego Swiata bydz Panem Skrocił, tak nierownie Spodziewać się trzeba, Że się to i z Moskwą Stanie. Głośna iest wiadomość, że iuż Turczyn Moskwie wydał Woyne, Że Krol Pruski z Cesarzem miał się pogodzić, Że Francya z Oycem S. ktoremu siła natym należy, aby Wiara Katolicka w Polszcze niemiała uszczerbku:) w negocyi Zgody zostaie. Że cały Dom Burboński alians mocno zawarł. Że Minister Francuski ma przybyć do Gdańska. Na Ostatek Ziazd Monarchow w Dreznie; pewnie że nie prożnie, ale dla negocyacyi tak wielkiego Interessu, aby hardość Moskiewską Skrocić, i Jey się Panstwami podzielić. Ale że są i te wiadomości że Cesarz Chrześciański Zawarł Alians i Traktat z Portą Ottomańską. Nietrzeba się tedy lękać Pruskich Woysk wkroczenia, boby Imperatorowa Rossyiska przez Ambit Swoy, ktory Swiatu prezentuie, wstydziała się Auxyliarnych Woysk do pomocy Swoiey Zażywać, ile na zgubienie tylko Polski Konfederacyi.

Ad 3tium Pewna to iest. Że dwa narody Koronny i Litewski Unita Unione juncti, ieden bez drugiego nic Stałego czynić nie mogą, ale też wnosić niepodobna, aby ten Narod Xięztwa Litews. tak Sławny w Żelozyi Swoiey przy Wierze i Wolności z Szwankiem honoru Swego nigdy nienadgrodzonym, miał dłużey w Sromotney zostawać Spokoyności. Krakowscy Obywatele długo w cichości ięczeli, przyszedł ten czas, Że poczuli, co Ich boli, Sarkneli na to inni. Są i w W. X. Litt. Znaczni Obywatele maiący Szczerą o Wiarę i Wolność Żelozyią, poniewaz Moskwa Wielce Ich obarczyła nie mogli się razem z Koroną wziąć do broni. ale im kto bardziey gniew w sobie dusi, tym srozszym Impetem daie Zemście Ofiarę. Jak im cokolwiek Sprzyiać będzie Sąsiedzka Potencia Pruska (: czego się Spodziewać należy:) pewnie z datnego nieomieszkaią Czasu.

Ad 4tum Że gdyby konfederacya Narodowa hostiliter z Krolem postąpiła, wzruszełaby przeciwko Narodowi wszystkich Monarchow. Lubo niewiadomy iestem Zamysłow konfederackich, ani doradzać lub odradzać Jm niemam Sposobu, iednak iak sie w Sobie rzecz ma odpowiadam: Naywiększe fatalności na Krola naszego od Polakow, nie wzruszą Cudzoziemskich nacyi, ale naśmiewisko Sprawią Że on z rowności Ikara Skrzydłami był wyniesiony in altum, ut Casu graviore ruat. Albowiem narod z Narodowym Człowiekiem, gdy co czyni, nigdy Cudzoziemski Narod wto się

mieszać nie

181

mieszać niepowinien i niezwykł. Mamy wielorakie na Cudzoziemskich choć absolutnych Krolach Praktyki, ktorzy Sorte nascendi wstępuią na Tron, a kiedy Ich choć prywatna z Prywatney Anszy, zabija osoba, zadna się do Zemsty Cudzoziemska nie miesza Potencia. U Polakow Elector Populus Krola według Praw swojch, sądzić onego może. Melius est ut unus moriatur pro populo; ktoz ma oto mittere falcem in alienam messem, ile że wszystkie Narody wiedzą o uciązliwosciach Polskiego narodu, ktore od Krola własnego Rodaka ponosi. A zas Krol Sam z Siebie i Familij Swojey, zadneyby nad narodem nie potrafił uczynić Zemsty.
Ad 5tum. Że Krol łatwo in Meditullio Zgromadzona Konfederacią z Moskwą złączony, Znieść potrafi odpowiadam: że juz wtenczas Zadney sposobnosci Krol i Moskwa do Zniesienia Całey Konfederacyi mieć nie może. Bo kiedy Konfederacia Barska wsparta posiłkami Tureckiemi (: jak otym pewną mamy wiadomość :) rozprószy Moskwę, i Jey diwersionem Armorum zrobi, Litwa przytym Pruskie Woyska maiąc w Posiłku zKonfederowana zostanie, A z Ziazdu Drezdenskiego resultatum przyidzie, wszyscy wtenczas jak zlla pszczoły ruszą się, i ten to będzie Sonitus Apum. Wtenczas podjazdy Konfederackie attakować Warszawę w koło powinny, a Corpus konfederacyi wszystkich, między Wisłą Wieprzem i Bugiem, postowemi rzekami, jak w Forkey jakiey obłokowawszy się psuć obroty nieprzyiaciela może, a zas co będzie potenczas do Konfederacyi należało, to wszystko według Prawa czynić nie zaniedba.
Ad 6tum. Przyznaie WPᵃⁿ Że niemoże bydz Konfederacya bez przyłączonego Senatu, ale niejest koniecznie aby cały Senat był zaraz w konfederacyi, bo poczciwi Senatorowie sami przez się, a parcialni boiaznią kary łatwo przystąpią. Ministrowie zas jako są Servi Rpblicae tak ad Obsequium suum pociągnieni będą. Słowem Patriotycznego Ducha Senatorowie jako pręθko są obwieszczeni o łączeniu się w jedno Corpus konfederacyi Narodowych, zaraz Akcessa Officiose Czynić i do konfederacyi ziezdzać się będą.
Ad 7mum. Sprawiedliwe Zdanie WPᵃⁿ. A dla czego JP. Krasinski nie wydał dotąd swego Uniwersału psuiącego Krolewski, nie inną upatruie racyą, tylko że był za Granicą

Kraliz, ad acta 1768ᵒ

był za Granicą, ale iak prętko do Oyczyzny powroci, wyda go
Zapewne, i to w krotce. nastąpi.
Ad 8vum. Trzymam że gdy Konfederacia Barska do tak
dobrego przyszła Stanu, iż ma moc, Turecką pomoc,
w innych terminach przyiąć Zgody niemoże, tylko.
1mo Aby za legalną była uznana. 2do. Aby w całym
Narodzie przeszkadzane niebyły Konfederacie. 3tio. Aby
Ewakuacya Zupełna Woysk Moskiewskich nastąpiła.
A tak gdy in plena Activitate Konfederacia Zostanie,
na ten czas Z nią, iak z Panią Praw i rządu, w Essency=
onalnych Materiach Status, traktować Krolowi JMści
wolno będzie. Inney Komplanacyi przyiąć nie może.
Ad 9num. Gdy Turcy Moskwie wydali Woynę, Tata=
rowie Z Wwdztw Bracławskiego i Kijowskiego Zbunto=
wanych Chłopow w Jassyr brać będzie, a tak padnie
Strach na wszystkich Chłopow, Szlachta zaś Obcessowo
skupić się do Konfederacyi zacznie, z ktorey podiazdy Kon=
federackie formowane, i do pogromienia [: gdy by się kędy
wszczynały na Wołyniu lub Wwdztwie Ruskim:] podobnych
buntow wysyłane będą, a tak zapewne przynaymniey
uspokoynosci choć spustoszony Kray Zostanie. a tym sa=
mym niebędzie przeszkody Konfederacyi Barskiey do przey=
ścia ad Meditullium Regni.
Na te wszystkie policzone odpowiedziawszy Zarzuty Ess=
sencyonalną Czynność konfederacyi, iak ma sobie postąpić
w Obyczaynosci i terminalnosci, in materiis Status, Synopti=
ce Zbieram.
1mo Usilna iest potrzeba Aby Krasinski Marszałek
Konfederacyi Barskiey wydał Uniwersał do Wwdztw, zasz=
muiąc Seymiki Poselskie, a niscząc Uniwersał Krolewski,
iako in Sua Rpblica Konfederata wydany, ktora będąc
in motu belli, et in agendo de lesione Status, iest Do=
mina Jurium et in Sancitis legis latrix.
2do. Aby się Litwa Konfederowała, i Generalnego sobie
obrała Marszałka, oraz Ułożeła sobie fixum locum w Wdztwie
Trockim, aby in Casu infelici mogła reyterować się w
Granice Polskie.
3tio. Dla uspokoienia buntu Chłopskiego, trzeba Tatarom
w Wdztwach Bracławskim i Kijowskim od Granic Mos=
kiewskich pozwolić Jassyru, a Woyska Tureckie aby Za=
stoniły Granice tychże Wwdztw od Moskwy, Konfederacio
zaś Barska, aby szła na Wwdztwa Wołynskie, i Ruskie,
we Lwowie Trybunał zalimitowała; a gdzie dotąd niema
Konfederacyi aby postawały.

4to. Aby

4to. Aby do złączenia się Konfederaciom Obrała Meditullij Locum Lublin, przy rzekach Wieprzu i Wisłe Woyska rozstawowała, gdyż tam tak Prowincyi Litewskiey, jako i innym Wdztwom Koronnym snadniey łączyć się.

5to. Gdy do złączenia się Prowincyi przychodzić będzie, wszyscy Senatorowie Duchowni i Swieccy poczciwi Officiose w Grodach publicznych Akcessa czynić mają i zieżdżać się ad fixum locum. Co Hetmana Wo. Koronnego jako pierwszego Senatora i Ministra Belli, aby Konfederacia mocny postała Konwoy, a renitentem Vi Armorum przyprowadziła, naśladuiąc Konfederacią Tarnogurską Leduchowskiego, z ktorey rozkazu Potocki Wda Wołyński, Sieniawskiego Kasztelana Krakowskiego, razem Hetmana Wo. Koronnego wziął gwałtem we Lwowie. Hetman zaś Polny Litewski rozumiem że sam dobrowolnie przystąpi.

6to. Aby Generalnego Marszałka z Stanu Rycerskiego z Wszystkich Prowincyi jednego obrali, Marszałkow zaś Związkowych dwoch. Bo Rppta Utriusq Gentis pod jednym Marszałkiem Seymować może, Woyska zaś Koronne i Litewskie, pod Osobliwemi Wodzami zostawać powinny.

7mo. Tak Stanowszy Konfederacia Generalna, powinna dopiro figura Judiciaria Wszystkie Crimina Status zebrać, iako są w Konfederacyi Radomskiey wyliczone, oraz złamanie Pactorum Conventorum, wtenczas Krola a Diplomate Elekcionis, Senatores et Ministros perjuros ac defraudantes Rptam od Honorow odsądzić, jak dawniey uczyniła Konfederacia, od sądzając Prymasa, Kanclerza Wo. Koronnego i wielu innych; Aż za Ubłaganiem i przeprosinami wraz z Krolem Michałem Dekret swoy relaxowała, Swiadczy o tym Legnich. Ktorego miłosierdzia hoc in Casu teraz czynić nienależy. Prekupionych zaś, ktorzy ważyli z tak wielką stratą osob i ruiną Miast zdradzać Konfederacie, Smiercią nayokrutnieyszą i Konfiskacią Ich Maiątkow, karać Sprawiedliwie należy.

Na Koniec po takowym prawnym od sądzeniu, powinna Konfederacia Generalna, wysłać Posłow do Cesarzow Chrześciańskiego, i Tureckiego, a Krolow Hiszpanskiego, Pruskiego, Szwedzkiego i Duńskiego, z remonstracią Sprawiedliwości Dekretu, oraz na fundamencie Traktatow Oliwskiego i Karłowickiego, a założonego w nich warowniczstwa dopraszać się pomocy i alliansu przeciwko Potencyi Moskiewskiey, tudzież z Oświadczeniem że Tron Polski pro Vacanti jest podany i że zarekommendowania Kandydatow do niego od Przyiacielskich Potencyi, mieć będą w Konsyderacyi. Z Moskwą zaś odtąd wszelkiey zrzekaiąc się ligi, z jak nayzgłowszym nie przyiacielem

Narodu Swego.

Narodu Swego, w Krzywdach Swojch toczyć Woyne usituią i należące rekuperować Avulsa.
Wszystkie zaś krzywdy i Szkody, przez Krola Familią Krolewską i Moskwę poczynione, Seorsive prewia investigatione, indagatione, inquisitione ac Comprobatione Juratoria Zlikwiduią w Spisanych i podpisanych Memoriatach Cudzoziemskiem Potencyom przez Posłow do wiadomości podadzą.
Dobra zaś Dziedziczne Krolewskie, Familij, tudzież Wiarołomcow Senatorow i Ministrow odsądzonych in fiscum Rpblicae ad Satisfakcionem poczynionych Krzywd i Szkod podadzą. Prawa wszystkie od Konwokacyi pod Bronią nieprzyiacielską gwałtownie stanowione, tykaiące się Statum Rpblicae Obojętne za Suspenduią, pokrzywdzaiące zaś Wiarę S. i Wolność Zkassuią. Potym Uroczystą przysięgą przez całą Rptą wykonaną Statuta Sancitorum Generalney Konfederacyi powinni Ubezpieczyć, Że poty się nierozwiążę poki Sancita swoie we wszystkich punktach do Skutku nie przywiedzie.
Tandem jeżeli będzie odsądzony Prymas (: jako także Zasłużył:) tedy Za Zleceniem Konfederacyi, i wraz z Konfederacią Arcybiskup Lwowski (: bo Kujawski i Poznański Biskupi także godni karania:) Uniwersały Obwieszczaiące Jnterregnum, i Całą Rptą Konwokuiące Zostrzeżeniem gotowości do Pospolitego ruszenia (: ieżeli tego potrzeba wyciągać będzie:) wydać powinien. A tak konfederacia Narodowa Justa Jura Gentium et Jura Status z wszelką obyczaynością i terminalnością ~~na Seym~~ na Seymach Konwokacyinym, Elekcyinym, i Koronacyinym mogłaby Intentie swoie,

Felici Coronare eventu.

Uniwersat Potockiego Chorążego Znaku Pancernego.

Wawrzeniec na Wągłdy, Tucholi, Kiriczynie, i Sirostawiu Potocki. Chorąży Znaku Pancernego. Pułkownik Kawaleryi Orderu Krzyża S. Regimentarz Woyska Koronnego.

Wiadomo czynię komu otym wiedzieć należy, osobliwie JOO: J.WW: WW: JchMść PP. Senatorum, Urzędnikom, Dygnitarzom, i Całemu Rycerstwu Polskiemu i Litewskiemu, także Woyskom Oboyga Narodow Kompnetowym, i nowo Zaciężnym

Konfederackim

Konfederackim, iako tez Woyskom Zagranicznym Rossyjskim i Ich Kommendantom w Kraiach Polskich i Litewskich Znayduiącym się. Iz kiedy z maiąc powierzoną mi Kommende Party Woyska Koronnego Konputowego i Konfederackiego: z Obowiązku moiego Regimentarskiego dla bezpieczeństwa Kraiowego osobliwie Wdztwa Bracławskiego i Podolskiego, tak że i mieysca Baru (: Konfederacią na obronę Wiary S. i Wolności chwalebnie i Swiątobliwie Uczynioną Zaszczyconego :) ciągnąłem ku nowemu Konstantinowu a JMć Marszałek ku Latyczowu, w tedy na noclegu przeyęci i Złapani Szpiegowie Moskiewscy Zeznali, iako są z Konstantinowa od Kommendy Woyska Moskiewskiego tam bendącego wysłani. Zdało się więc kommenderować i wysłać na dotarcie dotego miasta JP. Podbilskiego Towarzysza i namiestnika Chorągwi Xcia Starosty Kowalskiego Z Kilkudziesiąt Koni Jazdy Polskiey, a gdy ten podiazd podciągnął i z podsłuchem ktorego Zastał wszedł w Miasto, dla widzenia się i rozmowienia z Kommendantem. Ten i drugi Zním Officer rzucili się do broni na naszych ludzi, i przyszli do krwawey potyczki, Z niemałą ludzi swoich, i naszych Stratą a gdy nasi z miasta ustąpili powracaiąc do Woyska, rozne okrucieństwa nad pozostałemi naszemi rannemi czynili, iednego z domostwa, drugiego z Cerkwi wyprowadziwszy, nie daiąc pardonu, bezbronnych Tyrańsko Traktowali, i zabijali, dwoch pleyzerowanych w Drodze ku Chmielnikowi ciągnąc, Zywych i żyć mogących, z Wozow wbłoto zrzucili, i utopili, kilku innych do koszuli obnażonych, piechoto i boso przy koniach pędząc, nad niemi wielkie czynili okrucieństwa. A przeto wydanych dawniey, ze Strony Rzpltey Z Konfederowaney do Woyska i Stanow Rossyiskich Uniwersałow (: przyiazn sąsiedzką Narodow Polskich, i Rossyiskich przeciwko luterskim i Kalwinskim Intrigom, upadkiem Religij Rzymskiey i Starodawney Greckiey grożącym (: Upewniaiących :) Zniewaga i wzgarda nastąpiła, ktorą pomnożyły i odkryły przeięte listy i raporta Moskiewskie: ieden Pa Petra Benenkowa Rothmistrza, z Janowa do Winnicy Pu Weysmanowi Pułkownikowi, drugi Pa Tabułowa Majora, Pu Kreczetnikowi Generałowi, według Ruskiego Kalendarza 22. Marca, czynione. Zaczym widząc nieprzyiacielskie postępki, Zdrady i Machinacie, nie Stanow Rossyiskich, ale Panow Kommendantow Woyskiem rządzących (: iako swiadczy rapport pomieniony Moskiewski: iż wysyła Podiazd Stokonny na łapanie i gromienia buntowników, tak Konfederatow

nazywa, i Ich

nazywa i Ich jako buntownikow więzić i traktować deklaruie,
Przytym Zważaiąc Ustawiczne Uzalenia Obywatelow, nie
znośne krzywdy, i rabunki, i Kościelnych rzeczy przez Duń-
cow na rożnych mieyscach Zabieranie, iako świadczy
Rapport do Kommendanta naszego Podiazdowego. Die
15.a Aprilis z Chmielnika wte słowa: Donoszę że mi P.
Bog dał dognać Duńcow z Janowa Uchodzących, z
Znaczną Zdobyczą, a co większa że i Kościelną, bo odebrałem
Ornatow Kościelnych kilka, dalmatyk takichże kilka,
Kapę iedne, Infuł trzy &c: Więc te zdrady, pogrozki
i gwałty iako też rabunki, pociągaią wolny narod (: gdy
przeciwko niemu pokazuią Apertam hostilitatem:) w
Stanach Rzpltey Skonfederowany, i Woysko w Związku
będące, a z Konfederacią Barską zprzymierzone, do na-
turalney obrony. Tę tedy w Imie Pańskie zaczawszy,
miasto Grodowe Wwdztwa Bracławsk.o Winnicę od Woy-
ska Rossyiskiego, ku Tureckim Granicom i Miastu
Barowi Zbliżaiącego się uwolniliśmy, walecznością Kawale-
reyi Polskiey z Janowa rugowaliśmy, i do Ucieczki przy-
musili, wtey ucieczce Znaczne łupy świeckie i Kościel-
ne odzyskane, w Wielu mieyscach niewolnik Znaczny i
Szpiegowie Zabrani w Barze są Zatrzymani, Ostrożność
w Szelkach i gotowość do Obrony własney Oyczyzny, U-
czyniona, pomnaża się i okazalsze coraz czyni Bog Zg-
romadzenie Woyska, i z Konfederowanych Obywatelow,
gdy i teraz po Ewakuowaney winnicy i Janowie, pier-
wsi Urzędnicy, i Obywatele Bracławscy, Oraz Podolscy
i Kijowscy Zprzymierzenia Swoiego z Konfederacią i Woy-
skiem Związkowym, przysięgę wykonawszy, biorą się do
Obrony Wiary S: i Wolności, ote wszystkie krzywdy
od Woyska Rossyiskiego, i Kommendantow Jego, w kra-
iu naszym popełnione, uzalenia Zanoszą. Przeto chcąc
te uzalenia, i pomienione nieprzyiacielskie rabunki, tudzież
Konspiracie na Konfederacią i Obywatelow wolnego Narodu
obiawić i donieść publico, przy iako nayuroczystszym
Manifeście, Otę gwałtowność, przestępstwa Praw, Złamanie
Traktatow, trzymanie dotąd pod Arestem J.W.P.a Czackiego
Podczaszego Koronnego, Krakowskiego i Kijowskiego
Biskupow, Wwdy Krakowskiego, Hetmana Polnego
Koronnego, i Syna Jego Posła Podolskiego, teraźniey-
szym Uniwersałem donoszę. Ostrzegam Oraz ażeby
się nikt nieważył woysku pomienionemu, Moskiew-
skiemu, iakimkolwiek Sposobem pomagać, radzić, Sup-
plementować, na Szpiegi ludzi dawać, lub maiętnych
i przekupionych, taić i ochraniać, nieść fortifikowa-
nych, pozwalać, a to pod nieuchronną Surowością
woyskową. ktory to Uniwersał z Zawartim w Sobie

Manifestem

Manifestem, aby do wiadomosci wszystkich przywiedł
publikowac go po Grodach i Paraffiach Zalecam, i do Ob-
laty ktorego kolwiek Grodu podanym go miec chcę
na co przy pieczęci Woyskowey podpisuię się
Działo się w Winnicy d. 16a Aprilis 1768vo Ano

(L.S.)

Wawrzeniec Potocki Regmentarz
Woysk Z Konfed: Koron: Chrzy Pan-
cerny i Kawalerzi Orderu krzy-
za S.go

List Konfederata do Oboiętnego obywatela Die W. Maji
W tym zamenciu Oyczyzny dotąd nie determinowanego W. .
widze, ktorey się chwycić masz strony. Ja Duszą Sercem
i fortuną Konfederat, wyrazam pobudki zniewalaiące wolą
moią do zbawiennego zwiąsku. Byłaby to zapewne ślepa
namiętnosci, albo zawziętosc widoczna, nie zważywszy skutkow
zapędzac się tam, dokąd pierwsza myśl wzbudzona od Passyi
naradza. W przody więc stawiłem u siebie na uwadze (: Uprzą-
tniony od wszelkich affektow i prywaty :) obiedwie dzisieysze
czynnosci. Z iedney strony Synow Oyczyzny na Seymie Warszaw-
skim, przez względy prywatne doczesnego szukaiących Zysku. Z dru-
giey Strony Konfederatow Barskich iedyną miłoscią zapalonych, w posrod-
ku zas miedzy niemi Oyczyznę Matkę, ktora Jch rownie na łonie
swym wypielęgnowała. W tym zamysleniu widzę Warszawskiey Edu-
kacyi Dzieci, iako nad tą kochaiącą Matką pastwic się w Seymo-
wey Jzbie, niby w katuszey iaki. Odważyli się. Nayprzod Jey nogi
i ręce poodcinali, Prawa fundamentalne kassuiąc, na ktorych kil-
kaset lat ugruntowana stała bezpiecznie. Potym przez subordynowa-
ną Moskwę, wnętrznosci Jey braci swoich wydarli żywo, to jest: Bis-
kupow Krakowskiego i Kijowskiego, i Wwdę: Krakow: z Synem Posterno
Podolskim. Potym Serce, posrednicze inter maiestatem et liberta-
tem, odebrawszy władzę Hetmanom przebodli, potym żyły przez wy-
niszczenie pieniędzy potargali. Na reszcie Oczy Jey zawiązawszy pre-
textami iakowegos uszczęsliwienia, pomnożenia porządku, wprowadze-
nia Fabryk i Handlow, Zaludnienia Kraju, tey Matce wszystkich. Bo-
lesci głowę, to iest Wiarę S. Katolicką panuiącą nad członkami cały
Rzpltey, niemiłosiernie urwali, Przy tey iednak okropney Tragedyi
zaraz Komedią wypisali, nową Konstitucią po smierci żywą Oyczy-
znę nazywac rozkazuiąc, kiedy ią i przez Judicium Mixtum, i przez
pozwolenie Lutrom, Kalwinom, i Schismatykom, liberi Exertitij reli-
gionis, i przez przypuszczenie Jch do Senatu i Urzędow Szlacheckich,
i przez dozwolenie zrzucenia Statuy Matki Boskiey w Toruniu,
doskonale i dostatecznie zamordowali, ktoryż więc człowiek chyba
pewny Ateusz na te widoczne okrucienstwo Matki swiey patrząc,
nie truwoży loba i nie ob umiera, czyiaż chyba dzika natura ty-
raństwa tego nieczuie, Byłyż kiedy nad dzisieysze czasy nieszczęsli-
wsze w Polszcze. Doczekałż się W. (: gdy mię zguba własney Oy-
czyzny i Duszy miła :) Powtarzaiąc swoiey Passyi, gdy nie dochrab-
ki w Jarzmo niewoli zaprzągłszy przymuszę rzec tę piosnkę.

Szczęsliwsi Przodkowie zrowienni kami!
Ktorzyscie zkonczyli Zycie przed nami.
Serce kraie Smutek w Cwierci,
Zyciu łaię, Wzywam Smierci.

Ja zagrzany miłoscią Boga, gorliwoscią Wiary S.; wiernoscią
i Affektem Oyczyzny. Obieram w Czasie Smierc miłą Smierc

chwalebną wzamian pewny nadgrody wieczny, Oddaię Duszę
Stworcy memu, Ciało na Łonie Oyczyzny Złekdam, Krew
stawie Przodkow poswięcam, przez wdzięcznosć że i oni wpo=
dobnych okaziach do ostatniey kropli nie oszczędzali swo=
iey. Wyrazasz WP. że do łączenia się zkonfederacią te go wstrzy=
muią reflexie: to iest na jakim fundamencie zkonfedero=
wali się? ktora potentia interessuie się za niemi? czyli
podobna oprzec się Moskwie? Ico dali będzie znami
iak się konfederatom noga powinie? krotko na te wszy=
stkie wątpliwosci odpowiadam. Czyliż potrzeba większego
fundamentu azardowania Życia i fortuny, iak za Wiarę
S. i prawa Oyczyste. Item Żądasz WP., zastraszony mocą
Moskiewską żebyś podobno zprawey strony że 100 Austri=
akow, a po lewey drugie tyle Prusakow na sekundzie
staneło, i dopiero byś się odważył natrzeć na Żołdaka
Moskiewskiego. Przyznam się WPanu że i Jabym życzył
sobie w Domu siedzieć, w Interesie własnym nic nie czy=
nić, tylko aby sąsiedzkie powiatki do Domu mego ci=
snęły się, Szyłwachy i Warty odprawiali, a swoim kosz=
tem życia i fortuny moiey bronili. Lecz zkąd nam ta
hipokondryczna Impreza i żądanie? co za szaleństwo
chcieć aby się obce narody zanas biły, a my ktorzy krzyw=
dę mamy spokoynie siedzieli. niech tylko sąsiedzi uyrzą
wprzody, że się bronimy, a dopiero w ostatniey toni zawo=
łamy Ich ratunku podług Traktatow zawartych, u pe=
wniam że natenczas zażyią kompassyi Przyiacielskiey
nad nami. Wreszcie daymy to: żeby wszystkie sposoby
Ludzkiey pomocy ustały. Ufnosć twoia w Bogu kiedy
się zawieruszyła MPanie Katoliku. Twoia Wiara twier=
dza naymocnieysza, bo samego Boga słowy woparta:
Wiara twoia uzdrowiła cię. gdzie iest? Ale podobno
wstydziemy się iuż tego i wspomnieć, chociaż by Bog i
Anioła zesłał z nieba, jako słyszelismy od Oycow na=
szych. na tę moią remonstracią podobno zgadnę, że
WP. myslisz iż Bog temi czasy przestał cudow czynić. Je=
żeli tey maxymy małowiernych ludzi prewentią uwikła=
ny zostaiesz, bardzo mylisz się Imieniem nie rzeczą sama
Katoliku. My raczey przestalismy Bogu mocno wierzyć,
Jego kochać, i wnim jedyną nadzieię pokładać, a co Bog
cudownym i wszechmocnym w dziełach swojch być nie
przestał. Niebo i Ziemia przeminą, Potencia Moskiewska
zniszczeie, słowa zaś Boskie nigdy zawodu nie uczynią
tylko go czystem sercem wzywaymy. Na koniec badasz
WP. co się znami dziać będzie (: ba i dzieie:) gdy Moskale
zdrugiemi Heretykami górę wezmą? Odpowiadam: Że
trzeba albo wpoczątkach postępować łagodnie z azardem
życia, i zbawienia swego, a naybardziey potomkow swo=
ich; albo też znami drugiemi bronić Wiary Oyczyzny
i wolnosci, siebie i Patriotow swojch. Żeby się zaś noga
nie powinęła, Staimy wszyscy ieden przy drugiem
ufani mocno i szczerze w Bogu wszakże unita vis
fortior. A ieżeli nie możesz WP. sam iechać, przynaymniey
nie żałuy Expensy na kilku ludzi, wiem dobrze Przyiacielu

Że cię na to stanie

że cię nato Stanie, Sam zaś w domu Swoim weź się do Orę-
ża duchownego (: kiedy nie zdołał woiennego piastować :) to
iest do modlitwy z domownikami pozostałemi, wołaiąc
o pomoc z wysokości, o Ducha gorliwości, odwagi i męstwa
w Sercach Patriotow, i wszelkiemi sposobami do tak zbawien-
nego dzieła drugich zachęcać, bo res non patitur moram. przy
tym oddaię mię przyjaźni

Summienno radzki

Respons JW Pana Putawskiego Sty Wareckiego do JW Ł.
Mokranowskiego Generała d. 20 Maij.

List WPa w Marszu z Woyskiem będąc pod Latyczewem
odbieram z żalem i Umartwieniem, zbieżełem się bowiem po
Expedycyach Ukrainskich i Kijowskich w Podole, myśl i intentia
a żebym zastał WPa i Ukontentował Żądze Woyska i moie
widzeniem Go. i poznaniem delegacyi Warszawskiey Jemu powie-
rzoney. Lecz gdy WP. oddalasz się do Lwowa, oczym Listem swoim
donosisz, ubliżasz przeto Skutkow mego ukontentowania, a przez
wyrażenia swoie troskliwe i wątpliwe o Sukcessach naszych
wzbudzasz i prowadzisz do tym gorliwszych i Żywszych rezolu-
cyi lud Rycerski i mężow do Woyny na Obronę narodową
gotowych wierzay mi WP. że tak liczne gwałtowności, i wiel-
kie okrucieństwa, wzgardy i Uciemiężenia wolnym Narodzie,
jakich Polska od początkow swoich niemiała, a teraz ią tovem
nieszczęśliwem cierpieć i znosić musiała, czuią poczciwi Obywatele
a cały Narod tak długo przystoyną Skromność i poczciwość Za-
chowuiąć poczut ią żałośnie, i poznawszy upadek Wiary i Wol-
ności, a w nim ostatnią Zgubę swą przeglądaiąc postanowił
do Ostatniey kropli krwie, bronić się odważnie. Jakoż za pomo-
cą Boga dał tego mężne dowody pod Konstantinowem, pod Win-
nicą, Janowem i Chmielnikiem, a teraz świeżo między Berdy-
czowem i Żytomirzem, i na innych mieyscach, chociaż nie w ta-
kiey sile i liczbie iak teraz będący, bo ani Partyi Ukrainskiey
Ani Podolskiey Woyska Komputowego, ani Konfederacyi Bra-
cławskiey, kijowskiey, Halickiey i innych nie maiący. Nietrzeba
więc tak troskliwych czynić reflexyi i Upodlać Polakow dawno
przed narodami wsławionych, męstwem i Orężem Polskim w
wielu potrzebach, i okazyach nie tylko kraie swoie rozprzestrze-
niaiących i Ubezpieczaiących, ale też Sąsiedzkim Potentiom Sku-
tecznie pomagaiących, a teraz przy obronie Wiary S. Katolickiey
Rzymskiey na wszystkie strony i Azardy determinowanych.
Jakoby zaś pomocą bylismy wsparci, i jakiemi posiłkami, i
Woyskami Zasileni: badać się i turbować nie należy. Mamy
niewinność i Sprawiedliwość dzieła naszego, za Szyszak i Tarczą,
mamy posiłkowanie deklarowane, i Błogosławieństwo dane od Głowy
Kościoła S. Katolickiego. mamy Sąsiedzkie Przyiacielskie Potencie
z Koroną Polską sprzymierzone (: ruiną i Upadkiem Wiary naszey
i wolności przerażone :) a z Obowiązku Traktatow Oliwskiego
i Karłowickiego, i innych w Europie nastąpionych, do pomocy
i obrony naszey nakłonione, mamy kraiową sposobność i lu-
dność mężow do Woyny zgodnych, ktorych za Zygmunta Au-
gusta, do proporcyi liczby Miast w teraźnieyszym wieku pomno-

żonych,

łonych do kilkukroć sta tysięcy rachowano. a teraz mamy dostatnią
probę i dowod tego. gdy że trzech nie zupełna Wdztw i Ziemi Ha=
lickiey ∤: procz wypraw dopiro kreowanych a w Części tylko z nie=
ktorych Dobr ludu zbroynego wyprowadzonych, procz dwoch Par=
tyi tuteyszych komputowego Woyska nie zupełnych, tak że pod
Znakiem Krzyża S. w kompaniach nowo Erygowanych, tudziesz
Nadwornych, Znaczną kwotę liczemy męzow, z Codziennym przy=
bywaiących Obywatelow Zbroynych pomnożeniem. Staramy się
o pomoc od Boga ktory z niczego, wszystko Stworzywszy, iednym
skinieniem i momentem znieść wszystko i zetrzeć potrafi.
A po Chrześciańsku Wierząc trzymać o Bogu należy. że wier=
nym i nie wiernym mocną iest pomocą. Uciężliwych zaś i
pysznych surowo karze, i często tych samych na ukaranie
Jch zażywa ktorzy od nich wzgardzeni i Ukrzywdzeni byli. Uczą
nas przykłady i Historie, niemieckie, Francuskie, i Polskie;
i dawnych Rzymian. Troskliwość Wścı tak rozumiem iż po=
chodzi z poczciwych myśli i Sentimentow Obywatelskich, i że
iest zmierzaiąca do Ucalenia narodowego, i że nie ma fałszu
i zdrady. Lecz gdybyś mogł przeyrzeć i widzieć iakie na
Wścı i na nas przewrotny i Zdradziecki Umysł Xcia Repnina
Zostawił sidła, iakiemy sposobami Jego delegacią i nas oszu=
kać postanowił, Jakich Generałom i Kommendantow Woyska
Rossyiskiego, Sposobow Fortelow i Gwałtownosci zażywać
radzi, Jakie Ordynanse wydaie, Jakich szpiegow zażywa
i wiele mieysca zażywać postanowił, Jakiemi pismami
i Manifestami Swiat i Potentie postronne oszukać i Uwieść
usiłuie, iakiemy hańby nazwiskami Wolny Narod Polski
lud Rycerski i konfederacią samego Wścı delegacią wspar=
tą tytułuie. Rzewliwie byś i słusznie zapłakał, a zuchwa=
łość i chardość Xcia Repnina złośliwą, obłudne Proiekta i
planty Jego, osądziłbyś za bezbożne okrutne i zdradliwe.
Są te w pismach i Listach Moskiewskich od Generała Kre=
czetnikowa z Połonnego do Kijowa ordynowanych, ktore
Kurierowie Moskiewscy w Kijowskim przez nasz podiazd
przeięci podali. Poznałbyś Wścı swoie i nasze Ukrzywdzenie,
przeraziłbyś się tak bezwstydną obłudnoscią, wzgardą i po=
chańbieniem narodu Polskiego swoiego, poruszyłbyś się do kom=
passyi nad Bracią swoiemi ktorzy tak poniżeni wz=
gardzeni i na zgubę dekretowani od bezbożnych Xcia Re=
pnina rady, przemysłow i Ukazow nie ludzkich, przy=
mierza, wspaniałość Narodow Sąsiedzkich i wiarę publi=
czną znoszących podstępnie, iąłbyś się do Uczciwych Sposobow
i mężney rezolucyi; pokazuiąc że ten sam Narod, to plemie
taż krew i męstwo w Obywatelach, ktore było za Zygmun=
ta I. za Stefana Batorego, za Zygmunta IIIo za Wła=
dysława i innych Krolow Polskich. Jest sam Bog w Jsra=
elu, ktory zdraycow zuchwalcow i pysznych ukarać może, a
niewinnych, i Ukrzywdzonych da moc y siłę na ponizenie y odparcie
nieprzyiaciół swoich. Nietrzeba się zatym bać y trwożyć o Nas, mamy nayprz=
szą y naypotężnieyszą Samego Boga Potencyą, co w Jmię Jego nayswiętsze, za=
częlismy Obronę Wiary y Wolnosci y iużesmy to Dzieło Krwi niewinney wyla=
niem poswięcili na Ofiarę Jemuż Bogu y Panu, ktory iest Dominus E=
xercituum potens et fortis in Praelio. Mamy oraz y Obronę Niepokalanie

Poczęty

Poczętey Maryi Panny krolowy Polskiey y SS. Patronow Rodakow Naszych w Wielu niebespieczenstwach pewnych y Doświadczonych Obrońców kościoła katolickiego y korony Polskiey. W Sprawie tak dobrey y niewinney y sprawiedliwey, żadne nie są nam Straszne y szkodliwe Planty nieprzyjacielskie. Dał już Bog kilkakrotne Szabli Polskiey z Pogromem nieprzyiacioł Zwycięstwo pomnażaiąc co raz mnostwem Obywatelow Smiałość y Odwagą Rycerską, spodziewamy się że nam Bog daley Błogosławić nieprzestanie. O Jmści Panu Podkomorzym Rozanę Marszałku konfederacyi niedobra była y niesprawiedliwa wiadomość, jakoby miał uciekać za granicę bo w byczystey y niedaleko Baru dla bespiecznieyszey expedycyi do Przeswietney Porty y Hana Jmci tyle razy powtorzoney zostawał pod ten czas to iest w Mohylowie, y wraz z Jmcią Panem Marszałk Halickim y Jnnemi zbliżony iest do Dunajowiec, dla łatwieyszey z WPanem kommunikacyi, gdy zaś WPan oddalasz się do Lwowa, a w Nim zabić zechcesz, to y wPan Marszałek wraz z Jnnemi skonfederowanemi musi się tam zbliżyć, y Ja też z Woyskiem niezechcę się oddalić od wspolney rady o tych Srzodkach ktore zdawać się będą naypewnieysze y nayprzyzwoitsze do Uszczęsliwienia Publicznego, ktorego Wiara S. Wolność y Prawa Starodawne Narodowe są naypewnieyszą Twierdzą. Wysłany od WPana dawniey przybył bespiecznie, ale dla exorbitujących Duncow po dwa razy wracać się musiał; Oddaię się zatym Zadawnioney Przyjaźni.

List JmPana Branickiego Łowcz. Koron. do JP. Witta Kommendanta kamienieckiego die 22 Junii z Obozu pod Barem.

Z Attaku Barskiego wziętych w niewolą szeregowych przedniey Straży 39. a korpusowych 346. odsyłam do Kamieńca ktorych WP. do dalszey Moiey Dyspozycyi w Wolnym Areście, y do żadney nieużywanych Roboty Fortecy kamienieckiey, na wydzielonych Onym ku Proporcyonalney wygodzie kwaterach zostawisz, za Daniem Rewersu konwojującemu JPu Banprowiczowi, abym zaś nieobciążał WP. expensą na sufficyencyą niewolnika posyłam f.pol. 2310. odwiezie oraz JP. Major Woyska Rossyiskiego Sztandarow 5. kotły do nich należące, Broń żołnierską według osobnego Regestru przyłączonego, na ktory WPan masz dać Rewers, a to wszystko przy sobie zostawisz do dalszey Woli moiey Ja spodziewam się naydaley w niedziel trzech Partyą tę Ukrainską teraz zabraną ku jakiemużkolwiek przywieść Porządkowi, przeto tylko na Niedziel 3. strawne posyłam, bo Szeregowych odbiorę z Kamieńca y do Chorągwiow dysponować będę. Zostawa zatym &

List JW. Generała Rossyiskiego Apraxyma do JW. Witta kommendanta Kamienieckiego 22. Junij A. 1768. z Obozu pod Barem.

Używam tey okazyi dla uwiadomienia WS. że Miasto Bar jest wzięte przez Woyska Moie y 20 Currentis między Trofeami Zabranemi jest Pięć Chorągwi, 60. armat tak szpiżowych jako y żelaznych 1300. niewolnika y wielka liczba rożney ammunicyi. W Attaku Miasta 100. ludzi tak zginionych iako y ranionych z moiey strony, z Nieprzyiacielskiey więcey 600. zabitych a przeszło 300. ranionych. WPan uczyniłeś mi honor żeś Mi oznaymił iż są wzięci 3. moi Dezertorowie, względem ktorych pozwalam Sobie upraszać Go abyś chciał Onych zatrzymać, do uwiadomienia WPana o Ich Przeznaczeniu a zaś do Pieniędzy ktore expensowane będą na utrzymanie Onych będę miał Honor oddać WPanu gdy poszlę po tych Aresztantow. Mam honor bydź &.

Manifest JmćPana Bierzynskiego Marszałka konfederacyi Sieradzkiey przeciw JPu Małachowskiemu Referendarzowi koronnemu.

Actum in Castro Opoczynensi F. 6. pt Fm Sae Annae Matris Glsae V. Mariae pdā Aō Dñi A. 1768.

Do Urzędu y Akt Grodzkich Starościnskich Opoczynskich ozobiscie przyszedłszy JPan Jozef z Bierzyna Bierzynski Podstoli Czerniechow Marszałek konff. Wdwa Sieradzkiego wraz z Rycerstwem tegoż Wdwa niebez żalu przed Bogiem, Niebem y Oyczyzną, tudziesz y pogranicznemi Nacyami naprzeciw JPu Jachowi Małachowskiemu Staroście Piotrkowsk manifestuie się y Protestuje; z Przyczyny iż lubo toż Województwa podniesło Konfederacyą pod Laską JPana Bierzynskiego prawnie jednak y Sprawiedliwie uczyniło stosuiąc się do Konfederacyi 1716. Żadnemu Senatorowi niepozwalaiąc funkcyi Marszałka z racyi iż Ciż częstokroć zmowiwszy się częstokroć z Nieprzyiacielem, na Złoto bardziey u Niego, niżeli oglądaliby się na Wiarę jako to już mamy przykład z wielu takowych, ktorzy zapomniawszy o Bogu opuściwszy S. Jego Wiarę, podobną Sodomskiemu Grzechowi odprawuią w Warszawie Rajską kollacyą Nieprzyiaciołom Wiary S. w Jarzmo poddaiąc karki Nasze. Atoli rzeczony JPan Stta Piotrkowski ważył się rozboynikami w Lasach Swoich konfederatow nazywać y do Warszawy odsyłać, Łupiestwo Żyda jakiegoś na Oczy wyrzucać. Jeżeli Temuż JPu Staroście Ciż konfederaci zabrali konie y inne Rynsztunki woienne

sztuki woienne; słusznie to uczynili, bo gdy ad fontem paydziemy, łatwo osądzi kawy że à Bono publico sez moderunki composuit, in bonum commune więc amittere tenebat. A Teraz JW. Sta nietylko temi czasy bronic Wiary Oyczyzny i wolności pewien, ale owszem na Seymie Convocationis dał znak naypierwszy w mowie swoiey: że nietreba wolności. Kuięc Ewangelikom Kalwinom niesłychane w Oyczyznie Prawa, Gwarancyą Moskiewską z Uszczerbkiem Fortun Szlacheckich, Zrabunków Jch chlubiące się śmiech czyniąc zgorliwego Obwatela Wiary jako prawdziwego Katolika, a Oyczyzny jako właśnego Jey Syna, dobrości jako rodowitego Polaka, sam niewdzięcznikiem będąc Bogu za Dobrodzieystwa, Zgoła większy niż Lutrem przez swoie Akcye i dzieła. ~~Zakoły~~ Historia Polskie Rycerstwo uważając sakonor Leidzki, jako natżony Lampart godzi. Za co Ci dożyćże Akt ad prosens oddawszy Lecz niewywodząc temuż JW. Starosie Genealogii, która iest niedawna, Manifestuią się i protestuią Auctioni Diminutioni praesentis manifestationis in nullo derogando.

Excerpt Listu Ze Lwowa de 22 Aug.

Barzey Lubo tu iuż wstrzymano że z za Granicy nicdsię ruszyć, iednak Żrzywa Onych przytrzymuią, niezerna bardzo ustęgu przyczyna. Czekamy Onych jako żydzi Messyasza, odcirze leć się niemożemy. Owoynie Zurzyna był niaxey Z Moskwą ustawnie głoszą. Podczaszy Lit. Brat Sta Smotrycki i Ex Kasztelan Lubaczewski tedy śniatynia bawią się. Bunty wprawdzie były ucichły, i za Asekuracyą Moskiewską Szlachta i żydzi powracali; ale iż 3 Osentis z szukane chłopstwo wpierz Jch wyrznęło, na co wielu utyskuie że to stało się Stadio, aby krwi więcey Szlacheckiey ten co zaczął, szać do woli napił się.

Malinowski przeszły Regimentarz z swemi Siostrzeńcami Kazimirem i Baltazarem Ostrowskiemi, z Wołoszczyzny na te upewnienie z Jechawszy, pod Pawołoczą życie stracili. Moskale iż jeżeli którego złapią Haydamaka, duszy z niego niewyciskaią, ale każdego od darpey wolnemi czynią, Bereżwicie fawoxyzuią niepowściągliwey Ludu tamtego złości. Xiąże Moszerski złapał Jch 80. i równie z nimi postąpił sobie, Ci Buntownicy gdy przyieżdzie kiedy z nimi do Potyczki to gromady z ganiają y żydów, ad pierwszego zastaniaiące się Ognia. Kupa iedna do Chodorkowa przyszedłszy, kilku Dominikanów, Gubernatora Ukalinskiego z kilką Szlachty, y żydów kilka dziesiąt zabitoli, do którego zbrodni X. Wacirowskiego Kozacy przyłączyli się. Marszałkiem Generalnym związkowym iuż Putawski niebędzie, ale Podczaszy Lit. i temu Porta przyrzekła wierną Protekcyą. Pod Kasztowem złapano iednego buntownika, wyznał że Strowi Kozacy przybywaią do nich, i że mieli na Wołoskie Miasta uderzyć, Z racyi że się tam Szlachta y żydzi ukryli. na Wołyniu bardzo wiele znayduie się tego hultayshwa; Boże uchoway aby ten pożar i Lwowa niegarnął. Z tych Buntowników którzy się tu znayduią Kommisya wydała Ordynans aby każdego właśny Pan od brał, oddawszy Expens.

Expens. Obrał się taki bez rozumny Dziedzic z Włodztwa Bracławskiego, że Jeh chce o-
debrać, i wolnymi poczynić; My bojąc się aby nasz kray podobnemi jak Ukraina nie-
gorszył się Missyonarzami, skargę wnieśliśmy do Trybunału, aby Kommendant zatrzymał
się z wydaniem Onych. Co Wwda Kijowski jeżeli ich odbierze to każe tu zaraz Konfiskaty
z nich wyprowadzać i wieszać, taka jest jego dyspozycya, ma tam bydź między Narodem
Umiarkowanym traktowanie, do którego i Principes wchodzą. &c.

List Branickiego Łowczego Koron.go do Baszy Chocimskiego z 9.ª 1763:

Mając z woli nayjaśnieyszego Krola Polskiego Pana Mego Miłościwego za Dyspozycyą Prześwietney Kommissyi Woy-
skowey Koronney ztąd sobie Kommendę Woyska Rzpltey Partyi Ukraińskiey i Podolskiey, znay-
duię się bydź w Obowiązku iako postanowiony Regimentarz Generalny, uczynić JWWM Panu oznay-
mienie o tym Aderzuie, z przyiacielskim samego JWWM.ª powitaniem i rzetelnym oświadczeniem
Że podług wyraźney woli J.K. Mci i Ordynansow tey że Prześwietney Kommissyi chcę i będę za-
chowywać nayleps sąsiedzką przyiaźń z JWWM Panem, i tego pilnie przestrzegać ~~aby z Polskiey~~
aby z Polskiey Strony żadna by nayinnieysza krzywda ani przykrość niedziała się
Obywatelom tego Kraju gdzie JWWM.ᵈ masz Kommendę. Żeby Granice Państw nayia-
śnieyszey Porty Ottomanskiey były iak nayprzyzwoiciey szanowane, i żeby tym sposobem
wiecznie trwałemu Traktatowi Karłowickiemu zupełnie we wszystkim zadosyć stało.
Spodziewam się oraz zupełney także dla nas od strony JWWM.ª wzaiemności
i tey dopraszam się usilnie. Ale część Woyska Koron.go zbuntowawszy się oderwała się od
przyzwoitego posłuszeństwa Kommissyi Woyskowey, zlecono mi jest starać się o przywrocenie
oderwaney do winney i należytey subordynacyi. wykonałem to poczęści, i większa Onych
Partya przyszła pod moią Kommendę. Ci zaś zbuntowani którzy umknęli za Granicę nay-
iaśnieyszey Porty Ottomanskiey, rządom JWWM.ª oddaney, należy mi upraszać y upra-
szam po Przyiacielsku o wzgląd i baczność Jego, aby nieznalezli i niezażywali sposobow
od nowienia powtornie szkodliwych w Kraju naszych Ruchow, ktore i nam i JWWM
natym pograniczu szkodę przyniosły. Donoszę przytym JWWM.ᵘ Że z pouffałością ktora
Sąsiedztwie bydź powinna, i w ktory mam prawdziwą chęć Korrespondowania z nim, że
taz reszta zbuntowanego Woyska, w Granicach nayiaśnieyszey Porty Ottomańskiey bawiąca
w kilka dziesiąt Ludzi przeprawiwszy się zuchwale na naszą Stronę, miasteczko Studzienice za-
wsiamy przyległe zrabowała, i tamże straż nałą Woyska mego stoiącą rozpędziła. Spodziewam się
zatym iż takowy postępek rownie JWWM.ª jako i mnie obrażać musi; przeto samo u-
czynność bezpieczeństwa pogranicznego i spokoyność handlow między obiema przyiaznemi sobie
Narodami dla pożytku Skarbow Monarchow naszych, nam obydwom iest zlecona i powierzona. Racz
tedy JWWMᵈ, przez sprawiedliwość zdania y przezorność rządow swoich, takowym w przy-
czas zapobiedz zamysłom, araczey karać Onym, albo aby się w powinney zachowali sku-
mności, Lub.

128. skromności, lub z upokorzonym dla Praw Oyczystych wrócili umysłem. A ponieważ przed
przybyciem JWWMci stał się przypadek okropny, gdy pospulstwo Chocimskie, bez ża-
dney przyczyny wszcząwszy tumult, mnustwem przewiózszy się do pogranicznego
Miasta Żwańca, podczas Targu uderzyło na ludzi, kilku zabiwszy y wiele okrutnie
pokaleczywszy, kramy kupieckie wytupiwszy, niektórych mieszczan zabrawszy, na
ostatek z sprzętami dwiema ilkamnicami wszystkiemi, miasto po większey części spaliło;
przeto z powinności Urzędu mego w tak wielkiey krzywdzie publiczney, czynię rekurs do
JWWMci gdyż przeszły JMć Basza przed złożeniem Urzędu swego, nie mógł mi dać
w tym rezolucyi. Teraz tedy takową odezwę i żalenie się ponawiam do JWWMci
Żądając: Abyś raczył przez wysoką powagę swoią, wzgląd na wspólny Interes i po
przyjacielsku wynaleść skuteczne środki do uspokojenia Sąsiedztwa ukrzywdzo-
nego przez sprawiedliwość z swywolnych uczynioną, tudzież aby Pan miasta
i Mieszczanie niewinni, szkody swoie mogli pozyskać, a na to raczysz zesłać
Kommissarzow swoich, którzy by z moiemi wysadzonemi, takową ruinę mias-
ta obaczyli, i szkody opisali, także toto by był porządkiem takowey uczy-
niony żeby sprawiedliwie z obydwoch Stron examinowali. Itento będzie JWWMci po-
stępek że rządy swoie od uspokojenia Sąsiedzkiego zaczniesz, i mnie ~~do wdzię~~
~~czności~~ czym oba narody wielkim swoim rosządkiem ukontentujesz i mnie
do wdzięczności sobie zniewolisz. Czego jako się spodziewam nieomylnie po są-
siedzkiey przyjaźni JWWMci i ścisłym zachowaniu wyżey wspomnionych
wiecznych Paktów Karłowickich, szczęśliwie między Obiema Państwami trwa-
iących, tak upewniaiąc otwartym sercem o mey osobliwey skłonności, do wza-
iemnego wyprzytrafiaiących się okolicznościach porozumienia, jestem i zostawać
nieodmiennie pragnę JWWMci życzliwym przyjacielem y dobrym sąsiadem.

List Weyzyra Wo do Rzpltey Polskiey z 17a Gemgiulewell Hegiry
~~1181~~ 1182 to iest z 28a 8bris Ao Xpti 1769.

Zacnym Panom Nacyi Chrześciańskiey, Uczczc Wielkich Ludzi między Nazarejczy-
kami Rzeczy Pospolitey Polskiey naszym Przyjaciołom których koniec niech bę-
dzie nayszczęśliwszy.

Podług Treści Papierow które przed sześcią i ośmią Miesiącami przysłaliś-
cie do nayiaśnieyszey Porty przez Baszow Benderskiego i Chocimskiego, w tych
informowaliśmy że po śmierci Augusta IIIo Krola Polskie, gdy Rzplta zaba-
wiała się Elekcyą Krola, moskiale weszli Dobrowolnie w Waszą Ziemię i miesza-
li się do waszey Elekcyi przeciw wolnościom Nacyi Polskiey, i że Moskwa wy-

musiła

Wymusiła tę Elekcyą na Osobę tego, za którym się Ona Interessowała; nad to pod pozorami przyiaźni wprowadziła znaczną liczbę Woyska, mocą którego popełniła wiele nierządów i excessa wszelkiego rodzaiu, wywracaiąc dawne Prawa Królestwa; na sprzeciwiaiących się Jm, zażywała ostatnich sposobów, to przez zabranie Jch Osob, to przez rabunek Jch Dobr i Dostatkow, Co przez wzgląd sąsiedztwa Rzpltey przeto zgłosiły naiaśnieyszey Porcie, upraszaliście nayiaśnieyszego Cesarza JoMci aby przez wspaniałość Duszy swoiey raczył się Interessować, abyście skutecznych Protekcyi Jego skutków doznać mogli, uwalniaiąc was od tych nieszczęść, których nawalności podpadliście. Niepotrzeba Wam kłaść skutecznych owocow przed oczy Pokoiu, których od Pokoiu Karłowickiego statecznie zażywał Naród Polski, a to przez Sentymenta wspaniałości i przyiaźni, któremi nayiaśnieysza Porta tchnęła zawsze ku Polakom, i dla których ani woyska Tureckie ani Hana Tatarskiego tam bliskiego i przyległego, nay mnieyszey krzywdy nieuczyniły Kraiowi Polskiemu. Jako in Preliminaribus. jako i w Artykułach Traktatu Pokoiu i przyiaźni zawartego między nayiaśnieyszą Portą i Dworem Rossyiskim Roku Hegiry 1133/: to iest Roku Pańskiego 1719:/ było przyrzeczone i ułożone, że Moskiewskie Woyska nigdy nie będą w Królestwie Polskim, i że jezeliby zwyczaiem Woysko Moskiewskie, tego żądaiącego przypadku iakiego, weszło do Polski jakie Woysko Moskiewskie, starało by się jak nay prędzey zakończyć swoy Interess i zaraz by wyszło, nakoniec żadnym sposobem nie zakłócałoby Polakow w zażywaniu Jch Przywileiow i wolności. Na tym ci to fundamencie Roku Hegiry 1152:/ czyli Roku Pańskiego 1738:/ w Traktacie Pokoiu i przyiaźni zawartych między nayiaśnieyszą Portą i Rossyą, artykuły zwyż wyrażone przez wzgląd Jch dawności zostały Jnstaturowane.

A zatym nayiaśnieysza Porta uważaiąc że Moskale, wprowadziwszy iaką liczbę Woyska do Polski, nie mogli by Jch długo tam trzymać, zupełnie u siebie przekonana była, że Rzplta Polska i Jey Obywatele, wolni od wszelkiey niespokoyności w głębokim zostawali Pokoiu. Tym czasem na rozkaz nayiaśnieyszego Cesarza JoMci były przez WW. Weyzyra pisane dwa listy przyiacielskie do Rzpltey natenczas rozdwoioney, w których stosuiąc się do Elekcyi następney na Tron Polski którego z Obywatelów Rzpltey zachęcano do iedności i iednego rozumienia, aby Polacy iedno stalną zgodą z pośrodka siebie obrali Króla; dodali i to iż iezeliby dali wota swoie na Cudzoziemca, było było otworzyć Woyskom wrota Cudzoziemskim którzyby zruynowawszy Rzpltę, zgwałciły a podobno zniszczyłyby Jey wolność i przeto fundamenta Jey Państwa przewróciłyby

Ich Państwo przewrócity by.
Nierozumieli Polacy że nayjaśnieysza Porta daiąc radę aby się strzegli wprowadzać do siebie Cudzo
ziemskiego Woyska, to miała w myśli aby Ich zastonić od Inwazyi Moskiewskiey, i że Jey
Intencya była dać Protekcyą Rzpltey. Przez skutek tego zaślepienia Polska trwała w swo-
im rozdwojeniu, a nigdy pozwalaiąc nakilka krotne powtórzenie wniścia Woyska Moskiew-
skiego, i zawsze pod pokrywką pogodzenia, sama na się wszystkie sciągnęła nieszczęścia, kto-
re przez Ich ustawiczne niezgody mnożyły się, a teraz doznaie nieszczęśliwych skutków, kto-
re Im znaczyło weyście Woysk Cudzoziemskich w Ich kray. Jeżeli zatem długie bawie-
nie się Woyska Moskiewskiego w Polszcze, przeciwne jest przyjaźni wieczney zawartey w
Traktatach dawnieyszych i poźnieyszych między nayjaśnieyszą Portą i Rossyą. Coż zaś
nieszczęśliwe nie miało pociągnąć Konsekwencye, kiedy wzruszaiąc spokoyność, w Granicach
nakoniec Ottomańskich było przyczyną nieprzyjacielstwa popełnionego aż w Bałcie. Prow-
tego w konkluzyi Traktatów wzmiankowanych zawarto jest: iż jeżeliby w Stanach nayjaśnieyszey
Porty, takież i w Stanach Moskiewskich, przytrafić się miał jaki przypadek szkodliwy iedne-
mu z tych Stanów, że natych miast wzięte będą wszystkie środki potrzebne do zapobieżenia
temu po przyjacielsku. Na fundamencie tego ułożenia nayjaśnieysza Porta pretorzyła Rezy-
dentowi Moskiewskiemu Konsekwencye szkodliwe tego zamięszania, i obowiązała go pi-
sać do Dworu swego. A cierpiąc przez kilka lat, tę Dyssymulacyą gdy po kilka krot-
nie wymuszała aby Moskale opuścili Polskę, Rezydent odpowiedział: Iż nimasz w
Polszcze nad 4^m Kawaleryi i 1000 Kozaków bez Artylleryi i Ammunicyi, że to Woysko zosta-
wało pod Ordynansem Rzpltey i na iey prozbę na fundamencie Gwarancyi Rossyiskiey
iże to woysko w krotce wyiść miało, a tę deklaracyą potwierdzał Rezydent na piśmie. Po-
dał nakoniec Rezydent Deklaracyą: przez ktorę raz upewnił, że w takim a takim czasie, dro-
gi raz i po takich a takich umowach, Polska będzie opuszczona od Woyska Rossyiskiego, a to
upewnił mocą zupełney władzy daney sobie, zażywaiąc nayg(?)odnieyszych Wiary Istytutow
na utwierdzenie Assekuracyi Dworu swego. Lecz gdy postępek woyska Moskiewskiego
w Polszcze nie zgadzał się z temi przyrzeczeniami, Nayjaśnieysza Porta nie mogła Im wierzyć. Jeżeli
iednak temporyzować zdawała się przez przyjaźń, to przecież dawała oczywiście poznać Mos-
kwie, iż się nie dała ułudzić fałszem Jey deklaracyi. i na ten to koniec nayjaśnieysza Porta, nie
posłała do Polski Ministra Ottomańskiego nawzaiemność z temu, ktory był przyjechał
do Konstantynopola od nowego Krola Polskiego. Na ten koniec lecz sam minister był zaba-
wiony przez Roki na Granicy, dla dania poznać: że nayjaśnieysza Porta nie sądziła godną Tronu Osobę ta-
ką; ktora nie była z Familiy rowney swemu Predecessorowi, ktora nie mogła pójść w Paragon z Kiem

Sasluim

Z Xiążęm Saskim; nakoniec ta Osoba ktora w Istocie była tylko Urzędnikiem Woyskowym
Dwor Rossyiski niepoznał Celu takiego Postępku i nieprzeyrzał Onego Skutkow, ktory
zabawny swemi Proiektami, niemiał sobie zastępuyt łamać otwarcie Traktaty ktore ut-
rzymywały przymierze i przyiaźń z nayiaśnieyszą Portą. Lubo zas to przełamanie było niewąt-
pliwe przez nieprzyiacielstwo popełnione w Bałcie Z tym wszystkim nayiaśnieysza Porta naznaczy-
ła rozmowić się z Rezydentem i pytać się go; jezeliby podobny postępek u Jego Dworu
niebył przeciwny Kapitulacyom, i czyli to niebyło przełamaniem formalnym Traktatow
niemogł nic nato odpowiedzieć, a milczeniem swoim potwierdził. Że Moskwa Traktat
złamała. Przydał potym że póki Moskwa nie utwory porządku w Polszcze ktory pretenduie
utworzyć, to iest póki nieznisczy Wolności Polskich, póty z niey Woysk swoich nie wy-
prowadzi. Na tym fundamencie Rezydent z Pryncypalnemi Domownemi swemi, według da-
wnego zwyczaju praktykowanego u nayiaśnieyszey Porty, był zaprowadzony na Mieysce
zwane od Siedmiu Wież A przychylaiąc się do S. Jetwa, jako y do żądania jednostayn-
Panow, nayiaśnieyszey Porty. nay wspanialszy z Cesarzow, Zawsze mozny przysięzny, Strasz-
ny i Potężny. Monarcha, Dobrodzięy moy i Pan, tak jaśnieiący jak Daryusz, tak
Waleczny jak alexander, determinował się na Woynę S: przeciw Moskalom wyznaczyć całe
mnostwo niezliczone Woysk swoich, a ufności całą założywszy w Assystencyi Boskiey re-
zolwował się w prostocie y rzetelności Intencyi Swoich, dać doświadczyć Moskalom (: jezeli
Bogu podoba:) na przyszłą wiosnę sprawiedliwą karę, Zawziętą pełk Jch ktorey od kilku lat
trzymali przeciw Traktatom, i zaonych złamanie.

A tak więc Wy Częsci i członki jakie-kolwiek będz Rzeczypltey Polskiey ktorzy zostaiecie na-
[illegible]szemi dobremi Przyiaciołami, i dobremi Sąsiadami, do uwolnienia Stanow waszych, Oby-
wateliow Waszych, Dobr Waszych i Honoru Waszego, Z pod Tyrańskiey Moskiewskiey
pod ktorą ięczycie od lat kilku rzeki, przez Jch Woysk gwałty; Teraz przystoi Wam uzbroić
się w Gorliwość, odwagę i męstwo, i Zemścić się przez zupełne wygnanie Woysk Moskiews-
kich, i przez zniszczenie Jch Wiarołomnych Proiektow, a przywrocić nakoniec dawny kształt
Zaszczyt Waszey oyczyznie, przez obranie jednostaynie nowego Krola. Teraz zebrawszy za-
z Oycow powinniście w rozeznanie rzeczy wchodzić i wiadomości za radą przyiacielską nayiaśn-
Porty, zachowuiąc Korrespondencyą punktualną Z nayiaśnieyszym Hanem Krymskim, Seraskierem
Baszą, Gubernatorami Benderu y Choczimia, Kommendantami, y Urzędnikami naszych Granic,
Oraz z Xięciem Moldawskim; przytym częste wiadomości wasze przesyłaiąc do nayiaśnieyszey
Porty

do nayważnieyszey Porty, a to abyście pokazali chęci i gorliwość Waszą, za przywrócenie dawney mocy i zaszczytu Królestwu Waszemu.

Tym końcem napisaliśmy Wam niniejszy List Przyjacielski, który doydzie was prze- - - - a ten szczęśliwie odebrawszy, Wy nasi wyżey wymianowani Przyjaciele, zważywszy tak nieszczęśliwe skutki, których się doświadczyli z wiarołomnych Moskiewskich Prozelitów naprzeciw Stanom Waszym, i zważywszy w istocie samey Ich gwałty Wam zadane, a położywszy je na szali z usiłowaniem i Interessowaniem się prawdziwie Przyjacielskim, którego jak nieoboiętne dowody dała Wam nayjaśnieysza Porta przez dawnieysze rady, tak też daie przed wziętą teraz przedsię rezolucyą. Ufa nayjaśnieysza Porta iż niemniey Uznacie prostość i szczerość przychylnych Jey ku Wam Intencyi, iak poznaiecie czarność Umysłów niegodziwych, które ma przeciw Wam zaprawiedło swe Moskwa. Iże usiłuiąc wyrwać z rąk nieprzyjaciół Waszych Oyczyznę swoią, zażyiecie na ten koniec wszelkiey gorliwości i Męstwa, do którego wzbudzić Was powinny zbawienne nayjaśnieyszey Porty Rady. Ufa nakoniec że według wyciągaiącey potrzeby, nay punktualniey się zachowacie w przyjaźni z nayjaśnieyszym Hanem i Seraskierami i wszystkiemi Kommendantami naszych Granic, i Korrespondencyą nawet z samą nayjaśnieyszą Portą.

Protestatio Angeli Durini Nuncij Apostolici.

Cum Deo sic permittente Calamitates Regni Poloniae jam eo pervenerint, ut terminum exitium et malorum omnium maximum minentur, quo nempe Cultus Catholicae Religionis imminuatur, eo eoni latior aperiatur aditus, ad impune grassandum et ad animas pretioso sanguine JESU Xti redemptas in aeternam perniciem pervertendas, aut jam in tenebris et umbris mortis sedentes, a veritatis Luce longius arcendas ac facilius alienandas. Ego Angelus Maria DEI et Apostolicae Sedis Gratia Archiepiscopus Ancyranus et Nuncius Apostolicus in praedicto Regno, qui licet immerito, Pastoralis tamen solitudinis SSmi Dni Nri Clementis Divina Providentia Papae XIII particeps sum; Notum testatumque facio ad perpetuam rei memoriam: Sicut Omnibus in hac Civitate degentibus satis perspectum atque exploratum esse puto, me ab ipsa die, qua demandati mihi Aplici Ministerij exercendi Causa huc perveni, Omnibus quibuscunque modis hactenus potui, non destitisse, quin Oportune et importune rogaverim, obsecrarim et arguerim eos omnes ad quos spectabat, ne in Comitijs Extraordinarijs Generalibus Regni a die 5ta 8bris proxime Anni elapsi indictis quidquam decerneretur, quo Catholicae fidei Divino Cultui Animarumque saluti, Apostolicae Sedis nec non Inferiorum Ecclesiarum

ce

Ecclearum dignitati et authoritati, aut libertatis et Immunitatis Ecclesiasticae Juribus derogetur. qui nimo Omni Studio et animi contentione quantum in me fuit curasse, Ut Orthodoxa natio quae religionis Catholicae, et Romanae aplicae Sedis ~~gratia~~ Obsequentissima Semper Filia fuit Eademmet Zeli et Pietatis documenta Ederet, quibus hucusque ad sui et Catholici nominis gloriam et prelequuum decus inclaruerat. Spem sane maximam adjecerant nonmodo Srenissimus Rex et Collegium Episcopale, Sedquam plurimi etiam ex universa natione praestantissimi Viri, Qui se vitam et sanguinem pro Integritate et Incolumitate Catholicae Religionis prompte daturos, Verbo et scripto diserte professi fuerant. Stimulos praeterea avitae eorum Religioni addiderat Ipsemet Sanctissimus Dominus Noster, Qui longe ante perspiciens quanta Ecclesiae et DEI in hoc Regno immineret Calamitas Sepius Venerabiles Fratres suos Primatem et Eppos hujus Regni, ac Ipsum etiam Serenissimum Regem, universosdemum Reipublicae Ordines, pluribus in forma brevis exaratis literis serio monuerat, ut sese tanquam murum opponerent pro Domo Israel neve paterentur novissimis hisce temporibus degenerem a Patribus suis fieri Republicam neve

S. DEI Catholicam Ecclesiam, quam majores Eorum sanguine, Opibus, Consilijs et Saluberrimis Legibus fulcierant, hostium Ejus insultibus hoc maxime tempore expositam relinquerent; sed potius conjunctis Viribus Animisque ea qua pollent in Senatu et Republica authoritate, pie ac Strenue defenderent ac tuerentur. Attamen in spemto et praevalente humani generis inimico accidit, ut quicunque ad Comitia praedicta accessere, tot tantisque minis oppressionibus ac Violentiis territi perculsi et impetiti fuerint, addita etiam Virorum in Republica Clarissimorum, nec non Zeli Sacro sancto Charactere fulgentium illegitima detentione, ac nefaria Saloneque deportatione, ut nec animi Sui sensus explicare, multoque minus Votiva pro Catholica Religione desideria Opere complere potuerint. Cumque etiam Commissarij ex Authoritate Ejusdem asserte Seu potius impiae Constitutionis Eorundem Comitiorum per vim et metum nulliter extortae Die 19a Octobris proxime elapsi ad Dissidentium et Disunitorum petitiones excipiendas et dejudicandas deputati nonnulla impia ac Scelesta facta cum ijs inire de facto attentaverint; quibus maxime laeditur.

191. Laeditur Orthodoxa fides, et Catholicorum Instituta, Jura, Leges et Privilegia Minuuntur et abRogantur; Contra vero universum Poloniae Regnum, nec non magnus Lithvaniae Ducatus Impijs Religionibus et institutis falsisque Doctrinis et Opinionibus Oppletur, et Acatholicorum Phana, Scholae, viris augentur, et amplificantur, Quae quidem Pacta ejusmodi Sunt ut quicunque Catholici nominis honore et professione glorientur, quam maxime indignari debeant, talia ipsis invitis obtrudi; nefas vero et piaculum maximum ducere, eadem subscribere et executioni mandare.

Hinc est quod ego qui praelicta Omnia sub Oculis meis in hac ipsa Civitate Varsaviensi agi decerni, seu potius attentari vidi, me licet repugnante dissentiente et et reclamante, et Universos Deum timentes sine intermissione cohortante; ne propter politicas rationem Malorum temporalium metum, Dei causam desererent, ac totius Infelicis Gentis aeternam salutem in summum discrimen adducerent, ne ex mora et praesentia mea in hac Civitate dum haec agerentur, aut etiam nunc aguntur, argui unquam possim, praesertim apud absentes et posteros, quod favorem, patientiam aut conniventiam aliquam praedictis assertis, seu potius nullis ac irritis pactis aut tractatibus quomodo cunque praestiterim, nec non obviam itunus quibus cunque alijs praejudicijs inde eventuris, cum praesertim Catholici quoque recte Sentientes per summam injuriam et vim Impediantur ne dissensum suum contra praedicta Omnia protestentur ac palam profiteantur. Obsequendo etiam Speciali Dni Nri Papae mandato (: de quo per literas in forma brevis ad me datas die [illegible] 1767 et actis hujus Cancellariae aplicae insertas plene constat:) Omnibus melioribus modo, Via, jure, Causa et forma, quibus pro Officij mei ratione et totius Poloniae Orthodoxae Gentis aeterna Salute, possum et debeo, Solemniter hisce scriptis declaro ac contestor; me Omnibus in hac Civitate gestis et attentatis ac praetensis assertis, seu potius nullis ac irritis Pactis Transactionibus, Articulis, punctis, seu quo cunque alio nomine nuncupentur, qui a supradictis Commissarijs [illegible] et sequentibus Xbris diebus initi Conclusi et subscripti dicunt, aperte acriterque repugnasse et contradixisse

et contradixisse, et omni studio quantum in me fuit eadem impedire conatum fuisse, quin imo omnes et singulos praefatorum Tractatuum articulos, quos ad effectum tantum impugnandi praesentibus haberi volo, ac si de verbo ad verbum insererentur; Eos inquam, inquantum Religioni Catholicae, Divino Cultui, Animarum Saluti, Sedis Apostolicae et inferiorum Ecclesiasticarum authoritati seu libertati et jurisdictioni Ecclesiasticae, atque Catholicorum Juribus adversantur, etiamsi qualibet seculari authoritate fulti sint, quave in posterum fulciri attentarentur, nunc demum per praesens scriptum aperte ac palam meo etiam Sanctae Sedis Apostolicae ac Smi Dni nri Clementis Divina Providentia Papae XIII damno, eosque illicitos, impios, scelestos, irritos, nullos per non habentes potestatem, temere et nulliter contractos et attentatos pronuntio, nullumque Christi fidelem salva conscientia, ad consentiendos et executioni mandandos teneri vel adigi posse firmiter declaro, in quorum fidem ac perpetuam praesentium et futurorum memoriam, Testimonium hoc patens et publicum per praesentes Literas manu mea subscriptas, ac majori meo sigillo munitas edi jussi. Datt. Varsaviae hac die 30a Junii 1768. — — — — —

(L. S.) Angelus Archiepiscopus Ancyranus. Nuntius Apostolicus

\# non Capitulum Praelati Sepusiensis memoriae communitatemque tenore praesentium

Protestatio Magnifici Wybicki contra actus Legati Moscoviticae praesentium Significantes quibus expedit Universis, quod Magnificus Dnus Josephus Wybicki \# Assessor Terrarum Mirachovien. ex Senatu Pomeraniae ad Comitia Extra-ordinaria Varsavien. Electus Nuntius coram nobis personaliter constitutus tam suo quam aliorum Illustrissimorum et Magnificorum [illegible] status Regni Poloniae intrantium, Zelum erga fidem Orthodoxam et Jura Regni manutenenda in penetralibus foventium nominibus, in forma iterata Solemnis Manifestationis Contradictionis et protestationis descriptis, Eamque jam Varsaviae die 5ta Labentis Mensis Martii abinfra scripto interpositam, Latino idiomate concinnatam ac manus suae propriae subscriptione roboratam, porrexerit nobis authenticandam, de verbo ad verbum tenoris sequentis: Publicae eodemque majores sunt, quam ut explicari valeant Fidei Romano Catholicae, nec non Jurium et Libertatum Regni Poloniae Calamitates, quorum gravissima mole, cum universa

gens

Gens Polona Cpsa, nonmodo ingemiscat, verū et singulorū Coincolarū sensus moveant Dolore. Proinde et ego infra scriptus, Laudo in Conventu Gnli Graudenti Celebrato a Statibus et ordinibus Terrarū Prussiae ex Wntu Pomeraniae Districtu Beronē ad Comitia Extraordinaria Regni literis universalibus S.ae R.ae Mttis D. M. C. B. de 5.a 9bris A.o 1767.o Varsaviam indicta, Vigore limitationum atq prorogationum ad 5.a martij A.i præsentis 1768.vi ptracta, Electus Nuntius, ex nexu muneris mei atq Instructionis a Statibus et Ordinibus Terrarū Prussiae datae, Subveniendoq Juribus prærogativis ac Immunitatibus Orthodoxae Romano Catholicae Religionis in ~~ho~~ toto Regno Poniae et M. D. Lithae atq annexis iisq Provinciis, Dominantis, tum quoq insistendo Juribus Gentium, Integritati Pactorū Olivens. ac aliorū quorumvis ad ~~Gaam tranoes~~ præsentem, ~~subveniendoq~~ sese referentium, Legibus Regni Poniae Cardinalibus non contrariorum, subveniendoq iisq Juribus Cardinalibus potissimum in potestate Legislativa Personis in comitiis Regni Status formantibus Competenti, ac in libertate Consulendi et Censendi, a quo piam independenti consistentibus; Inhaerendo declarationi Serenissimae ac Potentissimae Catharinae Imperatricis totius Russiae de 26.a mensis Martij A.o 1767.o per Illmum Principem Nicolaum de Repnin Legatum suum Regno Poloniae facta, Censens iisq Omnibus ad lkens derogari, prout coram S.a R.a mte D. M. clmssmo ac statibus et ordinibus Regni, Oretenus protestatus sum, ita coram universo ptestor super eo.

Postquam Disuniti et Dissidentes in Regno Christianae Confessionis utriusq in Dominiis Regni Poloniae habitantes, querelam de gravaminibus nunquam probabilibus intulissent, Serenissima ac Potentissima Imperatrix totius Russiae pro innata Throno Imperiali condigna clementia, declaratione ~~sua~~ Sua superius de actu exarata, justitiam Eiusdem reddendam a Serenissima Rpblica benignissime requirere dignata est; nihil tamen perinde immunitati fidei Romano Catholicae dominantis, atq juribus ac Libertatibus Regni derogatum esse voluit, imo assecurandae integritatis eorundem facta, negotium Disunitorum et Dissidentium authoritate in eum finem indicendorum Comitiorum Regni discutiendum atq terminandum requisivit. Publicam et omni suspitione majorem supradae Serenissae Imperatricis Russiae declaratio meretur fidem, plana sunt Universo Orbi longè ab ipso Eventu distincta Motiva, quibus Proceres Regni Poloniae Vinculum Confoederationis Gnlis inire ducti sunt, nimirū circa integritatem S.ae Mttis R.ae atq Religionis Romano Catholicae, restitutionis in integrum juriū Regni, administrandae

quoq Disunitis

Disunitis et Dissidentibus justitiæ.

Congregatis itaq cum in finem Radomia^m pro 23^a Junij Anni elapsi ex Palatinatibus et terris Regni Poloniæ et M. D. Litphæ a Confoederationibus Eodem particularibus Mareschalcis. Deputatis et Consiliariis, Illmus Princeps de Repnin in contrarium declarationi Serenissæ Imperatricis Russæ procedens, puncta juribus regni Contraria, ut pote de acceptando reputandoq à Serenissa Imperiali Maiestate misso Exercitu Auxiliari, /: licet tam interna quam Externa pace in Oris nostris florente nullis Auxiliaribus indigeremus :/ de Subiectione Confoederationis sub protectionem dictæ Serenissæ Imperatricis, de concedendis disunitis ac dissidentibus in praejudicium Jurium Orthodoxæ Rlæ Ecclesiæ atq publici Regni Poloniæ status libertatibus, Violenter obtrudi fecit. Admotisq ad locum Consilior. Copijs militantibus atq tormentis bellicis Eo adegit, conductumq ab Exteris Illmum Principem Radziwitt spe restaurandæ tam privatæ ejus quam publicæ sortis allectum in Marschalcum Gnlem Confoederationis ~~adacti~~ elegi fecit, Electoq /: neqvandoq sui arbitrij esse posset/ Magnum

Karr, Exercitus Rossiaci Colonellum cum alijs, in continuum Custodem, et supremam arbitrum agendorum; praefecit, assistentiam militarem, quæ designatum Mareschalcum Varsaviam duceret; attribuit, Varsaviæ autem licet si militaris Commissio Regni ad Juramentum obedientiæ ejusmodi Confoederationi adacta in assistentiam praefato Mareshalco, regimentum Mgri Soltz Capitanei Graudentinsis disposuerit, tamen Illmus Princeps Repnin ob metum ne idem Illmus Mareshalcus cognitis tantis contra suam Patriam Moliminibus executionem eorundem ~~eadem~~ evitare tentaret sub spetiæ praestandi praesidij numerosam militiam Russicor. Copiam cum suis officialibus Loci deputati ad ultimum Comitior. // ~~Satis exinde perspicuum est, quæ et~~ Se comitante diei ... custodiendum Eunz deputavit. merentz :/ exitum à stricta Vigilantiæ non Cessarent; hocce modo Confoederationem eandem Se omnino dependentem effecit, potentiæq suæ subjugavit, Satis exinde perspicuum est quæ et quanta Juribus Regni Unitæ, ac libertati sentiendi praejuditia secuta sunt. modo quo

considerent

1768.
193
450

Modo quis considerit quibus medijs et motivis Singularissima Jura Regni hujus ut pote Thesauri et Exercitus administratio. Legatorum ad Serenissm Imperatricem Russiæ expeditio. Aliaq omnes materiæ Status, Solimet Comitiorum Regni disposi tioni competentes, Sub Regimen Confoederationis porrectæ et Subjectæ. Ius majestatuum in Expeditione literarum Universalium ad Palatinatus et terras Regni Poloniæ ac M. D. Lith. atq annexarum Provinciarum pro Comitijs Regni, Violatum nam potestati Confoederationis traditum. Magistratus publici et Exercitus ad Juramenta fidelitatis adstricti. Loca conventuum particularium Comitia Regni Præcedentium Copijs Militaribus Russicis cincta. Facultas liberæ Vocis in Sentiendo denegata. Palatinatus vi armorum ~~ad~~ ad Suscipienda Instructionis pro Comitiis Regni puncta coacti. Aditus ad Acta Authentica, ne querelis in ferendis pateat facultas, Vigilijs Russicis clausus. Ut vero Status Regni Poloniæ plena activitate ad Comitia Regni congregatos, Supremâ potestate Legislativa Super cognitione quorsvis actuum Confoederationis, privaret; post inchoationem Comitiorum con[...] exemplaria actuum binorum Videlicet Limitationis Comitiorum atq plenipotentiæ ad ineundum ~~[...]~~ affectatum tractatum, nomine Confoederationis Statibus Regni porrigi curavit. Licet vero Terræ Prussiæ in Confoederationem Procerum Regni et M.D. Lith. non intratos conventus Suos particulares atq Generalem in Virtute literarum Universalium á S. R. Mtte, non vero a Confoederatione Generali ad Se datarum celebrarint, imo vero ne in nexum Confoederationis ejusdem attraherent, juribus Suis specialiter praecaverit, Eo tamen non attento nulla quoad Terras Prussiæ in praedictis exemplaribus Limitationis et Plenipotentiæ Restrictio p. licet necessaria, admissa est. - - - - - - - -

ad missa est.

Quanta demum violentia in Continuatione Comitior. eor. id. Princeps de Repnin usus sit. Manifestatio per Mg̃fcum Chreptowicz Marschalcum Confoederationis Notarium Terrestrem electumq Districtus Grodnenz ex Provintia Mag. Lit. ad Comitia Regni Nuntium; coram actis Terrestribus Districtus ejusdem die 26a 8bris Ao 1767o facta Illmor. Senator. cum Nuntio Podolia in Servitutem abductio, ac militaribus Copijs Stringentibus Regium Consultationumq locum, formalis obsidio, tum Congregatorum Statuum stricta Servitus, documento sunt. Quibus attentatis effectum est: ut Legislationis jus in Singularissimis punctis videlicet Religionis et Formae Regiminis; Statibus Regni adimeretur, et invitis iisdem Statibus, nec nuncii facultatem ad id a Palatinatibus datam habentibus; Religionis ac Libertatis oppressio sub nomine Tractatus violenter, cum salva nonnisi approbatione non vero etiam reprobatione obtruderet. Delegatis bene sentientibus a Statibus Regni ad Stensovum Tractatum designatis, consulendi et tractandi juxta proprium arbitrium denegata facultas. Illmus enim Legatus Puncta in favorem Disunitorum et dissidentium perrecta, omni conatu adhibito et minis in vitam ac fortunas (: siquis recusaverit :) coactive Stenso tractatui inseri mandavit, atq ad subscribendum cunctos Delegatos adegit.

Cum itaq Stensus Tractatus, seu verius Fidei Orthodoxae Cardinalium Libertatis sentiendi jurium ac Legislativae potestatis eversio, Status Poloniae ac durantis huiusq internae tranquillitatis perturbatio; in ordine approbationis coram congregatis (: Multis tamen tam ex Senatorio quam Equestri Ordine absentibus :) Statibus et Ordinibus Regni Legeretur; Infra scriptus Manifestans videns

Manifestans videns pensa per plurimos nuncios Collegas Suos, ac per Se multoties expetitam Vocem censendi, denegatam, Publicaq Illmi Marschali declaratione recusatam; Prout publice coram Plenis Ordinibus [?] de Laesione ac Seu venius eversione in Scala Polri fundata et juribus Regni Stabilitae Fidei Romano Catholicae, nec unquam Subsistibili coaequatione dissidentium praerogativis et libertatibus uti dominio Religionis Catholicae evidenter contrarijs ex intimis cordis protestatus sum, contradixi, et memetipsum cum spontaneo vitae sacrificio opposui, ita praesentem manifestationem nomine etiam aliorum Illmorum Mgcorum in Status Regni intratium, Zelum erga fidem Orthodoxam, ac jura Regni manutenenda in penetralibus foventium nominibus, de insubsistentia Omnium Actuum Opera Supradicti Illmi Legati effectorum, jura Regni evertentium quam solemnissime conqueror et protestor manifestationemque praesentem Manu mea propria Subscribo. Salva in posterum ampliandi Ejusdem potestate Sibi reservata Datum Varsaviae die 5ta Martij Ao Dni 1768o.

Josephus Wybicki Assessoriatus Terrar. Mirchovien.
Ex Palatu Pomeraniae Districtu Bernen. ad Comitia
Extraordinaria Varsavien. Electus Nuncius mps

Super qua Glibali Mgci Dni Josephi Wybicki Scripto porrecta iterata Solemni Manifestatione, Contradictione et protestatione Suo et quorum Supra nominibus coram nobis facta; praesentes literas nostras testimoniales, Sigillo nostro Capitulari Authentico communitas, Eidem Mgco Dno, ad Cautelam uberiorem futuram necessarias dandas esse duximus et concedendas prouti damus et concedimus ipso pariter facto. Datt Feria 4ta proxima ante Festum Coenae Dni incidente in die 30o martij Anni currentis 1768vi

(L. S.)

Lecta in Capitulo et extradita in Capitulo per me
Joannem Feia Lectorem et Canonicum Sepusiensem mps

Mura Dyssydencka Szimeny Opanowana
~~na Barskiej Konfederacji~~ Strzelnica

Michał.

Michał na Krasnym Hrabia; Krasinski, Rożanski.
Podkomorzy, a teraz Kawaler Maltański
Wszczyna ~~rozhok~~ rokosz, za Wiarę chce bydź męczennikiem,
I dobrze, był też przed tym wielkim Swawolnikiem;
Więc chcąc wieczney za grzechy nie podlegać karze
Dzieła śmierci męczenskiey rozpoczyna w Barze.
Sutawski mu pomaga Warecki Starosta
I Syn Jego który już lat męzkich dorasta.
Radoby to co żywo spieszyło do nieba,
Bożeż tego każdemu z Katolików trzeba.
Iest takiże y Starosta Ow Kaniowski Stary,
Który będąc za zbrodnie pewien wieczney kary
Żarliwym w Monasterze został był devotem,
Lecz wyznawszy w swe sprawy troche lepiey potem,
Zmiarkował iż modlitwą Win swoich nie zgładzi,
Zostać chce męczennikiem Sumienie mu radzi
Codzien tam rozney Szlachty przybywa potrochu
Żołnierzy zas nadwornych roznego motłochu
Kozaków iako mowią Humanskich, i z Siczy,
Wielki łotrow gatunek spieszy dla zdobyczy.
Przybywaią piechotni, przybywaią konni,
Wszystko to nadaremnie liczny są bezbronni,
Gdy by się co zdarzyło gotowiby zstapać,
Dla żywności od głodu, by nie przyszło skapać.
Są itacy co zayrzą iako pies do kuchnie,
A widząc iż tam głodno zaraz naraz zdauchnie.
Marszałkowie wydaią swe uniwersały,
Iuż niemi napełnili Polski narod cały.

Woiewodztwa

Woiewodztwa, Powiaty; Wnich Ludzie rozumni
Dziwią się; Co ci ludzie zaczynaią dumni.
Krół o Spokoyność kraju Wewnętrzną troskliwy,
Co mieć może sposobów; patrząc na te dziwy;
~~Wzywa~~ Używa Jch, chcąc tłumić głupie zamieszanie.
Po Oycowsku prawdziwie, lub na karanie
Zasłużyli Herszłowie tego Związku płosi,
Ale tylko takowe oświadczenie głosi,
Dość na nich kary będzie gdy w potomne lata
Płochemi zwani będą od Całego Swiata.
Posłał Mokranowskiego do nich; coby mieli,
Za przyczynę rozruchu? i czegoby chcieli?
Bo lubo się pretextem Wiary zasławiaią,
Wiele jednak prywatnych Interessow maią.
Kazał przyrzec Jmieniem Krolewskim rzetelnie,
Że kiedy muszą Zwierzą; nietaiąc subtelnie
Zadney rzeczy czego chcą; wszystko to słusznie
Zysci się do Jch woli, i trwać będzie wiecznie.
Jezli idzie o Wiarę. wszak to Krola boli.
Że musiał po Moskiewskiey wtym czasie iść woli.
Primas trzymał z Repninem w Dyssydentow Sprawie
Miał po sobie Biskupow niemowiących żwawie.
Coż tedy miał Krol czynić? kiedy Ci Milczeli
Co Wiarę wspierać.

Co Wiarę wspierać mieli. Zrobiono co chcieli.

A gdy Pan Mokranowski powróciwszy z drogi
Przywiezie, co dobrego, czy znaku iakiey trwogi
Od Nich; trza im dać pokoy Niech tam sobie broią
Póki chcą Większą biedę dla siebie wystroią.

Zatem iak tylko Moskwa, ustąpi nam z Polski,
Uczynią nowy Związek przy pomocy Boskiey.

Wszak że, Seym następuie, niechay zemną każdy
Trzyma, to zwyciężemy bez piechot bez jazdy,

Dyssydentów zepchniemy na Głowę złey Sfery
Na którą przez Moskiewskie weszli maniery,

Wywyższyli się w Górę aby lepiey zpadli,
Chcieli z Moskwą panować w Polszcze lecz nie zgadli;

Żeto Moskwa do czasu amy chrześciane,
Praw zawsze i Wiary naszey Panowanie

Iak iest pierwsze, tak zawsze w swoiey mocy zostanie
Póki Słońca, Xiężyca Gwiazd na Niebie Stanie

To chcąc, tą treść niechay Konfederacyi
Naszey będzie iedyna, nie będzie racyi

Którą by Barski związek czyli ~~związek~~ rokosz głupi
Lubo się Jey podziś dzień coraz więcey złupi,
Miała nas konwinkować swoimi Prywaty
I owszę Scenę będzie w krótkim czasie straty

Odkryią się taiemne Zdrady i chytrości.
Które Biskup w swym Sercu Kamienieckie nosi.

Pod pretextem.

Pod pretextem iż dowod poiechał on służcie,
Na spoliloyność Krolewską Ledwie nie natzycie
Zawzięty, czynił w cudzych Gabinetach Zdrady,
Przybrawszy sobie Głupszych od Siebie do Rady,

Trzeba by mu tu w Polszcze dobrą łaźnię sprawić,
Żeby wiedział jak się ma chytrościami bawić,

Iak ma Ochydzać Naród w cudzych Krajach Smiele.
Wziął Służyć Bogu jego Powinności w Kościele,
Chrystusa naśladować w Cnocie nie wllpone,
I płoche namiętności mieć na Mocney Swone.
Przyidzie ten czas, gdy cała Vada jego zgaśnie
Zniszczeie, jak Gmach, w który nagły piorun trzaśnie

A Krôl Krolem przy Sercach swych wiernych zostanie,
To racz nam Dać o Boże; prosiemy cię Panie.

Odpowiedź na Bluźnierstwo Muzy Dyssydent-skiey

Imieniem Dyssydenta Wierszem paszkwilujesz
Kawalerow Maltańskich z wzgardą krytykujesz
Iakiż Ci Zato Tytuł mam dać? w twoim Stanie
Obrany w rozum Cztelu, prawda; nietaianie
Tę pochwałę oddawszy; pytam: Coś za wiary?
Luter, Kalwin, Schizmatyk, Czyli diaboł Stary?
Co pytluie we Młynie na Gdańskim Kamieniu
Adamitow

Adamitow, Deistow, w Podobnym nasieniu

Niemasz Duszy jak wierzysz, tchniesz zatym się parą
Sławny Poeto, komusz stać się chcesz Ofiarą.
Wiekować na tym Swiecie niemożesz, rzecz zgodna,
Przewrocony mózg w głowie masz to rzecz dowodna.
Przyznaiesz, że katolik trzeba by był w Niebie,
A krzyż Wiary Obrzydli i Swiętych w Potrzebie
Smieiesz się z Męczenników i Bogu niewierzysz,
A czynność Godnych ludzi swoim łokciem mierzysz.
Ganisz pokutę grzesznych, szydzisz z nabożeństwa
Karczemny Faydale z Ciebie że lubisz błażeństwa
Przełożonym choć jesteś a Nostrzegasz sprawy
Ni Monitor ni Pasterz z Ciebie wiedzę prawy.
Dobrze Ci wszyscy robią, co bronią Oyczyzny,
Wiary Wolności, razem chcą uleczyć bliżny,
Powstaią przeciw Gwałtom, Naród cały Szlachta,
Wiarołomstwu Sąsiadów kray się wolny Szlachta
Ten w Polszcze Prawodawca dziś być usiłuie,
Który Wiarę i Wolność na wywrot ruinuie
Czy tenże to pokoju wewnętrznego szuka.
Który więzi Biskupow iednych, drugich szuka.
Prymasa przyiacielem mienisz Dyssydentow,
Biskupow, apostatem czynisz adherentow.
Że nikt z nich w Senacie. Któż w niewoli radzi?
W ktorą i ciebie Moskal pewnie wkrotce wsadzi.
Poczekay mowiąc.

Poczekay mowiąc troche moy błędliwy Bracie,
Kwadratowych Z Okręgu Niestruy ku twey stracie
Figur, Bzoru kształtem niemałey podchlebstwa,
Dziś prawda pochańbiona, jutro twe szalbierstwa,
Odbiorą swe nadgrody, jak kto czym wojuie
Tak kłamca każdy w swoim Matactwie Z szwankuie.
Wypłynie jak Oliwa prawda czyia była,
Gdy Moskiewską potęgę, Zetrze Barska Siła.
Cóż głupszego na swiecie iak bydz bez Wiary,
Co mędrszego jak Biskup Kaminiecki, swary
Podniesione w Oyczyznie życząc uspokoić,
Radził cnemu Rycerstwu aby się uzbroić.
I toż to sądzisz głupstwem, co się cnotą zowie.
A o Twych przewrotnościach swiat cały powie?
Bezduszniku i kłamco Z swym Oycem szatanem,
Zginiesz Wiary potwarco będziesz w Piekle Panem.
Tam Cię Laur Poetyczny czeka z Wężów grona
Płacz i zgrzytanie zębow, Twa będzie korona.
Ktorą w nadgrodę weźmiesz twey podchlebstwa chluby
Nie ty Z czyiey lecz Z twoiey uciesz się ~~Klęski~~ Zguby.
A teraz znay Rycerski stan Polski iak mężny,
Poniżony powstaie i Senat potężny,
A ten ktory nam Prawa przepisywał smiele
Już z swych Trupow obszerne dzisiay mosty sciele.
Niepodciągay Boskiego w twych Wierszach Imienia,
Mściwy Bog o swą wzgardę do szczętu plemienia
Wykorzenia zuchwałe, tępi Gwałcicielę,
Dziś, iutro, w mgnieniu Oka zagrzeba w popiele.

Byway

Bywai Zdrow nie Poeto ale Astrologu
Twe bluznierstwo Zamykam w moim Epilogu.
Słońca, Xiężyca, i Gwiazd, Tenże sam co Swiata
Jest Authorem, Tenże żal Smiechem przeplata.
Pieśń Konfederacyi Barskiey Nate Notę iak
Do ciebie Panie pokornie wołamy &c.
Jezu Nasz Panie, Nay świętsza Maria,
Niech Łaska Twoia Chorągiew rozwiia
Gdy iuż czas Woyny, gdy czas zacząć bitwę
Z Nieprzyiacielem, błogosław gonitwę;
Stroźu Aniele Z Jezusa Jmieniem,
Stoy przy chorągwi; Ciesząc Nas zbawieniem.
Jezeli z Nas ktory na placu zostanie,
Niech się po smierci do Nieba dostanie.
Gdyś z dobrą myślą tę woynę czyniemy
Oyca świętego niechże nieginiemy.
Niedumność Żadna, niekorzyść Zrabunkow,
Sposob nam daie rzucania ładunkow
Na Nieprzeiaciol Kościoła i Wiary;
ktorzy iuż depcą Nay świętsze Ofiary,
Kościoły palą, Hostie rzucaią,
Wierzą że Bog iest a Czcimu niedaią;
Ministrow Bozych Zabrali w niewolą
Hetman i inni cierpią też niedolą
Zaczym moy Boze Wołamy ku Tobie,
Troyco wszechmocna w Jstotney Osobie,
Pozwol nam Złamac tak wielkie przeszkody
Niech się niemnożą w Polszcze złe Narody,

Bozeby

Bo zeby przyszli do skutkow ządania,
Więcey by było w Polszcze zamieszania.
Schizma i Luter Kalwin do korony,
Smiałby Osiadać Katolickie Trony,
Wiarę by swiętą mieli pod Nogami,
Więc teraz Boze Zmiłuy się nad nami,
Niech Wiara Twoia z Wolnością albierze,
Amy dla Ciebie taczyniem przymierze
Ze umrzec chcemy broniąc tey Wolnosci,
By swięta Wiara trwała nam w całosci.
Krzyz Twoy Nayswiętszy iest z bawieniem ludzi,
Niech Związek z Nami teraz Jch pobudzi.
Zaczym się Narod Polski Sławic będzie,
Boze wszechmocny w Niebie, i tu wszędzie Amen

Ukaz Moskiewski do Ziemstw i Grodow.

Podaie się do Wiadomosci wszystkim JchMciom PP. Halb Pisarzom iako i namiestnikom Jch grodowym Nnieyszym listem Naszy Zła przestroga: Jz iezeliby były iakie Manifesta teraz lub potym przeciwko ostatniemu Seymowi w Warszawie szkonczonemu Jzy li przeciw Gwarancyi albo Traktatom Uczynionym między Rzptą a Nayiasnę Jmperatorową JeyMcią Rosyiską, czyli przeciw sprawie Dyssydentow, czyli tez przeciw Woysku Rossyiskiemu podawne, aby zadnym Sposobem przyimowane nie były, i do Xiąg Grodzkich niewpisowane, a to pod karą przeciwna czyniącym, nietylko ze doznaią Oney na Fortunie i Substancyi swoiey ale tez i na własnych Osobach. A iezeliby teto Violenti Modo wazył się Jmciow PP. Pisarzow czyli ich namiestnikow do przyięcia takowych Manifestow

przyim[...]

przymuszać Maią ci dawać znać do bliższey
Kommendy Woyska Rossyiskiego. Także Żądamy
aby każdy z JMciów Pisarzow lub Jch Namiestni-
kow ten list przeczytawszy (. dla lepszey Wiary ręką
własną podpisali. Dan w Zulkwi d 23.a Marty 1768.
(: L.S.:) Weysman Połkownik Rossyiskich
Woysk.

Przestroga do Katolikow o błędach Heretyckich.
Zadney z Heretyki mieć niechce dysputy,
Nader ten Rodzay ludzi krnąbrny i zepsuty.
Prozna iest by naymędrsza dla takiego rada,
Ktory swoy błąd przez upor, nad prawdę przekłada
Wiele w Jch Nawracaniu Ksiądz zgrzyzł gorycy,
Mało iednak prawemi Katoliki leczy.
Czy z wstydu, czy z uporu, czy ze złego Życia.
Chronią się Katolickiey prawości nabicia.
Wstyd Jch iest uznać prawdę, niewstyd trwać w sromo-
cie,
W sprosnych uciechach Zmysłow, tarzać się iak w błocie.
Ten Tylko bez wstydnego wimym jest nazwiska,
Ktory się chluby że złość Sercowego ściska.
Grunt Serca w nich zepsuty, Życie pełne zbrodni,
W cnoty nader ubodzy w Występki zbyt płodni.
Zła Wiara takim ludziom Zawsze iest do smaku
W ktorych lecz, poczciwości, nieznaydzie i znaku.
Nad rozumie wielowładność Woli,
Tak szczetznany na Wszystko rad nierad pozwoli.
Choć kto prawdę pokaże Jym. tak iak na dłoni,
Pierwiey mowić nie zdołą, nizli Jch Nakłoni.
Cz prosz[ę]

Coż prosze: tylu Mądrych do kazato ludzi?
Co xięgi, Pisma, Mowy? juz Jch Nikt niezbudzi.
W swiezey Księzce. tey tytuł iest: Jasne dowody.
Pewny Kapłan uczony, Załuiąc Jch szkody
Duszney, odkrył Jch błędy. Na coż Jego praca
Zdała się? Choć Heretyk czyta w błond się wraca.
Prozno bym i ia żądał, nad Jego wykłady
Więcey pisać; dość dla mnie spieszyć w Jego slady.
Lecz i tym Coż bym wskorał? ja Jego Nauki
Niedosięgnę, a i ta mała naich sztuki.
Złym zyciem są zepsuci, przeznawięc nauka
Dlatego ktory w błędzie swym niecnoty szuka.
Z samemi Katoliki zaczynam rozmowę;
Niech widzą Heretykow błędy, dawne, Nowe.
Nie dla nasladowania iad Jch wam się zwierza,
Lecz byscie się chronili s takimi przymierza.
Wszak Chociasz bym mial milczał, złosci ich iadowita
Od nich samych suptelnie byłaby odkryta.
Ktora by tym szkodliwsze wam zadała rany,
Że pod cnoty pozorem Jad byłby wam dany.
Jezeli kiedy, to teraz potrza przestrogi,
Gdy nam chcą wydrzeć Prawy i Wiary Kleynot drogi.

Gdy iuz Juz się Kacerstwo wszędzie rozpościera,
Niech was broni od Zdrady, ta ma rada szczera.
Miiam owych Zbyt dawnych odszczepienstw wymysły
Zginęły iuz Jch twurdze od ktorych zawisły.

Lecz coż potym, choć tamtych niema Jmienia

Kiedy ...

Kiedy w Chrzescianij blądnowy wkorzenia.
Od tamtych; iuz boiazni zginela przyczyna,
Lecz gorsza Z subtelnosci trwoga sie zaczyna.
Gardziemy Balwochwalcy, brzydziem sie Pogany,
Ich nierozum od Wszystkich iuz dosic naświany.
Czemuz na Heretyki tey niekładziem kazni,
Ktorych Z zitra obluda bradziey Boga drazni.
Niepodchlebiaymy tobie; pono rzeczy nowe,
Przystępy leszow naszych Znayduią gotowe.
Gorszy nizli Poganin Heretyk w swym błędzie,
Niz ten Uporu, łatwiey tam ten błędu zbędzie.
Poganin sobie szkodzi Ze zła iego Wiara,
Heretyk wszystkim szkodzi, bo Zwiesc ich chce stara.
Zasięgniymy od Wiekow pierwszych Oswiecenia,
Ujrzemy iak co raz błąd się przeodmienia.
Wiek pierwszy w ktorym kwitli Chrzescianie Prawi,
Szymona i innu wielu Heretyki Sławi.
Prodyk w drugim, napierwszy między adamity,
Zam[illegible] Szerek bezboznych Naliczym obfity.
W trzecim w swym Tertulian Z był uparty czynie,
Niemniey iak Orygenes, Manicheycyk, słynie.
Czwarty Wiek spaskudzony Sektą Ariusza,
Ktory cały swiat błędem swym bezboznym Wzrusza.
Piątego takze Wieku zakatnie ustanie,
Są w nim Ikonoklaści i Pelagianie.
Nie sam tylko Severus Wiek Szosty kaliry,
Wielu innym złym Sektom dostał się w Zdobyczy.

W siodmym wieku Leona i Zaurylka władza,

Znowu

Soborow i Konsiliastow bezbożnosc wprowadza.
Wiek Dziewiąty, Focyusz bezbożny paskudzi,
Ten przez pychę wprowadza wodszczepienstwo ludzi,
Wiek Dziesiąty zachwiem w Herezie matyz
Manicheyszykow Stare błędy w Nim powstały.
Berengiarius w Wieku iedynastym sprawia,
W dwunastym Wieku tezy chcą Szyzm Petrochamitta,
Że i ten z Herezyi Skaron iest bezprawia,
Chrześcianstwa, tych szkodzą błędy iadowite.
Trzynasty Wiek, Występkiem Słynie almaryka,
Ten co tyż do Ubogich Miłości umyka.
Wikleff w Wieku piętnastym stwięc przeciw Wiare,
Bezbożnie wdwunastu set Księgach rozgniewany Wola,
Krzycząc rozgniewany na kościoła,
Sztuczną karę Zakonną wnosc swą przez ogień baszę.
Wiek szesnasty, nam stawia Złość, Lutra marcina,
Cięzką Nader ten Woynę z kosciołem Zaczyna
Jansenius, Molinos zbyt przewrotne głowy,
Nawet w Wiek Siedemnasty iak swiat Nowy.
Wiek Zas nasz Siedmnasty nieznanowey Wiary,
Lecz go gorszy każdy błąd bezbożny Stary.
Tak wszystkie heretyki, wieki szpecą sprosnie,
Jednych iad iuz Zaginął drugich jeszcze rosnie.
Choc kosciol wielkie czyni o Wiarę Staranie,
Nader swiat iest Zepsuty gorę wzięła żądza,
Tey Herezya płaszczyk pozor sporządza.
Ciała wstręt wczynić tostprawia porzty,
Smielsze mi na grzech czynią Herezye wktore te.
niegdo

Nie ieden się podobno w sercu swoim życzy,
By wolno było przystać na błąd Heretyczy.
Ani Sąd, śmierć, i wieczność takiego poruszy,
Gdy chce niewierzyć nieba a zgubę swey Duszy.
O Polsko Nieszczęśliwa! Przyszła do tey chwili,
Iż się smucić potrzeba Żeśmy dotąd żyli.
Wszak kwitnie u nas Wiara, a Lutry Kalwiny,
Szkaredy odszczepieńce [illegible] z nami czyni.
Czyli złość Heretyka, czyli nasze zbrodnie,
Winny; że w nas gorliwość Katolicka chłodnie.
Drży Ręka, myśl [illegible], poplakuią Oczy,
Pióro z Ręki wypada, Żal się w Serce tłoczy.
Miłość [illegible] sprawia naszego zbawienia;
Że smutek w śmiałość, rozpacz w gorliwość zamienia.
Wiedzieliście iuż [illegible] wszystkie teraz lepi;
Obaczcie, iak Kalwina y Lutra złość ślepi.

Obydwach [illegible] błędy iuż raz się składzie,
Abyście Ostrzeżeni byli o ich zdradzie.

Uczą tych odszczepieńców przewrotne umysły:
Pożądliwości które od Chrztu nie zawisły,
I Zawsze w Nas zostaią, że są grzechem; te
Mówią pierworodnemu, przez chrzest nie odmyte.
Nie maią fundamentu, my zaś z Wiary,
Wiemy, że przez Chrzest ginie wszystek zakał stary.

Zostaie skłonność grzechu, czyli z słabość ciała,
Która w szczątkach [illegible] grzechem; choć iaż w nas została.
Drugi: odbieraią Człeku władzę własney woli;
Twierdzą: że z musu na złe lub dobre pozwoli;

Z tey